VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA U OSNOVNIM ŠKOLAMA REPUBLIKE HRVATSKE

Učenici 4. razreda, školska godina 2007./2008.

Istraživački izvještaj

REPUBLIKA HRVATSKA
NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Institut društvenih znanosti
Institute of Social Sciences
IVO PILAR

PROJEKT

Vanjsko vrednovanje obrazovnih postignuća u osnovnim školama Republike Hrvatske
Učenici 4. razreda, školska godina 2007./2008.

Nositelj
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
Trg Marka Marulića 18, Zagreb

Provedba
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
Trg Marka Marulića 18, Zagreb

Institut društvenih znanosti IVO PILAR
Trg Marka Marulića 19/I, Zagreb

Voditelj uime NCVVO-a
Nenad Marković, prof.

Voditelj uime Instituta Pilar
Doc. dr. sc. Josip Burušić

Za NCVVO
Goran Sirovatka, dipl. ing., ravnatelj

Za Institut Pilar
Prof. dr. sc. Vlado Šakić, ravnatelj

Autori izvještaja
Doc. dr. sc. Josip Burušić
Mr. sc. Toni Babarović
Marija Šakić, prof.

Zagreb, rujan 2008.

SADRŽAJ

1.	**SAŽETAK GLAVNIH NALAZA**	9
2.	**UVOD**	15
3.	**OSNOVNI CILJEVI PROJEKTA**	17
4.	**KONCEPTUALIZACIJA I METODOLOGIJA ISPITIVANJA**	19
4.1.	Sudionici projekta	19
4.2.	Temeljni pristup vanjskom vrednovanju obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovne škole	22
4.3.	Metodologija ispitivanja i istraživački nacrt	24
4.4.	Probno ispitivanje i ishodi probnoga ispitivanja	27
4.4.1.	Metodologija provedbe probnoga ispitivanja	28
4.4.2.	Rezultati probnoga ispitivanja	31
4.4.3.	Metodološke promjene i poboljšanja vanjskoga vrednovanja na osnovi rezultata probnoga ispitivanja	32
4.5.	Ispitni materijali korišteni u vanjskome vrednovanju	34
4.5.1.	Ispit iz Hrvatskoga jezika	34
4.5.1.1.	Metrijske osobine cjelokupnoga ispita iz Hrvatskoga jezika	36
4.5.1.2.	Metrijske osobine I. dijela ispita iz Hrvatskoga jezika – razumijevanje pročitanoga teksta i znanje jezika	39
4.5.1.3.	Metrijske osobine II. dijela ispita iz Hrvatskoga jezika – stvaralačko prepričavanje	41
4.5.2.	Ispit iz Matematike, Prirode i društva i integracije nastavnih sadržaja	45
4.5.2.1.	Metrijske osobine cjelokupnoga ispita iz Matematike i Prirode i društva	46
4.5.2.2.	Metrijske osobine ispita iz Matematike	48
4.5.2.3.	Metrijske osobine ispita iz Prirode i društva	50
4.5.2.4.	Metrijske osobine ispita iz integracijskih sadržaja Matematike i Prirode i društva	53
4.5.3.	Ispiti iz stranih jezika u redovnoj nastavi	56
4.5.3.1.	Metrijske osobine ispita iz Engleskoga jezika	58
4.5.3.2.	Metrijske osobine ispita iz Njemačkoga jezika	60
4.5.3.3.	Metrijske osobine ispita iz Francuskoga jezika	63
4.5.3.4.	Metrijske osobine ispita iz Talijanskoga jezika	66
4.6.	Ispiti za učenike na jezicima nacionalnih manjina	70
4.7.	Ispiti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama	71
4.8.	Ispit iz talijanskoga kao materinskoga jezika	76
4.9.	Pristup statističkoj obradi podataka	78
5.	**ORGANIZACIJA I PROVEDBA ISPITIVANJA**	81
5.1.	Postupak provođenja vanjskoga vrednovanja	82
5.2.	Potreban pribor za rješavanje i provedbu ispitivanja	83
5.3.	Uređenje ispitne prostorije – standardizacija uvjeta ispitivanja	83
5.4.	Pravila ponašanja učenika na ispitima	84
5.5.	Zadatci ravnatelja	85
5.6.	Zadatci voditelja ispitivanja	85
5.7.	Postupanje s ispitnim materijalima	86
5.8.	Osiguranje povjerljivosti rezultata učenika na ispitu	87
5.9.	Nadgledanje provedbe ispitivanja	87

5.10. Ispravljanje ispita učenika četvrtih razreda iz Hrvatskoga jezika, Matematike i Prirode i društva te stranih jezika 88
5.11. Sudjelovanje u ispitivanju 88

6. REZULTATI ISPITIVANJA 111
6.1. Rezultati učenika pojedinih županija 113
6.2. Rezultati škola i usporedba po uspješnosti 118
6.3. Usporedba uspješnosti škola s nacionalnim rezultatima – Indeks nacionalne usporedivosti 128
6.4. Analiza obilježja škole kao elementa njihove uspješnosti 139
6.5. Analiza obilježja učenika kao elementa njihove uspješnosti 148
6.6. Analiza obilježja nastavnika kao elementa uspješnosti učenika 159
6.7. Analiza školskoga ocjenjivanja kroz prizmu rezultata vanjskoga vrednovanja 167
6.8. Rezultati učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama 176
6.9. Rezultati učenika pripadnika nacionalnih manjina koji su pisali ispit na materinskome jeziku 180

7. PRILOZI 185
Prilog 1: Strategija za vanjsko vrednovanje obrazovnih postignuća učenika 4. razreda osnovnih škola Republike Hrvatske
Prilog 2: Vodič kroz projekt vanjskoga vrednovanja u OŠ u šk. godini 2007.-2008.
Prilog 3: Ispitni katalog za učitelje u razrednoj nastavi
Prilog 4: Ispitni katalog za učitelje talijanskoga materinskoga jezika
Prilog 5: Vodič za učenike
Prilog 6: Obavijesni listić za roditelje
Prilog 7: Ispit iz Hrvatskoga jezika (1. dio)
Prilog 8: Ispit iz Hrvatskoga jezika (2. dio)
Prilog 9. Ispit za Matematike, Prirode i društva i integracije nastavnih sadržaja
Prilog 10: Ispit iz Engleskoga jezika
Prilog 11: Ispit iz Francuskoga jezika
Prilog 12: Ispit iz Njemačkoga jezika
Prilog 13: Ispit iz Talijanskoga jezika
Prilog 14: Prilagođeni ispiti za učenika s posebnom odgojno-obrazovnom potrebom
Prilog 15: Ispit iz Matematike, Prirode i društva i integracije za učenike mađarske nacionalne manjine
Prilog 16: Ispit iz Matematike, Prirode i društva i integracije za učenike srpske nacionalne manjine
Prilog 17: Ispit iz Matematike, Prirode i društva i integracije za učenike talijanske nacionalne manjine
Prilog 18: Ispit iz Engleskoga jezika za učenike mađarske nacionalne manjine
Prilog 19: Ispit iz Engleskoga jezika za učenike srpske nacionalne manjine
Prilog 20: Ispit iz Engleskoga jezika za učenike talijanske nacionalne manjine
Prilog 21: Ispit iz Njemačkoga jezika za učenike mađarske nacionalne manjine
Prilog 22: Ispit iz Njemačkoga jezika za učenike srpske nacionalne manjine
Prilog 23: Ispit iz talijanskoga materinskoga jezika (1.dio)
Prilog 24: Ispit iz talijanskoga materinskoga jezika (2.dio)
Prilog 25: Obrazac za ocjenjivanje ispita iz Hrvatskoga jezika
Prilog 26: Obrazac za ocjenjivanje ispita iz Matematike, Prirode i društva, integracije i Engleskoga jezika
Prilog 27: Obrazac za ocjenjivanje ispita iz Matematike, Prirode i društva, integracije i Francuskoga jezika
Prilog 28: Obrazac za ocjenjivanje ispita iz Matematike, Prirode i društva, integracije i Njemačkoga jezika

Prilog 29: Obrazac za ocjenjivanje ispita iz Matematike, Prirode i društva, integracije i Talijanskoga jezika
Prilog 30: Obrazac za ocjenjivanje ispita učenika s posebnim odgojno-obrazovnim-potrebama prvog dana
Prilog 31: Obrazac za ocjenjivanje ispita učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama drugog dana
Prilog 32: Obrazac za ravnatelja
Prilog 33: Upute za ravnatelja
Prilog 34: Upute za voditelje ispitivanja prvog dana
Prilog 35: Upute za voditelje ispitivanja drugog dana (Matematika, Priroda i društvo, Engleski jezik)
Prilog 36: Upute za voditelje ispitivanja drugog dana (Matematika, Priroda i društvo, Francuski jezik)
Prilog 37: Upute za voditelje ispitivanja drugog dana (Matematika, Priroda i društvo, Njemački jezik)
Prilog 38: Upute za voditelje ispitivanja drugog dana (Matematika, Priroda i društvo, Talijanski jezik)
Prilog 39: Upute za voditelje ispitivanja učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama prvog dana
Prilog 40: Upute za voditelje ispitivanja učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama drugog dana
Prilog 41: Upute za voditelja ispitivanja drugog dana za učenika mađarske nacionalne manjine (Matematika, Priroda i društvo, Engleski jezik)
Prilog 42: Upute za voditelja ispitivanja drugog dana za učenika mađarske nacionalne manjine (Matematika, Priroda i društvo, Njemački jezik)
Prilog 43: Upute za voditelja ispitivanja drugog dana za učenika srpske nacionalne manjine (Matematika, Priroda i društvo, Engleski jezik)
Prilog 44: Upute za voditelja ispitivanja drugog dana za učenika srpske nacionalne manjine (Matematika, Priroda i društvo, Njemački jezik)
Prilog 45: Upute za voditelja ispitivanja drugog dana za učenika talijanske nacionalne manjine (Matematika, Priroda i društvo, Engleski jezik)
Prilog 46: Upute za voditelja ispitivanja talijanskoga materinskoga jezika
Prilog 47. Podatci prikupljeni u bazi

1. SAŽETAK GLAVNIH NALAZA

U ispitivanju obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda sudjelovale su 844 redovite osnovne škole. U školskoj godini 2007./2008. njih je pohađalo 48.232 učenika četvrtih razreda. Od ukupnoga broja učenika četvrtih razreda u Republici Hrvatskoj, njih 47.617 pristalo je sudjelovati u ispitivanju. Roditelji/skrbnici pismeno su uskratili suglasnost za sudjelovanje u ispitivanju za svega 1,28% učenika od ukupnoga broja, odnosno za njih 615. Ti podaci svjedoče o izvrsnom prijmu vanjskoga vrednovanja od strane roditelja i učenika u osnovnim školama. Među učenicima koji su pristali sudjelovati u ispitivanju, njih 2,2%, odnosno 1.061 nije došlo na ispitivanje. Stoga je konačni broj učenika na koji se odnose rezultati i spoznaje iznesene u ovom izvještaju 46.556 učenika četvrtih razreda, odnosno reprezentativnost rezultata iznosi 96,53%. Svi izneseni podaci o odzivu učenika svjedoče kako je vanjsko vrednovanje obrazovnih postignuća u četvrtim razredima naišlo na izvanrednu reakciju i odjek u osnovnim školama Republike Hrvatske.

U ovaj je projekt bilo uključeno oko 8500 sudionika, djelatnika Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, znanstvenika Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, ravnatelja svih osnovnih škola Republike Hrvatske, učitelja i stručnih suradnika osnovnih škola kao članova školskih ispitnih povjerenstava, članova stručnih radnih skupina za razrednu nastavu, strane jezike i učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama te ocjenjivača pojedinih ispita u razrednoj nastavi. Uključenost ovako velikoga broja suradnika zahtijevala je intenzivan angažman kao i kvalitetnu koordinaciju od strane Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja. Velik broj ravnatelja, učitelja i stručnih suradnika prošao je kroz različite oblike osposobljavanja za provođenje ispitivanja u osnovnim školama. Time je velik broj učitelja upoznat s postupkom standardiziranoga vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća iz razredne nastave, čime je ostvaren jedan od općih ciljeva ovoga projekta. Sve dobivene povratne informacije svjedoče kako je vanjsko vrednovanje pozitivno prihvaćeno od zaposlenika hrvatskih osnovnih škola.

U ispitivanju su korišteni standardizirani ispiti iz Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva te ispiti iz stranih jezika u redovnoj nastavi (Engleski jezik, Njemački jezik, Talijanski jezik i Francuski jezik). Svi ispiti prošli su kroz rigoroznu metrijsku analizu temeljem rezultata probnoga ispitivanja, te su konačne inačice ispita dosegnule vrlo dobre metrijske osobine. Tim pristupom osigurane su valjane i pouzdane mjere učeničkih kompetencija iz pojedinih predmeta te je omogućena valjana osnova za utvrđivanje spoznaja i donošenje zaključaka na postavljene ciljeve i istraživačke zadatke ovoga projekta. Provođenje probnoga ispitivanja, kao sastavnoga dijela ovoga projekta, pomoglo je u poboljšanju te unapređenju ispitnih materijala i postupaka vanjskoga vrednovanja. U konačnici se prihvaćeni pristup vanjskome vrednovanju postignuća učenika na kraju razredne nastave pokazao održivim, a metodologija provedbe pojedinih ispita primjerenom.

Na državnoj razini učenici su u prosjeku uspješno riješili 57,2% ispita iz Hrvatskoga jezika, 52,9% iz Matematike, 61,2% iz Prirode i društva te 48,2% iz ispita osposobljenosti za integriranje nastavnih sadržaja iz Matematike i Prirode i društva. Nadalje, iz Engleskoga su jezika učenici prosječno riješili 57,8% ispita, iz Njemačkoga jezika 66,4% ispita, iz Francuskoga jezika 42,2%, a iz Talijanskoga jezika 65,1%.

Po iznosima prosječnih rezultata ispita iz Hrvatskoga jezika na prvome su mjestu učenici Grada Zagreba (61,5%), zatim Splitsko-dalmatinske županije (60,3%) te Dubrovačko-neretvanske županije s 60,1% bodova prosječno postignutih na ispitu. Učenici Ličko-senjske županije (49,6%) te Bjelovarsko-bilogorske županije (51,3%) postižu prosječno najlošije rezultate.

Po uspješnosti iz Matematike prosječno su najuspješniji učenici Dubrovačko-neretvanske (58,3%) i Splitsko-dalmatinske županije (57,8%). Učenici Koprivničko-križevačke (47,0%) i Ličko-senjske županije (47,2%) postigli su prosječno i najniže rezultate.

U ispitu iz Prirode i društva najviše prosječne rezultate postižu učenici Grada Zagreba (65,8%), a slijede ih učenici Splitsko-dalmatinske županije (64,2%). Najniži prosječni rezultat postižu učenici Ličko-senjske županije (54,8%).

U osposobljenosti učenika za integraciju nastavnih sadržaja Matematike i Prirode i društva prosječno najboljima pokazali su se učenici Splitsko-dalmatinske županije (54,6%), dok su prosječno najneuspješniji učenici Koprivničko-križevačke (40,3%) i Ličko-senjske županije (40,3%) te Bjelovarsko-bilogorske županije (40,9%).

Ispit iz Engleskoga jezika prosječno najbolje rješavaju učenici Grada Zagreba (65,1%), dok su prosječno najlošiji učenici Ličko-senjske županije (45,5%). U ispitivanju obrazovnih postignuća iz ovoga stranoga jezika vidljiva je i najveća razlika u prosječnim postignućima županija, koje se kreće u rasponu do 20% bodova na ispitu. Broj škola u kojima se uči njemački jezik kao prvi strani jezik u razrednoj nastavi jest 185 i u njima ukupno 5.253 učenika uči ovaj strani jezik. Zbog malog broja učenika po pojedinim županijama koji uče njemački jezik, međužupanijske usporedbe nisu u potpunosti opravdane. Francuski i Talijanski jezik uči vrlo mali broj učenika četvrtih razreda te ni u ovim ispitima nisu moguće međužupanijske usporedbe.

Prosječni rezultati županija ukazuju na neujednačenost hrvatskih županija u dosezanju željenih obrazovnih ishoda u ispitivanim predmetima. Najuspješnije županije po prosječnim postignućima svojih učenika i škola jesu Grad Zagreb, Splitsko-dalmatinska županija i Dubrovačko-neretvanska županija. Rezultati Primorsko-goranske, Krapinsko-zagorske, Međimurske, Varaždinske, Zadarske i Šibensko-kninske, Zagrebačke i Istarske županije odgovarali bi prosjeku države i rezultati ovih županija odražavaju na određeni način prosječno stanje i sliku razredne nastave na kraju četvrtoga razreda u hrvatskim osnovnim školama. Škole Požeško-slavonske, Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Karlovačke i Sisačko-moslavačke županije po prosječnoj uspješnosti lošije su od nacionalnoga prosjeka do 10%. Županije koje su prosječno najmanje uspješne jesu Bjelovarsko-bilogorska i Ličko-senjska županija. Za nijansu prosječno bolje od njih su Koprivničko-križevačka i Virovitičko-podravska županija.

Za svaku od 844 hrvatske osnovne škole izračunali smo za sve korištene ispite mjeru usporedivosti koju smo nazvali Indeks nacionalne usporedivosti. Ona nam govori za koliko su točno prosječni rezultati škole bolji ili lošiji, odnosno u granicama nacionalnoga prosjeka. Rezultate škola nismo iznijeli u ovom izvještaju, a uvid u njih imat će samo škole. Poslužit će ima kao osnova za cjelokupnu analizu djelovanja škole i poboljšanja rada u razrednoj nastavi. Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar intenzivno će sudjelovati u aktivnostima učinkovitog korištenja tih rezultata kroz višestruku suradnji s hrvatskim osnovnim školama.

Izračunana i prikazana raspodjela osnovnih škola s obzirom na iznose odstupanja njihovih rezultata od nacionalnoga prosjeka ukazuje iznova na znatnu neujednačenost pojedinih škola po njihovim postignućima kao i na neujednačenost unutar županija i među njima. U Republici Hrvatskoj može se prepoznati minimalno 12 osnovnih škola koje po svojim prosječnim rezultatima predstavljaju zasigurno svojevrsne centre izvrsnosti u razrednoj nastavi. Osim ovih, uistinu izvrsnih osnovnih škola, moguće prepoznati i veći broj jako dobrih osnovnih škola, koje dosežu postavljene obrazovne ishode bolje od prosjeka države. Također je moguće govoriti i o približno 22 osnove škole koje u ovom trenutku, po svemu sudeći, imaju ozbiljnih problema u realizaciji razredne nastave makar i na donjoj granici prihvatljivosti.

Razlike u prosječnim postignućima skupina učenika i škola, karakteriziranim nizom različitih obilježja koja su nam o učenicima i školama bila dostupna, u najvećoj mjeri potvrđuju spoznaje do kojih se došlo u eksperimentalnom vrednovanju obrazovnih postignuća učenika osmih razreda, provedenom u školskoj godini 2006./2007. godini. Učenici koji pohađaju škole kojima je osnivač neki od gradova - nasuprot učenicima koji pohađaju škole kojima je osnivač neka od županija - postižu bolje prosječne rezultate na ispitima. Također, učenici iz škola iz područja posebne državne skrbi ili brdsko-planinskih škola postižu nešto slabije uspjehe glede obrazovnih postignuća nego učenici drugih škola.

Učenici koji pohađaju veće škole, prosječno su uspješniji od učenika iz malih škola, kao i učenici škola koje nemaju područnih škola, koje nemaju kombiniranih razrednih odjela te škola u kojima nema učenika-putnika. U izvještaju su posebno razmotrena postignuća tzv. malih škola koje pohađa relativno mali broj učenika, te je ukazano na moguće razloge njihove relativno slabije uspješnosti, unatoč mogućim drugačijim očekivanjima. Također, ovim se vanjskim vrednovanjem pokazalo da su škole koje imaju u cijelosti stručno zastupljenu nastavu, koje češće izvode terensku i izvanučioničku nastavu prosječno uspješnije u gotovo svim ispitima. Time su se potvrdile spoznaje i očekivanja o poželjnom odgojno-obrazovnom radu u osnovnim školama, temeljem empirijski izvedenih podataka.

Na čelu 381 osnovne škole nalazi se ravnateljica, odnosno 463 su ravnatelja osnovnih škola. Među školama koje vode ravnateljice odnosno ravnatelji nema statistički značajnih razlika u prosječnim rezultatima sviju ispita. S druge strane, postoje razlike u prosječnim rezultatima škola koje vode ravnatelji više stručne spreme i ravnatelji visoke stručne spreme. Skupina škola kojima ravnatelj/ica ima visoku stručnu spremu, prosječno je statistički značajno uspješnija od druge skupine.

Obilježja učitelja razredne nastave većinom su statistički značajno povezana s izmjerenim prosječnim postignućima učenika. Prosječno su najuspješniji učenici koje poučava učitelj s višom stručnom spremom i zvanjem „nastavnik razredne nastave“. Učenici koje poučava učiteljica, a ne učitelj. Učenici učitelja-mentora i učitelja-savjetnika prosječno su uspješniji od učenika čiji učitelji nemaju napredovanja u zvanje, kao i oni učenici kojima se tijekom razredne nastave nisu mijenjali učitelji. Po sličnom su obrascu povezana obilježja učitelja prvoga stranoga jezika u redovnoj nastavi s prosječnim postignućima učenika koje poučavaju. Učenici koji imaju učiteljicu, prosječno su uspješniji od učenika koje poučavaju učitelji stranoga jezika, pri čemu su u slučaju Engleskoga jezika najuspješniji učenici koje su poučavale učiteljice sa stručnom spremom VSS, profesor engleskoga jezika i književnosti, a kod Njemačkoga jezika podjednaka je prosječna uspješnost učenika koje poučavaju profesor njemačkoga jezika i književnosti odnosno učitelj s pojačanim programom iz njemačkoga jezika.

U ispitivanju obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda pokazalo se također kako učenice postižu prosječno statistički značajno bolji uspjeh od učenika u ispitivanju Hrvatskoga jezika i stranih jezika. Učenici su prosječno uspješniji u ispitu kojim se mjeri osposobljenost učenika za integraciju nastavnih sadržaja, dok u ispitivanju obrazovnih postignuća iz Matematike te Prirode i društva nema statistički značajnih razlika u prosječnoj uspješnosti učenica i učenika.

Učenici koji putuju do škole, koji pohađaju kombinirane razredne odjele tijekom razredne nastave, koji se školuju u područnim školama postižu statistički značajno prosječno lošije rezultate u svim ispitima. Učenici čiji roditelji imaju nižu stručnu spremu, postižu također prosječno statistički značajno slabije rezultate na ispitima, kao i učenici čiji se roditelji rjeđe informiraju u školi o školskim aktivnostima djeteta. U ispitivanju se također pokazalo da je skupina učenika koji ne žive s oba roditelja, prosječno, statistički značajno, uz razinu značajnosti od 5%, manje uspješna u svim ispitima, uz iznimku ispita iz Njemačkoga, Francuskoga i Talijanskoga jezika kao prvoga stranoga jezika u redovnoj nastavi. Prosječna uspješnost učenika koji pohađaju dodatnu nastavu iz Hrvatskoga jezika i Matematike, imaju manje neopravdanih izostanaka u školi te su im izricane pozitivne pedagoške mjere u školi, veća je od skupine učenika koji su po tim obilježjima različiti.

Povezanosti školskih ocjena i rezultata na ispitima zadovoljavajuće su i po iznosima umjerene. Školske ocjene i učenička postignuća na ispitima dijele do 50% zajedničke varijance, što svjedoči o zadovoljavajućoj valjanosti korištenih ispita, no, s druge strane, kazuje da se ispitivanje obrazovnih postignuća Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva te stranih jezika u redovitoj nastavi ne može svesti niti izjednačiti s klasičnim školskim ocjenjivanjem. Vanjskim se vrednovanje specifičnih obrazovnih ishoda dobiva u nekoj mjeri drugačija slika, nego što ju pruža školsko ocjenjivanje. U izvještaju su detaljnije naznačeni pojedini problemi vezani uz diskriminativnost i valjanost školskog ocjenjivanja, sagledanog kroz prizmu rezultata vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća učenika, koje je potrebno detaljnije razmotriti i analizirati u budućim aktivnostima.

Pribavljeni rezultati i spoznaje dobiveni provođenjem vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovnih škola u Republici Hrvatskoj poslužit će kao sveobuhvatan i vrlo kvalitetan, empirijski izveden, skup informacija za unapređenje rada osnovnih škola u pogledu poboljšanja kvalitete razredne nastave. Kako je riječ o iznimno zahtjevnom i

sveobuhvatnom ispitivanju niz je potencijalnih korisnika dobivenih spoznaja. Stoga se može očekivati da će svi sudionici uključeni u osnovnoškolski sustav – osnivači škole, nadležne državne i lokalne uprave za osnovnoškolski sustav, voditelji škola, učitelji i suradnici uključeni u neposredni odgojno-obrazovni rad, u budućnosti aktivno koristiti dobivene spoznaje za poboljšanje kvalitete rada hrvatskih osnovnih škola.

Osim njih, spoznaje dobivene provođenjem vanjskoga vrednovanja postignuća osnovnih škola, izložene u ovom izvještaju, poslužit će također za unapređenje samog pristupa i postupka vanjskoga vrednovanja. U tom kontekstu mišljenja smo kako je potrebno aktivnije započeti s radom na promjeni temeljnoga pristupa izradi pojedinih ispita i rada sa stručnim radnim skupinama zaduženim za izradu ispitnih materijala. Ona će posljedično utjecati na način organizacije i provođenja ispravljanja ispita, što se u postojećim okolnostima pokazuje kao suviše kompliciran i neučinkovit pristup. Nakon provedenih vanjskih vrednovanja, uzastopno kroz dvije školske godine, potrebno je također na razini škola započeti s aktivnostima koje će ići u smjeru svojevrsne profesionalizacije osoba zaduženih za aktivnosti vanjskoga vrednovanja u školi, što će u još većoj mjeri povećati valjanost i objektivnost dobivenih rezultata. Za to su potrebne i nužne administrativne odluke, kao i odluke o načinu korištenja rezultata vanjskoga vrednovanja u osnovnim školama. Novine u osnovnoškolskom sustavu koje se odnose na način prikupljanja podataka u obliku zajedničkoga elektroničkoga upisnika ustanova osnovnoga školstva, a do kojih je došlo za provođenja ovoga projekta, predstavljaju značajan iskorak te smo mišljenja da će one u znatnoj mjeri otkloniti postojeće poteškoće vezane uz sustavan način i učinkovit mehanizam prikupljanja podataka o obilježjima škola, učitelja, nastave i učenika.

2. UVOD

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO) ustanova je koja ima zakonske ovlasti i zadaće provođenja različitih oblika vrednovanja svih školskih ustanova u sustavu osnovnoga i srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja. Osnivanjem i ustrojavanjem Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja Republika Hrvatska je u ovome važnome segmentu započela proces približavanja zemljama članicama Europske Unije. Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u svome radu usko surađuje s nizom znanstvenih i odgojno-obrazovnih ustanova te različitim oblicima suradnje nastoji svoje aktivnosti podignuti na najvišu profesionalnu razinu. Sukladno zakonskim odredbama, NCVVO i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, zbog što bolje i kvalitetnije međusobne suradnje, sklopili su Sporazum o znanstvenoj, stručnoj i tehničkoj suradnji, kojim su dogovorili suradnju u provedbi znanstvenoistraživačkoga rada u području vanjskoga vrednovanja i provjeravanja znanja.

U okviru postojećih zakonskih propisa Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja ima javne ovlasti u pogledu vanjskoga vrednovanja, te je u tom kontekstu uloga Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar bila pružiti znanstvene i stručne usluge kroz pomoć u konceptualizaciji, organizaciji i provedbi vanjskoga vrednovanja u osnovnim školama Republike Hrvatske te posebice u svim poslovima organizacije i valorizacije dobivenih podataka vezanih uz utvrđivanje obrazovnih postignuća učenika i škola. Institut Pilar nije bio u ulozi operativnoga nositelja navedenih aktivnosti niti je imao mogućnost operativne realizacije pojedinih aktivnosti vezanih uz postavljene ciljeve u pojedinačnim školama niti u cijelome osnovnoškolskom sustavu. Obje su suradničke institucije u ovome projektu željele, prije svega temeljem napredne i rigorozne znanstvene metodologije te korištenjem ekspertnih znanja i kompetencija niza suradnika, jednim uistinu opsežnim i kompleksnim ispitivanjem obrazovnih postignuća doći do svih nužnih spoznaja i odgovora na postavljene istraživačke zadatke.

Time su na najbolji način nastavljene započete aktivnosti vanjskoga vrednovanja osnovnih škola koje su projektom eksperimentalnoga vrednovanje obrazovnih postignuća učenika osnovnih škola učinjene u školskoj godini 2006./2007. Taj je projekt također proveden suradnjom Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja i Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, a njime su postavljeni temelji modela vanjskoga vrednovanja u osnovnim školama te su učinjeni prvi koraci na putu uspostave cjelovitoga sustava vanjskoga vrednovanja u ovoj važnoj sastavnici obrazovnoga sustava. U ovogodišnje vanjsko vrednovanje osnovnih škola uključena su nova nastavna područja i nastavni predmeti te je cjelokupno vrednovanje provedeno na populaciji učenika četvrtih razreda na kraju razredne nastave. Na taj su se način pokušala steći dodatna, nužna empirijska iskustva. Naime, spoznaje temeljene na eksperimentalnome vrednovanju obrazovnih postignuća učenika osmih razreda iz nastavnih predmeta Hrvatski jezik i Matematika ograničene su - kako po pitanju samo dvaju nastavnih predmeta koji su bili predmet vanjskoga vrednovanja, tako i po pitanju obuhvata učenika. Kako bi se mogle dobiti cjelovite spoznaje o

opravdanosti i održivosti postavljenoga modela vanjskoga vrednovanja osnovnih škola, bilo je potrebno uključiti nova nastavna područja i nastavne predmete te uključiti veći broj učenika.

Osim toga, u konceptualizaciji temeljnoga pristupa bilo je potrebno vanjsko vrednovanje osnovnih škola smjestiti u nešto širi kontekst. Stoga se vanjsko vrednovanje obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda temelji na nekoliko dokumenata koji su uključeni u Strategiju za vrednovanje obrazovnih postignuća u školskoj godini 2007./2008. Ovaj je dokument u organizaciji Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja izradila skupina autora, polazeći od postojećih strateških dokumenata koji opisuju i određuju plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj, kao što su Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010. (MZOŠ, 2005.), Prijedlog strategije za izradbu i razvoj nacionalnoga kurikuluma za predškolski odgoj, opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (MZOŠ, 2007.), Nastavni plan i program za osnovnu školu (MZOŠ, 2006.) te Hrvatski nacionalni obrazovni standard – Hnos (MZOŠ, 2006.).

Osnovno se načelo može iskazati na način da se vanjskim vrednovanjem učenika osnovnih škola trebaju prije svega provjeravati trajna, temeljna znanja, sposobnosti, vještine i stvaralaštvo, rješavanjem problemskih zadataka koji otkrivaju razinu kompetencija u konceptu *učiti kako učiti,* s ciljem ovladavanja spomenutim konceptom, što je preduvjet cjeloživotnoga učenja. Zamišljeno je oblikovanje vanjskoga vrjednovanja prema načelu interdisciplinarnosti u utvrđivanju trajnih znanja, sposobnosti i vještina. Strategijom je predloženo da se provjera stečenoga znanja u razrednoj nastavi obavlja u četvrtome razredu, na kraju školske godine, kao važnome razdoblju završetka osnovnoga, četverogodišnjega obrazovanja provedenoga u obliku razredne nastave, kada je moguće dobiti uvid u dosegnuta obrazovna postignuća na kraju jednog obrazovnog ciklusa.

Stjecanjem nužnih i potrebnih empirijskih iskustava osiguran je jedini prihvatljiv temelj za primjenu i održivost cjelovitoga modela vanjskoga vrednovanja te je stvorena nužna osnovica za daljnje aktivnosti glede vrednovanja postignuća u osnovnome školstvu. Tu se prije svega misli na prihvatljivo operacionaliziranje, dijagnosticiranje i iskazivanje obrazovnih postignuća učenika i škola, zatim na nužno upoznavanje i familijariziranje škola s postupkom vanjskoga vrednovanja uopće, a posebice u pogledu razvoja potrebne infrastrukture za provođenje vrednovanja te, na kraju, na razvijanje najprihvatljivijih i najpoželjnijih oblika učinkovitoga i djelotvornoga korištenja rezultata vanjskoga vrednovanja, kroz koje se pojedine škole mogu aktivno koristiti spoznajama ovoga i sličnih vrednovanja. Kako bi se ovi ciljevi u konačnici i ostvarili, nužne su brojne aktivnosti i intervencije na različitim razinama pretpostavljenoga sustava vrednovanja. One su predviđene i opisane u ovome izvješću te ih je potrebno u vremenu pred nama cjelovito i kritički razmotriti i vrednovati.

3. OSNOVNI CILJEVI PROJEKTA

Dosadašnja iskustva vanjskoga vrednovanja osnovnih škola u Republici Hrvatskoj temelje se na ispitivanju obrazovnih postignuća učenika osmih razreda iz nastavnih predmeta Hrvatski jezik i Matematika u školskoj godini 2006./2007. To je vrednovanje provedeno na ograničenome uzorku učenika, uz sudjelovanje svih redovitih osnovnih škola. Kako bi se mogle dobiti cjelovite spoznaje o opravdanosti postavljenoga modela vanjskoga vrednovanja, potrebno je uključiti nove nastavne predmete i područja te uključiti nove učenike. Stoga su ovim projektom obuhvaćeni svi učenici četvrtih razreda, dakle na kraju razredne nastave, i predviđeno je ispitivanje njihovih obrazovnih postignuća na kraju ovoga oblika obrazovanja. Time će se, pored dobivanja uvida u razinu stečenih znanja, vještina i kompetencija učenika, steći i daljnje spoznaje temeljene na empirijskim podacima. Ovim pristupom stvorit će se dobro uporište za prihvaćanje cjelovitoga modela vanjskoga vrednovanja te pružiti ishodište za daljnje aktivnosti glede vrednovanja u osnovnim školama.

Opći ciljevi projekta postavljeni su vrlo široko i sastoje se u sljedećem:

1) utvrditi razinu stečenih znanja, vještina i kompetencija učenika iz pojedinih nastavnih predmeta i nastavnih područja;
2) upoznavati škole s postupkom standardiziranoga vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća iz razredne nastave (Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te strani jezik u redovnoj nastavi);
3) nastaviti s aktivnostima prihvaćanja rezultata vrednovanja kao smjernica u poboljšanju kvalitete nastave.

Ostvarenje prvoga općega cilja operacionalizirano je preko konkretnih istraživačkih zadataka projekta koji se sastoje u sljedećem:

(i) Ispitati osnovna znanja, vještine i sposobnosti učenika četvrtih razreda osnovnih škola iz nastavnih predmeta Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te strani jezik u redovnoj nastavi.
(ii) Ispitati koliko su učenici četvrtih razreda osposobljeni za samostalno rješavanje problemskih zadataka koji uključuju integraciju sadržaja iz Hrvatskoga jezika, Matematike i Prirode i društva.
(iii) Ispitati postoji li povezanost znanja, vještina i sposobnosti iz pojedinih predmeta i osposobljenosti učenika za integriranjem znanja i vještina u nastavnim područjima.
(iv) Utvrditi u kojoj su mjeri postojeća školska postignuća učenika povezana s rezultatima dobivenim u ovome ispitivanju.

4. KONCEPTUALIZACIJA I METODOLOGIJA ISPITIVANJA

4.1. SUDIONICI PROJEKTA

U osmišljavanju i provođenju projekta Vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovnih škola u Republici Hrvatskoj sudjelovalo je više ustanova, skupina i osoba, na čelu s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja. Konkretnije, u operativnu realizaciju ovog projekta izravno su uključeni sljedeći akteri:

1) Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO)
2) Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
3) stručne radne skupine za razrednu nastavu, strane jezike i učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama
4) sve redovite osnovne škole u Republici Hrvatskoj
5) ravnatelji osnovnih škola uključenih u ispitivanje
6) školska ispitna povjerenstva.

Obavljanje prijeko potrebnih zadataka i ispunjenje postavljenih ciljeva bilo je moguće ostvariti jedino suradnjom, zajedničkim i samostalnim radom te intenzivnim koordiniranjem i razmjenjivanjem informacija svih navedenih sudionika. Pri tome je, naravno, odgovornost svih sudionika projekta bila individualna, a tek su u manjem dijelu podijeljenu odgovornosti imali NCVVO, Institut Pilar i stručne radne skupine.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u ovome je projektu bio nositelj i koordinator svih aktivnosti. Uime NCVVO-a u projekt je bio uključen veći broj djelatnika Centra, pri čemu je ravnatelj NCVVO-a, dipl. ing. Goran Sirovatka, vodio projekt i bio odgovoran za sve aktivnosti Centra u kontekstu ovoga projekta. Nenad Marković, prof., bio je neposredni voditelj projekta Vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovnih škola u ime NCVVO-a te je koordinirao svim aktivnostima, posebice onima vezanim uz izradu ispitnoga materijala, organizacije i provedbe ispitivanja, očitanja podataka te komunikaciju sa školama i ravnateljima uključenima u projekt. Ružica Jemrešić, prof., koordinirala je većinu aktivnosti vezanih uz organizaciju i ocjenjivanje ispita.

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar nositelj je znanstvenih i stručnih aktivnosti ovoga projekta, te je temeljna uloga Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar bila pružiti znanstvene i stručne usluge u obliku konceptualizacije vrednovanja, izrade ispitnoga materijala, osmišljavanja organizacije i provođenja vanjskoga vrednovanja te posebice u svim poslovima organizacije i valorizacije dobivenih podataka vezanih uz utvrđivanje obrazovnih postignuća u osnovnim školama. Institut Pilar nije bio u ulozi operativnoga nositelja navedenih aktivnosti niti je imao mogućnost operativne

realizacije pojedinih aktivnosti vezanih uz postavljene ciljeve u pojedinačnim školama i u cijelome osnovnoškolskome sustavu.

Takav odnos NCVVO-a i Instituta Pilar temelji se na Zakonu o Nacionalnome centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NN 151/04), kojim su određeni poslovi i ovlasti koje NCVVO ima u svome radu. Člankom 5 istoga Zakona predviđeno je kako „U obavljanju poslova iz svoje djelatnosti, osim poslova iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona, koje obavlja isključivo samostalno, Centar surađuje sa znanstvenim i odgojno-obrazovnim ustanovama, Zavodom za školstvo Republike Hrvatske te drugim srodnim ustanovama, fizičkim i pravnim osobama". Sukladno tome, NCVVO i Institut Pilar su, radi što bolje i kvalitetnije suradnje, sklopili Sporazum o znanstvenoj, stručnoj i tehničkoj suradnji, kojim su dogovorili suradnju u provedbi znanstvenoistraživačkoga rada u području vanjskoga vrednovanja i provjeravanja znanja te je ovaj projekt, čije rezultate i spoznaje iznosimo u ovome izvještaju, jedan od oblika te suradnje.

Uime Instituta Pilar voditelj projekta i glavni istraživač jest doc. dr. Josip Burušić, dok je mr. sc. Toni Babarović bio glavni istraživač, koordinator i voditelj aktivnosti, posebice onih vezanih uz izradu ispitnih materijala i rad sa stručnim radnim skupinama. Marija Šakić, prof., istraživač je na projektu i koordinirala je izradu uputa za provođenje ispita u školama te je također sudjelovala u radu sa stručnim radnim skupinama. Pored toga, u aktivnostima prikupljanja i sređivanja podatka uključenih škola te uređivanja formiranih baza podataka sudjelovala je dr.sc. Ivana Ferić. Prof. dr. sc. Vlado Šakić je uime Instituta Pilar bio odgovoran za sve aktivnosti Instituta Pilar.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja imenovao je odlukom Ravnatelja članove stručnih radnih skupina za razrednu nastavu i strane jezike u razrednoj nastavi u slijedećem sastavu:

Članovi stručnih radnih skupina za pripremu ispita: prof. dr. sc. Ante Bežen, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Ljiljana Klinger, dipl. učiteljica, OŠ Matije Gupca, Zagreb; Snježana Romić, dipl. učiteljica, OŠ Lijepa Naša, Tuhelj; Sandra Šore, dipl. učiteljica, OŠ Lučac, Split; Dubravka Ljubičić, dipl. učiteljica, OŠ Brestje, Sesvete; Vlatka Mijić, učiteljica, OŠ Luka, Sesvete; Silvana Galinović, dipl. defektologinja i učiteljica razredne nastave, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb; Vesna Bobinski, dipl. učiteljica, OŠ S. S. Kranjčevića, Zagreb; Karmen Hlad, učiteljica, OŠ Dragutina Domjanića, Zagreb; mag. Ivana Cindrić, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Kristina Abramović, prof., OŠ Mate Lovraka, Nova Gradiška; Ela Ivanić, prof., OŠ Veliko Trgovišće, Veliko Trgovišće; Ivana Mital, prof., Gimnazija Nova Gradiška, Nova Gradiška; Kesnija Rumora, prof., OŠ Franje Krežme, Osijek; Vesna Klajn, nastavnica, OŠ Josipa Kozarca, Vinkovci; Iva Milardović Štimac, prof., OŠ Josipa Račića, Zagreb; Mirjana Sajko, prof., OŠ Dragutina Tadijanovića, Zagreb; Loreana Selišek-Butina, prof., V. gimnazija, Zagreb; Dubravka Skenderović-Keleč, prof., OŠ „Bukovac", Zagreb; Alice Stepinac, prof.; Loreana Lazarić, prof., OŠ Jurja Dobrile, Rovinj; Sandra Mardešić, prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Majda Milevoj-Klapčić, prof., OŠ „Ivan Goran Kovačić", Čepić.

Konzultanti za razrednu nastavu: mr. sc. Vlado Halusek, prof., OŠ Kloštar Podravski; mr. sc. Lucija Puljak, dipl. pedagog, OŠ Pučišća; Marina Sabolović, prof., OŠ Luka, Zagreb; mr.sc. Nataša Nikpalj-Juraić, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb

Zadatci stručnih radnih skupina sastojali su se u: a) operacionalizaciji obrazovnih postignuća i izradi dviju inačica ispita, uz suradnju s NCVVO-om i Institutom Pilar; b) pripremi i izradi ispitnih kataloga za učitelje navedenih predmeta; c) pripremi i osposobljavanju ocjenjivača za ocjenjivanje ispita. U svom radu usko su surađivali sa znanstvenicima Instituta Pilar i djelatnicima NCVVO-a, posebice kroz aktivnosti osiguranja formalnih zahtjeva i kvalitete ispitnoga materijala, potrebnih za standardizirano mjerenje. Također, ta se suradnja odvijala i u pogledu ispunjenja drugih dviju zadaća stručnih radnih skupina.

4.2. TEMELJNI PRISTUP VANJSKOME VREDNOVANJU OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA ČETVRTIH RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE

Vanjsko vrednovanje obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovne škole temelji se na Strategiji za vrednovanje obrazovnih postignuća u školskoj godini 2007/2008. Strategija se temelji na novome konceptu obrazovnoga sustava koji Hrvatsku vodi prema *društvu znanja* i cilju zacrtanome u slijedećim dokumentima Vlade i MZOŠ-a: Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010. (MZOŠ, 2005.); Prijedlog strategije za izradbu i razvoj nacionalnoga kurikuluma za predškolski odgoj, opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (MZOŠ, 2007.); Nastavni plan i program za osnovnu školu (MZOŠ, 2006.); Hrvatski nacionalni obrazovni standard – Hnos (MZOŠ, 2006.).

Osnovna su načela Strategije da ovim ispitivanjem treba provjeravati trajna, temeljna znanja, sposobnosti, vještine i stvaralaštvo, rješavanjem problemskih zadataka koji otkrivaju razinu kompetencija u konceptu *učiti kako učiti*, s ciljem ovladavanja spomenutim konceptom, što je preduvjet cjeloživotnoga učenja. Predloženo je oblikovanje nacionalnoga vanjskoga vrednovanja prema načelu interdisciplinarnosti u utvrđivanju trajnih znanja, sposobnosti i vještina. Strategijom je predloženo da se provjera stečenoga znanja u razrednoj nastavi obavlja u četvrtome razredu, na kraju školske godine, jedinstvenim testom u kojemu se pitanja ne grupiraju po nastavnim predmetima, već izražavaju cjelovitost spoznaje utvrđivanjem relevantnih znanja, sposobnosti i vještina. Cjelokupni prikaz Strategije nalazi se u Prilogu.

U planiranju vanjskoga vrednovanja, sukladno sa Strategijom, odlučeno je da se u ispitivanje uključe učenici četvrtih razreda. To je razdoblje završetka osnovnoga četverogodišnjega obrazovanja, provedenoga u obliku razredne nastave te je moguće dobiti uvid u dosegnuta obrazovna postignuća na kraju jednog obrazovnog ciklusa. Glede sudjelovanja, najopravdanije je bilo odlučiti se za pristup koji uključuje sve redovite osnovne škole u Republici Hrvatskoj te sve učenike četvrtih razreda. Takvim sveobuhvatnim pristupom moguće je izvesti zaključke o postignuću pojedinih škola, pa čak i razrednih odjela, odnosno pojedinih učitelja razredne nastave.

Pored toga, u ispitivanje je bilo opravdano, dozvoljeno i moguće uključiti samo učenike čiji roditelji/skrbnici ne uskrate suglasnost da njihova djeca sudjeluju u ispitivanju obrazovnih postignuća. Stoga su u ovom ispitivanju sudjelovali samo učenici za koje roditelji ili skrbnici nisu pismeno uskratili svoju suglasnost za sudjelovanje u vanjskome vrednovanju. Naime, sve su osnovne škole u Republici Hrvatskoj organizirale roditeljske sastanke unutar razrednih odjela škole na kojima su ravnatelj škole i/ili razrednici razrednih odjela i stručni suradnici upoznali roditelje s vanjskim vrednovanjem, njegovim ciljevima, načinom organizacije i provedbe. Prikupili smo pismeno izraženo nepristajanje na obrascu koji je dostavljen roditeljima/skrbnicima zajedno s dopisom upućenim roditeljima/skrbnicima. Od ukupno 48.232 učenika, koliko ih je u formiranoj bazi podataka pohađalo četvrte razrede u redovitim osnovnim školama, roditelji ili skrbnici njih 615 nisu pristali da njihova djeca sudjeluju u ovome ispitivanju. Prihvatljiv je to i zanemariv broj, te je znatno manji od početnih očekivanja i procjena o potencijalnome broju učenika koji neće moći biti obuhvaćeni vanjskim vrednovanjem, a značajno manji od broja nepristajanja koji je zabilježen u prošlogodišnjemu vanjskome vrednovanju učenika osnovnih škola.

Na samome početku, za potrebe provođenja vrednovanja pristupilo se formiranju osnovne baze podataka, koja je uključivala obilježja škola, ravnatelja, učenika, predmetnih učitelja i nastave, pri čemu su poduzete sve aktivnosti vezane uz operacionalizaciju zahvaćenih i relevantnih obilježja od istraživačkoga interesa za ovaj projekt. Potrebni podatci prikupljeni su iz e-matice učenika osnovnih škola te izravno od samih osnovnih škola. Kako bi u što većoj mjeri profesionalizirao rad i aktivnosti na prikupljanju traženih podataka, NCVVO je angažirao i informatičku tvrtku koja je u njegovo ime obavila znatan dio aktivnosti te je imenovao županijske/regionalne koordinatore koji su koordinirali, nadgledali i kontrolirali proces uspostavljanja baze podataka. Unatoč svim poduzetim mjerama i angažiranim sudionicima, ovaj je segment vanjskoga vrednovanja još uvijek opterećen nizom problema i predstavlja ozbiljnu prijetnju valjanosti i pouzdanosti vanjskoga vrednovanja općenito. Tako se pri prikupljanju podataka pojavio niz problema u obliku nekvalitetnoga pristupa samih škola dostavljanju podataka, nepridržavanja zadanih vremenskih rokova, dostavljanja nepotpunih ili djelomičnih podataka, netočnih i nevaljanih podataka i slično. Imajući sve to u vidu, mišljenja smo da je nužno žurno i cjelovito poboljšati kapacitete NCVVO-a i samih škola za obavljanje ovoga važnoga segmenta vanjskoga vrednovanja. Popis traženih podataka koji su činili bazu podataka za potrebe ovoga vrednovanja nalazi se u Prilogu.

Istodobno s aktivnostima formiranja baze podataka započelo se s upoznavanjem škola s organizacijom i provedbom vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća putem niza instrukcijskih seminara i pisanih materijala. Prihvaćen je za sada najopravdaniji pristup da na razini pojedinačnih osnovnih škola svu odgovornost za provođenje ispitivanja imaju Ispitna povjerenstva. Ispitna povjerenstva su činili ravnatelj škole, kao njegov voditelj, te stručni suradnici i učitelji predmeta koji nisu obuhvaćeni vrednovanjem. Uloga povjerenstva se u provođenju vrednovanja ogledala u praktičnoj organizaciji i provođenju ispitivanja u školama, prema jasnim i određenim uputama koje su osmislili i izradili NCVVO i Institut Pilar, dok bi u budućnosti trebalo u što većoj mjeri razvijati kapacitete ovakvih povjerenstava za organizaciju znatno većeg dijela postupka vrednovanja.

U planiranju i odabiru osnovnoga koncepta vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća u osnovnim školama odlučili smo se za standardizirano skupno mjerenje obrazovnih postignuća objektivnim ispitima *papir - olovka*. Takav se odabir nameće nužnim uzmemo li u obzir činjenicu o broju učenika, kao i broju osnovnih škola u Republici Hrvatskoj koje su obuhvaćene vanjskim vrednovanjem.

4.3. METODOLOGIJA ISPITIVANJA I ISTRAŽIVAČKI NACRT

Predmet mjerenja u vanjskome vrednovanju obrazovnih postignuća predstavljala su obrazovna postignuća iz predmeta koji se poučavaju u razrednoj nastavi. Stoga su ispitivani sadržaji predmeta Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te prvoga stranoga jezika u redovnoj nastavi. Navedeni predmeti mjerenja operacionalizirani su u suradnji sa stručnim radnim skupinama.

Ovim se ispitima utvrđuju slijedeće ključne kompetencije, odnosno razine osposobljenosti koje su učenici postigli na kraju razredne nastave:

- osposobljenost za komunikaciju na hrvatskome i prvome stranome jeziku, koja se očituje u jezičnim djelatnostima slušanja, čitanja i pisanja
- osposobljenost za kritičko mišljenje
- ovladanost osnovnom matematičkom i prirodoslovnom pismenošću
- osposobljenost za rješavanje problema primjenom činjeničnoga, konceptualnoga i procesnoga znanja, stečenoga u svim nastavnim područjima
- integriranim se ispitnim materijalom istodobno provjeravaju sve navedene kompetencije na sadržajima nastavnih predmeta Hrvatski jezik, Engleski (Njemački, Talijanski, Francuski) jezik, Matematika, Priroda i društvo.

U slučaju Hrvatskoga jezika ispitivanje je uključivalo predmetne sadržaje od prvoga do četvrtoga razreda vezane uz razumijevanje pročitanoga teksta, osnovna znanja jezika te pismeno jezično izražavanje. Kada je riječ o Matematici, ispitom su bili obuhvaćeni predmetni sadržaji od prvoga do četvrtoga razreda, pri čemu je uključeno ispitivanje osnovnih obrazovnih postignuća iz aritmetike i geometrije. Ispitom iz Prirode i društva obuhvaćeni su osnovni pojmovi i sadržaji koji se poučavaju unutar toga predmeta tijekom razredne nastave, dok su kod stranih jezika ispitivane osnovne jezične kompetencije razumijevanja odslušanoga teksta, čitanja i pisanja.

Usporedo s izradom ispitnoga materijala, stručne radne skupine su s djelatnicima NCVVO-a i Instituta Pilar izradile i materijale kojima se predmetni učitelji na prikladan i detaljan način informiraju i upoznaju s provođenjem vrednovanja te kojima se ove skupine upoznaju s naravi i sadržajem ispitnoga materijala. Ove publikacije bit će detaljnije opisane u nastavku ovoga izvještaja, posvećenom organizaciji i provedbi ispitivanja, te su u cijelosti sadržane u Prilogu izvještaja.

Pri operacionalizaciji navedenih predmetnih ispitnih materijala za potrebe vrednovanja, kao što je rečeno, temeljno je stajalište da se osobito vodi računa o zahtjevima standardiziranoga testiranja tipa papir – olovka te da se teži maksimalnoj objektivnosti mjerenja, koliko to specifičnosti pojedinoga nastavnoga predmeta dopuštaju. Naravno, kako je riječ o prvim iskustvima u kontekstu razredne nastave, pri dosezanju postavljenoga cilja u određenoj su se mjeri mogli nazrijeti neslaganja i otpori pojedinih aktera u projektu, prije svega u postizanju zahtjeva objektivnosti mjerenja. To je u konačnici rezultiralo time da su u ispitivanju primijenjeni ispiti ispravljanje kojih je zahtijevalo veći broj ocjenjivača. Time je, na jednoj strani, narušena objektivnost mjerenja i ocjenjivanja, a na drugoj su strani povećani materijalni izdaci za postupak

vrednovanja. Mišljenja smo da se u budućim vrednovanjima treba u što većoj mjeri težiti formiranju ispitnoga materijala ocjenjivanje kojega neće zahtijevati veći broj ocjenjivača te da to treba biti pristup koji će dominirati vanjskim vrednovanjem obrazovnih postignuća osnovnih škola. Naravno, u početnim koracima uvođenja vanjskoga vrednovanja u osnovnoškolski sustav potrebno je postojeće stanje iskoristiti na najbolji i najsvrhovitiji način. Program rada s ocjenjivačima osmišljen je i izveden na način da oni postanu okosnica za prihvaćanje postupka i ishoda vrednovanja u pojedinim školama te da dosegnuti rezultati i spoznaje imaju odjek u formativnim aktivnostima, kroz unapređenje postojeće prakse u našim školama. U ovome kontekstu potrebno je naglasiti i nužnost razmišljanja o održivosti postojeće paradigme rada sa stručnim radnim skupinama po pitanju izrade ispitnih materijala. Naime, u postojećim okolnostima riječ je o izradi, u osnovi, jednokratnih ispita, što dugoročno vidimo kao neodrživu praksu te smo mišljenja da je potrebno započeti s aktivnostima razvoja i izrade strategije operacionalizacije ispitnih pitanja i formiranja baza pitanja koje će biti moguće koristiti i u dužemu vremenskome razdoblju. Naravno, takve su aktivnosti nužne i moguće čim se steknu nužni uvjeti za to, kao što su izrada i valoriziranje novih nastavnih planova i programa, razvoj nacionalnih kurikuluma, razvijanje nužne infrastrukture za vanjsko vrednovanje u školama i slično.

Istraživački nacrt

Istraživački nacrt kojim se najbolje odgovara na postavljene specifične ciljeve projekta uključuje korelacijsko istraživanje unutar kojega se ciljno znanje, osposobljenost i kompetencije (kriterijska varijabla) mjeri objektivnim testovima tipa papir-olovka te se dovodi u vezu s nizom obilježja učenika, učitelja i obilježja škole koju učenik pohađa (prediktorske varijable). Istraživanje sadržano u opisu ovoga projekta podrazumijeva skupno mjerenje.

Kriterijsku mjeru u ovome istraživanju u pogledu utvrđivanja obrazovnih postignuća učenika predstavljala su znanja, vještine i kompetencije iz sljedećih nastavnih predmeta:

1. Hrvatski jezik
2. strani jezik u redovnoj nastavi (Engleski, Njemački, Talijanski i Francuski)
3. Matematika
4. Priroda i društvo

Uz to, predviđeno je mjerenje sposobnosti učenika da integriraju znanja i vještine koje se razvijaju u navedenim pojedinim nastavnim predmetima te je učinak iskazan i kao pokazatelj tih sposobnosti.

Osnovni predmet mjerenja u slučaju istraživanja u četvrtim razredima osnovne škole sažeto je prikazan tablično:

1. dan ispitivanja

Predmet mjerenja	Pretpostavljeni omjer (%)	Pojedinačni uradak
1. dio ispita	60	Transformirana suma na postotnoj skali
2. dio ispita	40	Transformirana suma na postotnoj skali
Hrvatski jezik		Transformirana suma na postotnoj skali

2. dan ispitivanja

Predmet mjerenja		Pretpostavljeni omjer (%)	Pojedinačni uradak
1. dio ispita	Matematika	40	Transformirana suma na postotnoj skali
	Priroda i društvo	40	Transformirana suma na postotnoj skali
	Integracija	20	Transformirana suma na postotnoj skali
2. dio ispita	Strani jezik	100	Transformirana suma na postotnoj skali

Istraživački nacrt u slučaju učenika četvrtih razreda osnovnih škola predviđa zavisna mjerenja na način da svi učenici sudjeluju u svim predviđenim ispitnim situacijama. Za svakoga učenika izračunano je po pet primarnih pokazatelja uspješnosti te niz deriviranih pokazatelja uspješnosti.

4.4. PROBNO ISPITIVANJE I ISHODI PROBNOGA ISPITIVANJA

Probno ispitivanje obrazovnih postignuća iz Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva te stranih jezika u redovnoj nastavi provedeno je kao sastavni dio projekta Vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj u školskoj godini 2007./2008. Kako bi se prikupilo što više empirijski izvedenih pokazatelja o istraživačkome materijalu te kako bi se u praksi testirao zamišljeni postupak vrednovanja u planiranju cjelokupnoga postupka vanjskoga vrednovanja, poseban je naglasak stavljen na organizaciju probnoga ispitivanja. Njime se prije svega nastojala postići optimalna težinska primjerenost svakoga zadatka i ispita, ispitati metrijske karakteristike pojedinih zadatka i pojedinih skupina zadataka i ispita te značajke cjelokupnoga postupka vrednovanja. U nastavku prikazujemo detaljne informacije o probnome ispitivanju i spoznajama proizišlim iz probnoga ispitivanja.

Ciljevi probnoga ispitivanja bili su:

- početno senzibilizirati škole i upoznati ih s postupkom vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća učenika u razrednoj nastavi
- započeti s razvijanjem infrastrukture za vrednovanje obrazovnih postignuća na različitim razinama i provjeriti mogućnosti organizacije i provedbe ispitivanja u četvrtim razredima OŠ
- pribaviti empirijski izvedenu osnovicu za unapređenje zamišljenoga postupka vanjskoga vrednovanja
- pribaviti empirijske rezultate o formiranim ispitnim materijalima
- prikupiti informacije nužne za moguće poboljšanje i unapređenje ispitnih materijala i postupaka završnoga vanjskoga vrednovanja.

Po završetku probnoga ispitivanja, na osnovi empirijskih rezultata probnoga ispitivanja, intenzivnom suradnjom članova stručnih radnih skupina, NCVVO-a i Instituta Pilar napravljene su završne inačice ispita za vrednovanje obrazovnih postignuća u ovoj školskoj godini. Iskustva o samome tijeku probnoga ispitivanja doprinijela su unapređenju procedure ispitivanja u završnoj fazi, kao i poboljšanju komunikacije između škola i NCVVO-a.

Konkretni metodološki ciljevi probnoga istraživanja bili su: a) senzibilizirati škole, ravnatelje, stručne suradnike i nastavnike za procese vanjskoga vrednovanja obrazovanja u razrednoj nastavi; b) ispitati organizacijske mogućnosti te radne i materijalne kapacitete svih aktera uključenih u vanjsko vrednovanje; c) ispitati provedivost zamišljenoga modela ispitivanja u realnom (školskom) okruženju; d) utvrditi primjerenost primijenjenih ispita i njihove metrijske osobine (metrijske osobine ispitnih zadataka, osnovne metrijske osobine korištenih ispita te ispitati vremensku primjerenost korištenih ispita učeničkim kapacitetima); e) provjeriti objektivnost ocjenjivanja pojedinih zadataka i ispita u cjelini (utvrditi slaganje više nezavisnih procjenjivača u procesu ocjenjivanja uratka, ispitati i poboljšati kvalitetu uputa za ocjenjivanje); f) procijeniti količinu "curenja" informacija o ispitnim materijalima među zainteresiranim stranama; g) utvrditi dosege i ograničenja predloženoga modela ispitivanja i modificirati ga za primjenu tijekom vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća u razrednoj nastavi.

4.4.1. Metodologija provedbe probnog ispitivanja

Metodologija provedbe probnoga ispitivanja bila je osmišljena tako da u što većoj mjeri oslikava provedbu planiranoga istraživanja u završnoj fazi vanjskoga vrednovanja. Na osnovi prikupljenih podataka, sustavnog nadgledanja i praćenja provedbe ispitivanja te na temelju iskustava aktera koji su sudjelovali u probnome ispitivanju dobiveni su zaključci i preporuke za glavno vrednovanje. Prije probnoga ispitivanja razvijeni su različiti ispitni materijali i upute za provedbu istraživanja. Konkretno, razvijeni su ispitni zadatci i dvije inačice ispita iz Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva te stranih jezika. Uz ispite su napravljene upute za voditelje ispitivanja i upute za ravnatelje te su osmišljeni i pripremljeni obrasci i upute za nadglednike provedbe probnoga ispitivanja. Radi što kvalitetnijeg praćenja provedbe probnoga ispitivanja u školama, napravljeni su i posebni obrasci za voditelje ispitivanja i ravnatelje škola. Tim obrascima prikupljeni su važni podatci o tijeku ispitivanja u školi i ispitnoj prostoriji, informacije o samim ispitnim materijalima, pripadajućim uputama i zadatcima.

Učenici su ispitivani s dvije inačice ispita iz Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva te stranih jezika (A i B inačica). Odabir učenika testiranih pojedinom inačicom bio je slučajan na razini škole. Tako je približno 50% učenika iz ukupnoga uzorka bilo ispitano inačicom A, a druga polovica inačicom B. Cilj formiranja dviju inačica ispita bio je testiranje većega broja zadataka koji će prema svojoj empirijskoj primjerenosti kasnije biti uključeni u konačnu verziju ispita za vanjsko vrednovanje. Prije provedbe samoga probnoga ispitivanja u odabranim osnovnim školama prikupljeni su podatci o školi, podatci o ravnatelju, podatci o broju učenika četvrtih razreda, broju razrednih odjela četvrtih razreda, te podatci o dosadašnjim školskim postignućima tih učenika.

Uzorak učenika i škola uključenih u probno ispitivanje

U ispitivanju su sudjelovali učenici četvrtih razreda 21 osnovne škole iz Republike Hrvatske. Većina škola uključenih u probno ispitivanje odabrane su slučajnim odabirom, uz nastojanje osiguranja županijske reprezentiranosti u što većoj mjeri. Nekoliko škola odabrano je metodom prigodnoga uzorka, zbog potreba zastupljenosti učenika koji uče pojedine strane jezike (njemački, francuski i talijanski) u probnome ispitivanju. Podatci o uključenim školama, broju obuhvaćenih učenika te vrsti ispita koje su pisali prikazani su u Tablicama 1 i 2.

Uzorkom je ukupno bilo obuhvaćeno 1.297 učenika, od kojih je ispitu pristupilo 1.197, odnosno 92,29%. Uzorci učenika po pojedinim inačicama ispita za Hrvatski jezik, Matematiku i Prirodu i društvo za inačicu A jesu 398 učenika, a za Hrvatski jezik, Matematiku i Prirodu i društvo za inačicu B 404 učenika. Ispit iz Engleskoga jezika u A inačici pisala su 344 učenika, a u B inačici 404 učenika. Njemački jezik A inačicu pisalo je 216 učenika, dok je B inačicu ispita iz Njemačkoga jezika pisalo njih 209. Kod Talijanskoga i Francuskoga jezika, zbog male zastupljenosti tih jezika u redovnoj nastavi, u probnome ispitivanju koristili smo samo jednu inačicu ispita. Tako su A inačicu ispita iz Francuskoga jezika pisala 74 učenika, a B inačicu ispita iz Talijanskoga jezika 49 učenika. Ovakvim uzorcima po pojedinim ispitima osigurali smo solidnu stabilnost ispitnih rezultata i ostvarili mogućnost zaključivanja o metrijskim osobinama korištenih ispita.

Tablica 1. Škole uključene u probno ispitivanje i broj obuhvaćenih učenika

RBR ŽUPANIJE	NAZIV ŠKOLE	MJESTO	ŠIFRA ŠKOLE	N	INAČICA
1	OŠ VUKOVINA	VUKOVINA	01-087-003	153	A
2	OŠ KONJŠČINA	KONJŠČINA	02-177-001	37	B
4	OŠ IVANE BRLIĆ MAŽURANIĆ	OGULIN	04-056-002	46	A
5	VI. OSNOVNA ŠKOLA VARAŽDIN	VARAŽDIN	05-086-006	54	A
6	OŠ PROF. FRANJE VIKTORA ŠIGNJARA	VIRJE	06-260-001	74	A
7	OŠ GAREŠNICA	GAREŠNICA	07-024-001	77	B
7	OŠ ROVIŠĆE	ROVIŠĆE	07-274-001	110	B
8	OŠ-SCUOLA ELEMENTARE "GELSI"	RIJEKA	08-071-007	34	B
8	OŠ-SCUOLA ELEMENTARE "SAN NICOLO"	RIJEKA	08-071-008	15	B
10	OŠ JOSIPA KOZARCA	SLATINA	10-067-002	80	A
11	OŠ LIPIK	LIPIK	11-327-001	38	A
13	OŠ BARTULA KAŠIĆA	ZADAR	13-107-007	73	B
16	OŠ "IVAN KOZARAC"	NIJEMCI	16-432-001	27	A
19	OŠ LAPAD	DUBROVNIK	19-018-002	67	B
20	I. OŠ ČAKOVEC	ČAKOVEC	20-010-001	99	B
21	OŠ ANTUNA MIHANOVIĆA	ZAGREB	21-114-016	88	A
21	OŠ IVANA GRANĐE	SOBLINEC	21-114-106	71	B
21	OŠ IVANA MAŽURANIĆA	ZAGREB	21-114-021	79	B
21	OŠ IZIDORA KRŠNJAVOG	ZAGREB	21-114-006	26	A
21	OŠ OTOK	ZAGREB	21-114-095	28	A
21	OŠ VEĆESLAVA HOLJEVCA	ZAGREB	21-114-094	21	A
			UKUPNO	1297	

Tablica 2. Predviđeni uzorak po ispitima u probnome ispitivanju po pojedinim školama

INAČICA		HRV, MAT, PiD, Engleski jezik	HRV, MAT, PiD, Njemački jezik	Samo Njemački jezik	Samo Francuski jezik	Samo Talijanski jezik	UKUPNO
A	OŠ "IVAN KOZARAC"	27					27
	OŠ ANTUNA MIHANOVIĆA			88			88
	OŠ IVANE BRLIĆ MAŽURANIĆ	46					46
	OŠ IZIDORA KRŠNJAVOG				26		26
	OŠ JOSIPA KOZARCA	80					80
	OŠ LIPIK	38					38
	OŠ OTOK				28		28
	OŠ PROF. FRANJE VIKTORA ŠIGNJARA			74			74
	OŠ VEĆESLAVA HOLJEVCA				21		21
	OŠ VUKOVINA	153					153
	VI. OSNOVNA ŠKOLA VARAŽDIN		54				54
	UKUPNO	344	54	162	75		635
B	I. OŠ ČAKOVEC			99			99
	OŠ BARTULA KAŠIĆA	73					73
	OŠ GAREŠNICA	77					77
	OŠ IVANA GRANĐE	71					71
	OŠ IVANA MAŽURANIĆA	79					79
	OŠ KONJŠČINA	37					37
	OŠ LAPAD	67					67
	OŠ ROVIŠĆE			110			110
	OŠ-SCUOLA ELEMENTARE "GELSI"					34	34
	OŠ-SCUOLA ELEMENTARE "SAN NICOLO"				15	15	
	UKUPNO	404		209		49	662

Provedba probnoga ispitivanja

Provedba probnoga ispitivanja započela je seminarom za ravnatelje odabranih škola na kojemu su im podijeljene upute za provedbu ispitivanja. Ravnatelji su za potrebe ispitivanja trebali formirati Ispitno povjerenstvo koje se sastojalo od voditelja Ispitnoga povjerenstva (tj. ravnatelja) te dva člana povjerenstva sastavljenoga od učitelja ili stručnih suradnika (dežurno osoblje) za svakih osamnaestero učenika pojedine škole obuhvaćenih uzorkom. Tako je maksimalni broj dežurnih učitelja po odabranim školama bio 18, a minimalni dva. Ovakvim modelom uzorkovanja ispitali smo održivost angažiranja većega broja nastavnika u Ispitno povjerenstvo, što će se neizbježno pojavljivati tijekom vanjskoga vrednovanja. Dežurne osobe bile su odgovorne voditelju Ispitnoga povjerenstva, a njihovi su osnovni zadatci bili urediti ispitnu prostoriju u skladu s uputama, provesti ispitivanje učenika te nadgledati i organizirati cjelokupni tijek ispitivanja. Dežurne osobe i voditelji Ispitnoga povjerenstva dobili su detaljne pisane upute o samoj provedbi ispitivanja.

Probno ispitivanje učenika četvrtih razreda iz predmeta Hrvatski jezik provedeno je 23. siječnja 2008. godine, a 24. siječnja 2008. godine provedeno je ispitivanje iz predmeta Matematika, Priroda i društvo te stranoga jezika u redovnoj nastavi. Broj ispitivanih učenika u pojedinoj školskoj učionici nije prelazio 18. Ispitivanje je oba dana započelo u 9.00 sati, a učenici koji su odabrani za testiranje trebali su doći u školu u 8.30. Cjelokupno ispitivanje iz Hrvatskoga jezika trajalo je oko 1 sat i 30 minuta te je provedeno u dva dijela. Prvi dio ispitivanja trajao je 45 minuta, a drugi dio 30 minuta. Nakon prvoga dijela ispitivanja učenici su imali odmor u trajanju od 15 minuta. Drugoga dana ispitivanja učenici su rješavali ispite iz Matematike, Prirode i društva i stranoga jezika. Cjelokupno ispitivanje trajalo je oko 1 sat i 30 minuta i provedeno je u dva dijela. Prvi dio ispitivanja (Matematika i Priroda i društvo) trajao je 45 minuta, a drugi dio (strani jezik) 30 minuta. Nakon prvoga dijela slijedio je odmor u trajanju od 15 minuta.

Kako bi u što većoj mjeri te na što kvalitetniji način prikupili dovoljan broj potrebnih informacija o samome postupku organizacije i provođenja ispitivanja, u probnome su ispitivanju u školama sudjelovali i nadglednici imenovani od NCVVO-a, a koje su odabrali i osposobili za ovaj projekt djelatnici Instituta Pilar. Nadglednici su nadgledali po jednu od ispitivanih skupina učenika u svakoj od škola, uz rotaciju nadgledanih skupina unutar dva dana ispitivanja. Nakon provedenoga probnoga ispitivanja, statističku evaluaciju prikupljenih podataka proveli su znanstvenici i stručni suradnici Instituta Pilar.

Sadržaj ispitnih materijala u probnome ispitivanju

Ispitne materijale kreirali su članovi stručnih radnih skupina, uz suradnju s djelatnicima NCVVO-a i Instituta Pilar. Ispiti su bili zamišljeni kao klasični ispiti metodom papir-olovka, primjenjivi za grupno testiranje. Zadatci uključeni u ispite bili su zatvorenoga (višestruki izbor, uparivanje, sortiranje ili rangiranje) te otvorenoga tipa (upisivanje kratkoga odgovora, rješavanje zadataka ili pisanje kratkoga sastavka). Kod formiranja zadataka, stručne radne skupine vodile su se trenutnim planom i programom za osnovne škole, vodeći računa o adekvatnoj zastupljenosti specifičnih obrazovnih ishoda ovisno o naravii predmeta. Pokušalo se obuhvatiti temeljna i trajna

znanja koja bi učenici trebali steći tijekom četverogodišnjega školovanja. Posebna pozornost posvećena je težinskoj primjerenosti ispitnih zadataka te jasnoći zadataka i uputa za njihovo rješavanje s obzirom na uzrast učenika.

Osim ispitnih materijala i zadataka, stručne radne skupine definirale su i "ključ" za odgovore za sve zadatke unutar napravljenih ispita. Izrađen je detaljan, sustavan, jednoznačan i lako primjenjiv popis načina ocjenjivanja točnosti svakoga od zadataka u svim koracima njegova rješavanja ili aspektima iskazanoga znanja. Izrađen je i detaljan sustav bodovanja svakog od zadataka te obrasci za ocjenjivače.

4.4.2. Rezultati probnoga ispitivanja

U nastavku su prikazani glavni rezultati i spoznaje dobivene probnim ispitivanjem. U Tablici 3 prikazane su osnovne metrijske osobine ispita korištenih u probnome ispitivanju po njihovim inačicama.

Tablica 3. Osnovne metrijske osobine ispita korištenih u probnome ispitivanju

	Broj čestica/ elemenata ocjenjivanja	Maksimalni broj bodova	M	sd	Težinska primjerenost (%)	Pouzdanost (α)
Hrvatski jezik I dio ispita A	16	23	15,21	4,24	66,13	,72
Hrvatski jezik II dio ispita A	4	16	6,36	3,39	39,75	,59
Hrvatski jezik I dio ispita B	17	25	17,67	4,07	70,68	,69
Hrvatski jezik II dio ispita B	4	16	6,81	3,72	42,56	,59
Matematika, Priroda i društvo A	22	35	18,43	7,68	52,66	,82
Matematika, Priroda i društvo B	21	34	18,58	6,93	54,65	,78
Engleski jezik A	24	24	12,06	6,25	50,25	,90
Engleski jezik B	24	24	14,35	5,26	59,79	,88
Njemački jezik A	24	24	11,79	4,32	49,13	,77
Njemački jezik B	24	24	10,90	5,50	45,42	,86
Talijanski jezik	24	24	11,61	3,99	48,38	,77
Francuski jezik	24	24	9,35	4,57	38,96	,81

Kao što je vidljivo iz Tablice 3, metrijske osobine probnih ispita već su se u ovoj fazi projekta pokazale zadovoljavajućima. Većina ispita imala je zadovoljavajuću težinsku primjerenost (rješivost između 40% i 70%). Nešto su se težima pokazali ispit iz Francuskoga jezika i II. dio ispita iz Hrvatskoga jezika u inačici A. Pouzdanost ispita također je bila zadovoljavajuća, a nešto niže pouzdanosti vide se kod II. dijela ispita iz Hrvatskoga jezika u obje inačice. Uzrok niže pouzdanosti toga dijela ispita jest u malom broju elemenata ocjenjivanja (samo 4). Nadalje, detaljnom analizom ispitnih zadataka i njihovih statističkih parametara utvrđeno je da su neki od zadataka u primijenjenim ispitima težinski neprimjereni i upitne valjanosti. Zato se većina intervencija u svrhu poboljšanja završnih verzija ispita sastojala upravo u poboljšanju pojedinih zadataka i uputa vezanih uz njih.

4.4.3. Metodološke promjene i poboljšanja vanjskoga vrednovanja na osnovi rezultata probnoga ispitivanja

Temeljem prikupljenih spoznaja probnoga ispitivanja provedene su pojedine promjene u prvotno zamišljenoj operacionalizaciji provedbe vanjskoga vrednovanja. One su bile usmjerene formiranju optimalnih inačica ispita i metodologije provedbe ispitivanja u završnoj fazi. Korišteni su kvantitativni podatci dobiveni analizom rezultata primijenjenih ispita, kvalitativni podatci dobiveni od nadglednika probnoga ispitivanja te empirijski podatci prikupljeni kroz razmjenu informacija s relevantnim akterima provedbe probnoga ispitivanja (članovi Ispitnih povjerenstava, ravnatelji, djelatnici tiskare). Osnovne intervencije bile su u smjeru:

- odabira sadržajno, težinski i metrijski optimalnih zadataka u konačne inačice ispita iz Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva te stranih jezika
- određenja optimalnoga vremena trajanja pojedinih ispita
- modifikacija ispitnih uputa i uputa za voditelje ispitivanja
- poboljšanja uputa za ravnatelje
- poboljšanja organizacije provedbe ispita, dostave ispitnih materijala i komunikacije sa školama
- poboljšanja grafičke i tehničke izrade ispitnih materijala

Promjene su metodološki inicirane od strane znanstvenika Instituta Pilar, a sadržajno realizirane od strane stručnih radnih skupina. Metodološke intervencije temeljene su na statističkim pokazateljima o osobinama ispita prikazanima u prethodnom poglavlju, detaljnoj analizi svih ispitnih zadataka te na osnovi podataka prikupljenih od ravnatelja škola, voditelja ispitivanja i nadglednika probnoga ispitivanja.

Intervencije u ispitnim materijalima iz Hrvatskoga jezika

Opći zaključak o ispitu iz Hrvatskoga jezika (obje inačice) jest da se već u ovoj fazi ispitivanja pokazao solidnim i da veće intervencije nisu potrebne. Ipak, predložene su i napravljene određene promjene na način da je formiran jedinstveni ispit od zadataka obiju inačica ispita. Od sadržajno sličnih zadataka (paralelnih formi zadataka) odabrani su oni koji imaju nešto bolje metrijske osobine. Kako se pokazalo da je prvi dio ispita bio umjereno lagan, u konačnoj verziji ispita odabrani su nešto teži zadatci kako bi se ostvarila optimalna težinska primjerenost. Nadalje, u svakome dijelu ispita promijenjen je redoslijed zadataka, koliko je to sadržajno bilo moguće, tako da su poredani od najlakšega prema najtežemu, kako bi se olakšala prohodnost učenika kroz ispit tijekom rješavanja i time, posljedično, smanjilo vrijeme rješavanja pojedinih dijelova ispita. Osim toga, u pojedinim dijelovima ispita modificiran je sustav bodovanja pojedinih zadataka, a neki su složeniji zadatci rastavljeni na više pojedinačnih zadataka, radi jednostavnosti njihova rješavanja i bodovanja. Kako se pokazalo da su pojedine upute neprimjerene učenicima, promijenjene su upute za rješavanje pojedinih dijelova ispita i pojedinih zadataka kako bi učenicima bile razumljivije (veća intervencija bila je kod upute za drugi dio ispita). Način ocjenjivanja drugoga dijela ispita modificiran je povećanjem broja elemenata procjene. Time se postigla veća osjetljivost toga dijela ispita te njegova veća objektivnost i pouzdanost.

Intervencije u ispitnim materijalima iz Matematike i Prirode i društva

Opći zaključak o ispitu iz Matematike i Prirode i društva (obje inačice) jest da je test bio primjerene težine, valjan i da je sustavno mjerio znanje iz tih predmeta. Glavne intervencije kod ovoga testa bile su na razini zadataka i poboljšanja njihove valjanosti i težinske primjerenosti. Formiran je jedinstveni ispit od zadataka obiju inačica ispita primijenjenih u probnome ispitivanju. Od sadržajno sličnih zadataka (paralelnih formi zadataka) odabrani su oni koji imaju nešto bolje metrijske osobine, odnosno oni koji povećavaju unutarnju homogenost testa. Odabrani su težinski primjereni zadatci kako bi se ostvarila optimalna težinska primjerenost ispita. Kod zadataka višestrukoga izbora pomnim odabirom i promjenom tzv. distraktora (ponuđenih odgovora) poboljšani su neki zadatci. Nadalje, u konačnome ispitu promijenjen je redoslijed zadataka tako da su poredani od najlakšega prema najtežemu, kako bi se olakšala prohodnost učenika kroz ispit tijekom rješavanja i time, posljedično, smanjilo vrijeme potrebno za rješavanje. U pojedinim dijelovima ispita modificiran je sustav bodovanja pojedinih zadataka, a neki složeni zadatci rastavljeni su na više pojedinačnih, radi jednostavnosti rješavanja i bodovanja. U manjoj su mjeri modificirane i upute za rješavanje pojedinih zadataka, kako bi učenicima bile razumljivije.

Intervencije u ispitnim materijalima iz stranih jezika

Glavne intervencije kod ispita iz stranih jezika provedene su na razini zadataka i poboljšanja njihove valjanosti i težinske primjerenosti. Način ispitivanja, forma ispita i tip zadataka u pravilu nisu mijenjani, već su od sadržajno sličnih zadataka (paralelnih formi zadataka) odabirani oni koji imaju nešto bolje metrijske osobine, odnosno oni koji povećavaju unutarnju konzistenciju testa. Ispit iz Engleskog jezika smo pomnim odabirom zadataka pokušali nešto otežati, dok smo ispit iz Francuskoga jezika pokušali olakšati. Kod zadataka višestrukoga izbora pomnim odabirom distraktora poboljšani su neki zadatci, a kod zadataka s grafičkim predlošcima odabrani oni koji su se pokazali valjanima. Na kraju, u svakome subtestu ispita iz stranih jezika promijenjen je redoslijed zadataka, koliko je to sadržajno bilo moguće, tako da su zadatci poredani od najlakšega k najtežemu, kako bi se olakšala prohodnost učenika kroz ispit.

4.5. ISPITNI MATERIJALI KORIŠTENI U VANJSKOME VREDNOVANJU

Završne ispitne materijale za ispitivanje obrazovnih postignuća iz razredne nastave u projektu vrednovanja obrazovnih postignuća učenika osnovnih škola formirale su stručne radne skupine, uz stručnu i metodološku pomoć znanstvenika Instituta Pilar i djelatnika NCVVO-a. Empirijske spoznaje o metrijskim osobinama ispita i ispitnih zadataka primijenjenih u probnome ispitivanju, o kojima je bilo riječi u prethodnom poglavlju, bile su osnova konstrukcije konačnih inačica ispita obrazovnih postignuća. Konstruirane su po dvije paralelne forme svih završnih ispita. Prva od njih bila je namijenjena za stvarnu primjenu u ispitivanju obrazovnih postignuća, dok je druga inačica bila egzemplarna i služila kao primjer za pojedini tip zadataka koji bi se mogao pojaviti u ispitu. Elementi druge inačice bili su dostupni javnosti putem ispitnih kataloga (prikazani u Prilogu). Prva inačica ispita bila je proglašena službenom tajnom i do dana primjene bila je pohranjena i čuvana u Centru.

Završni ispiti bili su zamišljeni kao klasični ispiti metodom papir - olovka primijenjeni za grupno testiranje. Zadatci uključeni u ispite bili su zatvorenoga (višestruki izbor, uparivanje, sortiranje ili rangiranje) te otvorenoga tipa (upisivanje kratkoga odgovora, rješavanje zadataka ili pisanje kratkoga sastavka). Kao sastavni dio ispita, stručne radne skupine definirale su i "ključ" za odgovore za sve zadatke unutar napravljenih ispita. Izrađen je detaljan, sustavan, jednoznačan i lako primjenjiv popis načina ocjenjivanja točnosti svakoga od zadataka u svim njegovim koracima rješavanja ili aspektima iskazanoga znanja. Izrađen je i detaljan sustav bodovanja svakog od zadataka te obrasci za ocjenjivače.

U nastavku donosimo detaljne informacije o ispitu iz Hrvatskoga jezika, ispitu iz Matematike i Prirode i društva te ispitima iz stranih jezika u redovnoj nastavi.

4.5.1. Ispit iz Hrvatskoga jezika

Sadržaj ispitnih materijala iz Hrvatskoga jezika

Ispitom iz Hrvatskoga jezika u četvrtome razredu provjeravalo se u kojoj su mjeri učenici svladali opće i specifične obrazovne ishode nastave Hrvatskoga jezika predviđene za četverogodišnje osnovnoškolsko obrazovanje. Ispit iz Hrvatskoga jezika za četvrti razred u školskoj godini 2007./2008. obuhvaćao je sadržaje iz Nastavnoga plana i programa za hrvatski jezik od prvoga do trećeg razreda te dio sadržaja iz četvrtoga razreda. Cilj je vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća iz Hrvatskoga jezika na kraju razredne nastave bio ispitati čitanje i razumijevanje književnoga teksta, usvojenost jezičnih zakonitosti, slovničkih i pravopisnih činjenica te učenikove sposobnosti i vještine pismenoga izražavanja. Specifični ciljevi, odnosno obrazovni ishodi unutar područja komunikacijskih kompetencija navedeni su u ispitnom katalogu za Hrvatski jezik, koji se nalazi u Prilogu izvještaja.

Struktura ispita iz Hrvatskoga jezika

Ispit iz Hrvatskoga jezika održan je 2. travnja 2008. godine. Ispitivanje obrazovnih postignuća iz Hrvatskoga jezika za četvrti razred osnovne škole trajalo je sveukupno 75 minuta. Sam ispit trajao je 65 minuta i imao jednu stanku od 10 minuta nakon drugoga dijela ispita.

Ispit se sastojao se od dva dijela:

I. dio – čitanje i razumijevanje književnoga teksta, usvojenost jezičnih zakonitosti, slovničkih i pravopisnih činjenica (30 minuta),

pauza (10 minuta),

II. dio – pisanje sastavka (30 minuta).

U prvome dijelu ispita trebalo je pročitati književni tekst i odgovoriti na šesnaest pitanja. Tekst je bio cjelovit, prozni, dugačak jednu stranicu i primjeren učeničkoj dobi. Pitanja su postavljena u obliku nadopunjavanja, sređivanja ili odgovora punim rečenicama te pitanja višestrukog izbora. Od učenika se očekivalo da pozorno i s razumijevanjem pročita tekst; da se usredotoči na njegov sadržaj i jezične elemente; da odgovori na pitanja vezana uz temu teksta, tijek radnje, likove te razumijevanje značenja pojedinih riječi. U nekoliko zadataka učenik je trebao iskazati sposobnost i vještinu pismenoga izražavanja, a u nekoliko pitanja ispitivala su se i osnovna jezična znanja, sposobnosti i vještine iz područja slovnice, pravopisa i rječnika.

U drugome dijelu ispita ispitivale su se učenikove sposobnosti i vještine pismenoga izražavanja. Zadatak je bio napisati sastavak potaknut pričom iz prvoga dijela ispita. Sastavak koji je učenik trebao napisati trebao je biti dug od pola do jedne stranice. Bodovalo se 9 elemenata pismenoga prepričavanja. Vrednovale su se sve one sastavnice pisanoga teksta koje se vrednuju i u redovnoj nastavnoj praksi. Od učenika se očekivalo da piše o zadanoj temi; da sastavak ima kompoziciju; da u pisanju koristi bogat rječnik i pazi na stil pisanja; da ima ispravnu strukturu rečenica i da su rečenice međusobno povezane; da sastavak bude izvoran i u skladu sa zadatkom; da pisanje bude gramatički i pravopisno točno; te da sastavak bude uredan, čitljiv i da ima razvidne dijelove.

Vrednovanje uratka u ispitu iz Hrvatskoga jezika

U procesu ocjenjivanja prvoga dijela ispita vrednovali su se točni odgovori na pojedine zadatke. Zadatci su donosili različit broj bodova ovisno o njihovoj složenosti, težini i broju sastavnica. Netočni odgovori nisu donosili negativne bodove. U drugome dijelu ispita (pisanje sastavka) vrednovale su se sve one sastavnice pisanoga teksta koje se vrednuju i u redovnoj nastavi. Po dijelovima ispita, prvi dio ispita imao je 24 boda, a drugi dio ispita 18 bodova. Ukupni maksimalni broj bodova na ispitu iz Hrvatskoga jezika bio je 42 boda.

4.5.1.1. Metrijske osobine cjelokupnoga ispita iz Hrvatskoga jezika

Ispit iz Hrvatskoga jezika sastojao se od dva dijela (subtesta) te je osmišljen i izveden tako da se rezultati učenika u ta dva dijela ispita mogu jednostavno zbrajati i tako formirati jedinstven rezultat. Prvi dio ispita odnosio se na razumijevanje pročitanoga teksta te znanje jezika i gramatike. Drugi dio ispita odnosio se na stvaralačko prepričavanje. Za oba dijela ispita pomno su razrađeni objektivni kriteriji ocjenjivanja i pripadajući ključevi za ocjenjivanje. Većina zadataka u ovome ispitu donosila je jedan bod, dok su neki od zadataka, koji su procijenjeni složenijima, donosili dva boda. Nekoliko zadataka koje je bilo moguće parcijalno bodovati, bodovani su s pola boda za određeni dio zadatka, tako da učenici u ovome ispitu mogu imati i necjelobrojni broj bodova. U prvome dijelu ove analize razmatrat će se osobine ispita iz Hrvatskoga jezika kao jedinstvenoga ispita, dok će u drugome dijelu biti analizirani pojedini dijelovi ispita zasebno.

U Tablici 4 prikazani su sumarni rezultati ispitivanja iz Hrvatskoga jezika u vrednovanju obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovnih škola. Pri analizi ovako formiranog ukupnog rezultata iz znanja Hrvatskoga jezika koristili smo samo rezultate učenika koji su rješavali oba dijela ispita. Budući da u drugome dijelu ispita relativno velik broj učenika nije ocijenjen, zaključci o metrijskim osobinama cijeloga ispita doneseni su na ukupnome uzorku od 40.964 učenika. Maksimalni broj bodova u cijelome ispitu bio je 42 boda, a prosječan uradak učenika u ispitu bio je M=25,27 bodova. Minimalni broj bodova u ispitu, koji je neki od učenika postigao, bio je 0 bodova, a maksimalni broj bodova odgovara i teorijskom maksimumu od 42 boda.

Tablica 4. Ukupni rezultati ispitivanja Hrvatskoga jezika

N	40.964
M	25,27
C	49,00
Sd	7,11
Minimum	0,00
Maksimum	42,00
% rješivosti - prosječni rezultat	60,17%

Prosječna težinska primjerenost cijeloga ispita iz Hrvatskoga jezika ukazuje na malo prelagan, ali relativno primjeren ispit. Rješivost cijeloga ispita je prosječno 60,17% (Tablica 4). Iz Slike 1 se

vidi da se rezultati u ispitu distribuiraju približno normalno, uz mali pomak rezultata prema višim vrijednostima (blago negativno asimetrična distribucija). Na osnovi toga može se zaključiti da je ispit primjeren i dovoljno diskriminativan. Ipak, u određenoj mjeri bolje razlikuje ispitanike s nižim rezultatima (lošijim znanjem) od onih s prosječnim ili boljim znanjem, mogućnost razlikovanja kojih je nešto manja.

Pouzdanost ispita (Tablica 5), mjerena metodom unutarnje konzistencije, zadovoljavajuća je s obzirom na broj čestica (33 zadataka) koje uključuje (Cronbach α = 0,85). Ispit iz Hrvatskoga jezika svim svojim zadatcima i dvama subtestovima mjeri jedinstven predmet mjerenja – znanje iz Hrvatskoga jezika učenika četvrtih razreda. Dodatnom analizom povezanosti pojedinih zadataka i ukupnoga uratka u ispitu zaključeno je da svi zadatci osim prvoga pridonose pouzdanosti ispita. Problem kod prvoga zadataka je početna neusuglašenost kriterija ocjenjivača pri ocjenjivanju ovoga zadatka. To je rezultiralo manjom povezanošću prvoga zadatka s ukupnim uratkom, no ne vjerujemo da je taj problem u većoj mjeri ugrozio opću dobru pouzdanost ispita.

Slika 1. Frekvencije rezultata učenika na ispitu iz Hrvatskoga jezika

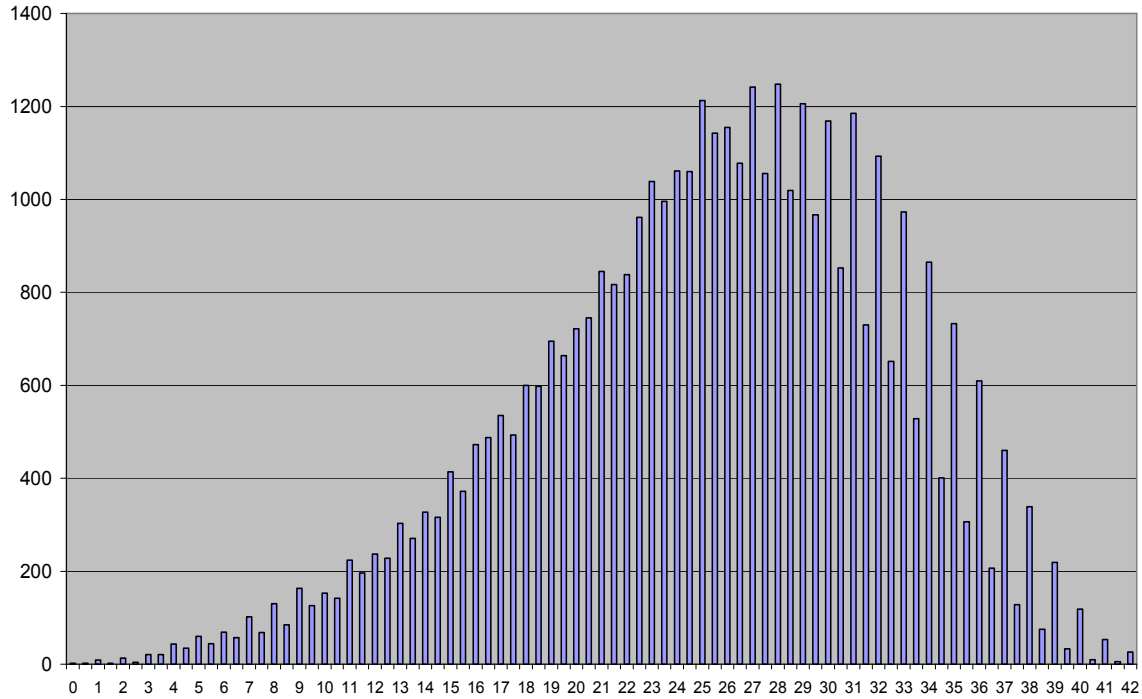

Tablica 5. Pouzdanost ispita iz Hrvatskoga jezika

	k - broj čestica	Cronbach α
Cijeli ispit	33	0,85

Konstruktna valjanost ispita utvrđena je faktorskom analizom – metodom analize glavnih komponenata (Tablica 6). Prva glavna komponenta objašnjava oko 21,54% varijabiliteta svih ispitnih zadataka, što je zadovoljavajuće s obzirom na broj zadataka. Gotovo svi zadatci u ispitu imaju visoke saturacije prvom glavnom komponentom, što ukazuje na to da zadatci mjere jedinstven predmet mjerenja. Nešto niže saturacije ($r<0,30$) imaju jedino prvi i drugi zadatak iz prvoga dijela ispita te zadnji kriterij ocjenjivanja iz drugoga dijela ispita. Razlog manje valjanosti prvoga zadatka ovoga ispita leži u neujednačenosti kriterija ocjenjivanja, o čemu je već bilo

govora u odjeljku o pouzdanosti. Drugi zadatak je donekle prelagan, pa zbog smanjenoga varijabiliteta ne korelira s ostalima u većoj mjeri, dok se posljednji kriterij ocjenjivanja sastavka odnosi na slovopis, što se bitno ipak razlikuje od znanja jezika. Na kraju, može se zaključiti da je konstruktna valjanost cijelog ispita dobra i da ispit velikom većinom svojih zadataka mjeri željeni predmet mjerenja, odnosno znanje iz Hrvatskoga jezika.

Na osnovi povezanosti rezultata u ispitu, ocjene iz Hrvatskoga jezika i općega uspjeha trećega razreda vidljivo je da je ispit ima dobru vanjsku valjanost (Tablica 7). Korelacija rezultata u ispitu i ocjene iz Hrvatskoga jezika na kraju trećega razreda iznosi r=0,59, što ukazuje na zadovoljavajuću povezanost, pogotovo kada uzmemo u obzir smanjeni varijabilitet školskih ocjena. Dobivena je i zadovoljavajuća povezanost općega uspjeha učenika na kraju trećega razreda i uratka u ispitu od r=0,56, što ukazuje na to da znanje Hrvatskoga jezika određuje velik dio varijabiliteta u općemu školskome uspjehu učenika (oko 31 %).

Tablica 6. Faktorska struktura ispita iz Hrvatskoga jezika na prvoj glavnoj komponenti

Zadatci u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom	Zadatci u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom
H1.1	,094	H2.1.1	,530
H1.2	,157	H2.1.2	,503
H1.3	,328	H2.1.3	,575
H1.4	,382	H2.2.1	,578
H1.5	,312	H2.2.21	,518
H1.6	,313	H2.2.22	,466
H1.7	,359	H2.2.23	,462
H1.8	,401	H2.3	,257
H1.9	,356		
H1.10	,367		
H1.11	,469		
H1.121	,399		
H1.122	,471		
H1.123	,519		
H1.131	,564		
H1.132	,583		
H1.133	,573		
H1.141	,586		
H1.142	,586		
H1.143	,578		
H1.144	,590		
H1.15	,394		
H1.161	,495		
H1.162	,499		
H1.163	,485		

Tablica 7. Povezanost rezultata u ispitu i dosadašnjeg školskog uspjeha iz Hrvatskoga jezika i općeg uspjeha

	Cijeli ispit
Ocjena iz Hrvatskoga jezika 3. razreda	0,59
Opći uspjeh 3. razreda	0,56

4.5.1.2. Metrijske osobine I. dijela ispita iz Hrvatskoga jezika – razumijevanje pročitanoga teksta i znanje jezika

Rezultati subtesta razumijevanja pročitanoga teksta i znanja iz Hrvatskoga jezika formirani su sumiranjem rezultata prvoga dijela ispita koji ima 25 čestica. Zadatci u ovome ispitu, prema procjeni njihove težinske primjerenosti i kompleksnosti, donosili su jedan bod, dva boda, odnosno pola boda za neke zadatke koje je bilo moguće parcijalno bodovati. Tako su učenici u ovome ispitu mogli postići i necjelobrojni broj bodova.

U Tablici 8 prikazani su ukupni rezultati učenika na tome subtestu. Ovim dijelom ispita ispitano je ukupno 45.135 učenika. Minimalan broj bodova bio je 0, a maksimalni broj bodova bio je 24, što odgovara i teorijskome maksimumu u ovome dijelu ispita. Prosječan uradak na ovome subtestu iznosio je M=13,91 bodova.

Tablica 8. Ukupni rezultati u I. djelu ispita iz Hrvatskoga jezika

N	45.135
M	13,91
C	14,50
Sd	4,71
Minimum	0
Maksimum	24
% rješivosti - prosječni rezultat	57,96%

Prosječna težinska primjerenost ovoga dijela ispita ukazuje na primjeren ispit. Rješivost ovoga dijela ispita je prosječno 57,96% (Tablica 8). Frekvencije rezultata prikazane na Slici 2 pokazuju da je najveći broj učenika postigao rezultate od 15 i 18 bodova te da postoji relativno velik broj učenika s iznadprosječnim rezultatima. Distribucija rezultata pokazuje blagu negativnu asimetričnost. Ovim se dijelom ispita mogu bolje međusobno razlikovati lošiji učenici od onih koji su pokazali bolje rezultate u ovome dijelu ispita.

Pouzdanost I. dijela ispita iz Hrvatskoga jezika (Tablica 9), mjerena metodom unutarnje konzistencije, vrlo je dobra (Cronbach α = 0,89). Ovaj dio ispita svim česticama mjeri jedinstven predmet mjerenja – razumijevanje pročitanoga teksta i znanje jezika. Dodatnom analizom povezanosti pojedinih čestica i ukupnoga uratka u I. dijelu ispita zaključeno je da sve čestice imaju povezanost s ukupnim uratkom u ovome dijelu ispita.

Slika 2. Frekvencije rezultata učenika u I. dijelu ispita iz Hrvatskoga jezika

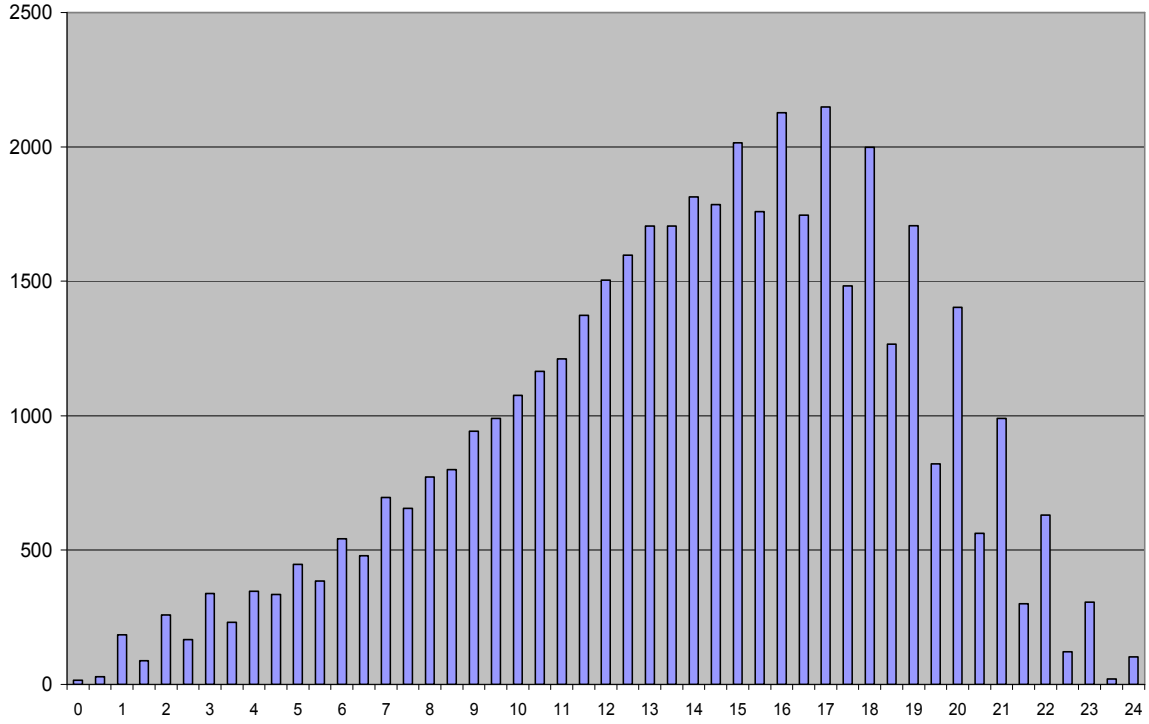

Tablica 9. Pouzdanost I. dijela ispita iz Hrvatskoga jezika

	k - broj čestica	Cronbach α
I. dio ispita iz Hrvatskoga jezika	25	0,89

Konstruktna valjanost ovoga dijela ispita utvrđena je faktorskom analizom – metodom analize glavnih komponenata (Tablica 10). Svi zadatci koji čine ovaj dio ispita imaju visoke saturacije prvom glavnom komponentom, što ukazuje na to da čestice mjere jedinstven predmet mjerenja. Prva glavna komponenta objašnjava oko 24,06% varijabiliteta svih zadataka koji mjere razumijevanje pročitanoga teksta i znanje jezika. Može se zaključiti da je faktorskom analizom utvrđena dobra konstruktna valjanost ovog dijela ispita i da ispit svim svojim česticama mjeri željeni predmet mjerenja, odnosno razumijevanje teksta i osnovna znanja jezika. Jedine dvije čestice s nešto nižim saturacijama odnose se na prva dva zadatka razumijevanja teksta. One su se već pokazale nešto manje valjanima i kod analize rezultata u cjelokupnome ispitu iz Hrvatskoga jezika. Razlozi su ponovno isti, neujednačenost u kriterijima ocjenjivanja kod prvoga zadataka i nedostatak varijabiliteta zbog neprimjerene težine kod drugoga zadatka. Ipak, I. dio ispita iz Hrvatskoga jezika ima neupitno dobru valjanost i mjeri jedinstven predmet mjerenja.

Na osnovi povezanosti rezultata u I. dijelu ispita iz Hrvatskoga jezika, ocjena iz Hrvatskoga jezika i općega uspjeha trećega razreda, vidljivo je da ovaj dio ispita ima dobru vanjsku valjanost (Tablica 11). Korelacija rezultata u I. dijelu ispita iz Hrvatskoga jezika i ocjene iz Hrvatskoga jezika na kraju trećega razreda iznosi r=0,58, što ukazuje na relativno visoku i zadovoljavajuću povezanost. Isto tako, povezanost uratka u I. dijelu ispita i općega uspjeha na kraju trećega razreda relativno je visoka i zadovoljavajuća (r=0,55).

Tablica 10. Faktorska struktura I. dijela ispita iz Hrvatskoga jezika na prvoj glavnoj komponenti

Čestice u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom
H1.1	,106
H1.2	,187
H1.3	,346
H1.4	,415
H1.5	,341
H1.6	,321
H1.7	,389
H1.8	,428
H1.9	,360
H1.10	,380
H1.11	,480
H1.121	,446
H1.122	,522
H1.123	,562
H1.131	,600
H1.132	,618
H1.133	,615
H1.141	,638
H1.142	,646
H1.143	,631
H1.144	,645
H1.15	,401
H1.161	,552
H1.162	,559
H1.163	,544

Tablica 11. Povezanost rezultata u I. dijelu ispita iz Hrvatskoga jezika i dosadašnjeg školskog uspjeha iz Hrvatskoga jezika te općeg uspjeha

	I. dio ispita
Ocjena iz Hrvatskoga jezika 3. razreda	0,58
Opći uspjeh 3. razreda	0,55

4.5.1.3. Metrijske osobine II. dijela ispita iz Hrvatskoga jezika – stvaralačko prepričavanje

Rezultati II. subtesta iz Hrvatskoga jezika formirani su sumiranjem rezultata ocjenjivanja pojedinih elemenata stvaralačkoga prepričavanja. Ocjenjivači su ocjenjivali osam elemenata stvaralačkoga prepričavanja koje su sustavno definirali članovi stručnih radnih skupina. Ovih osam ocjenjivanih elemenata pokrivaju sve elemente pismenoga izražavanja i stvaralačkoga prepričavanja koji se boduju i u redovnoj nastavi, a primjereni su sposobnostima i mogućnostima pismenog izražavanja učenika te dobi. Ovakav primijenjeni i objektivizirani način ocjenjivanja povećava objektivnost ocjenjivanja pismenoga uratka učenika i jasno definira kvalitetu pojedinih elemenata pismenoga izričaja.

Nužno je ovdje napomenuti da u analizi metrijskih osobina ovoga dijela ispita nisu obuhvaćeni učenici koji nisu zadovoljili osnovne kriterije pismenoga izražavanja. To su učenici koji nisu napisali ništa ili su napisali nedovoljno teksta da bi se njihovo pismeno izražavanje moglo procijeniti (rečenicu ili dvije). Zatim, tu spadaju i učenici koji su pisali velikim tiskanim slovima, što je suprotno početnoj uputi i ne omogućuje upotrebu pojedinih elemenata procjene. Nadalje, postojao je određeni broj učenika koji su pisali potpuno nečitkim rukopisom, što onemogućuje bilo

kakvu procjenu, pa su oni isključeni po tome kriteriju. Na kraju smo iz analize isključili i one učenike koji su u potpunosti promašili temu i pisali o nečemu što nema dodirnih točaka sa zadanom temom. Ova zadnja kategorija je najbrojnija od četiriju navedenih. Prikaz broja isključenih učenika prema navedenim kriterijima vidljiv je u Tablici 12.

Tablica 12. Broj učenika čiji uradci u II. dijelu ispita iz Hrvatskoga jezika nisu ocjenjivani prema kriterijima isključivanja iz ocjenjivanja

Kriteriji isključivanja učenika iz ocjenjivanja stvaralačkog prepričavanja	Broj isključenih učenika
Nema sastavka ili ima svega jedna do dvije rečenice	205
Učenik je pisao velikim tiskanim slovima	78
Sastavak je pisan toliko nečitko da ocjenjivanje nije moguće	243
Tema sastavka je u potpunosti promašena	3574

U Tablici 13 prikazani su sumarni rezultati iz II. djela ispita iz Hrvatskoga jezika učenika četvrtih razreda osnovnih škola. Stvaralački je prepričalo priču ukupno 41.069 učenika. Minimalni ostvareni broj bodova u ovome dijelu ispita bio je 0, dok je maksimalni broj bodova bio 18, što je i teorijski maksimum u ovome dijelu ispita. Učenici su prosječno ostvarili M=11,04 boda.

Tablica 13. Ukupni rezultati u II. djelu ispita iz Hrvatskoga jezika

N	41.069
M	11,04
C	11,00
Sd	3,62
Minimum	0
Maksimum	18
% rješivosti - prosječni rezultat	61,33%

Prosječna težinska primjerenost ovoga dijela ispita ukazuje na nešto lakši, ali uglavnom primjeren ispit. Rješivost ovog dijela ispita je prosječno 61,33% (Tablica 13). Frekvencije rezultata prikazane na Slici 3 ukazuju na blago negativno asimetričnu raspodjelu, čime je vidljivo da je veći broj učenika postigao nešto veće rezultate na ispitu. Vidljivo je da ispit stvaralačkoga prepričavanja nije bio težak učenicima te da nešto bolje razlikuje ispitanike s nižim rezultatima od onih s prosječnima ili boljim rezultatima u ovome ispitu. Ipak, treba imati na umu da je oko 4 000 učenika bilo isključeno iz ovoga dijela ispitivanja zbog razloga navedenih u Tablici 12. Svi su ti učenici u konačnici dobili 0 bodova iz ovoga dijela ispita, što umanjuje prosječnu rješivost ispita na 10,01 bod, odnosno na 55,61%. Zato možemo zaključiti da je ovaj dio ispita težinski potpuno primjeren ispitivanoj populaciji učenika četvrtih razreda.

Slika 3. Frekvencije rezultata učenika u II. dijelu ispita iz Hrvatskoga jezika

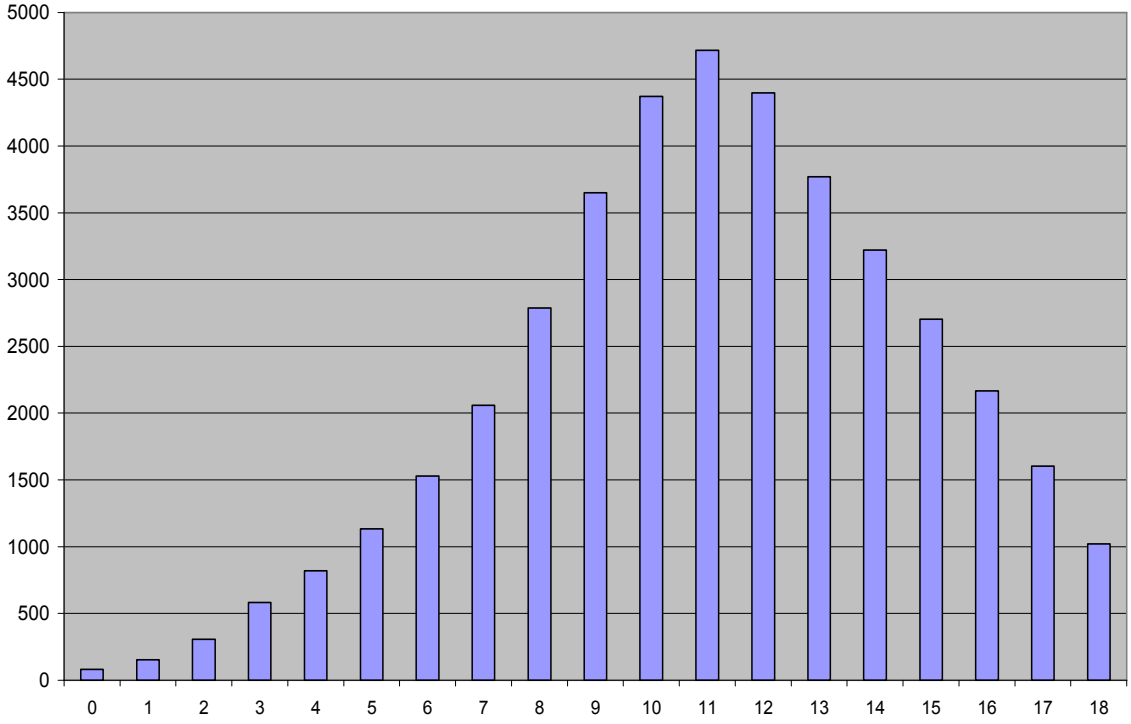

Pouzdanost dijela ispita koji ispituje stvaralačko prepričavanje (Tablica 14) mjerena metodom unutarnje konzistencije vrlo je dobra (Cronbach α = 0,81), pogotovo ako se uzme u obzir relativno mali broj elemenata ocjenjivanja (8 čestica). Može se zaključiti da ovaj dio ispita mjeri jedinstven predmet mjerenja – stvaralačko pismeno prepričavanje. Dodatnom analizom povezanosti pojedinih čestica i ukupnog uratka u ovome dijelu ispita zaključeno je da sve čestice (elementi ocjenjivanja) osim zadnje pridonose njegovoj pouzdanosti. Već je bilo govora o tom zadnjem elementu procjenjivanja kod analize ukupnoga uratka iz Hrvatskoga jezika, a uzrok slabijoj povezanosti te zadnje čestice i ostalih elemenata procjenjivanja leži u tome što se ona odnosi na slovopis. Urednost i estetika slovopisa, očekivano, nema visoku povezanost sa sadržajnim i jezičnim odrednicama pismenoga izraza koje se ocjenjuju ostalim sastavnicama.

Tablica 14. Pouzdanost II. dijela ispita iz Hrvatskoga jezika

	k - broj čestica	Cronbach α
II. dio ispita iz Hrvatskoga jezika	8	0,81

Konstruktna valjanost II. dijela ispita iz Hrvatskoga jezika utvrđena je faktorskom analizom – metodom analize glavnih komponenata (Tablica 15). Sve čestice (elementi ocjenjivanja) koje čine ovaj dio ispita imaju visoke saturacije prvom glavnom komponentom, što ukazuje na to da čestice mjere jedinstven predmet mjerenja (jedina nešto niža saturacija jest kod zadnjeg elementa iz već objašnjenih razloga). Prva glavna komponenta objašnjava 43,34% varijabiliteta svih ocjenjivanih elemenata stvaralačkoga prepričavanja. Može se zaključiti da je faktorskom analizom utvrđena dobra konstruktna valjanost ovoga dijela ispita i da ispit svim svojim elementima mjeri željeni predmet mjerenja, odnosno stvaralačko prepričavanje.

Tablica 15. Faktorska struktura II. dijela ispita iz Hrvatskoga jezika na prvoj glavnoj komponenti

Čestice u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom
H2.1.1	,716
H2.1.2	,660
H2.1.3	,789
H2.2.1	,778
H2.2.21	,660
H2.2.22	,599
H2.2.23	,597
H2.3	,376

Na osnovi povezanosti rezultata u II. dijelu ispita iz Hrvatskoga jezika, ocjene iz Hrvatskoga jezika i općega uspjeha trećega razreda vidljivo je da ovaj dio ispita ima zadovoljavajuću vanjsku valjanost (Tablica 16). Korelacija uspjeha u stvaralačkom prepričavanju i ocjene iz Hrvatskoga jezika jest r=0,47, što ukazuje na zadovoljavajuću povezanost, odnosno uspjeh u stvaralačkom prepričavanju može objasniti oko 22% varijabiliteta ocjene iz Hrvatskoga jezika. Isto tako, dobivena je zadovoljavajuća i očekivana povezanost između uratka u stvaralačkome prepričavanju i općega uspjeha (r=0,44).

Tablica 16. Povezanost rezultata u II. dijelu ispita iz Hrvatskoga jezika
i dosadašnjeg školskog uspjeha iz Hrvatskoga jezika te općeg uspjeha

	II. dio ispita
Ocjena iz Hrvatskoga jezika 3. razred	0,47
Opći uspjeh 3. razred	0,44

Zaključci o ispitu iz Hrvatskoga jezika

Prema svim dobivenim statističkim parametrima utvrđene su vrlo dobre metrijske osobine ispita iz Hrvatskoga jezika. Ispit se pokazao dovoljno osjetljivom, pouzdanom i valjanom mjerom znanja Hrvatskoga jezika učenika četvrtih razreda. Pojedini dijelovi ispita koji se odnose na razumijevanje pročitanoga teksta i jezična znanja te stvaralačko pismeno prepričavanje također su se pokazali metrijski dobrima. Utvrđena im je zadovoljavajuća osjetljivost, pouzdanost i valjanost.

Analizom svih čestica ispita iz Hrvatskoga jezika utvrđeno je da one sustavno mjere jedinstven predmet mjerenja, i to u formi cijeloga ispita i po pojedinim dijelovima ispita. Jedine čestice koje malo odstupaju od željenoga predmeta mjerenja i zadovoljavajućih parametara pouzdanosti i valjanosti jesu početni zadatci u prvome dijelu ispita, a odnose se na razumijevanje pročitanoga teksta. To su zadatci broj 1 i 2. Problem kod prvoga zadataka je početna neusuglašenost kriterija ocjenjivača pri ocjenjivanju ovoga zadatka, što je rezultiralo manjom povezanošću prvoga zadatka s ukupnim uratkom. Drugi zadatak je bio jednostavno prelagan i stoga smanjenoga varijabiliteta. Ipak, ta dva zadataka svojim slabijim mjernim osobinama nimalo ne narušavaju odlične metrijske osobine cjelokupnoga ispita i njegovih dijelova.

4.5.2. Ispit iz Matematike, Prirode i društva i integracije nastavnih sadržaja

Sadržaj ispitnih materijala iz Matematike i Prirode i društva

Ispitom iz Matematike i Prirode i društva za četvrti razred ispitivalo se u kojoj su mjeri učenici svladali obrazovne ishode nastave Matematike i Prirode i društva u razrednoj nastavi. Ispit se sadržajno sastojao od triju dijelova kojima se ispituje znanje iz Matematike, Prirode i društva te integrirano znanje tih dvaju sadržaja. U dijelu ispita koji se odnosi na Matematiku ispitivala se osnovna matematička pismenost i sposobnost za rješavanje problema. Ispitivani sadržaji izvedeni su iz nastavnoga plana i programa od prvoga do trećega razreda, s nekim dodatnim sadržajima četvrtoga razreda. Dio ispita koji se odnosi na Prirodu i društvo ispitivao je nastavne sadržaje koji se obrađuju od prvoga do trećega razreda i neke dodatne sadržaje iz programa četvrtoga razreda. Ovim dijelom ispita ispituje se sposobnost kritičkoga mišljenja i rješavanja problema unutar sadržaja predmeta Priroda i društvo. Subtetstom integracijskih sadržaja Matematike i Prirode i društva ispitivale su se vještine zajedničke primjene znanja iz tih dvaju predmeta pri rješavanju zadataka. Za uspješno rješavanje pojedinoga zadatka učenici su trebali istodobno evocirati, povezati i primijeniti znanja iz oba područja. Specifični ciljevi, odnosno obrazovni ishodi unutar područja ispitivanih ovim ispitom navedeni su u ispitnom katalogu koji se nalazi u Prilogu izvještaja.

Struktura ispita iz Matematike i Prirode i društva

Ispit iz Matematike i Prirode i društva proveden je 3. travnja 2008. godine. Ispit je imao pismeni oblik i činio je jednu cjelinu. Trajanje ispita je bilo 35 minuta bez prekida. Ispit je sadržajno podijeljen na tri područja: Matematika, Priroda i društvo i integracijski sadržaji Matematike i Prirode i društva. Udio ovih sadržaja u strukturi ispita bio je približno 40% zadataka iz Matematike, 40% iz Prirode i društva i 20% iz integracijskih sadržaja. Prema tipu zadataka ispit je sadržavao tri vrste zadataka. Postojali su zadatci višestrukoga izbora u kojima su bila ponuđena četiri moguća odgovora, od kojih je učenik birao jedan ispravan. Ispit je sadržavao i zadatke kratkih odgovora. Kod nekih zadataka kratkih odgovora iz područja Matematike i integracijskih sadržaja bilo je potrebno provesti jednostavne matematičke izračune. Ako je kod takvoga zadatka bilo naznačeno da se očekuje prikaz postupka, učenik ga je trebao i prikazati (jer se i postupak bodovao). Zadnji tip zadataka u ispitu bili su zadatci kratkih odgovora s potpitanjima koja se odnose na problemsku situaciju opisanu u uvodnome dijelu zadatka. Takvi su se zadatci ponajprije koristili kod ispitivanja integracijskih sadržaja. Primjeri zadataka ovoga ispita nalaze se u Prilogu u ispitnom katalogu.

Vrednovanje uratka u ispitu iz Matematike i Prirode i društva

Vrednovali su se točni odgovori kod zadataka višestrukog izbora ili zadataka kratkih odgovora s jednostavnim i izravnim rješenjima (bez napomene za postupkom). Kod zadataka koji zahtijevaju postupak, osim točnih rješenja bodovali su se i postupci rješavanja. Zadatci su donosili različit broj bodova ovisno o njihovoj složenosti, težini i broju sastavnica. Netočni odgovori nisu donosili

negativne bodove. Ukupno je u ispitu iz Matematike i Prirode i društva bilo moguće postići 34 boda, odnosno po područjima iz Matematike 13 bodova, iz Prirode i društva 14 bodova te iz integracijskih sadržaja 7 bodova.

4.5.2.1. Metrijske osobine cjelokupnoga ispita iz Matematike i Prirode i društva

Ispit iz Matematike i Prirode i društva sastojao se od tri dijela (subtesta), ali je osmišljen i izveden tako da se rezultati učenika u ta tri dijela ispita mogu jednostavno zbrajati i tako formirati jedinstven rezultat. Jedan dio ispita odnosio se na znanje Matematike do četvrtoga razreda osnovne škole. Drugi dio ispita odnosio se na znanje sadržaja predmeta Priroda i društvo. Treći dio ispita je integracijski dio i povezuje sadržaje Matematike i Prirode i društva. Zadatci u integracijskome dijelu formirani su tako da je za njihovo uspješno rješavanje potrebno istodobno upotrijebiti znanja iz obaju predmeta.

Za sve zadatke unutar ovoga ispita pomno su razrađeni objektivni kriteriji ocjenjivanja i pripadajući ključevi za ocjenjivanje. Zadatci su, prema procjeni njihove težinske primjerenosti i kompleksnosti, donosili jedan bod, dva boda. odnosno po pola boda za one zadatke koje je bilo moguće parcijalno bodovati. Tako su učenici u ovome ispitu mogli postići i necjelobrojni broj bodova. U prvome dijelu analize razmatrat će se osobine ispita iz Matematike i Prirode i društva kao jedinstvenoga ispita, dok će u drugome dijelu biti zasebno analizirani dijelovi ispita.

U Tablici 17 prikazani su sumarni rezultati ispitivanja iz Matematike i Prirode i društva u vrednovanju obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovnih škola. Pri analizi ovako formiranog ukupnog rezultata koristili smo rezultate učenika koji su rješavali sve zadatke i sve dijelove ispita. Zaključci o metrijskim osobinama cijeloga ispita doneseni su na ukupnom uzorku od 45.180 učenika. Maksimalni broj bodova u cijelom ispitu bio je 34 boda, a prosječan uradak učenika u ispitu bio je M=18,74 bodova. Minimalni broj bodova u ispitu, koji je neki od učenika postigao, bio je 0 bodova, a maksimalni broj bodova odgovara i teorijskom maksimumu od 34 boda.

Tablica 17. Ukupni rezultati ispita iz Matematike i Prirode i društva

N	45.180
M	18,74
C	19,00
Sd	7,24
Minimum	0,00
Maksimum	34,00
% rješivosti - prosječni rezultat	55,12%

Prosječna težinska primjerenost cijeloga ispita iz Matematike i Prirode i društva ukazuje na primjeren ispit. Rješivost cijeloga ispita je prosječno 55,12% (Tablica 17). Iz Slike 4 se vidi da se rezultati u ispitu distribuiraju približno normalno, uz mali pomak rezultata prema višim vrijednostima (blago negativno asimetrična distribucija). Na osnovi toga se može zaključiti da je ispit primjeren i dovoljno diskriminativan. Ipak, u određenoj mjeri bolje razlikuje ispitanike s nižim

rezultatima (lošijim znanjem) od onih s prosječnim ili boljim znanjem, čija je mogućnost razlikovanja nešto manja.

Pouzdanost ispita (Tablica 18), mjerena metodom unutarnje konzistencije, zadovoljavajuća je s obzirom na broj čestica (29 zadataka) koje uključuje (Cronbach α = 0,84). Ispit iz Matematike i Prirode i društva svim svojim zadatcima i trima subtestovima mjeri jedinstven predmet mjerenja. Dodatnom analizom povezanosti pojedinih zadataka i ukupnog uratka u ispitu zaključeno je da svi zadatci, osim 18. zadatka i drugoga dijela 22. zadatka, pridonose pouzdanosti ispita. Problem kod zadatka broj 18 jest u tome što je postavljen negacijski, što nije uobičajeno djeci toga uzrasta, i samim time preteško. Kod 22. zadatka problem je što se ispituje znanje o međusobnome položaju hrvatskih gradova s obzirom na strane svijeta, što je, čini se, bilo preteško učenicima toga uzrasta. Pošto je taj zadatak bio tipa višestrukog izbora, vjerujemo u relativno velik broj slučajnih pogađanja, što uzrokuje njegovu nešto manju povezanost s ukupnim uratkom. Ipak, ta dva slučaja lošijih zadataka nisu u većoj mjeri ugrozila opću pouzdanost ispita, koja je vrlo dobra.

Slika 4. Frekvencije rezultata učenika na ispitu iz Matematike i Prirode i društva

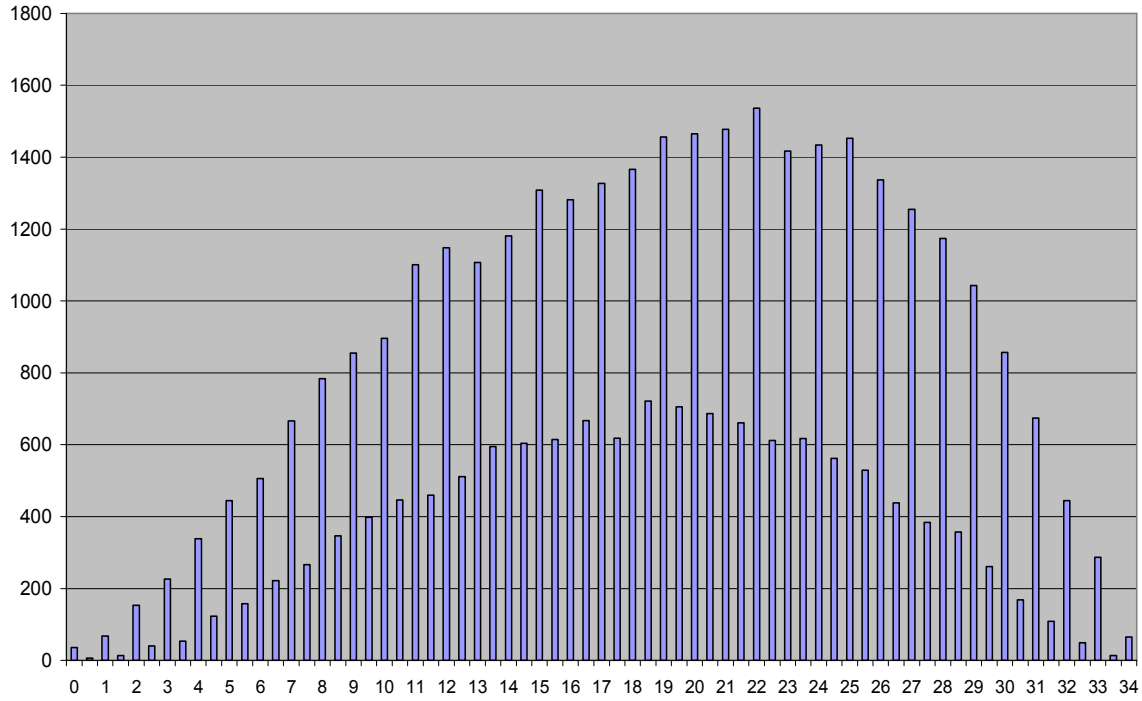

Tablica 18. Pouzdanost ispita iz Matematike i Prirode i društva

	k - broj čestica	Cronbach α
Cijeli ispit	29	0,84

Konstruktna valjanost ispita utvrđena je faktorskom analizom – metodom analize glavnih komponenata (Tablica 19). Prva glavna komponenta objašnjava oko 21,82% varijabiliteta svih ispitnih zadataka, što je zadovoljavajuće s obzirom na broj zadataka. Gotovo svi zadatci u ispitu imaju visoke saturacije prvom glavnom komponentom, što ukazuje da zadatci mjere jedinstven predmet mjerenja. Nešto niže saturacije imaju jedino 18. i 22.2 zadatak. Razlozi njihove manje valjanosti već su objašnjeni u odjeljku o pouzdanosti. Na kraju, može se zaključiti da je konstruktna

valjanost cijeloga ispita dobra i da ispit velikom većinom svojih zadataka mjeri željeni predmet mjerenja, odnosno znanje iz matematike i prirode i društva.

Tablica 19. Faktorska struktura ispita iz Matematike i Prirode i društva na prvoj glavnoj komponenti

Zadatci u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom	Zadatci u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom
RN1	,240	RN13.1	,464
RN2	,509	RN13.2	,478
RN3	,470	RN14	,464
RN4	,480	RN15	,358
RN5	,520	RN16	,410
RN6	,581	RN17	,296
RN7.1	,512	RN18	,023
RN7.2	,637	RN19	,463
RN8	,456	RN20	,442
RN9	,295	RN21	,438
RN10	,521	RN22.1	,549
RN11.1	,485	RN22.2	,094
RN11.2	,502	RN23.1	,606
RN12	,464	RN23.2	,554
		RN23.3	,240

Na osnovi povezanosti rezultata u ispitu s ocjenama iz Matematike, Prirode i društva te općega uspjeha trećega razreda vidljivo je da ispit ima dobru vanjsku valjanost (Tablica 20). Korelacija rezultata u ispitu i ocjene iz Matematike na kraju trećega razreda iznosi r=0,66, a s ocjenom iz Prirode i društva korelira r=0,61, što ukazuje na vrlo zadovoljavajuće povezanosti, pogotovo kada uzmemo u obzir smanjeni varijabilitet školskih ocjena. Dobivena je i zadovoljavajuća povezanost općega uspjeha učenika na kraju trećega razreda i uratka u ispitu od r=0,58, što ukazuje da znanje Matematike i Prirode i društva također, očekivano, objašnjava velik dio varijabiliteta u općemu školskome uspjehu učenika (oko 34 %).

Tablica 20. Povezanost rezultata u ispitu i dosadašnjeg školskog uspjeha iz Matematike, Prirode i društva i općeg uspjeha

	Cijeli ispit
Ocjena iz Matematike 3. razreda	0,66
Ocjena iz Prirode i društva 3. razreda	0,61
Opći uspjeh 3. razreda	0,58

4.5.2.2. Metrijske osobine ispita iz Matematike

Rezultati subtesta znanja iz Matematike formirani su sumiranjem onih zadataka iz ispita koji sadržajno mjere znanje iz Matematike. Radi se o ukupno deset čestica, odnosno zadataka. U Tablici 21 prikazani su ukupni rezultati učenika na tome subtestu. Ovim dijelom ispita ispitano je ukupno 45.182 učenika. Minimalni broj bodova bio je 0, a maksimalni broj bodova bio je 13, što odgovara i teorijskom maksimumu u ovome dijelu ispita. Prosječan uradak na ovom subtestu iznosio je M=6,84 bodova.

Tablica 21. Ukupni rezultati učenika u ispitu iz Matematike

N	45.182
M	6,84
C	7,00
Sd	3,19
Minimum	0
Maksimum	13
% rješivosti - prosječni rezultat	52,62%

Prosječna težinska primjerenost ovoga dijela ispita ukazuje na izrazito primjeren ispit. Rješivost ovoga dijela ispita jest prosječno 52,62% (Tablica 21). Frekvencije rezultata prikazane na Slici 5 pokazuju prilično pravilnu raspodjelu rezultata iz ispita iz Matematike. Manje asimetričnosti distribucije vide se kod viših rezultata u ispitu (12 i 14 bodova), što uzrokuje blagu negativnu asimetričnost.

Slika 5. Frekvencije rezultata učenika u ispitu iz Matematike

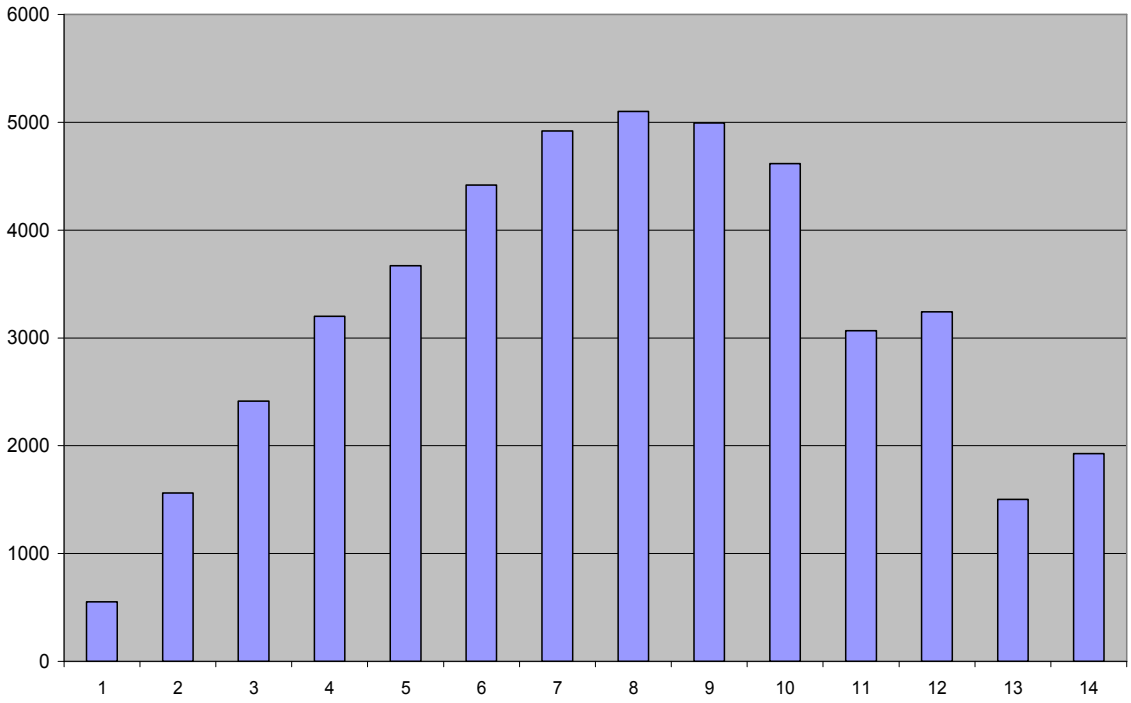

Pouzdanost ispita iz Matematike (Tablica 22), mjerena metodom unutarnje konzistencije, zadovoljavajuća je (Cronbach α = 0,70), pogotovo ako se uzme u obzir da je ovaj subtest sastavljen od samo 10 zadataka. Ovaj dio ispita većinom svojih čestica mjeri jedinstven predmet mjerenja – znanje matematike. Dodatnom analizom povezanosti pojedinih čestica i ukupnoga uratka u ovome ispitu uočeno je da dvije čestice imaju nešto nižu povezanost s ukupnim uratkom. To je prva čestica, koja je donekle prelagana i zbog toga ima smanjeni varijabilitet, te zadatak broj 15, koji osim znanja matematike uključuje i sposobnost procjenjivanja, što se donekle razlikuje od klasičnoga načina poučavanja i ispitivanja znanja matematike u nižim razredima.

Tablica 22. Pouzdanost ispita iz Matematike

	K - broj čestica	Cronbach α
Ispit iz Matematike	10	0,70

Konstruktna valjanost ovoga dijela ispita utvrđena je faktorskom analizom – metodom glavnih komponenata (Tablica 23). Svi zadatci koji čine ovaj dio ispita imaju visoke ili zadovoljavajuće saturacije prvom glavnom komponentom, što ukazuje da čestice mjere jedinstven predmet mjerenja. Prva glavna komponenta objašnjava oko 29,92 % varijabiliteta svih zadataka koji mjere znanje matematike. Može se zaključiti da je faktorskom analizom utvrđena dobra konstruktna valjanost ovoga dijela ispita i da ispit svim svojim česticama mjeri željeni predmet mjerenja, odnosno znanje elementarne Matematike. Jedine dvije čestice s nešto nižim saturacijama odnose se na 1. i 15. zadatak. One su se već pokazale problematičnim i kod analize pouzdanosti, a razlozi su već objašnjeni. Ipak, ispit iz Matematike, bez obzira na mali broj čestica ima neupitno dobru valjanost, mjeri jedinstven predmet mjerenja te je pouzdan i diskriminativan.

Tablica 23. Faktorska struktura ispita iz Matematike na prvoj glavnoj komponenti

Čestice u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom
M1	,303
M2	,605
M3	,568
M4	,594
M5	,620
M6	,660
M10	,533
M11.1	,543
M11.2	,569
M15	,367

Tablica 24. Povezanost rezultata ispita iz Matematike i dosadašnjeg školskog uspjeha iz Matematike te općeg uspjeha

	Ispit iz Matematike
Ocjena iz Matematike 3. razreda	0,61
Opći uspjeh 3. razreda	0,52

Na osnovi povezanosti rezultata u ispitu iz Matematike, ocjena iz Matematike i općega uspjeha trećega razreda, vidljivo je da ovaj dio ispita ima dobru vanjsku valjanost (Tablica 24). Korelacija rezultata u ispitu i ocjene iz Matematike na kraju trećega razreda iznosi r=0,61, što ukazuje na relativno visoku i zadovoljavajuću povezanost. Isto tako, povezanost uratka u ispitu i općega uspjeha na kraju trećega razreda je zadovoljavajuća (r=0,52).

4.5.2.3. Metrijske osobine ispita iz Prirode i društva

Rezultati subtesta iz Prirode i društva formirani su sumiranjem onih zadataka iz ispita koji sadržajno mjere znanje iz Prirode i društva. Tako se ispit iz Prirode i društva sastoji od ukupno 13 čestica, odnosno zadataka. Zadatci su, prema procjeni njihove težinske primjerenosti i kompleks-

nosti, donosili jedan bod, dva boda. odnosno po pola boda za one zadatke koje je bilo moguće parcijalno bodovati. Tako su učenici u ovome subtestu mogli postići i necjelobrojni broj bodova.

U Tablici 25 prikazani su ukupni rezultati učenika na ispitu iz Prirode i društva. Ovim dijelom ispita ispitano je ukupno 45.184 učenika. Minimalni broj bodova bio je 0, a maksimalni broj bodova bio je 14, što odgovara i teorijskome maksimumu u ovome dijelu ispita. Prosječan uradak na ovome subtestu iznosio je M=8,54 bodova.

Tablica 25. Ukupni rezultati u ispitu iz Prirode i društva

N	45.184
M	8,54
C	9,00
Sd	3,09
Minimum	0
Maksimum	14
% rješivosti - prosječni rezultat	61,00%

Prosječna težinska primjerenost ovoga dijela ispita ukazuje na nešto lakši, ali uglavnom primjeren ispit. Rješivost ovoga dijela ispita jest prosječno 61,00% (Tablica 25). Frekvencije rezultata prikazane na Slici 6 ukazuju na blago negativno asimetričnu raspodjelu, čime je vidljivo da je veći broj učenika postigao nešto veće rezultate na ispitu. Vidljivo je da je ispit iz Prirode i društva prosječno bio nešto lakši učenicima te da nešto bolje razlikuje ispitanike s nižim rezultatima od onih s prosječnim ili boljim rezultatima u ovome ispitu. Ipak, radi se o težinski primjerenome ispitu, koji ima dobru diskriminativnost.

Slika 6. Frekvencije rezultata učenika u ispitu iz Prirode i društva

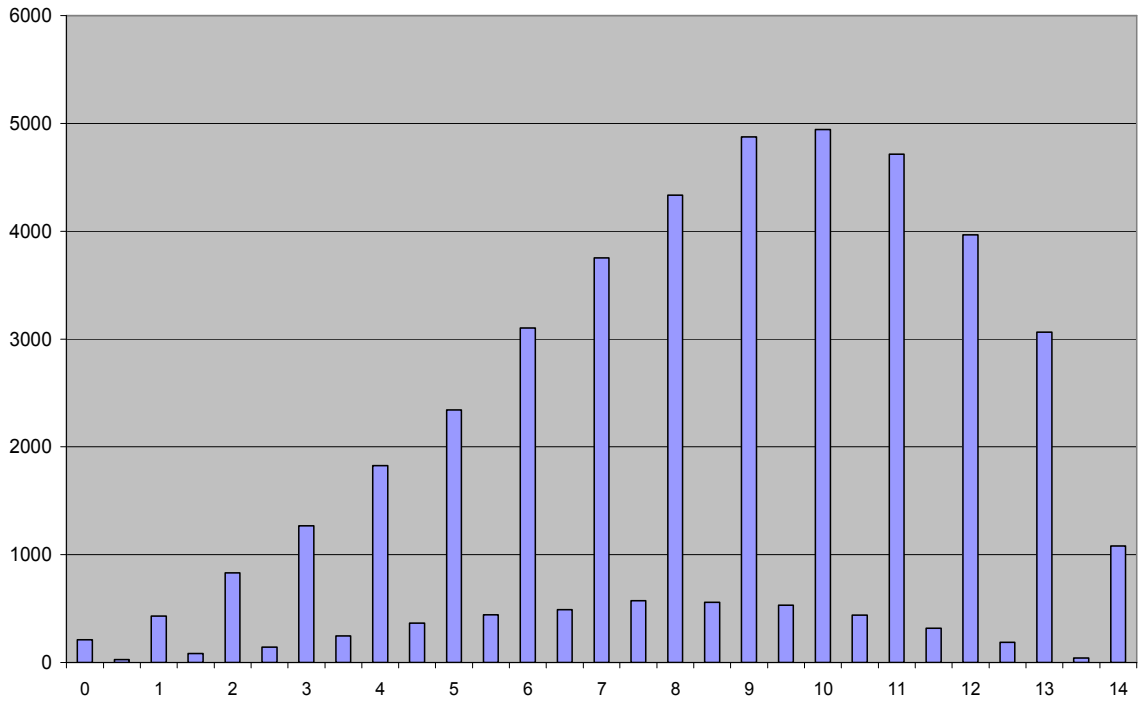

Pouzdanost dijela ispita koji ispituje znanje iz Prirode i društva učenika četvrtih razreda (Tablica 26), mjerena metodom unutarnje konzistencije, donekle je zadovoljavajuća (Cronbach α = 0,64), pogotovo ako se uzme u obzir relativno mali broj zadataka (13 čestica). Može se zaključiti da ovaj dio ispita mjeri jedinstven predmet mjerenja – znanje iz Prirode i društva. Dodatnom analizom povezanosti pojedinih čestica i ukupnoga uratka u ovome dijelu ispita zaključeno je da sve čestice (zadatci) osim jedne evidentno pridonose njegovoj pouzdanosti. Konkretni zadatak koji narušava pouzdanost ovoga ispita jest zadatak pod rednim brojem 18. Već je bilo govora o 18. zadatku kod analize ukupnoga uratka u zajedničkome ispitu iz Matematike i Prirode i društva, a uzrok slabijoj povezanosti toga zadatka i ostalih elemenata znanja jest u tome što je postavljen negacijski, što nije u potpunosti primjereno djeci ovoga uzrasta.

Tablica 26. Pouzdanost ispita iz Prirode i društva

	k - broj čestica	Cronbach α
Ispit iz Prirode i društva	13	0,64

Konstruktna valjanost ispita iz Prirode i društva utvrđena je faktorskom analizom – metodom analize glavnih komponenata (Tablica 27). Sve čestice koje čine ovaj dio ispita imaju visoke saturacije prvom glavnom komponentom, što ukazuje da čestice mjere jedinstven predmet mjerenja (jedina niska saturacija je kod zadatka 18, iz već objašnjenih razloga). Prva glavna komponenta objašnjava 23,08% varijabiliteta svih ocjenjivanih elemenata znanja Prirode i društva. Može se zaključiti da je faktorskom analizom utvrđena solidna konstruktna valjanost ovoga dijela ispita i da ispit svim svojim elementima mjeri željeni predmet mjerenja, odnosno znanje Prirode i društva.

Tablica 27. Faktorska struktura ispita iz Prirode i društva na prvoj glavnoj komponenti

Čestice u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom
PID7.1	,523
PID8	,496
PID9	,332
PID12	,503
PID13.1	,625
PID13.2	,632
PID14	,521
PID16	,453
PID17	,364
PID18	,035
PID19	,516
PID20	,469
PID21	,481

Na osnovi povezanosti rezultata u ispitu iz Prirode i društva, ocjene iz Prirode i društva i općega uspjeha trećega razreda vidljivo je da ovaj dio ispita ima zadovoljavajuću vanjsku valjanost (Tablica 28). Korelacija uspjeha u ispitu i ocjene iz Prirode i društva jest r=0,53, što ukazuje na zadovoljavajuću povezanost, odnosno da uspjeh u ovome ispitu može objasniti oko 28% varijabiliteta ocjene iz Prirode i društva. Isto tako, dobivena je zadovoljavajuća i očekivana povezanost između uratka u ispitu iz Prirode i društva i općega školskoga uspjeha (r=0,50).

Tablica 28. Povezanost rezultata ispita iz Prirode i društva
i dosadašnjeg školskog uspjeha iz Prirode i društva te općeg uspjeha

	Ispit iz Prirode i društva
Ocjena iz Prirode i društva 3. razreda	0,53
Opći uspjeh 3. razreda	0,50

4.5.2.4. Metrijske osobine ispita iz integracijskih sadržaja Matematike i Prirode i društva

Subtetstom integracijskih sadržaja Matematike i Prirode i društva ispitivale su se vještine zajedničke primjene znanja iz tih dvaju predmeta pri rješavanju zadataka. Za uspješno rješavanje pojedinog zadatka učenici su trebali istodobno evocirati, povezati i primijeniti znanja iz oba područja. Ovaj dio ispita sadržavao je samo šest zadataka, no njihova je kompleksnost i razina kognitivnih procesa uključenih u njihovo rješavanje bila nešto veća. Većina zadataka donosila je jedan bod, dok su neki od zadataka, koji su procijenjeni složenijima, donosili dva boda. Nekoliko zadataka koje je bilo moguće parcijalno bodovati, bodovani su s pola boda za određeni dio zadatka, tako da učenici u ovome dijelu ispita mogu imati i necjelobrojni broj bodova.

U Tablici 29 prikazani su sumarni rezultati integracijskih znanja Matematike i Prirode i društva učenika četvrtih razreda osnovnih škola. Ispitana su integracijska znanja 54.184 učenika. Prosječno postignuće učenika u ovome dijelu ispita jest M = 3,36 bodova, minimalni rezultat 0 bodova, a maksimalni rezultat bio je 7, što odgovara maksimalnom mogućem broju bodova u ovome subtestu.

Prosječna težinska primjerenost subtesta integracijskih znanja ukazuje na primjeren ispit. Rješivost ovoga dijela ispita je prosječno 48,00% (Tablica 29). Frekvencije rezultata prikazane na Slici 7 ukazuju na pravokutnu distribuciju, koja odstupa od očekivane normalne distribucije znanja. Vjerojatan razlog tome je vrlo mali broj zadataka i bodova unutar ovoga dijela ispita. Ipak, ovakva pravokutna distribucija rezultata učenika ukazuje na vrlo diskriminativan ispit, koji dobro razlikuje ispitanike na cijelom bodovnome rasponu.

Tablica 29. Ukupni rezultati u integracijskome djelu ispita iz Matematike i Prirode i društva

N	54.184
M	3,36
C	3,50
Sd	2,16
Minimum	0
Maksimum	7
% rješivosti - prosječni rezultat	48,00%

Slika 7. Frekvencije rezultata učenika u integracijskome djelu ispita iz Matematike i Prirode i društva

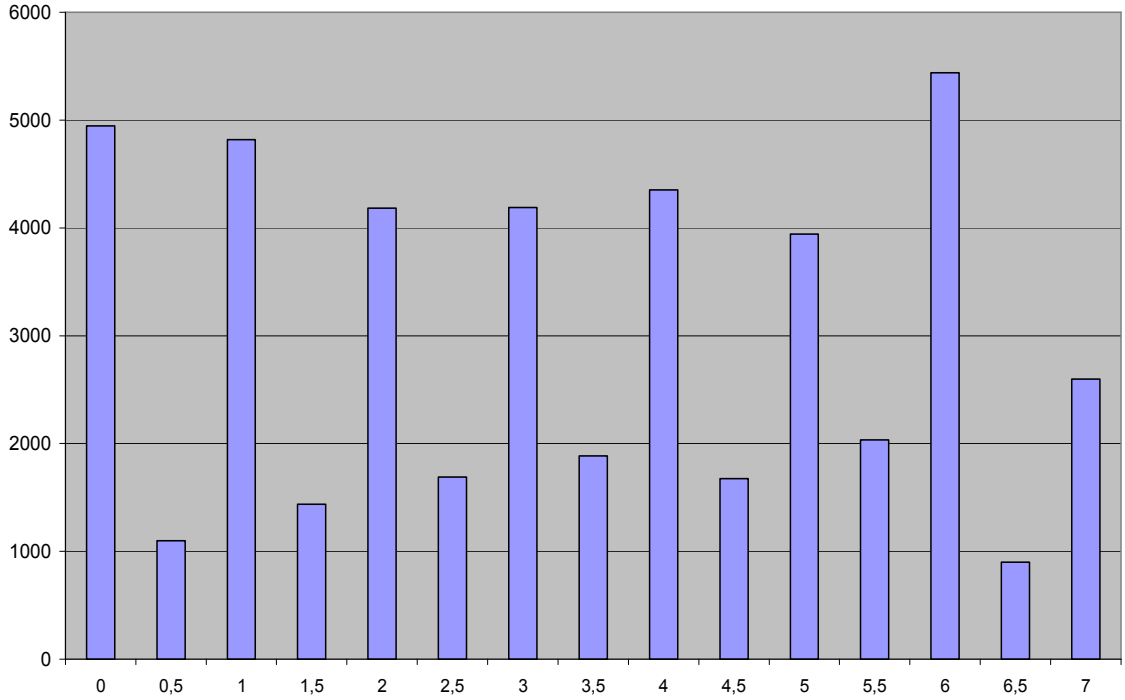

Pouzdanost dijela ispita kojim se ispituju integrirana znanja Matematike i Prirode i društva (Tablica 30), mjerena metodom unutarnje konzistencije, solidna je (Cronbach α = 0,66). S obzirom na samo šest čestica, ovakav koeficijent unutarnje konzistencije ispita zadovoljavajući je. Dodatnom analizom povezanosti pojedinih čestica i ukupnoga uratka u ovome dijelu ispita zaključeno je da sve čestice pridonose njegovoj pouzdanosti i imaju pozitivne korelacije s ukupnim uratkom, osim drugog dijela zadatka 22, o kojem je već bilo govora u analizi uratka u cjelovitome ispitu iz Matematike i Prirode i društva. U zadatku se radi o prepoznavanju prostornoga i geografskoga položaja hrvatskih gradova, što se pokazalo preteškim za djecu ovoga uzrasta.

Tablica 30. Pouzdanost integracijskoga djela ispita iz Matematike i Prirode i društva

	k - broj čestica	Cronbach α
Integracijski dio ispita iz Matematike i Prirode i društva	6	0,66

Konstruktna valjanost ovoga, integracijskoga dijela ispita, također je utvrđena faktorskom analizom – metodom glavnih komponenata (Tablica 31). Gotovo sve čestice (zadatci) imaju zadovoljavajuće saturacije prvom glavnom komponentom, što ukazuje na to da gotovo sve čestice mjere jedinstven predmet mjerenja. Nešto niža saturacija ($r<0,03$) uočljiva je jedino kod zadatka 22.2, koji donekle odstupa od jedinstvenoga predmeta mjerenja iz već navedenih razloga. Ipak, budući da ostali zadatci ovoga dijela ispita imaju izrazito visoke saturacije, valjanost ovog subtesta nije upitna. Prva glavna komponenta objašnjava oko 46,61% varijabiliteta svih zadataka koji mjere integracijska znanja, što se može smatrati vrlo dobrim. Utvrđena je zadovoljavajuća konstruktna valjanost ovoga dijela ispita i može se zaključiti da ispit gotovo svim svojim česticama mjeri željeni predmet mjerenja, odnosno integracijska znanja iz Matematike i Prirode i društva.

Tablica 31. Faktorska struktura integracijskoga djela ispita
iz Matematike i Prirode i društva na prvoj glavnoj komponenti

Zadatci u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom
INT7.2	,625
INT22.1	,626
INT22.2	,134
INT23.1	,798
INT23.2	,739
INT23.3	,757

Tablica 32. Povezanost rezultata u integracijskome djelu ispita iz Matematike i Prirode i društva i dosadašnjeg školskog uspjeha iz Matematike, Prirode i društva te općeg uspjeha

	Integracijski dio ispita
Ocjena iz Matematike 3. razreda	0,54
Ocjena iz Prirode i društva 3. razreda	0,48
Opći uspjeh 3. razreda	0,46

Na osnovi povezanosti rezultata u integracijskome dijelu ispita iz Matematike i Prirode i društva, ocjena iz Matematike, Prirode i društva i općeg uspjeha u trećem razredu vidljivo je da ovaj dio ispita ima solidnu vanjsku valjanost (Tablica 32). Korelacije integrativnih znanja i školskih ocjena variraju od r=0,46 do r=0,54, što ukazuje na zadovoljavajuću povezanost. Integracijska znanja ispitana ovim dijelom ispita mogu objasniti oko 25% varijabiliteta školskih ocjena.

Zaključci o ispitu iz Matematike i Prirode i društva

Prema svim dobivenim statističkim parametrima utvrđene su dobre metrijske osobine ispita iz Matematike i Prirode i društva. Ispit se pokazao dovoljno osjetljivom, pouzdanom i valjanom mjerom znanja iz tih predmeta pri završetku četvrtoga razreda. Tri subtesta – Matematika, Priroda i društvo te integracija sadržaja tih dvaju predmeta, koji su ispitivani pojedinim dijelovima ovoga ispita, također su ispitani na zadovoljavajuće osjetljiv, pouzdan i valjan način.

Analizom svih čestica ispita iz Matematike i Prirode i društva utvrđeno je da one sustavno mjere jedinstven predmet mjerenja, i to u formi cijeloga ispita i po pojedinim dijelovima ispita. Jedine čestice koje malo odstupaju od željenog predmeta mjerenja i zadovoljavajućih parametara pouzdanosti i valjanosti jesu zadatci broj 18 i 22.2. Zadatak 18 pripada području Prirode i društva, a najveći mu je nedostatak što je postavljen negacijski, što nije primjereno djeci ovoga uzrasta. Zadatak 22.2 pripada integracijskome dijelu ispita i ispituje kompleksne prostorno-geografske odnose hrvatskih gradova, što se pokazalo previše kompleksnim za učenike četvrtoga razreda. Ipak, ta dva zadatka svojim slabijim mjernim osobinama ne narušavaju odlične metrijske osobine ovoga ispita i njegovih pojedinih dijelova.

4.5.3. Ispiti iz stranih jezika u redovnoj nastavi

Sadržaj ispitnih materijala iz stranih jezika u redovnoj nastavi

Ispitima iz stranoga jezika za četvrti razred ispitivalo se u kojoj su mjeri učenici svladali obrazovne ishode nastave stranoga jezika u redovnoj nastavi. Formirani su ispitni materijali za sve strane jezike koji se uče u redovnoj nastavi u Republici Hrvatskoj kao prvi strani jezik, odnosno formirani su ispiti iz Engleskoga, Njemačkoga, Francuskoga i Talijanskoga jezika. Da bi ispiti imali bolju nacionalnu i internacionalnu valjanost, temelje se na Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike (ZEROJ), na Hrvatskome nacionalnom obrazovnom standardu (HNOS) te Nastavnome planu i programu za osnovnu školu (MZOŠ, kolovoz 2006.). Vanjsko vrednovanje iz stranih jezika u redovnoj nastavi u četvrtome razredu osnovne škole temeljilo se na razini A1 prema ZEROJ-u.

Bez obzira na jezik znanje kojega ispituju, svi ispiti iz stranoga jezika bili su po strukturi sadržajno isti. Ispitivale su se osnovne jezične komunikacijske kompetencije učenika na prvome stranome jeziku. Vrednovale su se kompetencije iz jezičnih vještina slušanja s razumijevanjem, čitanja s razumijevanjem te pismenoga izražavanja. Iako je vještina govorenja sastavni dio komunikacijske kompetencije u stranome jeziku, ona nije uključena u ovaj ispit zbog tehničkih ograničenja provedbe vrednovanja.

Struktura ispita iz stranih jezika

Ispiti se sastoje od triju dijelova kojima se provjeravaju sljedeće vještine:
- slušanje s razumijevanjem
- čitanje s razumijevanjem
- pismeno izražavanje.

Dijelom ispita koji se odnosi na slušanje s razumijevanjem ispituju se učenikove vještine razumijevanja odslušanih fraza, iskaza i tekstova o sebi, ljudima koje poznaje i stvarima koje ga okružuju, a da govornik pri tome govori jasno, polagano i pomno. Vrednuju se sposobnosti učenika u slušanju i razumijevanju onih izgovorenih ili snimljenih tekstova koji su učeniku bliski, zanimljivi te koji odgovaraju interesima i dobi učenika. Od učenika se očekuje da shvati glavnu misao i razumije one pojedinosti u slušanome tekstu koje se traže u zadatcima. Zadatci u ovome dijelu ispita mogu biti zadatci višestrukoga izbora (zaokružiti riječ ili pojam koji se čuje na slušnome predlošku), zadatci povezivanja (upariti elemente slike prema informacijama sa slušnoga predloška) i zadatci nadopunjivanja (prepisati jednu od ponuđenih riječi koja se traži prema slušnome predlošku). Ukupni broj zadataka u ovome dijelu ispita je osam, a ispit traje oko 10 minuta. Tekstovi koje učenici slušaju snimljeni su na CD-u i reproducirani u ispitnoj prostoriji putem uređaja za reprodukciju zvuka. Svaki tekst učenici slušaju dva puta, a snimak uključuje sljedeće:
- opće upute: koliko će se puta slušati svaki tekst, što učenik treba napraviti i kada
- upute za rješavanje svakoga zadatka
- tekstove snimljene dva puta
- stanke za čitanje teksta zadatka i za rješavanje/provjeru zadatka
- u svakom zadatku naveden je primjer za rješavanje zadatka

Cilj dijela ispita koji se odnosi na čitanje s razumijevanjem jest ispitati učenikovu sposobnost čitanja i razumijevanja riječi, rečenica i kraćih tekstova. Željelo se ispitati čitanje kao proces razmišljanja koji uključuje dopunjivanje i odabir rješenja u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija. Učenik treba razumjeti tekstove koji govore o temama iz svakodnevnoga života kao što su škola, slobodno vrijeme, putovanja, razonoda i sl. Od učenika se očekuje da shvati glavnu misao te da razumije one pojedinosti u tekstu koje se traže u zadatku. Zadatci u ovome dijelu ispita mogu biti zadatci višestrukoga izbora, zadatci povezivanja i zadatci nadopunjivanja. Ukupni broj zadataka u ovome dijelu ispita je osam.

Dio ispita iz stranoga jezika koji se odnosi na pismeno izražavanje ima cilj ispitati učenikovu sposobnost izražavanja u pisanome obliku i ispunjavanja komunikacijske svrhe pisanoga teksta (popuniti obrazac, napisati razglednicu, opisati sliku ili zamišljenu situaciju). Učenik se treba izražavati ograničenim brojem jednostavnih gramatičkih i leksičkih struktura i rečeničnih uzoraka usko vezanih uz poznate i konkretne situacije, točno pisati osobne podatke te prepisati poznate riječi i kratke fraze u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija. Zadatci u ovome dijelu ispita mogu biti zadatci upisivanja, nadopunjivanja, prepisivanja pojedine riječi od nekoliko odabranih te zadatci prepoznavanja riječi unutar rečenica. I ovaj se dio ispita sastoji od osam zadataka.

Predviđeno je da se dijelovi ispita koji se odnose na čitanje s razumijevanjem i pismeno izražavanje rješavaju u kontinuitetu, bez stanke među dijelovima. Za taj segment ispita predviđeno je ukupno 20 minuta i rješava se klasičnim postupkom ispita papir-olovka.

Detaljniji opis strukture ispita iz stranih jezika te primjeri zadataka iz pojedinih ispita nalaze se u Prilogu u ispitnome katalogu.

Vrednovanje uratka u ispitima iz stranih jezika

Vrednovanje uratka učenika u ispitima iz stranih jezika provelo se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Ako je u pojedinom zadatku bilo moguće nekoliko rješenja, sva su rješenja navedena u ključu za odgovore. Svaki zadatak u ovim ispitima nosi po jedan bod.

Dijelovi pojedinih vještina boduju se na sljedeći način:
- slušanje s razumijevanjem - 8 bodova (33,3% udjela u ukupnom rezultatu ispita)
- čitanje s razumijevanjem - 8 bodova (33,3% udjela u ukupnom rezultatu ispita)
- pismeno izražavanje - 8 bodova (33,3% udjela u ukupnom rezultatu ispita).

Učenik koji ispravno riješi cijeli ispit, može ukupno dobiti, računajući bodove svih jezičnih vještina, 24 boda.

4.5.3.1. Metrijske osobine ispita iz Engleskoga jezika

Ispit iz Engleskoga jezika za razrednu nastavu predstavlja jedinstveni ispit koji se sadržajno sastoji od dva zadatka slušanja s razumijevanjem te četiri zadatka čitanja i pisanja. Svaki od zadataka sadrži po nekoliko pitanja (čestica), tako da cjelokupni ispit ima 24 čestice. Za sve zadatke i čestice unutar ispita pomno su razrađeni objektivni kriteriji ocjenjivanja i pripadajući ključevi za ocjenjivanje. Svaka od čestica u ovome ispitu donosila je jedan bod, tako da je ukupni mogući broj bodova u ovome ispitu 24.

U Tablici 33 prikazani su sumarni rezultati ispitivanja iz Engleskoga jezika u vrednovanju obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovnih škola. Ovaj je ispit rješavalo ukupno 39.103 učenika. Prosječan uradak učenika u ispitu bio je M=13,92 boda. Minimalni broj bodova u ispitu, koji je neki od učenika postigao, bio je 0 bodova, a maksimalni broj bodova odgovara i teorijskome maksimumu od 24 boda.

Tablica 33. Ukupni rezultati ispitivanja Engleskoga jezika

N	39.103
M	13,92
C	15,00
Sd	6,03
Minimum	0,00
Maksimum	24,00
% rješivosti - prosječni rezultat	58,00%

Prosječna težinska primjerenost cijeloga ispita iz Engleskoga jezika ukazuje na malo lakši, ali relativno primjeren ispit. Rješivost cijelog ispita je prosječno 58,00% (Tablica 33). Iz Slike 8 se vidi da se rezultati u ispitu ne distribuiraju potpuno normalno, već pokazuju pomak prema višim vrijednostima (negativno asimetrična distribucija). Najučestaliji rezultat je 21 bod, a ne očekivanih 14, na što ukazuje aritmetička sredina. Na osnovi distribucije može se zaključiti da je ispit dovoljno diskriminativan (jer je distribucija široka i pokriva cijeli raspon), ali da bolje razlikuje ispitanike s nižim rezultatima (lošijim znanjem) od onih s prosječnim ili boljim znanjem, mogućnost razlikovanja kojih je manja.

Pouzdanost ispita (Tablica 34), mjerena metodom unutarnje konzistencije vrlo je dobra s obzirom na broj čestica (24 zadataka) koje uključuje (Cronbach α = 0,89). Ispit iz Engleskoga jezika svim svojim zadatcima i česticama mjeri jedinstven predmet mjerenja – znanje Engleskoga jezika učenika četvrtih razreda. Dodatnom analizom povezanosti pojedinih zadataka i ukupnog uratka u ispitu zaključeno je da sve čestice, osim druge čestice drugoga zadatka, pridonose pouzdanosti ispita. Potrebna je sadržajna analiza odgovora učenika na tu česticu kako bi se ustanovio uzrok njezina odstupanja od predmeta mjerenja. Vjerojatno se radi o miješanju riječi koje označuju utorak i četvrtak u engleskome jeziku, koje su zvučno i grafički donekle slične. Odstupanje te jedne čestice od predmeta mjerenja cijeloga ispita nimalo ne umanjuje njegovu visoku pouzdanost.

Slika 8. Frekvencije rezultata učenika na ispitu iz Engleskoga jezika

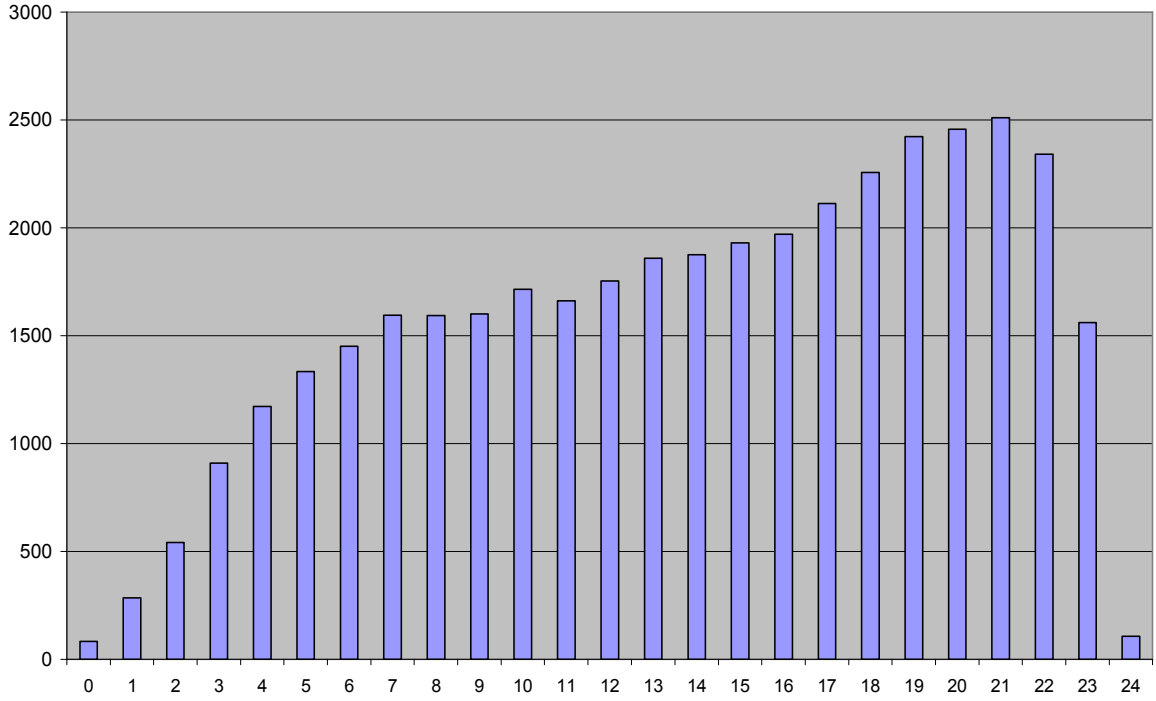

Tablica 34. Pouzdanost ispita iz Engleskoga jezika

	k - broj čestica	Cronbach α
Cijeli ispit	24	0,89

Konstruktna valjanost ispita utvrđena je faktorskom analizom – metodom analize glavnih komponenata (Tablica 35). Prva glavna komponenta objašnjava oko 30,43% varijabiliteta svih ispitnih čestica, što je zadovoljavajuće s obzirom na njihov broj. Gotovo sve čestice u ispitu imaju visoke saturacije prvom glavnom komponentom, što ukazuje da mjere jedinstven predmet mjerenja. Nešto nižu saturaciju ima jedino druga čestica drugoga zadatka (2.2). Razlog manje valjanosti te čestice već je naveden u odjeljku o pouzdanosti. Na kraju, može se zaključiti da je konstruktna valjanost cijeloga ispita dobra i da ispit velikom većinom svojih zadataka mjeri željeni predmet mjerenja, odnosno znanje Engleskoga jezika.

Na osnovi povezanosti rezultata u ispitu, ocjena iz Engleskoga jezika i općeg uspjeha trećega razreda vidljivo je da ispit ima dobru vanjsku valjanost (Tablica 36). Korelacija rezultata u ispitu i ocjene iz Engleskoga jezika na kraju trećega razreda iznosi r=0,62, što ukazuje na zadovoljavajuću povezanost, pogotovo kada uzmemo u obzir smanjeni varijabilitet školskih ocjena. Znanje Engleskoga jezika iskazano u ovome ispitu određuje velik dio varijabiliteta u ocjeni iz Engleskoga jezika (oko 38 %). Dobivena je i zadovoljavajuća povezanost općega uspjeha učenika na kraju trećega razreda i uratka u ispitu od r=0,56.

Tablica 35. Faktorska struktura ispita iz Engleskoga jezika na prvoj glavnoj komponenti

Zadatci u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom
E1.1	,579
E1.2	,489
E1.3	,279
E1.4	,514
E2.1	,608
E2.2	-,025
E2.3	,560
E2.4	,605
E3.1	,321
E3.2	,542
E3.3	,368
E3.4	,565
E4.1	,607
E4.2	,686
E4.3	,666
E4.4	,617
E5.1	,524
E5.2	,638
E5.3	,678
E5.4	,708
E6.1	,502
E6.2	,512
E6.3	,603
E6.4	,549

Tablica 36. Povezanost rezultata u ispitu i dosadašnjeg školskog uspjeha iz Engleskoga jezika i općeg uspjeha

	Cijeli ispit
Ocjena iz Engleskoga jezika 3. razreda	0,62
Opći uspjeh 3. razreda	0,56

Zaključci o ispitu iz Engleskoga jezika

Prema svim dobivenim statističkim parametrima utvrđene su dobre metrijske osobine ispita iz Engleskoga jezika. Ispit se pokazao dovoljno osjetljivom, pouzdanom i valjanom mjerom znanja iz toga predmeta pri završetku četvrtoga razreda.

Analizom svih čestica ispita iz Engleskoga jezika utvrđeno je da one sustavno mjere jedinstven predmet mjerenja, i to u formi cijeloga ispita i po pojedinim zadatcima. Jedina čestica koja odstupa od željenoga predmeta mjerenja i zadovoljavajućih parametara pouzdanosti i valjanosti jest čestica 2.2. Uzrok leži u specifičnosti toga zadatka i osobinama slušnoga predloška koji se koristio u ovome ispitu. Ipak, ta čestica svojim slabijim mjernim osobinama ne narušava odlične metrijske osobine ovoga ispita.

4.5.3.2. Metrijske osobine ispita iz Njemačkoga jezika

Ispit iz Njemačkoga jezika za razrednu nastavu predstavlja jedinstveni ispit koji se sadržajno sastoji od dva zadatka slušanja s razumijevanjem, dva zadatka čitanja s razumijevanjem i dva zadatka pisanja. Svaki od zadataka sadrži po nekoliko pitanja (čestica), tako da cjelokupni ispit

ima 24 čestice. Za sve zadatke i čestice unutar ispita pomno su razrađeni objektivni kriteriji ocjenjivanja i pripadajući ključevi za ocjenjivanje. Svaka čestica donosila je jedan bod, osim triju čestica zadnjega zadatka koje su bodovane stupnjevito, pa je bilo moguće dobiti i pola i cijeli bod. Tako je ukupni broj bodova u ovome ispitu 24, a moguće je ostvariti i necjelobrojni broj bodova.

U Tablici 37 prikazani su sumarni rezultati ispitivanja iz Njemačkoga jezika u vrednovanju obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovnih škola. Ukupno je ovaj ispit rješavalo 5.213 učenika. Prosječni uradak učenika u ispitu bio je M=16,06 bodova. Minimalni broj bodova u ispitu, koji je neki od učenika postigao, bio je 0 bodova, a maksimalni broj bodova odgovara i teorijskom maksimumu od 24 boda.

Tablica 37. Ukupni rezultati ispitivanja Njemačkoga jezika

N	5.213
M	16,06
C	17,00
Sd	5,50
Minimum	0,00
Maksimum	24,00
% rješivosti - prosječni rezultat	66,92%

Prosječna težinska primjerenost cijeloga ispita iz Njemačkoga jezika ukazuje na lakši, ali donekle primjeren ispit. Rješivost cijeloga ispita je prosječno 66,92% (Tablica 37). Rezultati u ispitu ne distribuiraju se potpuno normalno, već pokazuju pomak prema višim vrijednostima (negativno asimetrična distribucija, Slika 9). Najfrekventniji rezultat je maksimalnih 24 boda, a ne očekivanih 16, na što ukazuje aritmetička sredina. Na osnovi distribucije može se zaključiti da je ispit dovoljno diskriminativan (jer je distribucija široka i pokriva cijeli raspon), ali da bolje razlikuje ispitanike s nižim rezultatima (lošijim znanjem) od onih s prosječnim ili boljim znanjem, mogućnost razlikovanja kojih je manja.

Slika 9. Frekvencije rezultata učenika na ispitu iz Njemačkoga jezika

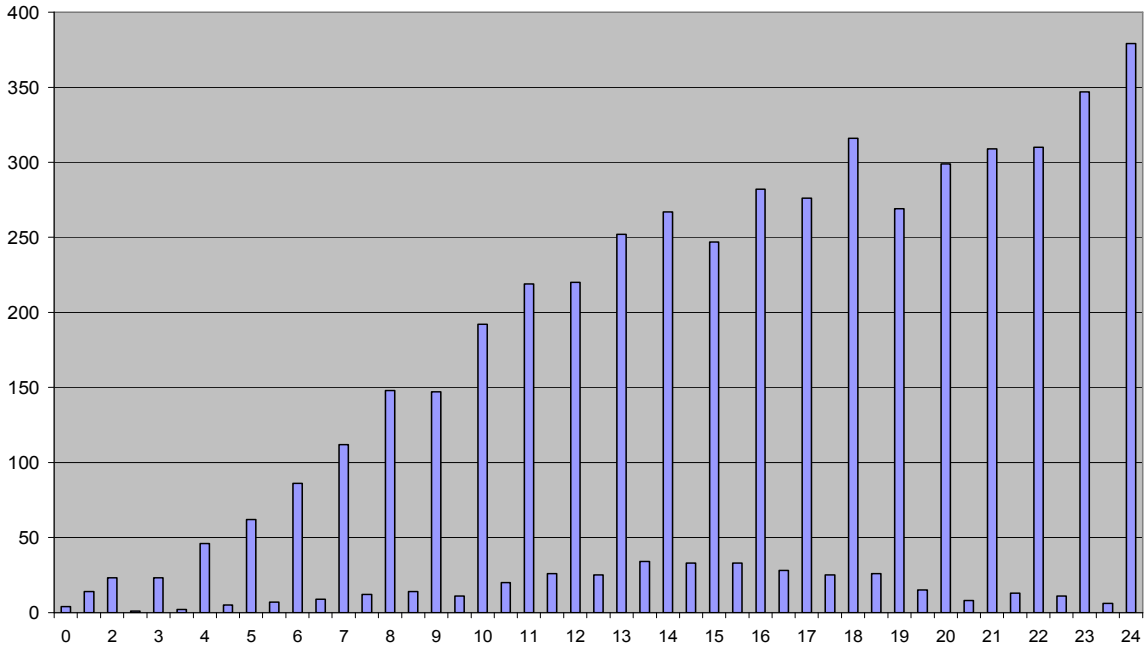

Pouzdanost ispita (Tablica 38), mjerena metodom unutarnje konzistencije, vrlo je dobra s obzirom na broj čestica (24 zadataka) koje uključuje (Cronbach α = 0,89). Ispit iz Njemačkoga jezika svim svojim zadatcima i česticama mjeri jedinstven predmet mjerenja – znanje Njemačkoga jezika učenika četvrtih razreda. Dodatnom analizom povezanosti pojedinih zadataka i ukupnoga uratka u ispitu zaključeno je da sve čestice pridonose pouzdanosti ispita.

Tablica 38. Pouzdanost ispita iz Njemačkoga jezika

	k - broj čestica	Cronbach α
Cijeli ispit	24	0,89

Konstruktna valjanost ispita utvrđena je faktorskom analizom – metodom analize glavnih komponenata (Tablica 39). Prva glavna komponenta objašnjava oko 28,14% varijabiliteta svih ispitnih čestica, što je zadovoljavajuće s obzirom na njihov broj. Sve čestice u ispitu imaju visoke saturacije prvom glavnom komponentom, što ukazuje na to da mjere jedinstven predmet mjerenja. Može se zaključiti da je konstruktna valjanost cijeloga ispita dobra i da ispit svim svojim zadatcima mjeri željeni predmet mjerenja, odnosno znanje Njemačkoga jezika.

Tablica 39. Faktorska struktura ispita iz Njemačkoga jezika na prvoj glavnoj komponenti

Zadatci u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom
D1.1	,398
D1.2	,536
D1.3	,455
D1.4	,500
D2.1	,535
D2.2	,573
D2.3	,462
D2.4	,524
D3.1	,612
D3.2	,554
D3.3	,660
D3.4	,676
D4.1	,403
D4.2	,476
D4.3	,369
D4.4	,442
D5.1	,561
D5.2	,571
D5.3	,544
D5.4	,587
D5.5	,585
D6.1	,540
D6.2	,500
D6.3	,538

Na osnovi povezanosti rezultata u ispitu, ocjena iz Njemačkoga jezika i općeg uspjeha trećega razreda vidljivo je da ispit ima dobru vanjsku valjanost (Tablica 40). Korelacija rezultata u ispitu i ocjene iz Njemačkoga jezika na kraju trećega razreda iznosi r=0,60, što ukazuje na zadovoljavajuću povezanost, pogotovo kada uzmemo u obzir smanjeni varijabilitet školskih ocjena. Znanje Njemačkoga jezika iskazano u ovome ispitu određuje velik dio varijabiliteta u ocjeni iz Njemačkoga jezika (oko 36%). Dobivena je i zadovoljavajuća povezanost općega uspjeha učenika na kraju trećega razreda i uratka u ispitu od r=0,56.

Tablica 40. Povezanost rezultata u ispitu i dosadašnjeg školskog uspjeha iz Njemačkoga jezika i općeg uspjeha

	Cijeli ispit
Ocjena iz Njemačkoga jezika 3. razreda	0,60
Opći uspjeh 3. razreda	0,56

Zaključci o ispitu iz Njemačkoga jezika

Prema svim dobivenim statističkim parametrima utvrđene su dobre metrijske osobine ispita iz Njemačkoga jezika. Ispit se pokazao dovoljno osjetljivom, pouzdanom i valjanom mjerom znanja iz toga predmeta pri završetku četvrtoga razreda. Analizom svih čestica ispita iz Njemačkoga jezika utvrđeno je da one sustavno mjere jedinstven predmet mjerenja, i to u formi cijeloga ispita i po pojedinim zadatcima. Jedina zamjerka ovome, inače odličnome ispitu, može biti upućena njegovoj primjerenosti, jer se u ovome uzorku učenika pokazao malo prelaganim.

4.5.3.3. Metrijske osobine ispita iz Francuskoga jezika

Ispit iz Francuskoga jezika za razrednu nastavu predstavlja jedinstveni ispit, koji se sadržajno sastoji od dva zadatka slušanja s razumijevanjem, dva zadatka čitanja s razumijevanjem i dva zadatka pisanja. Svaki od zadataka sadrži po nekoliko pitanja (čestica), tako da cjelokupni ispit ima 24 čestice. Za sve zadatke i čestice unutar ispita pomno su razrađeni objektivni kriteriji ocjenjivanja i pripadajući ključevi za ocjenjivanje. Svaka od čestica u ovome ispitu donosila je jedan bod, tako da je ukupni mogući broj bodova u ovome ispitu 24.

U Tablici 41 prikazani su sumarni rezultati ispitivanja iz Francuskoga jezika u vrednovanju obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovnih škola. Ukupno su ovaj ispit rješavala samo 43 učenika, zbog male zastupljenosti francuskoga jezika kao prvoga jezika u redovnoj nastavi u hrvatskim osnovnim školama. Zbog tako malog uzorka statističke analize i zaključci izvedeni iz njih nemaju toliku težinu i točnost, odnosno uza sebe vežu veću pogrešku procjene, čime je smanjena mogućnost poopćavanja ovih rezultata na populaciju.

Prosječan uradak učenika u ispitu bio je M=10,14 bodova. Minimalni broj bodova u ispitu koji je neki od učenika postigao bio je 2 boda, a maksimalni broj bodova iznosi 19. Vidljivo je da je maksimalni broj bodova nešto manji od teorijskog maksimuma od 24, a minimum nešto veći od 0 bodova, što ukazuje na smanjeni varijabilitet i nešto manju diskriminativnost ovoga ispita.

Tablica 41. Ukupni rezultati ispitivanja Francuskoga jezika

N	43
M	10,14
C	10,00
Sd	4,61
Minimum	2,00
Maksimum	19,00
% rješivosti - prosječni rezultat	42,25%

Prosječna težinska primjerenost cijeloga ispita iz Francuskoga jezika ukazuje na nešto teži, ali donekle primjeren ispit. Rješivost cijeloga ispita je prosječno 42,25% (Tablica 41). Iz Slike 10 se vidi da se rezultati u ispitu ne distribuiraju potpuno normalno, već pokazuju pomak prema nižim vrijednostima (pozitivno asimetrična distribucija). S obzirom na mali broj ispitanika, nije se niti očekivala normalna raspodjela, pa se ovakva distribucija može smatrati zadovoljavajućom. Najfrekventniji rezultat je maksimalnih 11 bodova, što je blisko i aritmetičkoj sredini. Na osnovi distribucije može se zaključiti da je ispit donekle diskriminativan, ali da bolje razlikuje ispitanike s višim rezultatima (boljim znanjem) od onih s prosječnim ili lošijim znanjem, mogućnost razlikovanja kojih je manja.

Pouzdanost ispita (Tablica 42), mjerena metodom unutarnje konzistencije, solidna je (Cronbach α = 0,79) s obzirom na broj čestica (24 zadatka) koje uključuje te relativno malen broj ispitanika. Ispit iz Francuskoga jezika većinom svojih čestica mjeri jedinstven predmet mjerenja – znanje Francuskoga jezika učenika četvrtih razreda. Dodatnom analizom povezanosti pojedinih zadataka i ukupnog uratka u ispitu zaključeno je da sve osim dviju čestica pridonose pouzdanosti ispita. Radi se u četvrtoj čestici iz prvoga zadatka čitanja s razumijevanjem i o četvrtoj čestici drugoga zadatka čitanja s razumijevanjem. Iz deskriptivnih parametara tih čestica nisu jasni pouzdani uzroci njihovih lošijih metrijskih osobina. Da bi se zaključilo o pravim razlozima njihovih slabijih mjernih svojstava, potrebna je stručna sadržajna analiza odgovora učenika. Ipak, odstupanje tih dviju čestica od predmeta mjerenja cijeloga ispita ne narušava zadovoljavajuću pouzdanost ovoga ispita. Pri donošenju ovih zaključaka treba još jednom spomenuti vrlo mali uzorak ispitanika i nestabilnost navedenih rezultata. Na žalost, čvršći zaključak o pouzdanosti ovoga ispita nije moguće izvesti zbog male zastupljenosti učenika kojima je francuski prvi strani jezik u redovnoj nastavi na području Republike Hrvatske.

Slika 10. Frekvencije rezultata učenika na ispitu iz Francuskoga jezika

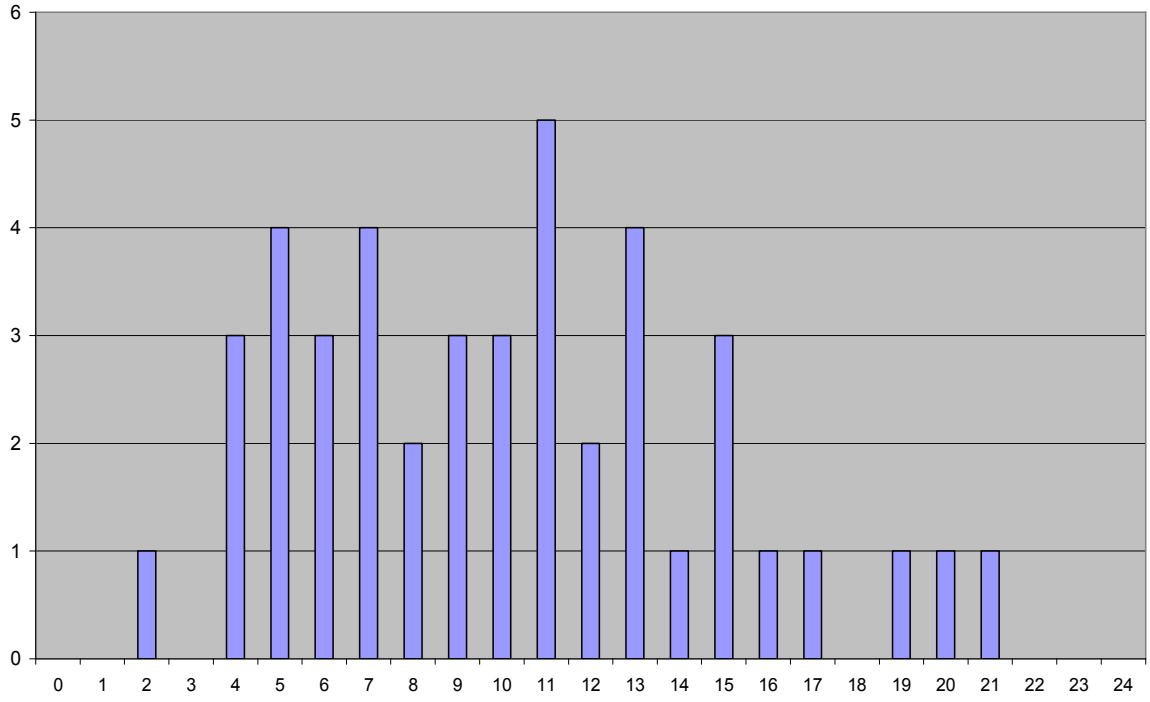

Tablica 42. Pouzdanost ispita iz Francuskoga jezika

	k - broj čestica	Cronbach α
Cijeli ispit	24	0,79

Konstruktna valjanost ispita utvrđena je metodom analize glavnih komponenata (Tablica 43). Prva glavna komponenta objašnjava oko 28,14% varijabiliteta svih ispitnih čestica, što je zadovoljavajuće s obzirom na njihov broj. Većina čestica u ispitu ima zadovoljavajuće saturacije prvom glavnom komponentom, što ukazuje da mjere jedinstven predmet mjerenja. Ipak, i ovdje po svojim vrlo malim, pa čak i negativnim saturacijama, ističu se dvije čestice unutar dijela ispita koji se odnosi na čitanje s razumijevanjem. Radi se o česticama 2.1.4. i 2.2.4., o kojima je bilo govora i u odlomku o pouzdanosti. Ponovno napominjemo da je ovakva analiza glavnih komponenata vrlo nepouzdana zbog premalenog broja ispitanika, pa zaključke treba uzeti s oprezom.

Tablica 43. Faktorska struktura ispita iz Francuskoga jezika na prvoj glavnoj komponenti

Zadatci u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom
F1.1.1	,385
F1.1.2	,609
F1.1.3	,509
F1.1.4	,700
F1.2.5	,549
F1.2.6	,499
F1.2.7	,359
F1.2.8	,579
F2.1.1	,636
F2.1.2	,219
F2.1.3	,231
F2.1.4	-,061
F2.2.1	,063
F2.2.2	,230
F2.2.3	,393
F2.2.4	-,117
F3.1.1	,496
F3.1.2	,627
F3.1.3	,506
F3.2.1	,372
F3.2.2	,361
F3.2.3	,540
F3.2.4	,309
F3.2.5	,505

Na osnovi povezanosti rezultata u ispitu, ocjena iz Francuskoga jezika i općeg uspjeha trećega razreda vidljivo je da ispit ima dobru vanjsku valjanost (Tablica 44). Korelacija rezultata u ispitu i ocjene iz Francuskoga jezika na kraju trećega razreda iznosi r=0,49, što ukazuje na zadovoljavajuću povezanost, pogotovo kada uzmemo u obzir smanjeni varijabilitet školskih ocjena. Dobivena je i zadovoljavajuća povezanost općeg uspjeha učenika na kraju trećega razreda i uratka u ispitu od r=0,43.

Tablica 44. Povezanost rezultata u ispitu i dosadašnjeg školskog uspjeha iz Francuskoga jezika i općeg uspjeha

	Cijeli ispit
Ocjena iz Francuskoga jezika 3. razreda	0,49
Opći uspjeh 3. razreda	0,43

Zaključci o ispitu iz Francuskoga jezika

Pri donošenju zaključaka o metrijskim osobinama ispita iz Francuskoga jezika u razrednoj nastavi treba imati na umu vrlo mali uzorak ispitanika i nestabilnost navedenih rezultata. Dobiveni rezultati uza sebe vežu veliku pogrešku procjene, čime je smanjena mogućnost njihova poopćavanja na populaciju.

Prema svim dobivenim statističkim parametrima utvrđene su solidne metrijske osobine ispita iz Francuskoga jezika. Ispit se pokazao dovoljno osjetljivom, pouzdanom i valjanom mjerom znanja iz toga predmeta pri završetku četvrtoga razreda. Analizom svih čestica ispita iz Francuskoga jezika utvrđeno je da većina njih mjeri jedinstven predmet mjerenja. Postoji nekoliko čestica koje odstupaju od predmeta mjerenja cijeloga ispita, a o uzrocima takvih rezultata treba zaključiti nakon stručne sadržajne analize samih zadataka i odgovora učenika. Isto tako, mogućnost odstupanja tih čestica od predmeta mjerenja može ležati i u nestabilnosti dobivenih rezultata, uzrokovanoj malim brojem ispitanika. Ipak, čini se da ovaj ispit promatran u cijelosti ima zadovoljavajuće metrijske osobine.

4.5.3.4. Metrijske osobine ispita iz Talijanskoga jezika

Ispit iz Talijanskoga jezika za razrednu nastavu predstavlja jedinstveni ispit koji se sadržajno sastoji od dva zadatka slušanja s razumijevanjem, dva zadatka čitanja s razumijevanjem i dva zadatka pisanja. Svaki od zadataka sadrži po nekoliko pitanja (čestica) tako da cjelokupni ispit ima 24 čestice. Za sve zadatke i čestice unutar ispita pomno su razrađeni objektivni kriteriji ocjenjivanja i pripadajući ključevi za ocjenjivanje. Svaka od čestica u ovome ispitu donosila je jedan bod, tako da je ukupni mogući broj bodova u ovome ispitu 24.

U Tablici 45 prikazani su sumarni rezultati ispitivanja iz Talijanskoga jezika u vrednovanju obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovnih škola. Ukupno su ovaj ispit rješavala samo 44 učenika, zbog male zastupljenosti talijanskoga jezika kao prvoga jezika u redovnoj nastavi u hrvatskim osnovnim školama. Zbog tako malog uzorka učenika, statističke analize i zaključci izvedeni iz njih nemaju toliku težinu i točnost, odnosno uza sebe vežu veću pogrešku procjene, čime je smanjena mogućnost poopćavanja ovih rezultata na populaciju.

Prosječan uradak učenika u ispitu bio je M=15,61 bodova. Minimalni broj bodova u ispitu koji je neki od učenika postigao bio je 3 boda, a maksimalni broj bodova iznosi 24. Vidljivo je da je minimalni broj bodova nešto veći od 0 bodova, što ukazuje na donekle prelagan ispit s manjom diskriminativnošću.

Prosječna težinska primjerenost cijeloga ispita iz Talijanskoga jezika ukazuje na lakši, ali donekle primjeren ispit. Rješivost cijeloga ispita je prosječno 65,04% (Tablica 45). Iz Slike 11 se vidi da se rezultati u ispitu ne distribuiraju potpuno normalno, već pokazuju pomak prema višim vrijednostima (negativno asimetrična distribucija). S obzirom na mali broj ispitanika, nije se niti očekivala normalna raspodjela, pa se ovakva distribucija može smatrati zadovoljavajućom. Najfrekventniji rezultat je 15 bodova, što je blisko aritmetičkoj sredini. Na osnovi distribucije može

se zaključiti da je ispit donekle diskriminativan, ali da bolje razlikuje ispitanike s nižim rezultatima (lošijim znanjem) od onih s prosječnim ili boljim znanjem, mogućnost razlikovanja kojih je manja.

Tablica 45. Ukupni rezultati ispitivanja Talijanskoga jezika

N	44
M	15,61
C	15,50
Sd	5,02
Minimum	3,00
Maksimum	24,00
% rješivosti - prosječni rezultat	65,04%

Pouzdanost ispita (Tablica 46), mjerena metodom unutarnje konzistencije, vrlo je dobra (Cronbach α = 0,84) s obzirom na broj čestica (24 zadataka) koje uključuje te relativno malen broj ispitanika. Ispit iz Talijanskoga jezika većinom svojih čestica mjeri jedinstven predmet mjerenja – znanje Talijanskoga jezika učenika četvrtih razreda. Dodatnom analizom povezanosti pojedinih zadataka i ukupnog uratka u ispitu zaključeno je da sve čestice osim jedne pridonose pouzdanosti ispita. Radi se o četvrtoj čestici iz prvoga zadatka čitanja s razumijevanjem. Iz deskriptivnih parametara te čestice nisu jasni pouzdani uzroci njezinih lošijih metrijskih osobina. Da bi se zaključilo o pravim razlozima njihovih slabijih mjernih svojstava, potrebna je stručna sadržajna analiza odgovora učenika. Ipak, odstupanje te čestice od predmeta mjerenja cijeloga ispita ne narušava vrlo dobru pouzdanost ovoga ispita. Pri donošenju ovih zaključaka treba još jednom spomenuti vrlo mali uzorak ispitanika i nestabilnost navedenih rezultata. Na žalost, čvršći zaključak o pouzdanosti ovoga ispita nije moguće izvesti zbog male zastupljenosti učenika kojima je talijanski prvi strani jezik u redovnoj nastavi.

Slika 11. Frekvencije rezultata učenika na ispitu iz Talijanskoga jezika

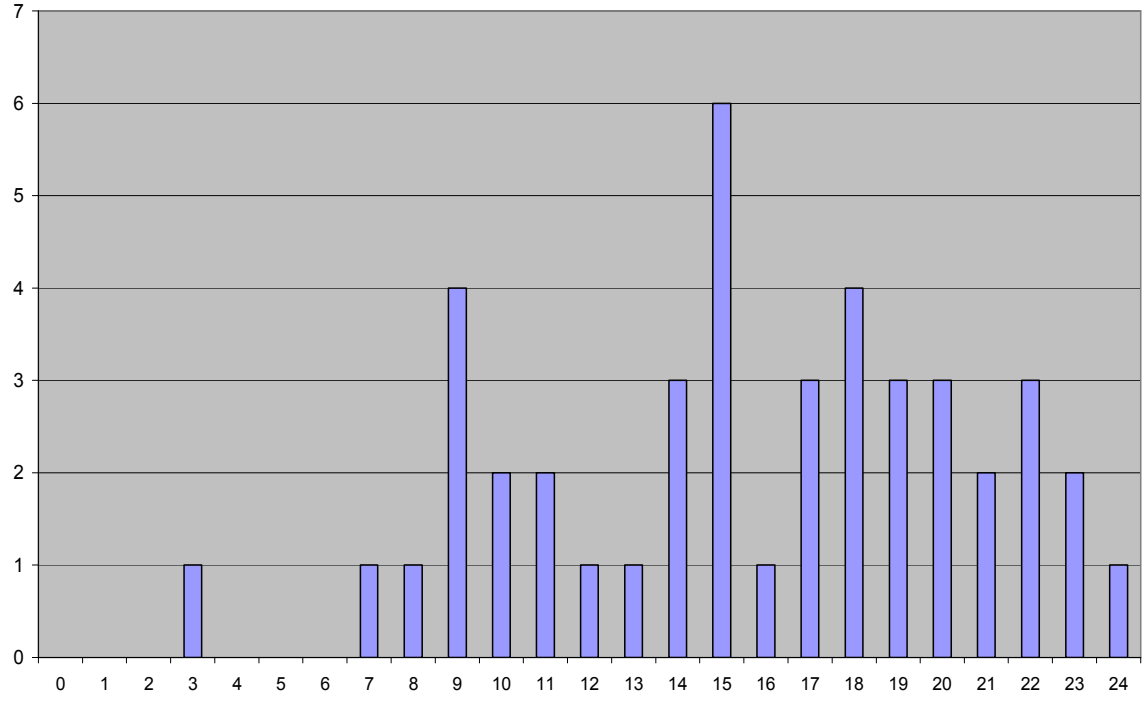

Tablica 46. Pouzdanost ispita iz Talijanskoga jezika

	k - broj čestica	Cronbach α
Cijeli ispit	24	0,84

Konstruktna valjanost ispita utvrđena je faktorskom analizom – metodom analize glavnih komponenata (Tablica 47). Prva glavna komponenta objašnjava oko 23,42% varijabiliteta svih ispitnih čestica, što je zadovoljavajuće s obzirom na njihov broj. Većina čestica u ispitu ima zadovoljavajuće saturacije prvom glavnom komponentom, što ukazuje da mjere jedinstven predmet mjerenja. Ipak, i ovdje se po svojoj nižoj saturaciji ističe čestica 3.4 unutar dijela ispita koji se odnosi na čitanje s razumijevanjem. Ponovno napominjemo da je ovakva analiza glavnih komponenata vrlo nepouzdana, jer je broj ispitanika premalen, pa zaključke treba uzeti s oprezom.

Tablica 47. Faktorska struktura ispita iz Talijanskoga jezika na prvoj glavnoj komponenti

Zadatci u ispitu	Saturacije prvom glavnom komponentom
T1.1	,582
T1.2	,480
T1.3	,549
T1.4	,514
T2.1	,312
T2.2	,611
T2.3	,511
T2.4	,433
T3.1	,267
T3.2	,391
T3.3	,629
T3.4	,106
T4.1	,441
T4.2	,506
T4.3	,493
T4.4	,471
T5.1	,693
T5.2	,693
T5.3	,368
T5.4	,296
T5.5	,406
T6.1	,276
T6.2	,553
T6.3	,538

Na osnovi povezanosti rezultata u ispitu, ocjena iz Talijanskoga jezika i općega uspjeha trećega razreda vidljivo je da ispit ima dobru vanjsku valjanost (Tablica 48). Korelacija rezultata u ispitu i ocjene iz Talijanskoga jezika na kraju trećega razreda iznosi r=0,53, što ukazuje na dobru povezanost, pogotovo kada uzmemo u obzir smanjeni varijabilitet školskih ocjena. Dobivena je i donekle zadovoljavajuća povezanost općeg uspjeha učenika na kraju trećega razreda i uratka u ispitu od r=0,38.

Tablica 48. Povezanost rezultata u ispitu i dosadašnjeg školskog uspjeha iz Talijanskoga jezika i općeg uspjeha

	Cijeli ispit
Ocjena iz Talijanskoga jezika 3. razreda	0,53
Opći uspjeh 3. razreda	0,38

Zaključci o ispitu iz Talijanskoga jezika

Pri donošenju zaključaka o metrijskim osobinama ispita iz Talijanskoga jezika u razrednoj nastavi treba imati na umu vrlo mali uzorak ispitanika i nestabilnost navedenih rezultata. Dobiveni rezultati uza sebe vežu veliku pogrešku procjene, čime je smanjena mogućnost njihova poopćavanja na populaciju.

Prema svim dobivenim statističkim parametrima utvrđene su dobre metrijske osobine ispita iz Talijanskoga jezika. Ispit se pokazao dovoljno osjetljivom, pouzdanom i valjanom mjerom znanja iz toga predmeta pri završetku četvrtoga razreda. Analizom svih čestica ispita iz Talijanskoga jezika utvrđeno je da sve čestice osim jedne dobro mjere jedinstveni predmet mjerenja. O uzrocima manje povezanosti te čestice s ostalima treba zaključiti nakon stručne sadržajne analize toga zadataka i odgovora učenika. Na kraju, može se zaključiti da ispit iz Talijanskoga jezika ima vrlo dobre mjerne osobine, uz ograničenje vrlo malog uzorka ispitanih učenika, pa zaključke treba uzeti s oprezom.

4.6. ISPITI ZA UČENIKE NA JEZICIMA NACIONALNIH MANJINA

Učenicima pripadnicima nacionalnih manjina bilo je omogućeno pisanje svih ispita iz razredne nastave na njihovim materinskim jezicima. Iznimka je bio ispit iz Hrvatskoga jezika, koji su svi pisali isključivo na hrvatskome jeziku. Uz prilagodbu ispita prevedene su i upute za pisanje pojedinih ispita i upute za voditelje ispitivanja. Podatci o školovanju na jezicima nacionalnih manjina prikupljali su se kada i ostali podatci o učenicima, s time da je naknadno, još jednom, uz pomoć ravnatelja, provjereno pripadaju li učenici navedenim nacionalnim manjinama i žele li pisati ispite na manjinskom materinskom jeziku. Tako su ispiti adaptirani za pripadnike srpske, talijanske i mađarske nacionalne manjine, koji su izrazili želju da pišu ispite na jeziku nacionalne manjine.

Adaptaciju ispita proveli su stručnjaci za navedene jezike koji rade u školstvu, angažirani od NCVVO-a. Adaptacije su provedene uz blisku suradnju sa stručnim radnim skupinama za pojedine ispite te uz koordinaciju i pomoć djelatnika Centra i Instituta Pilar. Navedenim postupkom dobili smo inačice ispita na jezicima nacionalnih manjina, koje su u potpunosti usporedive (paralelne) izvornim ispitima na hrvatskome jeziku.

Svi ispiti prevedeni na jezike nacionalnih manjina, kao i pripadajuće upute i obrasci nalaze se u prilogu izvještaja.

4.7. ISPITI ZA UČENIKE S POSEBNIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM POTREBAMA

U skladu s postavljenom Strategijom vanjskoga vrednovanja (Prilog) za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama izrađeni su posebni pristupi i način ispitivanja, prilagođeni njihovim mogućnostima. Za prilagodbu ispitnih materijala za ovu skupinu učenika bila je zadužena posebno formirana stručna radna skupina za posebne potrebe u sastavu: prof. dr. sc. Draženka Blaži, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; doc. dr. sc. Ljubica Pribanić, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; mr. sc. Mara Kovačić, Centar za odgoj i obrazovanje Goljak, Zagreb; mr. sc. Jasna Kudek Mirošević, OŠ Dragutina Tadijanovića, Zagreb; mr. sc. Maja Ljubić, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb; Kristina Anić Kuhar, prof., SŠ Ivan Švear, Ivanić Grad; Željka Butorac, prof., OŠ Marina Držića, Zagreb; Katarina Cvijanović, dipl. defektolog, OŠ Augusta Šenoe, Zagreb; Dragica Matok, prof., Centar za odgoj i obrazovanje Vinko Bek, Zagreb; Mirjana Špoljarec, prof., Centar za odgoj i obrazovanje Dubrava, Zagreb.

U ispitivanju je provedena prilagodba ispitnoga materijala za sve učenike koji pohađaju nastavu po prilagođenome programu te za one učenike koji pohađaju nastavu po redovnome programu, ali pripadaju nekoj od skupina koja zahtijeva prilagodbu ispitnoga materijala. Podatci o učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama prikupljani su kroz bazu podataka o učenicima, uz pomoć ravnatelja škola. Dodatni napor uložili su članovi stručne radne skupine pri klasifikaciji učeničkih potreba i definiranju potrebne prilagodbe ispitnih materijala. U konačnici su definirane dvije temeljne skupine prilagodbe ispitnoga materijala i tehnologije ispitivanja, unutar kojih je predviđeno nekoliko različitih mogućnosti prilagodbe ispitnih materijala i provedbe ispitivanja. Prvu skupinu čine učenici koji se školuju po redovnome programu, odnosno redovnom programu uz individualizirani pristup. Drugu skupinu čine učenici koji se školuju po prilagođenome programu.

Unutar ovih dviju skupina učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, ovisno o mogućnostima i specifičnim potrebama učenika, predviđeno je pristupanje ispitu u nekoj od navedenih mogućnosti: a) pisanje sadržajno i formom istoga ispita kao za cijelu populaciju, ali u produljenome vremenu trajanja; b) pisanje sadržajno istoga ispita kao za cijelu populaciju, ali uz prilagodbu tiska i prilagodbu jezične forme, uz nepromijenjeno vrijeme trajanja; c) pisanje sadržajno istoga ispita kao za cijelu populaciju, uz prilagodbu tiska i jezične forme uz produljeno vrijeme trajanja; d) pisanje sadržajno istoga ispita uvećanoga tiska na formatu A3 uz nepromijenjeno vrijeme trajanja; e) pisanje sadržajno istoga ispita uvećanoga tiska na formatu A3 uz produljeno vrijeme trajanja; f) pisanje sadržajno nepromijenjenoga ispita na Brailleovome pismu; g) pisanje sadržajno istoga ispita uz osobnoga pomagača; h) pisanje u cijelosti sadržajno prilagođenoga ispita; i) pisanje u cijelosti sadržajno prilagođenoga ispita uz pomoć osobnoga pomagača.

Drugim riječima, učenici s manjom prilagodbom rješavanja ispita pisali su istovjetan ispit cjelokupnoj populaciji u istoj ispitnoj prostoriji s ostalim učenicima, s time da su im ispitni materijali prilagođeni isticanjem (masno otisnuto) pojedinih ključnih riječi u ispitnim zadatcima i uputama i/ili su imali uvećan tisak originalnoga ispita na format papira A3. U ovu skupinu pripadaju i učenici koji imaju poteškoća s pisanjem te im je omogućeno da pišu velikim tiskanim slovima. Tu im je uputu dao voditelj ispitivanja individualno u ispitnoj prostoriji.

Drugu skupinu činili su učenici koji su pisali na ovaj način prilagođene redovite ispite, ali je vrijeme pisanja ispita bilo produljeno. Ova skupina učenika pisala je ispite u zasebnim ispitnim prostorijama, zbog produljenoga vremena trajanja.

Treću skupinu su činili učenici kojima su izrađeni u cijelosti sadržajno prilagođeni ispiti, a pisali su ispite u ispitnim prostorijama zajedno s učenicima iz druge skupine. Prilagodbe ovih ispita nisu bile samo formalne već i sadržajne naravi, tako da su ti ispiti bili potpuno prilagođeni mogućnostima učenika. Takve prilagođene ispite formirali su predstavnici stručne radne skupine za posebne potrebe uz blisku suradnju s predstavnicima stručnih radnih skupina za pojedine predmete. Adaptirani su ispiti iz Hrvatskoga jezika te Matematike i Prirode i društva, i to uglavnom reduciranjem zadataka originalnoga ispita i njihovim pojednostavljenjem. Ključne su riječi u ispitnim zadatcima i uputama bile masno otisnute, a učenicima je uputom dano do znanja da mogu pisati i tiskanim slovima, ako im je tako lakše. Ispiti iz stranih jezika nisu prilagođavani zbog specifičnosti predmeta mjerenja i dijela ispita koji se odnosi na slušanje s razumijevanjem, za čiju su prilagodbu potrebna dodatna sredstva. Iz tih razloga, učenici s posebnom-odgojno obrazovnom potrebom koji su pripadali ovoj skupini nisu pisali ispite iz prvoga stranoga jezika u redovnoj nastavi. Produljeno trajanje ovih ispita povećano je na 45 minuta za prvi dio ispita iz Hrvatskoga jezika, 30 minuta za drugi dio ispita iz Hrvatskoga jezika. Između dijelova ispita iz Hrvatskoga jezika bila je pauza u trajanju od 10 minuta. Trajanje ispita iz Matematike i Prirode i društva bilo je 45 minuta, bez pauze.

U posebnu skupinu pripadaju učenici koji su pisali ispit uz osobnoga pomagača. Oni su mogli pisati redoviti ili u cijelosti sadržajno prilagođeni ispit. Njima su dodijeljeni osobni pomagači, koji su stručni suradnici u školi, a članovi Stručne radne skupine detaljno su ih uputili u provedbu ispitivanja, putem detaljnih pismenih uputa. Vrijeme ispitivanja za ovu skupinu moglo se po potrebi produljiti, ovisno o specifičnim potrebama djeteta.

Za vrednovanje u cijelosti prilagođenih ispita članovi stručne radne skupine izradili su detaljne upute za ocjenjivače i ključeve za odgovore. Svaki od zadataka, odnosno svaka čestica bodovanja imala je precizno razrađen popis točnih odgovora i shemu bodovanja. Zadaci u ispitu donosili su različit broj bodova, ovisno o njihovoj kompleksnosti i procijenjenoj težinskoj primjerenosti. Netočni odgovori nisu donosili negativne bodove. Maksimalni broj bodova po prilagođenim ispitima jest sljedeći: Hrvatski jezik – I. dio 15 bodova, Hrvatski jezik – II. dio. 12 bodova, Hrvatski jezik – ukupno 27 bodova, Matematika 13 bodova, Priroda i društvo 11 bodova, Ispit iz Matematike i Prirode i društva – ukupno 24 boda.

Osobine prilagođenoga ispita iz Hrvatskoga jezika

Osnovne metrijske osobine prilagođenoga ispita iz Hrvatskoga jezika prikazane su u Tablici 49. Prilagođeni ispit iz Hrvatskoga jezika sastoji se od dva dijela, gdje se u I. dijelu ispituje čitanje s razumijevanjem i osnovna znanja jezika i gramatike, dok se u drugome dijelu ispituje pismeno izražavanje. U populaciji četvrtih razreda u Republici Hrvatskoj u cijelosti prilagođen ispit iz Hrvatskoga jezika pisalo je 667 učenika. Prosječan uspjeh po dijelovima ispita bio je: I. dio ispita 9,70, II. dio ispita 5,11 i za cijeli ispit 14,81. S obzirom na ukupan mogući broj bodova po

dijelovima ispita, vidljivo je da je prvi dio ispita nešto lakši (64,67% rješivosti), dok je drugi dio ispita učenicima bio teži (42,58% rješivosti). Cijeli ispit, budući da se radi o jednostavnom zbroju njegovih dijelova, pokazao se težinski primjeren učenicima, s 54,85% rješivosti. Dakle, učenici su postigli nešto bolje rezultate u dijelu ispita koji se odnosi na razumijevanje teksta i osnove jezika, dok su bili nešto manje uspješni kada su trebali pisati sastavak. S obzirom na poteškoće učenika koji su ispitivani, takvi su rezultati i očekivani. Cijeli se ispit iz Hrvatskoga jezika pokazao primjerenim, a ukupni raspon bodova učenika pokriva cijeli mogući raspon bodova (od 0 do 27). Time i adekvatnom standardnom devijacijom ovaj se ispit pokazao i dovoljno osjetljivim. Pouzdanost ispita mjerena metodom unutarnje konzistencije jest dobra i iznosi α= 0,83, što ukazuje na prilično homogen ispit koji većinom svojih čestica mjeri jedinstven predmet mjerenja, odnosno znanje Hrvatskoga jezika u populaciji učenika s prilagođenim programom na kraju četvrtoga razreda osnovne škole. Ako se promotre mjere pouzdanosti po pojedinim dijelovima ispita, vidljivo je da prvi dio ima nešto nižu pouzdanost (α=0,66) od drugoga (α= 0,89), no s obzirom na broj čestica po dijelovima ispita i niža navedena razina pouzdanosti je prihvatljiva. Rezultati analize glavnih komponenata pokazuju dobru jednofaktorsku strukturu ispita, s visokim saturacijama gotovo svih čestica prvom glavnom komponentom u oba subtesta i cijelome ispitu. Prva glavna komponenta objašnjava 27,41% varijance svih ispitnih čestica, što je visok postotak s obzirom na broj analiziranih čestica u cijelome ispitu.

Tablica 49. Osnovne metrijske osobine prilagođenoga ispita iz Hrvatskoga jezika

	I. dio ispita	II. dio ispita	Cijeli ispit
N	667	667	667
M	9,70	5,11	14,81
C	10,00	5,00	15,00
Sd	3,61	3,43	6,12
Minimum	0	0	0
Maksimum	15	12	27
% rješivosti - prosječni rezultat	64,67%	42,58%	54,85%
k - broj čestica	12	6	18
Cronbach α	,66	,89	,83
% varijance čestica objašnjen 1. glavnom komponentom	28,45%	64,80%	27,41%
Korelacija rezultata u ispitu i ocjene iz Hrvatskoga jezika 3. razreda	,16	,20	,21
Korelacija rezultata u ispitu i općeg uspjeha 3. razreda	,17	,21	,22

Zanimljivo je promotriti pokazatelje vanjske valjanosti ovoga ispita. Povezanost rezultata u ispitu i ocjene iz Hrvatskoga jezika na kraju trećeg razreda od r=0,21 pokazuje vrlo malu povezanost, a slično je i s povezanosti uratka u dijelovima ispita i ocjene iz Hrvatskoga jezika (r=,012 i r=0,20). Opći uspjeh u trećem razredu također je skromno povezan s rezultatima na ispitima i kreće se od r=0,17 do r=0,22. Kada bi se ovakvi parametri dobili na populaciji učenika koji su pisali standardni ispit (ispit bez prilagodbe), vjerojatno bi se radilo o ispitu koji nema dobru vanjsku valjanost, no u slučaju prilagođenoga ispita koji ima ostale parametre pouzdanosti i valjanosti vrlo dobre, ovakve male povezanosti s vanjskim mjerama znanja mogle bi se prije pripisati lošoj kriterijskoj varijabli. Naime, postoji sumnja u valjanost i objektivnost ocjenjivanja ove skupine učenika u redovnoj nastavi. Dio problema osjetljivosti i objektivnosti ocjenjivanja uratka ove skupine učenika leži u

individualiziranom pristupu takvim učenicima i specifičnostima svakoga od njih, tako da nastavnici imaju poteškoća pri ocjenjivanju izvan referentnog okvira ciljane skupine.

O prilagođenome ispitu iz Hrvatskoga jezika može se zaključiti da je vrlo pouzdana i valjana mjera znanja, da je težinski primjeren ciljanoj skupini učenika te da je dovoljno osjetljiv mjerni instrument. Problem koji smo dotaknuli kroz analizu osobina prilagođenog ispita iz Hrvatskoga jezika zapravo je nevezan uz njegova metrijska svojstva, već po svemu sudeći ukazuje na širi problem ocjenjivanja znanja skupine učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u razrednoj nastavi i postojećoj školskoj praksi.

Osobine prilagođenoga ispita iz Matematike i Prirode i društva

Osnovne metrijske osobine prilagođenih ispita iz Matematike i Prirode i društva prikazane su u Tablici 50. Prilagođene ispite iz ovih predmeta pisala su 882 učenika. Prosječan uspjeh u dijelu ispita iz Matematike bio je 8,20 bodova, Prirode i društva 8,20 bodova, a iz cijeloga ispita 16,40 bodova. Kada se izračuna prosječna rješivost ispita, najviša je za Prirodu i društvo, 74,54%, za cijeli ispit iznosi 68,33% te za Matematiku 63,08%. Iz navedenoga se vidi da se radi o težinski neprimjerenome ispitu koji je učenicima prelagan, s time da je dio ispita iz Prirode i društva još i lakši od prelagane Matematike. Totalni raspon bodova učenika u ispitima odgovara teorijskome, odnosno ispiti pokrivaju čitav raspon mogućih odgovora, što pridonosi njihovoj osjetljivosti. Ipak, budući da se radi o prelaganim ispitima koji imaju nešto manje raspršenja, oni nisu optimalno diskriminativni, već bolje međusobno razlikuju učenike s lošijim i ispodprosječnim rezultatima od onih s boljim rezultatima. Pouzdanost ispita mjerena metodom unutarnje konzistencije je prihvatljiva kod subtestova iz Matematike i Prirode i društva (α=0,76), a očekivano raste s porastom broja šestica kod cijeloga ispita α=0,84 i oslikava solidnu pouzdanost ispita. Analizom čestica subtestova i cijeloga ispita utvrđeno je da velika većina čestica pozitivno korelira s ukupnim uratkom, što ukazuje na prilično homogen ispit koji većinom svojih čestica mjeri jedinstven predmet mjerenja. Rezultati analiza glavnih komponenata pokazuju solidne jednofaktorske strukture dvaju subtestova i cijeloga ispita, sa zadovoljavajućim saturacijama većine čestica prvom glavnom komponentom. Prva glavna komponenta objašnjava 28,83% varijance ispitnih čestica u subtestu iz Matematike, 30,45% u subtestu iz Prirode i društva te 22,20% u cijelome ispitu.

Zanimljivo je ponovno promotriti pokazatelje vanjske valjanosti ovih ispita. Povezanost rezultata u ispitu i ocjene iz korespondentnih predmeta na kraju četvrtoga razreda variraju od r=0,09 (Priroda i društvo) pa do r=0,17 (Matematika). Niske su povezanosti i cijeloga ispita i odgovarajućih predmeta, kao i rezultata u ispitu i općega uspjeha. Očito se ponovno radi o vrlo malim povezanostima, slično kao kod analize vanjske valjanosti prilagođenoga ispita iz Hrvatskoga jezika. Argumentacija ovakvih niskih povezanosti ista je kao u slučaju Hrvatskoga jezika. Vjerojatno postoje problemi u valjanosti i objektivnosti ocjenjivanja ove skupine učenika u redovnoj nastavi.

Zaključci o prilagođenome ispitu iz Matematike i Prirode i društva: cijeli ispit i njegovi subtestovi zadovoljavajuće su pouzdane i valjane mjere znanja, no težinski nisu primjereni ovoj skupini

učenika. Poglavito se pokazao prelaganim subtest iz Prirode i društva. Ipak, najveći problem uočen kod ove analize opet se veže uz povezanost ovih ispita i školskih mjera znanja i otkriva problem ocjenjivanja znanja učenika s posebnim potrebama u nižim razredima osnovne škole.

Tablica 50. Osnovne metrijske osobine prilagođenoga ispita iz Matematike i Prirode i društva

	Matematika	Priroda i društvo	Cijeli ispit
N	772	772	772
M	8,20	8,20	16,40
C	8,00	9,00	17,00
Sd	2,99	2,48	4,85
Minimum	0	0	0
Maksimum	13	11	24
% rješivosti - prosječni rezultat	63,08%	74,54%	68,33%
k - broj čestica	13	11	24
Cronbach α	,76	,76	,84
% varijance čestica objašnjen 1. glavnom komponentom	26,83%	30,45%	22,20%
Korelacija rezultata u ispitu i ocjene iz Matematike 3. razreda	,17	,10	,16
Korelacija rezultata u ispitu i ocjene iz Prirode i društva 3. razreda	,15	,09	,14
Korelacija rezultata u ispitu i općeg uspjeha 3. razreda	,16	,10	,15

4.8. ISPIT IZ TALIJANSKOGA KAO MATERINSKOGA JEZIKA

Učenicima pripadnicima talijanske nacionalne manjine bilo je omogućeno i pisanje ispita iz materinskoga talijanskoga jezika. Ispitom se provjeravalo znanje talijanskoga jezika kao materinskoga jezika na kraju četvrtoga razreda, odnosno na kraju ciklusa obrazovanja u obliku razredne nastave. Ispit iz talijanskoga materinskoga jezika formirali su uz koordinaciju djelatnika NCVVO-a članovi stručne radne skupine za talijanski jezik u sastavu: Rosalia Massarotto, prof., OŠ „Dolac“, Rijeka; Luciana Kruljac Legac, dipl. učiteljica, OŠ „Belvedere, Rijeka; Rosanna Biasiol Babić, dipl. učiteljica, OŠ Giuseppina Martinuzzi, Vodnjan.

Ispit iz talijanskoga jezika kao materinskoga jezika formiran je kao ispit namijenjen mjerenju kompetencija učenika iz Talijanskoga jezika kao materinskoga jezika na kraju četvrtoga razreda. Ispitivanje materinskih jezika provedeno je 4. travnja 2008. godine u standardiziranim uvjetima skupnoga ispitivanja. Postupak ispitivanja nije odstupao od postupka korištenog kod ispitivanja kompetencija učenika u drugim ispitima korištenim u ovome vrednovanju.

Osobine ispita iz talijanskog materinskoga jezika

Trajanje ispitivanja Talijanskoga jezika ukupno je bilo 1 sat i 15 minuta, s uključenom pauzom od 10 minuta. Ispit se sastojao od dva dijela, od kojih je svaki dio imao propisano trajanje ispitivanja s pauzom među dijelovima. Prvi dio ispita odnosio se na razumijevanje pročitanog djela, znanje jezika i pravopisa, drugim dijelom ispita ispitivalo se pismeno izražavanje. Ispitivanje se provelo prema shemi:

I. dio – razumijevanje pročitanog djela, znanje jezika i pravopisa (35 minuta),
pauza (10 minuta),
II. dio – pisanje sastavka (30 minuta).

Za vrednovanje ispita iz talijanskoga materinskoga jezika članovi stručne radne skupine izradili su detaljne upute za ocjenjivače i ključeve za odgovore. Svaki od zadataka, odnosno čestica bodovanja imala je precizno razrađen popis točnih odgovora i shemu bodovanja. Zadatci u ispitu donosili su različit broj bodova, ovisno o njihovoj kompleksnosti i procijenjenoj težinskoj primjerenosti. Netočni odgovori nisu donosili negativne bodove. Cjelokupni uradak u ispitu iz talijanskoga jezika može se formirati jednostavnim zbrajanjem uratka u pojedinim dijelovima ispita. Tako je ukupni maksimalni broj bodova u ispitu bio 54. Dodatne informacije o osobinama ispita iz talijanskoga materinskoga jezika moguće je vidjeti u Prilogu.

U Tablici 51 prikazane su osnovne metrijske osobine ispita iz Talijanskoga jezika. Broj učenika četvrtih razreda u Republici Hrvatskoj koji je pisao ispit iz talijanskoga jezika kao materinskoga jezika jest 127. Prosječan uspjeh u ispitu je 40,14 bodova, što je prosječno oko 71,68% rješivosti cijeloga ispita i ukazuje na, metrijski gledano, dijelom prelagan ispit. Raspon rezultata na ispitu kreće se od 10 do 54. Smanjen je raspon u području niskih rezultata što utječe dijelom na smanjenu osjetljivost ispita i mogućnost razlikovanja učenika po postignućima iz talijanskoga kao materinskoga jezika. Pouzdanost ispita mjerena metodom unutarnje konzistencije je dobra i iznosi $\alpha = 0,87$, što ukazuje na prilično homogen ispit koji većinom svojih čestica mjeri jedinstven

predmet mjerenja, odnosno znanje talijanskoga jezika na kraju četverogodišnjeg obrazovanja. Analize glavnih komponenata kojima bi se ispitala faktorska struktura ovoga ispita, nije moguće primijeniti budući da u ispitu postoje čestice (zadaci) koji u osnovi predstavljaju konstante. Konkretno, radi se o čestici (zadatku) 3 u kojem su svi ispitani učenici dobili po jedan bod, odnosno svi su točno riješili ovaj zadatak. Kao jedina dostupna mjera vanjske valjanosti uzeta je povezanost rezultata u ispitu i općeg uspjeha u 3. razredu. Povezanost od r=0,45 ukazuje na solidnu povezanost uratka u ispitu i općega uspjeha, što govori u prilog solidne vanjske valjanosti ovoga ispita.

O ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika može se zaključiti da je zadovoljavajuće pouzdana mjera znanja, no da nije težinski potpuno primjeren te ne prekriva maksimalni mogući raspon bodova, čime mu je osjetljivost, odnosno mogućnost razlikovanja učenika po znanju umanjena.

Tablica 51. Osnovne metrijske osobine ispita iz talijanskoga materinskoga jezika

N	187
M	40,14
C	41,00
Sd	8,99
Minimum	10,00
Maksimum	56,00
% rješivosti - prosječni rezultat	71,68%
k - broj čestica	24
Cronbach α	,87
Korelacija rezultata u ispitu i općega uspjeha 3. razreda	,45

4.9. PRISTUP STATISTIČKOJ OBRADI PODATAKA

Statističkoj analizi dobivenih podatka pristupili smo vodeći prije svega računa o temeljnim ciljevima i istraživačkim zadatcima ovoga projekta. Svi prikupljeni podatci o obilježjima, škole, ravnatelja, učitelja i nastave, te učenika, detaljno su analizirani s obzirom na postavljeni raspon vrijednosti operacionaliziranih u bazi podatka. U pojedinim slučajevima, zbog pogrešnog upisa podataka od strane škola, kada bi stvarni raspon podataka odudarao od očekivanog, podatci te škole bili su transformirani u nedostajuće podatke.

U svim analizama podataka upisanih u bazu osobita se pozornost posvećivala tajnosti i povjerljivosti podataka. Učenicima su pridijeljene zaporke na način da omogućavaju razlikovanja učenika ali da istovremeno onemogućavaju javno identificiranje bilo učenika, bilo škole iz koje učenici dolaze. Svi ispiti su stoga bili označeni zaporkama i cjelokupni posao organizacije i provođenja ispitivanja, organizacije i provođenja ocjenjivanja te elektronskog očitanja rezultata odvijao se na način da identitet učenika ni u jednom trenutku nije mogao biti doveden u pitanje.

Većina ispita očitana je elektronski te su očitani rezultati dobiveni u digitalnom obliku. Tek je manji dio ispita, zbog manjkave koordinacije u procesu ocjenjivanja ispita, upisan „ručno“ u formirane datoteke za upis rezultata ispita. Po završetku očitanja, rezultati svih ispita logičko-statistički su provjereni tako što se provjeravala sukladnost dobivenog raspona odgovora na pojedinim pitanjima očekivanom rasponu postavljenim sustavom bodovanja i obrascem za ocjenjivanje pojedinog ispita. Nakon toga, očitani rezultati učenika po pojedinim ispitima spojeni su s postojećim podacima o učenicima u ranije formiranim bazama podataka, te je logičko-statističkim provjerama višekratno utvrđivanja valjanost i točnost uparivanja rezultata. U pojedinim slučajevima, zbog problema u očitanju podatka o zaporci učenika, nije bilo moguće upariti neke rezultate učenika s postojećim podacima u bazi te su takvi rezultati izostavljeni iz daljnje obrade.

Svi rabljeni ispiti iscrpno su analizirani s temeljnim ciljem utvrđivanja metrijskih obilježja pojedinih ispita, skupina pitanja u ispitu te svakog pojedinačnog pitanja. Izračunati su osnovni deskriptivni pokazatelji težinske primjerenosti pojedinih zadataka, pokazatelji diskriminativnosti zadataka, povezanosti zadataka s ukupnim uratkom i slično. Svaki ispit je provjeren s obzirom na svoju konstruktnu valjanost, uporabom faktorske analize na glavne komponente, te je provjerena unutarnja koherencija skupa pitanja koji čini neki ispit. Pored toga svakom ispitu razmotrena je težinska primjerenosti i njegova snaga diskriminacije učenika po postignutim obrazovnim postignućima. Za određivanje kriterijske valjanosti pojedinog ispita korišteni su pored rezultata ispita i podaci o dosadašnjim postignućima učenika u školi.

Kako bi se stekao uvid u reprezentativnost dobivenih rezultata i spoznaja te njihovu vanjsku valjanost, na državnoj, županijskoj i školskoj razini izračunat je broj učenika koji su odbili sudjelovati u ispitivanju, broj učenika koji nisu niti jednoga dana došli na ispitivanje te broj učenika koji su pristupili ispitivanju prvog i drugog dana ispitivanja. Temeljem broja odbijanja i nedolazaka izračunat je pokazatelj reprezentativnosti dobivenih rezultata. U svim analizama korišteni su rezultati učenika koji su pisali redoviti ispite u standardnim uvjetima ispitivanja, a tamo gdje je to drugačije posebice je naglašeno u tekstu.

Dobiveni rezultati iskazani su kao skupni prosjeci učenika pojedinih županija, odnosno skupina učenika karakteriziranih pojedinim obilježjima vezanim uz njih, nastavnike i nastavu. Pored toga za svaku školu izračunat je prosječni rezultat, pokazatelj raspršenja rezultata, broj učenika koji su pisali ispit te pokazatelji minimalnoga i maksimalnoga rezultata u školi iz nekoga ispita. U analizi postignuća škola, korišteni su prosječni rezultati škola, kao i za međužupanijske usporedbe po uspješnosti u pojedinim ispitima. Zbog ispravnog razumijevanja dobivenih rezultata, u svim analizama su prikazani pokazatelji raspršenja rezultata, te dobiveni rezultati uvijek odražavaju prosječni rezultat neke skupine učenika i ne mogu se izjednačavati s individualnim rezultatom bilo kojeg učenika ili individualnim rezultatom bilo koje škole koje karakteriziraju neka obilježja koja su predmet analize. Sva testiranja statističkih značajnosti u razlikama prosječnih skupina učinjena su uporabom analize varijance uz razinu statističke značajnosti od 5%. Kako bi se stekao cjelovit uvid u razlike u prosječnim rezultatima, u svim rezultatima prikazana je točna razina statističke značajnosti.

5. ORGANIZACIJA I PROVEDBA ISPITIVANJA

Ispiti iz Hrvatskoga jezika, Matematike i Prirode i društva te stranih jezika u redovnoj nastavi standardizirani su postupci kojima se provjerava kako su i koliko učenici sposobni koristiti znanja i vještine koje su stjecali i razvijali tijekom četverogodišnjeg školovanja. Rezultati takvoga postupka pružaju uvid u postojeću razinu obrazovnih postignuća učenika, a na temelju njih moguće je izvesti zaključke o općim i specifičnim obrazovnim ishodima iz nastavnih predmeta koji se poučavaju u razrednoj nastavi. Cjelokupnom organizacijom i načinom provedbe ispitivanja nastojalo se na najvišoj profesionalnoj razini stvoriti pretpostavke za valjano i pouzdano odgovaranje na postavljene ciljeve ovoga projekta.

Standardizirano ispitivanje obrazovnih postignuća učenika četvrtoga razreda redovitih osnovnih škola u Republici Hrvatskoj provelo se u dva dana:

2. travnja 2008. – ispitivanje iz Hrvatskoga jezika
3. travnja 2008. – ispitivanje iz Matematike, Prirode i društva te stranoga jezika.

Početak ispitivanja obrazovnih postignuća iz Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva i stranih jezika u svim je školama bio istovjetan, točno u 9:00 sati, a ispitivanje se provelo u kontroliranim i ujednačenim uvjetima grupnog ispitivanja, te je trajalo u skladu s vremenom propisanim za primjenu pojedinog ispita.

5.1. POSTUPAK PROVOĐENJA VANJSKOGA VREDNOVANJA

Cjelokupni postupak vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća u četvrtim razredima osnovnih škola proveden je u nekoliko faza. Sve su one bile međusobno koordinirane i osmišljene radi dosezanja odgovora na sve postavljene ciljeve ovoga projekta. Prva faza se odnosila na instrukcijske seminare za ravnatelje, tijekom koje su ravnatelji detaljno upućeni u provedbu vanjskoga vrednovanja i svoju ulogu u ispitivanju. Druga faza odvijala se u školama i u tom su se periodu ravnatelji i članovi ispitnih povjerenstava uputili u način provedbe ispitivanja, osigurali uvjete za njegovo provođenje, te informirali učenike i nastavnike o ispitivanju. Treća se faza odnosila na samu provedbu ispitivanja i rukovanje ispitnim materijalima. Četvrta faza uključivala je izvještavanje o provedbi ispitivanja i njegovo praćenje. Završna faza cjelokupnoga ispitivanja bila je ocjenjivanje i vrednovanje učeničkih rezultata u ispitima. Da bi se ostvarili ciljevi standardiziranoga, objektivnoga i valjanoga ispitivanja, sve faze provedbe nužno su bile precizno definirane. Za tu svrhu napravljeni su brojni materijali i upute za sve sudionike ispitivanja.

Svi materijali su prikazani u Prilogu izvještaja, a izrađeni su:

- Upute za ravnatelje osnovnih škola
- Upute za voditelje ispitivanja
- Obrazac za ravnatelje
- Vodič za učenike
- Ispitni katalog za učitelje razredne nastave (za Hrvatski jezik, Matematiku, Prirodu i društvo i strane jezike)
- Obrasci za ocjenjivače

Za tijek provođenja ispitivanja postignuća učenika u školama bilo je zaduženo Ispitno povjerenstvo. Za rad povjerenstva i imenovanje njegovih članova u svakoj od škola bio je zadužen ravnatelj. Preuzimanjem te funkcije ravnatelji su postali odgovorne osobe za provedbu i tijek cjelokupnoga ispitivanja u školi. Ravnatelji su pisanom odlukom imenovali Ispitno povjerenstvo, tj. imenovali predsjednika Ispitnoga povjerenstva (tj. ravnatelja) i članove Ispitnoga povjerenstva. Članovi Ispitnoga povjerenstva bili su učitelji ili stručni suradnici (dežurno osoblje). Broj članova Ispitnoga povjerenstva bio je određen brojem ispitnih prostorija u školi, prema sljedećem rasporedu:

Broj ispitnih prostorija u školi po danu ispitivanja	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Broj članova Ispitnoga povjerenstva po danu	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29

Kao što je moguće vidjeti, u svakoj ispitnoj prostoriji nalazile su se po dvije dežurne osobe, a ravnatelj je u svojoj odluci za svaku ispitnu prostoriju odredio tko je voditelj ispitivanja a tko njegov pomoćnik. Osim navedenih članova Ispitnoga povjerenstva, ravnatelj je trebao imenovati i pričuvne dežurne osobe, u slučaju da na dane ispitivanja neki od članova Ispitnoga povjerenstva zbog opravdanih razloga nije u mogućnosti pribivati ispitivanju. U školama gdje se ispitivanje provodilo u do četiri ispitne prostorije, bila je potrebna jedna pričuva, u školama do osam ispitnih

prostorija bile su potrebne dvije pričuve, a u svim ostalim školama trebalo je imenovati tri pričuvna člana ispitnoga povjerenstva. Bilo je poželjno da isto Ispitno povjerenstvo provodi ispitivanje i prvoga i drugoga dana ispitivanja, pri čemu je ravnatelj, s obzirom na specifičnosti pojedinih škola, mogao imenovati i različite članove ispitnoga povjerenstva za oba dana ispitivanja.

Učitelji i suradnici odabrani u Ispitno povjerenstvo (dežurne osobe) nisu bili učitelji razredne nastave. Uz njih, u ispitnim prostorijama gdje su se pisali ispiti iz srodnih predmeta, voditelji ispitivanja nisu mogli biti predmetni nastavnici iz Matematike, Hrvatskoga jezika, odnosno Prirode, Biologije ili Povijesti, kao ni učitelji stranih jezika. Nadalje, zbog važnosti uloge Ispitnoga povjerenstva i odgovornosti za uspješno provođenje ispitivanja, za članove povjerenstva odabrani su učitelji koji se ističu organizacijskim sposobnostima i koji imaju provjereno odgovoran i iznimno savjestan odnos prema radu i obvezama.

5.2. POTREBAN PRIBOR ZA RJEŠAVANJE I PROVEDBU ISPITIVANJA

Za ispite obuhvaćene ovim ispitivanjem bio je propisan pribor potreban za njihovo rješavanje. Učenici su par dana prije početka ispitivanja od ravnatelja bili obaviješteni o priboru koji na dan ispita trebaju donijeti u školu. Ako pojedini učenik nije donio odgovarajući pribor, on mu je bio osiguran u ispitnoj prostoriji. Za rješavanje svih ispita u razrednoj nastavi bio je potreban samo pribor za pisanje - i to obična olovka i gumica. Osim pribora za rješavanje ispita potrebno je bilo osigurati i pribor za njegovu provedbu. Za provedbu svih ispita bilo je potrebno osigurati školsku ploču i kredu za upisivanje vremena trajanja ispita i njegovih pojedinih dijelova, te školski sat s brojčanikom za minute radi egzaktne kontrole i uvida u vrijeme rješavanja. Osim navedenog, za ispite stranih jezika bilo je potrebno osigurati kvalitetan CD uređaj za reprodukciju zvuka.

5.3. UREĐENJE ISPITNE PROSTORIJE – STANDARDIZACIJA UVJETA ISPITIVANJA

Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za provedbu ispitivanja u svim školama i time osigurala objektivnost prikupljenih rezultata, bilo je nužno definirati jasne uvjete provedbe ispitivanja u ispitnim prostorijama. Za provedbu ispitivanja u svakoj od škola bili su osigurani određeni materijalni uvjeti:

- ispitne prostorije bile su standardne školske učionice
- broj učenika ispitanih u jednoj učionici nije prelazio osamnaest
- učionice su bile osigurane za provedbu ispitivanja u razdoblju:
  - od 8.00 do 11.00 sati dana 2. travnja 2008. godine
  - od 8.00 do 12.00 sati dana 3. travnja 2008. godine
- učionice su bile odabrane tako da budu izdvojene (koliko je moguće) od ostalih učionica kako bi buka s hodnika bila što manja
- učionice su bile dovoljno velike, zračne i dobro osvijetljene
- učionice su bile dovoljno velike, sa školskim klupama postavljenim u dvama ili trima redovima
- školskih klupa bilo je toliko da svaki učenik sjedi sam u klupi
- učenici su bili udaljeni jedan od drugoga najmanje jedan metar

- osim klupa za kojima sjede učenici, u učionici su bile najmanje još dva stola (klupe) za odlaganje ispitnoga materijala i osobnih stvari učenika
- ladice klupa u kojima sjede učenici bile su prazne, a površine klupa čiste
- na zidovima učionice nije bio izvješen nikakav materijal koji ima veze sa sadržajem predmeta koji se ispituje
- na vanjskoj strani vrata učionice u vrijeme ispita bio je izvješen natpis «Ispiti - ne smetaj»
- na vanjskoj strani vrata učionice u 8.30 sati na dan ispitivanja bio je izvješen popis učenika koji će biti ispitivani u toj prostoriji
- u učionici je bio zidni sat i školska ploča
- u svakoj od učionica 3. travnja bio je po jedan kvalitetan CD uređaj za reprodukciju zvuka
- u svim učionicama oba je dana bila dovoljna količina rezervnih grafitnih olovaka (HB) te gumica za brisanje.

5.4. PRAVILA PONAŠANJA UČENIKA NA ISPITIMA

Pravila ponašanja tijekom ispitivanja bila su nužna da bi se izjednačili uvjeti ispitivanja za sve učenike. Svi učenici trebali su moći neometano i u istim uvjetima pisati ispite. Na dan ispitivanja svi učenici morali su doći u školu u 8 sati i 30 minuta s potrebnim priborom za rješavanje ispita. Početak ispitivanja čekali su ispred učionice u kojoj će se provoditi ispitivanje, a raspored učenika po ispitnim prostorijama bio je izvješen na vratima učionica. Učenici su bili upoznati s pravilima ponašanja na ispitima usmeno od ravnatelja te kroz zaprimljene Vodiče za učenike. Kontrolu ponašanja učenika na ispitima provodili su voditelji ispitivanja i njihovi zamjenici u ispitnim prostorijama. Učenicima nije bilo dozvoljeno prepisivanje, došaptavanje i ometanje drugih učenika tijekom ispita. Nije im bilo dopušteno kašnjenje na ispit ili nedopušteno udaljavanje s ispita. Nisu smjeli koristiti nepropisani pribor, prikazivati tuđi rad kao svoj ili se lažno predstavljati. Nadalje, niti jedan dio ispitnoga materijala nije se smo kidati, gužvati, uništavati ili iznositi iz ispitne prostorije. Tijekom ispita nije se smjelo bučno reagirati i komentirati te javno raspravljati s voditeljima ispitivanja. U slučaju kršenja navedenih pravila, nakon druge usmene opomene, učenik je bio udaljen s ispitivanja te poslan ravnatelju na razgovor.

Osim navedenih pravila ponašanja koje su učenici bili dužni poštovati, učenici su imali i prava koja mogu ostvariti tijekom ispitivanja te su bili upoznati s načinom korištenja svojih prava. Tako su učenici mogli uputiti prigovore na način ispitivanja. Prigovori su se mogli pristojno, bez ometanja drugih učenika, priopćiti voditelju ispitivanja. Učenik je trebao dići ruku i voditelj je bio dužan doći do njega i saslušati prigovor. Svoje prigovore učenici su mogli uputiti i ravnatelju nakon završetka ispitivanja. Učenici su također mogli uputiti pitanja vezana uz ispit, neki njegov zadatak, pročitanu uputu ili tijek ispitivanja. Učenik je trebao dići ruku, a voditelj doći do njega i pokušati odgovoriti na pitanje. Tijekom ispitivanja učenici su mogli napustiti učionicu radi fizioloških potreba. Učenik je trebao dići ruku i priopći to voditelju. Zamjenik voditelja je otpratio učenika na željeno mjesto, pričekao ga i dopratio natrag u učionicu.

5.5. ZADATCI RAVNATELJA

Ravnatelji osnovnih škola iscrpno su informirani o vanjskome vrednovanju obrazovnih postignuća putem instrukcijskih seminara te putem niza pisanih materijala koji su im dostavljeni. Instrukcijski seminari održani su u periodu od 17. do 19. ožujka 2008. godine u Zagrebu. Na svakome od instrukcijskih seminara sudjelovalo je stotinjak ravnatelja. Na seminaru su ravnateljima pružene detaljne upute o načinu provođenja ispitivanja u njihovim školama i određeni njihovi zadatci. Detaljno su im objašnjene upute za ravnatelje, upute za voditelje ispitivanja u ispitnim prostorijama, uručen im je popis učenika njihove škole koji sudjeluju u ispitivanju po ispitnim prostorijama, dane su im detaljne upute o ponašanju učenika na ispitu te objašnjen način popunjavanja Obrasca za ravnatelje. Instrukcijske seminare vodili su djelatnici NCVVO-a.

Upute za ravnatelje sadržavale su detaljne informacije o zadatcima i obvezama ravnatelja tijekom vrednovanja obrazovnih postignuća u njihovoj školi. Ravnatelj škole bio je vrlo važna osoba za provedbu ispitivanja u školi te je kao predsjednik Ispitnoga povjerenstva bio odgovoran za cjelokupnu provedbu ispitivanja u svojoj školi. Njegova je zadaća bila detaljno instruirati i osposobiti sve članove Ispitnoga povjerenstva za ispunjenje njihovih zadataka tijekom ispitivanja.

Ravnatelji su na instrukcijskome seminaru dobili točan broj učenika četvrtoga razreda njihove škole koji će pristupiti vanjskome vrednovanju te liste s popisima imena i prezimena učenika raspoređenih po ispitnim prostorijama. Liste učenika formirano je NCVVO, uz suradnju angažirane informatičke tvrtke, temeljem dostupne baze s podatcima učenika četvrtih razreda. Škole su imale mogućnost dodatnoga uključivanja ili isključivanja pojedinih učenika iz toga popisa, odnosno ispravke netočnih ili nepotpunih podataka o učenicima, u predviđenom vremenskom roku, uz koordinaciju s NCVVO-om. Ravnatelj je imao obvezu osobno obavijestiti učenike o sudjelovanju u ispitivanju prema zaprimljenome popisu, par dana prije ispitivanja. Ravnatelji su pri obavještavanju učenika trebali prije svega ohrabriti i potaknuti učenike na ozbiljno i savjesno pristupanje vrednovanju i rješavanje ispita. Istodobno su ih obavijestili i o potrebnome priboru za pisanje ispita. Nadalje, ravnatelji su zaprimili ispitne materijale od djelatnika Hrvatske pošte i pohranili ih prema uputama, dan prije provođenja vrednovanja. Na sam dan ispitivanja skrbili su o provedbi ispitivanja, raspoređivanju ispitnih materijala po ispitnim prostorijama i zaprimanju ispitnih materijala nakon provedbe ispitivanja od voditelja ispitnih prostorija. Po završetku prvoga dana ispitivanja sve prikupljene ispitne materijale zatvorili su u kutiju i pohranili u sef ili ormar pod ključem, a po završetku drugoga dana ispitivanja odmah su i bez odgađanja sav ispitni materijal ponovno zapakirali u paket i zatvorenoga ga isporučili djelatnicima Hrvatske pošte za povrat u Centar. Dužnost je ravnatelja bila oba dana ispitivanja ispunjavati Obrazac za ravnatelje kako bi se prikupile detaljne informacije o provedbi ispitivanja u svakoj od škola.

5.6. ZADATCI VODITELJA ISPITIVANJA

Članovi Ispitnoga povjerenstva (voditelj i pomoćnik voditelja ispitivanja) bili su zaduženi i odgovorni za provedbu ispitivanja u učionici (ispitnoj prostoriji). Njihovi su zadatci pomno definirani Uputama za voditelje ispitivanja s kojima je članove Ispitnoga povjerenstva upoznao

ravnatelj nakon instrukcijskoga seminara. Osnovni zadatci voditelja ispitivanja i njihovih pomoćnika bili su sljedeći: voditelji su se detaljno upoznali s Uputama za voditelje ispitivanja te ispitivanje proveli točno prema zadanim uputama; uredili su ispitne prostorije prema uputama; oba dana ispitivanja vodili su računa o ispitnim materijalima, načinu njihove raspodjele učenicima i primopredaji ispitnih materijala ravnatelju; proveli su ispitivanje znanja iz Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva te stranih jezika u ispitnoj prostoriji; tijekom ispitivanja pazili su da se učenici ponašaju prema definiranim pravilima ponašanja; nakon oba dana ispitivanja izvijestili su ravnatelja o provedbi ispitivanja u ispitnoj prostoriji te ispunili neke dijelove Obrasca za ravnatelje.

5.7. POSTUPANJE S ISPITNIM MATERIJALIMA

Rukovanje ispitnim materijalima bilo je precizno regulirano Uputama za ravnatelje i Uputama za voditelje ispitivanja. Poštivanje navedene procedure osiguralo je tajnost ispitnih materijala i povjerljivost učeničkih rezultata na ispitu. Centar je putem Hrvatske pošte poslao ispitni materijal u sve osnovne škole 27. ožujka 2008. godine. Ispitni materijali su stigli u škole u razdoblju od 28. do 31. ožujka, a ravnatelji su ga osobno preuzeli od djelatnika Hrvatske pošte.

Ispitni materijali sastojali su se od jednoga paketa u kojemu su bili:
1) kutija s ispitnim materijalom iz Hrvatskoga jezika
2) kutija s ispitnim materijalom iz Matematike, Prirode i društva te stranoga jezika
3) omotnica za ravnatelje u kojoj je obrazac izvještaja o provedbi ispitivanja i naljepnica s adresom Centra za povrat materijala po završetku ispitivanja u školi
4) ljepljiva traka za pakiranje materijala za povrat u Centar

Unutar svake od kutija nalazile su se:
1) omotnice s ispitima za svakoga učenika;
2) po jedna omotnica za svaku ispitnu prostoriju u kojoj su bili:
   a) popis učenika s pripadajućim zaporkama;
   b) popis učenika za ispitnu prostoriju (koji je trebalo zalijepiti na vrata učionice)
   c) upute za provedbu ispitivanja namijenjene voditeljima ispitivanja.
3) omotnica s CD – ima (u kutiji za drugi dan ispitivanja)

Zaprimljeni paket s ispitnim materijalnom nije bilo dozvoljeno otvarati do dana ispitivanja, nego ga je trebalo pohraniti u sef ili ormar i zaključati. Ključ je imao samo ravnatelj i jedan član Ispitnoga povjerenstva koji je pismeno ovlašten za posjedovanje ključa. Na dan ispitivanja članovi Ispitnoga povjerenstva sastali su se u školi jedan sat prije početka ispita. U prostoriji u kojoj je pohranjen ispitni materijali otvorili su paket, uzeli kutiju za predviđeno ispitivanje toga dana, a preostalu kutiju neotvorenu vratili u sef ili ormar. Nakon toga voditelj ispitivanja je iz te kutije uzeo omotnicu s popisima učenika na temelju kojega je razvrstao omotnice s ispitima po pojedinoj ispitnoj prostoriji. Voditelji ispitivanja su pola sata prije početka ispita odnijeli omotnice s ispitima i popise učenika u učionice. Učionice su bile zaključane do trenutka ulaska učenika. U ispitnoj prostoriji svaki je učenik dobio ispit u zatvorenoj omotnici na kojoj je bila otisnuta njegova jedinstvena osobna zaporka (identifikacijski broj). Osobna zaporka tajni je podatak i na uvid ga je smio dobiti

jedino voditelj ispitivanja kako bi mogao podijeliti svakome učeniku odgovarajuću omotnicu s ispitom.

Po završetku ispitivanja prvoga dana voditelji su prikupili sve zatvorene omotnice s ispunjenim ispitima od učenika i odnijeli ih ravnatelju. Članovi Ispitnoga povjerenstva sve su omotnice s ispitima zapakirali u kutiju, a zatim kutiju s ispitnim materijalima pohranili u sef ili ormar i zaključali. Drugoga dana ispitivanja, odmah po završetku ispitivanja, svi ispitni materijali ponovno su bili prikupljeni i odneseni ravnatelju. Nakon toga članovi Ispitnoga povjerenstva zapakirali su sve ispitne materijale u zajednički paket, koji je zatvoren ravnatelj isporučio djelatnicima Hrvatske pošte. Članovi Ispitnoga povjerenstva, kao ni bilo koji drugi djelatnici škole, nisu smjeli otvarati niti jednu omotnicu u kojoj se nalaze ispiti za pojedinoga učenika. U školama nije bilo dozvoljeno zadržavati ispite, umnožavati ih, fotokopirati ili reproducirati. U slučaju bilo kakvih poteškoća ili nedostataka vezanih uz ispitni materijal, ravnatelji škola telefonski su kontaktirati Centar kako bi se u najkraćemu mogućemu roku otklonili problemi. Sve probleme s ispitnim materijalom i načinom postupanja s njime ravnatelji su bilježili u Obrazac za ravnatelje.

5.8. OSIGURANJE POVJERLJIVOSTI REZULTATA UČENIKA NA ISPITU

U cjelokupnoj organizaciji i provedbi vrednovanja obrazovnih postignuća učenika pitanju osiguranja, čuvanja i zaštite osobnih podataka posvetila se posebna i značajna pozornost. Također, istom se mjerom vodilo računa o tajnosti ispitnih materijala. Povjerljivost rezultata na ispitu osigurana je jedinstvenim zaporkama učenika i striktnim poštivanjem uputa za rukovanje ispitnim materijalima. Svaki učenik odabran za ispitivanje imao je jedinstvenu zaporku koja je bila uparena s njegovim imenom i prezimenom te ostalim podatcima o tom učeniku u bazi učenika četvrtih razreda. Zaporke su određene od djelatnika NCVVO-a i angažirane informatičke tvrtke te su pohranjene u bazu podataka zajedno s ostalim podatcima o učenicima. Zaporke nisu bile dostupne javnosti, a znali su ih samo članovi Ispitnoga povjerenstva u školi zaduženi za pojedinu ispitnu prostoriju. Njima su služile isključivo za raspoređivanje ispita učenicima, te su po završetku ispitivanja trebali sve dobivene liste vratiti zajedno s drugim ispitnim materijalom. Zaporke su bile otisnute na vidljivo mjesto na ispitnim materijalima. Tijekom ispravljanja učenikovih rezultata ispravljači su imali uvid samo u zaporke učenika, pri čemu nisu mogli temeljem bilo koje zaporke znati o kojem se učeniku, školi ili županiji u slučaju pojedinoga ispita radi. Sve aktivnosti u kojima su se tijekom organizacije i provedbe vanjskoga vrednovanja pojavljivale i zaporke učenika, Odlukom ravnatelja NCVVO-a proglašene su službenom tajnom i svi su sudionici projekta koji su imali doticaj s osobnim zaporkama učenika bili dužni pridržavati se te odluke.

5.9. NADGLEDANJE PROVEDBE ISPITIVANJA

Nadgledanje provedbe ispitivanja bilo je strukturirano kao kombinacija internog nadzora i vanjskog nadgledanja. Interno nadgledanje i informiranje Centra o tijeku provedbe ispitivanja bilo je strukturirano kroz Obrazac za ravnatelje. Obrascem za ravnatelje bile su pomno definirane sve faze provedbe ispitivanja, a ravnatelji su na instrukcijskim seminarima bili detaljno upućeni kako

ispunjavati obrazac. Tijekom oba dana ispitivanja ravnatelji su ispunjavali određene rubrike u Obrascu za ravnatelje i time dali precizne informacije o tijeku provedbe ispitivanja u njihovoj školi. Vanjsko nadgledanje organizirao je Centar na slučajno odabranom uzorku škola.

5.10. ISPRAVLJANJE ISPITA UČENIKA ČETVRTIH RAZREDA IZ HRVATSKOGA JEZIKA, MATEMATIKE I PRIRODE I DRUŠTVA TE STRANIH JEZIKA

Ispravljanje ispita proveli su učitelji razredne nastave i učitelji stranih jezika. Učitelji svih osnovnih škola u Republici Hrvatskoj mogli su se prijaviti na javni natječaj za ispravljače objavljen na mrežnim stranicama Centra, a odabir kandidata prema elementima njihove prijave i priloženoga životopisa proveli su članovi stručnih radnih skupina. Odabrano je ukupno 205 ispravljača za Hrvatski jezik, Matematiku i Prirodu i društvo, 61 ispravljač za Engleski jezik, 18 ispravljača za Njemački jezik, 3 ispravljača za Talijanski jezik i 2 ispravljača za Francuski jezik. Za prilagođene ispite za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama angažirano je 12 ocjenjivača, dok su za ispite na jezicima nacionalnih manjina bila po 3 ispravljača za srpski, mađarski i talijanski jezik. Odabrani broj ispravljača bio je dostatan za ispravljanje predviđenog broja ispita u zadanome vremenskome roku.

Ispravljanje ispita provedeno je u Tuheljskim toplicama u razdoblju od 6. do 12. travnja, te u Krapinskim toplicama u razdoblju od 6. do 9. travnja 2008. Ispravljači su bili detaljno upućeni u način ispravljanja na instrukcijskim seminarima za ocjenjivače. Seminare su proveli članovi stručnih radnih skupina i znanstvenici Instituta Pilar. Kako bi ocjenjivanje bilo što objektivnije, ocjenjivači su dobili detaljne upute i primjere načina ocjenjivanja pojedinih zadataka u ispitima. Tijekom cijeloga trajanja ispravljanja stručnu pomoć su im pružali članovi stručnih radnih skupina, dok su tehnički dio organizacije ispravljanja vodili djelatnici Centra. Ispravljači su upisivali svoje ocjene u posebno formiran obrazac, koji je bio prilagođen za optičko čitanje. Tajnost učeničkih podataka tijekom ispravljanja, kako je već napomenuto, bila je potpuna i osigurana zaporkama učenika.

5.11. SUDJELOVANJE U ISPITIVANJU

U vanjskome vrednovanju obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda u Republici Hrvatskoj obuhvaćeno je ukupno 48.232 učenika u 844 redovite osnovne škole (Tablica 52). Od ukupnoga broja, 615 učenika, odnosno 1,28% odbilo je sudjelovati u ispitivanju na način da su roditelji/skrbnici pismeno uskratili suglasnost za sudjelovanje. Na ispitivanje nije uopće došao 1061 učenik, odnosno njih 2,20% od ukupnoga broja učenika, premda nisu imali pismeno uskraćenu suglasnost. Dakle, reprezentativnost ukupnoga broja učenika koji su pristupili ispitivanju u cijelosti i/ili jednom od dana ispitivanja u odnosu na ukupni broj učenika koji su pohađali četvrti razred u školskoj godini 2007./2008. iznosi 96,53%. Iz navedenih rezultata zaključujemo da je odziv učenika na ispitivanje bio impresivan, s vrlo malim postotkom odbijanja ispitivanja ili nedolaska na ispitivanje. Prvoga dana ispite je pisalo ukupno 45.974 učenika (95,32%), a drugoga dana 46.004 učenika (95,38%). Iz navedenoga je vidljivo da je broj učenika koji su sudjelovali u ispitivanju oba dana podjednak, odnosno da nije došlo do značajnijeg

osipanja učenika drugoga dana ispitivanja. Od ukupnoga broja učenika koji su došli na ispitivanje, njih 45.080 pisalo je redovite ispite iz školskih predmeta Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva i stranoga jezika u redovnoj nastavi. U svim analizama i rezultatima koji slijede rezultati su iskazani na uzorku učenika koji su pisali redovite ispite, dok su rezultati učenika koji su pisali prilagođeni ispit i/ili ispit uz produljeno vrijeme prikazani zasebno.

Na razini svih 844 osnovnih škola Republike Hrvatske, škola s najmanjim brojem učenika četvrtih razreda imala je samo 2 učenika, dok je škola s najviše učenika 4. razreda imala njih 210. Prosječno se može govoriti da bi u „prosječnoj" hrvatskoj osnovnoj školi bilo 57,15 učenika, premda je to podatak vrlo dvojben zbog vrlo velike neujednačenosti u broju učenika u hrvatskim osnovnim školama. Škola s najviše odbijanja imala je čak 64,7% odbijanja, dok se u školi s najviše nedolazaka na ispit čak 50% učenika nije odazvalo na ispitivanje. Minimalna reprezentativnost rezultata učenika pojedine škole u Republici Hrvatskoj koji su u ispitivanju sudjelovali u odnosu na broj učenika škole iznosi 31,4%. Drugim riječima, od ukupnoga broja učenika te škole koji su potencijalno mogli pristupiti ispitu, na ispite je došlo njih 31,4%, dok 68,6% učenika te škole nije uopće došlo na ispitivanje i/ili su im roditelji pismeno uskratili suglasnost za sudjelovanje. Prosječna reprezentativnost na razini škola jest 96,3%, što je odličan pokazatelj kvalitetnog angažmana škola, ravnatelja i Centra u animaciji učenika da pristupe vanjskome vrednovanju obrazovanja te svjedoči o izraženoj vanjskoj valjanosti i pouzdanosti dobivenih rezultata u ovom ispitivanju.

Tablica 52. Sudjelovanje u ispitivanju – Republika Hrvatska ukupno (844 škole)

Škole	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezentativnost
(N=844)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	(%)
Ukupno	48.232	47.617	615	1,28	1.061	2,2	45.080	96,53
M	57,15	56,42	0,73	1,5	1,26	2,2	53,41	96,3
Min	2	1	0	0,0	0	0,0	1	31,4
Max	210	201	33	64,7	24	50,0	196	100,0

Tablica 53. Sudjelovanje u ispitivanju po danima – Republika Hrvatska ukupno (844 škole)

Škole	1. dan		2. dan	
(N=844)	N	%	N	%
Ukupno	45.974	95,32	46.004	95,38
M	54,47	95,3	54,51	95,0
Min	1	2,8	1	31,4
Max	195	100,0	199	100,0

U Tablicama od 54 do 74 prikazani su detaljni podatci o sudjelovanju učenika četvrtih razreda u vanjskome vrednovanju obrazovnih postignuća po županijama i školama unutar županija. Ovdje ćemo iznijeti samo neke od podataka županijske usporedivosti u odzivu učenika na ispitivanje. Županija s najvećom prosječnom reprezentativnosti je Brodsko-posavska županija s 98,0% odziva učenika na ispite. Županija s najnižom reprezentativnosti je Karlovačka županija s 93,6% odziva. Općenito se može zaključiti da je odziv na ispite u svim županijama bio vrlo dobar. Najveći prosječni broj odbijanja dobiven je u Karlovačkoj županiji s 4,3% odbijanja. Uzrok nešto većem postotku odbijanja na županijskoj razini u ovoj županiji je škola pod rednim brojem 9 koja

je imala čak 63,6% odbijanja. Najveći prosječni postotak nedolazaka ima Primorsko-goranska županija s 3,2% prosječnih nedolazaka učenika na razini škola te županije. Kao što je vidljivo, velika većina učenika se odazvala ispitivanju, a broj odbijanja i nedolazaka vrlo je malen i predstavlja zapravo sporadične događaje u pojedinim školama. Nedolasci su mogli biti uzrokovani i nekim događajima na kojima su učenici pojedine škole sudjelovali (npr. sportska natjecanja, natjecanja u znanju) i nisu primarno indikator lošeg odziva i male motivacije za sudjelovanjem na razini škole. Postotak odbijanja, pak, iskazuje jasnu volju roditelja/skrbnika da njihovo dijete ne sudjeluje u vanjskome vrednovanju i predstavlja na određen način bojkot vanjskoga vrednovanja kao procesa ispitivanja obrazovnih postignuća. Iz tablica je jasno vidljivo da u gotovo svakoj od županija postoji poneka škola s velikim postotkom odbijanja. Tome je teško otkriti uzroke, no vjerojatno leže u lošoj komunikaciji između roditelja i navedenih škola te nedovoljnoj upoznatosti roditelja s ciljem i svrhom vanjskoga vrednovanja.

Tablica 54. Sudjelovanje u ispitivanju – Zagrebačka županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=45)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	210	180	30	14,3	10	4,8	169	81,0	152	72,4	167	79,5
2	74	73	1	1,4	1	1,4	70	97,3	70	94,6	72	97,3
3	41	41	0	0,0	1	2,4	37	97,6	40	97,6	40	97,6
4	37	37	0	0,0	0	0,0	31	100,0	37	100,0	36	97,3
5	28	28	0	0,0	0	0,0	21	100,0	28	100,0	28	100,0
6	145	145	0	0,0	2	1,4	139	98,6	142	97,9	140	96,6
7	164	157	7	4,3	1	0,6	151	95,1	155	94,5	153	93,3
8	26	26	0	0,0	0	0,0	25	100,0	25	96,2	26	100,0
9	102	102	0	0,0	1	1,0	93	99,0	99	97,1	98	96,1
10	83	83	0	0,0	1	1,2	77	98,8	79	95,2	82	98,8
11	19	19	0	0,0	0	0,0	19	100,0	19	100,0	19	100,0
12	113	113	0	0,0	12	10,6	101	89,4	101	89,4	100	88,5
13	113	113	0	0,0	1	0,9	104	99,1	111	98,2	110	97,3
14	153	153	0	0,0	2	1,3	142	98,7	146	95,4	151	98,7
15	164	164	0	0,0	4	2,4	153	97,6	159	97,0	154	93,9
16	125	125	0	0,0	1	0,8	119	99,2	123	98,4	121	96,8
17	69	69	0	0,0	1	1,4	66	98,6	65	94,2	67	97,1
18	57	57	0	0,0	1	1,8	53	98,2	56	98,2	53	93,0
19	110	84	26	23,6	0	0,0	84	76,4	84	76,4	84	76,4
20	97	94	3	3,1	0	0,0	94	96,9	93	95,9	93	95,9
21	185	185	0	0,0	0	0,0	183	100,0	185	100,0	185	100,0
22	107	107	0	0,0	1	0,9	104	99,1	106	99,1	106	99,1
23	16	16	0	0,0	0	0,0	16	100,0	16	100,0	16	100,0
24	106	106	0	0,0	1	0,9	102	99,1	105	99,1	104	98,1
25	58	58	0	0,0	1	1,7	52	98,3	57	98,3	56	96,6
26	39	39	0	0,0	2	5,1	32	94,9	37	94,9	37	94,9
27	59	59	0	0,0	1	1,7	57	98,3	58	98,3	57	96,6
28	92	92	0	0,0	2	2,2	89	97,8	89	96,7	90	97,8
29	116	116	0	0,0	1	0,9	114	99,1	115	99,1	109	94,0
30	37	37	0	0,0	2	5,4	31	94,6	35	94,6	33	89,2
31	193	193	0	0,0	4	2,1	187	97,9	188	97,4	187	96,9
32	63	63	0	0,0	1	1,6	62	98,4	62	98,4	62	98,4
33	43	43	0	0,0	0	0,0	43	100,0	43	100,0	43	100,0
34	45	45	0	0,0	0	0,0	41	100,0	45	100,0	44	97,8
35	45	45	0	0,0	0	0,0	44	100,0	45	100,0	45	100,0
36	87	87	0	0,0	0	0,0	82	100,0	82	94,3	85	97,7

Tablica 54. (nastavak s prethodne stranice)

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=45)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
37	38	38	0	0,0	0	0,0	38	100,0	38	100,0	38	100,0
38	65	65	0	0,0	1	1,5	58	98,5	63	96,9	63	96,9
39	69	69	0	0,0	0	0,0	69	100,0	69	100,0	69	100,0
40	23	23	0	0,0	0	0,0	23	100,0	23	100,0	23	100,0
41	13	13	0	0,0	0	0,0	12	100,0	13	100,0	12	92,3
42	52	52	0	0,0	2	3,8	48	96,2	50	96,2	50	96,2
43	100	100	0	0,0	2	2,0	94	98,0	97	97,0	97	97,0
44	14	14	0	0,0	0	0,0	14	100,0	14	100,0	14	100,0
45	16	16	0	0,0	0	0,0	16	100,0	16	100,0	16	100,0
Ukupno	3.611	3.544	67		60		3.359		3.435		3.435	
M	80,2	78,8	1,5	1,0	1,3	1,4	74,6	97,6	76,3	96,6	76,3	96,3
Min	13	13	0	0,0	0	0,0	12	76,4	13	72,4	12	76,4
Max	210	193	30	23,6	12	10,6	187	100,0	188	100,0	187	100,0

Tablica 55. Sudjelovanje u ispitivanju – Krapinsko-zagorska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=31)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	107	107	0	0,0	1	0,9	103	99,1	3	2,8	106	99,1
2	41	41	0	0,0	0	0,0	37	100,0	40	97,6	41	100,0
3	75	73	2	2,7	0	0,0	68	97,3	73	97,3	72	96,0
4	93	93	0	0,0	0	0,0	91	100,0	93	100,0	93	100,0
5	100	100	0	0,0	3	3,0	91	97,0	95	95,0	94	94,0
6	23	23	0	0,0	1	4,3	22	95,7	22	95,7	22	95,7
7	87	87	0	0,0	0	0,0	81	100,0	86	98,9	87	100,0
8	52	51	1	1,9	0	0,0	49	98,1	51	98,1	51	98,1
9	45	45	0	0,0	1	2,2	39	97,8	43	95,6	44	97,8
10	51	51	0	0,0	3	5,9	45	94,1	47	92,2	48	94,1
11	44	34	10	22,7	1	2,3	31	75,0	33	75,0	33	75,0
12	42	42	0	0,0	0	0,0	40	100,0	42	100,0	42	100,0
13	76	76	0	0,0	0	0,0	76	100,0	76	100,0	74	97,4
14	49	49	0	0,0	1	2,0	42	98,0	48	98,0	48	98,0
15	18	18	0	0,0	1	5,6	15	94,4	17	94,4	17	94,4
16	21	21	0	0,0	0	0,0	19	100,0	21	100,0	21	100,0
17	42	42	0	0,0	1	2,4	39	97,6	41	97,6	41	97,6
18	48	48	0	0,0	0	0,0	48	100,0	48	100,0	47	97,9
19	26	26	0	0,0	3	11,5	22	88,5	22	84,6	23	88,5
20	30	30	0	0,0	0	0,0	30	100,0	30	100,0	27	90,0
21	63	62	1	1,6	2	3,2	58	95,2	60	95,2	60	95,2
22	35	35	0	0,0	0	0,0	35	100,0	35	100,0	35	100,0
23	65	62	3	4,6	1	1,5	60	93,8	61	93,8	61	93,8
24	25	25	0	0,0	0	0,0	20	100,0	25	100,0	25	100,0
25	30	29	1	3,3	2	6,7	24	90,0	27	90,0	26	86,7
26	63	63	0	0,0	0	0,0	60	100,0	63	100,0	63	100,0
27	51	18	33	64,7	2	3,9	16	31,4	16	31,4	16	31,4
28	54	53	1	1,9	0	0,0	47	98,1	53	98,1	51	94,4
29	29	28	1	3,4	0	0,0	28	96,6	28	96,6	28	96,6
30	23	23	0	0,0	0	0,0	22	100,0	23	100,0	21	91,3
31	24	24	0	0,0	1	4,2	19	95,8	23	95,8	21	87,5
Ukupno	1.532	1.479	53		24		1.377		1.345		1.438	
M	49,42	47,71	1,71	3,4	0,77	1,9	44,42	94,6	43,39	91,1	46,39	93,2
Min	18	18	0	0,0	0	0,0	15	31,4	3	2,8	16	31,4
Max	107	107	33	64,7	3	11,5	103	100,0	95	100,0	106	100,0

Tablica 56. Sudjelovanje u ispitivanju – Sisačko-moslavačka županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=35)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	34	34	0	0,0	3	8,8	28	91,2	31	91,2	31	91,2
2	85	79	6	7,1	0	0,0	76	92,9	77	90,6	79	92,9
3	40	40	0	0,0	2	5,0	38	95,0	38	95,0	38	95,0
4	19	11	8	42,1	1	5,3	10	52,6	10	52,6	10	52,6
5	71	71	0	0,0	1	1,4	69	98,6	68	95,8	70	98,6
6	58	58	0	0,0	3	5,2	54	94,8	55	94,8	53	91,4
7	55	55	0	0,0	1	1,8	54	98,2	54	98,2	54	98,2
8	67	66	1	1,5	0	0,0	66	98,5	66	98,5	66	98,5
9	129	129	0	0,0	0	0,0	113	100,0	129	100,0	129	100,0
10	17	17	0	0,0	0	0,0	17	100,0	17	100,0	17	100,0
11	118	118	0	0,0	4	3,4	110	96,6	112	94,9	114	96,6
12	78	78	0	0,0	1	1,3	73	98,7	77	98,7	77	98,7
13	100	100	0	0,0	4	4,0	92	96,0	96	96,0	94	94,0
14	22	22	0	0,0	0	0,0	14	100,0	22	100,0	22	100,0
15	61	60	1	1,6	3	4,9	51	93,4	56	91,8	56	91,8
16	59	59	0	0,0	1	1,7	58	98,3	58	98,3	57	96,6
17	76	76	0	0,0	2	2,6	69	97,4	71	93,4	70	92,1
18	96	96	0	0,0	1	1,0	91	99,0	94	97,9	94	97,9
19	77	77	0	0,0	1	1,3	75	98,7	76	98,7	76	98,7
20	47	47	0	0,0	1	2,1	45	97,9	46	97,9	46	97,9
21	29	29	0	0,0	1	3,4	28	96,6	28	96,6	28	96,6
22	44	43	1	2,3	0	0,0	40	97,7	42	95,5	42	95,5
23	20	20	0	0,0	0	0,0	18	100,0	20	100,0	20	100,0
24	25	25	0	0,0	0	0,0	25	100,0	25	100,0	25	100,0
25	80	80	0	0,0	0	0,0	78	100,0	80	100,0	80	100,0
26	63	63	0	0,0	1	1,6	56	98,4	62	98,4	62	98,4
27	21	21	0	0,0	0	0,0	21	100,0	20	95,2	20	95,2
28	31	31	0	0,0	1	3,2	30	96,8	30	96,8	30	96,8
29	8	8	0	0,0	0	0,0	8	100,0	8	100,0	8	100,0
30	135	135	0	0,0	10	7,4	121	92,6	125	92,6	124	91,9
31	31	31	0	0,0	0	0,0	29	100,0	31	100,0	31	100,0
32	54	54	0	0,0	0	0,0	54	100,0	53	98,1	54	100,0
33	36	36	0	0,0	2	5,6	32	94,4	34	94,4	34	94,4
34	24	24	0	0,0	1	4,2	22	95,8	23	95,8	23	95,8
35	32	32	0	0,0	0	0,0	31	100,0	32	100,0	32	100,0
Ukupno	1.942	1.925	17		45		1.796		1.866		1.866	
M	55,49	55,00	0,49	1,6	1,29	2,2	51,31	96,3	53,31	95,7	53,31	95,6
Min	8	8	0	0,0	0	0,0	8	52,6	8	52,6	8	52,6
Max	135	135	8	42,1	10	8,8	121	100,0	129	100,0	129	100,0

Tablica 57. Sudjelovanje u ispitivanju – Karlovačka županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=28)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	53	53	0	0,0	0	0,0	51	100,0	53	100,0	51	96,2
2	47	46	1	2,1	1	2,1	45	95,7	43	91,5	45	95,7
3	67	65	2	3,0	0	0,0	65	97,0	65	97,0	65	97,0
4	19	19	0	0,0	1	5,3	18	94,7	18	94,7	15	78,9
5	42	42	0	0,0	1	2,4	40	97,6	41	97,6	41	97,6
6	90	90	0	0,0	1	1,1	87	98,9	89	98,9	88	97,8
7	98	98	0	0,0	2	2,0	93	98,0	96	98,0	95	96,9
8	62	62	0	0,0	5	8,1	55	91,9	57	91,9	57	91,9

Tablica 57. (nastavak s prethodne stranice)

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=28)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
9	22	8	14	63,6	1	4,5	7	31,8	7	31,8	7	31,8
10	76	76	0	0,0	1	1,3	75	98,7	74	97,4	72	94,7
11	64	64	0	0,0	2	3,1	60	96,9	62	96,9	62	96,9
12	15	15	0	0,0	0	0,0	15	100,0	15	100,0	15	100,0
13	70	70	0	0,0	0	0,0	67	100,0	70	100,0	69	98,6
14	67	66	1	1,5	1	1,5	64	97,0	65	97,0	64	95,5
15	42	40	2	4,8	0	0,0	40	95,2	40	95,2	39	92,9
16	67	53	14	20,9	7	10,4	46	68,7	46	68,7	46	68,7
17	34	34	0	0,0	0	0,0	33	100,0	34	100,0	34	100,0
18	16	16	0	0,0	0	0,0	16	100,0	16	100,0	16	100,0
19	18	18	0	0,0	0	0,0	18	100,0	18	100,0	17	94,4
20	24	23	1	4,2	0	0,0	23	95,8	23	95,8	23	95,8
21	24	24	0	0,0	1	4,2	22	95,8	23	95,8	23	95,8
22	18	18	0	0,0	0	0,0	17	100,0	18	100,0	17	94,4
23	26	25	1	3,8	2	7,7	22	88,5	23	88,5	23	88,5
24	27	27	0	0,0	0	0,0	27	100,0	27	100,0	27	100,0
25	60	60	0	0,0	3	5,0	56	95,0	57	95,0	57	95,0
26	22	22	0	0,0	0	0,0	22	100,0	22	100,0	22	100,0
27	44	44	0	0,0	0	0,0	43	100,0	44	100,0	44	100,0
28	30	25	5	16,7	0	0,0	25	83,3	25	83,3	25	83,3
Ukupno	1.244	1.203	41		29		1.152		1.171		1.159	
M	44,43	42,96	1,46	4,3	1,04	2,1	41,14	93,6	41,82	93,4	41,39	92,1
Min	15	8	0	0,0	0	0,0	7	31,8	7	31,8	7	31,8
Max	98	98	14	63,6	7	10,4	93	100,0	96	100,0	95	100,0

Tablica 58. Sudjelovanje u ispitivanju – Varaždinska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=40)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	122	117	5	4,1	1	0,8	114	95,1	114	93,4	113	92,6
2	43	43	0	0,0	0	0,0	43	100,0	42	97,7	43	100,0
3	111	108	3	2,7	0	0,0	104	97,3	105	94,6	107	96,4
4	156	156	0	0,0	1	0,6	148	99,4	155	99,4	151	96,8
5	28	28	0	0,0	0	0,0	28	100,0	28	100,0	23	82,1
6	69	68	1	1,4	0	0,0	68	98,6	68	98,6	62	89,9
7	110	108	2	1,8	2	1,8	106	96,4	104	94,5	104	94,5
8	68	68	0	0,0	1	1,5	66	98,5	67	98,5	67	98,5
9	78	78	0	0,0	1	1,3	70	98,7	76	97,4	76	97,4
10	50	50	0	0,0	1	2,0	49	98,0	48	96,0	49	98,0
11	85	85	0	0,0	6	7,1	72	92,9	78	91,8	79	92,9
12	32	29	3	9,4	1	3,1	26	87,5	27	84,4	27	84,4
13	78	75	3	3,8	1	1,3	74	94,9	74	94,9	74	94,9
14	55	55	0	0,0	4	7,3	46	92,7	42	76,4	48	87,3
15	41	40	1	2,4	1	2,4	39	95,1	39	95,1	39	95,1
16	66	66	0	0,0	0	0,0	61	100,0	66	100,0	65	98,5
17	78	72	6	7,7	2	2,6	69	89,7	66	84,6	69	88,5
18	48	48	0	0,0	1	2,1	44	97,9	47	97,9	47	97,9
19	15	11	4	26,7	0	0,0	10	73,3	11	73,3	11	73,3
20	57	57	0	0,0	3	5,3	53	94,7	54	94,7	54	94,7
21	33	29	4	12,1	0	0,0	29	87,9	21	63,6	29	87,9
22	51	47	4	7,8	0	0,0	47	92,2	47	92,2	47	92,2
23	49	49	0	0,0	3	6,1	44	93,9	46	93,9	44	89,8

Tablica 58. (nastavak s prethodne stranice)

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=40)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
24	45	43	2	4,4	0	0,0	42	95,6	42	93,3	43	95,6
25	69	67	2	2,9	3	4,3	63	92,8	63	91,3	64	92,8
26	17	17	0	0,0	0	0,0	16	100,0	17	100,0	17	100,0
27	36	36	0	0,0	0	0,0	36	100,0	36	100,0	35	97,2
28	53	53	0	0,0	0	0,0	53	100,0	52	98,1	52	98,1
29	27	27	0	0,0	0	0,0	23	100,0	27	100,0	26	96,3
30	15	15	0	0,0	0	0,0	13	100,0	15	100,0	15	100,0
31	39	39	0	0,0	0	0,0	33	100,0	38	97,4	39	100,0
32	42	42	0	0,0	0	0,0	40	100,0	39	92,9	41	97,6
33	54	54	0	0,0	0	0,0	51	100,0	54	100,0	54	100,0
34	52	52	0	0,0	3	5,8	49	94,2	49	94,2	48	92,3
35	28	28	0	0,0	1	3,6	27	96,4	27	96,4	27	96,4
36	31	31	0	0,0	1	3,2	27	96,8	30	96,8	30	96,8
37	24	24	0	0,0	0	0,0	24	100,0	24	100,0	24	100,0
38	15	15	0	0,0	0	0,0	11	100,0	15	100,0	14	93,3
39	23	20	3	13,0	0	0,0	19	87,0	20	87,0	20	87,0
40	25	25	0	0,0	0	0,0	25	100,0	25	100,0	24	96,0
Ukupno	2.118	2.075	43		37		1.962		1.998		2.001	
M	52,95	51,88	1,08	2,5	0,93	1,6	49,05	95,9	49,95	94,0	50,03	94,1
Min	15	11	0	0,0	0	0,0	10	73,3	11	63,6	11	73,3
Max	156	156	6	26,7	6	7,3	148	100,0	155	100,0	151	100,0

Tablica 59. Sudjelovanje u ispitivanju – Koprivničko-križevačka županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=23)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	105	105	0	0,0	2	1,9	99	98,1	100	95,2	101	96,2
2	113	113	0	0,0	0	0,0	105	100,0	113	100,0	111	98,2
3	155	155	0	0,0	2	1,3	148	98,7	152	98,1	152	98,1
4	110	94	16	14,5	3	2,7	90	82,7	91	82,7	91	82,7
5	124	124	0	0,0	1	0,8	120	99,2	123	99,2	121	97,6
6	113	113	0	0,0	4	3,5	108	96,5	109	96,5	108	95,6
7	30	30	0	0,0	0	0,0	27	100,0	30	100,0	22	73,3
8	59	59	0	0,0	1	1,7	52	98,3	58	98,3	58	98,3
9	35	35	0	0,0	1	2,9	33	97,1	34	97,1	34	97,1
10	21	18	3	14,3	1	4,8	17	81,0	17	81,0	17	81,0
11	23	22	1	4,3	1	4,3	21	91,3	21	91,3	20	87,0
12	45	45	0	0,0	0	0,0	41	100,0	45	100,0	45	100,0
13	33	33	0	0,0	0	0,0	33	100,0	33	100,0	33	100,0
14	35	35	0	0,0	0	0,0	34	100,0	35	100,0	35	100,0
15	42	42	0	0,0	0	0,0	40	100,0	42	100,0	41	97,6
16	35	35	0	0,0	0	0,0	35	100,0	35	100,0	35	100,0
17	77	77	0	0,0	2	2,6	70	97,4	75	97,4	75	97,4
18	70	70	0	0,0	0	0,0	67	100,0	70	100,0	69	98,6
19	42	42	0	0,0	0	0,0	39	100,0	42	100,0	42	100,0
20	32	32	0	0,0	0	0,0	31	100,0	32	100,0	32	100,0
21	72	72	0	0,0	0	0,0	68	100,0	72	100,0	72	100,0
22	16	16	0	0,0	0	0,0	16	100,0	16	100,0	16	100,0
23	18	18	0	0,0	0	0,0	18	100,0	18	100,0	18	100,0
Ukupno	1.405	1.385	20		18		1.312		1.363		1.348	
M	61,09	60,22	0,87	1,4	0,78	1,2	57,04	97,4	59,26	97,3	58,61	95,6
Min	16	16	0	0,0	0	0,0	16	81,0	16	81,0	16	73,3
Max	155	155	16	14,5	4	4,8	148	100,0	152	100,0	152	100,0

Tablica 60. Sudjelovanje u ispitivanju – Bjelovarsko-bilogorska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=25)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	123	123	0	0,0	2	1,6	110	98,4	120	97,6	121	98,4
2	92	92	0	0,0	2	2,2	87	97,8	88	95,7	89	96,7
3	94	86	8	8,5	4	4,3	81	87,2	82	87,2	82	87,2
4	95	94	1	1,1	3	3,2	90	95,8	90	94,7	91	95,8
5	89	89	0	0,0	1	1,1	81	98,9	88	98,9	88	98,9
6	119	119	0	0,0	0	0,0	118	100,0	119	100,0	119	100,0
7	33	33	0	0,0	1	3,0	31	97,0	32	97,0	30	90,9
8	105	103	2	1,9	1	1,0	98	97,1	100	95,2	102	97,1
9	14	14	0	0,0	0	0,0	11	100,0	14	100,0	14	100,0
10	81	81	0	0,0	3	3,7	76	96,3	76	93,8	77	95,1
11	41	39	2	4,9	0	0,0	37	95,1	39	95,1	39	95,1
12	39	39	0	0,0	10	25,6	26	74,4	29	74,4	29	74,4
13	55	55	0	0,0	0	0,0	53	100,0	54	98,2	55	100,0
14	40	36	4	10,0	3	7,5	32	82,5	33	82,5	33	82,5
15	26	26	0	0,0	0	0,0	26	100,0	26	100,0	26	100,0
16	27	27	0	0,0	0	0,0	27	100,0	27	100,0	27	100,0
17	22	22	0	0,0	0	0,0	21	100,0	22	100,0	22	100,0
18	65	64	1	1,5	0	0,0	60	98,5	64	98,5	63	96,9
19	36	33	3	8,3	0	0,0	29	91,7	33	91,7	33	91,7
20	23	23	0	0,0	0	0,0	19	100,0	23	100,0	23	100,0
21	37	37	0	0,0	0	0,0	35	100,0	37	100,0	37	100,0
22	9	9	0	0,0	1	11,1	7	88,9	8	88,9	8	88,9
23	30	30	0	0,0	0	0,0	30	100,0	30	100,0	30	100,0
24	110	109	1	0,9	1	0,9	103	98,2	108	98,2	107	97,3
25	17	17	0	0,0	0	0,0	17	100,0	17	100,0	17	100,0
Ukupno	1.422	1.400	22		32		1.305		1.359		1.362	
M	56,88	56,00	0,88	1,5	1,28	2,6	52,20	95,9	54,36	95,5	54,48	95,5
Min	9	9	0	0,0	0	0,0	7	74,4	8	74,4	8	74,4
Max	123	123	8	10,0	10	25,6	118	100,0	120	100,0	121	100,0

Tablica 61. Sudjelovanje u ispitivanju – Primorsko-goranska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=56)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	71	71	0	0,0	2	2,8	69	97,2	68	95,8	69	97,2
2	37	37	0	0,0	2	5,4	35	94,6	35	94,6	34	91,9
3	29	28	1	3,4	0	0,0	26	96,6	28	96,6	27	93,1
4	44	44	0	0,0	5	11,4	39	88,6	39	88,6	38	86,4
5	6	6	0	0,0	0	0,0	6	100,0	6	100,0	5	83,3
6	169	167	2	1,2	5	3,0	160	95,9	156	92,3	160	94,7
7	23	23	0	0,0	1	4,3	21	95,7	22	95,7	21	91,3
8	76	74	2	2,6	1	1,3	73	96,1	73	96,1	73	96,1
9	77	77	0	0,0	0	0,0	77	100,0	76	98,7	77	100,0
10	31	31	0	0,0	0	0,0	31	100,0	31	100,0	29	93,5
11	49	49	0	0,0	3	6,1	45	93,9	46	93,9	46	93,9
12	17	17	0	0,0	2	11,8	14	88,2	14	82,4	15	88,2
13	98	97	1	1,0	2	2,0	88	96,9	93	94,9	92	93,9
14	28	27	1	3,6	2	7,1	25	89,3	24	85,7	22	78,6
15	50	50	0	0,0	3	6,0	47	94,0	47	94,0	45	90,0
16	37	37	0	0,0	0	0,0	36	100,0	36	97,3	35	94,6
17	66	66	0	0,0	3	4,5	63	95,5	62	93,9	63	95,5

Tablica 61. (nastavak s prethodne stranice)

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=56)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
18	48	48	0	0,0	3	6,3	45	93,8	45	93,8	44	91,7
19	49	49	0	0,0	2	4,1	46	95,9	46	93,9	47	95,9
20	43	36	7	16,3	2	4,7	34	79,1	34	79,1	34	79,1
21	11	11	0	0,0	0	0,0	11	100,0	7	63,6	11	100,0
22	43	43	0	0,0	1	2,3	41	97,7	41	95,3	42	97,7
23	62	62	0	0,0	7	11,3	55	88,7	54	87,1	55	88,7
24	34	34	0	0,0	2	5,9	29	94,1	29	85,3	32	94,1
25	27	27	0	0,0	0	0,0	27	100,0	27	100,0	27	100,0
26	51	51	0	0,0	2	3,9	48	96,1	49	96,1	48	94,1
27	56	56	0	0,0	2	3,6	53	96,4	54	96,4	54	96,4
28	75	74	1	1,3	1	1,3	71	97,3	71	94,7	72	96,0
29	28	19	9	32,1	0	0,0	19	67,9	19	67,9	19	67,9
30	113	99	14	12,4	1	0,9	98	86,7	95	84,1	97	85,8
31	97	97	0	0,0	0	0,0	96	100,0	97	100,0	97	100,0
32	52	52	0	0,0	2	3,8	49	96,2	49	94,2	50	96,2
33	12	12	0	0,0	2	16,7	10	83,3	10	83,3	10	83,3
34	46	46	0	0,0	2	4,3	41	95,7	43	93,5	44	95,7
35	37	37	0	0,0	1	2,7	36	97,3	36	97,3	35	94,6
36	41	40	1	2,4	2	4,9	38	92,7	38	92,7	38	92,7
37	35	35	0	0,0	2	5,7	33	94,3	33	94,3	33	94,3
38	69	69	0	0,0	2	2,9	66	97,1	66	95,7	66	95,7
39	5	5	0	0,0	0	0,0	5	100,0	5	100,0	5	100,0
40	46	45	1	2,2	1	2,2	44	95,7	43	93,5	43	93,5
41	72	72	0	0,0	0	0,0	72	100,0	72	100,0	72	100,0
42	20	20	0	0,0	0	0,0	20	100,0	20	100,0	20	100,0
43	97	96	1	1,0	4	4,1	91	94,8	92	94,8	91	93,8
44	38	38	0	0,0	0	0,0	38	100,0	38	100,0	35	92,1
45	15	15	0	0,0	0	0,0	15	100,0	15	100,0	14	93,3
46	52	52	0	0,0	0	0,0	50	100,0	51	98,1	52	100,0
47	71	70	1	1,4	7	9,9	61	88,7	61	85,9	63	88,7
48	60	60	0	0,0	3	5,0	54	95,0	57	95,0	56	93,3
49	20	20	0	0,0	0	0,0	20	100,0	20	100,0	19	95,0
50	47	47	0	0,0	1	2,1	44	97,9	44	93,6	44	93,6
51	15	14	1	6,7	0	0,0	13	93,3	14	93,3	14	93,3
52	19	19	0	0,0	0	0,0	19	100,0	19	100,0	19	100,0
53	12	12	0	0,0	0	0,0	12	100,0	12	100,0	12	100,0
54	19	19	0	0,0	1	5,3	17	94,7	18	94,7	18	94,7
55	9	9	0	0,0	0	0,0	9	100,0	9	100,0	9	100,0
56	11	11	0	0,0	0	0,0	10	100,0	10	90,9	11	100,0
Ukupno	2.565	2.522	43		84		2.395		2.399		2.403	
M	45,80	45,04	0,77	1,6	1,50	3,2	42,77	95,2	42,84	93,4	42,91	93,5
Min	5	5	0	0,0	0	0,0	5	67,9	5	63,6	5	67,9
Max	169	167	14	32,1	7	16,7	160	100,0	156	100,0	160	100,0

Tablica 62. Sudjelovanje u ispitivanju – Ličko-senjska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=15)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	18	18	0	0,0	0	0,0	18	100,0	18	100,0	8	44,4
2	121	121	0	0,0	1	0,8	119	99,2	119	98,3	120	99,2
3	49	48	1	2,0	1	2,0	47	95,9	46	93,9	46	93,9
4	7	7	0	0,0	0	0,0	7	100,0	7	100,0	7	100,0
5	149	148	1	0,7	0	0,0	145	99,3	146	98,0	147	98,7
6	64	64	0	0,0	0	0,0	64	100,0	64	100,0	64	100,0
7	35	35	0	0,0	3	8,6	32	91,4	32	91,4	32	91,4
8	7	7	0	0,0	0	0,0	7	100,0	7	100,0	7	100,0
9	13	13	0	0,0	1	7,7	11	92,3	12	92,3	12	92,3
10	3	3	0	0,0	0	0,0	3	100,0	3	100,0	3	100,0
11	39	39	0	0,0	0	0,0	39	100,0	39	100,0	39	100,0
12	7	7	0	0,0	2	28,6	5	71,4	5	71,4	5	71,4
13	13	13	0	0,0	0	0,0	13	100,0	13	100,0	13	100,0
14	26	26	0	0,0	0	0,0	26	100,0	26	100,0	26	100,0
15	54	54	0	0,0	0	0,0	54	100,0	54	100,0	54	100,0
Ukupno	605	603	2		8		590		591		583	
M	40,33	40,20	0,13	0,2	0,53	3,2	39,33	96,6	39,40	96,4	38,87	92,8
Min	3	3	0	0,0	0	0,0	3	71,4	3	71,4	3	44,4
Max	149	148	1	2,0	3	28,6	145	100,0	146	100,0	147	100,0

Tablica 63. Sudjelovanje u ispitivanju – Virovitičko-podravska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=16)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	67	67	0	0,0	1	1,5	66	98,5	66	98,5	66	98,5
2	98	97	1	1,0	0	0,0	94	99,0	97	99,0	97	99,0
3	97	96	1	1,0	0	0,0	92	99,0	95	97,9	96	99,0
4	136	136	0	0,0	1	0,7	132	99,3	135	99,3	133	97,8
5	144	142	2	1,4	2	1,4	139	97,2	139	96,5	138	95,8
6	44	44	0	0,0	0	0,0	44	100,0	44	100,0	44	100,0
7	38	38	0	0,0	0	0,0	38	100,0	38	100,0	38	100,0
8	43	43	0	0,0	0	0,0	43	100,0	43	100,0	43	100,0
9	41	41	0	0,0	0	0,0	37	100,0	41	100,0	41	100,0
10	39	39	0	0,0	0	0,0	38	100,0	39	100,0	38	97,4
11	14	14	0	0,0	5	35,7	9	64,3	9	64,3	9	64,3
12	23	23	0	0,0	0	0,0	23	100,0	23	100,0	23	100,0
13	51	51	0	0,0	2	3,9	48	96,1	49	96,1	48	94,1
14	93	93	0	0,0	0	0,0	91	100,0	91	97,8	92	98,9
15	55	55	0	0,0	0	0,0	53	100,0	54	98,2	55	100,0
16	140	140	0	0,0	0	0,0	140	100,0	139	99,3	137	97,9
Ukupno	1.123	1.119	4		11		1.087		1.102		1.098	
M	70,19	69,94	0,25	0,2	0,69	2,7	67,94	97,1	68,88	96,7	68,63	96,4
Min	14	14	0	0,0	0	0,0	9	64,3	9	64,3	9	64,3
Max	144	142	2	1,4	5	35,7	140	100,0	139	100,0	138	100,0

Tablica 64. Sudjelovanje u ispitivanju – Požeško-slavonska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=14)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	113	113	0	0,0	1	0,9	107	99,1	112	99,1	111	98,2
2	123	123	0	0,0	4	3,3	116	96,7	119	96,7	116	94,3
3	114	114	0	0,0	4	3,5	107	96,5	110	96,5	110	96,5
4	120	120	0	0,0	1	0,8	116	99,2	119	99,2	119	99,2
5	36	36	0	0,0	0	0,0	34	100,0	35	97,2	36	100,0
6	27	27	0	0,0	2	7,4	25	92,6	25	92,6	25	92,6
7	60	59	1	1,7	2	3,3	57	95,0	57	95,0	56	93,3
8	61	61	0	0,0	3	4,9	57	95,1	58	95,1	58	95,1
9	97	97	0	0,0	1	1,0	95	99,0	85	87,6	96	99,0
10	174	164	10	5,7	2	1,1	159	93,1	161	92,5	162	93,1
11	72	72	0	0,0	2	2,8	70	97,2	70	97,2	70	97,2
12	35	35	0	0,0	1	2,9	34	97,1	34	97,1	34	97,1
13	44	44	0	0,0	1	2,3	38	97,7	39	88,6	43	97,7
14	24	23	1	4,2	0	0,0	22	95,8	23	95,8	23	95,8
Ukupno	1.100	1.088	12		24		1.037		1.047		1.059	
M	78,57	77,71	0,86	0,8	1,71	2,4	74,07	96,7	74,79	95,0	75,64	96,4
Min	24	23	0	0,0	0	0,0	22	92,6	23	87,6	23	92,6
Max	174	164	10	5,7	4	7,4	159	100,0	161	99,2	162	100,0

Tablica 65. Sudjelovanje u ispitivanju – Brodsko-posavska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=32)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	109	109	0	0,0	4	3,7	100	96,3	105	96,3	104	95,4
2	108	108	0	0,0	1	0,9	102	99,1	104	96,3	107	99,1
3	70	70	0	0,0	1	1,4	67	98,6	69	98,6	69	98,6
4	87	87	0	0,0	1	1,1	85	98,9	86	98,9	85	97,7
5	109	109	0	0,0	6	5,5	90	94,5	98	89,9	102	93,6
6	104	104	0	0,0	0	0,0	103	100,0	101	97,1	104	100,0
7	175	173	2	1,1	3	1,7	165	97,1	170	97,1	170	97,1
8	115	114	1	0,9	1	0,9	110	98,3	113	98,3	111	96,5
9	84	84	0	0,0	0	0,0	83	100,0	84	100,0	84	100,0
10	95	95	0	0,0	1	1,1	91	98,9	90	94,7	84	88,4
11	56	56	0	0,0	0	0,0	56	100,0	43	76,8	56	100,0
12	60	60	0	0,0	0	0,0	60	100,0	60	100,0	60	100,0
13	57	57	0	0,0	0	0,0	56	100,0	56	98,2	56	98,2
14	37	37	0	0,0	0	0,0	37	100,0	37	100,0	37	100,0
15	59	59	0	0,0	3	5,1	55	94,9	55	93,2	55	93,2
16	131	131	0	0,0	1	0,8	128	99,2	130	99,2	129	98,5
17	25	25	0	0,0	1	4,0	23	96,0	24	96,0	24	96,0
18	34	34	0	0,0	0	0,0	34	100,0	34	100,0	34	100,0
19	76	76	0	0,0	3	3,9	68	96,1	73	96,1	73	96,1
20	32	32	0	0,0	0	0,0	32	100,0	32	100,0	32	100,0
21	56	55	1	1,8	1	1,8	54	96,4	54	96,4	54	96,4
22	53	53	0	0,0	0	0,0	53	100,0	53	100,0	53	100,0
23	44	44	0	0,0	0	0,0	44	100,0	44	100,0	44	100,0
24	53	53	0	0,0	1	1,9	51	98,1	52	98,1	52	98,1
25	56	55	1	1,8	0	0,0	55	98,2	55	98,2	55	98,2
26	26	26	0	0,0	1	3,8	23	96,2	25	96,2	24	92,3
27	54	54	0	0,0	0	0,0	54	100,0	54	100,0	54	100,0
28	81	81	0	0,0	1	1,2	78	98,8	80	98,8	80	98,8
29	32	31	1	3,1	0	0,0	30	96,9	31	96,9	30	93,8

Tablica 65. (nastavak s prethodne stranice)

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=32)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
30	38	38	0	0,0	0	0,0	36	100,0	38	100,0	38	100,0
31	50	50	0	0,0	2	4,0	44	96,0	48	96,0	47	94,0
32	23	23	0	0,0	3	13,0	20	87,0	20	87,0	20	87,0
Ukupno	2.189	2.183	6		35		2.087		2.118		2.127	
M	68,41	68,22	0,19	0,3	1,09	1,7	65,22	98,0	66,19	96,7	66,47	97,1
Min	23	23	0	0,0	0	0,0	20	87,0	20	76,8	20	87,0
Max	175	173	2	3,1	6	13,0	165	100,0	170	100,0	170	100,0

Tablica 66. Sudjelovanje u ispitivanju – Zadarska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=36)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	145	139	6	4,1	2	1,4	130	94,5	137	94,5	135	93,1
2	77	77	0	0,0	0	0,0	77	100,0	77	100,0	76	98,7
3	68	67	1	1,5	1	1,5	66	97,1	65	95,6	66	97,1
4	62	62	0	0,0	0	0,0	58	100,0	62	100,0	61	98,4
5	42	42	0	0,0	0	0,0	35	100,0	42	100,0	41	97,6
6	151	151	0	0,0	1	0,7	146	99,3	150	99,3	149	98,7
7	59	55	4	6,8	2	3,4	53	89,8	53	89,8	52	88,1
8	80	80	0	0,0	1	1,3	75	98,8	77	96,3	78	97,5
9	136	136	0	0,0	2	1,5	120	98,5	133	97,8	131	96,3
10	122	122	0	0,0	6	4,9	111	95,1	116	95,1	113	92,6
11	201	201	0	0,0	2	1,0	196	99,0	195	97,0	199	99,0
12	134	123	11	8,2	2	1,5	116	90,3	118	88,1	121	90,3
13	2	1	1	50,0	0	0,0	1	50,0	1	50,0	1	50,0
14	12	9	3	25,0	1	8,3	8	66,7	8	66,7	8	66,7
15	64	64	0	0,0	0	0,0	60	100,0	62	96,9	63	98,4
16	55	55	0	0,0	1	1,8	54	98,2	54	98,2	54	98,2
17	21	21	0	0,0	3	14,3	18	85,7	18	85,7	18	85,7
18	23	23	0	0,0	0	0,0	23	100,0	23	100,0	23	100,0
19	20	20	0	0,0	0	0,0	18	100,0	20	100,0	20	100,0
20	36	34	2	5,6	1	2,8	32	91,7	33	91,7	33	91,7
21	45	45	0	0,0	0	0,0	45	100,0	44	97,8	45	100,0
22	17	17	0	0,0	0	0,0	17	100,0	17	100,0	17	100,0
23	13	13	0	0,0	0	0,0	13	100,0	13	100,0	13	100,0
24	23	23	0	0,0	0	0,0	23	100,0	23	100,0	23	100,0
25	22	22	0	0,0	1	4,5	21	95,5	21	95,5	20	90,9
26	44	44	0	0,0	2	4,5	42	95,5	42	95,5	42	95,5
27	46	46	0	0,0	1	2,2	45	97,8	43	93,5	45	97,8
28	30	30	0	0,0	1	3,3	28	96,7	28	93,3	29	96,7
29	9	9	0	0,0	0	0,0	9	100,0	9	100,0	9	100,0
30	19	19	0	0,0	0	0,0	16	100,0	19	100,0	19	100,0
31	64	62	2	3,1	0	0,0	61	96,9	62	96,9	62	96,9
32	47	47	0	0,0	1	2,1	45	97,9	46	97,9	46	97,9
33	19	19	0	0,0	0	0,0	19	100,0	19	100,0	19	100,0
34	34	34	0	0,0	1	2,9	33	97,1	33	97,1	33	97,1
35	5	5	0	0,0	0	0,0	5	100,0	5	100,0	5	100,0
36	45	45	0	0,0	0	0,0	43	100,0	45	100,0	43	95,6
Ukupno	1.992	1.962	30		32		1.862		1.913		1.912	
M	55,33	54,50	0,83	2,9	0,89	1,8	51,72	95,3	53,14	94,7	53,11	94,6
Min	2	1	0	0,0	0	0,0	1	50,0	1	50,0	1	50,0
Max	201	201	11	50,0	6	14,3	196	100,0	195	100,0	199	100,0

Tablica 67. Sudjelovanje u ispitivanju – Osječko-baranjska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=69)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	53	53	0	0,0	2	3,8	50	96,2	50	94,3	51	96,2
2	102	102	0	0,0	4	3,9	92	96,1	97	95,1	96	94,1
3	79	72	7	8,9	1	1,3	71	89,9	71	89,9	71	89,9
4	33	33	0	0,0	0	0,0	32	100,0	33	100,0	32	97,0
5	18	13	5	27,8	0	0,0	13	72,2	13	72,2	13	72,2
6	102	102	0	0,0	3	2,9	96	97,1	99	97,1	99	97,1
7	96	96	0	0,0	5	5,2	88	94,8	90	93,8	91	94,8
8	129	129	0	0,0	2	1,6	125	98,4	117	90,7	125	96,9
9	31	31	0	0,0	0	0,0	30	100,0	30	96,8	31	100,0
10	35	34	1	2,9	1	2,9	31	94,3	33	94,3	33	94,3
11	93	93	0	0,0	5	5,4	83	94,6	82	88,2	88	94,6
12	32	32	0	0,0	1	3,1	30	96,9	31	96,9	31	96,9
13	111	111	0	0,0	2	1,8	100	98,2	109	98,2	108	97,3
14	31	31	0	0,0	1	3,2	30	96,8	30	96,8	30	96,8
15	38	38	0	0,0	2	5,3	36	94,7	35	92,1	36	94,7
16	55	55	0	0,0	0	0,0	50	100,0	55	100,0	55	100,0
17	45	45	0	0,0	0	0,0	44	100,0	44	97,8	45	100,0
18	78	78	0	0,0	1	1,3	76	98,7	76	97,4	76	97,4
19	103	103	0	0,0	4	3,9	99	96,1	99	96,1	98	95,1
20	47	47	0	0,0	1	2,1	41	97,9	46	97,9	45	95,7
21	67	66	1	1,5	6	9,0	59	89,6	60	89,6	57	85,1
22	64	64	0	0,0	3	4,7	60	95,3	60	93,8	60	93,8
23	49	48	1	2,0	0	0,0	47	98,0	48	98,0	47	95,9
24	97	97	0	0,0	1	1,0	94	99,0	95	97,9	96	99,0
25	98	98	0	0,0	3	3,1	94	96,9	93	94,9	94	95,9
26	52	52	0	0,0	1	1,9	47	98,1	51	98,1	51	98,1
27	49	49	0	0,0	2	4,1	46	95,9	47	95,9	46	93,9
28	49	49	0	0,0	1	2,0	47	98,0	47	95,9	48	98,0
29	95	95	0	0,0	1	1,1	88	98,9	94	98,9	93	97,9
30	70	70	0	0,0	2	2,9	67	97,1	68	97,1	67	95,7
31	74	74	0	0,0	3	4,1	71	95,9	71	95,9	69	93,2
32	6	5	1	16,7	0	0,0	5	83,3	5	83,3	4	66,7
33	99	99	0	0,0	2	2,0	94	98,0	95	96,0	97	98,0
34	48	45	3	6,3	2	4,2	40	89,6	43	89,6	43	89,6
35	52	52	0	0,0	0	0,0	50	100,0	50	96,2	52	100,0
36	104	104	0	0,0	0	0,0	100	100,0	102	98,1	104	100,0
37	36	29	7	19,4	0	0,0	26	80,6	29	80,6	29	80,6
38	19	17	2	10,5	0	0,0	16	89,5	16	84,2	17	89,5
39	25	23	2	8,0	2	8,0	21	84,0	21	84,0	21	84,0
40	28	28	0	0,0	0	0,0	25	100,0	25	89,3	28	100,0
41	42	42	0	0,0	3	7,1	39	92,9	39	92,9	39	92,9
42	16	13	3	18,8	0	0,0	13	81,3	13	81,3	13	81,3
43	56	56	0	0,0	2	3,6	50	96,4	46	82,1	54	96,4
44	5	5	0	0,0	0	0,0	4	100,0	5	100,0	4	80,0
45	23	23	0	0,0	0	0,0	21	100,0	23	100,0	23	100,0
46	79	79	0	0,0	3	3,8	74	96,2	76	96,2	76	96,2
47	126	126	0	0,0	3	2,4	123	97,6	122	96,8	122	96,8
48	51	51	0	0,0	0	0,0	51	100,0	51	100,0	51	100,0
49	97	97	0	0,0	0	0,0	96	100,0	97	100,0	96	99,0
50	74	74	0	0,0	2	2,7	68	97,3	71	95,9	72	97,3
51	11	11	0	0,0	0	0,0	11	100,0	11	100,0	10	90,9
52	14	14	0	0,0	1	7,1	13	92,9	13	92,9	11	78,6
53	24	24	0	0,0	0	0,0	24	100,0	24	100,0	24	100,0

Tablica 67. (nastavak s prethodne stranice)

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=69)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
54	11	11	0	0,0	0	0,0	11	100,0	11	100,0	11	100,0
55	35	33	2	5,7	0	0,0	32	94,3	33	94,3	33	94,3
56	44	44	0	0,0	0	0,0	40	100,0	42	95,5	44	100,0
57	27	27	0	0,0	1	3,7	26	96,3	26	96,3	26	96,3
58	27	27	0	0,0	0	0,0	26	100,0	27	100,0	27	100,0
59	84	81	3	3,6	1	1,2	76	95,2	80	95,2	79	94,0
60	48	48	0	0,0	24	50,0	24	50,0	24	50,0	24	50,0
61	15	13	2	13,3	0	0,0	13	86,7	13	86,7	11	73,3
62	29	29	0	0,0	0	0,0	28	100,0	29	100,0	29	100,0
63	24	24	0	0,0	1	4,2	22	95,8	23	95,8	23	95,8
64	17	17	0	0,0	0	0,0	16	100,0	17	100,0	17	100,0
65	69	69	0	0,0	1	1,4	66	98,6	67	97,1	68	98,6
66	44	42	2	4,5	1	2,3	39	93,2	40	90,9	39	88,6
67	14	14	0	0,0	0	0,0	12	100,0	14	100,0	12	85,7
68	49	49	0	0,0	1	2,0	46	98,0	47	95,9	47	95,9
69	64	64	0	0,0	0	0,0	54	100,0	64	100,0	63	98,4
Ukupno	3.711	3.669	42		108		3.432		3.508		3.525	
M	53,78	53,17	0,61	2,2	1,57	2,7	49,74	95,1	50,84	93,9	51,09	93,3
Min	5	5	0	0,0	0	0,0	4	50,0	5	50,0	4	50,0
Max	129	129	7	27,8	24	50,0	125	100,0	122	100,0	125	100,0

Tablica 68. Sudjelovanje u ispitivanju – Šibensko-kninska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=21)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	119	118	1	0,8	1	0,8	114	98,3	117	98,3	117	98,3
2	183	183	0	0,0	4	2,2	178	97,8	179	97,8	177	96,7
3	119	119	0	0,0	4	3,4	112	96,6	114	95,8	114	95,8
4	68	68	0	0,0	4	5,9	64	94,1	64	94,1	64	94,1
5	105	102	3	2,9	1	1,0	101	96,2	97	92,4	101	96,2
6	86	85	1	1,2	0	0,0	80	98,8	85	98,8	85	98,8
7	84	84	0	0,0	3	3,6	80	96,4	81	96,4	81	96,4
8	53	49	4	7,5	0	0,0	49	92,5	49	92,5	49	92,5
9	102	98	4	3,9	1	1,0	97	95,1	95	93,1	96	94,1
10	28	28	0	0,0	0	0,0	25	100,0	28	100,0	28	100,0
11	36	36	0	0,0	1	2,8	34	97,2	35	97,2	35	97,2
12	40	40	0	0,0	0	0,0	40	100,0	39	97,5	39	97,5
13	27	27	0	0,0	0	0,0	27	100,0	26	96,3	27	100,0
14	18	17	1	5,6	0	0,0	17	94,4	17	94,4	17	94,4
15	29	29	0	0,0	0	0,0	27	100,0	29	100,0	29	100,0
16	26	26	0	0,0	1	3,8	25	96,2	25	96,2	25	96,2
17	32	31	1	3,1	2	6,3	28	90,6	29	90,6	29	90,6
18	19	19	0	0,0	0	0,0	19	100,0	19	100,0	19	100,0
19	112	112	0	0,0	1	0,9	111	99,1	110	98,2	110	98,2
20	17	17	0	0,0	0	0,0	17	100,0	17	100,0	17	100,0
21	21	21	0	0,0	1	4,8	20	95,2	20	95,2	20	95,2
Ukupno	1.324	1.309	15		24		1.265		1.275		1.279	
M	63,05	62,33	0,71	1,2	1,14	1,7	60,24	97,1	60,71	96,4	60,90	96,8
Min	17	17	0	0,0	0	0,0	17	90,6	17	90,6	17	90,6
Max	183	183	4	7,5	4	6,3	178	100,0	179	100,0	177	100,0

Tablica 69. Sudjelovanje u ispitivanju – Vukovarsko-srijemska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=53)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	66	66	0	0,0	1	1,5	65	98,5	65	98,5	65	98,5
2	88	88	0	0,0	1	1,1	84	98,9	87	98,9	87	98,9
3	67	67	0	0,0	14	20,9	53	79,1	52	77,6	52	77,6
4	84	84	0	0,0	0	0,0	83	100,0	82	97,6	84	100,0
5	71	71	0	0,0	4	5,6	67	94,4	67	94,4	67	94,4
6	23	23	0	0,0	0	0,0	22	100,0	22	95,7	22	95,7
7	111	111	0	0,0	0	0,0	106	100,0	111	100,0	110	99,1
8	41	41	0	0,0	1	2,4	40	97,6	40	97,6	40	97,6
9	29	29	0	0,0	4	13,8	25	86,2	25	86,2	25	86,2
10	38	38	0	0,0	1	2,6	37	97,4	37	97,4	37	97,4
11	51	47	4	7,8	0	0,0	47	92,2	47	92,2	46	90,2
12	97	97	0	0,0	3	3,1	94	96,9	91	93,8	94	96,9
13	65	65	0	0,0	1	1,5	62	98,5	63	96,9	63	96,9
14	34	34	0	0,0	0	0,0	34	100,0	34	100,0	33	97,1
15	52	52	0	0,0	0	0,0	52	100,0	50	96,2	52	100,0
16	49	49	0	0,0	3	6,1	44	93,9	46	93,9	46	93,9
17	45	45	0	0,0	2	4,4	43	95,6	43	95,6	43	95,6
18	34	34	0	0,0	0	0,0	34	100,0	34	100,0	34	100,0
19	84	84	0	0,0	0	0,0	81	100,0	84	100,0	84	100,0
20	39	39	0	0,0	0	0,0	35	100,0	39	100,0	38	97,4
21	66	66	0	0,0	2	3,0	62	97,0	64	97,0	62	93,9
22	29	28	1	3,4	0	0,0	28	96,6	28	96,6	28	96,6
23	15	15	0	0,0	0	0,0	15	100,0	15	100,0	14	93,3
24	23	23	0	0,0	0	0,0	22	100,0	23	100,0	23	100,0
25	70	70	0	0,0	0	0,0	67	100,0	70	100,0	69	98,6
26	19	19	0	0,0	0	0,0	18	100,0	18	94,7	19	100,0
27	124	124	0	0,0	3	2,4	120	97,6	120	96,8	121	97,6
28	28	26	2	7,1	0	0,0	25	92,9	25	89,3	25	89,3
29	44	43	1	2,3	0	0,0	43	97,7	43	97,7	43	97,7
30	11	11	0	0,0	0	0,0	11	100,0	11	100,0	11	100,0
31	22	22	0	0,0	1	4,5	21	95,5	21	95,5	21	95,5
32	81	81	0	0,0	2	2,5	77	97,5	78	96,3	78	96,3
33	37	37	0	0,0	0	0,0	35	100,0	37	100,0	35	94,6
34	13	13	0	0,0	0	0,0	13	100,0	13	100,0	13	100,0
35	20	20	0	0,0	1	5,0	19	95,0	19	95,0	17	85,0
36	81	81	0	0,0	3	3,7	76	96,3	77	95,1	78	96,3
37	46	46	0	0,0	0	0,0	44	100,0	46	100,0	46	100,0
38	49	49	0	0,0	4	8,2	45	91,8	45	91,8	45	91,8
39	16	16	0	0,0	2	12,5	14	87,5	14	87,5	14	87,5
40	34	34	0	0,0	3	8,8	31	91,2	31	91,2	27	79,4
41	11	11	0	0,0	0	0,0	11	100,0	11	100,0	11	100,0
42	39	39	0	0,0	1	2,6	38	97,4	38	97,4	37	94,9
43	50	48	2	4,0	1	2,0	47	94,0	47	94,0	46	92,0
44	3	3	0	0,0	0	0,0	3	100,0	3	100,0	3	100,0
45	20	20	0	0,0	1	5,0	19	95,0	19	95,0	19	95,0
46	22	22	0	0,0	0	0,0	20	100,0	20	90,9	22	100,0
47	15	15	0	0,0	2	13,3	13	86,7	13	86,7	9	60,0
48	18	18	0	0,0	0	0,0	18	100,0	18	100,0	18	100,0
49	40	40	0	0,0	1	2,5	37	97,5	39	97,5	39	97,5
50	21	21	0	0,0	0	0,0	20	100,0	21	100,0	21	100,0
51	63	63	0	0,0	0	0,0	63	100,0	63	100,0	62	98,4

Tablica 69. (nastavak s prethodne stranice)

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=53)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
52	53	53	0	0,0	1	1,9	49	98,1	52	98,1	52	98,1
53	14	14	0	0,0	0	0,0	14	100,0	14	100,0	10	71,4
Ukupno	2.365	2.355	10		63		2.246		2.275		2.260	
M	44,62	44,43	0,19	0,5	1,19	2,7	42,38	96,9	42,92	96,2	42,64	94,6
Min	3	3	0	0,0	0	0,0	3	79,1	3	77,6	3	60,0
Max	124	124	4	7,8	14	20,9	120	100,0	120	100,0	121	100,0

Tablica 70. Sudjelovanje u ispitivanju – Splitsko-dalmatinska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=92)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	44	44	0	0,0	4	9,1	40	90,9	40	90,9	40	90,9
2	164	164	0	0,0	3	1,8	160	98,2	161	98,2	161	98,2
3	74	73	1	1,4	1	1,4	72	97,3	71	95,9	72	97,3
4	104	104	0	0,0	0	0,0	104	100,0	104	100,0	104	100,0
5	140	140	0	0,0	2	1,4	137	98,6	123	87,9	137	97,9
6	41	39	2	4,9	1	2,4	38	92,7	38	92,7	38	92,7
7	11	11	0	0,0	0	0,0	10	100,0	11	100,0	11	100,0
8	117	117	0	0,0	1	0,9	116	99,1	116	99,1	116	99,1
9	111	111	0	0,0	1	0,9	110	99,1	110	99,1	109	98,2
10	141	137	4	2,8	1	0,7	136	96,5	135	95,7	135	95,7
11	4	4	0	0,0	0	0,0	4	100,0	4	100,0	4	100,0
12	91	91	0	0,0	2	2,2	86	97,8	86	94,5	89	97,8
13	92	91	1	1,1	0	0,0	90	98,9	91	98,9	89	96,7
14	20	20	0	0,0	0	0,0	20	100,0	20	100,0	20	100,0
15	92	92	0	0,0	0	0,0	90	100,0	91	98,9	90	97,8
16	83	83	0	0,0	0	0,0	68	100,0	83	100,0	82	98,8
17	109	106	3	2,8	1	0,9	102	96,3	102	93,6	103	94,5
18	99	99	0	0,0	3	3,0	94	97,0	96	97,0	94	94,9
19	92	92	0	0,0	3	3,3	88	96,7	88	95,7	89	96,7
20	90	90	0	0,0	0	0,0	87	100,0	89	98,9	90	100,0
21	135	135	0	0,0	1	0,7	130	99,3	134	99,3	132	97,8
22	71	71	0	0,0	2	2,8	67	97,2	68	95,8	67	94,4
23	122	122	0	0,0	1	0,8	119	99,2	121	99,2	118	96,7
24	57	57	0	0,0	0	0,0	56	100,0	57	100,0	55	96,5
25	49	49	0	0,0	2	4,1	40	95,9	47	95,9	47	95,9
26	73	73	0	0,0	3	4,1	69	95,9	69	94,5	70	95,9
27	78	75	3	3,8	3	3,8	70	92,3	72	92,3	72	92,3
28	70	70	0	0,0	1	1,4	68	98,6	69	98,6	69	98,6
29	72	72	0	0,0	4	5,6	68	94,4	67	93,1	67	93,1
30	64	64	0	0,0	0	0,0	64	100,0	64	100,0	64	100,0
31	72	70	2	2,8	0	0,0	69	97,2	70	97,2	69	95,8
32	73	73	0	0,0	0	0,0	69	100,0	73	100,0	72	98,6
33	49	49	0	0,0	4	8,2	45	91,8	44	89,8	45	91,8
34	65	65	0	0,0	2	3,1	61	96,9	62	95,4	63	96,9
35	70	67	3	4,3	0	0,0	67	95,7	67	95,7	67	95,7
36	53	53	0	0,0	0	0,0	50	100,0	53	100,0	53	100,0
37	106	104	2	1,9	2	1,9	102	96,2	101	95,3	102	96,2
38	125	125	0	0,0	2	1,6	117	98,4	123	98,4	122	97,6
39	91	91	0	0,0	3	3,3	88	96,7	88	96,7	87	95,6

Tablica 70. (nastavak s prethodne stranice)

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=92)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
40	88	88	0	0,0	2	2,3	86	97,7	84	95,5	85	96,6
41	114	114	0	0,0	5	4,4	105	95,6	108	94,7	108	94,7
42	73	73	0	0,0	3	4,1	67	95,9	69	94,5	70	95,9
43	70	70	0	0,0	1	1,4	66	98,6	68	97,1	68	97,1
44	118	107	11	9,3	3	2,5	103	88,1	104	88,1	104	88,1
45	47	47	0	0,0	0	0,0	46	100,0	46	97,9	47	100,0
46	11	11	0	0,0	0	0,0	11	100,0	11	100,0	11	100,0
47	79	79	0	0,0	1	1,3	77	98,7	78	98,7	78	98,7
48	54	54	0	0,0	0	0,0	53	100,0	53	98,1	54	100,0
49	94	94	0	0,0	0	0,0	88	100,0	94	100,0	94	100,0
50	7	7	0	0,0	0	0,0	7	100,0	7	100,0	7	100,0
51	55	53	2	3,6	3	5,5	49	90,9	49	89,1	49	89,1
52	120	120	0	0,0	2	1,7	116	98,3	118	98,3	115	95,8
53	12	12	0	0,0	0	0,0	12	100,0	12	100,0	12	100,0
54	26	26	0	0,0	0	0,0	26	100,0	24	92,3	26	100,0
55	17	17	0	0,0	0	0,0	17	100,0	17	100,0	17	100,0
56	14	14	0	0,0	0	0,0	14	100,0	13	92,9	14	100,0
57	16	16	0	0,0	0	0,0	15	100,0	16	100,0	16	100,0
58	14	13	1	7,1	0	0,0	13	92,9	13	92,9	13	92,9
59	4	4	0	0,0	0	0,0	4	100,0	4	100,0	4	100,0
60	78	78	0	0,0	2	2,6	75	97,4	76	97,4	73	93,6
61	6	6	0	0,0	0	0,0	6	100,0	6	100,0	6	100,0
62	58	58	0	0,0	1	1,7	57	98,3	57	98,3	57	98,3
63	41	41	0	0,0	0	0,0	41	100,0	41	100,0	41	100,0
64	18	18	0	0,0	0	0,0	18	100,0	18	100,0	18	100,0
65	11	11	0	0,0	0	0,0	11	100,0	11	100,0	11	100,0
66	13	13	0	0,0	0	0,0	13	100,0	13	100,0	13	100,0
67	6	6	0	0,0	0	0,0	6	100,0	6	100,0	6	100,0
68	52	51	1	1,9	0	0,0	49	98,1	51	98,1	50	96,2
69	31	31	0	0,0	0	0,0	31	100,0	31	100,0	29	93,5
70	34	34	0	0,0	0	0,0	30	100,0	34	100,0	34	100,0
71	4	4	0	0,0	0	0,0	4	100,0	4	100,0	4	100,0
72	10	10	0	0,0	0	0,0	10	100,0	10	100,0	10	100,0
73	27	27	0	0,0	0	0,0	27	100,0	26	96,3	27	100,0
74	25	25	0	0,0	0	0,0	23	100,0	25	100,0	25	100,0
75	12	12	0	0,0	0	0,0	12	100,0	12	100,0	12	100,0
76	32	32	0	0,0	0	0,0	32	100,0	32	100,0	32	100,0
77	46	46	0	0,0	1	2,2	45	97,8	45	97,8	40	87,0
78	65	65	0	0,0	0	0,0	61	100,0	65	100,0	64	98,5
79	44	44	0	0,0	0	0,0	44	100,0	44	100,0	43	97,7
80	38	38	0	0,0	0	0,0	38	100,0	38	100,0	38	100,0
81	44	44	0	0,0	0	0,0	44	100,0	44	100,0	43	97,7
82	55	51	4	7,3	0	0,0	51	92,7	51	92,7	51	92,7
83	42	42	0	0,0	0	0,0	42	100,0	42	100,0	41	97,6
84	12	12	0	0,0	0	0,0	12	100,0	12	100,0	12	100,0
85	21	14	7	33,3	1	4,8	13	61,9	13	61,9	13	61,9
86	32	32	0	0,0	2	6,3	29	93,8	30	93,8	30	93,8
87	139	139	0	0,0	2	1,4	136	98,6	135	97,1	135	97,1
88	28	28	0	0,0	2	7,1	26	92,9	25	89,3	26	92,9
89	13	13	0	0,0	2	15,4	11	84,6	11	84,6	11	84,6
90	17	17	0	0,0	0	0,0	17	100,0	17	100,0	17	100,0

Tablica 70. (nastavak s prethodne stranice)

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=92)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
91	46	46	0	0,0	1	2,2	45	97,8	45	97,8	45	97,8
92	18	18	0	0,0	0	0,0	18	100,0	18	100,0	18	100,0
Ukupno	5.365	5.318	47		87		5.123		5.184		5.181	
M	58,32	57,80	0,51	1,0	0,95	1,5	55,68	97,6	56,35	96,8	56,32	96,8
Min	4	4	0	0,0	0	0,0	4	61,9	4	61,9	4	61,9
Max	164	164	11	33,3	5	15,4	160	100,0	161	100,0	161	100,0

Tablica 71. Sudjelovanje u ispitivanju – Istarska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=46)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	43	43	0	0,0	0	0,0	43	100,0	43	100,0	43	100,0
2	22	22	0	0,0	2	9,1	20	90,9	19	86,4	20	90,9
3	56	55	1	1,8	1	1,8	54	96,4	54	96,4	54	96,4
4	46	46	0	0,0	0	0,0	42	100,0	44	95,7	46	100,0
5	79	79	0	0,0	2	2,5	75	97,5	77	97,5	77	97,5
6	197	196	1	0,5	4	2,0	190	97,5	191	97,0	189	95,9
7	159	158	1	0,6	3	1,9	150	97,5	150	94,3	153	96,2
8	23	23	0	0,0	1	4,3	22	95,7	21	91,3	22	95,7
9	11	11	0	0,0	0	0,0	11	100,0	11	100,0	10	90,9
10	80	79	1	1,3	1	1,3	74	97,5	78	97,5	76	95,0
11	72	70	2	2,8	2	2,8	64	94,4	67	93,1	68	94,4
12	38	37	1	2,6	2	5,3	33	92,1	35	92,1	35	92,1
13	47	37	10	21,3	0	0,0	37	78,7	37	78,7	36	76,6
14	45	45	0	0,0	0	0,0	45	100,0	44	97,8	45	100,0
15	72	71	1	1,4	3	4,2	68	94,4	68	94,4	64	88,9
16	83	83	0	0,0	1	1,2	82	98,8	82	98,8	82	98,8
17	25	25	0	0,0	1	4,0	20	96,0	23	92,0	23	92,0
18	63	63	0	0,0	3	4,8	57	95,2	59	93,7	59	93,7
19	40	40	0	0,0	0	0,0	40	100,0	40	100,0	40	100,0
20	3	3	0	0,0	0	0,0	3	100,0	3	100,0	3	100,0
21	20	20	0	0,0	0	0,0	19	100,0	19	95,0	19	95,0
22	37	36	1	2,7	1	2,7	34	94,6	35	94,6	35	94,6
23	70	70	0	0,0	0	0,0	60	100,0	69	98,6	69	98,6
24	17	17	0	0,0	1	5,9	16	94,1	16	94,1	15	88,2
25	21	21	0	0,0	1	4,8	20	95,2	19	90,5	20	95,2
26	7	7	0	0,0	0	0,0	6	100,0	7	100,0	7	100,0
27	22	22	0	0,0	0	0,0	22	100,0	22	100,0	22	100,0
28	13	13	0	0,0	2	15,4	10	84,6	11	84,6	11	84,6
29	16	16	0	0,0	0	0,0	15	100,0	16	100,0	15	93,8
30	11	11	0	0,0	0	0,0	11	100,0	10	90,9	11	100,0
31	7	7	0	0,0	0	0,0	7	100,0	7	100,0	7	100,0
32	3	3	0	0,0	0	0,0	3	100,0	3	100,0	3	100,0
33	39	39	0	0,0	0	0,0	39	100,0	39	100,0	39	100,0
34	10	10	0	0,0	0	0,0	10	100,0	10	100,0	10	100,0
35	38	37	1	2,6	0	0,0	37	97,4	37	97,4	37	97,4
36	3	3	0	0,0	0	0,0	3	100,0	3	100,0	3	100,0
37	5	5	0	0,0	0	0,0	5	100,0	5	100,0	5	100,0
38	9	9	0	0,0	0	0,0	9	100,0	9	100,0	9	100,0
39	8	8	0	0,0	0	0,0	8	100,0	8	100,0	8	100,0
40	103	103	0	0,0	4	3,9	98	96,1	97	94,2	98	95,1
41	15	14	1	6,7	1	6,7	13	86,7	13	86,7	13	86,7

Tablica 71. (nastavak s prethodne stranice)

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=46)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
42	42	33	9	21,4	0	0,0	33	78,6	33	78,6	33	78,6
43	43	43	0	0,0	1	2,3	41	97,7	42	97,7	42	97,7
44	38	38	0	0,0	0	0,0	38	100,0	38	100,0	38	100,0
45	27	27	0	0,0	0	0,0	26	100,0	27	100,0	27	100,0
46	35	35	0	0,0	0	0,0	34	100,0	35	100,0	33	94,3
Ukupno	1.863	1.833	30		37		1.747		1.776		1.774	
M	40,50	39,85	0,65	1,4	0,80	1,9	37,98	96,7	38,61	95,6	38,57	95,5
Min	3	3	0	0,0	0	0,0	3	78,6	3	78,6	3	76,6
Max	197	196	10	21,4	4	15,4	190	100,0	191	100,0	189	100,0

Tablica 72. Sudjelovanje u ispitivanju – Dubrovačko-neretvanska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=31)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	43	43	0	0,0	0	0,0	43	100,0	42	97,7	42	97,7
2	127	127	0	0,0	2	1,6	124	98,4	124	97,6	125	98,4
3	54	54	0	0,0	1	1,9	53	98,1	52	96,3	53	98,1
4	104	104	0	0,0	4	3,8	100	96,2	98	94,2	99	95,2
5	25	25	0	0,0	1	4,0	24	96,0	24	96,0	24	96,0
6	100	100	0	0,0	3	3,0	95	97,0	97	97,0	96	96,0
7	57	57	0	0,0	0	0,0	55	100,0	57	100,0	57	100,0
8	12	12	0	0,0	0	0,0	12	100,0	12	100,0	12	100,0
9	12	12	0	0,0	0	0,0	12	100,0	12	100,0	12	100,0
10	147	146	1	0,7	12	8,2	131	91,2	133	90,5	131	89,1
11	125	124	1	0,8	5	4,0	114	95,2	119	95,2	118	94,4
12	81	81	0	0,0	1	1,2	77	98,8	80	98,8	80	98,8
13	20	20	0	0,0	1	5,0	19	95,0	19	95,0	19	95,0
14	18	18	0	0,0	2	11,1	16	88,9	16	88,9	16	88,9
15	64	64	0	0,0	1	1,6	61	98,4	63	98,4	63	98,4
16	49	35	14	28,6	0	0,0	35	71,4	35	71,4	34	69,4
17	21	21	0	0,0	0	0,0	21	100,0	21	100,0	21	100,0
18	12	12	0	0,0	1	8,3	11	91,7	11	91,7	11	91,7
19	26	26	0	0,0	0	0,0	24	100,0	24	92,3	26	100,0
20	15	15	0	0,0	0	0,0	15	100,0	15	100,0	15	100,0
21	7	7	0	0,0	0	0,0	7	100,0	7	100,0	7	100,0
22	38	38	0	0,0	0	0,0	38	100,0	38	100,0	38	100,0
23	71	71	0	0,0	1	1,4	70	98,6	70	98,6	69	97,2
24	13	13	0	0,0	0	0,0	13	100,0	12	92,3	13	100,0
25	13	11	2	15,4	0	0,0	11	84,6	11	84,6	11	84,6
26	35	34	1	2,9	1	2,9	31	94,3	33	94,3	33	94,3
27	10	10	0	0,0	0	0,0	10	100,0	10	100,0	10	100,0
28	9	9	0	0,0	0	0,0	8	100,0	9	100,0	9	100,0
29	4	4	0	0,0	0	0,0	4	100,0	4	100,0	4	100,0
30	5	5	0	0,0	0	0,0	5	100,0	5	100,0	5	100,0
31	80	80	0	0,0	1	1,3	78	98,8	79	98,8	78	97,5
Ukupno	1.397	1.378	19		37	59,2	1.317		1.332		1.331	
M	45,06	44,45	0,61	1,6	1,19	1,9	42,48	96,5	42,97	95,8	42,94	96,2
Min	4	4	0	0,0	0	0,0	4	71,4	4	71,4	4	69,4
Max	147	146	14	28,6	12	11,1	131	100,0	133	100,0	131	100,0

Tablica 73. Sudjelovanje u ispitivanju – Međimurska županija

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=30)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	99	99	0	0,0	2	2,0	89	98,0	97	98,0	96	97,0
2	37	36	1	2,7	1	2,7	33	94,6	35	94,6	34	91,9
3	45	45	0	0,0	0	0,0	45	100,0	45	100,0	44	97,8
4	38	38	0	0,0	0	0,0	29	100,0	38	100,0	37	97,4
5	26	26	0	0,0	0	0,0	25	100,0	26	100,0	26	100,0
6	53	53	0	0,0	1	1,9	45	98,1	50	94,3	51	96,2
7	18	18	0	0,0	0	0,0	16	100,0	18	100,0	18	100,0
8	45	43	2	4,4	2	4,4	39	91,1	41	91,1	41	91,1
9	35	35	0	0,0	1	2,9	29	97,1	33	94,3	33	94,3
10	22	22	0	0,0	0	0,0	20	100,0	22	100,0	22	100,0
11	35	35	0	0,0	1	2,9	34	97,1	34	97,1	34	97,1
12	61	61	0	0,0	2	3,3	56	96,7	58	95,1	58	95,1
13	40	40	0	0,0	0	0,0	35	100,0	39	97,5	38	95,0
14	78	78	0	0,0	0	0,0	73	100,0	78	100,0	78	100,0
15	87	87	0	0,0	1	1,1	84	98,9	86	98,9	82	94,3
16	66	66	0	0,0	6	9,1	54	90,9	55	83,3	55	83,3
17	44	44	0	0,0	2	4,5	40	95,5	42	95,5	42	95,5
18	75	75	0	0,0	2	2,7	68	97,3	73	97,3	73	97,3
19	24	24	0	0,0	0	0,0	23	100,0	24	100,0	23	95,8
20	17	17	0	0,0	0	0,0	16	100,0	17	100,0	17	100,0
21	53	53	0	0,0	1	1,9	50	98,1	52	98,1	51	96,2
22	29	29	0	0,0	0	0,0	29	100,0	29	100,0	28	96,6
23	35	35	0	0,0	0	0,0	31	100,0	35	100,0	35	100,0
24	36	35	1	2,8	0	0,0	35	97,2	35	97,2	30	83,3
25	45	45	0	0,0	0	0,0	41	100,0	43	95,6	45	100,0
26	42	42	0	0,0	1	2,4	31	97,6	41	97,6	41	97,6
27	17	17	0	0,0	1	5,9	16	94,1	16	94,1	16	94,1
28	40	40	0	0,0	2	5,0	36	95,0	38	95,0	38	95,0
29	29	29	0	0,0	0	0,0	28	100,0	29	100,0	29	100,0
30	63	63	0	0,0	0	0,0	63	100,0	63	100,0	63	100,0
Ukupno	1.334	1.330	4		26		1.213		1.292		1.278	
M	44,47	44,33	0,13	0,3	0,87	1,8	40,43	97,9	43,07	97,2	42,60	96,1
Min	17	17	0	0,0	0	0,0	16	90,9	16	83,3	16	83,3
Max	99	99	2	4,4	6	9,1	89	100,0	97	100,0	96	100,0

Tablica 74. Sudjelovanje u ispitivanju – Grad Zagreb

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=106)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
1	43	43	0	0,0	3	7,0	40	93,0	40	93,0	39	90,7
2	36	36	0	0,0	0	0,0	36	100,0	26	72,2	35	97,2
3	49	47	2	4,1	0	0,0	46	95,9	47	95,9	47	95,9
4	49	49	0	0,0	0	0,0	47	100,0	49	100,0	49	100,0
5	53	53	0	0,0	1	1,9	52	98,1	52	98,1	52	98,1
6	86	86	0	0,0	2	2,3	84	97,7	84	97,7	80	93,0
7	54	54	0	0,0	1	1,9	50	98,1	53	98,1	52	96,3
8	61	58	3	4,9	4	6,6	54	88,5	54	88,5	54	88,5
9	52	51	1	1,9	0	0,0	50	98,1	50	96,2	51	98,1
10	88	87	1	1,1	3	3,4	84	95,5	84	95,5	83	94,3
11	72	72	0	0,0	1	1,4	63	98,6	71	98,6	70	97,2
12	71	71	0	0,0	2	2,8	61	97,2	69	97,2	67	94,4
13	76	76	0	0,0	3	3,9	71	96,1	73	96,1	72	94,7
14	73	53	20	27,4	0	0,0	50	72,6	53	72,6	53	72,6

Tablica 74. (nastavak s prethodne stranice)

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=106)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
15	87	87	0	0,0	5	5,7	82	94,3	80	92,0	81	93,1
16	148	147	1	0,7	6	4,1	133	95,3	140	94,6	140	94,6
17	119	119	0	0,0	5	4,2	109	95,8	114	95,8	113	95,0
18	71	70	1	1,4	0	0,0	59	98,6	69	97,2	69	97,2
19	121	121	0	0,0	1	0,8	117	99,2	119	98,3	119	98,3
20	103	103	0	0,0	4	3,9	97	96,1	98	95,1	98	95,1
21	127	127	0	0,0	1	0,8	120	99,2	123	96,9	121	95,3
22	110	110	0	0,0	2	1,8	100	98,2	107	97,3	108	98,2
23	57	57	0	0,0	0	0,0	55	100,0	57	100,0	57	100,0
24	91	89	2	2,2	2	2,2	85	95,6	86	94,5	86	94,5
25	116	115	1	0,9	5	4,3	106	94,8	110	94,8	109	94,0
26	65	65	0	0,0	2	3,1	62	96,9	62	95,4	62	95,4
27	74	71	3	4,1	2	2,7	67	93,2	69	93,2	69	93,2
28	53	53	0	0,0	1	1,9	48	98,1	51	96,2	51	96,2
29	52	52	0	0,0	0	0,0	51	100,0	52	100,0	52	100,0
30	72	72	0	0,0	3	4,2	65	95,8	69	95,8	69	95,8
31	79	77	2	2,5	4	5,1	73	92,4	73	92,4	67	84,8
32	82	82	0	0,0	0	0,0	80	100,0	82	100,0	81	98,8
33	61	61	0	0,0	1	1,6	60	98,4	58	95,1	60	98,4
34	57	57	0	0,0	4	7,0	53	93,0	53	93,0	53	93,0
35	64	62	2	3,1	3	4,7	58	92,2	59	92,2	59	92,2
36	52	52	0	0,0	2	3,8	50	96,2	50	96,2	50	96,2
37	57	57	0	0,0	2	3,5	55	96,5	54	94,7	54	94,7
38	48	48	0	0,0	4	8,3	43	91,7	44	91,7	44	91,7
39	42	42	0	0,0	1	2,4	39	97,6	41	97,6	40	95,2
40	83	83	0	0,0	1	1,2	78	98,8	82	98,8	80	96,4
41	72	68	4	5,6	3	4,2	63	90,3	64	88,9	64	88,9
42	50	50	0	0,0	2	4,0	47	96,0	48	96,0	48	96,0
43	49	49	0	0,0	1	2,0	46	98,0	48	98,0	47	95,9
44	104	104	0	0,0	6	5,8	91	94,2	92	88,5	96	92,3
45	42	42	0	0,0	0	0,0	37	100,0	41	97,6	42	100,0
46	104	104	0	0,0	3	2,9	95	97,1	101	97,1	100	96,2
47	95	95	0	0,0	0	0,0	95	100,0	94	98,9	94	98,9
48	124	122	2	1,6	5	4,0	113	94,4	115	92,7	114	91,9
49	125	124	1	0,8	2	1,6	118	97,6	121	96,8	118	94,4
50	84	83	1	1,2	1	1,2	78	97,6	81	96,4	82	97,6
51	77	75	2	2,6	2	2,6	69	94,8	73	94,8	71	92,2
52	85	70	15	17,6	3	3,5	66	78,8	67	78,8	67	78,8
53	97	97	0	0,0	2	2,1	93	97,9	94	96,9	93	95,9
54	44	44	0	0,0	1	2,3	43	97,7	43	97,7	43	97,7
55	125	125	0	0,0	3	2,4	117	97,6	121	96,8	122	97,6
56	111	110	1	0,9	1	0,9	107	98,2	109	98,2	107	96,4
57	41	41	0	0,0	0	0,0	40	100,0	41	100,0	41	100,0
58	52	50	2	3,8	2	3,8	46	92,3	47	90,4	48	92,3
59	34	34	0	0,0	1	2,9	30	97,1	33	97,1	32	94,1
60	95	93	2	2,1	3	3,2	89	94,7	90	94,7	90	94,7
61	41	41	0	0,0	0	0,0	41	100,0	41	100,0	41	100,0
62	48	48	0	0,0	2	4,2	43	95,8	46	95,8	46	95,8
63	80	80	0	0,0	2	2,5	77	97,5	78	97,5	75	93,8
64	103	103	0	0,0	5	4,9	92	95,1	97	94,2	92	89,3
65	89	89	0	0,0	1	1,1	82	98,9	87	97,8	86	96,6
66	76	76	0	0,0	5	6,6	69	93,4	71	93,4	70	92,1
67	39	39	0	0,0	5	12,8	34	87,2	34	87,2	34	87,2
68	48	48	0	0,0	0	0,0	46	100,0	48	100,0	48	100,0

Tablica 74. (nastavak s prethodne stranice)

Škola	Učenici	Pristali	Odbijanja		Nedolasci		Redoviti	Reprezenta-	1. dan		2. dan	
(N=106)	N	N	N	%	N	%	ispit (N)	tivnost (%)	N	%	N	%
69	69	64	5	7,2	4	5,8	60	87,0	60	87,0	60	87,0
70	38	38	0	0,0	0	0,0	38	100,0	37	97,4	38	100,0
71	87	87	0	0,0	2	2,3	83	97,7	85	97,7	85	97,7
72	33	33	0	0,0	3	9,1	27	90,9	30	90,9	30	90,9
73	36	36	0	0,0	1	2,8	34	97,2	35	97,2	34	94,4
74	51	51	0	0,0	3	5,9	45	94,1	46	90,2	47	92,2
75	47	47	0	0,0	0	0,0	42	100,0	47	100,0	45	95,7
76	63	63	0	0,0	2	3,2	53	96,8	61	96,8	60	95,2
77	15	15	0	0,0	0	0,0	15	100,0	15	100,0	15	100,0
78	124	124	0	0,0	4	3,2	120	96,8	119	96,0	119	96,0
79	71	71	0	0,0	3	4,2	65	95,8	68	95,8	67	94,4
80	165	165	0	0,0	4	2,4	153	97,6	159	96,4	160	97,0
81	128	128	0	0,0	1	0,8	123	99,2	126	98,4	127	99,2
82	83	83	0	0,0	2	2,4	73	97,6	81	97,6	81	97,6
83	83	83	0	0,0	1	1,2	81	98,8	82	98,8	80	96,4
84	70	70	0	0,0	1	1,4	66	98,6	69	98,6	69	98,6
85	73	73	0	0,0	4	5,5	65	94,5	69	94,5	67	91,8
86	118	118	0	0,0	4	3,4	103	96,6	109	92,4	110	93,2
87	68	68	0	0,0	2	2,9	62	97,1	66	97,1	65	95,6
88	69	69	0	0,0	7	10,1	62	89,9	62	89,9	60	87,0
89	13	12	1	7,7	0	0,0	12	92,3	12	92,3	12	92,3
90	48	45	3	6,3	0	0,0	41	93,8	45	93,8	45	93,8
91	71	67	4	5,6	1	1,4	66	93,0	66	93,0	66	93,0
92	58	58	0	0,0	0	0,0	57	100,0	58	100,0	58	100,0
93	79	78	1	1,3	3	3,8	74	94,9	75	94,9	74	93,7
94	79	79	0	0,0	4	5,1	73	94,9	75	94,9	72	91,1
95	83	82	1	1,2	1	1,2	79	97,6	81	97,6	80	96,4
96	132	132	0	0,0	5	3,8	126	96,2	123	93,2	123	93,2
97	140	140	0	0,0	11	7,9	124	92,1	129	92,1	127	90,7
98	132	132	0	0,0	8	6,1	119	93,9	124	93,9	121	91,7
99	57	57	0	0,0	6	10,5	46	89,5	51	89,5	51	89,5
100	74	72	2	2,7	1	1,4	70	95,9	71	95,9	70	94,6
101	92	91	1	1,1	1	1,1	86	97,8	86	93,5	87	94,6
102	76	76	0	0,0	0	0,0	75	100,0	75	98,7	75	98,7
103	71	71	0	0,0	1	1,4	70	98,6	70	98,6	68	95,8
104	143	143	0	0,0	4	2,8	139	97,2	137	95,8	138	96,5
105	93	92	1	1,1	3	3,2	85	95,7	85	91,4	88	94,6
106	5	5	0	0,0	1	20,0	4	80,0	4	80,0	4	80,0
Ukupno	8.025	7.937	88		240		7.416		7.625		7.585	
M	75,71	74,88	0,83	1,2	2,26	3,1	69,96	95,7	71,93	94,8	71,56	94,5
Min	5	5	0	0,0	0	0,0	4	72,6	4	72,2	4	72,6
Max	165	165	20	27,4	11	20,0	153	100,0	159	100,0	160	100,0

6. REZULTATI ISPITIVANJA

Kao što je naznačeno, 45.080 učenika u 844 hrvatske osnovne škole pristupilo je ispitivanju i pisalo redoviti ispit. U nastavku donosimo najvažnije rezultate vanjskoga vrednovanja, objašnjenje rezultata te moguće implikacije koje pojedine spoznaje imaju ili mogu imati na funkcioniranje osnovnoškolskoga obrazovnoga sustava. Rezultati koje ovdje iznosimo nisu ujedno i svi rezultati koje je moguće dobiti i prikazati kao rezultat vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda. Stoga smo se ograničili na najvažnije spoznaje koje, na jednoj strani, pružaju odgovore na temeljne ciljeve i specifične istraživačke zadatke ovoga projekta, a na drugoj strani, imaju najveću dijagnostičku vrijednost u razmatranju djelovanja osnovnoškolskoga obrazovnoga sustava u cjelini te djelovanja pojedinih većih sastavnica toga sustava.

Niz drugih spoznaja koje dobiveni rezultati pružaju potrebno je cjelovito prikazati u vremenu pred nama, u dokumentima koji će biti od primarne koristi pojedinim školama i/ili skupinama škola koje su sudjelovale u ispitivanju. One će školama predstavljati valjanu, pouzdanu i uporabljivu osnovu za razmatranje vlastitih dosega, vlastitu usporedbu s drugima te prepoznavanje vlastitih potencijala koje je potrebno aktivirati radi djelotvornoga i optimalnoga funkcioniranja. Osim toga, niz je mogućih rezultata i spoznaja koje od koristi mogu biti prije svega skupinama učitelja pojedinih nastavnih područja i stručnjacima u kreiranju obrazovne politike unutar tih nastavnih područja razredne nastave.

Analizi rezultata pristupili smo na različite načine. Kao prvo, utvrdili smo postignuća učenika na pojedinim ispitima i njegovim sastavnicama na nacionalnoj razini te na razini pojedinih županija. Ta nam spoznaja pruža uvid u trenutačnu razinu znanja/osposobljenosti i pruža osnovu za izvođenje zaključaka o učeničkim postignućima. Kako bismo dobili jasniju sliku o mogućim posrednicima učeničkih postignuća, usporedili smo postignuća učenika različitih obilježja koja su nam u ovome ispitivanju bila dostupna. Na drugoj razini analize osnova jedinica analize bile su nam škole, odnosno prosječni rezultati škola – kako na razini pojedinih županija, tako i na nacionalnoj razini. Budući da se broj učenika četvrtih razreda koji su pisali redoviti ispit razlikuje i kreće od jednoga do 201 učenika, prosječni rezultati škola jasno su opterećeni raznolikom pogreškom mjerenja i nisu pouzdani u jednakoj mjeri za svaku školu. Stoga se u interpretaciji rezultata nužno mora voditi računa o ovoj važnoj činjenici. U nastojanju da dobijemo što iscrpniju, valjaniju i pouzdaniju sliku o postignućima škola, analizi po školama pristupili smo na nekoliko načina – izračunali smo prosječne rezultate škola, rang škola te smo formiranjem pokazatelja koji smo nazvali Indeks nacionalne usporedivosti doveli rezultate pojedinih škola u relacijski kontekst s prosječnim rezultatom koji se na nacionalnoj razini postiže. Pored toga razmotrili smo razlike koje škole sličnih ili različitih obilježja imaju u pogledu postignuća te utjecaj obilježja upravljanja školom na postignuća škola. Na kraju, iako ne manje bitno, analizu smo usmjerili na neposredne

sudionike odgojno-obrazovnog rada – učitelje – i razlike koje se javljaju u postignućima učenika koje poučavaju učitelji različitih obilježja.

Svi su prosječni rezultati iskazani u postotcima i mogu se kretati u maksimalnom rasponu od 0 do 100 posto, pri čemu veći numerički iznos ukazuje na bolje, odnosno izraženije postignuće. Tamo gdje su rezultati iskazani na drugačiji način te ih je potrebno drugačije razumijevati i interpretirati, to je u tekstu posebno naznačeno te je objašnjen način interpretacije rezultata.

6.1. REZULTATI UČENIKA POJEDINIH ŽUPANIJA

U Tablicama od 75 do 82 prikazani su prosječni rezultati učenika pojedinih županija iz pojedinih ispita i/ili sastavnica ispita, pokazatelj raspršenja rezultata iskazan preko standardne devijacije te minimalni i maksimalni rezultat koji učenici unutar županija postižu. Za točnije razumijevanje rezultata navedeni su i pokazatelji ukupnoga broja učenika u županiji.

Tablica 75. Osnovni rezultati ispitivanja iz Hrvatskoga jezika - učenici pojedinih županija

Županija	Hrvatski jezik				
	Ukupno učenika	M	SD	Min	Max
Zagrebačka	3.665	58,1	18,24	0,0	100,0
Krapinsko-zagorska	1.377	58,8	19,01	0,0	100,0
Sisačko-moslavačka	1.796	53,5	19,74	0,0	100,0
Karlovačka	1.152	56,1	19,24	2,4	97,6
Varaždinska	1.962	58,5	18,59	0,0	97,6
Koprivničko-križevačka	1.312	55,1	19,67	0,0	97,6
Bjelovarsko-bilogorska	1.320	51,3	20,63	0,0	97,6
Primorsko-goranska	2.395	58,3	19,17	0,0	96,4
Ličko-senjska	590	49,6	21,11	0,0	92,9
Virovitičko-podravska	1.087	52,6	20,94	0,0	100,0
Požeško-slavonska	1.037	54,2	20,27	0,0	100,0
Brodsko-posavska	2.087	55,6	18,51	0,0	95,2
Zadarska	1.862	57,5	19,10	0,0	100,0
Osječko-baranjska	3.432	53,6	19,70	0,0	100,0
Šibensko-kninska	1.265	57,6	19,21	2,4	100,0
Vukovarsko-srijemska	2.246	53,2	19,68	0,0	97,6
Splitsko-dalmatinska	5.108	60,3	18,23	0,0	100,0
Istarska	1.747	54,1	19,79	0,0	97,6
Dubrovačko-neretvanska	1.317	60,1	17,73	1,2	100,0
Međimurska	1.213	55,1	20,80	0,0	100,0
Grad Zagreb	7.110	61,5	17,91	0,0	100,0
UKUPNO HRVATSKA	45.080	57,2	19,28	0,0	100,0

Svi učenici četvrtih razreda u Republici Hrvatskoj prosječno su riješili 57,2% ispita iz Hrvatskoga jezika, uz standardnu devijaciju od 19,28% bodova. U državi postoje učenici koji na ispitu nisu točno riješili niti jedan zadatak, kao i učenici koji s maksimalnom uspješnošću rješavaju ovaj ispit. Učenici Grada Zagreba (61,5%), Splitsko-dalmatinske (60,3%) i Dubrovačko-neretvanske županije (60,1%) prosječno su najuspješniji, dok su učenici iz Ličko-senjske županije (49,6%) prosječno najmanje uspješni.

Prosječna uspješnost učenika četvrtih razreda iz Matematike je 52,9% ispita, uz nešto veće raspršenje uspjeha učenika od 24,47% bodova na ispitu. Prosječno su iz Matematike najuspješniji učenici Dubrovačko-neretvanske (58,3%) i Splitsko-dalmatinske županije (57,8%), dok su učenici Koprivničko-križevačke (47,0%) i Ličko-senjske županije (47,2%) prosječno najmanje uspješni.

Tablica 76. Osnovni rezultati ispitivanja iz Matematike - učenici pojedinih županija

Županija	Matematika				
	Ukupno učenika	M	SD	Min	Max
Zagrebačka	3.665	51,7	24,30	0,0	100,0
Krapinsko-zagorska	1.377	51,0	24,66	0,0	100,0
Sisačko-moslavačka	1.796	50,1	25,75	0,0	100,0
Karlovačka	1.152	49,8	25,03	0,0	100,0
Varaždinska	1.962	53,4	23,81	0,0	100,0
Koprivničko-križevačka	1.312	47,0	24,07	0,0	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	1.320	48,9	24,61	0,0	100,0
Primorsko-goranska	2.395	54,6	23,67	0,0	100,0
Ličko-senjska	590	47,2	24,68	0,0	100,0
Virovitičko-podravska	1.087	50,2	25,62	0,0	100,0
Požeško-slavonska	1.037	50,9	24,68	0,0	100,0
Brodsko-posavska	2.087	48,2	24,74	0,0	100,0
Zadarska	1.862	55,6	23,71	0,0	100,0
Osječko-baranjska	3.432	49,2	24,72	0,0	100,0
Šibensko-kninska	1.265	52,7	25,17	0,0	100,0
Vukovarsko-srijemska	2.246	48,5	24,33	0,0	100,0
Splitsko-dalmatinska	5.108	57,8	23,20	0,0	100,0
Istarska	1.747	52,7	24,47	0,0	100,0
Dubrovačko-neretvanska	1.317	58,3	22,41	0,0	100,0
Međimurska	1.213	55,0	25,83	0,0	100,0
Grad Zagreb	7.110	56,1	23,77	0,0	100,0
UKUPNO HRVATSKA	45.080	52,9	24,47	0,0	100,0

Tablica 77. Osnovni rezultati ispitivanja iz Prirode i društva - učenici pojedinih županija

Županija	Priroda i društvo				
	Ukupno učenika	M	SD	Min	Max
Zagrebačka	3.665	61,8	21,23	0,0	100,0
Krapinsko-zagorska	1.377	61,6	22,36	0,0	100,0
Sisačko-moslavačka	1.796	57,9	22,63	0,0	100,0
Karlovačka	1.152	59,7	22,92	0,0	100,0
Varaždinska	1.962	63,1	21,29	0,0	100,0
Koprivničko-križevačka	1.312	57,9	22,54	0,0	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	1.320	56,8	22,77	0,0	100,0
Primorsko-goranska	2.395	62,4	22,42	0,0	100,0
Ličko-senjska	590	54,8	23,90	0,0	100,0
Virovitičko-podravska	1.087	57,9	23,58	0,0	100,0
Požeško-slavonska	1.037	60,0	22,67	0,0	100,0
Brodsko-posavska	2.087	56,9	22,54	0,0	100,0
Zadarska	1.862	61,2	21,72	0,0	100,0
Osječko-baranjska	3.432	57,5	21,66	0,0	100,0
Šibensko-kninska	1.265	60,3	21,88	0,0	100,0
Vukovarsko-srijemska	2.246	57,8	21,62	0,0	100,0
Splitsko-dalmatinska	5.108	64,2	21,14	0,0	100,0
Istarska	1.747	59,6	22,71	0,0	100,0
Dubrovačko-neretvanska	1.317	62,8	20,78	0,0	100,0
Međimurska	1.213	60,2	23,68	0,0	100,0
Grad Zagreb	7.110	65,8	20,66	0,0	100,0
UKUPNO HRVATSKA	45.080	61,2	22,03	0,0	100,0

Učenici iz Prirode i društva postižu nešto bolje prosječne rezultate nego iz Hrvatskoga jezika i Matematike. Na nacionalnoj razini prosječno je riješeno 61,2% ispita. Ličko-senjska županija u relativnom poretku ima najniži prosječni rezultat (54,8%), a učenici Grada Zagreba najbolji prosječni rezultat iz ovoga ispita (65,8%).

Osposobljenost za integraciju nastavnih sadržaja iz Hrvatskoga jezika, Matematike i Prirode i društva učenika četvrtih razreda osnovne škole pokazala se kao predmet ispitivanja koji je, promatrano u usporedbi s pojedinačnim ispitima iz pojedinih nastavnih predmeta, na nacionalnoj razini rezultirao najlošijim rezultatima. Prosječan rezultat na nacionalnoj razini iznosi 48,2% bodova, s velikim standardnim prosječnim raspršenjem rezultata od 30,87%. Ovakvo veliko rasipanje rezultata oko prosječnoga rezultata može ukazivati na neujednačenosti u obrazovnome sustavu glede osposobljavanja učenika za integraciju, odnosno za korištenje znanja i kompetencija stečenih u jednom nastavnom području u nekom drugom.

Tablica 78. Osnovni rezultati iz integracije nastavnih sadržaja - učenici pojedinih županija

Županija	Integracija				
	Ukupno učenika	M	SD	Min	Max
Zagrebačka	3.665	47,9	31,05	0,0	100,0
Krapinsko-zagorska	1.377	47,1	30,84	0,0	100,0
Sisačko-moslavačka	1.796	43,3	30,69	0,0	100,0
Karlovačka	1.152	44,1	30,70	0,0	100,0
Varaždinska	1.962	48,3	30,92	0,0	100,0
Koprivničko-križevačka	1.312	40,3	30,46	0,0	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	1.320	40,9	30,83	0,0	100,0
Primorsko-goranska	2.395	50,0	30,86	0,0	100,0
Ličko-senjska	590	40,3	31,20	0,0	100,0
Virovitičko-podravska	1.087	43,4	31,60	0,0	100,0
Požeško-slavonska	1.037	46,9	31,04	0,0	100,0
Brodsko-posavska	2.087	43,1	30,52	0,0	100,0
Zadarska	1.862	50,0	31,04	0,0	100,0
Osječko-baranjska	3.432	46,8	30,90	0,0	100,0
Šibensko-kninska	1.265	48,5	29,27	0,0	100,0
Vukovarsko-srijemska	2.246	45,0	30,27	0,0	100,0
Splitsko-dalmatinska	5.108	54,6	30,27	0,0	100,0
Istarska	1.747	45,2	30,44	0,0	100,0
Dubrovačko-neretvanska	1.317	50,4	30,48	0,0	100,0
Međimurska	1.213	48,4	31,65	0,0	100,0
Grad Zagreb	7.110	52,8	30,03	0,0	100,0
UKUPNO HRVATSKA	45.080	48,2	30,87	0,0	100,0

Na ispitu kojim se ispituju integracijski sadržaji predmeta iz razredne nastave učenici iz triju županija – Koprivničko-križevačke (40,3%), Ličko-senjske (40,3%) i Bjelovarsko-bilogorske (40,9%) postižu prosječno najlošije rezultate, dok su učenici Splitsko-dalmatinske županije (54,6%) prosječno najuspješniji. Zanimljivo je napomenuti da unutar ovoga ispita integracijskih sadržaja postoji i najveće razlikovanje među županijama od čak 14,3 postotnih bodova, dok je kod ostalih ispita ta razlika oko 10 postotnih bodova.

Ispitivanje postignuća učenika iz pojedinih stranih jezika kao prvoga stranoga jezika koji učenici uče, obuhvatilo je nejednak broj učenika koji uče neki strani jezik kao prvi strani jezik u redovnoj

nastavi. Iz tih smo razloga za svaki ispitivani jezik naveli i dodatni stupac „N“, koji označuje broj učenika na koji se rezultati ispitivanja pojedinoga stranoga jezika odnose. Najveći broj učenika koji su pisali redoviti ispit kao prvi strani jezik uče engleski jezik, njih 39.217, dok njemački jezik u Republici Hrvatskoj uči ukupno 5.253 učenika koji su pisali redoviti ispit. Francuski i Talijanski jezik kao prvi strani jezik u 4. razredima uči uistinu malen broj učenika i iskazani rezultati mogu se prije svega shvatiti kao opći pokazatelj trenda, a ne kao valjani i pouzdani pokazatelj postignuća učenika, budući da su prosječni rezultati opterećeni vrlo velikom pogreškom aritmetičke sredine.

Prosječna uspješnost učenika na ispitu iz Engleskoga jezika jest 57,8%, dok je na ispitu iz Njemačkoga jezika nešto veća i iznosi 66,4%. Županijsku usporedivost s valjanim rezultatima moguće je napraviti samo za Engleski jezik, gdje imamo dovoljan broj učenika u svakoj od županija. U ispitu iz Engleskoga jezika županija s najboljom postotnom riješenosti ispita jest Grad Zagreb, s prosječno 65,1% rješivosti, a slijede je Splitsko-dalmatinska županija (62,1%) te Primorsko-goranska i Dubrovačko-neretvanska županija s 61,5% rješivosti. Županija s najslabijim rezultatom iz Engleskoga jezika jest Ličko-senjska županija s 45,5% te Virovitičko-podravska s 47,4% prosječne rješivosti ispita.

Tablica 79. Osnovni rezultati iz Engleskoga jezika - učenici pojedinih županija

Županija	Engleski jezik					
	Ukupno učenika	N	M	SD	Min	Max
Zagrebačka	3.665	3.373	58,6	24,50	0,0	100,0
Krapinsko-zagorska	1.377	971	55,7	24,47	0,0	100,0
Sisačko-moslavačka	1.796	1.667	52,3	25,65	0,0	100,0
Karlovačka	1.152	1.116	55,4	25,43	0,0	100,0
Varaždinska	1.962	871	56,7	25,22	0,0	100,0
Koprivničko-križevačka	1.312	982	54,8	26,22	0,0	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	1.320	1.067	48,5	25,86	0,0	100,0
Primorsko-goranska	2.395	2.179	61,5	24,40	0,0	100,0
Ličko-senjska	590	511	45,5	24,90	0,0	95,8
Virovitičko-podravska	1.087	939	47,4	25,29	0,0	100,0
Požeško-slavonska	1.037	895	52,0	24,57	0,0	95,8
Brodsko-posavska	2.087	1.885	50,5	25,26	0,0	100,0
Zadarska	1.862	1.845	58,3	24,05	0,0	100,0
Osječko-baranjska	3.432	3.135	53,6	25,98	0,0	100,0
Šibensko-kninska	1.265	1.251	56,8	25,19	0,0	100,0
Vukovarsko-srijemska	2.246	1.504	51,6	25,45	0,0	100,0
Splitsko-dalmatinska	5.108	5.055	62,1	24,05	0,0	100,0
Istarska	1.747	1.596	60,1	23,93	0,0	100,0
Dubrovačko-neretvanska	1.317	1.277	61,5	24,14	0,0	100,0
Međimurska	1.213	790	56,8	25,49	0,0	100,0
Grad Zagreb	7.110	6.308	65,1	24,09	0,0	100,0
UKUPNO HRVATSKA	45.080	39.217	57,8	25,29	0,0	100,0

Tablica 80. Osnovni rezultati iz Njemačkoga jezika - učenici pojedinih županija

Županija	Njemački jezik					
	Ukupno učenika	N	M	SD	Min	Max
Zagrebačka	3.665	246	68,8	20,66	12,5	100,0
Krapinsko-zagorska	1.377	393	73,2	20,29	0,0	100,0
Sisačko-moslavačka	1.796	118	61,1	25,12	4,2	100,0
Karlovačka	1.152	22	70,9	25,28	25,0	100,0
Varaždinska	1.962	1.056	71,0	21,73	0,0	100,0
Koprivničko-križevačka	1.312	312	62,6	21,20	0,0	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	1.320	248	57,8	20,60	4,2	100,0
Primorsko-goranska	2.395	138	72,9	20,70	0,0	100,0
Ličko-senjska	590	67	66,5	24,25	8,3	100,0
Virovitičko-podravska	1.087	137	42,2	25,83	0,0	95,8
Požeško-slavonska	1.037	138	56,9	20,39	0,0	95,8
Brodsko-posavska	2.087	183	61,5	23,13	16,7	100,0
Zadarska	1.862					
Osječko-baranjska	3.432	265	65,8	21,96	0,0	100,0
Šibensko-kninska	1.265	8	57,3	17,50	29,2	75,0
Vukovarsko-srijemska	2.246	713	64,7	21,99	0,0	100,0
Splitsko-dalmatinska	5.108	6	87,5	13,18	70,8	100,0
Istarska	1.747	131	68,4	22,48	8,3	100,0
Dubrovačko-neretvanska	1.317	30	68,4	23,95	20,8	100,0
Međimurska	1.213	403	73,0	24,37	0,0	100,0
Grad Zagreb	7.110	638	64,4	27,51	0,0	100,0
UKUPNO HRVATSKA	45.080	5.253	66,4	23,57	0,0	100,0

Tablica 81. Osnovni rezultati iz Francuskoga jezika - učenici pojedinih županija

Županija	Francuski jezik					
	Ukupno učenika	N	M	SD	Min	Max
Grad Zagreb	7.110	43	42,2	19,21	8,33	87,5
UKUPNO HRVATSKA	45.080	43	42,2	19,21	8,33	87,5

Tablica 82. Osnovni rezultati iz Talijanskoga jezika - učenici pojedinih županija

Županija	Talijanski jezik					
	Ukupno učenika	N	M	SD	Min	Max
Primorsko-goranska	2.395	44	65,1	20,91	12,5	100,0
UKUPNO HRVATSKA	45.080	44	65,1	20,91	12,5	100,0

Iz navedenih prosječnih rezultata učenika po županijama vidljivo je da su neke županije na određeni način sustavno bolje od drugih u pokazateljima znanja iz različitih predmeta razredne nastave. Među županije s iznadprosječnim rezultatima možemo ubrojiti Splitsko-dalmatinsku županiju, Dubrovačko-neretvansku županiju te Grad Zagreb. Sustavno najlošije prosječne rezultate na županijskoj razini imaju učenici Ličko-senjske županije.

6.2. REZULTATI ŠKOLA I USPOREDBA PO USPJEŠNOSTI

Vanjsko vrednovanje obrazovanja usmjereno je i na sustavno prikupljanje i sagledavanje informacija o postignućima pojedinih škola. Kako bismo stekli uvid u prosječna postignuća pojedinih škola te u razlike u postignućima škola, rezultate vanjskoga vrednovanja iskazali smo kao prosječni rezultat učenika pojedine škole. Nakon toga te smo rezultate analizirali na nekoliko načina. Kao prvo, iskazali smo najniži i najviši prosječni rezultat škola unutar županija. Kako je broj učenika koji pohađaju pojedine škole različit, prosječni rezultati škola opterećeni su nešto većom ukupnom pogreškom mjerenja koja se veže uz broj učenika škole. U ovoj fazi vanjskoga vrednovanja osnovnih škola nije predviđeno javno iskazivanje rezultata pojedinih škola, zbog niza otvorenih pitanja koja se uz takav postupak vezuju. Stoga dobivene spoznaje iznosimo na županijskoj i nacionalnoj razini. Pojedine škole imat će uvid u vlastite prosječne rezultate te će ti rezultati biti izloženi u zasebnim, pojedinačnim izvješćima namijenjenim školama koje su u ispitivanju sudjelovale. Nakon prikaza najnižega i najvišega prosječnoga rezultata po županijama, prikazali smo distribuciju rangova škola iz pojedinoga ispita. Rangiranje je učinjeno tako da je školi s najvišim prosječnim rezultatom iz pojedinoga ispita dodijeljen rang 1, a škole su nakon toga rangirane do najnižega ranga 844, temeljem prosječnoga rezultata koji su postigle. U slučaju da su dvije škole postigle istovjetan rezultat pridijeljen im je tzv. vezani rang. Unutar županija izračunan je i prosječan rang, iskazan kao medijan rangova škola jedne županije. Premda je u situacijama znatnih razlika među školama neke županije koje uspoređujemo (što je u ovom ispitivanju u određenoj mjeri prisutno) takav postupak smanjeno valjan, odlučili smo se za njega kako bi se na informativnoj razini stekao početni uvid u prosječan položaj škola neke županije.

Tablica 83. Osnovni rezultati ispitivanja iz Hrvatskoga jezika - rezultati škola po županijama

	Hrvatski jezik		
Županija	Ukupno škola	Min	Max
Zagrebačka	45	45,0	66,0
Krapinsko-zagorska	31	45,1	67,7
Sisačko-moslavačka	35	38,1	64,2
Karlovačka	28	42,4	67,9
Varaždinska	40	39,6	68,7
Koprivničko-križevačka	23	44,0	64,1
Bjelovarsko-bilogorska	25	30,7	61,8
Primorsko-goranska	56	30,8	71,5
Ličko-senjska	15	36,0	59,8
Virovitičko-podravska	16	28,3	60,2
Požeško-slavonska	14	41,1	58,0
Brodsko-posavska	32	43,1	66,0
Zadarska	36	38,8	66,9
Osječko-baranjska	69	36,7	75,0
Šibensko-kninska	21	47,6	64,7
Vukovarsko-srijemska	53	35,3	65,4
Splitsko-dalmatinska	92	37,8	72,2
Istarska	46	25,0	68,7
Dubrovačko-neretvanska	31	44,6	71,0
Međimurska	30	29,7	69,0
Grad Zagreb	106	47,8	78,9
UKUPNO HRVATSKA	844	25,0	78,9

U ispitivanju Hrvatskoga jezika najniži prosječni rezultat iznosi 25% ukupnih bodova na ispitu i postigla ga je škola iz Istarske županije, dok je maksimalni prosječni rezultat od 78,9% riješenosti ispita postigla škola iz Grada Zagreba (Tablica 83). Shodno tomu, škola s prvim mjestom po uspješnosti dolazi iz Grada Zagreba, a škola s najlošijim, zadnjim mjestom po uspješnosti nalazi se u Istarskoj županiji.

Kako se u Gradu Zagrebu najlošije plasirana škola po prosječnom uspjehu na ispitu iz Hrvatskoga jezika nalazi na 737. mjestu, to u izračunavanju prosječnog položaja škola Gradu Zagrebu daje 164. mjesto. Promotrimo li prosječne položaje škola svih hrvatskih županija i Grada Zagreba, onda vidimo da su škole Grada Zagreba prosječno najbolje plasirane (Tablica 84). Šest županija (Sisačko-moslavačka, Koprivničko-križevačka, Bjelovarsko-bilogorska, Ličko-senjska, Virovitičko-podravska i Požeško-slavonska) nemaju niti jednu školu koja je po uspješnosti u ispitu iz Hrvatskoga jezika među 100 najboljih škola u državi. Štoviše, posljednje tri županije nemaju niti jednu školu među 200 najboljih, a u Požeško-slavonskoj županiji najbolja škola iz Hrvatskoga jezika po svojoj je uspješnosti na 361. mjestu u državi.

Tablica 84. Najbolji, najlošiji i prosječni poredak škola pojedinih županija - Hrvatski jezik

Županija	Rang prema Hrvatskom jeziku			
	Ukupno škola	Min	Max	C
Zagrebačka	45	60	785	415,0
Krapinsko-zagorska	31	33	784	315,5
Sisačko-moslavačka	35	103	827	618,0
Karlovačka	28	30	805	432,5
Varaždinska	40	22	822	295,5
Koprivničko-križevačka	23	104	798	529,0
Bjelovarsko-bilogorska	25	177	839	602,0
Primorsko-goranska	56	5	838	328,0
Ličko-senjska	15	264	836	638,0
Virovitičko-podravska	16	242	842	557,0
Požeško-slavonska	14	361	813	491,5
Brodsko-posavska	32	58	800	506,5
Zadarska	36	44	826	491,3
Osječko-baranjska	69	2	833	561,0
Šibensko-kninska	21	93	740	407,0
Vukovarsko-srijemska	53	76	837	625,0
Splitsko-dalmatinska	92	3	828	250,0
Istarska	46	22	843	576,5
Dubrovačko-neretvanska	31	8	791	278,5
Međimurska	30	18	841	406,8
Grad Zagreb	106	1	737	164,0
UKUPNO HRVATSKA	844	1	843	422,0

U ispitivanju Matematike raspon dobivenih prosječnih rezultata još je veći (Tablica 85). Najlošija, škola iz Ličko-senjske županije, u prosjeku je riješila skromnih 13,8% ispita iz Matematike, dok je škola iz Međimurske županije u prosjeku riješila zavidnih 90,4% ispita iz Matematike. U slučaju obje škole, riječ je o školama koje imaju manje od 20 učenika 4. razreda. Promatramo li dobivene rezultate po pojedinim županijama, onda je vidljivo kako se u ispitivanju Matematike javljaju veće razlike u prosječnoj uspješnosti škola. Gotovo sve županije imaju škole među 100 najuspješnijih škola u rezultatima iz Matematike (iznimka su Koprivničko-križevačka, Ličko-senjska i Virovitičko-podravska županija), ali također imaju i škole među 10% najmanje uspješnih škola (iznimka su

Požeško-slavonska i Dubrovačko-neretvanska županija). Najbolji prosječni rang škola u ispitivanju Matematike imaju Splitsko-dalmatinska i Dubrovačko-neretvanska županija (Tablica 86).

Tablica 85. Osnovni rezultati ispitivanja iz Matematike - rezultati škola po županijama

Županija	Matematika		
	Ukupno škola	Min	Max
Zagrebačka	45	32,7	70,3
Krapinsko-zagorska	31	32,5	73,5
Sisačko-moslavačka	35	29,7	66,6
Karlovačka	28	30,1	65,1
Varaždinska	40	34,9	75,5
Koprivničko-križevačka	23	28,3	61,3
Bjelovarsko-bilogorska	25	33,6	70,3
Primorsko-goranska	56	27,7	73,4
Ličko-senjska	15	13,8	58,2
Virovitičko-podravska	16	30,1	61,5
Požeško-slavonska	14	40,9	66,5
Brodsko-posavska	32	27,7	64,4
Zadarska	36	31,4	84,6
Osječko-baranjska	69	30,3	63,0
Šibensko-kninska	21	34,8	68,2
Vukovarsko-srijemska	53	25,6	74,2
Splitsko-dalmatinska	92	32,7	88,5
Istarska	46	38,1	68,7
Dubrovačko-neretvanska	31	42,7	71,2
Međimurska	30	23,4	90,4
Grad Zagreb	106	35,0	88,5
UKUPNO HRVATSKA	844	13,8	90,4

Tablica 86. Najbolji, najlošiji i prosječni poredak škola pojedinih županija – Matematika

Županija	Rang prema Matematici			
	Ukupno škola	Min	Max	C
Zagrebačka	45	25	819	545,0
Krapinsko-zagorska	31	9	822	427,0
Sisačko-moslavačka	35	51	836	619,0
Karlovačka	28	64	835	535,5
Varaždinska	40	6	807	358,5
Koprivničko-križevačka	23	135	837	574,0
Bjelovarsko-bilogorska	25	23	816	570,0
Primorsko-goranska	56	10	838	389,3
Ličko-senjska	15	217	844	577,0
Virovitičko-podravska	16	126	834	520,5
Požeško-slavonska	14	52	749	495,5
Brodsko-posavska	32	75	839	605,0
Zadarska	36	4	828	407,8
Osječko-baranjska	69	98	833	561,0
Šibensko-kninska	21	36	809	353,0
Vukovarsko-srijemska	53	8	841	594,0
Splitsko-dalmatinska	92	2	821	230,5
Istarska	46	31	779	459,3
Dubrovačko-neretvanska	31	17	713	237,0
Međimurska	30	1	842	305,0
Grad Zagreb	106	3	804	253,0
UKUPNO HRVATSKA	844	1	844	422,8

U ispitivanju obrazovnih postignuća iz Prirode i društva donekle je slična situacija kao i u slučaju ispita iz Matematike. Najniži rezultat je 29,8% bodova ispita, a najviši rezultat iznosi impresivnih 94,6% bodova ispita (Tablica 87). Najviši prosječni rezultat postigla je škola iz Grada Zagreba u kojoj je vrlo mali broj učenika, tako da je taj prosječni rezultat praćen vrlo velikom pogreškom mjerenja i treba ga promatrati u tome kontekstu.

Tablica 87. Osnovni rezultati ispitivanja iz Prirode i društva - rezultati škola po županijama

Županija	Priroda i društvo		
	Ukupno škola	Min	Max
Zagrebačka	45	47,8	81,8
Krapinsko-zagorska	31	46,0	77,9
Sisačko-moslavačka	35	43,2	73,7
Karlovačka	28	39,0	70,2
Varaždinska	40	49,6	72,8
Koprivničko-križevačka	23	39,8	69,6
Bjelovarsko-bilogorska	25	36,6	72,4
Primorsko-goranska	56	32,1	83,4
Ličko-senjska	15	34,1	65,5
Virovitičko-podravska	16	33,1	71,4
Požeško-slavonska	14	46,6	79,3
Brodsko-posavska	32	40,6	67,7
Zadarska	36	34,6	78,5
Osječko-baranjska	69	42,6	72,1
Šibensko-kninska	21	44,5	75,4
Vukovarsko-srijemska	53	41,1	72,5
Splitsko-dalmatinska	92	45,4	85,5
Istarska	46	35,7	85,7
Dubrovačko-neretvanska	31	49,7	81,4
Međimurska	30	29,8	78,0
Grad Zagreb	106	48,9	94,6
UKUPNO HRVATSKA	844	29,8	94,6

Ako pogledamo prosječni rang škola po uspješnosti prosječnoga rješavanja ispita iz Prirode i društva (Tablica 88), vidljivo je da najbolji prosječni rang ima Grad Zagreb, dok su najlošije škole Ličko-senjske županije, od kojih niti jedna škola prema svome uspjehu ne ulazi među prvih 200 u Republici Hrvatskoj.

Kako je ispitivanje pokazalo da učenici hrvatskih osnovnih škola prosječno postižu nešto lošije rezultate u osposobljenosti za integraciju nastavnih sadržaja iz pojedinih nastavnih područja, logično je bilo očekivati da će se prosječni rezultati škola pomaknuti prema nižim numeričkim vrijednostima. Izračunani i prikazani rezultati govore tomu u prilog (Tablica 89). Umnogome najniži prosječni rezultat postiže škola iz Ličko-senjske županije, samo 5,7% rješivosti ovoga dijela ispita, a najviši rezultat, s visokih 97,1% rješivosti, škola iz Dubrovačko-neretvanske županije. U oba slučaja riječ je o školama koje imaju manje od 10 učenika te o školama koje postižu slične rezultate i u drugim ispitima. Stoga je nužno u iscrpnijim analizama na razini pojedinih škola detaljnije i sustavnije razmotriti moguće uzroke i posrednike dobivenih rezultata.

Tablica 88. Najbolji, najlošiji i prosječni poredak škola pojedinih županija - Priroda i društvo

Županija	Rang prema Prirodi i društvu			
	Ukupno škola	Min	Max	C
Zagrebačka	45	7	793	450,0
Krapinsko-zagorska	31	14	807	305,0
Sisačko-moslavačka	35	37	824	586,0
Karlovačka	28	86	834	479,5
Varaždinska	40	43	770	362,0
Koprivničko-križevačka	23	106	833	573,0
Bjelovarsko-bilogorska	25	49	837	616,0
Primorsko-goranska	56	6	843	369,5
Ličko-senjska	15	223	841	683,0
Virovitičko-podravska	16	70	842	565,3
Požeško-slavonska	14	10	802	453,0
Brodsko-posavska	32	156	830	569,0
Zadarska	36	12	839	470,5
Osječko-baranjska	69	57	826	602,0
Šibensko-kninska	21	23	819	359,0
Vukovarsko-srijemska	53	48	828	542,5
Splitsko-dalmatinska	92	3	811	333,0
Istarska	46	2	838	485,5
Dubrovačko-neretvanska	31	8	767	278,0
Međimurska	30	13	844	439,0
Grad Zagreb	106	1	778	207,5
UKUPNO HRVATSKA	844	1	844	422,5

Tablica 89. Osnovni rezultati iz integracije nastavnih sadržaja - rezultati škola po županijama

Županija	Integracija		
	Ukupno škola	Min	Max
Zagrebačka	45	18,5	64,0
Krapinsko-zagorska	31	34,6	70,8
Sisačko-moslavačka	35	24,1	61,5
Karlovačka	28	24,4	53,7
Varaždinska	40	28,6	62,3
Koprivničko-križevačka	23	19,6	51,1
Bjelovarsko-bilogorska	25	21,7	57,1
Primorsko-goranska	56	12,9	66,9
Ličko-senjska	15	5,7	66,3
Virovitičko-podravska	16	28,0	57,5
Požeško-slavonska	14	36,6	60,0
Brodsko-posavska	32	23,6	55,5
Zadarska	36	26,8	92,9
Osječko-baranjska	69	16,7	61,7
Šibensko-kninska	21	37,8	63,4
Vukovarsko-srijemska	53	25,0	73,5
Splitsko-dalmatinska	92	32,1	86,4
Istarska	46	25,7	83,3
Dubrovačko-neretvanska	31	28,0	97,1
Međimurska	30	21,7	75,4
Grad Zagreb	106	37,4	87,5
UKUPNO HRVATSKA	844	5,7	97,1

Razmotrimo li detaljnije rezultate koji govore o relativnome položaju škola iz ispitivanja osposobljenosti učenika za integraciju nastavnih sadržaja, a koji su iskazani preko prosječnoga ranga škola, možemo vidjeti da najbolji prosječni rang imaju škole iz Splitsko-dalmatinske županije i Grada Zagreba, a najlošiji škole Koprivničko križevačke županije (Tablica 90). Vidljivo je i da postoji vrlo velik raspon između najvišeg i najnižeg ranga unutar svih županija. To ukazuje na prisutnu neujednačenost škola i znatno razlikovanje škola po uspješnosti unutar pojedinih županija. Drugim riječima, moguće je napraviti jasnu diskriminaciju između skupina škola koje su uspješne, prosječno uspješne i škola koje znatno podbacuju u pogledu osposobljavanja učenika za željenu integraciju znanja i vještina u sličnim područjima školskoga osposobljavanja.

Tablica 90. Najbolji, najlošiji i prosječni poredak škola pojedinih županija – Integracija

Županija	Rang prema Integraciji			
	Ukupno škola	Min	Max	C
Zagrebačka	45	27	840	493,0
Krapinsko-zagorska	31	10	761	383,0
Sisačko-moslavačka	35	51	829	601,0
Karlovačka	28	211	828	537,0
Varaždinska	40	43	814	380,5
Koprivničko-križevačka	23	289	839	686,0
Bjelovarsko-bilogorska	25	127	836	648,0
Primorsko-goranska	56	18	842	364,5
Ličko-senjska	15	20	844	651,0
Virovitičko-podravska	16	121	817	590,5
Požeško-slavonska	14	82	731	409,0
Brodsko-posavska	32	168	832	553,0
Zadarska	36	2	820	402,5
Osječko-baranjska	69	50	841	453,0
Šibensko-kninska	21	32	699	354,0
Vukovarsko-srijemska	53	7	827	557,0
Splitsko-dalmatinska	92	4	792	207,8
Istarska	46	5	825	583,8
Dubrovačko-neretvanska	31	1	816	400,0
Međimurska	30	6	835	315,0
Grad Zagreb	106	3	709	234,0
UKUPNO HRVATSKA	844	1	844	422,5

U ispitivanju Engleskoga jezika sudjelovala je 771 osnovna škola. Riječ je o školama u kojima postoji mogućnost učenja Engleskoga jezika kao prvoga stranoga jezika. To čini 91,35% ukupnog broja škola. Kako je ispitivanje obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda uključivalo sudjelovanje svih učenika, koji su pri tome pisali sve ispite, u praksi se to odrazilo tako da je u slučaju nekih škola za pojedine učenike bilo organizirano ispitivanje iz prvoga stranoga jezika, npr. Engleskoga jezika, iako svi drugi učenici uče neki drugi strani jezik kao prvi strani jezik. U pravilu je riječ o učenicima koji su se preselili u tu školu. Stoga je iskazivanje prosječnih rezultata i za takve učenike vrlo problematično i nosi sa sobom znatnu pogrešku koja utječe na valjanost i pouzdanost ukupnoga zaključivanja kada je riječ o postignućima u stranim jezicima. Dva najniža prosječna rezultata iz ispitivanja iz Engleskoga jezika (13,5%, 16,7%) te najviši prosječni rezultat (95,8%) rezultati su koji su dobiveni u takvim situacijama i stoga ih treba promatrati s rezervom (Tablica 91).

Tablica 91. Osnovni rezultati iz Engleskoga jezika - rezultati škola po županijama

Županija	Engleski jezik			
	Ukupno škola	N	Min	Max
Zagrebačka	45	44	31,8	71,2
Krapinsko-zagorska	31	25	19,2	66,9
Sisačko-moslavačka	35	34	36,8	69,2
Karlovačka	28	28	25,8	70,8
Varaždinska	40	30	16,7	77,2
Koprivničko-križevačka	23	17	16,7	68,7
Bjelovarsko-bilogorska	25	20	21,8	68,5
Primorsko-goranska	56	53	20,8	82,7
Ličko-senjska	15	13	23,1	70,2
Virovitičko-podravska	16	15	27,0	55,9
Požeško-slavonska	14	13	36,5	63,5
Brodsko-posavska	32	30	31,9	67,7
Zadarska	36	36	31,7	95,8
Osječko-baranjska	69	66	29,5	83,3
Šibensko-kninska	21	21	30,2	67,1
Vukovarsko-srijemska	53	38	22,7	68,4
Splitsko-dalmatinska	92	91	34,2	83,1
Istarska	46	41	27,2	84,1
Dubrovačko-neretvanska	31	31	32,0	87,5
Međimurska	30	21	32,1	74,8
Grad Zagreb	106	104	13,5	92,7
UKUPNO HRVATSKA	844	771	13,5	95,8

Tablica 92. Najbolji, najlošiji i prosječni poredak škola pojedinih županija - Engleski jezik

Županija	Rang prema Engleskom jeziku				
	Ukupno škola	N	Min	Max	C
Zagrebačka	45	44	76	747	388,5
Krapinsko-zagorska	31	25	146	766	383,0
Sisačko-moslavačka	35	34	107	731	544,5
Karlovačka	28	28	85	760	453,3
Varaždinska	40	30	22	769	429,0
Koprivničko-križevačka	23	17	116	769	558,0
Bjelovarsko-bilogorska	25	20	119	763	619,0
Primorsko-goranska	56	53	8	765	284,0
Ličko-senjska	15	13	95	761	613,0
Virovitičko-podravska	16	15	412	758	637,0
Požeško-slavonska	14	13	218	736	437,0
Brodsko-posavska	32	30	132	746	588,5
Zadarska	36	36	1	748	412,0
Osječko-baranjska	69	66	6	752	506,3
Šibensko-kninska	21	21	143	751	429,0
Vukovarsko-srijemska	53	38	121	771	549,5
Splitsko-dalmatinska	92	91	7	743	281,5
Istarska	46	41	4	757	321,0
Dubrovačko-neretvanska	31	31	3	745	315,0
Međimurska	30	21	38	744	372,0
Grad Zagreb	106	104	2	770	153,0
UKUPNO HRVATSKA	844	771	1	771	386,0

Prosječan rang-poredak županija prema rezultatima u ispitu iz Engleskoga jezika pokazuje kako umnogome najbolji prosječan rang ima Grad Zagreb, dok zabrinjavajuće nisku prosječnu uspješnost imaju škole Virovitičko-podravske županije, od kojih niti jedna ne ulazi među prvih 400 škola u državi po uspjehu iz ovoga stranoga jezika (Tablica 92).

U ispitivanju Njemačkoga jezika sudjelovalo je 185 osnovnih škola, što čini 21,92% osnovnih škola u Republici Hrvatskoj u kojima postoji mogućnost učenja njemačkoga jezika kao prvoga stranoga jezika (Tablica 93). U slučaju maksimalnoga rezultata od 100%, postignutoga u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, riječ je o individualnom rezultatu učenika koji za razliku od drugih učenika uči njemački jezik kao prvi strani jezik, tako da se on ne može razumjeti kao prosječni rezultat škole. S druge strane, minimalni rezultat škole u iznosu od prosječno 14% bodova na ispitu stvarni je prosječni rezultat neke škole i može ukazivati na ozbiljne probleme u realizaciji postavljenih ciljeva nastave iz Njemačkoga jezika. Za razliku od Engleskoga jezika, kada je riječ o Njemačkome jeziku, može se vidjeti kako postoje županije u kojima samo jedna škola poučava ovaj jezik kao prvi strani jezik. Najveći broj škola u kojima se uči njemački jezik jest u Varaždinskoj županiji i čini 70% škola ove županije.

Tablica 93. Osnovni rezultati iz Njemačkoga jezika - rezultati škola po županijama

Županija	Njemački jezik			
	Ukupno škola	N	Min	Max
Zagrebačka	45	8	51,0	83,0
Krapinsko-zagorska	31	13	59,0	83,2
Sisačko-moslavačka	35	7	42,1	83,3
Karlovačka	28	2	57,1	87,5
Varaždinska	40	28	51,1	86,1
Koprivničko-križevačka	23	9	56,4	70,0
Bjelovarsko-bilogorska	25	9	46,0	100,0
Primorsko-goranska	56	8	65,2	84,2
Ličko-senjska	15	4	44,7	83,1
Virovitičko-podravska	16	3	30,7	64,8
Požeško-slavonska	14	3	53,0	61,3
Brodsko-posavska	32	4	51,2	64,2
Zadarska	36	1	18,8	18,8
Osječko-baranjska	69	14	51,8	91,7
Šibensko-kninska	21	1	57,3	57,3
Vukovarsko-srijemska	53	23	49,6	88,2
Splitsko-dalmatinska	92	1	87,5	87,5
Istarska	46	8	50,0	81,3
Dubrovačko-neretvanska	31	1	68,4	68,4
Međimurska	30	14	14,0	85,4
Grad Zagreb	106	24	14,6	89,6
UKUPNO HRVATSKA	844	185	14,0	100,0

Tablica 94. Najbolji, najlošiji i prosječni poredak škola pojedinih županija - Njemački jezik

Županija	Rang prema Njemačkom jeziku				
	Ukupno škola	N	Min	Max	C
Zagrebačka	45	8	19	171	77,5
Krapinsko-zagorska	31	13	17	143	57,0
Sisačko-moslavačka	35	7	16	179	85,5
Karlovačka	28	2	6	147	76,5
Varaždinska	40	28	7	170	71,0
Koprivničko-križevačka	23	9	75	153	127,0
Bjelovarsko-bilogorska	25	9	1	175	130,0
Primorsko-goranska	56	8	13	111	82,0
Ličko-senjska	15	4	18	177	86,0
Virovitičko-podravska	16	3	113	181	122,0
Požeško-slavonska	14	3	136	163	162,0
Brodsko-posavska	32	4	117	169	134,5
Zadarska	36	1	183	183	183,0
Osječko-baranjska	69	14	2	167	102,5
Šibensko-kninska	21	1	145	145	145,0
Vukovarsko-srijemska	53	23	4	174	133,0
Splitsko-dalmatinska	92	1	5	5	5,0
Istarska	46	8	25	172	89,5
Dubrovačko-neretvanska	31	1	89	89	89,0
Međimurska	30	14	9	185	57,0
Grad Zagreb	106	24	3	184	60,0
UKUPNO HRVATSKA	844	185	1	185	93,0

Kada je riječ o Francuskome i Talijanskome jeziku kao prvome stranome jeziku, nismo iskazivali prosječne rezultate škola zbog malog broja škola.

Na kraju, sumirali smo rezultate iz svih ispita (ne uzimajući pritom prosječne rezultate iz stranih jezika, zbog raznolikog broja škola u kojima se ispitivao pojedini strani jezik) tako da smo izračunali ukupni prosječni rezultat škole izražen preko aritmetičke sredine prosječnih rezultata iz Hrvatskog jezika, Matematike, Prirode i društva i integracije. Nakon toga smo izračunali ukupni rang pojedine škole. Dobiveni rezultati prikazani su u Tablici 95, gdje se može vidjeti najbolji ukupni poredak škole, najlošiji ukupni poredak škole te prosječni ukupni poredak iskazan preko medijana rangova škola neke županije.

Najveći prosječni uspjeh imaju škole iz Grada Zagreba. Njihov je prosječni rang oko 184 mjesta, što znači da su 53 škole Grada Zagreba plasirane ispod 184. mjesta a 53 škola iznad 184. ukupnog mjesta. Po ukupnoj uspješnosti slijede škole iz Splitsko-dalmatinske županije, zatim iz Dubrovačko-neretvanske županije. Prosječnu uspješnost i ukupni prosječni plasman bolji od državnog prosjeka imaju škole iz Krapinsko-zagorske, Međimurske, Primorsko-goranske, Varaždinske i Šibensko-kninske županije. Škole iz ostalih županija, prosječno gledano, imaju plasman u 50% najlošijih škola na nacionalnoj razini, gdje je njihov ukupni prosječni rezultat iznad 422. mjesta. Najlošiji prosječni rezultat imaju škole iz Ličko-senjske županije, a loše su plasirane i škole Bjelovarsko-bilogorske i Sisačko-moslavačke županije.

Tablica 95. Najbolji, najlošiji i prosječni poredak škola pojedinih županija - ukupni poredak

Županija	Konačni rang škole			
	Ukupno škola	Min	Max	C
Zagrebačka	45	14	809	496,0
Krapinsko-zagorska	31	9	756	327,0
Sisačko-moslavačka	35	82	832	639,0
Karlovačka	28	147	830	508,5
Varaždinska	40	47	801	360,3
Koprivničko-križevačka	23	142	831	623,0
Bjelovarsko-bilogorska	25	170	838	641,0
Primorsko-goranska	56	4	843	357,5
Ličko-senjska	15	182	844	642,0
Virovitičko-podravska	16	96	839	586,8
Požeško-slavonska	14	151	768	502,3
Brodsko-posavska	32	136	836	553,3
Zadarska	36	13	800	465,5
Osječko-baranjska	69	46	837	543,0
Šibensko-kninska	21	34	799	371,0
Vukovarsko-srijemska	53	52	833	586,5
Splitsko-dalmatinska	92	3	817	242,5
Istarska	46	55	806	515,3
Dubrovačko-neretvanska	31	7	741	285,0
Međimurska	30	5	843	334,3
Grad Zagreb	106	1	787	184,0
UKUPNO HRVATSKA	844	1	844	422,5

6.3. USPOREDBA USPJEŠNOSTI ŠKOLA S NACIONALNIM REZULTATIMA – INDEKS NACIONALNE USPOREDIVOSTI

Iz izračunavanja i sagledavanja prosječnih rezultata koje škole postižu na pojedinim ispitima moguće je steći dobar uvid u postignuća škola. Pokušavaju li se rezultati detaljnije objasniti, nezaobilaznim se nameće pitanje - Što predstavlja standard u usporedbi? U odnosu na koji kriterij jest potrebno iskazivati uspješnost škole? Kako je broj potencijalnih kriterija vrlo velik te su različite složenosti izračunavanja, a posebice različite razumljivosti širem krugu korisnika rezultata vanjskoga vrednovanja obrazovanja, odlučili smo predložiti za korištenje vrlo jednostavan i razumljiv kriterij – Indeks nacionalne usporedivosti (INU). Izračunava se na sljedeći način:

$$\textbf{Indeks nacionalne usporedivosti (INU)} = \frac{\text{Prosječni rezultat škole}}{\text{Referentni prosjek države}} \text{ X } 100$$

Vrijednost indeksa veća od 100 govori da je postignuće škole bolje od nacionalnoga prosjeka, manje od 100 da je postignuće škole lošije od nacionalnoga prosjeka, a vrijednosti oko 100 govore da je postignuće škole u granicama nacionalnoga prosjeka. Kako je iz Indeksa moguće vidjeti i točan iznos odstupanja od nacionalnoga prosjeka te je moguće pratiti promjene u uzastopnim ispitivanjima istih škola, predloženi indeks vrlo je koristan. Premda ga prate i određeni problemi, vezani prije svega uz raspon i varijabilitet rezultata u pojedinim ispitivanjima, mišljenja smo da bi radi familijariziranja škola i drugih korisnika spoznajâ vanjskoga vrednovanja, ovaj indeks trebalo izračunavati u svim vanjskim vrednovanjima obrazovanja te mu s vremenom pridružiti i druge pokazatelje.

Za svaku od ukupno 844 hrvatske osnovne škole izračunali smo za svaki ispit Indeks nacionalne usporedivosti. Kako smo u ovom izvješću ograničeni na sumarne rezultate iskazane na nacionalnoj i županijskoj razini, donosimo osnovne deskriptivne rezultate kretanja Indeksa po pojedinim županijama te na razini Republike Hrvatske. U budućim aktivnostima, koje će biti usmjerene na kreiranje izvješća za svaku školu, moguće je iskazati detaljne rezultate i spoznaje za pojedine škole.

U Zagrebačkoj županiji 45 škola postiže u prosjeku rezultate lošije od nacionalnoga prosjeka. Ukupni Indeks nacionalne usporedivosti (INU) iznosi 98,1%, dok je prosječni rezultat ove županije od nacionalnog prosjeka bolji jedino u ispitivanju Njemačkoga jezika. Najuspješnija škola ove županije postiže 35,7% bolji rezultat od nacionalnog prosjeka, dok u ovoj županiji postoji i škola koja postiže svega 39,1% rezultata nacionalnoga prosjeka iz ispitivanja integracije nastavnih sadržaja. Drugim riječima, za 60,9% je lošija od prosječnog postignuća u državi.

Krapinsko-zagorska županija postiže u prosjeku nešto bolje rezultate od prosjeka Republike Hrvatske. Prosječno su najuspješniji u ispitivanju Njemačkoga jezika, dok su škole ove županije prosječno najlošije u Engleskome jeziku. Postoji značajna neujednačenost škola u ovoj županiji po prosječnim postignućima, tako da postoje škole koje postižu rezultate za 50% bolje od nacionalnoga prosjeka, ali i škole koje postižu rezultate za 66% lošije od prosjeka države.
Prosječna razina postignuća škola Sisačko-moslavačke županije na razini je od 92,4% državnoga prosjeka. U ovoj županiji škole postižu rezultate prosječno lošije od nacionalnoga

prosjeka iz svih ispitivanih predmeta i područja. Slična je situacija i sa školama iz Karlovačke županije, uz iznimku ispitivanja iz Njemačkoga jezika. Kako je riječ o svega dvije škole u kojima se ispitivao Njemački jezik u ovoj županiji, rezultate iz ispita iz Njemačkoga jezika u Karlovačkoj županiji potrebno je prije gledati kao iznimku koja potvrđuje pravilo.

Škole Varaždinske županije, njih 40, u prosjeku postižu rezultate u granici državnoga prosjeka, a relativno su najuspješniji u Njemačkome jeziku, a najmanje uspješni u Engleskome jeziku. Pojedine škole ove županije postižu rezultate iz Matematike koji su 44,6% bolji od prosječnih državnih rezultata, ali također postoje i škole u ovoj županiji koje u ovom trenutku dosežu 38,4% prosječnih rezultata države.

Škole Koprivničko-križevačke i Bjelovarsko-bilogorske županije postižu u prosjeku lošije rezultate od prosjeka države. Kako je riječ o približno sličnim prosječnim rezultatima iz svih ispita, može se s priličnom sigurnošću reći da oni valjano i pouzdano odražavaju prosječno stanje osnovnoškol-skoga obrazovanja u ovim dvjema županijama.

U Primorsko-goranskoj županiji prosječni rezultati škola iznad su nacionalnoga prosjeka iz svih ispitivanih predmeta. Relativno su najuspješniji iz Njemačkoga jezika, a najmanje uspješni iz integracije nastavnih sadržaja. U ovoj županiji može se primijetiti znatna neujednačenost škola po pitanju postignuća, budući da postoje škole koje postižu i do 50% bolje rezultate od prosjeka države, ali isto tako i do 50% lošije rezultate od nacionalnoga prosjeka.

Petnaest osnovnih škola Ličko-senjske županije u prosjeku je dosegnulo svega 85% prosjeka države. Takva se situacija opetovano ponavlja kroz sva ispitivanja, uz iznimku ispitivanja Njemačkoga jezika. Premda u ovoj županiji postoje i pojedine osnovne škole koje uspijevaju postići rezultate nešto bolje od prosjeka države, jasno je kako je većina škola ipak znatno ispod prosjeka, te je nužno žurno osmisliti dodatne programe rada i unapređenja aktivnosti osnovnih škola u ovoj županiji.

Nešto je bolja situacija u Virovitičko-podravskoj županiji, gdje škole u prosjeku postižu uspješnost manju za 11,9% od prosjeka države. Iz svih ispitivanih predmeta škole ove županije u prosjeku su lošije od nacionalnoga prosjeka, pri čemu se rezultati iz ispitivanja stranih jezika pokazuju kao, relativno gledano, najlošiji. Najuspješnije među 17 osnovnih škola ove županije uspijevaju u pojedinim ispitima dosegnuti prosječne rezultate koji su za petinu bolji od prosjeka države.

Osnove škole Požeško-slavonske, Brodsko-posavske, Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije pokazuju u određenoj mjeri sličnu prosječnu uspješnost. Ona je nešto niža od prosjeka Republike Hrvatske i kreće se oko 90% nacionalnih rezultata. Slična je situacija i sa školama Zadarske i Šibensko-kninske županije, koje svojim rezultatima odražavaju nacionalni prosjek. Njima u skupinu, s nešto nižim prosječnim rezultatima, može se pridružiti i Istarska županija te Međimurska županija.

Na kraju, najuspješnije škole dolaze iz Dubrovačko-neretvanske i Splitsko-dalmatinske županije te Grada Zagreba. U ovom županijama škole prosječno postižu rezultate oko 10% bolje od prosjeka države, a postoje škole koje postižu rezultate za 60, 70, pa čak i 80% bolje.

Tablica 96. Indeksi nacionalne usporedivosti (INU)

Županija		INU						
		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	UKUPNO
Zagrebačka	N	45	45	45	45	43	8	45
	M	100,4	95,6	99,8	95,7	98,4	103,1	98,1
	Min	80,3	62,6	78,8	39,1	56,4	76,3	69,1
	Max	117,6	134,6	134,9	135,7	126,4	124,1	128,1
Krapinsko-zagorska	N	30	31	31	31	25	13	31
	M	104,7	100,8	103,5	102,8	95,1	109,0	102,2
	Min	80,4	62,2	76,0	73,3	34,0	88,3	78,7
	Max	120,8	140,7	128,5	149,9	118,7	124,5	130,5
Sisačko-moslavačka	N	35	35	35	35	34	7	35
	M	93,6	93,0	94,4	88,8	92,3	93,7	92,4
	Min	67,8	57,0	71,2	51,0	65,4	63,0	64,6
	Max	114,4	127,5	121,6	130,3	123,0	124,7	118,7
Karlovačka	N	28	28	28	28	28	2	28
	M	98,3	90,8	96,0	89,2	93,1	108,2	93,6
	Min	75,5	57,6	64,3	51,6	45,9	85,4	67,1
	Max	121,1	124,7	115,8	113,8	125,8	130,9	114,7
Varaždinska	N	40	40	40	40	28	28	40
	M	102,7	101,8	102,9	101,3	99,7	104,8	102,1
	Min	70,6	66,8	81,7	60,5	38,4	76,4	81,2
	Max	122,4	144,6	120,1	132,1	137,0	128,8	124,3
Koprivničko-križevačka	N	23	23	23	23	16	9	23
	M	96,3	90,8	93,6	80,7	93,7	94,4	91,1
	Min	78,4	54,3	65,7	41,5	73,3	84,4	67,8
	Max	114,3	117,5	114,9	108,2	121,9	104,7	111,2
Bjelovarsko-bilogorska	N	25	25	25	25	20	8	25
	M	89,0	93,1	92,9	84,3	81,6	89,4	88,5
	Min	54,8	64,4	60,4	46,0	38,6	68,7	57,7
	Max	110,1	134,7	119,5	121,1	121,5	105,3	117,8
Primorsko-goranska	N	56	56	56	56	53	8	56
	M	103,5	103,3	102,5	102,2	106,7	108,2	103,7
	Min	54,8	53,0	53,0	27,2	37,0	97,6	45,0
	Max	127,5	140,6	137,7	141,7	146,9	126,0	138,9
Ličko-senjska	N	15	15	15	15	13	4	15
	M	87,5	85,6	87,8	79,8	80,5	99,3	85,1
	Min	64,2	26,5	56,2	12,1	41,0	66,9	45,0
	Max	106,6	111,5	108,0	140,5	124,7	124,3	117,0
Virovitičko-podravska	N	16	16	16	16	15	3	16
	M	90,2	93,0	91,2	89,6	78,9	79,4	88,1
	Min	50,5	57,7	54,5	59,2	47,9	46,0	54,0
	Max	107,3	117,8	117,8	121,9	99,3	97,0	112,5
Požeško-slavonska	N	14	14	14	14	13	3	14
	M	95,9	98,9	99,0	99,6	91,4	83,5	96,6
	Min	73,2	78,4	76,9	77,4	64,8	79,3	79,2
	Max	103,4	127,3	130,8	127,1	112,7	91,7	118,1
Brodsko-posavska	N	32	32	32	32	30	4	32
	M	98,9	91,0	93,2	89,7	86,7	88,4	92,0
	Min	76,9	52,9	67,0	49,9	56,6	76,5	60,7
	Max	117,6	123,3	111,7	117,6	120,1	96,1	114,9

Tablica 96. (nastavak s prethodne stranice)

		INU						
Županija		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	UKUPNO
Zadarska	N	36	36	36	36	36		36
	M	99,5	104,1	99,1	102,6	99,3		100,9
	Min	69,1	60,2	57,1	56,7	56,3		66,6
	Max	119,3	162,0	129,5	196,7	170,2		152,7
Osječko-baranjska	N	69	69	69	69	66	14	69
	M	94,6	91,1	93,7	95,3	93,2	100,9	93,9
	Min	65,4	57,9	70,2	35,3	52,4	77,5	62,2
	Max	133,7	120,6	118,9	130,7	148,0	137,1	122,0
Šibensko-kninska	N	21	21	21	21	21	1	21
	M	102,1	101,9	99,1	102,0	97,9	85,7	100,4
	Min	84,8	66,7	73,5	80,1	53,6	85,7	80,4
	Max	115,3	130,5	124,4	134,4	119,1	85,7	121,9
Vukovarsko-srijemska	N	53	53	53	53	37	22	53
	M	92,3	89,4	93,8	92,7	88,6	96,4	91,6
	Min	63,0	49,1	67,8	53,0	40,4	74,2	66,9
	Max	116,5	142,1	119,6	155,8	121,4	132,0	128,4
Splitsko-dalmatinska	N	92	92	92	92	91	1	92
	M	105,5	110,5	105,6	114,2	107,5	130,9	108,7
	Min	67,4	62,6	75,0	68,1	60,7	130,9	71,2
	Max	128,7	169,4	141,1	183,1	147,6	130,9	152,6
Istarska	N	46	46	46	46	41	8	46
	M	93,0	99,2	99,2	93,7	105,3	101,3	98,1
	Min	44,6	72,9	58,9	54,5	48,3	74,8	73,5
	Max	122,4	131,6	141,4	176,5	149,3	121,5	128,4
Dubrovačko-neretvanska	N	31	31	31	31	31	1	31
	M	105,3	112,1	105,5	109,2	108,2	102,3	108,1
	Min	79,6	81,7	81,9	59,3	56,8	102,3	78,3
	Max	126,5	136,2	134,3	205,8	155,4	102,3	150,3
Međimurska	N	30	30	30	30	20	14	30
	M	98,0	106,1	99,1	102,7	102,4	103,9	102,0
	Min	53,0	44,8	49,1	46,1	57,0	20,9	50,3
	Max	123,1	173,1	128,7	159,6	132,8	127,8	139,5
Grad Zagreb	N	106	106	106	106	103	22	106
	M	110,2	108,9	109,7	113,7	118,2	103,6	111,8
	Min	85,3	67,0	80,7	79,3	68,1	37,0	79,4
	Max	140,6	169,4	156,1	185,4	164,6	134,0	163,2
UKUPNO	N	843	844	844	844	764	180	844
	M	100,0	100,0	100,0	100,0	100,4	100,6	100,1
	Min	44,6	26,5	49,1	12,1	34,0	20,9	45,0
	Max	140,6	173,1	156,1	205,8	170,2	137,1	163,2

Nakon što smo razmotrili vrijednosti Indeksa nacionalne usporedivosti, po pojedinim ispitima i ukupnoga Indeksa, moguće je napraviti daljnji korak i napraviti analizu distribucija škola unutar pojedinih županija s obzirom na iznose Indeksa nacionalne usporedivosti. To smo učinili tako što smo izračunali broj škola koje svojim rezultatima pripadaju određenoj standardnoj devijaciji u rasponu od -3 do +3 standardne devijacije rezultata na ispitima, dovedenih u vezu s nacionalnim prosjekom.

Tablica 97. INU za Hrvatski jezik

Županija		INU za Hrvatski jezik						
		-3 sd	-2 sd	-1 sd	+1 sd	+2 sd	+3 sd	Ukupno
Zagrebačka	N	0	5	14	22	4	0	45
	%	0,0	11,1	31,1	48,9	8,9	0,0	100,0
Krapinsko-zagorska	N	0	1	7	14	8	0	30
	%	0,0	3,3	23,3	46,7	26,7	0,0	100,0
Sisačko-moslavačka	N	2	5	18	9	1	0	35
	%	5,7	14,3	51,4	25,7	2,9	0,0	100,0
Karlovačka	N	0	5	9	11	3	0	28
	%	0,0	17,9	32,1	39,3	10,7	0,0	100,0
Varaždinska	N	1	5	6	22	6	0	40
	%	2,5	12,5	15,0	55,0	15,0	0,0	100,0
Koprivničko-križevačka	N	0	5	10	7	1	0	23
	%	0,0	21,7	43,5	30,4	4,3	0,0	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	N	2	9	11	3	0	0	25
	%	8,0	36,0	44,0	12,0	0,0	0,0	100,0
Primorsko-goranska	N	1	5	12	27	9	2	56
	%	1,8	8,9	21,4	48,2	16,1	3,6	100,0
Ličko-senjska	N	5	0	8	2	0	0	15
	%	33,3	0,0	53,3	13,3	0,0	0,0	100,0
Virovitičko-podravska	N	3	1	10	2	0	0	16
	%	18,8	6,3	62,5	12,5	0,0	0,0	100,0
Požeško-slavonska	N	1	0	7	6	0	0	14
	%	7,1	0,0	50,0	42,9	0,0	0,0	100,0
Brodsko-posavska	N	0	2	17	11	2	0	32
	%	0,0	6,3	53,1	34,4	6,3	0,0	100,0
Zadarska	N	1	4	15	12	4	0	36
	%	2,8	11,1	41,7	33,3	11,1	0,0	100,0
Osječko-baranjska	N	4	17	26	17	4	1	69
	%	5,8	24,6	37,7	24,6	5,8	1,4	100,0
Šibensko-kninska	N	0	2	6	11	2	0	21
	%	0,0	9,5	28,6	52,4	9,5	0,0	100,0
Vukovarsko-srijemska	N	5	9	27	11	1	0	53
	%	9,4	17,0	50,9	20,8	1,9	0,0	100,0
Splitsko-dalmatinska	N	2	5	15	47	21	2	92
	%	2,2	5,4	16,3	51,1	22,8	2,2	100,0
Istarska	N	6	6	17	14	3	0	46
	%	13,0	13,0	37,0	30,4	6,5	0,0	100,0
Dubrovačko-neretvanska	N	0	1	6	16	7	1	31
	%	0,0	3,2	19,4	51,6	22,6	3,2	100,0
Međimurska	N	3	3	8	12	4	0	30
	%	10,0	10,0	26,7	40,0	13,3	0,0	100,0
Grad Zagreb	N	0	2	13	51	37	3	106
	%	0,0	1,9	12,3	48,1	34,9	2,8	100,0
UKUPNO	N	36	92	262	327	117	9	843
	%	4,3	10,9	31,1	38,8	13,9	1,1	100,0

Kao što se može vidjeti u Tablici 97, devet škola postiže iznadprosječne rezultate u ispitu iz Hrvatskoga jezika i njihov rezultat spada u 1% najboljih rezultata u državi. Tri su škole iz Grada Zagreba, po dvije iz Primorsko-goranske i Splitsko-dalmatinske županije te po jedna škola iz Osječko-baranjske i Dubrovačko-neretvanske županije. Nasuprot najuspješnijima, nešto je veći broj škola čiji rezultat pripada skupini najnižih prosječnih rezultata. Zabrinjavajući je podatak da

trećina osnovnih škola iz Ličko-senjske županije spada upravo u ovu skupinu, kada je riječ o ispitu iz Hrvatskoga jezika. U nastavku (Tablice 98 do 102) prikazani su rezultati o raspodjeli uspješnosti škola unutar županija i iz drugih ispita kojima su se ispitivala obrazovna postignuća učenika. Tako po rezultatima ispita iz Matematike među najbolje (+3 sd) spada 16 škola i to postotno naviše iz Zadarske i Primorsko-goranske županije. Na suprotnome kraju distribucije (-3 sd) skupilo se 27 najlošijih škola, od kojih čak četiri dolaze iz Karlovačke županije.

Tablica 98. INU za Matematiku

		INU za Matematiku						
Županija		-3 sd	-2 sd	-1 sd	+1 sd	+2 sd	+3 sd	Ukupno
Zagrebačka	N	1	6	22	12	4	0	45
	%	2,2	13,3	48,9	26,7	8,9	0,0	100,0
Krapinsko-zagorska	N	1	4	9	14	2	1	31
	%	3,2	12,9	29,0	45,2	6,5	3,2	100,0
Sisačko-moslavačka	N	1	8	14	8	4	0	35
	%	2,9	22,9	40,0	22,9	11,4	0,0	100,0
Karlovačka	N	4	3	11	9	1	0	28
	%	14,3	10,7	39,3	32,1	3,6	0,0	100,0
Varaždinska	N	0	6	11	18	4	1	40
	%	0,0	15,0	27,5	45,0	10,0	2,5	100,0
Koprivničko-križevačka	N	1	6	8	8	0	0	23
	%	4,3	26,1	34,8	34,8	0,0	0,0	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	N	0	9	6	8	2	0	25
	%	0,0	36,0	24,0	32,0	8,0	0,0	100,0
Primorsko-goranska	N	1	2	21	25	4	3	56
	%	1,8	3,6	37,5	44,6	7,1	5,4	100,0
Ličko-senjska	N	2	3	5	5	0	0	15
	%	13,3	20,0	33,3	33,3	0,0	0,0	100,0
Virovitičko-podravska	N	1	3	5	7	0	0	16
	%	6,3	18,8	31,3	43,8	0,0	0,0	100,0
Požeško-slavonska	N	0	1	8	4	1	0	14
	%	0,0	7,1	57,1	28,6	7,1	0,0	100,0
Brodsko-posavska	N	1	6	15	9	1	0	32
	%	3,1	18,8	46,9	28,1	3,1	0,0	100,0
Zadarska	N	1	2	12	13	6	2	36
	%	2,8	5,6	33,3	36,1	16,7	5,6	100,0
Osječko-baranjska	N	5	15	27	21	1	0	69
	%	7,2	21,7	39,1	30,4	1,4	0,0	100,0
Šibensko-kninska	N	0	3	4	11	3	0	21
	%	0,0	14,3	19,0	52,4	14,3	0,0	100,0
Vukovarsko-srijemska	N	5	10	22	14	1	1	53
	%	9,4	18,9	41,5	26,4	1,9	1,9	100,0
Splitsko-dalmatinska	N	1	3	15	43	26	4	92
	%	1,1	3,3	16,3	46,7	28,3	4,3	100,0
Istarska	N	0	6	18	17	5	0	46
	%	0,0	13,0	39,1	37,0	10,9	0,0	100,0
Dubrovačko-neretvanska	N	0	0	4	18	9	0	31
	%	0,0	0,0	12,9	58,1	29,0	0,0	100,0
Međimurska	N	2	2	6	12	6	2	30
	%	6,7	6,7	20,0	40,0	20,0	6,7	100,0
Grad Zagreb	N	0	4	23	52	25	2	106
	%	0,0	3,8	21,7	49,1	23,6	1,9	100,0
UKUPNO	N	27	102	266	328	105	16	844
	%	3,2	12,1	31,5	38,9	12,4	1,9	100,0

Distribucija škola po uspješnosti u ispitu iz Prirode i društva ukazuje da 17 najboljih škola dolazi iz čak 10 županija, što ukazuje na relativnu ujednačenost dobre nastave iz Prirode i društva po županijama. Ipak, ako pogledamo donji kraj distribucije, vidimo da među 27 najlošijih škola najvišu postotnu zastupljenost u ukupnome broju županijskih škola ponovno imaju Karlovačka i Ličko-senjska županija.

Tablica 99. INU za Prirodu i društvo

		INU za Prirodu i društvo						
Županija		-3 sd	-2 sd	-1 sd	+1 sd	+2 sd	+3 sd	Ukupno
Zagrebačka	N	0	5	18	19	2	1	45
	%	0,0	11,1	40,0	42,2	4,4	2,2	100,0
Krapinsko-zagorska	N	0	2	10	12	5	2	31
	%	0,0	6,5	32,3	38,7	16,1	6,5	100,0
Sisačko-moslavačka	N	1	6	19	7	2	0	35
	%	2,9	17,1	54,3	20,0	5,7	0,0	100,0
Karlovačka	N	3	2	12	10	1	0	28
	%	10,7	7,1	42,9	35,7	3,6	0,0	100,0
Varaždinska	N	0	1	15	19	5	0	40
	%	0,0	2,5	37,5	47,5	12,5	0,0	100,0
Koprivničko-križevačka	N	1	5	10	6	1	0	23
	%	4,3	21,7	43,5	26,1	4,3	0,0	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	N	2	5	10	7	1	0	25
	%	8,0	20,0	40,0	28,0	4,0	0,0	100,0
Primorsko-goranska	N	1	6	16	20	11	2	56
	%	1,8	10,7	28,6	35,7	19,6	3,6	100,0
Ličko-senjska	N	2	4	4	5	0	0	15
	%	13,3	26,7	26,7	33,3	0,0	0,0	100,0
Virovitičko-podravska	N	3	2	5	4	2	0	16
	%	18,8	12,5	31,3	25,0	12,5	0,0	100,0
Požeško-slavonska	N	0	1	7	5	0	1	14
	%	0,0	7,1	50,0	35,7	0,0	7,1	100,0
Brodsko-posavska	N	2	5	18	7	0	0	32
	%	6,3	15,6	56,3	21,9	0,0	0,0	100,0
Zadarska	N	1	2	17	12	3	1	36
	%	2,8	5,6	47,2	33,3	8,3	2,8	100,0
Osječko-baranjska	N	1	19	29	17	3	0	69
	%	1,4	27,5	42,0	24,6	4,3	0,0	100,0
Šibensko-kninska	N	0	2	7	11	1	0	21
	%	0,0	9,5	33,3	52,4	4,8	0,0	100,0
Vukovarsko-srijemska	N	3	13	18	16	3	0	53
	%	5,7	24,5	34,0	30,2	5,7	0,0	100,0
Splitsko-dalmatinska	N	0	7	22	39	21	3	92
	%	0,0	7,6	23,9	42,4	22,8	3,3	100,0
Istarska	N	2	3	20	16	3	2	46
	%	4,3	6,5	43,5	34,8	6,5	4,3	100,0
Dubrovačko-neretvanska	N	0	1	8	19	1	2	31
	%	0,0	3,2	25,8	61,3	3,2	6,5	100,0
Međimurska	N	3	3	9	8	6	1	30
	%	10,0	10,0	30,0	26,7	20,0	3,3	100,0
Grad Zagreb	N	0	2	12	57	33	2	106
	%	0,0	1,9	11,3	53,8	31,1	1,9	100,0
UKUPNO	N	25	96	286	316	104	17	844
	%	3,0	11,4	33,9	37,4	12,3	2,0	100,0

Pri promatranju pozicija škola u sposobnostima korištenja integracijskih znanja, među najboljima se jasno ističe Splitsko-dalmatinska županija, čijih čak sedam škola spada među 2% najboljih. Najslabije rezultate u ovome subtestu pokazuju opet škole Ličko-senjske županije, gdje čak 26,7% županijskih škola pripada najlošijima na nacionalnoj razini.

Tablica 100. INU za integraciju

		INU za integraciju						
Županija		-3 sd	-2 sd	-1 sd	+1 sd	+2 sd	+3 sd	Ukupno
Zagrebačka	N	2	3	20	15	5	0	45
	%	4,4	6,7	44,4	33,3	11,1	0,0	100,0
Krapinsko-zagorska	N	0	1	12	13	4	1	31
	%	0,0	3,2	38,7	41,9	12,9	3,2	100,0
Sisačko-moslavačka	N	2	8	16	7	2	0	35
	%	5,7	22,9	45,7	20,0	5,7	0,0	100,0
Karlovačka	N	1	8	11	8	0	0	28
	%	3,6	28,6	39,3	28,6	0,0	0,0	100,0
Varaždinska	N	0	4	12	20	4	0	40
	%	0,0	10,0	30,0	50,0	10,0	0,0	100,0
Koprivničko-križevačka	N	3	5	13	2	0	0	23
	%	13,0	21,7	56,5	8,7	0,0	0,0	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	N	2	7	11	5	0	0	25
	%	8,0	28,0	44,0	20,0	0,0	0,0	100,0
Primorsko-goranska	N	1	6	16	27	6	0	56
	%	1,8	10,7	28,6	48,2	10,7	0,0	100,0
Ličko-senjska	N	4	2	5	3	1	0	15
	%	26,7	13,3	33,3	20,0	6,7	0,0	100,0
Virovitičko-podravska	N	0	5	5	5	1	0	16
	%	0,0	31,3	31,3	31,3	6,3	0,0	100,0
Požeško-slavonska	N	0	1	5	7	1	0	14
	%	0,0	7,1	35,7	50,0	7,1	0,0	100,0
Brodsko-posavska	N	1	8	18	5	0	0	32
	%	3,1	25,0	56,3	15,6	0,0	0,0	100,0
Zadarska	N	0	5	12	14	3	2	36
	%	0,0	13,9	33,3	38,9	8,3	5,6	100,0
Osječko-baranjska	N	3	10	23	28	5	0	69
	%	4,3	14,5	33,3	40,6	7,2	0,0	100,0
Šibensko-kninska	N	0	0	10	9	2	0	21
	%	0,0	0,0	47,6	42,9	9,5	0,0	100,0
Vukovarsko-srijemska	N	1	10	24	15	2	1	53
	%	1,9	18,9	45,3	28,3	3,8	1,9	100,0
Splitsko-dalmatinska	N	0	4	15	43	23	7	92
	%	0,0	4,3	16,3	46,7	25,0	7,6	100,0
Istarska	N	1	6	25	11	2	1	46
	%	2,2	13,0	54,3	23,9	4,3	2,2	100,0
Dubrovačko-neretvanska	N	0	2	11	10	7	1	31
	%	0,0	6,5	35,5	32,3	22,6	3,2	100,0
Međimurska	N	3	2	6	12	6	1	30
	%	10,0	6,7	20,0	40,0	20,0	3,3	100,0
Grad Zagreb	N	0	0	22	51	31	2	106
	%	0,0	0,0	20,8	48,1	29,2	1,9	100,0
UKUPNO	N	24	97	292	310	105	16	844
	%	2,8	11,5	34,6	36,7	12,4	1,9	100,0

Osvrnut ćemo se još i na rezultate ispita iz Engleskoga jezika, gdje među 11 najboljih na razini države sedam županija daje predstavnike bez dominacije neke županije. Nažalost, škole s najlošijim rezultatima prema županijskoj zastupljenosti ponovno ima Ličko-senjska županija, koju prati Virovitičko-podravska.

Tablica 101. INU za Engleski jezik

		INU za Engleski jezik						
Županija		-3 sd	-2 sd	-1 sd	+1 sd	+2 sd	+3 sd	Ukupno
Zagrebačka	N	1	2	18	20	2	0	43
	%	2,3	4,7	41,9	46,5	4,7	0,0	100,0
Krapinsko-zagorska	N	2	2	8	13	0	0	25
	%	8,0	8,0	32,0	52,0	0,0	0,0	100,0
Sisačko-moslavačka	N	0	9	15	8	2	0	34
	%	0,0	26,5	44,1	23,5	5,9	0,0	100,0
Karlovačka	N	1	5	12	9	1	0	28
	%	3,6	17,9	42,9	32,1	3,6	0,0	100,0
Varaždinska	N	2	2	10	9	5	0	28
	%	7,1	7,1	35,7	32,1	17,9	0,0	100,0
Koprivničko-križevačka	N	0	4	7	3	2	0	16
	%	0,0	25,0	43,8	18,8	12,5	0,0	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	N	2	7	8	2	1	0	20
	%	10,0	35,0	40,0	10,0	5,0	0,0	100,0
Primorsko-goranska	N	1	4	15	23	9	1	53
	%	1,9	7,5	28,3	43,4	17,0	1,9	100,0
Ličko-senjska	N	2	4	4	2	1	0	13
	%	15,4	30,8	30,8	15,4	7,7	0,0	100,0
Virovitičko-podravska	N	2	5	8	0	0	0	15
	%	13,3	33,3	53,3	0,0	0,0	0,0	100,0
Požeško-slavonska	N	0	3	6	4	0	0	13
	%	0,0	23,1	46,2	30,8	0,0	0,0	100,0
Brodsko-posavska	N	1	6	18	5	0	0	30
	%	3,3	20,0	60,0	16,7	0,0	0,0	100,0
Zadarska	N	1	4	17	10	3	1	36
	%	2,8	11,1	47,2	27,8	8,3	2,8	100,0
Osječko-baranjska	N	1	17	24	18	5	1	66
	%	1,5	25,8	36,4	27,3	7,6	1,5	100,0
Šibensko-kninska	N	1	2	9	9	0	0	21
	%	4,8	9,5	42,9	42,9	0,0	0,0	100,0
Vukovarsko-srijemska	N	3	10	9	14	1	0	37
	%	8,1	27,0	24,3	37,8	2,7	0,0	100,0
Splitsko-dalmatinska	N	0	4	29	32	25	1	91
	%	0,0	4,4	31,9	35,2	27,5	1,1	100,0
Istarska	N	1	3	7	23	6	1	41
	%	2,4	7,3	17,1	56,1	14,6	2,4	100,0
Dubrovačko-neretvanska	N	1	2	8	11	7	2	31
	%	3,2	6,5	25,8	35,5	22,6	6,5	100,0
Međimurska	N	1	2	4	10	3	0	20
	%	5,0	10,0	20,0	50,0	15,0	0,0	100,0
Grad Zagreb	N	0	1	13	49	36	4	103
	%	0,0	1,0	12,6	47,6	35,0	3,9	100,0
UKUPNO	N	23	98	249	274	109	11	764
	%	3,0	12,8	32,6	35,9	14,3	1,4	100,0

Tablica 102. INU za Njemački jezik

Županija		INU za Njemački jezik					
		-3 sd	-2 sd	-1 sd	+1 sd	+2 sd	Ukupno
Zagrebačka	N	0	1	3	2	2	8
	%	0,0	12,5	37,5	25,0	25,0	100,0
Krapinsko-zagorska	N	0	0	3	7	3	13
	%	0,0	0,0	23,1	53,8	23,1	100,0
Sisačko-moslavačka	N	1	2	0	3	1	7
	%	14,3	28,6	0,0	42,9	14,3	100,0
Karlovačka	N	0	0	1	0	1	2
	%	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0	100,0
Varaždinska	N	0	2	6	17	3	28
	%	0,0	7,1	21,4	60,7	10,7	100,0
Koprivničko-križevačka	N	0	0	8	1	0	9
	%	0,0	0,0	88,9	11,1	0,0	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	N	0	3	3	2	0	8
	%	0,0	37,5	37,5	25,0	0,0	100,0
Primorsko-goranska	N	0	0	2	4	2	8
	%	0,0	0,0	25,0	50,0	25,0	100,0
Ličko-senjska	N	0	1	0	2	1	4
	%	0,0	25,0	0,0	50,0	25,0	100,0
Virovitičko-podravska	N	1	0	2	0	0	3
	%	33,3	0,0	66,7	0,0	0,0	100,0
Požeško-slavonska	N	0	2	1	0	0	3
	%	0,0	66,7	33,3	0,0	0,0	100,0
Brodsko-posavska	N	0	1	3	0	0	4
	%	0,0	25,0	75,0	0,0	0,0	100,0
Osječko-baranjska	N	0	2	5	5	2	14
	%	0,0	14,3	35,7	35,7	14,3	100,0
Šibensko-kninska	N	0	0	1	0	0	1
	%	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0
Vukovarsko-srijemska	N	0	4	10	6	2	22
	%	0,0	18,2	45,5	27,3	9,1	100,0
Splitsko-dalmatinska	N	0	0	0	0	1	1
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0
Istarska	N	0	1	3	3	1	8
	%	0,0	12,5	37,5	37,5	12,5	100,0
Dubrovačko-neretvanska	N	0	0	0	1	0	1
	%	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0
Međimurska	N	1	0	4	5	4	14
	%	7,1	0,0	28,6	35,7	28,6	100,0
Grad Zagreb	N	2	2	3	9	6	22
	%	9,1	9,1	13,6	40,9	27,3	100,0
UKUPNO	N	5	21	58	67	29	180
	%	2,8	11,7	32,2	37,2	16,1	100,0

Ukupni Indeks nacionalne usporedivosti formiran bez rezultata na ispitima stranih jezika (Tablica 103) pokazuje da među najboljim školama na nacionalnoj razini najviše predstavnika, u relativnom omjeru, imaju Zadarska i Splitsko-dalmatinska županija, dok među najlošijim školama najviše svojih predstavnika daju Virovitičko-podravska i Ličko-senjska županija.

Tablica 103. INU ukupno

Županija		INU ukupno						
		-3 sd	-2 sd	-1 sd	+1 sd	+2 sd	+3 sd	Ukupno
Zagrebačka	N	1	3	21	15	5	0	45
	%	2,2	6,7	46,7	33,3	11,1	0,0	100,0
Krapinsko-zagorska	N	0	3	7	18	3	0	31
	%	0,0	9,7	22,6	58,1	9,7	0,0	100,0
Sisačko-moslavačka	N	1	10	16	6	2	0	35
	%	2,9	28,6	45,7	17,1	5,7	0,0	100,0
Karlovačka	N	2	3	16	7	0	0	28
	%	7,1	10,7	57,1	25,0	0,0	0,0	100,0
Varaždinska	N	0	4	11	20	5	0	40
	%	0,0	10,0	27,5	50,0	12,5	0,0	100,0
Koprivničko-križevačka	N	1	8	7	7	0	0	23
	%	4,3	34,8	30,4	30,4	0,0	0,0	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	N	2	8	11	3	1	0	25
	%	8,0	32,0	44,0	12,0	4,0	0,0	100,0
Primorsko-goranska	N	1	4	16	26	8	1	56
	%	1,8	7,1	28,6	46,4	14,3	1,8	100,0
Ličko-senjska	N	2	3	8	1	1	0	15
	%	13,3	20,0	53,3	6,7	6,7	0,0	100,0
Virovitičko-podravska	N	3	3	6	4	0	0	16
	%	18,8	18,8	37,5	25,0	0,0	0,0	100,0
Požeško-slavonska	N	0	2	6	5	1	0	14
	%	0,0	14,3	42,9	35,7	7,1	0,0	100,0
Brodsko-posavska	N	1	5	22	4	0	0	32
	%	3,1	15,6	68,8	12,5	0,0	0,0	100,0
Zadarska	N	1	3	15	11	4	2	36
	%	2,8	8,3	41,7	30,6	11,1	5,6	100,0
Osječko-baranjska	N	2	18	26	18	5	0	69
	%	2,9	26,1	37,7	26,1	7,2	0,0	100,0
Šibensko-kninska	N	0	3	7	10	1	0	21
	%	0,0	14,3	33,3	47,6	4,8	0,0	100,0
Vukovarsko-srijemska	N	2	17	19	13	2	0	53
	%	3,8	32,1	35,8	24,5	3,8	0,0	100,0
Splitsko-dalmatinska	N	0	3	18	43	23	5	92
	%	0,0	3,3	19,6	46,7	25,0	5,4	100,0
Istarska	N	0	6	18	19	3	0	46
	%	0,0	13,0	39,1	41,3	6,5	0,0	100,0
Dubrovačko-neretvanska	N	0	1	7	16	6	1	31
	%	0,0	3,2	22,6	51,6	19,4	3,2	100,0
Međimurska	N	3	1	8	10	7	1	30
	%	10,0	3,3	26,7	33,3	23,3	3,3	100,0
Grad Zagreb	N	0	2	13	52	37	2	106
	%	0,0	1,9	12,3	49,1	34,9	1,9	100,0
UKUPNO	N	22	110	278	308	114	12	844
	%	2,6	13,0	32,9	36,5	13,5	1,4	100,0

6.4. ANALIZA OBILJEŽJA ŠKOLE KAO ELEMENTA NJIHOVE USPJEŠNOSTI

U nastavku donosimo rezultate analize koja se odnosi na razmatranje povezanosti pojedinih obilježja škole s prosječnom uspješnošću škola u pojedinim ispitima. Time smo, uz stjecanje uvida u prosječnu razinu postignuća škola, željeli prepoznati i razloge koji potencijalno mogu stajati u pozadini uspjeha pojedinih škola.

Kao prvo, željeli smo vidjeti postoji li razlika u prosječnoj uspješnosti škola pojedinih osnivača (Tablica 104). Iz dobivenih rezultata jasno je vidljivo kako su škole kojima je osnivač neki od gradova prosječno uspješnije od škola kojima je osnivač županija. Ukupno 305 škola kojima je osnivač neki od gradova je prosječno, statistički značajno, uz razinu značajnosti od 5%, uspješnije iz svih ispitivanih predmeta. Ovi su rezultati na tragu eksperimentalnoga vanjskoga vrednovanja provedenoga u šk. godini 2006./2007., kada je došlo do istovjetnoga ishoda.

Tablica 104. Uspješnost škole ovisno o osnivaču škole

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački
Privatna škola	N	5	5	5	5	5	5
	M	59,3	62,0	72,5	53,5	71,7	.
	SD	13,81	17,16	20,19	30,87	14,14	.
	Min	45,5	42,3	44,6	21,4	56,3	.
	Max	78,9	88,5	94,6	87,5	92,7	.
Grad	N	305	305	305	305	305	305
	M	59,4	55,5	63,9	51,2	63,2	68,1
	SD	6,06	7,84	6,58	8,29	9,81	16,06
	Min	30,5	23,4	29,8	21,7	13,5	14,6
	Max	72,2	84,6	83,4	92,9	95,8	89,6
Županija	N	534	534	534	534	534	534
	M	54,2	50,3	58,7	44,8	51,8	66,3
	SD	7,22	9,95	8,29	10,34	11,32	12,22
	Min	25,0	13,8	32,1	5,7	16,7	14,0
	Max	75,0	90,4	85,5	97,1	87,5	100,0
UKUPNO	N	844	844	844	844	844	844
	M	56,1	52,2	60,6	47,2	56,3	66,8
	SD	7,32	9,65	8,25	10,32	12,17	13,48
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	100,0
	F	58,05	33,36	48,86	41,67	106,32	0,73
	p	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,39

U izloženim rezultatima vidljivo je kako pet privatnih osnovnih škola koje su sudjelovale u vrednovanju postižu prosječno veće rezultate i od škola kojima je osnivač neki od gradova. To posebice dolazi do izražaja kada je riječ o ispitivanju postignuća u Prirodi i društvu te Engleskome jeziku. Kako je broj privatnih osnovnih škola vrlo malen, a osobito kako je broj učenika u njima ukupno manji od pedeset učenika, ove rezultate treba interpretirati uzimajući u obzir znatno veću pogrešku mjerenja koja se veže uz ove škole. Oni stoga služe kao dobro polazište za provjeravanja ovih spoznaja u budućim vrednovanjima.

Otočne škole, njih 27, postižu u prosjeku najbolje rezultate iz svih ispita, a škole koje spadaju u područja posebne državne skrbi prosječno najlošije rezultate (Tablica 105). U slučaju otočnih škola ponavlja se također ishod prošlogodišnjeg vrednovanja, te bi pored izraženije pogreške mjerenja koja prati ovu skupinu škola zbog relativno malenog broja škola i učenika, potencijalne razloge i objašnjenja njihove veće uspješnosti trebalo detaljnije razmotriti.

Tablica 105. Uspješnost škole ovisno o statusu škole

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački
Posebna državna skrb	N	148	148	148	148	148	148
	M	51,7	46,6	55,8	42,4	49,7	61,4
	SD	6,74	9,09	8,18	9,86	10,35	13,01
	Min	28,3	25,6	33,1	16,7	22,7	30,7
	Max	65,9	74,2	79,3	73,5	83,3	91,7
Otočna škola	N	27	27	27	27	27	
	M	61,0	62,3	66,1	56,6	62,7	
	SD	6,06	9,26	8,40	14,48	11,85	
	Min	49,5	43,4	52,0	36,2	47,9	
	Max	71,3	84,6	84,2	97,1	95,8	
Brdsko-planinska škola	N	24	24	24	24	24	24
	M	54,0	49,4	58,0	42,5	51,5	73,2
	SD	8,94	13,12	10,75	15,11	13,72	8,69
	Min	30,8	13,8	32,1	5,7	20,8	66,1
	Max	67,0	71,8	72,1	66,3	76,0	87,5
Škola nema posebnog statusa	N	645	645	645	645	645	645
	M	57,0	53,2	61,6	48,1	57,7	67,6
	SD	7,01	8,97	7,69	9,48	11,95	13,48
	Min	25,0	23,1	29,8	9,1	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	87,5	92,7	100,0
UKUPNO	N	844	844	844	844	844	844
	M	56,1	52,2	60,6	47,2	56,3	66,8
	SD	7,32	9,65	8,25	10,32	12,17	13,48
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	100,0
	F	27,61	33,06	27,14	23,22	20,20	3,17
	p	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04

Nadalje, razmotrili smo kako veličina škole utječe na njezinu uspješnosti (Tablica 106). Osim izračunavanja povezanosti broja učenika i prosječnoga rezultata škola, detaljniji uvid pružaju nam razlike u prosječnim rezultatima škola različite veličine. Stoga smo škole svrstali u jednu od pet kategorija s obzirom na broj učenika četvrtih razreda u školi te usporedili i testirali razlike u prosječnim rezultatima. Svi su se iznosi jednosmjernih analiza varijanci iskazanih preko F-omjera pokazali statistički značajnima. Analiziramo li i usporedimo prosječne rezultate po pojedinim ispitima, dolazimo do zanimljive spoznaje – što je škola veća i što veći broj učenika četvrtih razreda pohađa školu, prosječni rezultati škole su bolji. Takav ishod vezuje se uz slučajeve ispitivanja Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva i integracije. Kod ispitivanja stranih jezika, osobito Njemačkoga jezika, obrnut je smjer povezanosti.

Ovaj ishod vrlo je zanimljiv i zasigurno je suprotstavljen nizu očekivanja da će manje škole uspjeti stvoriti klimu u kojoj je moguće na individualiziran način pristupiti učeniku te da će se na taj način postići bolji odgojno-obrazovni rezultati. S druge strane, dodatno smo razmotrili ovaj ishod na način da smo kontrolirali obilježja malih i većih škola. Male škole, velik dio njih (od 228 škola), dolaze iz manje urbanih sredina. Često je riječ o isključivo seoskim školama koje se po temeljnim socio-ekonomskim obilježjima učenika i njihovih roditelja razlikuju od većih škola, koje se nalaze isključivo u većim urbanim sredinama. Također, jedno od mogućih objašnjenja koje svakako zaslužuje pozornost i nameće se kao značajno istraživačko pitanje, vezano je uz organizacijsku klimu koja vlada u pojedinim školama. Moguće je da su velike škole ustrojene i funkcioniraju kao organizacijski sustavi sa svim traženim elementima organizacijskoga funkcioniranja. S druge strane, manje škole prati možda veća familijarnost - kako među učenicima, između učenika i učitelja, između ravnatelja i učitelja, tako i između učitelja i roditelja, što može na poseban način utjecati na slabije dosezanje pojedinih odgojno-obrazovnih ciljeva.

Tablica 106. Uspješnost škole ovisno o veličini škole

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački
Do 29 učenika	N	228	228	228	228	228	228
	M	53,9	51,7	59,8	45,6	53,7	68,5
	SD	8,76	12,16	10,40	13,72	13,82	11,66
	Min	25,0	13,8	32,1	5,7	19,2	46,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	91,7
30 do 59 učenika	N	282	282	282	282	282	282
	M	55,6	50,8	59,7	45,8	55,1	65,6
	SD	7,06	9,19	7,90	9,15	12,37	10,93
	Min	28,3	23,4	29,8	19,6	16,7	18,8
	Max	71,1	88,5	85,5	86,4	83,1	82,5
60 do 89 učenika	N	173	173	173	173	173	173
	M	57,6	54,0	62,0	49,4	59,5	65,6
	SD	6,51	8,12	7,44	8,90	11,69	17,29
	Min	29,7	30,5	36,6	23,3	13,5	14,0
	Max	72,0	71,9	77,8	70,2	83,5	88,2
90 do 119 učenika	N	99	99	99	99	99	99
	M	58,4	53,4	61,6	49,4	58,6	68,7
	SD	4,88	7,13	5,52	6,33	7,81	14,15
	Min	45,1	35,0	48,9	33,7	38,3	30,7
	Max	70,9	68,3	73,2	62,2	77,2	100,0
120 i više učenika	N	62	62	62	62	62	62
	M	58,4	54,1	62,5	49,6	57,3	66,6
	SD	5,27	7,27	5,44	7,23	10,29	16,47
	Min	45,6	34,9	51,1	32,4	18,1	14,6
	Max	72,2	70,7	78,5	69,5	80,1	83,0
UKUPNO	N	844	844	844	844	844	844
	M	56,1	52,2	60,6	47,2	56,3	66,8
	SD	7,32	9,65	8,25	10,32	12,17	13,48
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	100,0
	F	11,63	4,22	3,82	6,74	6,95	0,51
	p	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,73

Određenu potvrdu spoznajama u povezanosti veličine škole i uspješnosti na ispitima pružaju i usporedbe uspješnosti škola koje rade u različitom broju smjena (Tablica 107). Suprotno raširenome vjerovanju i očekivanjima, prosječno su najuspješnije škole koje rade u tri smjene, zatim škole koje nastavu izvode u dvije smjene, a najmanje su uspješne škole koje imaju uvjete rada u jednoj smjeni. Kako je rad u smjenama povezan s ukupnim brojem učenika koji školu pohađaju te s prostornim uvjetima pojedinih škola, vidljivo je da škole koje rade u boljim uvjetima očito ne koriste sve kapacitete koje im takvi uvjeti rada pružaju.

Tablica 107. Uspješnost škole ovisno o broju smjena u kojima se u školi radi

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački
Jedna smjena	N	276	276	276	276	276	276
	M	54,7	51,4	60,2	46,2	55,7	67,1
	SD	8,44	10,74	9,63	12,50	13,41	13,06
	Min	25,0	13,8	32,1	5,7	19,2	18,8
	Max	78,9	88,5	94,6	97,1	95,8	91,7
Dvije smjene	N	528	528	528	528	528	528
	M	56,5	52,4	60,5	47,3	56,1	66,9
	SD	6,62	9,14	7,54	9,03	11,46	13,47
	Min	29,7	23,4	29,8	16,7	16,7	14,0
	Max	72,0	90,4	85,5	86,4	84,1	100,0
Tri smjene	N	40	40	40	40	40	40
	M	61,0	56,0	64,6	53,2	62,8	64,7
	SD	4,92	7,05	5,77	7,26	10,99	16,91
	Min	47,8	35,0	48,9	37,7	13,5	32,9
	Max	72,2	70,7	77,8	69,5	83,5	88,2
UKUPNO	N	844	844	844	844	844	844
	M	56,1	52,2	60,6	47,2	56,3	66,8
	SD	7,32	9,65	8,25	10,32	12,17	13,48
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	100,0
	F	14,91	4,06	4,92	8,32	5,96	0,14
	p	0,00	0,02	0,01	0,00	0,00	0,87

S druge strane, potvrdila su se očekivanja da su one škole koje pored matične imaju i područne škole prosječno manje uspješne u svim ispitima (Tablica 108).

Također su se potvrdila i očekivanja da su škole koje imaju učenike u kombiniranim razrednim odjelima po prosječnoj uspješnosti lošije od škola koje nemaju kombiniranih razrednih odjela (Tablica 109). U ovome kontekstu zanimljiv je također rezultat da prema podatcima koje su škole upisale u bazu učenika, u Republici Hrvatskoj postoji 356 škola čiji, makar i jedan, učenik četvrtih razreda, pohađa kombiniranu nastavu na ovoj razini odgoja i obrazovanja.

Tablica 108. Uspješnost škole ovisno o tome ima li područnu školu

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački
Nema područnih škola	N	403	403	403	403	403	403
	M	57,5	53,9	62,4	49,2	60,3	69,4
	SD	7,59	10,10	8,62	10,91	12,27	13,77
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,6
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	92,7	91,7
Postoje područne škole	N	441	441	441	441	441	441
	M	54,8	50,7	59,0	45,4	52,8	64,5
	SD	6,81	8,95	7,57	9,39	10,92	12,85
	Min	28,3	26,4	33,1	16,7	16,7	14,0
	Max	75,0	84,6	84,1	92,9	95,8	100,0
UKUPNO	N	844	844	844	844	844	844
	M	56,1	52,2	60,6	47,2	56,3	66,8
	SD	7,32	9,65	8,25	10,32	12,17	13,48
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	100,0
	F	30,80	24,74	36,24	30,68	81,88	6,10
	p	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01

Tablica 109. Uspješnost škole ovisno o tome postoje li kombinirani odjeli

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački
Ne	N	488	488	488	488	488	488
	M	57,4	53,6	62,0	48,9	59,3	68,5
	SD	7,20	9,40	7,90	9,62	11,89	13,46
	Min	25,0	23,1	29,8	9,1	13,5	14,0
	Max	72,2	90,4	85,5	86,4	84,1	89,6
Da	N	356	356	356	356	356	356
	M	54,3	50,4	58,8	44,9	52,2	64,3
	SD	7,09	9,69	8,38	10,81	11,35	13,21
	Min	28,3	13,8	32,1	5,7	16,7	18,8
	Max	78,9	88,5	94,6	97,1	95,8	100,0
UKUPNO	N	844	844	844	844	844	844
	M	56,1	52,2	60,6	47,2	56,3	66,8
	SD	7,32	9,65	8,25	10,32	12,17	13,48
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	100,0
	F	40,64	22,51	32,14	31,14	69,25	4,29
	p	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04

Na sličnome tragu su i rezultati povezani sa statusom putnika učenika. U ukupno 609 osnovnih škola u Republici Hrvatskoj postoje učenici-putnici, a škole koje imaju učenike-putnike prosječno su manje uspješne u svim ispitima obuhvaćenima vanjskim vrednovanjem (Tablica 110).

Tablica 110. Uspješnost škole ovisno o tome ima li škola putnike

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački
Ne	N	235	235	235	235	235	235
	M	57,7	53,4	61,7	49,6	60,1	65,4
	SD	7,29	9,74	7,91	9,97	12,63	14,23
	Min	35,3	25,6	40,6	16,7	13,5	18,8
	Max	78,9	88,5	94,6	92,9	95,8	84,4
Da	N	609	609	609	609	609	609
	M	55,5	51,8	60,2	46,3	54,8	67,3
	SD	7,25	9,58	8,36	10,31	11,66	13,23
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	16,7	14,0
	Max	72,2	90,4	85,7	97,1	87,5	100,0
UKUPNO	N	844	844	844	844	844	844
	M	56,1	52,2	60,6	47,2	56,3	66,8
	SD	7,32	9,65	8,25	10,32	12,17	13,48
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	100,0
	F	15,13	5,12	5,46	17,59	29,93	0,72
	p	0,00	0,02	0,02	0,00	0,00	0,40

Sljedeća skupina obilježja škola čiju smo povezanosti s rezultatima ispitivanja provjeravali vezana je uz nastavu i obilježja nastave u pojedinim školama. U Tablici 111 prikazani su rezultati učenika koji dolaze iz škola u kojima je u cijelosti stručno zastupljena nastava i škola u kojima postoji u nekom stupnju nestručno zastupljena nastava. Kod prikaza ovih rezultata važno je primijetiti da je riječ o načelnim obilježjima rada škole i nastave u školi. Naime, prikupljeni podatci govore postoji li u školi uopće nestručno zastupljena nastava, što može uključivati i nestručno zastupljenu nastavu iz razredne nastave, ali i ne mora. Indirektno, podatak da u školi postoji nestručno zastupljena nastava može nam na prvom mjestu ukazivati na nemogućnost i/ili nespremnost škole da se ekipira učiteljskim kadrom nužnim za stručno i kvalitetno izvođenje nastave. Osim toga, taj nam podatak govori o organizacijskim aspektima rada pojedinih škola, a kao što se može vidjeti, u 372 osnovne škole ili u oko 44% hrvatskih osnovnih škola postoji neki oblik nestručno zastupljene nastave. Rezultati ispitivanja govore kako postoji jasna i statistički značajna razlika u uspješnosti škola koje imaju u cijelosti stručno zastupljenu nastavu u odnosu na škole koje imaju neki oblik nestručno zastupljene nastave. Škole s u cijelosti stručno zastupljenom nastavom svih predmeta postižu statistički značajno bolje rezultate u svim ispitima.

U Tablicama 112 i 113 prikazani su rezultati usporedbe uspješnosti škola koje u različitom stupnju izvode terensku i izvanučioničku nastavu tijekom trajanja razredne nastave. U oko 10% škola taj se oblik nastave uopće ne izvodi, dok se u značajnom broju škola izvodi i više od 5 puta u polugodištu. Testiranjem usporedbi u uspješnosti na pojedinim ispitima škola različitoga stupnja izvođenja terenske i izvanučioničke nastave, pokazalo se da, uz iznimku ispita iz Njemačkoga jezika, u drugim ispitima postoji statistički značajna razlika u uspješnosti, pri čemu su škole u kojima se češće izvode ovi oblici nastave prosječno i uspješnije u ispitivanju.

Tablica 111. Uspješnost škole ovisno o stručnosti zastupljene nastave u školi

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački
U cijelosti stručno zastupljena nastava	N	472	472	472	472	472	472
	M	57,6	53,5	62,1	48,9	59,4	67,9
	SD	6,92	8,94	7,90	9,70	11,21	15,94
	Min	29,7	23,1	29,8	9,1	13,5	14,0
	Max	78,9	88,5	94,6	87,5	92,7	89,6
Dijelom nestručno zastupljena nastava	N	372	372	372	372	372	372
	M	54,2	50,6	58,7	45,1	52,2	66,0
	SD	7,36	10,26	8,31	10,69	12,21	11,04
	Min	25,0	13,8	32,1	5,7	16,7	30,7
	Max	75,0	90,4	85,7	97,1	95,8	100,0
UKUPNO	N	844	844	844	844	844	844
	M	56,1	52,2	60,6	47,2	56,3	66,8
	SD	7,32	9,65	8,25	10,32	12,17	13,48
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	100,0
	F	48,84	18,78	36,76	29,57	71,87	0,90
	p	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,34

Tablica 112. Uspješnost škole ovisno o učestalosti terenske nastave

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački
Uopće se ne izvodi	N	44	44	44	44	44	44
	M	54,6	50,1	58,4	44,1	50,5	74,9
	SD	7,90	10,73	7,71	11,85	12,23	2,93
	Min	36,0	23,1	34,1	9,1	22,7	72,3
	Max	66,8	74,2	72,1	73,5	70,8	78,1
1 do 2 puta u polugodištu	N	507	507	507	507	507	507
	M	55,3	51,4	59,8	46,5	55,6	64,7
	SD	7,47	9,71	8,34	10,52	12,53	13,70
	Min	25,0	13,8	32,1	5,7	16,7	14,0
	Max	78,9	88,5	94,6	92,9	95,8	87,5
3 do 5 puta u polugodištu	N	227	227	227	227	227	227
	M	57,6	53,8	62,2	48,7	58,5	70,1
	SD	6,55	8,98	7,86	9,46	11,40	13,50
	Min	30,5	23,4	29,8	21,7	13,5	32,9
	Max	71,3	90,4	85,7	97,1	87,5	100,0
Više od 5 puta u polugodištu	N	66	66	66	66	66	66
	M	58,4	54,7	62,8	49,5	57,6	72,1
	SD	7,03	9,66	8,14	9,56	10,30	7,76
	Min	36,1	30,1	39,0	24,4	37,7	52,9
	Max	71,5	88,5	85,5	86,4	83,1	82,3
UKUPNO	N	844	844	844	844	844	844
	M	56,1	52,2	60,6	47,2	56,3	66,8
	SD	7,32	9,65	8,25	10,32	12,17	13,48
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	100,0
	F	8,32	5,36	6,94	4,92	6,34	3,05
	p	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03

Tablica 113. Uspješnost škole ovisno o učestalosti izvanučioničke nastave

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački
Uopće se ne izvodi	N	11	11	11	11	11	11
	M	51,7	47,3	55,6	42,0	49,5	75,9
	SD	7,04	11,74	9,94	12,94	12,83	.
	Min	36,0	23,1	34,1	9,1	23,1	75,9
	Max	64,3	65,8	68,7	56,5	65,2	75,9
1 do 2 puta u polugodištu	N	298	298	298	298	298	298
	M	55,0	51,0	59,3	46,2	54,7	63,9
	SD	7,29	9,92	8,47	10,46	12,39	12,45
	Min	30,7	13,8	34,3	5,7	16,7	18,8
	Max	75,0	75,5	84,1	73,5	82,3	87,5
3 do 5 puta u polugodištu	N	345	345	345	345	345	345
	M	56,9	53,0	61,2	47,9	57,4	67,0
	SD	7,29	9,41	8,03	10,05	12,40	14,82
	Min	25,0	25,6	32,1	12,9	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	92,9	95,8	91,7
Više od 5 puta u polugodištu	N	190	190	190	190	190	190
	M	56,6	53,1	61,8	47,9	57,4	70,5
	SD	7,18	9,30	7,91	10,30	10,98	11,56
	Min	30,5	23,4	29,8	16,7	21,8	42,1
	Max	71,5	88,5	85,7	97,1	87,5	100,0
UKUPNO	N	844	844	844	844	844	844
	M	56,1	52,2	60,6	47,2	56,3	66,8
	SD	7,32	9,65	8,25	10,32	12,17	13,48
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	100,0
	F	5,32	3,71	5,74	2,74	4,04	2,23
	p	0,00	0,01	0,00	0,04	0,01	0,09

Na kraju, u razmatranju utjecaja obilježja škole na uspješnost škole u vanjskome vrednovanju zanimalo nas je razmotriti kakva je povezanost rezultata u ispitima i obilježja ravnatelja škole. Kako ravnatelji koordiniraju i upravljaju radom škole, moguće je da njihove osobine imaju određen utjecaj i na uspješnost učenika. Tri su nam podatka bila dostupna – spol ravnatelja, njegova stručna sprema i staž. Kod zadnjeg podatka, vezanog uz staž, zbog manjkave operacionalizacije ovoga obilježja u bazi podataka, pojavili su se različiti podatci koji su u nekim slučajevima upućivali na ukupni radni staž ravnatelja, a u drugim slučajevima na traženi podatak o ukupnom stažu postojećeg ravnatelja na rukovodećim mjestima u sustavu školstva. Iz tih razloga, zbog smanjene pouzdanosti, nećemo prikazati rezultate koji se odnose na staž ravnatelja, a rezultati koji se odnose na spol i stručnu spremu prikazani su u Tablicama 114 i 115. U 463 hrvatske osnovne škole na čelu škole je ravnatelj, a u 381 osnovnoj školi ravnateljica. Nešto je veći broj ravnatelja, no načelno se može reći da postoji uravnoteženost u pogledu spola kada je riječ o vođenju hrvatskih osnovnih škola. S druge strane, razmotrimo li ove podatke u kontekstu broja učitelja i učiteljica koji rade u osnovnoškolskome sustavu, onda je vidljivo da su muškarci zaposleni u osnovnoškolskomu sustavu nadreprezentirani na rukovodećim mjestima u odnosu na žene. Kako svjedoče rezultati ispitivanja, niti u jednom ispitu nema statistički značajne razlike u prosječnoj uspješnosti škola kojima je na čelu ravnateljica odnosno ravnatelj, te u tom pogledu nije odlučujuće za uspješnost škole kojeg spola joj je osoba na čelu.

Tablica 114. Uspješnost škole ovisno o spolu ravnatelja

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački
Ravnateljica	N	381	381	381	381	381	381
	M	56,1	51,9	60,7	46,6	55,7	67,5
	SD	7,60	9,79	8,42	10,19	12,39	14,64
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	87,5	92,7	100,0
Ravnatelj	N	463	463	463	463	463	463
	M	56,1	52,5	60,5	47,7	56,9	66,4
	SD	7,09	9,53	8,13	10,41	11,97	12,53
	Min	28,3	27,7	33,1	16,7	18,1	18,8
	Max	75,0	88,5	85,5	97,1	95,8	91,7
UKUPNO	N	844	844	844	844	844	844
	M	56,1	52,2	60,6	47,2	56,3	66,8
	SD	7,32	9,65	8,25	10,32	12,17	13,48
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	100,0
	F	0,00	0,79	0,08	2,54	1,77	0,30
	p	0,99	0,37	0,78	0,11	0,18	0,59

Tablica 115. Uspješnost škole ovisno o stručnoj spremi ravnatelja

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački
VŠS	N	345	345	345	345	345	345
	M	55,2	51,4	60,0	46,2	54,1	66,9
	SD	7,02	8,88	7,64	9,60	11,57	11,93
	Min	25,0	25,6	34,6	21,7	16,7	24,7
	Max	75,0	74,2	85,7	97,1	87,5	91,7
VSS	N	499	499	499	499	499	499
	M	56,7	52,8	61,0	47,9	57,7	66,8
	SD	7,46	10,12	8,64	10,74	12,35	14,81
	Min	28,3	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	92,9	95,8	100,0
UKUPNO	N	844	844	844	844	844	844
	M	56,1	52,2	60,6	47,2	56,3	66,8
	SD	7,32	9,65	8,25	10,32	12,17	13,48
	Min	25,0	13,8	29,8	5,7	13,5	14,0
	Max	78,9	90,4	94,6	97,1	95,8	100,0
	F	9,49	4,00	2,78	5,66	16,44	0,00
	p	0,00	0,05	0,10	0,02	0,00	0,96

S druge strane, razlike se javljaju kada je riječ o stručnoj spremi ravnatelja. Škole koje vode ravnatelji s visokom stručnom spremom prosječno su uspješnije u ispitima iz Hrvatskoga jezika, integracije nastavnih sadržaja i Engleskoga jezika, dok su razlike u prosječnoj uspješnosti iz Matematike na granici statističke značajnosti. Ovim vanjskim vrednovanjem razlike u prosječnoj uspješnosti iz Prirode i društva te Njemačkoga jezika nisu se pokazale statistički značajnima ovisno o stručnoj spremi ravnatelja.

6.5. ANALIZA OBILJEŽJA UČENIKA KAO ELEMENTA NJIHOVE USPJEŠNOSTI

U dijelu izvještaja koji slijedi detaljno ćemo razmotriti na koji su način pojedina obilježja učenika povezana s obrazovnim postignućima iz pojedinih područja razredne nastave te stvaraju li ispitivana obilježja statistički značajne razlike među učenicima. Kao prvo, izračunali smo postoji li razlika između učenica i učenika. Kao što se može vidjeti, učenice postižu statistički značajno bolji prosječni uspjeh u ispitu iz Hrvatskog jezika i drugih stranih jezika. Učenici su prosječno uspješniji u osposobljenosti za integraciju nastavnih sadržaja, dok u ispitivanju obrazovnih postignuća iz Matematike te Prirode i društva nema statistički značajnih razlika u prosječnoj uspješnosti (Tablica 116).

Tablica 116. Razlika u uspješnosti između učenika i učenica

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Učenica	M	60,6	52,9	61,3	46,3	60,0	69,3	29,4	71,7
	SD	18,80	23,45	21,45	30,58	24,34	21,95	29,62	16,35
	N	22.168	22.132	22.133	22.133	19.489	2.589	34	19
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	41,7
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
Učenik	M	53,8	52,8	61,1	50,1	55,6	63,5	27,2	55,6
	SD	19,15	25,44	22,59	31,03	26,01	24,71	20,05	27,15
	N	22.466	22.449	22.449	22.449	19.728	2.664	30	27
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	66,7	91,7
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	19,28	24,47	22,03	30,87	25,29	23,57	25,41	24,44
	N	44.634	44.581	44.582	44.582	39.217	5.253	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		1426,64	0,24	0,88	163,00	303,57	80,15	0,12	5,34
Značajnost razlika		0,00	0,62	0,35	0,00	0,00	0,00	0,73	0,03

Sljedeće važno pitanje odnosi se na dob učenika. Kako su dostupni podatci o dobi svih učenika koji u školskoj godini 2007./2008. pohađaju četvrti razred, moguće je ispitati i usporediti prosječne rezultate učenika koji se upisuju u osnovnu s navršenih 6 godina i učenika koji se upisuju u osnovnu školu s navršenih 7 godina. To su skupine učenika koji su rođeni 1997. i 1998. godine. Pri tomu je naravno potrebno voditi računa o postojanju značajnih variranja u dobi unutar ovih grupa razlikovanih po godištu, koja se mogu kretati u rasponu do 12 mjeseci. Također, određeni broj učenika pohađa u ovoj školskoj godini četvrti razred, a rođeni su nešto ranije - 1995. i 1996. godine, te su nam dostupni i njihovi rezultati. Podsjećamo da je u slučaju svih ovih učenika različitoga godišta rođenja riječ o učenicima koji pohađaju redoviti program te su u vanjskome vrednovanju pisali redoviti ispit.

Kao što se vidi, 46 učenika koji su u trenutku ispitivanja imali 13 godina i pohađali su četvrti razred osnovne škole prosječno postižu vrlo skromne rezultate, koji prosječno ne prelaze 20% bodova na ispitima. Po uspješnosti nešto je bolja skupina učenika koji su imali 12 godina. No obje ove skupine postižu značajno slabije prosječne rezultate i više je nego razvidno da je razina njihovih postignuća na kraju razredne nastave prilično niska. Učenici godišta 1997. i 1998.

također se razlikuju u prosječnoj uspješnosti na kraju razredne nastave. Učenici koji su upisani u osnovnu školu s navršenih sedam godina prosječno su gledano uspješniji u svim ispitima od učenika koji su upisali školu ranije, odnosno krenuli u osnovnu školu s navršenih šest godina, gledano po godištu rođenja (Tablica 117). Iznimka su ispiti iz Francuskoga i Talijanskoga jezika, gdje je broj učenika u obje ove skupine vrlo malen, te su i prosječni rezultati opterećeni znatnom pogreškom mjerenja.

Tablica 117. Razlike u uspješnosti ovisno o godini rođenja

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
1995.	M	18,9	14,6	22,1	9,5	17,9	34,0	n/a	n/a
	SD	18,41	14,79	17,44	16,54	14,44	31,53	n/a	n/a
	N	46	52	52	52	39	13	0	0
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2	n/a	n/a
	Max	84,5	69,2	71,4	78,6	58,3	95,8	n/a	n/a
1996.	M	36,6	31,1	41,4	25,2	37,2	41,7	n/a	n/a
	SD	20,75	22,69	23,18	27,19	25,06	26,11	n/a	n/a
	N	408	403	403	403	343	60	0	0
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	90,5	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	n/a	n/a
1997.	M	57,6	53,4	61,8	48,9	58,2	67,0	25,6	60,7
	SD	19,15	24,50	21,89	30,82	25,25	23,09	26,96	24,18
	N	34.613	34.568	34.569	34.569	30.413	4.078	42	35
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
1998.	M	56,6	52,1	60,2	47,0	57,6	66,4	33,7	67,0
	SD	18,87	23,80	21,85	30,64	24,96	23,83	21,74	25,85
	N	9.440	9.435	9.435	9.435	8.309	1.092	22	11
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	66,7	91,7
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,3	57,8	66,5	28,4	62,2
	SD	19,26	24,46	22,02	30,86	25,29	23,51	25,41	24,44
	N	44.507	44.458	44.459	44.459	39.104	5.243	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		228,45	159,65	179,44	113,59	111,78	31,00	1,48	0,56
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	0,45

U Tablicama od 118 do 129 iznosimo rezultate koji ukazuju na uspješnost učenika različitih socio-demografskih obilježja te različitih uvjeta odrastanja i pohađanja škole. Tu smo razmotrili na koji način pohađanje područne odnosno matične škole utječe na obrazovna postignuća učenika, zatim pohađanje nastave u kombiniranim razrednim odjelima, svakodnevno putovanje do škole te na koji su način obiteljske prilike, u smislu obrazovnoga statusa roditelja, informiranja roditelja o učenikovom odgoju i obrazovanju te život s jednim ili oba roditelja, povezane s prosječnim postignućima koje učenici postižu u vanjskome vrednovanju.

Tablica 118. Razlike u uspješnosti ovisno o pohađanju matične ili područne škole

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Matična škola	M	58,0	53,8	62,1	49,5	59,6	67,2	28,4	62,2
	SD	19,03	24,40	21,78	30,80	24,98	23,67	25,41	24,44
	N	36.076	36.010	36.011	36.011	31.721	4.178	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
Područna škola	M	53,4	49,0	57,2	43,0	50,1	63,1	n/a	n/a
	SD	19,85	24,37	22,60	30,59	25,15	22,85	n/a	n/a
	N	8.558	8.571	8.571	8.571	7.496	1.075	0	0
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	n/a	n/a
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	19,28	24,47	22,03	30,87	25,29	23,57	25,41	24,44
	N	44.634	44.581	44.582	44.582	39.217	5.253	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		405,14	270,86	353,70	306,58	882,63	26,25	n/a	n/a
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	n/a	n/a

Tablica 119. Razlike u uspješnosti ovisno o pohađanju kombiniranih razrednih odjela

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Ne	M	57,6	53,3	61,6	48,8	58,7	66,9	28,4	62,2
	SD	19,16	24,42	21,92	30,81	25,09	23,54	25,41	24,44
	N	41.002	40.945	40.946	40.946	36.046	4.788	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
Da	M	52,1	47,5	55,9	41,0	47,0	61,2	n/a	n/a
	SD	19,92	24,17	22,52	30,43	25,02	23,23	n/a	n/a
	N	3.585	3.590	3.590	3.590	3.126	464	0	0
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	n/a	n/a
UKUPNO	M	57,1	52,8	61,2	48,2	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	19,28	24,45	22,02	30,85	25,29	23,56	25,41	24,44
	N	44.587	44.535	44.536	44.536	39.172	5.252	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		267,93	188,77	223,84	211,73	631,01	24,51	n/a	n/a
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	n/a	n/a

Učenici koji pohađaju matične škole, koji se ne obrazuju u kombiniranim razrednim odjelima te koji ne moraju svakodnevno putovati do škole postižu u prosjeku statički značajno bolje rezultate na svim ispitima. Ove spoznaje na tragu su rezultata prošlogodišnjega eksperimentalnoga vrednovanja provedenoga na ograničenome uzorku učenika osmih razreda i sada, kada su potvrđene i na ukupnoj populaciji učenika četvrtih razreda, predstavljaju nepobitnu spoznaju koja govori da postoji jasna neujednačenost u prosječnim postignućima učenika te ukazuju na nejednake uvjete i mogućnosti obrazovanja ovih skupina učenika. Drugim riječima, polazeći od nepobitne pretpostavke kako nema stvarne razlike u realnim sposobnostima učenika ovih skupina, jasno je da učenici koji putuju, koji pohađaju nastavu u područnim školama i/ili

kombiniranim razrednim odjelima u postojećim okolnostima nemaju istovjetne mogućnosti, uvjete i okolnosti za dosezanje željenih i traženih odgojno-obrazovnih ciljeva.

Tablica 120. Razlike u uspješnosti ovisno o tome je li učenik putnik

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Ne	M	57,8	53,7	61,8	49,4	59,0	66,9	27,2	61,8
	SD	19,04	24,34	21,74	30,79	25,15	23,53	24,53	24,57
	N	35.854	35.797	35.797	35.797	31.784	3.917	56	38
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
Da	M	54,5	49,3	58,6	43,6	52,5	64,8	36,5	64,1
	SD	20,01	24,66	23,00	30,75	25,24	23,60	31,63	25,39
	N	8.777	8.782	8.783	8.783	7.431	1.336	8	8
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	70,8	95,8
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	19,28	24,47	22,03	30,87	25,29	23,57	25,41	24,44
	N	44.631	44.579	44.580	44.580	39.215	5.253	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		212,87	236,50	155,33	246,33	405,40	8,18	0,92	0,05
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,34	0,82

Kada je pak riječ o obiteljskim uvjetima u kojima učenici žive i odrastaju, rezultati svjedoče kako učenici koji ne žive s oba roditelja postižu u prosjeku niže rezultate na svim ispitima (uz iznimku Francuskoga jezika), kao i da su učenici koji dolaze iz obitelji s nižom obrazovnom razinom majke i oca prosječno manje uspješni na svim ispitima. Testiranjem statističke značajnosti u prosječnim rezultatima učenika ovih skupina dobivaju se statistički značajne razlike u prosječnim rezultatima uz razinu statističke značajnosti od 5%, pri čemu je u slučaju usporedbi prosječnih rezultata učenika koji žive i ne žive s oba roditelja, iznos razlike u ispitivanju Njemačkoga, Francuskoga i Talijanskoga jezika statistički neznačajan. Kao što se iz deskriptivnih rezultata može vidjeti, u svim ovim skupinama učenika postoje učenici koji postižu minimalne i maksimalne rezultate na gotovo svim ispitima. No, posebice je zabrinjavajuća pri tomu spoznaja da su učenici roditelja s nižom stručnom spremom lošiji od prosjeka za oko 10 postotnih bodova na svim ispitima, s time da je utjecaj obrazovanja oca na uspješnost djeteta nešto izraženiji. Nadalje, ako pogledamo samo razlike u uspješnosti djece roditelja s niskom stručnom spremom i onih s visokom stručnom spremom roditelja, vidljive su razlike i preko 20% uspješnosti, pa čak i do 30% bodova u ispitu iz integrativnih sadržaja. Takvi nalazi ukazuju na nužnost sistemskih aktivnosti u osnovnoškolskome obrazovanju, kako bi se ove prosječne razlike smanjile te svim učenicima pružila jednaka mogućnost osposobljavanja, koja će eliminirati razlike među učenicima nastale kao rezultat obrazovne razine roditelja.

Tablica 121. Razlike u uspješnosti ovisno o tome živi li učenik s oba roditelja

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Ne	M	55,4	49,3	59,0	44,8	56,0	65,5	32,6	55,0
	SD	19,63	24,99	22,30	31,04	26,78	24,97	21,80	25,44
	N	3.618	3.607	3.607	3.607	3.197	393	6	10
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	62,5	83,3
Da	M	57,3	53,2	61,4	48,5	58,0	66,5	27,9	64,2
	SD	19,24	24,40	21,99	30,83	25,15	23,45	25,89	24,14
	N	41.011	40.970	40.971	40.971	36.016	4.860	58	36
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	19,28	24,47	22,03	30,86	25,29	23,57	25,41	24,44
	N	44.629	44.577	44.578	44.578	39.213	5.253	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		34,45	82,49	38,99	47,26	17,71	0,60	0,18	1,12
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,44	0,67	0,30

Tablica 122. Razlike u uspješnosti ovisno o obrazovanju majke

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
NSS	M	48,1	41,7	51,1	35,5	42,9	58,5	0,0	0,0
	SD	20,39	24,14	22,90	29,35	24,26	23,43	n/a	n/a
	N	7.400	7.405	7.405	7.405	6.106	1.296	1	1
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0
SSS	M	57,9	53,4	61,8	48,9	58,3	67,9	24,9	64,1
	SD	18,22	23,50	21,10	30,31	24,17	22,62	24,70	24,63
	N	27.930	27.913	27.914	27.914	24.737	3.120	32	24
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
VŠS	M	64,2	61,8	69,1	58,6	69,7	76,9	19,4	52,3
	SD	16,79	22,10	18,58	28,81	21,50	18,81	18,79	22,55
	N	2.356	2.347	2.347	2.347	2.122	213	3	9
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	37,5	83,3
VSS i više	M	67,0	66,5	73,1	63,5	74,7	80,3	35,6	72,0
	SD	15,99	21,68	17,98	27,96	19,70	20,74	25,88	17,29
	N	4.606	4.595	4.595	4.595	4.171	386	27	11
	Min	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	83,3	95,8
UKUPNO	M	57,5	53,2	61,5	48,7	58,3	66,8	28,8	62,2
	SD	19,07	24,33	21,85	30,80	25,16	23,34	25,36	24,72
	N	42.292	42.260	42.261	42.261	37.136	5.015	63	45
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		1177,36	1208,35	1181,18	948,98	1712,98	121,55	1,52	3,83
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,22	0,02

Tablica 123. Razlike u uspješnosti ovisno o obrazovanju oca

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
NSS	M	47,4	41,0	50,2	34,7	42,2	56,5	0,0	0,0
	SD	20,83	24,19	23,08	29,34	24,67	23,53	n/a	n/a
	N	4.901	4.900	4.900	4.900	4.048	849	1	1
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	97,6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0
SSS	M	57,3	52,7	61,2	48,1	57,3	67,4	27,0	68,8
	SD	18,51	23,77	21,34	30,46	24,47	22,64	23,85	20,18
	N	30.117	30.106	30.107	30.107	26.528	3.524	33	21
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,2
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
VŠS	M	63,4	60,8	68,2	57,0	68,7	74,2	20,8	68,1
	SD	16,94	22,89	19,28	29,26	21,75	21,88	27,64	14,35
	N	2.125	2.121	2.121	2.121	1.935	176	4	6
	Min	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	58,3	83,3
VSS i više	M	66,7	65,9	72,5	62,8	74,3	80,0	32,4	62,1
	SD	16,11	21,81	18,27	27,83	19,76	20,16	27,34	30,08
	N	4.642	4.626	4.626	4.626	4.176	414	26	10
	Min	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	83,3	95,8
UKUPNO	M	57,5	53,2	61,5	48,6	58,2	66,9	28,4	65,1
	SD	19,09	24,37	21,85	30,79	25,17	23,33	25,41	24,38
	N	41.785	41.753	41.754	41.754	36.687	4.963	64	38
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		941,31	959,06	1181,18	963,35	756,06	1374,75	0,77	3,06
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,52	0,04

Jedna od mogućih aktivnosti vezana uz roditelje može se odnositi na poticanje roditelja na aktivno sudjelovanje i informiranje o djetetovim školskim aktivnostima. Kako kazuju rezultati izloženi u Tablici 124, učenici čiji roditelji češće dolaze na informacije, u školi su prosječno uspješniji u svim ispitima. Dodatno učinjene provjere nam pri tomu svjedoče kako obrazovaniji roditelji češće i dolaze na informacije u školu.

Tablica 124. Razlike u uspješnosti ovisno o dolascima roditelja na informacije

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Nikad	M	53,6	48,1	57,5	43,4	51,6	65,3	n/a	74,4
	SD	21,52	26,37	23,81	31,60	26,51	26,04	n/a	17,75
	N	1.659	1.653	1.653	1.653	1.312	334	0	7
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	n/a	37,5
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	n/a	91,7
2 do 3 puta tijekom školske godine	M	55,7	51,1	59,7	46,0	55,2	65,4	0,0	64,2
	SD	19,61	24,94	22,37	30,98	25,84	23,30	0,00	22,21
	N	17.229	17.209	17.209	17.209	14.412	2.764	7	25
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	95,8
4 do 6 puta tijekom školske godine	M	58,1	54,0	62,0	49,6	59,1	68,2	27,0	54,2
	SD	18,82	24,01	21,61	30,58	24,78	23,43	21,60	29,36
	N	18.821	18.821	18.822	18.822	17.110	1.665	33	13
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
7 i više puta tijekom školske godine	M	59,1	55,4	63,6	51,3	61,7	66,6	38,5	33,3
	SD	18,64	23,54	21,46	30,63	24,20	23,56	27,65	n/a
	N	6.821	6.797	6.797	6.797	6.290	483	24	1
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	83,3	33,3
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,3	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	19,27	24,47	22,02	30,86	25,28	23,57	25,41	24,44
	N	44.530	44.480	44.481	44.481	39.124	5.246	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		91,11	88,52	75,03	78,59	144,06	5,10	7,67	1,64
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20

Na kraju, ostaje nam za razmotriti izravni utjecaj pojedinih obilježja samog učenika i njegova dosadašnjega školskoga ponašanja na postignuti uspjeh na ispitima. Kao prvo, razmotrili smo s kojom uspješnošću rješavaju ispite učenici kojima su u dosadašnjemu osnovnoškolskome školovanju izricane „pozitivne“ pedagoške mjere (pohvala, nagrada), „negativne“ pedagoške mjere (opomena, stroga opomena, ukor itd.), odnosno nisu izricane nikakve pedagoške mjere. Dobiveni su očekivani rezultati, gdje pohvaljivani i nagrađivani učenici postižu bolje prosječne rezultate od učenika kojima nisu izricane nikakve pedagoške mjere, a postižu značajnije bolje rezultate od opominjanih i kažnjavanih učenika (Tablica 125).

Tablica 125. Razlike u uspješnosti ovisno o izricanju pedagoških mjera

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Nisu izrečene	M	51,5	45,7	55,3	40,1	50,6	58,2	19,7	53,3
	SD	19,14	23,45	22,01	29,84	25,00	22,79	21,42	24,87
	N	27.571	27.484	27.485	27.485	24.437	2.987	37	23
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	70,8	95,8
Izrečene pozitivne	M	66,7	64,8	71,0	61,8	70,2	78,0	40,3	71,2
	SD	15,16	21,13	18,07	27,56	20,43	19,02	26,00	20,87
	N	16.750	16.783	16.783	16.783	14.523	2.210	27	23
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,2
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
Izrečene negativne	M	40,6	35,2	46,6	31,4	40,1	43,3	n/a	n/a
	SD	21,86	25,61	25,59	28,15	27,02	26,51	n/a	n/a
	N	274	276	276	276	220	56	0	0
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	92,9	100,0	100,0	100,0	95,8	100,0	n/a	n/a
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	19,27	24,47	22,02	30,86	25,29	23,57	25,41	24,44
	N	44.595	44.543	44.544	44.544	39.180	5.253	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		3936,00	3791,38	3085,38	2970,05	3235,59	580,52	12,02	7,02
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01

Učenici koji su u većoj mjeri izostajali iz škole, bilo da je riječ o neopravdanim bilo da je riječ o opravdanim izostancima, postižu u prosjeku lošije rezultate. Kada je riječ o neopravdanim izostancima, prosječna uspješnost pojedinih skupina jasno je i značajno vidljiva, dok je u slučaju opravdanih izostanaka ona statistički značajna, premda numerički ne previše izražena (Tablice 126 i 127). Pored ove spoznaje, nužno je na ovome mjestu primijetiti kako je, općenito gledano, i broj neopravdanih i broj opravdanih izostanaka vrlo velik. Uzmemo li u obzir da je riječ o učenicima četvrtih razreda osnovne škole, pomalo je zabrinjavajuća spoznaja da više od tisuću učenika ima više od deset sati neopravdanih izostanaka, odnosno da više od 24.000 tisuće učenika osnovnih škola ima više od 20 opravdanih izostanaka tijekom školske godine. Ove podatke potrebno je detaljno provjeriti i još jedanput analizirati povezanost izostanaka i prosječnih postignuća, budući da je moguće da su škole pogrešno upisivale podatke u bazu prikupljenih podataka za ovo vrednovanje, zbog manjkave operacionalizacije baze podataka.

Tablica 126. Razlike u uspješnosti ovisno o neopravdanim izostancima

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Nema izostanaka	M	57,6	53,3	61,6	48,7	58,2	67,1	28,4	62,2
	SD	19,06	24,31	21,81	30,79	25,11	23,18	25,41	24,44
	N	43.196	43.151	43.152	43.152	37.981	5.060	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
Od 1 do 10	M	46,2	39,6	49,8	35,5	45,7	50,8	n/a	n/a
	SD	20,96	24,62	23,91	29,83	26,97	25,37	n/a	n/a
	N	1.185	1.176	1.176	1.176	1.019	157	0	0
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	94,0	100,0	100,0	100,0	95,8	100,0	n/a	n/a
Od 11 do 20	M	42,4	33,2	41,9	30,6	40,5	35,6	n/a	n/a
	SD	22,88	23,61	24,74	27,99	28,25	18,66	n/a	n/a
	N	104	104	104	104	92	12	0	0
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2	n/a	n/a
	Max	91,7	84,6	92,9	100,0	95,8	62,5	n/a	n/a
21 i više	M	33,7	29,3	38,5	25,9	36,4	33,8	n/a	n/a
	SD	24,57	27,65	27,39	29,23	29,19	26,22	n/a	n/a
	N	101	103	103	103	80	23	0	0
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	95,2	100,0	100,0	100,0	95,8	95,8	n/a	n/a
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	19,27	24,47	22,02	30,86	25,28	23,56	25,41	24,44
	N	44.586	44.534	44.535	44.535	39.172	5.252	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		207,92	177,43	174,67	100,22	116,39	47,34	n/a	n/a
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	n/a	n/a

Tablica 127. Razlike u uspješnosti ovisno o opravdanim izostancima

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Nema izostanaka	M	57,9	54,7	61,4	49,3	58,0	68,3	20,8	58,3
	SD	19,43	24,14	21,79	30,84	25,30	22,71	19,09	34,36
	N	3.985	3.993	3.993	3.993	3.433	553	3	4
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	37,5	95,8
Od 1 do 10	M	57,2	53,5	61,5	48,7	58,0	67,6	27,9	68,1
	SD	19,00	24,36	21,85	30,57	25,30	22,41	19,86	19,69
	N	7.502	7.495	7.496	7.496	6.517	959	17	3
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	45,8
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	58,3	83,3
Od 11 do 20	M	57,4	53,5	61,6	48,8	57,8	66,4	13,3	60,4
	SD	19,08	24,09	21,82	30,73	25,16	23,98	20,58	16,84
	N	8.690	8.671	8.671	8.671	7.674	983	10	4
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	37,5
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	54,2	75,0
21 i više	M	57,0	52,1	60,9	47,7	57,8	65,6	33,7	62,4
	SD	19,39	24,66	22,18	30,99	25,32	23,94	28,30	25,17
	N	24.409	24.375	24.375	24.375	21.548	2.757	34	35
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	19,27	24,47	22,02	30,86	25,28	23,56	25,41	24,44
	N	44.586	44.534	44.535	44.535	39.172	5.252	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		3,26	18,23	2,57	5,08	0,18	3,04	1,82	0,09
Značajnost razlika		0,02	0,00	0,05	0,00	0,91	0,03	0,15	0,96

Dosadašnje aktivnosti učenika u školi u vidu dodatne nastave iz Hrvatskoga jezika i Matematike mogu nam pružiti i dodatnu potvrdu valjanosti ispitivanja i valjanosti ispita u ovome vanjskome vrednovanju. Kao što se može vidjeti iz rezultata u Tablicama 128 i 129, učenici četvrtoga razreda koji su pohađali dodatnu nastavu iz ovih predmeta prosječno su značajno uspješniji iz svih ispitivanih predmeta. Ta je razlika posebice izražena kod učenika koji su polaznici dodatne nastave iz Matematike u slučaju ispita iz Matematike, gdje su u prosjeku uspješniji za 20% bodova na ispitu iz Matematike, Prirode i društva i integracije nastavnih sadržaja.

Tablica 128. Razlike u uspješnosti ovisno o dodatnoj nastavi iz Hrvatskoga jezika

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Ne	M	56,7	52,4	60,7	47,7	57,2	65,8	28,8	61,0
	SD	19,32	24,47	22,10	30,83	25,31	23,71	25,36	25,98
	N	42.042	41.981	41.982	41.982	36.954	4.925	63	39
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
Da	M	65,4	61,2	68,7	57,6	68,1	75,1	0,0	69,0
	SD	16,55	22,91	19,19	29,81	22,45	19,04	n/a	11,99
	N	2.539	2.549	2.549	2.549	2.216	325	1	7
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,3	0,0	58,3
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	91,7
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	19,27	24,46	22,02	30,86	25,28	23,55	25,41	24,44
	N	44.581	44.530	44.531	44.531	39.170	5.250	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		496,19	313,47	312,39	294,00	389,41	47,67	1,27	0,64
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,26	0,43

Tablica 129. Razlike u uspješnosti ovisno o dodatnoj nastavi iz Matematike

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija	Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Ne	M	53,5	47,1	56,9	41,6	53,2	61,4	27,8	60,8
	SD	19,33	23,25	21,92	29,89	25,25	23,66	25,17	22,72
	N	32.355	32.298	32.299	32.299	28.579	3.640	40	39
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
Da	M	66,9	68,1	72,7	65,7	70,2	77,7	29,3	70,2
	SD	15,38	20,79	17,76	26,22	20,78	18,99	26,34	33,54
	N	12.225	12.231	12.231	12.231	10.590	1.610	24	7
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	83,3	95,8
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	19,27	24,47	22,02	30,86	25,28	23,55	25,41	24,44
	N	44.580	44.529	44.530	44.530	39.169	5.250	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		4718,89	7653,60	5094,05	6141,74	3842,11	590,16	0,05	0,88
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	0,35

6.6. ANALIZA OBILJEŽJA NASTAVNIKA KAO ELEMENTA USPJEŠNOSTI UČENIKA

Kako je iz dosad izloženih rezultata vidljivo, obrazovna postignuća i uspješnost učenika na ispitima mijenja se ovisno o pojedinim obilježjima škole, ravnatelja škole te samih obilježja učenika i socio-demografskih prilika u kojima odrastaju i pohađaju školu. Sljedeće važno pitanje tiče se utjecaja i razlika koje postoje među učenicima koje su učili učitelji različitih obilježja uključeni u neposredni odgojno-obrazovni rad kroz razrednu nastavu ili poučavanje stranih jezika.

U Tablicama 130, 131 i 132 prikazani su prosječni rezultati učenika čiji su učitelji različite stručne spreme, spola i zvanja. Kao što se može vidjeti, postoji statistički značajna razlika u prosječnoj uspješnosti učenika koji imaju nestručno zastupljenu nastavu, kojima je predavao nastavnik sa završenom srednjom školom, nastavnik razredne nastave s višom stručnom spremom i diplomirani učitelj. Prosječno su najuspješniji učenici s nestručno zastupljenom nastavom, što je iznenađujući podatak. No, kako je riječ o samo 76 učenika, u ovoj skupini je veličina standardne pogreške mjerenja izraženo velika tako da se ovaj ishod može prije svega shvatiti kao metodološki artefakt, a ne kao stvarni pokazatelj prosječne uspješnosti. Razmotrimo li ostale tri skupine učenika, onda vidimo kao su prosječno najuspješniji učenici koje poučavaju nastavnici sa završenom višom stručnom spremom i zvanjem nastavnik razredne nastave.

Tablica 130. Razlike u uspješnosti ovisno o stručnoj spremi učitelja

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija
Nestručno zastupljena nastava	M	61,6	55,9	67,2	49,7
	SD	17,09	17,45	19,78	27,20
	N	76	75	75	75
	Min	19,0	23,1	7,1	0,0
	Max	90,5	100,0	100,0	100,0
Nastavnik (SSS)	M	55,2	52,2	58,7	47,9
	SD	19,80	24,32	22,42	30,72
	N	1.694	1.683	1.683	1.683
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	97,6	100,0	100,0	100,0
Nastavnik razredne nastave (VŠS)	M	57,4	53,4	61,6	48,7
	SD	19,20	24,37	21,97	30,90
	N	31.097	31.063	31.063	31.063
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
Diplomirani učitelj (VSS)	M	56,7	51,6	60,4	47,1
	SD	19,37	24,72	22,05	30,77
	N	11.665	11.659	11.660	11.660
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,3
	SD	19,27	24,46	22,02	30,86
	N	44.532	44.480	44.481	44.481
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
F-omjer		11,54	15,43	17,08	7,99
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00

Pri razumijevanju ovih rezultata važno je uzeti u obzir ukupne godine radnoga staža pojedine od ovih skupina. Tako je skupini Nastavnik (SSS) prosječni radni staž 37,6 godina, skupini Nastavnik razredne nastave (VŠS) 24,6, dok je skupini Diplomiranih učitelja (VSS) prosječni radni staž 11,2 godina radnog staža.

Tablica 131. Razlike u uspješnosti ovisno o spolu učitelja

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija
Učiteljica	M	57,4	53,1	61,5	48,5
	SD	19,20	24,41	21,90	30,84
	N	41.474	41.434	41.435	41.435
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
Učitelj	M	53,4	49,8	57,1	45,2
	SD	19,87	25,00	23,12	30,99
	N	3.058	3.046	3.046	3.046
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	97,6	100,0	100,0	100,0
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,3
	SD	19,27	24,46	22,02	30,86
	N	44.532	44.480	44.481	44.481
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
F-omjer		123,41	52,17	115,01	32,74
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00

Tablica 132. Razlike u uspješnosti ovisno o zvanju učitelja

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija
Učitelj	M	57,0	52,7	61,0	48,1
	SD	19,31	24,47	22,05	30,84
	N	42.442	42.416	42.417	42.417
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
Učitelj mentor	M	60,0	56,9	64,7	52,0
	SD	18,15	23,99	20,86	31,26
	N	1.626	1.600	1.600	1.600
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
Učitelj savjetnik	M	59,2	57,5	64,8	53,1
	SD	18,75	23,68	21,56	30,53
	N	463	463	463	463
	Min	0,0	7,7	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,3
	SD	19,27	24,46	22,02	30,86
	N	44.531	44.479	44.480	44.480
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
F-omjer		123,41	52,17	115,01	32,74
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00

Učenici 4. razreda koji imaju učiteljicu, prosječno su uspješniji od učenika koje poučava učitelj (Tablica 131). Prosječna uspješnost učiteljica u svim je ispitima veća za 3 do 4% bodova. Nadalje, učenici čiji su učitelji u zvanju učitelja-mentora i učitelja-savjetnika prosječno su uspješniji od učenika kojima predaje učitelj bez napredovanja u zvanju (Tablica 132). Premda se mogla očekivati veća razlika u prosječnoj uspješnosti učitelja mentora i učitelja savjetnika u korist ove zadnje skupine, ona je u ovom vrednovanju izostala.

Na kraju, provjerili smo na koji način uvjeti u kojima se izvodi nastava iz ispitivanih predmeta utječu na uspješnost učenika te mijenja li činjenica da su učenici tijekom svoga pohađanja razredne nastave imali iskustvo s različitim učiteljima, njihova postignuća na ispitima. Dobiveni rezultati prikazani su u Tablici 133.

Tablica 133. Razlike u uspješnosti ovisno o kontinuiranom predavanju istoga učitelja

		Hrvatski	Matematika	Priroda i društvo	Integracija
Ne	M	54,9	49,6	58,2	45,2
	SD	19,62	24,53	22,48	30,71
	N	9.100	9.106	9.106	9.106
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
Da	M	57,8	53,7	62,0	49,0
	SD	19,13	24,37	21,83	30,85
	N	35.455	35.398	35.399	35.399
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2
	SD	19,27	24,46	22,02	30,86
	N	44.555	44.504	44.505	44.505
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
F-omjer		156,48	200,20	212,32	114,65
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00

Kao što se može jasno vidjeti, u situaciji kada dolazi do promjena učitelja u razrednoj nastavi, može se očekivati da će se postignuće takvih učenika smanjiti. Naime, kako se vidi, u svim ispitima postoji statistički značajna razlika u uspješnosti učenika koje je učio isti učitelj u odnosu na učenike kojima su se učitelji mijenjali, pri čemu učenici kod kojih nije bilo promjena, postižu značajno bolji prosječni uspjeh na ispitivanju.

Na sličan način kao u slučaju učitelja razredne nastave usporedili smo i postignuća učenika u prvome stranome jeziku u redovnoj nastavi. Dobiveni rezultati prikazani su u Tablicama od 134 do 137. Kao što se moglo očekivati, kada je riječ o stranim jezicima, raste broj učenika koji imaju nestručno zastupljenu nastavu. Ovdje su rezultati u skladu s očekivanjima i učenici koji imaju nestručnu nastavu iz prvoga stranoga jezika u redovnoj nastavi prosječno su najmanje uspješni. U slučaju Engleskoga jezika, prosječno su najuspješniji učenici kojima predaje profesor engleskoga jezika i književnosti, a kod Njemačkoga jezika učitelj s pojačanim programom iz njemačkoga jezika. Općenito govoreći, mogu se primijetiti različiti obrasci uspješnosti u ova dva strana jezika vezano uz učitelje stranih jezika te im je nemoguće pristupati na istovjetan način.

Tablica 134. Razlike u uspješnosti ovisno o spremi učitelja stranoga jezika

		Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Nestručno zastupljena nastava	M	47,0	61,9	n/a	n/a
	SD	24,94	22,23	n/a	n/a
	N	3.841	1.071	0	0
	Min	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	n/a	n/a
Nastavnik stranoga jezika (VŠS)	M	59,2	60,6	n/a	n/a
	SD	25,53	24,99	n/a	n/a
	N	3.916	879	0	0
	Min	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	n/a	n/a
Učitelj s pojačanim programom iz stranoga jezika (VSS)	M	56,0	69,8	n/a	n/a
	SD	25,32	22,75	n/a	n/a
	N	11.279	1.617	0	0
	Min	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	n/a	n/a
Profesor stranoga jezika i književnosti (VSS)	M	60,7	69,2	29,8	64,8
	SD	24,60	23,37	25,22	21,71
	N	20.107	1.645	61	44
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	87,5	100,0
UKUPNO	M	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	25,27	23,56	25,41	24,44
	N	39.143	5.212	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		354,49	51,14	4,12	7,04
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,00

Kao što se vidi u Tablici 135, učiteljice prvoga stranoga jezika u oba su strana jezika uspješnije u poučavanju učenika od učitelja stranoga jezika, te je ishod istovjetan onomu kod ispitivanja Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva te integracije nastavnih sadržaja.

Sustav napredovanja u zvanja u slučaju učitelja prvoga stranoga jezika nešto je valjaniji nego kada je riječ o razrednoj nastavi, uzmemo li kao kriterij prosječnu uspješnost učenika koje poučavaju skupine učitelja različitoga zvanja. Kao što se vidi iz Tablice 136, učenici koje poučavaju učitelji-savjetnici u stranim jezicima postižu puno bolje prosječne rezultate. Rezultati učitelja-mentora u slučaju Njemačkoga jezika nerazumljivo su prosječno lošiji, a kako je riječ o svega 106 učenika, potrebno ih je u tom svijetlu i interpretirati s oprezom.

Tablica 135. Razlike u uspješnosti ovisno o spolu učitelja stranoga jezika

		Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Učiteljica	M	58,2	66,9	28,4	62,2
	SD	25,20	23,66	25,41	24,44
	N	36.774	4.719	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	87,5	100,0
Učitelj	M	52,4	62,2	n/a	n/a
	SD	25,75	22,23	n/a	n/a
	N	2.369	493	0	0
	Min	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	n/a	n/a
UKUPNO	M	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	25,27	23,56	25,41	24,44
	N	39.143	5.212	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		115,95	17,14	n/a	n/a
Značajnost razlika		0,00	0,00	n/a	n/a

Tablica 136. Razlike u uspješnosti ovisno o zvanju učitelja stranoga jezika

		Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Učitelj	M	57,8	66,7	n/a	n/a
	SD	25,28	23,30	n/a	n/a
	N	38.541	5.085	0	0
	Min	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	n/a	n/a
Učitelj mentor	M	59,7	50,8	n/a	n/a
	SD	24,52	30,40	n/a	n/a
	N	402	106	0	0
	Min	4,2	0,0	n/a	n/a
	Max	95,8	100,0	n/a	n/a
Učitelj savjetnik	M	67,4	84,4	n/a	n/a
	SD	22,74	11,81	n/a	n/a
	N	196	21	0	0
	Min	12,5	45,8	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	n/a	n/a
UKUPNO	M	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	25,27	23,56	25,41	24,44
	N	39.139	5.212	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		15,19	30,08	0,45	7,60
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,50	0,01

Dobiveni rezultati u ispitivanju obrazovnih postignuća učenika u prvome stranome jeziku također potvrđuju spoznaje da promjena učitelja nepovoljno utječe na postignuća učenika (Tablica 137). Učenici kojima su se mijenjali učitelji stranoga jezika u prosjeku postižu statistički značajno lošije rezultate od učenika kojima su prvi strani jezik predavali isti učitelji.

Tablica 137. Razlike u uspješnosti ovisno o kontinuiranom predavanju učitelja stranoga jezika

		Engleski	Njemački	Francuski	Talijanski
Ne	M	57,0	65,3	48,7	55,4
	SD	25,32	23,15	21,34	25,99
	N	22.378	2.587	19	13
	Min	0,0	0,0	0,0	12,5
	Max	100,0	100,0	83,3	100,0
Da	M	58,9	67,5	19,8	64,9
	SD	25,17	23,93	22,03	23,69
	N	16.712	2.625	45	33
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	87,5	95,8
UKUPNO	M	57,8	66,4	28,4	62,2
	SD	25,27	23,56	25,41	24,44
	N	39.090	5.212	64	46
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	87,5	100,0
F-omjer		53,71	11,10	23,36	1,41
Značajnost razlika		0,00	0,00	0,00	0,24

Na kraju, provjerili smo kakva prosječna postignuća postižu učenici koje su poučavali učitelji različitoga radnoga staža. U Tablici 138 i 139 prikazani su dobiveni rezultati. Kao što se može vidjeti, u ispitima iz Hrvatskoga jezika, Matematike i integracije nastavnih sadržaja s porastom radnoga staža učitelja dolazi do porasta prosječne uspješnosti učenika koje poučavaju. U slučaju ispita iz Prirode i društva primjetan je također taj trend u porastu prosječne uspješnosti, koji se prekida nakon što učitelj navrši 30 godina radnoga staža. Razlike u prosječnim rezultatima ovih skupina su statistički značajne.

U slučaju nastave stranih jezika iznova se može primijetiti različit obrazac rezultata u slučaju ispita iz Engleskoga i Njemačkoga jezika. Kod ispita iz Engleskoga jezika, prosječni rezultati skupina učenika rastu s porastom radnoga staža učitelja, dok u ispitu iz Njemačkoga jezika, taj porast nije linearan. Prosječno najuspješnija skupina učenika je ona koju poučavaju učitelji Njemačkoga jezika koji imaju između 11 i 20 godina radnoga staža. U slučaju oba jezika dolazi do pada prosječne uspješnosti učenika koje poučavaju učitelji s više od 40 godina radnoga staža, premda ove rezultata treba uzeti s znatnom dozom opreza budući je broj učenika u ovoj skupini vrlo malen.

Rezultati o uspješnosti učenika koje poučavaju učitelji različitoga radnoga staža pružaju nam još jednu, vrlo zanimljivu spoznaju. Promotrimo li broj učenika u pojedinoj skupini, možemo vidjeti da u slučaju razredne nastave učitelji imaju u prosjeku puno više radnoga staža. Najveći broj učenika u četvrtim razredima poučavaju učitelji između 11 i 30 godina radnoga staža. Manje od 4% učenika poučavaju učitelji koji su se tek zaposlili u osnovnoškolskome sustavu te je njihov broj manji i od učitelja koji su još uvijek aktivni i imaju preko 40 godina radnoga staža. S druge strane, u slučaju nastave stranih jezika u razrednoj nastavi, vidljivo je da najveći broj učitelja pripada skupinama s manjim brojem godina radnoga staža. Gotovo do 50% učenika poučavaju učitelji koji imaju do maksimalno deset godina radnoga staža. Ovi rezultati su očekivani i prate promjene u osnovnoškolskom sustavu u pogledu nastavnog programa razredne nastave.

Tablica 138. Razlike u uspješnosti ovisno o radnom stažu učitelja

Radni staž učitelja		HRV	MAT	PiD	INT
0 do 2 godine	N	1.663	1.679	1.679	1.679
	M	54,7	46,8	56,8	43,2
	SD	20,1	23,9	22,8	30,1
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
3 do 10 godina	N	6.121	6.095	6.095	6.095
	M	54,9	50,7	59,2	46,0
	SD	19,9	24,8	22,1	30,6
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
11 do 20 godina	N	14.914	14.900	14.900	14.900
	M	56,6	51,8	60,9	47,2
	SD	19,4	24,5	22,1	30,9
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
21 do 30 godina	N	11.139	11.091	11.092	11.092
	M	57,9	53,7	62,4	49,4
	SD	19,2	24,3	21,9	30,7
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
31 do 40 godina	N	8.588	8.593	8.593	8.593
	M	57,4	54,3	61,6	49,1
	SD	19,2	24,5	22,2	31,2
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
Više od 40 godina	N	2.790	2.781	2.781	2.781
	M	58,2	54,5	61,1	50,2
	SD	19,4	24,6	21,8	31,0
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
Ukupno	N	45.215	45.139	45.140	45.140
	M	56,9	52,6	61,0	48,0
	SD	19,4	24,5	22,1	30,9
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0
	F	26,03	45,09	29,90	25,60
	p	0,00	0,00	0,00	0,00

Tablica 139. Razlike u uspješnosti ovisno o radnom stažu učitelja stranoga jezika

Radni staž učitelja stranoga jezika		ENG	NJE	FRA	TAL
0 do 2 godine	N	10.802	1.480	n/a	n/a
	M	53,3	64,2	n/a	n/a
	SD	26,1	24,0	0	0
	Min	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	n/a	n/a
3 do 10 godina	N	18.286	1.944	n/a	n/a
	M	57,8	69,9	n/a	n/a
	SD	26,0	22,2	0	0
	Min	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	n/a	n/a
11 do 20 godina	N	3.721	563	n/a	n/a
	M	57,8	68,4	n/a	n/a
	SD	25,9	22,1	0	0
	Min	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	n/a	n/a
21 do 30 godina	N	4.045	641	n/a	n/a
	M	60,0	62,8	n/a	n/a
	SD	25,6	25,1	0	0
	Min	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	n/a	n/a
31 do 40 godina	N	2.829	547	n/a	n/a
	M	60,2	63,2	n/a	n/a
	SD	25,6	24,6	0	0
	Min	0,0	0,0	n/a	n/a
	Max	100,0	100,0	n/a	n/a
Više od 40 godina	N	91	37	n/a	n/a
	M	55,7	53,9	n/a	n/a
	SD	29,5	22,1	0	0
	Min	0,0	12,5	n/a	n/a
	Max	100,0	95,8	n/a	n/a
Ukupno	N	39.774	5.212	43	46
	M	56,9	66,4	42,2	62,2
	SD	26,1	23,6	19,2	24,4
	Min	0,0	0,0	8,3	0,0
	Max	100,0	100,0	87,5	100,0
	F	67,13	19,22	8,21	5,13
	p	0,00	0,00	0,01	0,01

6.7. ANALIZA ŠKOLSKOGA OCJENJIVANJA KROZ PRIZMU REZULTATA VANJSKOGA VREDNOVANJA

Kroz analizu metrijskih osobina ispita korištenih u vanjskome vrednovanju obrazovnih postignuća u četvrtim razredima već smo se dotaknuli povezanosti rezultata učenika u ispitima i njihovoga školskoga uspjeha. Zaključeno je da rezultati u ispitima i školski uspjesi u pojedinim (odgovarajućim) predmetima koreliraju pozitivno, umjereno do visoko, što je išlo u prilog vanjske valjanosti ispita. U ovome poglavlju iznosimo rezultate i spoznaje analize povezanosti uspjeha u ispitima i školskoga uspjeha, sa svrhom utvrđivanja nekih osobina školskoga ocjenjivanja kroz prizmu rezultata vanjskoga vrednovanja kao objektivne mjere znanja. Vanjsko vrednovanje je standardizirano mjerenje postignuća učenika, što svim učenicima koji su pristupili vrednovanju osigurava jednake uvjete ispitivanja. Svi su učenici pisali istovjetne ispite, u istom vremenu, s jednakim uputama i po potpuno jednakoj proceduri. Zbog svoje standardiziranosti, dokazane dobre valjanosti, pouzdanosti i diskriminativnosti, takvi nam ispiti mogu poslužiti i kao kriterij valjanosti školskoga ocjenjivanja u razrednoj nastavi.

U Tablicama od 140 do 144 prikazani su rezultati učenika različitoga uspjeha u školi po pojedinim ispitima. Analizirani su ispitni rezultati u odnosu na opći uspjeh učenika te uspjeh u predmetima Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te strani jezik u redovnoj nastavi. Školski uspjeh je izražen školskim ocjenama i odnosi se na uspjeh na kraju trećega razreda osnovne škole.

Prema očekivanjima, učenici boljega općega školskoga uspjeha (Tablica 140) postižu i prosječno bolje rezultate na svim ispitima. Tako, na primjer, učenici koji su prošli s dovoljnim uspjehom u trećem razredu postižu čak oko 40 postotnih bodova niže rezultate od onih koji su treći razred završili s odličnim. Zanimljivo je da učenici koji su prošli s vrlo dobrim imaju oko 20% lošije rezultate od onih koji su bili odlični, što ukazuje na dosta veliku prosječnu razliku između te dvije grupe učenika. Slične se razlike među učenicima različitoga školskoga uspjeha vide i kod usporedbe rezultata u ispitima po školskim predmetima (Tablice od 141 do 144). Razlike među učenicima su u takvim usporedbama u pravilu najnaglašenije kod rezultata iz onih ispita koji sadržajno odgovaraju školskome predmetu po kojem se uspoređuju. Iz takvih nalaza uviđamo da su rezultati ispita povezani sa školskim ocjenama, odnosno da bolje ocijenjeni učenici u prosjeku postižu i bolje rezultate u ispitu znanja iz toga predmeta. Slični se rezultati mogu vidjeti i u Tablici 145, koja prikazuje korelacije ocjena iz pojedinih predmeta i uspjeha u ispitima.

Tako povezanosti između rezultata u ispitu i ocjene iz odgovarajućeg predmeta variraju od 0,62 za Engleski jezik, pa do 0,53 za Prirodu i društvo. Dobivene korelacije pokazuju da postoji značajna pozitivna povezanost između školskih ocjena i znanja, što ide u prilog valjanosti školskog ocjenjivanja. Na razini pojedinih županija povezanost školskih ocjena i uspjeha u ispitima ogovara nacionalnim parametrima i nema prevelikih odstupanja u veličini dobivenih povezanosti niti u jednoj od županija (Tablica 146). Dakle, postoji županijska ujednačenost u stupnju valjanosti školskog ocjenjivanja. Zaključno, školske ocjene u pravilu rastu s porastom postignuća na ispitu, odnosno prate objektivne mjere znanja iz pojedinoga predmeta. Ipak, vidljivo je da školske ocjene objašnjavaju tek dio varijance znanja, i to oko 30% uspjeha u ispitima. Glavni uzrok tome jest neosjetljivost, odnosno slaba diskriminativnost školskih ocjena,

odnosno načina ocjenjivanja u razrednoj nastavi u hrvatskim školama, o čemu će više riječi biti u idućem odlomku.

Iz navedenih rezultata razvidno je kako distribucija školskih ocjena ne prati normalnu raspodjelu niti u jednom od predmeta niti u ukupnom uspjehu trećega razreda. Tako je s odličnim uspjehom u trećem razredu prošlo čak 62,6% učenika, iz Hrvatskoga jezika ih je odličan imalo 44,1%, iz Matematike 42,1%, iz Prirode i društva 47,2%, a iz stranoga jezika 53,4%. S druge strane, ocjenu dobar iz nekog predmeta imalo je samo oko 15% učenika, a dovoljan tek oko 6-7% učenika. Iz ovakvih podataka očito je kako je distribucija školskih ocjena daleko od normalne, zvonolike raspodjele, gdje bi prosječna ocjena trebala biti na sredini skale školskih ocjena (ocjena dobar), a ocjena odličan pojavljivati se u oko 10% slučajeva.

Dakle, postojeće školske ocjene nisu dovoljno diskriminativne, jer slabo mogu razlikovati učenike koji realno postižu iznadprosječne rezultate od onih koji su stvarno prosječni. Unutar skupine učenika koji imaju ocjenu odličan postoji veliko raspršenje rezultata (standardna devijacija) u svim ispitima, a minimum i maksimum ostvarenih bodova proteže se po čitavoj bodovnoj skali ispita (od 0 do 100%). Nadalje, ako pogledamo prosječna postignuća svih učenika na nekom ispitu iskazana kao nacionalni prosjek, vidljivo je da se takvi ukupni prosjeci najbolje poklapaju s procjecima onih učenika koji iz pojedinih školskih predmeta imaju ocjenu vrlo dobar.

Stoga, kada bi na osnovi ovakve analize simplificirali i na određen način rekonstruirali proces postojećeg školskog ocjenjivanja te ga prije svega promotrili kroz prizmu objektivnih mjera znanja, školsko ocjenjivanje se u hrvatskoj školskoj stvarnosti provodi po sljedećem obrascu – u situaciji kada je učenik po svome znanju malo iznad prosjeka i/ili bolji, dobiva ocjenu odličan (u tu se kategoriju svrsta oko 45% hrvatskih osnovnoškolaca!!). Ako je prosječan i/ili malo ispod prosjeka, dobiva ocjenu vrlo dobar (oko 35% učenika). Ako je dosta lošiji od prosjeka, dobiva ocjenu dobar (oko 15% učenika), ako je vidljivo lošiji od većine i znatno ispodprosječan, dobiva ocjenu dovoljan (oko 5% učenika) i na kraju, u ekstremnim slučajevima, daje se ocjena nedovoljan (ispod 1%).

Iz ovakvog prikaza i temeljem spoznaja ovoga vanjskoga vrednovanja, svojevrsne simulacije realnosti školskog ocjenjivanja, jasno je da je kategorija odličan, odnosno izvrstan, po svojem obuhvatu preširoka. Ona u postojećim okolnostima ne nudi gotovo nikakve mogućnosti za razlikovanje iznadprosječnih učenika od onih najboljih. U najboljem slučaju ona nudi razliku između prosječnih i nešto iznadprosječnih. Svi iznadprosječni su odlični, što znatno umanjuje osjetljivost skale i razlikovanje velikog broja učenika koji se u stvarnosti vidljivo razlikuju po svojim znanjima, sposobnostima i postignućima.

Ocjena izvrstan, odnosno odličan, trebala bi razlikovati upravo one najbolje od vrlo dobrih, izdvajati najuspješnije od uspješnih, vrhunske od iznadprosječnih. Pored dijagnostičke razine i utvrđivanja pojedinačnih školskih postignuća, ovaj problem ima i svoju drugu stranu. Ona se tiče motivacijskog aspekta sustava ocjenjivanja. Naime, oni koji su dobili ocjenu odličan, trebali bi doživjeti određenu satisfakciju za intenzivan rad, trebali bi na određen način biti nagrađeni za iznimno dobar uspjeh, trebali bi biti istaknuti u odnosu na ostale - dobre i vrlo dobre - kao oni učenici koji se ističu svojim odličnim znanjem. Uvažavamo li taj aspekt ocjenjivanja, onda se u

situaciji uistinu smanjene diskriminativnosti školskoga ocjenjivanja može reći da u određenoj mjeri školske ocjene gube motivacijski aspekt nagrade. Budući da su „nagrade“ svima dostupne, one još mogu poslužiti samo kao kazna za neznanje, što je suprotno svim spoznajama suvremene didaktike, odnosno psihologije odgoja i obrazovanja. Stoga je potrebno u budućim aktivnostima ove vrste posvetiti zasebnu pozornost upravo školskom ocjenjivanju te pokušati intervenirati u obrazovni sustav upravo u poboljšanju diskriminativnosti, valjanosti i pouzdanosti „tradicionalnoga“ školskoga ocjenjivanja.

Tablica 140. Razlika u rezultatima na ispitima učenika različitog općeg uspjeha u 3. razredu

		HRV	MAT	PiD	INT	ENG	NJE
Nedovoljan	M	26,3	17,9	31,8	16,2	23,6	36,9
	SD	19,79	14,75	21,25	19,72	18,79	22,33
	N	122	122	122	122	99	23
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	83,3	84,6	100,0	92,9	87,5	87,5
Dovoljan	M	18,7	14,3	24,7	10,7	17,7	28,4
	SD	15,76	13,22	19,44	14,95	17,38	9,30
	N	80	80	80	80	66	14
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5
	Max	73,8	61,5	78,6	64,3	75,0	47,9
Dobar	M	31,9	24,8	35,5	18,0	26,2	39,6
	SD	17,25	17,28	19,77	19,75	17,48	18,60
	N	3.215	3.192	3.192	3.192	2.740	451
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	85,7	100,0	100,0	100,0	95,8	95,8
Vrlo dobar	M	47,8	40,5	51,1	33,7	44,1	55,5
	SD	16,87	20,83	20,26	27,27	22,20	20,91
	N	13.208	13.181	13.182	13.182	11.527	1.641
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	97,6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Odličan	M	64,8	62,2	69,2	58,8	68,0	76,4
	SD	15,49	21,31	18,35	28,21	20,85	19,26
	N	27.864	27.856	27.856	27.856	24.647	3.113
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4
	SD	19,28	24,47	22,02	30,87	25,29	23,57
	N	44.489	44.431	44.432	44.432	39.079	5.242
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica 141. Razlika u rezultatima na ispitima učenika različitoga uspjeha iz Hrvatskoga jezika u 3. razredu

		HRV	MAT	PiD	INT	ENG	NJE
Nedovoljan	M	15,9	18,1	27,1	15,4	22,8	22,9
	SD	16,04	18,26	22,32	20,95	19,66	10,68
	N	30	31	31	31	23	8
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	69,0	84,6	85,7	85,7	83,3	33,3
Dovoljan	M	28,5	22,8	33,1	16,2	24,6	36,5
	SD	16,83	16,75	19,88	18,54	17,06	18,63
	N	2.114	2.110	2.110	2.110	1.807	303
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	83,3	100,0	100,0	100,0	95,8	95,8
Dobar	M	42,2	35,1	46,1	28,2	37,8	50,3
	SD	16,87	20,18	20,37	25,42	21,12	20,76
	N	7.511	7.493	7.493	7.493	6.514	969
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	92,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vrlo dobar	M	55,4	50,2	59,6	44,9	54,9	64,7
	SD	16,06	21,48	19,66	29,06	22,68	20,97
	N	15.281	15.240	15.241	15.241	13.526	1.674
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	97,6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Odličan	M	67,5	65,0	71,3	62,0	71,2	78,5
	SD	14,73	21,01	17,89	27,47	19,82	18,40
	N	19.634	19.643	19.643	19.643	17.289	2.294
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4
	SD	19,27	24,47	22,02	30,86	25,28	23,56
	N	44.570	44.517	44.518	44.518	39.159	5.248
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica 142. Razlika u rezultatima na ispitima učenika različitoga uspjeha iz Matematike u 3. razredu

		HRV	MAT	PiD	INT	ENG	NJE
Nedovoljan	M	27,9	16,8	31,5	16,3	24,1	37,3
	SD	17,79	15,80	19,90	20,21	18,32	21,62
	N	90	91	91	91	72	19
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	83,3	84,6	100,0	92,9	87,5	87,5
Dovoljan	M	33,1	22,7	35,4	16,7	28,2	41,0
	SD	17,75	16,15	19,81	18,43	18,88	19,57
	N	3.538	3.515	3.515	3.515	3.033	481
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	90,5	100,0	100,0	100,0	95,8	100,0
Dobar	M	45,6	35,9	47,8	28,3	41,6	52,6
	SD	17,20	18,84	19,66	24,62	22,15	20,79
	N	7.910	7.907	7.907	7.907	6.936	960
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	95,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vrlo dobar	M	56,7	50,6	60,2	45,2	56,8	66,3
	SD	16,29	19,83	19,00	28,25	22,51	21,35
	N	14.274	14.254	14.255	14.255	12.582	1.635
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Odličan	M	67,1	67,5	72,6	65,0	71,0	78,5
	SD	15,08	20,11	17,41	26,16	20,11	18,50
	N	18.772	18.762	18.762	18.762	16.547	2.154
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4
	SD	19,27	24,46	22,02	30,86	25,28	23,56
	N	44.584	44.529	44.530	44.530	39.170	5.249
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica 143. Razlika u rezultatima na ispitima učenika različitoga uspjeha iz Prirode i društva u 3. razredu

		HRV	MAT	PiD	INT	ENG	NJE
Nedovoljan	M	21,0	19,4	27,8	12,1	21,7	22,9
	SD	17,05	20,07	21,59	18,95	20,49	15,40
	N	24	23	23	23	19	4
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	69,0	84,6	85,7	85,7	83,3	33,3
Dovoljan	M	31,1	23,7	33,4	17,4	26,8	39,5
	SD	17,58	17,07	19,42	19,26	18,36	19,63
	N	2.518	2.508	2.508	2.508	2.184	324
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	90,5	100,0	100,0	100,0	95,8	95,8
Dobar	M	43,5	35,5	45,7	27,7	39,4	51,0
	SD	17,35	20,00	19,99	25,31	21,83	21,61
	N	7.242	7.231	7.231	7.231	6.256	967
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	97,6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vrlo dobar	M	55,1	49,1	58,6	43,6	54,3	64,3
	SD	16,54	21,18	19,31	28,66	22,87	20,81
	N	13.738	13.709	13.710	13.710	12.072	1.617
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Odličan	M	66,4	64,8	71,6	62,0	70,0	78,0
	SD	15,27	21,09	17,68	27,42	20,50	19,06
	N	21.063	21.059	21.059	21.059	18.639	2.338
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,2	57,8	66,4
	SD	19,27	24,46	22,02	30,86	25,28	23,56
	N	44.585	44.530	44.531	44.531	39.170	5.250
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica 144. Razlika u rezultatima na ispitima učenika različitoga uspjeha iz prvoga stranoga jezika u redovnoj nastavi u 3. razredu

		HRV	MAT	PiD	INT	ENG	NJE
Nedovoljan	M	36,4	31,6	39,3	29,9	36,6	29,8
	SD	25,15	26,13	25,87	32,07	31,98	18,54
	N	49	48	48	48	41	7
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	88,1	92,3	100,0	100,0	95,8	54,2
Dovoljan	M	31,9	25,1	35,3	18,6	24,5	38,3
	SD	17,35	17,89	20,02	20,65	15,95	16,52
	N	2.680	2.677	2.677	2.677	2.338	339
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	85,7	100,0	100,0	100,0	95,8	93,8
Dobar	M	43,3	35,8	46,4	28,7	35,8	48,2
	SD	17,47	20,41	20,57	25,79	19,15	19,17
	N	6.712	6.691	6.691	6.691	5.817	862
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	92,9	100,0	100,0	100,0	95,8	100,0
Vrlo dobar	M	53,4	47,5	57,3	41,4	50,7	61,6
	SD	16,55	21,61	19,79	28,78	21,11	19,81
	N	11.324	11.308	11.309	11.309	9.901	1.388
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Odličan	M	65,8	63,4	70,2	60,4	71,1	78,5
	SD	15,33	21,18	18,18	27,84	19,72	19,20
	N	23.792	23.781	23.781	23.781	21.049	2.654
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
UKUPNO	M	57,2	52,9	61,2	48,3	57,9	66,4
	SD	19,27	24,46	22,02	30,86	25,26	23,56
	N	44.557	44.505	44.506	44.506	39.146	5.250
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica 145. Povezanost rezultata na ispitima i školskih ocjena

Ispit:	Opći uspjeh	Ocjene Hrvatski jezik	Ocjene Matematika	Ocjene Priroda i društvo	Ocjene strani jezik
Hrvatski jezik	,548	,582	,550	,545	,547
Matematika	,514	,523	,602	,530	,510
Priroda i društvo	,496	,502	,540	,529	,497
Integracija	,452	,463	,532	,477	,454
Engleski jezik	,546	,559	,546	,534	,615
Njemački jezik	,536	,549	,531	,520	,577

(sve dobivene povezanosti značajne su uz razinu st. značajnosti od 1%)

Tablica 146. Povezanost rezultata na ispitima i školskih ocjena po županijama

Županija		Ispit Hrvatski jezik	Ispit Matematika	Ispit PiD	Ispit Integracija
1	Opći uspjeh	,48	,48	,43	,42
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,54	,49	,45	,45
	Ocjene iz Matematike	,53	,60	,51	,54
	Ocjene iz PiD	,51	,53	,49	,47
2	Opći uspjeh	,52	,49	,46	,48
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,58	,49	,49	,49
	Ocjene iz Matematike	,56	,58	,55	,56
	Ocjene iz PiD	,54	,50	,50	,50
3	Opći uspjeh	,57	,58	,55	,50
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,60	,56	,54	,50
	Ocjene iz Matematike	,58	,66	,59	,57
	Ocjene iz PiD	,57	,58	,58	,53
4	Opći uspjeh	,59	,56	,56	,49
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,62	,54	,56	,50
	Ocjene iz Matematike	,58	,63	,59	,57
	Ocjene iz PiD	,59	,56	,60	,51
5	Opći uspjeh	,56	,51	,49	,47
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,60	,54	,51	,48
	Ocjene iz Matematike	,56	,62	,56	,56
	Ocjene iz PiD	,58	,55	,56	,51
6	Opći uspjeh	,58	,48	,49	,47
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,63	,52	,52	,48
	Ocjene iz Matematike	,57	,57	,54	,55
	Ocjene iz PiD	,58	,52	,56	,50
7	Opći uspjeh	,58	,58	,54	,49
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,61	,60	,55	,49
	Ocjene iz Matematike	,57	,65	,57	,57
	Ocjene iz PiD	,57	,57	,57	,49
8	Opći uspjeh	,56	,48	,48	,43
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,58	,50	,50	,45
	Ocjene iz Matematike	,57	,57	,53	,52
	Ocjene iz PiD	,54	,51	,52	,47
9	Opći uspjeh	,62	,51	,52	,42
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,60	,47	,50	,41
	Ocjene iz Matematike	,58	,54	,57	,46
	Ocjene iz PiD	,57	,48	,54	,40
10	Opći uspjeh	,56	,56	,51	,50
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,58	,54	,51	,49
	Ocjene iz Matematike	,59	,66	,57	,59
	Ocjene iz PiD	,56	,57	,53	,53
11	Opći uspjeh	,65	,53	,51	,50
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,63	,55	,49	,49
	Ocjene iz Matematike	,60	,63	,53	,55
	Ocjene iz PiD	,62	,59	,54	,53
12	Opći uspjeh	,58	,53	,49	,46
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,60	,52	,46	,43
	Ocjene iz Matematike	,57	,61	,53	,52
	Ocjene iz PiD	,57	,53	,49	,45
13	Opći uspjeh	,55	,52	,47	,46
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,60	,54	,49	,48
	Ocjene iz Matematike	,53	,59	,50	,52
	Ocjene iz PiD	,54	,52	,51	,47
14	Opći uspjeh	,55	,55	,53	,48
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,59	,55	,54	,49
	Ocjene iz Matematike	,56	,64	,57	,56
	Ocjene iz PiD	,55	,56	,57	,50

Tablica 146. (nastavak s prethodne stranice)

Županija		Ispit Hrvatski jezik	Ispit Matematika	Ispit PiD	Ispit Integracija
15	Opći uspjeh	,57	,47	,49	,37
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,60	,49	,50	,36
	Ocjene iz Matematike	,54	,53	,51	,44
	Ocjene iz PiD	,55	,48	,52	,39
16	Opći uspjeh	,56	,54	,49	,44
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,59	,55	,51	,45
	Ocjene iz Matematike	,56	,63	,54	,52
	Ocjene iz PiD	,55	,53	,51	,45
17	Opći uspjeh	,51	,50	,46	,44
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,55	,50	,47	,45
	Ocjene iz Matematike	,52	,58	,50	,52
	Ocjene iz PiD	,50	,49	,47	,45
18	Opći uspjeh	,53	,50	,50	,43
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,57	,53	,51	,45
	Ocjene iz Matematike	,50	,58	,52	,49
	Ocjene iz PiD	,52	,53	,54	,44
19	Opći uspjeh	,51	,50	,42	,40
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,56	,50	,43	,44
	Ocjene iz Matematike	,48	,56	,45	,47
	Ocjene iz PiD	,48	,47	,43	,43
20	Opći uspjeh	,62	,58	,59	,49
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,64	,60	,59	,51
	Ocjene iz Matematike	,61	,66	,63	,57
	Ocjene iz PiD	,62	,60	,61	,52
21	Opći uspjeh	,50	,46	,46	,40
	Ocjene iz Hrvatskoga jezika	,55	,49	,48	,44
	Ocjene iz Matematike	,52	,58	,52	,51
	Ocjene iz PiD	,51	,50	,51	,45

Kako bi se cjelovitije razmotrile povezanosti školskih ocjena i rezultata postignutih na ispitima, potrebno je uzeti u obzir i međusobne povezanosti rezultata na ispitima. U Tablici 147 prikazani su iznosi koeficijenata korelacije rezultata na ispitima. Kao što se može vidjeti, postoje umjerene povezanosti između postignuća učenika na različitim ispitima, koje se kreću od r=,62 za rezultate iz Matematike i integracije nastavnih sadržaja Matematike i Prirode i društva, do slabih povezanosti između rezultata na ispitu iz Matematike i Francuskoga i Talijanskoga kao prvih stranih jezika u redovitoj nastavi. Kako je ispit iz integracije nastavnih sadržaja obuhvaćao u najvećoj mjeri ispitivanje osposo-bljenosti učenika za integraciju nastavnih sadržaja iz razredne nastave, prije svega sadržaja Matematike i Prirode i društva, dobiveni rezultati svjedoče kako je uspješnost na ovom dijelu ispita kod učenika četvrtih razreda u nešto većoj mjeri povezana s uspješnošću iz Matematike (r=.62) nego s uspješnošću iz ispita Prirode i društva (r=,59).

Tablica 147. Povezanost svih rezultata na ispitima

		MAT	PiD	INT	ENG	NJE	FRA	TAL
HRV	r	,554	,561	,499	,584	,525	,556	,537
	N	44.757	44.758	44.758	39.442	5.205	43	45
MAT	r		,600	,615	,541	,529	,268*	,274*
	N		45.213	45.213	39.847	5.253	43	46
PiD	r			,590	,536	,513	,450	,407
	N			45.214	39.848	5.253	43	46
INT	r				,511	,489	,386	,359
	N				39.848	5.253	43	46

(Sve dobivene povezanosti značajne su uz razinu st. značajnosti od 1% osim onih označenih zvjezdicom)

6.8. REZULTATI UČENIKA S POSEBNIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM POTREBAMA

Kao što je u izvještaju već naznačeno, projektom vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda u školskoj godini 2007./2008. predviđeno je da skupine učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama koji su u potpunoj integraciji u redovnim osnovnim školama te učenici koji nemaju Rješenje o primjerenom obliku školovanja, ali su tijekom obrazovanja uočene određene teškoće u razvoju i primjenjivane su prilagodbe u odgojno-obrazovnome radu, imaju pravo na prilagodbu ispitne tehnologije. Ona se očituje u prilagodbi ispitnoga materijala i/ili ispitnoga postupka. U dijelu izvještaja koji slijedi izložit ćemo osnovne rezultate ove skupine učenika.

Tablica 148. Prikaz podataka o učenicima s posebnom odgojno-obrazovnom potrebom

Vrsta prilagodbe	N u bazi	R	PVR	PRIL	NE	N trebao	Nedolasci	1.dan	2.dan
Produljeno trajanje redovitog ispita	39	0	39	0		38	1	37	34
Označene ključne riječ u redovitom ispitu	420	420	0	0	3	417	13	399	339
Označene ključne riječi u redovitom ispitu uz produljeno trajanje	602	0	602	0	3	599	21	569	550
Uvećani tisak redovitog ispita na A3 formatu	12	12	0	0		12		12	11
Uvećani tisak redovitog ispita na A3 formatu uz produljeno trajanje ispita	6	0	6	0		6		6	6
Ispit na Braillevome pismu	2	0	2	0		2		2	2
Označene ključne riječi u redovitom ispitu uz osobnog pomagača	38	0	38	0		38	1	37	34
U cijelosti prilagođeni ispit	866	0	0	866	51	815	64	636	733
U cijelosti prilagođeni ispit uz osobnog pomagača	46	0	0	46		46	5	32	40
UKUPNO	2.031	432	687	912	58	1.973	105	1.730	1.749

(R-redoviti uvjeti; PVR-redoviti ispit uz produljeno trajanje i/ili djelomičnu prilagodbu; PRIL- u cijelosti prilagođeni ispit; NE-učenik nema suglasnosti)

U cjelokupnoj populaciji učenika četvrtih razreda, od 48.832 učenika upisanih u bazu 2.031 učenik je imao označenu posebnu odgojno-obrazovnu potrebu. U Tablici 148 prikazani su osnovni rezultati o načinima i vrstama prilagodbe za ovu skupinu učenika. Kao prvo, broj učenika čiji su roditelji uskratili suglasnost za sudjelovanje u ispitivanju jest 58 (iskazano u stupcu „NE“) i oni nisu obuhvaćeni ovim ispitivanjem. Među učenicima koji su trebali sudjelovati u ispitivanju, 38 učenika je trebalo pisati redoviti ispit uz produljeno trajanje ispitivanja. Jedan učenik u ovoj skupini nije uopće došao niti jednoga dana ispitivanja, dok su se drugi učenici pojavili barem u jednom danu ispitivanja. Sljedeću skupinu čine učenici koji su pisali u redovitim uvjetima uz standardno trajanje pojedinih ispita, njih 417, od kojih 13 učenika nije uopće pristupilo ispitivanju. Ovoj skupini učenika ispiti su prilagođeni na način da su u ispitu označene ključne riječi u pitanjima. Skupini od 599 učenika ispiti su prilagođeni na način da su označene ključne riječi i pojednostavljene upute te je ona pisala na ovaj način prilagođen ispit uz produljeno vrijeme trajanja za svaki ispit. Sljedećoj skupini učenika prilagodba je učinjena na način da je ili uvećan tisak i/ili produljeno vrijeme trajanja te je ispit također prilagođen na način da se koristilo Braillevo pismo. Trideset i osam učenika trebalo je pisati redoviti ispit uz osobnoga pomagača i produljeno vrijeme trajanja. Na kraju, postojala je i skupina učenika kojoj je ispit u cijelosti prilagođen, pri

čemu su pojedini učenici ispit pisali uz osobnoga pomagača. Ispiti korišteni u ovim skupinama različiti su od redovitih ispita i stoga ćemo rezultate ispitivanja prikazati za dvije skupine – učenike koji su pisali redoviti ispit i učenike koji su pisali u cijelosti prilagođeni ispit. Kako i u skupini učenika koji su pisali redoviti ispit postoje oni koji su pisali uz produljeno i uz standardno vrijeme, potrebno je u razmatranju prikazanih rezultata obratiti pozornost i na ovu razliku.

Tablica 149. Prikaz rezultata u redovitim ispitima koji su pisali učenici s posebnom odgojno-obrazovnom potrebom

Vrsta prilagodbe i uvjeta pisanja		HRV	MAT	PiD	INT	ENG
Produljeno trajanje redovitog ispita	M	40,7	34,2	54,3	32,1	n/a
	N	37	34	34	34	
	SD	22,3	17,7	22,6	28,9	
	Min	8,3	7,7	7,1	0,0	
	Max	84,5	69,2	100,0	92,9	
Označene ključne riječi u redovitom ispitu	M	34,5	31,8	41,9	24,3	33,7
	N	399	339	339	339	339
	SD	20,8	21,7	23,8	25,7	25,1
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Označene ključne riječi u redovitom ispitu uz produljeno trajanje	M	35,4	29,9	46,2	27,8	n/a
	N	569	550	550	550	
	SD	19,7	20,1	23,3	27,1	
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Max	88,1	92,3	100,0	100,0	
Uvećani tisak redovitog ispita na A3 formatu	M	36,1	36,4	48,4	22,1	17,0
	N	12	11	11	11	11
	SD	18,5	16,2	20,4	22,2	24,0
	Min	10,7	7,7	14,3	0,0	0,0
	Max	71,4	61,5	85,7	71,4	66,7
Uvećani tisak redovitog ispita na A3 formatu uz produljeno trajanje ispita	M	29,2	34,6	45,2	25,0	6,3
	N	6	6	6	6	6
	SD	23,1	21,1	41,8	30,6	15,3
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	58,3	61,5	92,9	71,4	37,5
Ispit na Braillevome pismu	M	35,1	50,0	75,0	42,9	n/a
	N	2	2	2	2	
	SD	0,8	5,4	5,1	20,2	
	Min	34,5	46,2	71,4	28,6	
	Max	35,7	53,8	78,6	57,1	
Označene ključne riječi u redovitom ispitu uz osobnog pomagača	M	37,7	43,7	63,9	43,7	n/a
	N	37	34	34	34	
	SD	21,8	21,4	24,6	32,1	
	Min	0,0	0,0	14,3	0,0	
	Max	88,1	76,9	100,0	92,9	
UKUPNO	M	35,3	31,3	45,7	27,2	27,2
	N	1.063	978	978	978	428
	SD	20,4	20,7	23,9	27,0	26,1
	Min	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Učenici s posebnom odgojno obrazovnom potrebom postižu značajno slabije rezultate na svim ispitima u odnosu na ostale učenike, što je očekivan ishod. Za usporedbu je važna skupina učenika koji su s obzirom na svoju odgojno-obrazovnu potrebu svrstani u skupinu učenika koji u ispitivanju pišu redoviti ispit uz standardno trajanje ispitivanja predviđeno za pojedine ispite. Njihovi prosječni rezultati iz Hrvatskoga jezika iznose 34,5% bodova na ispitu, iz Matematike 31.8% bodova, iz Prirode i Društva 41,9% bodova, iz integracije nastavnih sadržaja 24,3% bodova, dok je rezultat iz Engleskoga jezika 33,7% bodova na ispitu.

U Tablici 150 prikazani su rezultati učenika s posebnom odgojno-obrazovnom potrebom koji su pisali u cijelosti prilagođeni ispit. Kako je već bilo u izvještaju govora, riječ je o ispitu koji je znatno pojednostavljen i koji mjeri nešto niže obrazovne ishode na kraju četverogodišnjega školovanja.

Tablica 150. Prikaz rezultata učenika s posebnom odgojno-obrazovnom potrebom koji su pisali u cijelosti prilagođeni ispit

		HR-sastavak	HR-test	PiD
U cijelosti prilagođeni ispit	M	64,8	42,5	41,9
	N	636	636	733
	SD	24,0	28,4	12,5
	Min	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	61,5
U cijelosti prilagođeni ispit uz osobnog pomagača	M	62,4	45,7	45,6
	N	31	31	39
	SD	26,0	32,8	11,2
	Min	20,0	0,0	20,5
	Max	100,0	100,0	61,5
UKUPNO	M	64,7	42,6	42,1
	N	667	667	772
	SD	24,1	28,6	12,4
	Min	0,0	0,0	0,0
	Max	100,0	100,0	61,5

Iz izloženih rezultata može se zaključiti kako je ovoj skupini i njihovim mogućnostima prilagođeni ispit težinski primjeren. U ispitivanju sposobnosti učenika u pisanom izražavanju putem pisanoga sastavka učenici prosječno postižu 64,7% bodova na ispitu, a nešto su lošiji iz znanja gramatike i pravopisa ispitivanih drugim dijelom ispita iz Hrvatskoga jezika. Prosječna uspješnost u ovome ispitu iznosi 42,6% bodova, što je na tragu uspješnosti ovih učenika u ispitu iz Prirode i društva.

U Tablicama 151 i 152 prikazane su povezanosti školskih ocjena i uspjeha na ispitu učenika s posebnom odgojno-obrazovnom potrebom. Kao što se može vidjeti, u skupini učenika koji su pisali redoviti ispit (u standardnim uvjetima i/ili uz produljeno vrijeme) povezanosti su po iznosu umjerene, premda nešto niže nego u skupini učenika bez posebne odgojno-obrazovne potrebe. S druge strane, u skupini učenika koji su pisali u cijelosti prilagođeni ispit, one su po iznosima vrlo skromne.

Tablica 151. Povezanost školskog uspjeha i rezultata učenika
s posebnom odgojno-obrazovnom potrebom koji su pisali redoviti ispit

		HRV	MAT	PiD	INT	ENG
Opći uspjeh učenika u 3. razredu	r	,404	,427	,337	,382	,242
	N	1.054	971	971	971	425
Uspjeh učenika iz Hrvatskoga jezika u 3. razredu	r	,455	,428	,407	,411	,284
	N	1.061	976	976	976	426
Uspjeh učenika iz Matematike u 3. razredu	r	,414	,504	,385	,458	,267
	N	1.061	976	976	976	426
Uspjeh učenika iz Prirode i društva u 3. razredu	r	,425	,439	,400	,410	,244
	N	1.061	976	976	976	426
Uspjeh učenika iz stranoga jezika	r	,389	,407	,367	,383	,284
	N	1.060	975	975	975	426

Tablica 152. Povezanost školskog uspjeha i rezultata učenika
s posebnom odgojno-obrazovnom potrebom koji su pisali u cijelosti prilagođeni ispit

		HR-sastavak	HR-test	PiD
Opći uspjeh učenika u 3. razredu	r	,169	,205	,153
	N	663	663	766
Uspjeh učenika iz Hrvatskoga jezika u 3. razredu	r	,164	,200	,154
	N	665	665	768
Uspjeh učenika iz Matematike u 3. razredu	r	,117	,132	,160
	N	665	665	768
Uspjeh učenika iz Prirode i društva u 3. razredu	r	,177	,186	,144
	N	665	665	768
Uspjeh učenika iz stranoga jezika	r	,162	,180	,149
	N	661	661	764

6.9. REZULTATI UČENIKA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA KOJI SU PISALI ISPIT NA MATERINSKOME JEZIKU

U dijelu koji slijedi iznijet ćemo osnovne rezultate i spoznaje dobivene ispitivanjem obrazovnih postignuća učenika talijanske nacionalne manjine iz talijanskoga jezika kao materinskoga jezika. U ovom dijelu ispitivanja sudjelovalo je ukupno 127 učenika iz škola koje pohađaju učenici pripadnici talijanske nacionalne manjine. U Tablici 153 prikazani su prosječni rezultati na ispitu po dvije županije u kojima se školuju učenici.

Kao što se može vidjeti, u istraživanju su sudjelovala 33 učenika iz Primorsko-goranske županije i 94 učenika iz Istarske županije. Učenici iz Primorsko-goranske županije postižu prosječno na ispitu 76,5% bodova, dok učenici Istarske županije postižu prosječno 70% bodova na ispitu. Prosječno su učenici pripadnici talijanske nacionalne manjine riješili ispit iz talijanskoga jezika kao materinskoga jezika s 71,7% bodova na ispitu, što ukazuje na vrlo dobar prosječni rezultat. Pored toga, iz prosječnih rezultata i ranije prikazanih spoznaja o metrijskim obilježjima ovoga ispita vidljivo je da je riječ o nešto laganijem ispitu. Usporedbom postignuća učenika ovih dviju županija dobili smo uz razinu statističke značajnosti od 5% statistički značajan F-omjer.

Tablica 153. Osnovni rezultati ispitivanja talijanskoga materinskoga jezika

ŽUPANIJA	M	N	SD	Min	Max
Primorsko-goranska	76,5	33	13,1	50,0	98,2
Istarska	70,0	94	16,7	17,9	100,0
Ukupno	71,7	127	16,0	17,9	100,0

U tablicama koje slijede izloženi su osnovni rezultati ispitivanja talijanskoga kao materinskog jezika, ovisno o obilježjima učenika i škole. U bazi podataka o učenicima nisu nam dostupni drugi podatci o nastavi i učiteljima talijanskoga kao materinskoga jezika.

Učenice su statistički značajno uspješnije od učenika, dok se ne javljaju statistički značajne razlike u uspješnosti učenika u školama kojima su na čelu ravnateljice odnosno ravnatelji, kao ni u kontekstu stručne spreme ravnatelja.

Tablica 154. Razlike u uspjehu u ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika ovisno o spolu učenika

Spol	M	N	SD	Min	Max
Učenica	74,7	66	15,0	39,3	100,0
Učenik	68,4	61	16,6	17,9	96,4
Ukupno	71,7	127	16,0	17,9	100,0

Tablica 155. Razlike u uspjehu u ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika ovisno o stručnoj spremi ravnatelja

Stručna sprema ravnatelja	M	N	SD	Min	Max
VŠS	71,3	88	15,4	23,2	100,0
VSS	72,6	39	17,5	17,9	100,0
Ukupno	71,7	127	16,0	17,9	100,0

Tablica 156. Razlike u uspjehu u ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika ovisno o spolu ravnatelja

Spol ravnatelja	M	N	SD	Min	Max
Ravnateljica	72,9	59	16,3	23,2	100,0
Ravnatelj	70,6	68	15,9	17,9	100,0
Ukupno	71,7	127	16,0	17,9	100,0

Učenici niže obrazovanih majki postižu najbolji rezultat na ispitu iz talijanskoga kao materinskoga jezika, a slijede ih po uspješnosti učenici visokoobrazovanih majki, dok su druge dvije skupine podjednake uspješnosti. Premda je razlika u prosječnim uspješnostima učenika ovih skupina statistički značajna, treba je interpretirati s ograničenom razinom sigurnosti, zbog velike pogreške vezane uz aritmetičke sredine, poradi vrlo malog broja učenika u pojedinim skupinama.

U slučaju obrazovanja očeva, javlja se drugačiji obrazac. Učenici visokoobrazovanih očeva najuspješniji su, a po uspješnosti ih slijede učenici očeva s višom stručnom spremom.

Tablica 157. Razlike u uspjehu u ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika ovisno o obrazovanju majke

Obrazovanje majke učenika:	M	N	SD	Min	Max
NSS	75,6	6	15,3	51,8	96,4
SSS	68,9	74	15,2	17,9	96,4
VŠS	68,7	9	20,1	23,2	89,3
VSS i više	78,1	31	16,3	41,1	100,0
Ukupno	71,6	120	16,2	17,9	100,0

Tablica 158. Razlike u uspjehu u ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika ovisno o obrazovanju oca

Obrazovanje oca učenika:	M	N	SD	Min	Max
NSS	71,4	4	12,2	58,9	87,5
SSS	69,4	84	16,1	17,9	100,0
VŠS	78,3	8	15,5	53,6	94,6
VSS i više	80,2	18	14,0	41,1	100,0
Ukupno	71,8	114	16,0	17,9	100,0

U Tablicama od 159 do 163 prikazani su prosječni rezultati učenika u ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika ovisno o školskom uspjehu učenika. Kao što se može vidjeti, učenici odličnoga općega uspjeha najuspješniji su i u ispitu iz talijanskoga kao materinskoga jezika, a sličan je obrazac i kod uspjeha iz drugih školskih predmeta.

Tablica 159. Razlike u uspjehu u ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika ovisno općem uspjehu učenika u 3. razredu

Opći uspjeh učenika u 3. razredu	M	N	SD	Min	Max
Dobar	31,0	3	18,2	17,9	51,8
Vrlo dobar	65,6	39	13,5	39,3	87,5
Odličan	75,9	85	14,2	37,5	100,0
Ukupno	71,7	127	16,0	17,9	100,0

Tablica 160. Razlike u uspjehu u ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika ovisno o uspjehu iz Hrvatskoga jezika u 3. razredu

Uspjeh učenika iz Hrvatskoga jezika u 3. razredu	M	N	SD	Min	Max
Dovoljan	31,7	4	13,2	17,9	44,6
Dobar	65,1	15	14,5	39,3	87,5
Vrlo dobar	69,0	41	13,3	37,5	96,4
Odličan	77,2	67	13,8	42,9	100,0
Ukupno	71,7	127	16,0	17,9	100,0

Tablica 161. Razlike u uspjehu u ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika ovisno o uspjehu iz Matematike u 3. razredu

Uspjeh učenika iz Matematike u 3. razredu	M	N	SD	Min	Max
Dovoljan	44,6	3	26,8	17,9	71,4
Dobar	64,8	22	15,6	39,3	87,5
Vrlo dobar	65,6	38	12,2	23,2	83,9
Odličan	78,9	64	14,0	44,6	100,0
Ukupno	71,7	127	16,0	17,9	100,0

Tablica 162. Razlike u uspjehu u ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika ovisno o uspjehu iz Prirode i društva u 3. razredu

Uspjeh učenika iz Prirode i društva u 3. razredu	M	N	SD	Min	Max
Dovoljan	45,5	2	39,1	17,9	73,2
Dobar	62,4	24	12,6	41,1	82,1
Vrlo dobar	66,8	32	16,4	23,2	91,1
Odličan	78,0	69	13,3	44,6	100,0
Ukupno	71,7	127	16,0	17,9	100,0

Tablica 163. Razlike u uspjehu u ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika ovisno o uspjehu iz stranoga jezika u 3. razredu

Uspjeh učenika iz stranoga jezika	M	N	SD	Min	Max
Dobar	61,4	15	20,1	17,9	87,5
Vrlo dobar	64,0	33	13,8	39,3	96,4
Odličan	76,9	79	13,9	37,5	100,0
Ukupno	71,7	127	16,0	17,9	100,0

Na kraju, provjerili smo povezanost uspješnosti učenika iz talijanskoga materinskoga jezika i drugih ispita u kojima su u ispitivanju obrazovnih postignuća ovi učenici sudjelovali. Dobiveni rezultati prikazani su u Tablici 164. Kao što se može vidjeti, postoje statistički značajne povezanosti, umjerene po iznosu, pri čemu je najviša povezanost između uspjeha u ispitu iz Prirode i društva, zatim ispita iz Hrvatskoga jezika i Matematike. Najniža je povezanost između uspjeha učenika iz integracije nastavnih sadržaja i uspjeha na ispitu iz talijanskoga kao materinskoga jezika.

Tablica 164. Povezanost uspjeha u ispitu iz talijanskoga materinskoga jezika i ispitima iz Hrvatskoga, Matematike, Prirode i društva, integracije i Engleskoga jezika

		TMJ
Hrvatski jezik	r	,452
	N	125
Matematika	r	,447
	N	119
Priroda i društvo	r	,472
	N	119
Integracija	r	,270
	N	119
Engleski jezik	r	,315
	N	118

7. PRILOZI

Autori materijala sadržanih u prilogu djelatnici su Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja i Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar te članovi stručnih radnih skupina.

PRILOG 1

Strategija za vanjsko vrednovanje obrazovnih
postignuća učenika 4. razreda osnovnih škola Republike Hrvatske

REPUBLIKA HRVATSKA
NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Zagreb, 5. rujna 2007.

Strategija za eksperimentalno vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća u 4. razredu OŠ u školskoj godini 2007./2008.

1. Uvod

Strategija za izradbu nacionalnih testova treba se temeljiti na novome konceptu obrazovnoga sustava koji Hrvatsku vodi prema *društvu znanja* i cilju zacrtanome u dokumentima Vlade i MZOŠ-a:

- Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010.
- Prijedlog strategije za izradbu i razvoj nacionalnoga kurikuluma za predškolski odgoj, opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2007.)
- Nastavni plan i program za osnovnu školu (2006.)
- Hrvatski nacionalni obrazovni standard – Hnos (2006.).

Ispitnim testovima *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (NCVVO--a) potrebno je provjeravati trajna temeljna znanja, sposobnosti, vještine i stvaralaštvo, i to rješavanjem problemskih zadataka koji otkrivaju razinu kompetencija u konceptu *učiti kako učiti* s ciljem ovladavanja spomenutim konceptom što je preduvjet cjeloživotnoga učenja.

Promjene odgojno-obrazovne paradigme, koje pretpostavlja Hnos, ugradit će se u sustav i život škole ovisno o razinama znanja koje će se vrjednovati u ispitnome materijalu nacionalnih testova.

Prije izradbe ispitnoga materijala potrebno je jasno odrediti ciljeve poučavanja i izlazne kompetencije učenika (ishodi) koje se stječu tijekom školovanja u razdoblju za koje se znanje vrjednuje, kako bi ispitna pitanja i zadatci bili posve jasni, utemeljeni na obrazovnome standardu i izvršivi.

Ispitne testove treba u javnosti argumentirano predstaviti kao prirodnu završnicu razdoblja školovanja (u kojoj se saznaju i priopćuju rezultati učenja) te maksimalno izbjeći frustracije učenika i učitelja koje mogu proizaći iz nejasnoća, stručne nevjerodostojnosti, materijalnih pogrješaka i drugih nepravilnosti u testovima.

Pri izradbi strategije vanjskoga vrjednovanja najprije treba definirati metodologiju koja će proizlaziti iz temeljnoga načela nove odgojno-obrazovne paradigme, odnosno korelacijsko-integracijskoga i problemskoga načina poučavanja, što pretpostavlja Hnos.

Predmetno povjerenstvo razredne nastave za izradbu testova treba biti jedinstveno povjerenstvo koje će ispitivanje i vrjednovanje utemeljiti na cjelovitosti poučavanja, proizišloj iz jasnih ciljeva odgoja i obrazovanja prema Hnosu, a iz kojih valja izlučiti kompetencije učenika izvedene i usklađene s temeljnim kompetencijama europskoga referentnoga okvira (komunikacija na hrvatskome standardnome jeziku, na materinskom i stranim jezicima, matematičke, društvene i prirodoslovne kompetencije).

2. Načela

Predlažemo oblikovanje eksperimentalnoga nacionalnoga vrjednovanja prema načelu **interdisciplinarnosti** u utvrđivanju trajnih znanja, sposobnosti i vještina, relevantnih za usvajanje novih, po obrazovnoj vertikali.

Provjera dugoročno stečenoga znanja u razrednoj nastavi obavlja se u četvrtome razredu, na kraju školske godine, **jedinstvenim testom** u kojemu se pitanja ne grupiraju po nastavnim predmetima, već izražavaju cjelovitost spoznaje utvrđivanjem relevantnih znanja, sposobnosti i vještina.

Ispitni test za područje Hrvatskoga i stranoga jezika temelji se na primjerenom **književno-umjetničkom ili sličnom tekstu/predlošku** (jednom ili više) iz kojega će se provjeravati razumijevanje pročitanoga, primanje informacije, obrada i primjena odgovaranjem na postavljena pitanja te na pisanju vlastitoga teksta s određenim zadatkom. Tekst je polazište za provjeru usvojenosti pravopisnih i jezičnih normi, uočavanja, sistematiziranja, svrstavanja i izlučivanja kao važnih preduvjeta za unaprjeđivanje kompetencije *učiti kako učiti*.

Uz pisani tekst mogu se priložiti fotografija, slika ili drugi umjetnički izričaj kako bi učenik mogao odgovoriti i na pitanja vezana za područja prirode i društva, napraviti matematičke izračune i komunicirati s predloškom s umjetničkoga gledišta.

Testom za prirodoslovno-matematičko područje provjeravat će se temeljna matematička pismenost, sposobnost razumijevanja različitih društveno-povijesnih događaja i prirodo-zemljopisnih obilježja Republike Hrvatske, sposobnost snalaženja u prostoru i vremenu, sposobnost primjene usvojenih procedura te sposobnost matematičkoga modeliranja odgovarajuće problemske sposobnosti.

Sposobnost komunikacije na prvome stranome jeziku treba vrjednovati postavljanjem **autentičnih komunikacijskih zadataka** kojima će se provjeravati ostvarenje obrazovnih ciljeva prema Nastavnome planu i programu:

- primjena znanja – leksička područja, gramatičke strukture, jezične funkcije, kultura i civilizacija,
- vještine i sposobnosti (slušanje; govorenje: govorna interakcija i produkcija, izgovor; čitanje; pisanje; interkulturalne kompetencije; strategije učenja i služenja znanjem), ali i odgojni ciljevi: razvijanje tolerancije i empatije prema drugome, razumijevanje strane kulture itd.

Pisanje **vlastitoga teksta** treba otkriti učenikovu sposobnost oblikovanja strukturiranoga teksta te razinu usvojenosti pojedinih jezičnih elemenata i vještina.

Kako bismo novi način ispitivanja približili učiteljima i učenicima, predlažemo da se do početka drugoga polugodišta školske godine 2007./2008. na internetskim stranicama NCVVO-a objave **modeli ispita**.

Za učenike s **posebnim potrebama** izradit će se posebni modeli ispitivanja prilagođeni njihovim mogućnostima.

Članovi Povjerenstva:

akademik Vladimir Paar
prof. dr. sc. Ante Bežen
prof. dr. sc. Sanja Varošanec
doc. dr. sc. Josip Burušić.
mr. sc. Nataša Nikpalj-Juraić
Vesna Bobinski, dipl. učiteljica
Ljiljana Klinger, dipl. učiteljica
Sanja Župa, dipl. učiteljica
Marina Čubrić, prof.
Marija Andraka, prof.
Ivana Cindrić, prof.
Jadranka Salopek, prof.
Zdenka Barović, dipl. učiteljica

Ravnatelj:

Goran Sirovatka. dipl. ing.

PRILOG 2

Vodič kroz projekt vanjskoga vrednovanja u OŠ u šk. godini 2007.-2008.

VODIČ

KROZ

PROJEKT EKSPERIMENTALNOGA VANJSKOGA VRJEDNOVANJA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA 4. I 8. RAZREDA

ŠKOLSKA GODINA 2007./2008.

UREDIO:
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

NOSITELJ PROJEKTA:
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

RADNA INAČICA

U tijeku je jezično uređenje teksta.

Poštovani ravnatelji, učitelji i stručni suradnici,

svjedoci ste uvođenja promjena u odgoju i obrazovanju te provođenju nastavnoga plana i programa prema Hrvatskome nacionalnome obrazovnome standardu (u daljnjem tekstu: HNOS). Nužan uvjet za ostvarivanje ciljeva nastavnoga plana i programa predstavlja praćenje i vrjednovanje kvalitete obrazovanja.

Prošle školske godine zajedničkom suradnjom organizirali smo i proveli vrlo uspješno prvo vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća u osnovnoj školi iz Hrvatskoga jezika i Matematike. Bio je to veliki korak k unaprjeđenju kvalitete hrvatskoga školskoga sustava.

Podsjetimo se, u projektu je sudjelovalo 4000 suradnika *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (ravnatelji OŠ, učitelji i stručni suradnici u školama - članovi školskih ispitnih povjerenstava, članovi stručnih radnih skupina, ocjenjivači ispita i dr.) i 10 690 učenika osmih razreda iz 842 osnovne škole u Republici Hrvatskoj.

Uzorak učenika je odražavao cijelu populaciju učenika osmih razreda po svim relevantnim obilježjima. I učenici su shvatili koliki je značaj vanjskoga vrjednovanja obrazovanja pa je ispitima iz Hrvatskoga jezika pristupilo 98,33% učenika (ispitanika), a ispitima iz Matematike 98,17% učenika. Taj podatak govori da su učenici postali važni sukreatori u poboljšanju osnovnoškolskoga obrazovnoga sustava u Republici Hrvatskoj.

Važnu ulogu imali su ravnatelji - ispitni koordinatori, koji su koordinirali cjelokupnu organizaciju i provedbu ispitivanja u školama i time još jednom dokazali da su ključni čimbenik u promjenama koje se događaju u osnovnim školama.

Članovi školskih ispitnih povjerenstava iz reda učitelja i stručnih suradnika također su profesionalno i odgovorno (prema uputama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja*) obavili složenu zadaću provedbe ispita u ispitnim prostorijama.

Rezultati ispitivanja upućuju na važne spoznaje, da su škole, učitelji i učenici iznimno dobro prihvatili vanjsko vrjednovanje. Utvrđena je zadovoljavajuća razina znanja iz Hrvatskoga jezika i Matematike na nacionalnoj razini te se pokazalo da ocjene učenika slijede uspjeh na ovim ispitima.

Rezultati prošlogodišnjih ispita također nam pokazuju da postoje značajne razlike u uspjehu na ispitima među županijama, prema osnivaču škole, prema broju stručnih suradnika kao i prema stručnoj spremi učitelja i roditelja i još nekim pokazateljima.

Ti vrijedni pokazatelji upućuju sve subjekte u odgoju i obrazovanju na konkretno djelovanje u cilju poboljšanja kvalitete obrazovanja, poglavito one koji donose važne odluke (Vlada RH, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, osnivači škola i ostali).

Poštovani, temeljem gore navedenoga *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* uz stručnu i znanstvenu podršku Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar te uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa kreće u još veći projekt eksperimentalnoga vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda osnovne škole.

Želja nam je ovim istraživanjem utvrditi razinu stečenih znanja, vještina i kompetencija učenika iz pojedinih nastavnih predmeta i nastavnih područja na završetku 4. i 8. razreda osnovnog školovanja. Također želimo utvrditi koliko su učenici osposobljeni za samostalno rješavanje problema razmišljanjem i smislenim učenjem. Vjerujemo da ćemo zajedničkom suradnjom, kao i suradnjom s Institutom društvenih znanosti Ivo Pilar i njegovim znanstvenicima, uspješno provesti drugo vanjsko vrjednovanje odgojno-obrazovnih postignuća u hrvatskim osnovnim školama i posljedično tome pridonijeti poboljšanju kvalitete rada naših škola.

S poštovanjem i vjerom u uspješnu suradnju,

Ravnatelj

Goran Sirovatka, dipl. ing.

I. NOSITELJ PROJEKTA

Nositelj projekta eksperimentalnoga vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika u osnovnim školama je *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (u daljnjem tekstu: Centar).

Centar je novoosnovana ustanova koja provodi poslove vanjskoga vrjednovanja u odgojno obrazovnome sustavu Republike Hrvatske i poslove provođenja ispita temeljene na nacionalnim standardima.

ZADATCI CENTRA

Priprema ispitne materijale prema nacionalnim standardima

Provodi međunarodne provjere znanja

Koordinira rad svih sudionika u provođenju nacionalnih ispita (stručne radne skupine, recenzenti, ispitni koordinatori, ocjenjivači)

Organizira i provodi edukaciju navedenih skupina

Organizira i provodi nacionalne ispite i državnu maturu (tisak, distribucija)

Obrađuje i analizira rezultate, predlaže promjene

Osposobljava sve sudionike za uporabu rezultata i uvođenje promjena u sustavu (samovrjednovanje)

II. PROVEDBA PROJEKTA

Ravnatelj *Centra* donio je dana 01. rujna 2007. Odluku o imenovanju projektnoga tima Centra u sastavu:

1. Nenad Marković, prof., voditelj projekta
1. mr. Ira Tretinjak
2. Ružica Jemeršić, dipl. učit.
3. Sanja Horvatić, dipl. defektolog
4. Tonija Vladislavić, prof.
5. Vesna Vuković

Projekt provodi *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* u suradnji s Institutom društvenih znanosti *Ivo Pilar* (u daljnjem tekstu: Institut).

Projektni tim Instituta:

1. doc. dr. sc. Josip Burušić, voditelj projekta
2. dr. sc. Ivana Ferić
3. mr. sc. Toni Babarović
4. Marija Šakić, prof.

III. ZNAČAJ PROJEKTA

To je **objektivno i standardizirano vanjsko** vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika u osnovnim školama Republike Hrvatske.

IV. CILJEVI PROJEKTA

Temeljni cilj projekta eksperimentalnoga vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtih i osmih razreda osnovnih škola u školskoj godini 2007./2008. jest utvrditi razinu stečenih znanja, vještina i kompetencija učenika iz pojedinih nastavnih predmeta i nastavnih područja. Nadalje, cilj je ovoga projekta ispitati osposobljenost učenika za interdisciplinarno povezivanje nastavnih sadržaja.

Osim ovoga daljnji višestruki ciljevi projekta su:

- upoznavanje škola s postupkom standardiziranoga vanjskoga vrednovanja obrazovnih postignuća iz nastavnih područja: razredne nastave (Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te strani jezik u redovnoj nastavi) i predmetne nastave (Hrvatski jezik, Biologija, Kemija, Fizika, Povijest, Geografija, te strani jezik u redovnoj nastavi)
- prihvaćanje rezultata vrjednovanja kao smjernice u poboljšanju kvalitete nastave

V. ZADATCI PROJEKTA

I. Ispitati osnovna znanja, vještine i kompetencije učenika četvrtih razreda osnovnih škola iz nastavnih predmeta:

1. HRVATSKI JEZIK
2. MATEMATIKA
3. PRIRODA I DRUŠTVO
4. STRANI JEZIK U REDOVNOJ NASTAVI

II. Ispitati koliko su učenici 4. razreda osposobljeni za samostalno rješavanje problemskih zadataka koji uključuju integraciju sadržaja iz Hrvatskoga jezika, Matematike i Prirode i društva.

III. Ispitati osnovna znanja, vještine i kompetencije učenika osmih razreda iz sljedećih nastavnih predmeta:

1. HRVATSKI JEZIK
2. STRANI JEZIK U REDOVNOJ NASTAVI
3. BIOLOGIJA
4. KEMIJA
5. FIZIKA
6. POVIJEST
7. GEOGRAFIJA

IV. Ispitati koliko su učenici 8. razreda osposobljeni za rješavanje problemskih zadataka koji zahtijevaju integraciju sadržaja iz sljedećih nastavnih područja:

1. prirodoslovlje (Biologija, Kemija i Fizika)
2. društveno- prirodoslovno područje (Povijest i Geografija)

V. Ispitati postoji li povezanost znanja, vještina i kompetencija iz pojedinih nastavnih predmeta i osposobljenosti učenika za integriranjem znanja, vještina u nastavnim područjima.

VI. Utvrditi u kojoj su mjeri postojeća školska postignuća učenika povezana s rezultatima dobivenim u ovom ispitivanju.

VI. METODOLOGIJA ISPITIVANJA

Ispitivanje podrazumijeva skupno mjerenje znanja, vještina, kompetencija i osposobljenosti učenika 4. i 8. razreda. Predviđeno je da u ovom projektu sudjeluju svi učenici 4. i 8. razreda osnovnih škola u Republici Hrvatskoj koji će dobiti suglasnost roditelja za sudjelovanje u ispitivanju

4. razred

Predviđeno je ispitivanje svih učenika 4. razreda **jednim ispitom** koji sadrži zadatke iz nastavnih predmeta: Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, zadatke integracije nastavnih sadržaja iz gore navedenih predmeta te zadatke iz stranoga jezika u redovnoj nastavi (prvi strani jezik). **Ispitivanje se provodi u dva dana.**

8. razred

Predviđeno je ispitivanje svih učenika 8. razreda **dvama ispitima**, **na način da polovica populacije učenika 8. razreda piše jedan ispit, a druga polovica populacije drugi ispit**. Prvi ispit sadrži zadatke iz nastavnih predmeta Biologija, Fizika, Kemija, Povijest i Geografija, koji su podijeljeni u dva dijela. Drugi ispit sadrži zadatke iz nastavnih predmeta Hrvatski jezik i strani jezik u redovnoj nastavi. Ispitivanje se provodi u dva dana.

Škole koje imaju 10 i manje učenika osmih razreda pisat će samo jedan od ovih dvaju ispita i bit će slučajno odabrano koji ispit piše pojedina škola.

Svi ispiti bit će standardizirani u probnome ispitivanju koje će uključivati ograničen broj škola odnosno učenika iz svih županija.

Ispitivanje u pojedinim školama provodi školsko Ispitno povjerenstvo.

VII. UČENICI S POSEBNIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM POTREBAMA

Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama nemaju mogućnost na isti način pokazati svoja znanja i vještine kao ostali učenici. Tijekom školovanja njihovo napredovanje vrjednuje se primjenom prilagođenih postupaka i korištenjem prilagođenih ispitnih materijala i uvjeta ispitivanja. Prilagođeni uvjeti trebaju biti omogućeni učenicima koji tijekom cijeloga školovanja ili dužega razdoblja imaju posebne odgojno-obrazovne potrebe i onima kod kojih je došlo do promjena u zdravstvenome stanju koje uvjetuju prilagodbu u polaganju ispita. Široki spektar oblika i programa školovanja učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama zahtijeva i različitosti u njihovom vrjednovanju, odnosno vrstama i oblicima ispita.

Pravo na prilagodbu

Na prilagodbu ispita imaju pravo svi učenici koji su u potpunoj integraciji u redovnim osnovnim školama (*sukladno odredbama članaka 4. i 6. Pravilnika o osnovnoškolskome odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju, Narodne novine*, broj 23/91) ***i učenici posebnih škola koji se školuju po redovnome nastavnome planu i programu*** (*sukladno odredbama članaka 12. i 13. Pravilnika o osnovnoškolskome odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju, Narodne novine,* broj 23/91).

Učenici koji imaju Rješenje o primjerenom obliku školovanja, ostvaruju pravo na polaganje ispita uz prilagodbu ispita. Isto pravo mogu ostvariti učenici koji nemaju Rješenje o primjerenom obliku školovanja, ali je tijekom školovanja uočena određena teškoća u razvoju i primjenjivane su prilagodbe u odgojno-obrazovnome radu, prema nalazu i mišljenju odgovarajućih stručnjaka.

Moguće prilagodbe

Prilagodbe ispita ovisit će o:

- vrsti ispita
- vrsti i stupnju teškoće u razvoju/mentalnome zdravlju učenika.

Odluku o vrsti i načinu prilagodbe donosi ravnatelj *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja*, na temelju zahtjeva škole i u skladu s priloženom dokumentacijom te preporukom Stručne radne skupine za prilagodbu ispita u osnovnim školama.

Osnovne prilagodbe ispita za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama uključuju:

- prilagođeni ispitni materijal (Brailleovo pismo, uvećani tisak, grafičko preoblikovanje)
- jezično preoblikovanje ispita
- prilagodbu zadataka
- pomagala
- prilagođenu opremu
- korištenje posebne opreme
- izuzeće od ispita ili dijela koji učenik zbog vrste i stupnja teškoće u razvoju ne može polagati
- prostornu prilagodbu
- provođenje ispita u posebnome prostoru
- osobnoga pomagača
- njegovatelja
- produljeno vrijeme za polaganje ispita (tijekom provedbe ispita moguće je skratiti predloženo produljeno vrijeme, ako se procijeni da ono nije potrebno)
- dodano vrijeme
- provođenje ispita izvan škole (u kući učenice/učenika, u nekoj drugoj ustanovi itd.).

VIII. VRIJEME PROVOĐENJA ISPITA

1. Za učenike 4. razreda ispitivanje će se provesti

2. travnja 2008. i **3. travnja 2008.**

2. Za učenike 8. razreda ispitivanje će se provesti

6. svibnja 2008. (Biologija, Kemija, Fizika, Povijest i Geografija)
8. **svibnja 2008**. (Hrvatski jezik i strani jezik u redovnoj nastavi)

IX. PLANIRANA STATISTIČKA ANALIZA

U statističkoj obradi rezultata napravit će se usporedba među učenicima i među školama na temelju postignutih rezultata na ovim ispitima. Svi dobiveni rezultati iskazivat će se sumarno na razini Republike Hrvatske, pojedinih županija i škola te na razini pojedinih skupnih obilježja učenika, učitelja i nastave te obilježja škole. Nije predviđeno iskazivanje pojedinačnih rezultata učenika.

X. ISHOD VRJEDNOVANJA

Temeljem rezultata vrednovanja moći će se uz razumno mali rizik zaključiti o osnovnim znanjima, vještinama, kompetencijama i osposobljenostima učenika koji pohađaju 4. odnosno 8. razrede osnovnih škola u Republici Hrvatskoj. Pored toga spoznaje dobivene vrjednovanjem pružile bi empirijski izvedenu osnovicu za zaključivanje o funkcioniranju osnovnoškolskoga sustava i pojedinih njegovih dijelova te mogućim značajnim utjecajima na način i uspješnost funkcioniranja toga sustava.

XI. DOKUMENTI NA KOJIMA SE TEMELJI STRATEGIJA EKSPERIMENTALNOGA VANJSKOGA VRJEDNOVANJA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA U 4. I 8. RAZREDIMA OSNOVNE ŠKOLE

1. Nastavani plan i program priređen prema HNOS-u (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, [MZOŠ], kolovoz 2006.).

2. Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010. (MZOŠ, 2005.)

Vlada Republike Hrvatske 9. lipnja 2005. godine usvojila je temeljni i strateški dokument u području odgoja i obrazovanja pod nazivom *Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010.* U trećem poglavlju navedenoga dokumenta pod nazivom *Prioriteti u razvoju odgoja i obrazovanja* navodi se sljedeće: "Uspostavit će se sustav vanjskoga vrjednovanja standardiziranim postupcima kako bi se razvijala, nadzirala i poboljšala učinkovitost praćenja usvojenosti znanja i umijeća, cjelokupnoga praćenja rada škola i rada nastavnoga osoblja. Jednako tako, razvit će se i vanjsko vrjednovanje rezultata učenja i u osnovnim školama."

3. Strategija za izradbu i razvoj nacionalnoga kurikuluma za predškolski odgoj, opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (MZOŠ, 2007.)

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je u rujnu 2007. donijelo strategiju za razvoj nacionalnoga kurikuluma gdje se u 19. poglavlju navodi: "Sukladno navedenim ciljevima i očekivanim odgojno-obrazovnim postignućima, nacionalni kurikulum za opće obvezno obrazovanje u Republici Hrvatskoj uključuje sljedeća odgojno-obrazovna (kurikulumska) područja: jezično-komunikacijsko, društveno-humanističko, matematičko-prirodoslovno, tehničko-tehnologijsko, tjelesno - zdravstveno, umjetničko te praktični rad i dizajn."

Nadalje, u 21. poglavlju gore navedenoga dokumenta navodi se sljedeće: "Danas se u nacionalnom kurikulumu sve veća pozornost posvećuje vrjednovanju učeničkih postignuća, posebice vanjskom vrjednovanju. Za Republiku Hrvatsku koja je 2005. godine počela provoditi vanjsko vrjednovanje, važno je pri izradbi nacionalnoga kurikuluma definirati razine vrjednovanja, kriterije vrjednovanja (standarde obrazovnih postignuća), razviti različite modele i tehnike ocjenjivanja, ustanoviti kriterije certificiranja.

U svrhu vrjednovanja kurikuluma bit će potrebno poticati razvoj samovrjednovanja kvalitete rada škola i osposobljavati škole za korištenje rezultata različitih oblika vrjednovanja za unaprjeđenje kvalitete svojega rada."

XII. STRATEGIJE NA KOJIMA SE TEMELJE ISPITI EKSPERIMENTALNOGA VANJSKOGA VRJEDNOVANJA OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA ŠK. GOD. 2007./2008.

1. Strategija eksperimentalnoga vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća u 4. razredu OŠ za predmete Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te strani jezik u redovnoj nastavi (srpanj, 2007. *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja*)

Prema ovoj strategiji ispit za područje Hrvatskoga i stranoga jezika temeljit će se na primjerenom **književno-umjetničkom ili sličnom tekstu/predlošku** (jednom ili više) iz kojega će se provjeravati razumijevanje pročitanoga, primanje informacija, obrada i primjena odgovaranjem na postavljena pitanja te na pisanju vlastitoga teksta s određenim zadatkom. Tekst je polazište za provjeru usvojenosti pravopisnih i jezičnih normi, uočavanja, sistematiziranja, svrstavanja i izlučivanja kao važnih preduvjeta za unaprjeđivanje kompetencije *učiti kako učiti*.

Sposobnost komunikacije na stranome jeziku u redovnoj nastavi vrjednovat će se postavljanjem **autentičnih komunikacijskih zadataka** kojima će se provjeravati ostvarenje obrazovnih ciljeva prema Nastavnome planu i programu.

Ispitom za prirodoslovno-matematičko područje provjeravat će se temeljna matematička pismenost, sposobnost razumijevanja različitih društveno-povijesnih događaja i prirodno-zemljopisnih obilježja Republike Hrvatske, sposobnost snalaženja u prostoru i vremenu, sposobnost primjene usvojenih procedura te sposobnost matematičkoga modeliranja odgovarajuće problemske sposobnosti.

Provjera dugoročno stečenoga znanja u razrednoj nastavi provest će se **jedinstvenim ispitom** u kojemu se pitanja ne grupiraju po nastavnim predmetima, već izražavaju cjelovitost spoznaje utvrđivanjem relevantnih znanja, sposobnosti i vještina.

2. Strategija eksperimentalnoga vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 8. razreda iz predmeta Biologija, Kemija, Fizika, Geografija i Povijest (kolovoz, 2007. *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja*)

Biologija, Kemija i Fizika

Iz strategije za ove predmete razvidno je da se prirodne znanosti odlikuju samo njima svojstvenom metodologijom i tehnologijom istraživanja. No, za tumačenje i razumijevanje rezultata pokusa u bilo kojem znanstvenom području potrebno je kombinirati spoznaje iz više znanstvenih područja. Zato se u svim nastavnim programima prema HNOS-u uvijek traži korelacija s nastavnim sadržajima drugih nastavnih **predmeta: jezika, društvenih i tehničkih znanosti, te posebice matematike.** Tako se kod učenika razvija cjeloviti pogled na zbivanja u društvu i tehnologiji.

Na temelju ovih činjenica bit će koncipiran ispit iz ovih triju predmeta. Tako će se približno 25% pitanja odnositi na Biologiju, 25% na

Kemiju i 25% na Fiziku dok će približno 25% pitanja biti interdisciplinarne prirode što znači da je za ispravan odgovor na postavljeno pitanje potrebno istodobno upotrijebiti sva stečena znanja i sposobnosti iz Biologije, Kemije, Fizike i Matematike, kao i opće sposobnosti i znanja koja nisu nužno obuhvaćena određenim nastavnim predmetom.

Povijest i Geografija

Ova strategija navodi da će se u ispitima iz Povijesti i Geografije posebna pozornost usmjeriti na razvijanje nacionalne svijesti, upoznavanje učenika s vlastitom kulturnom i prirodnom baštinom, naglašavanje potrebe čuvanja baštine, razvijanje kritičkoga promišljanja o događajima kojima je uporište u povijesnim procesima, razvijanje tolerantnoga odnosa prema različitim narodima, vjerama, rasama i kulturama, poticanje multikulturalizma i razvijanje ekološke svijesti.

Ispit će biti koncipiran tako da se njime provjeravaju učeničke mogućnosti uporabe stečenih sposobnosti i znanja za rješavanje problemski postavljenih pitanja ili zadataka. Sposobnosti i znanja koja se ispitom trebaju provjeravati odnose se na interpretaciju, primjenu, analizu, sintezu i evaluaciju. Oko 40% pitanja u ispitu odnosit će se na ključne pojmove, znanja i sposobnosti iz Geografije, oko 40% iz Povijesti i oko 20% interdisciplinarno**.**

Zajednička načela

1. Vrjednovanje obrazovnih postignuća **iz nastavnih predmeta** Biologija, Kemija i Fizika (prvi dio ispita) te Povijest i Geografija (drugi dio ispita) provodi se jednim zajedničkim ispitom.

2. Ispit će biti koncipiran tako da se njime provjeravaju učeničke mogućnosti uporabe stečenih sposobnosti i znanja za rješavanje problemski postavljenih pitanja ili zadataka, imajući pritom na umu da pitanja ne smiju biti tako koncipirana da potiču reproduciranje napamet naučenih definicija i formula ili uvrštavanje podataka u napamet naučenu ”formulu” iz udžbenika.

3. Pitanja u ispitu odnosit će se na obrazovna postignuća (ključne pojmove i sposobnosti) prema HNOS-u.

4. Vanjsko vrjednovanje bit će u skladu s nastavom prema novome Nastavnome planu i programu (Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa, kolovoz, 2006. god.) koji je priređen prema odrednicama HNOS-a i slijediti ista načela na kojima je HNOS utemeljen jer je u okviru stručnoga usavršavanja učitelja prema HNOS-u već uvedeno vrjednovanje znanja i sposobnosti na temelju Bloomove taksonomije (Anderson i Krathwohl, 2001).

5. Vanjsko vrjednovanje respektirat će činjenicu da se nastava prema HNOS-u temelji na **korelacijsko-integracijskom, istraživačkom i problemskom načinu poučavanja** (učenički istraživački projekti, odnosno učenje otkrivanjem ili istraživanjem).

3. Strategija eksperimentalnoga vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 8. razreda iz predmeta strani jezik u redovnoj nastavi (kolovoz, 2007. *Nacionalni centar za vanjsko vjednovanje obrazovanja*)

Prema ovoj strategiji obrazovni ciljevi u stranome jeziku podrazumijevaju razvijanje sljedećih sposobnosti: slušanje s razumijevanjem, govorna interakcija i produkcija, razumijevanje čitanja i pisanje (pisanje riječi, rečenica i kraćih tekstova uključujući poznavanje pravopisnih pravila stranoga jezika). Učenici također trebaju biti usmjereni na razvijanje strategija učenja, posebno onih koje su zajedničke materinskome i stranome jeziku, a u svrhu boljega i efikasnijega učenja. Potiče se kognitivno učenje uz osvješćivanje uporabe stranoga jezika u kontekstu i postupno uvođenje metajezika. Usvojenost jezičnih vještina provjerava se kroz uspješnost služenja komunikacijskim strategijama, kao što su postavljanje pitanja za objašnjenje/pojašnjenje i korištenje konteksta za razumijevanje nepoznatih riječi, parafraziranje i sl., dakle zadatcima u kojima učenici trebaju primijeniti postojeće znanje i koji ih potiču na razmišljanje, logičko zaključivanje i rješavanje problema.

Cilj je suvremene nastave stranih jezika usmena i pisana komunikacijska kompetencija na stranome jeziku proširena elementima sociokulturalne, interkulturalne, čitalačke i strategijske kompetencije. Metodama usmjerenima na učenike, u stranome jeziku naglasak se stavlja na razvijanje vještine komuniciranja, timskom radu i osposobljavanju učenika za rješavanje problema. To podrazumijeva situacije u kojima učenici mogu primijeniti postojeće znanje. Stoga će ispiti provjeravati trajna i temeljna znanja, sposobnosti, vještine i stvaralaštvo.

Eksperimentalno vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća u stranome jeziku u redovnoj nastavi bit će usmjereno na vrjednovanje ishoda **usmene** i **pisane** komunikacije **u ravnomjernom odnosu**.

XIII. PRIPREMA ISPITA ZA EKSPERIMENTALNO VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA

Ispite pripremaju učitelji i sveučilišni profesori iz pojedinih nastavnih predmeta u suradnji sa stručnjacima Centra.

Ravnatelj Centra je 2. listopada 2007. donio Odluku o imenovanju članova stručnih radnih skupina za izradbu zadataka i ispitnih materijala za nastavne predmete:
Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo (razredna nastava), Hrvatski jezik, Biologija, Kemija, Fizika, Povijest i Geografija (predmetna nastava) te strani jezik u redovnoj nastavi (razredna i predmetna nastava) u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj za škol. god. 2007./2008.

Članovi stručnih radnih skupina

HRVATSKI JEZIK, MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO (RAZREDNA NASTAVA)

1. prof. dr. sc. Ante Bežen, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Vesna Bobinski, učiteljica, OŠ Silvija S. Kranjčevića, Zagreb
3. Silvana Galinović, dipl. defektolog, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb
4. Karmen Hlad, učiteljica, OŠ Dragutina Domjanića, Zagreb
5. Ljiljana Klinger, dipl. učiteljica, OŠ Matija Gubec, Zagreb
6. Dubravka Ljubičić, dipl. učiteljica, OŠ Brestje, Sesvete
7. Vlatka Mijić, dipl. učiteljica, OŠ Luka, Sesvete
8. Snježana Romić, dipl. učiteljica, OŠ Lijepa naša, Tuhelj
9. Sandra Šore, dipl. učiteljica, OŠ Lučac, Split

BIOLOGIJA

1. dr. sc. Vesna Kostović Vranješ, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. dr. sc. Ljiljana Matulec, prof., OŠ Vladimira Nazora, Virovitica
3. Marijana Bastić, prof., OŠ Rudeš, Zagreb
4. Antonella Runje, dipl. ing., OŠ Vukomerec, Zagreb

KEMIJA

1. Manuela Međimurec, prof. OŠ Mursko Središće, Mursko Središće
2. Tomislav Vrbanec, prof, OŠ Orehovica, Orehovica
3. Mihaela Vrbnjak, prof., VI. OŠ Varaždin, Varaždin
4. Petar Vrkljan, prof.

FIZIKA

1. mr.sc. Vlado Halusek, prof., OŠ Kloštar Podravski, Kloštar Podravski
2. Anđelka Jalušić, prof., OŠ Rudeš, Zagreb
3. Mirjana Javora, prof., OŠ Mladost, Jakšić, Požega
4. Siniša Režek, prof., OŠ Žitnjak, Zagreb
5. Vedran Šarac, prof., OŠ dr. Ante Starčevića, Zagreb

POVIJEST

1. mr. sc. Dunja Modrić-Blivajs, Filiozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Maja Ćutić Gorup, prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
3. Augustin Knežić, prof., OŠ Lijepa Naša, Tuhelj
4. Petar Perić, prof., OŠ Bijaći, Kaštel Novi
5. Lidija Vranar, prof., OŠ Antun Nemčić Gostovinski, Koprivnica

GEOGRAFIJA

1. mr. sc. Ružica Vuk, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Anđelka Bilić, prof., OŠ Ludbreg, Ludbreg
3. Jasmina Grabrić, prof., OŠ Hugo Badalić, Slavonski Brod
4. Zoran Ljubić, prof., OŠ Spinut, Split
5. Tomislav Štancl, prof., OŠ Brezovica, Zagreb

HRVATSKI JEZIK

1. prof. dr.sc. Sanda Ham, Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku
2. prof. dr. sc. Karol Visinko, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
3. Ankica Blažinović-Kljajo, prof., OŠ Brestje, Sesvete
4. Iverka Kraševac, prof., OŠ Augusta Harambašića, Zagreb
5. Sunčica Križan Kadi, prof., OŠ Novi Marof, Novi Marof
6. Marina Marijačić, prof., OŠ Smiljevac, Zadar
7. Anđa Suvala, prof., OŠ Vladimir Nazor, Čepin
8. Divna Šušić, prof., OŠ Mejaši, Split

STRANI JEZIK U REDOVNOJ NASTAVI (RAZREDNA I PREDMETNA NASTAVA)

a) ENGLESKI JEZIK

1. mr. Ivana Cindrić, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Kristina Abramović, prof., OŠ Mato Lovrak, Nova Gradiška
3. Ela Ivanić, prof., OŠ Veliko Trgovišće, Veliko Trgovišće
4. Ksenija Rumora, prof., OŠ Franje Krežme, Osijek
5. Ivana Škarica Mital, prof., Gimnazija Nova Gradiška, Nova Gradišta

b) NJEMAČKI JEZIK

1. Vesna Klajn, dipl. nastavnica, OŠ Josipa Kozarca, Vinkovici
2. Iva Milardović Štimac, prof. OŠ Josipa Račića, Zagreb
3. Mirjana Sajko, prof., OŠ Dragutina Tadijanovića, Zagreb

c) FRANCUSKI JEZIK

1. Loreana Selišek-Butina, prof., XV. gimnazija, Zagreb
2. Dubravka Skenderović-Keleč, prof., OŠ Bukovac, Zagreb
3. Alice Stepinac, prof.

ČLANOVI STRUČNE RADNE SKUPINE ZA PRILAGODBU ISPITA ZA UČENIKE S POSEBNIM ODGOJNO – OBRAZOVNIM POTREBAMA

1. prof. dr. sc. Draženka Blaži, Edukacijsko - rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. doc. dr. sc. Ljubica Pribanić, Edukacijsko - rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
3. mr. sc. Mara Kovačić, Centar za Odgoj i obrazovanje Goljak, Zagreb
4. mr. sc. Jasna Kudek Mirošević, OŠ Dragutina Tadijanovića, Zagreb
5. mr. sc. Maja Ljubić, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb
6. Kristina Anić Kuhar, prof., OŠ "Ivan Švear", Ivanić Grad
7. Željka Butorac, prof., OŠ Marina Držića, Zagreb
8. Katarina Cvijanović, dipl. defektolog, OŠ Augusta Šenoe, Zagreb
9. Dragica Matok, prof., Centar za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek", Zagreb
10. Mirjana Špoljarec, prof., Centar za odgoj i obrazovanje Dubrava, Zagreb

Ravnatelj Centra osim članova stručnih radnih skupina imenovao je i konzultante kako bi se osigurao kontinuitet u primjeni metodologije izradbe nacionalnih ispita u skladu s novim nastavnim planom i programom priređenim prema Hrvatskom nacionalnom obrazovnom standardu.

Konzultanti za razrednu nastavu u sastavu:

1. mr. sc. Vlado Halusek, prof., OŠ Kloštar Podravski, Kloštar Podravski
2. mr. sc. Lucija Puljak, dipl. učiteljica, OŠ Pučišća, Brač
3. Marina Sabolović, prof., OŠ Luka, Zagreb

Konzultanti za predmetnu nastavu u sastavu:

1. Prof. dr. sc. Ante Bežen, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. doc. dr. sc. Nenad Judaš, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu
3. doc. dr. sc. Draginja Mrvoš-Sermek, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu
4. mr. sc. Nataša Nikpalj-Juraić, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb
5. mr.sc. Zrinka Pongrac Štimac, prof., V. gimnazija, Zagreb
6. Ljubica Maljković, prof., Hotelijersko-turistička škola, Zagreb
7. Sonja Prelovšek-Peroš, dipl. nastavnica, OŠ Vladimira Nazora, Pazin
8. Jadranka Strabić, prof., OŠ Rudeš, Zagreb; XVIII. gimnazija, Zagreb

NAKLADNIK:
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

ZA NAKLADNIKA:
Goran Sirovatka, ravnatelj
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

PRILOG 3

Ispitni katalog za učitelje u razrednoj nastavi

Ispitni katalog za učitelje razredne nastave u osnovnoj školi

VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA ČETVRTIH RAZREDA OSNOVNIH ŠKOLA U RH U ŠKOLSKOJ GODINI 2007./2008.

ožujak 2008.

ČLANOVI STRUČNE RADNE SKUPINE ZA PRIPREMU ISPITA:

RAZREDNA NASTAVA
(HRVATSKI JEZIK, MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, STRANI JEZIK U REDOVNOJ NASTAVI)

1. prof. dr. sc. Ante Bežen, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Ljiljana Klinger, dipl. učiteljica, OŠ Matije Gupca, Zagreb
3. Snježana Romić, dipl. učiteljica, OŠ Lijepa Naša, Tuhelj
4. Sandra Šore, dipl. učiteljica, OŠ Lučac, Split
5. Dubravka Ljubičić, dipl. učiteljica, OŠ Brestje, Sesvete
6. Vlatka Mijić, učiteljica, OŠ Luka, Sesvete
7. Silvana Galinović, dipl. defektologinja i uč. razredne nastave, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb
8. Vesna Bobinski, dipl. učiteljica, OŠ S. S. Kranjčevića, Zagreb
9. Karmen Hlad, učiteljica, OŠ Dragutina Domjanića, Zagreb
10. mag. Ivana Cindrić, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
11. Kristina Abramović, prof., OŠ Mate Lovraka, Nova Gradiška
12. Ela Ivanić, prof., OŠ Veliko Trgovišće, Veliko Trgovišće
13. Ivana Mital, prof., Gimnazija Nova Gradiška, Nova Gradiška
14. Kesnija Rumora, prof., OŠ Franje Krežme, Osijek
15. Vesna Klajn, nastavnica, OŠ Josipa Kozarca, Vinkovci
16. Iva Milardović Štimac, prof., OŠ Josipa Račića, Zagreb
17. Mirjana Sajko, prof., OŠ Dragutina Tadijanovića, Zagreb
18. Loreana Selišek-Butina, prof., XV. gimnazija, Zagreb
19. Dubravka Skenderović-Keleč, prof., OŠ „Bukovac", Zagreb
20. Alice Stepinac, prof.
21. Loreana Lazarić, prof., OŠ Jurja Dobrile, Rovinj
22. Sandra Mardešić, prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
23. Majda Milevoj-Klapčić, prof., OŠ „Ivan Goran Kovačić", Čepić

Konzultanti za razrednu nastavu:
1. mr. sc. Vlado Halusek, prof., OŠ Kloštar Podravski
2. mr. sc. Lucija Puljak, dipl. pedagog, OŠ Pučišća
3. Marina Sabolović, prof., OŠ Luka, Zagreb
4. mr.sc. Nataša Nikpalj-Juraić, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb

KAZLO

1. UVOD 5
1.1. Svrha vanjskoga vrjednovanja 6
2. OPĆI CILJEVI 7
2. 1. Opći odgojno-obrazovni ciljevi u razrednoj nastavi 7
2. 2. Opći ciljevi ispita u razrednoj nastavi
(Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, strani jezik u redovnoj nastavi) 7
2.3. Specifični ciljevi u razrednoj nastavi – obrazovni ishodi 7
3. STRUKTURA ISPITA 12
4. STRANI JEZIK U REDOVNOJ NASTAVI 17
4.1. FRANCUSKI JEZIK 18
4.2. ENGLESKI JEZIK 30
4.3. NJEMAČKI JEZIK 36
4.4. TALIJANSKI JEZIK 44
5. TEHNIČKI OPIS ISPITA 51
5. 1. PRIBOR 51
5. 2. UPUTE ZA UČENIKE 51
6. PROVEDBA ISPITA 51
6.1.Sudjelovanje u ispitivanju 51
6.2. Vrijeme održavanja ispita 51
6.3. Oblik i trajanje ispitivanja 51
6.4. Izražavanje rezultata na ispitu 52

1. UVOD

Poštovani ravnatelji, učitelji i stručni suradnici,

svjedoci ste uvođenja promjena u odgoju i obrazovanju te provođenja Nastavnoga plana i programa prema Hrvatskome nacionalnome obrazovnome standardu (u daljnjem tekstu: HNOS). Nužan uvjet za ostvarivanje ciljeva Nastavnoga plana i programa predstavlja praćenje i vrjednovanje kvalitete obrazovanja.

Prošle školske godine u suradnji s vama organizirali smo i proveli vrlo uspješno prvo vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća u osnovnoj školi iz Hrvatskoga jezika i Matematike. Bio je to velik korak prema unaprjeđenju kvalitete hrvatskoga školskoga sustava.

Podsjetimo se, u projektu je sudjelovalo 4000 suradnika *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (ravnatelji OŠ, učitelji i stručni suradnici u školama - članovi školskih ispitnih povjerenstava, članovi stručnih radnih skupina, ocjenjivači ispita i dr.) i 10 690 učenika osmih razreda iz 842 osnovne škole u Republici Hrvatskoj.

Uzorak učenika je odražavao cijelu populaciju učenika osmih razreda po svim relevantnim obilježjima. I učenici su shvatili koliki je značaj vanjskoga vrjednovanja obrazovanja pa je ispitima iz Hrvatskoga jezika pristupilo 98,33% učenika (ispitanika), a ispitima iz Matematike 98,17% učenika. Taj podatak govori da su učenici postali važni sukreatori u poboljšanju osnovnoškolskoga obrazovnoga sustava u Republici Hrvatskoj.

Važnu ulogu imali su ravnatelji - ispitni koordinatori, koji su koordinirali cjelokupnu organizaciju i provedbu ispitivanja u školama i time još jednom dokazali da su ključni čimbenik u promjenama koje se događaju u osnovnim školama.

Članovi školskih ispitnih povjerenstava iz reda učitelja i stručnih suradnika također su profesionalno i odgovorno (prema uputama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja*) obavili složenu zadaću provedbe ispita u ispitnim prostorijama.

Rezultati ispitivanja upućuju na važne spoznaje o tome da su škole, učitelji i učenici iznimno dobro prihvatili vanjsko vrjednovanje. Utvrđena je zadovoljavajuća razina znanja iz Hrvatskoga jezika i Matematike na nacionalnoj razini te se pokazalo da ocjene učenika slijede uspjeh na ovim ispitima.

Rezultati prošlogodišnjih ispita također nam pokazuju da postoje značajne razlike u uspjehu na ispitima koji ovise o županiji, osnivaču škole, broju stručnih suradnika kao i stručnoj spremi učitelja, roditelja te o još nekim pokazateljima.

Ti vrijedni pokazatelji upućuju sve subjekte u odgoju i obrazovanju na konkretno djelovanje u cilju poboljšanja kvalitete obrazovanja, poglavito one koji donose važne odluke (Vlada RH, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, osnivači škola i ostali).

Poštovani, na temelju navedenoga *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja,* uz stručnu i znanstvenu podršku Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar te uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa kreće u još veći projekt eksperimentalnoga vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda osnovne škole.

Želja nam je ovim istraživanjem utvrditi razinu stečenih znanja, vještina i kompetencija učenika iz pojedinih nastavnih predmeta i nastavnih područja na završetku 4. i 8. razreda osnovnog školovanja. Također želimo utvrditi koliko su učenici osposobljeni za samostalno rješavanje problema razmišljanjem i smislenim učenjem. Vjerujemo da ćemo zajedničkim radom, kao i suradnjom sa znanstvenicima Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, uspješno provesti drugo vanjsko vrjednovanje odgojno-obrazovnih postignuća u hrvatskim osnovnim školama i tako pridonijeti poboljšanju kvalitete rada naših škola.

1.1. Svrha vanjskoga vrjednovanja

Temeljni cilj projekta vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovnih škola u školskoj godini 2007./2008. jest utvrditi razinu stečenih znanja, vještina i kompetencija učenika iz pojedinih nastavnih predmeta i nastavnih područja. Nadalje, cilj je ovoga projekta ispitati osposobljenost učenika za interdisciplinarno povezivanje nastavnih sadržaja.

Osim toga daljnji višestruki ciljevi projekta su:

- upoznavanje škola s postupkom standardiziranoga vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća iz nastavnih područja: razredne nastave (Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te strani jezik u redovnoj nastavi)
- prihvaćanje rezultata vrjednovanja kao smjernice u poboljšanju kvalitete nastave.

2. OPĆI CILJEVI

2. 1. Opći odgojno-obrazovni ciljevi u razrednoj nastavi

Razrednom nastavom obuhvaćeni su učenici od prvoga do četvrtoga razreda osnovne škole. To razdoblje školovanja obilježeno je specifičnostima u jezičnom, spoznajnom, socijalnom i emocionalnom razvoju učenika, što zahtijeva specifičan pristup poučavanju.

HNOS i Nastavni plan i program afirmiraju iskustvenu i problemsko-istraživačku nastavu koja potiče učenikovu unutarnju motivaciju, a pridonosi stjecanju trajnih i uporabljivih znanja.

Opći odgojno-obrazovni ciljevi u razrednoj nastavi nastavi su:

- osposobljenost za cjeloživotno učenje
- osposobljenost za kritičko mišljenje i rješavanje problema
- ovladanost raznim oblicima pismenosti
- trajna znanja važna za pojedina nastavna područja.

Oni se ostvaruju uz pomoć međusobno povezanih nastavnih sadržaja propisanih Nastavnim planom i programom.

2. 2. Opći ciljevi ispita u razrednoj nastavi (Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, strani jezik u redovnoj nastavi)

Ovim se ispitom utvrđuju ključne kompetencije, odnosno razina osposobljenosti koju su učenici postigli na kraju razredne nastave:

- osposobljenost za komunikaciju na hrvatskom i prvom stranom jeziku koja se očituje u jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja*, čitanja i pisanja
- osposobljenost za kritičko mišljenje
- ovladanost osnovnom matematičkom i prirodoslovnom pismenošću
- osposobljenost za rješavanje problema primjenom činjeničnoga, konceptualnoga i procesnoga znanja, stečenoga u svim nastavnim područjima.

Integriranim se ispitnim materijalom istodobno provjeravaju sve navedene kompetencije na sadržajima nastavnih predmeta Hrvatski jezik, Engleski (Njemački, Talijanski, Francuski) jezik, Matematika, Priroda i društvo.

* Ove se godine govorenje ne ispituje.

2.3. Specifični ciljevi u razrednoj nastavi – obrazovni ishodi

KOMUNIKACIJSKA KOMPETENCIJAOBRAZOVNI ISHODI – HRVATSKI JEZIK	**RAZINE OBRAZOVNIH PROCESA**
• samostalno pročitati kraći tekst	primjena
• ostvariti spoznaju i doživljaj pročitanoga teksta	primjena analiza

• povezati likove s mjestom i vremenom radnje	analiza
• povezati događaje u proznom tekstu s mjestom i vremenom radnje	analiza
• zamijetiti i izdvojiti događaj u pripovjednom tekstu	analiza
• zamijetiti važne pojedinosti u događaju	shvaćanje analiza
• utvrditi uzročno-posljedične veze među događajima na doslovnoj razini teksta	shvaćanje analiza
• zamijetiti i izdvojiti dijelove teksta koji dokazuju postavljenu tvrdnju	shvaćanje analiza
• utvrditi uzroke izdvojenog događaja	shvaćanje analiza
• zaključivati na temelju izdvojenih činjenica	shvaćanje analiza
• utvrditi uzročno-posljedične odnose u dubljim slojevima teksta (preneseno značenje)	shvaćanje analiza
• otkriti poruku u pročitanome tekstu	shvaćanje analiza
• zamijetiti i razlikovati dijelove fabule (uvod, zaplet, rasplet)	shvaćanje analiza
• iskazati svojim riječima jednostavne izraze prenesena značenja	shvaćanje primjena stvaranje
• uspoređivati po značenju izdvojene leksičke jedinice	shvaćanje primjena
• sastavljati rečenice od zadanih nizova riječi	shvaćanje primjena
• razlikovati imenice, glagole i pridjeve	shvaćanje primjena
• preoblikovati riječi u skladu s gramatičkom normom (vješto se služiti riječima)	shvaćanje primjena stvaranje
• pisati u skladu s pravopisnom normom veliko slovo na početku rečenice i u vlastitim imenicama, interpunkcijski znakovi za obilježavanje kraja rečenice)	shvaćanje primjena
• samostalno stvaralački pisati (oblikovati sastavak uz poticaj)	shvaćanje primjena stvaranje

KOMUNIKACIJSKA KOMPETENCIJA OBRAZOVNI ISHODI – STRANI JEZIK U REDOVNOJ NASTAVI	RAZINE SPOZNAJNIH PROCESA
• slušati polagan i pažljivo artikuliran govor te razumjeti smisao izgovorenoga teksta	shvaćanje primjena
• razumjeti i izvršiti upute	shvaćanje primjena
• slušati, razumjeti i primijeniti kratke i jednostavne upute za snalaženje na ulici	shvaćanje primjena
• zapamtiti brojeve	pamćenje
• izreći koliko je sati	primjena shvaćanje
• povezati vidni i zvučni jezični sadržaj	shvaćanje
• zamijetiti i razumjeti fonološke, ritmičke, naglasne i intonacijske osobine engleskoga jezika	analiza
• razumjeti kraće jednostavne izjavne i upitne rečenice; razumjeti osnovne namjere sugovornika	shvaćanje
• globalno i selektivno razumjeti kratak tekst poznate tematike	shvaćanje
• uočiti specifičnosti izgovora i intonacije izvornih govornika te razlike u izgovoru glasova i glasovnih skupina engleskoga jezika u odnosu na materinski jezik	shvaćanje
• razumjeti sricane riječi (*spelling*)	shvaćanje primjena
• pamtiti pismovne slike riječi i rečenice na razini prethodno usvojenih zvučnih uzoraka	pamćenje
• prepoznati i razumjeti poznata imena, riječi i jednostavne rečenica u kratkim pisanim uputama (natpisi, posteri, katalozi i kratki dijalozi)	shvaćanje
• razumjeti i čitati kratke i jednostavne poruke s razglednica i jednostavnih obavijesti u svakodnevnim situacijama	shvaćanje primjena
• razumjeti i rabiti poznate izraze i jednostavne fraze vezane uz svakodnevni život i neposredno okružje	shvaćanje primjena
• koristiti se ilustracijama kao pomoćnim sredstvom za razumijevanje sadržaja, prostornih odnosa, teksta i konteksta	shvaćanje primjena

• vladati tehnikama preglednog bilježenja i korištenja vizualnih elemenata	primjena
• napisati kratku, jednostavnu razglednicu (npr. uputiti pozdrave s ljetovanja)	shvaćanje primjena, stvaranje
• ispuniti obrasce osobnim podatcima i/ili informacijama iz poznatih sadržaja	primjena
• pisati jednostavne fraze i rečenice o sebi i izmišljenim ljudima (gdje žive i što rade), pismeno odgovarati na pitanja, pisati vođene kratke sastavke u okviru prethodno usvojenih sadržaja	shvaćanje primjena, stvaranje
• pisati brojeve, imena, vlastitu adresu	primjena
• prepisati poznate riječi i kratke fraze	primjena

OSNOVNA MATEMATIČKA PISMENOST I KOMPETENCIJA ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA **OBRAZOVNI ISHODI – MATEMATIKA**	**RAZINE SPOZNAJNIH PROCESA**
• izračunati brojevne izraze koristeći se svojstvom računskih operacija zbrajanja, oduzimanja, množenja i dijeljenja	shvaćanje primjena
• izračunati brojevne izraze s operacijama prvoga i drugoga stupnja	shvaćanje primjena
• iskaz matematičkim jezikom pretvoriti u brojevni izraz	shvaćanje analiza primjena
• računati s mjernim jedinicama za duljinu, masu, vrijeme i novac	shvaćanje primjena
• primijeniti znanje o brojevima na problemske zadatke povezane sa stvarnošću	shvaćanje analiza primjena
• procjenjivati približnu vrijednost	shvaćanje analiza primjena
• utvrditi i iskazati međusobni odnos pravaca ili dužina	shvaćanje primjena
• crtati i označiti pravce i dužine	shvaćanje primjena
• crtati geometrijskim priborom i označavati dijelove geometrijskoga crteža	shvaćanje primjena

OSPOSOBLJENOST ZA KRITIČKO MIŠLJENJE I RJEŠAVANJE PROBLEMA OBRAZOVNI ISHODI - PRIRODA I DRUŠTVO	RAZINE SPOZNAJNIH PROCESA
• utvrditi i iskazati odnos među članovima uže obitelji	shvaćanje primjena
• razlikovati prošlost, sadašnjost i budućnost	shvaćanje primjena
• orijentirati se u vremenu	shvaćanje primjena
• utvrditi i iskazati uzročno-posljedičnu povezanost između godišnjega doba i vremenskih prilika	shvaćanje analiza
• utvrditi i iskazati uzročno-posljedičnu povezanost između godišnjega doba i pojava u prirodi	shvaćanje analiza
• utvrditi i iskazati uzročno-posljedičnu povezanost između događaja i ponašanja ljudi u prošlosti	shvaćanje analiza
• utvrditi i iskazati uzročno-posljedičnu povezanost između vrste naseljenog mjesta i života ljudi	shvaćanje analiza
• orijentirati se u prostoru s promjenom stajališta	shvaćanje primjena
• orijentirati se na zemljovidu	shvaćanje primjena
• tumačiti boje i simbole zemljovida	shvaćanje primjena
• utvrditi i iskazati uzročno-posljedičnu povezanost između čuvanja zdravlja i ponašanja ljudi	shvaćanje analiza

3. STRUKTURA ISPITA

I. dio ispita – čitanje i razumijevanje književnoga teksta, usvojenost jezičnih zakonitosti, slovničkih i pravopisnih činjenica.

Opis:

U prvome dijelu ispita učenici će pročitati književni tekst i pismeno odgovarati na pitanja. Tekst je cjelovit, prozni, primjeren njihovoj dobi.

Ispituju se i jezična znanja, sposobnosti i vještine iz područja slovnice, pravopisa i rječnika.

Primjer teksta – priča „Zlatna djevojka"

Zlatna djevojka

Nekada davno, blizu sela Gradi ta, u ravnoj Slavoniji, postojao je lijep, velik, etverostran dvorac u obliku kule. Gospodar dvorca imao k er jedinicu. Ta je ljepotica bila jako pobo na.

U ratu s Turcima, 1621. godine gospodar pogine. Sve njegovo bogatstvo i imanje ostalo je k eri jedinici. Turci su doznali da je sada gospodarica imanja ena. Odlu ili su pogubiti gospodaricu i prisvojiti njezinu zemlju.

Do uli su da o svakom blagdanu djevojka i stanovnici sela posje uju crkvu. Napali su zato crkvu jedne nedjelje.

Strah je sledio srca ljudi. Stradalo je mnogo naroda, a djevojka nekako pobjegla.

Tra e i je, Turci su temeljito pretra li crkvu i kulu, ali djevojke nigdje nije bilo.

Krenuli su u potjeru za njom.

Bje e i, djevojka naiđe na kola s upregnutih osam volova. Sjedne na kola i potjera volove. Volovi jurnu to su br e mogli prema dvorcu. Djevojka pobjegne u svoj dom, a Turci za njom.

Kad je izgledalo da nema nikakva izlaza, smiluje joj se Bog. Otvori se bre uljak i ona s kolima i volovima propadne u zemlju. Turci ostanu praznih ruku. Bijesni, sru e dvorac, a crkvu nisu mogli.

Ona djevojka, volovi i kola, im su propali u zemlju, odmah su se u zlato pretvorili. Godinama narod kopa po bre uljku tra e i zlatnu djevojku, a nalazi samo ostatke njezine kule

Iz „Legende i predaje o Hrvatima"

Primjeri zadataka (s ključem za odgovore i načinom bodovanja)

Učenici rješavaju zadatke kojima se utvrđuje razumijevanje pročitanoga teksta. Nakon njih rješavaju zadatke kojima se provjerava usvojenost i primjena jezičnoga znanja.

Predviđa se ukupno 16 zadataka otvorenoga ili zatvorenoga tipa:

Vrsta zadataka

zadatci dopunjavanja ili kratkih odgovora
(jednom riječju, skupom riječi ili rečenicom)

zadatci sređivanja

zadatci višestrukoga izbora

Primjeri zadataka dopunjavanja ili kratkih odgovora:

Zadatci kratkih odgovora su pitanja na koja učenici odgovaraju s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom.

- Turci su srušili dvorac zato što

  _____

nisu uspjeli uhvatiti djevojku

(Svi odgovori koji smisleno odgovaraju navedenom.)

- Rečenicu ***„Strah je sledio srca ljudi."*** izreci svojim riječima. Smisao rečenice mora ostati nepromijenjen.

  _____

Ljudi su se smrtno uplašili.
(Svi odgovori koji smisleno odgovaraju navedenom.)

Učenici nisu prepoznali smisao
Učenici su prepoznali smisao

Primjer zadataka sređivanja:

- Od niza zadanih riječi sastavi rečenicu. Upotrijebi sve riječi. Nemoj promijeniti njihov oblik.

  voljom kći spasila se od ljepotica Božjom Turaka

_____

Kći ljepotica spasila se od Turaka Božjom voljom.
Ljepotica kći spasila se od Turaka Božjom voljom.
Božjom se voljom ljepotica kći spasila od Turaka. Itd.

Primjer zadataka višestrukoga izbora:

U zadatcima višestrukoga izbora ponuđena su četiri moguća odgovora od kojih učenik bira jedan ispravan.

O čemu se govori u zapletu ove priče:

a) o ljepoti kraja u kojemu živi glavni lik priče
b) o namjeri Turaka da osvoje djevojčino imanje
c) o tome kako su se djevojka, volovi i kola pretvorili u zlato
d) o tome kako je djevojka s kolima i volovima propala u zemlju

Odgovor: b) o namjeri Turaka da osvoje djevojčino imanje

II. dio ispita – pisanje sastavka

U ovome se dijelu ispituju učenikove sposobnosti i vještine pisanoga izražavanja. Vrjednuju se sve one sastavnice pisanoga teksta koje vrjednujemo i u redovnoj nastavnoj praksi:

- strukturiranost sastavka (kompozicija)
- sadržajna logičnost i međurečenična povezanost (umjesto ponavljanja neodgovarajućih konektora: *i onda, kad …)*
- izvornost jezičnih konstrukcija (rečenice i izrazi koje je učenik sam stvorio nasuprot onima koje je preuzeo od drugih; sadržajno raznolike rečenice umjesto nespretnoga ponavljanja sadržaja neznatno različitim jezičnim konstrukcijama, npr.: *Dječak je zakasnio. I onda je on zakasnio pa mu je mama rekla da zašto je zakasnio.* I sl.)
- gramatička i pravopisna točnost u pisanju
- slovopis (urednost i točnost u oblikovanju slova)

Opis:

Zadatak se može odnositi na neki od oblika jezičnoga izražavanja koji se u redovnoj nastavi hrvatskoga jezika uvježbavaju od 1. do 4. razreda. On obuhvaća poticaje za pisanje koji pretpostavljaju bogatu produkciju i strukturirani ostvaraj.

Primjer zadatka:

- „Bježeći djevojka naiđe na kola s upregnutih osam volova. Sjedne na kola i potjera volove. Volovi jurnu što brže mogu... "
  ... i odvedu djevojku u čudesnu zemlju.
- Koga je tamo susrela i što je doživjela? Napiši u sastavku**.**

0 bodova - Sastavak se ne razmatra. (Nije udovoljeno zahtjevima.)

Sadržajna razina:				
kompozicija sastavka	0	1	2	3
izvornost	0	1	2	3
unutartekstovna povezanost	0	1	2	3

Jezična razina:			
rječnik i stil	0	1	2
pisanje rečenica	0	1	2
pisanje riječi	0	1	2
pravopis	0	1	2
Slovopis		0	1

Zbrajaju se rezultati postignuti u svim sastavnicama.

III. dio ispita - drugi se dan rješavaju zadatci kojima se provjerava usvojenost sadržaja Matematike te Prirode i društva.

Vrsta zadataka

zadatci kratkih odgovora
zadatci višestrukoga izbora
Integrirani zadatci

Primjer zadataka višestrukoga izbora:

Za izgradnju južne strane četverostrane kule potrošeno je 567 velikih kamenih komada. Procijeni koliko je takvih komada potrebno za izgradnju cijele kule ako su joj svi zidovi jednaki.

a) oko 2 400 komada
b) oko 3 200 komada
c) oko 1 620 komada
d) oko 4 400 komada

Odgovor: a) oko 2 400 kom

- Bježeći, djevojka naiđe na kola puna tek ubrana grožđa. U kojem se to mjesecu dogodilo?

a) u srpnju
b) u veljači
c) u rujnu
d) u prosincu

Odgovor: c) u rujnu

Primjer zadataka kratkih odgovora:

- Događaj o kojemu legenda priča zbio se 1621. godine.
  Odredi koje je to stoljeće.

Odgovor: 17. stoljeće

- Broj 6 997 uvećaj za količnik brojeva 2891 i 7.

Bez obzira na način zapisivanja postupka, točno rješenje - 2 boda.
Djelomično riješen zadatak - 1 bod

- Nacrtana je točka A.

a) Nacrtaj pravac koji prolazi točkom A.
b) Nacrtaj dužinu koja je okomita na nacrtani pravac.
c) Označi njezine rubne točke.

a) nacrtani pravac koji prolazi točkom A
b) nacrtana dužina okomita na nacrtani pravac
c) označene rubne točke

Integrirani zadatak

- Djevojka je šetala šumom POŽEŠKE GORE. Vidjela je bukvu visoku 25 m, jelu visoku 35 m, hrast visok 32 m, smreku visoku 28 m i kesten visok 16 m.

a) Ime napisano velikim tiskanim slovima prepiši pravopisno točno, pisanim slovima.
_____Požeška gora_____

b) Najviše listopadno stablo koje je djevojka vidjela je ___hrast_____ .

c) Kolika je ukupna visina zimzelenoga drveća iz zadatka?
_____300 cm_____

d) Izračunaj razliku između visine najvišega zimzelenoga i najvišega listopadnoga stabla.

Dobivenu razliku izrazi u centimetrima. ____63 cm_____

IV. dio ispita

U četvrtom dijelu ispita provjerava se usvojenost sadržaja stranoga jezika u redovnoj nastavi. Detaljan opis ispita bit će prikazan poslije.

4. STRANI JEZIK U REDOVNOJ NASTAVI

UVOD

Obrazovni sustavi dužni su odgovoriti na nepobitne promjene u suvremenom društvu koje zahtijevaju sve šire jezične i komunikacijske vještine u interpersonalnim i interkulturalnim situacijama, kao što su sposobnost rada u timu, osposobljenost za rješavanje problema i sl. Gledano iz perspektive stranih jezika neupitno je da u okolnostima sve češćih i tješnjih međunarodnih, interkulturalnih kontakata na privatnom i profesionalnom planu, medijske i komunikacijske umreženosti, znanje stranih jezika predstavlja jednu od ***ključnih kompetencija*** koje pojedinac treba steći tijekom svojeg obrazovanja. Znanje stranoga jezika omogućava osobnu mobilnost, olakšava zapošljavanje u zemlji i inozemstvu, osigurava uvjete za ravnopravno i kritičko pribavljanje informacija, omogućava služenje novim izvorima znanja, vještina i kompetencija i sl.

Suvremenoj nastavi stranih jezika za učenike od 6. do 15. godine života daju pečat usmene i pisane komunikacijske kompetencije na stranome jeziku proširene elementima čitalačke i interkulturalne kompetencije. Nastava je usmjerena na učenika kao subjekta nastavnoga procesa, njegov opći kognitivno-afektivno-socijalni razvoj s ciljem razvijanja njegove samostalnosti u učenju i sposobnost odabira primjerenih strategija učenja za cjeloživotno učenje.

Na temelju svega navedenoga vanjsko standardizirano ispitivanje neophodan je sastavni dio svakoga suvremenoga školskoga sustava pa tako i hrvatskoga**.**

Školske godine 2007./2008. prvi put u Republici Hrvatskoj provodi se vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća u stranim jezicima za učenike četvrtih razreda osnovne škole

Valja naglasiti da se vanjsko vrjednovanje iz stranoga jezika u četvrtom razredu osnovne škole provodi na **razini A1 prema ZEROJu, usklađeno s HNOSom i PiPom.**

Polaganjem ovakve vrste standardiziranog ispita učenici i učitelji dobivaju uvid u način polaganja ispita, dobivaju povratnu informaciju o rezultatima svojih kompetencija, mogućnost primjene stečenoga znanja, vještina i kompetencija kao i snalaženje u raznim životnim situacijama. Isto tako učenik može vrjednovati svoje znanje i kompetencije u drugačijim okolnostima od onih u razredu gdje već postoji izgrađeni i dobro poznati odnos učenik – učitelj.

Razine jezične kompetencije

Kao orijentacija glede razina znanja i jezičnih kompetencija koje bi učenici trebali postići na završetku pojedinih odgojno-obrazovnih razdoblja osnovnoškolskoga školovanja uzete su u obzir smjernice *Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike* prema kojemu razlikujemo ukupno šest razina komunikacijske uporabe stranoga jezika.

4.1. FRANCUSKI JEZIK

U uvjetima osnovnoškolskoga učenja stranih jezika u Republici Hrvatskoj učenici nakon prve četiri godine učenja stranoga jezika (1. - 4. razred) mogu postići razinu **A1 (pripremna razina).**

Razina A1
Učenik može:

Razumijevanje	Slušanje	- razumjeti poznate riječi i osnovne fraze koje se tiču samog učenika, njegove obitelji i neposredne okoline, ako sugovornici govore standardnim jezikom polako i razgovijetno i ako poštuju stanke između izričaja
Razumijevanje	Čitanje	- prepoznati poznata imena te razumjeti riječi i vrlo jednostavne rečenice, primjerice, na natpisima, plakatima, prospektima ili u katalozima. - razumijeti vrlo kratke i jednostavne tekstove poznate tematike
Govor	Govorna interakcija	- komunicirati na jednostavan način, ako je sugovornik spreman ponoviti, pojednostavniti pitanje/rečenicu te pomoći pri formulaciji onoga što učenik pokušava reći - postavljati i odgovarati na jednostavna pitanja koja se tiču neposrednih potreba ili vrlo poznatih tema, primjerice, obitelj, škola, prijatelji, hobiji i sl. - postupno osamostaljivati učenika u kratkim dijalozima
Govor	Govorna produkcija	- rabiti jednostavne i kratke rečenice i strukture pri opisivanju mjesta gdje učenik živi i pri opisivanju ljudi koje poznaje
Pisanje	Pisano izražavanje	- napisati kratku čestitku prema predlošku - napisati kratku jednostavnu razglednicu, primjerice, pozdrav s praznika - ispuniti obrazac osobnim podatcima

Postizanje ovih znanja i kompetencija pretpostavlja aktivnu uporabu otprilike 400 leksičkih jedinica te globalnu i neosviještenu uporabu najosnovnijih gramatičkih struktura.

N.B.
Sve dodatne obavijesti o provođenju vanjskoga vrjednovanja mogu se pronaći na internetskoj adresi:

www.ncvvo.hr

Opći ciljevi ispita

Opći cilj vanjskoga vrjednovanja je dobivanje valjanih, pouzdanih i objektivnih podataka o postizanju kompetencija iz francuskoga kao stranoga jezika, poticanje učenika i učitelja na što brže i kvalitetnije dostizanje tih kompetencija te pripremanje učenika, učitelja i uprave osnovnih škola za provedbu spomenutoga vrjednovanja.

Vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća iz francuskoga kao stranoga jezika na razini A1 provodi se na završetku četvrtoga razreda osnovne škole s ciljem vrjednovanja učenikovih **općih** i **komunikacijskih jezičnih kompetencija** na francuskome kao stranome jeziku. Sadržaj ispita sukladan je Hrvatskome nacionalnome obrazovnome standardu (HNOSu) i postojećem Nastavnome planu i programu (PiPu). Uz to prilagođen je i Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike (ZEROJu) te Europskome jezičnom portfoliju (EJPu). Zadatci i jezične vještine u ispitu prilagođeni su deskriptorima ZEROJa za razinu A1.

Cilj suvremene nastave stranoga jezika je obuhvatiti sadržaj, nastavni postupak i sam proces nastave i učenja stranih jezika. U tom smislu valja spomenuti i opći odgojno-obrazovni cilj čiji je zadatak osposobiti učenika za samostalno i cjeloživotno učenje. Taj se cilj može postići uporabom raznih oblika rada razvijajući samostalno suradničko i timsko učenje, od izbora primjerenih strategija i tehnika učenja do osposobljavanja učenika za međusobno promatranje, ocjenjivanje i samoocjenjivanje učenika. U ovom posljednjem području posebno valja izdvojiti *Europski jezični portfolio.* U funkciji pedagoškog instrumenta on potiče učenike na razmišljanje o vlastitu učenju i napretku te samim time uspostavlja novi odnos učenika i nastavnika.

Specifični ciljevi ispita

Tijekom vanjskoga vrjednovanja procjenjuju se opće i jezične komunikacijske kompetencije učenika na francuskome kao stranome jeziku. Vrjednuju se kompetencije iz sljedećih jezičnih vještina:

- slušanje s razumijevanjem
- čitanje s razumijevanjem
- pisano izražavanje.

Elementi uporabe jezika **ne** vrjednuju se u posebnome dijelu ispita, jer su oni uključeni u zadatke drugih jezičnih vještina. Ipak, valja naglasiti da se o uporabi jezika posebice vodi računa pri vrjednovanju vještina govorenja i pisanog izražavanja.

Sve tri navedene jezične vještine provjeravaju se u jedinstvenom testu u pisanom obliku na razini A1 i po broju bodova su ravnomjerno zastupljene.

Struktura ispita

Ispit se sastoji od triju dijelova kojima se provjeravaju sljedeće vještine**:**

- slušanje s razumijevanjem
- čitanje s razumijevanjem
- pisano izražavanje.

Iz objektivnih razloga ovim vrjednovanjem nije moguće provjeriti vještinu govorenja, no valja naglasiti da u nastavi i nadalje treba sustavno razvijati i usavršavati tu vještinu jer konačni cilj razvijanja komunikacijskih jezičnih aktivnosti je naučiti služiti se jezikom u stvarnim situacijama iz svakodnevnoga života. Isto tako nužno je učenike usmjeravati na vrste tekstova koji ih očekuju u testu, vrste zadataka, strategije i sl. kako bi ubuduće bili spremni za autentično vrjednovanje tj. vjednovanje sukladno propisanim zahtjevima određene razine.

Bodovanje i ocjenjivanje

Dijelovi pojedinih vještina boduju se na sljedeći način:

- slušanje s razumijevanjem - **8** bodova (33,3% udjela u ukupnome rezultatu ispita)
- čitanje s razumijevanjem - **8** bodova (33,3% udjela u ukupnom rezultatu ispita)
- pisano izražavanje - **8** bodova (33,3% udjela u ukupnome rezultatu ispita).

Učenik koji ispravno riješi test može ukupno dobiti, računajući bodove svih jezičnih vještina, **24** boda.

SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Slušanje s razumijevanjem na razini A1

Slušanje s razumijevanjem je receptivna jezična vještina. Razvijanjem ove jezične vještine vrjednuju se sposobnosti učenika u slušanju i razumijevanju onih izgovorenih ili snimljenih tekstova koji su učeniku bliski, zanimljivi te koji odgovaraju interesima i dobi učenika. Učenik prima i razumije govornu poruku koju je izrekao jedan ili više govornika. Na ovoj se razini od učenika **ne** očekuje da razumije sve riječi i izraze koje čuje, već da razumije opći sadržaj teksta, da može izdvojiti glavnu misao iz slušanoga teksta te razlučiti neku traženu informaciju pod uvjetom da se govori standardnim jezikom, polako, jasno, artikulirano vodeći računa o kratkim stankama iza svakog izričaja kako bi učenik imao vremena shvatiti i ustanoviti značenje.

Od učenika se očekuje da shvati glavnu misao i razumije one pojedinosti u slušanome tekstu/govoru/razgovoru koje se traže u zadatcima čak i ako **ne poznaje sve** riječi i izraze koje čuje.

Vrste tekstova

Za razvijanje jezične kompetencije slušanja s razumijevanjem učenik treba slušati različite vrste snimljenih ili izgovorenih tekstova.

Vrste slušanih tekstova su:

- **poruke,** kratki i jednostavni **oglasi, obavijesti** i kratke **upute** vezane uz poznatu temu, primjerice, poruke prijatelja na telefonskoj sekretarici, oglasi na javnim mjestima kao što su obavijesti o odlasku i dolasku vlakova, autobusa, brodova
- **upute i naredbe** koje učenik svakodnevno sluša u školi
- **upute** za snalaženje u vremenu i u prostoru
- jednostavne **informacije s brojevima** (dob, godina rođenja, važni nadnevci, cijena nekoga proizvoda, broj telefona, mobitela, količina i sl.)
- **kratki oglasi**
- kratki **dijalozi** i **monolozi** kao što su pisma čitatelja i odgovori čitateljima
- **kratki razgovor** između izvornih govornika u uobičajenim i predvidivim situacijama iz svakodnevnoga života, primjerice u knjižnici, u prodavaonici, pošti i sl.
- **kratki dijalozi i razgovori** između prijatelja, članova obitelji i sl.
- **kratki razgovor** o uobičajenim temama iz svakodnevnoga života, primjerice, kako provesti večer ili vikend, kojim prijevoznim sredstvom putovati, što jesti, što kupiti za poklon i sl.

- **kratki telefonski razgovori** u uobičajenim, predvidivim situacijama, primjerice, rezervirati kartu za kino, kazalište, rezervirati mjesto u nekom prijevoznom sredstvu, pitati za neku informaciju i sl.
- jednostavna reklama.

Jezične podvještine na razini A1

- prepoznavanje vrste i funkcije slušanoga dokumenta, primjerice, čestitka, prijateljska poruka, pismo, pozivnica i sl.
- razumijevanje osnovnoga sadržaja i glavne teme dokumenta/globalno razumijevanje
- uočavanje i razumijevanje važnih informacija sadržanih u dokumentu
- uočavanje i prepoznavanje mišljenja i osjećaja sadržanih u dokumentu, (izricanje sklonosti prema nekome, nečemu, prihvaćanje/neprihvaćanje slaganje s nečijim mišljenjem i sl.

Obrazovni ishodi za vještinu slušanja s razumijevanjem na razini A1

Prema HNOSu i deskriptorima ZEROJa na razini A1 u vještini slušanja s razumijevanjem učenik može:

- razumjeti razredni govor (davanje i izvršavanje uputa, naloga, traženje informacija i sl.
- razumjeti uobičajene izraze i riječi te jednostavne rečenice iz područja od neposrednog osobnog interesa (jednostavne podatke o sebi, obitelji, svojoj neposrednoj okolini, školi i sl.)
- razumjeti osnovno značenje kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, upozorenja te javnih obavijesti
- razumijeti razredni govor (davanje i izvršavanje uputa naloga, traženje informacija i sl.)
- razumjeti jednostavne upute, primjerice, kako stići od jednoga do drugoga mjesta, pješice ili javnim prijevozom
- razumjeti kratke, jednostavne snimljene dokumente o poznatim temama i sadržajima prema nastavnome programu
- razumjeti i razlučiti bitne informacije iz vrlo kratkih, snimljenih odlomaka, radijskih i televizijskih emisija vezanih uz svakodnevni život, ako su izgovorene polako i razgovjetno na standardnome jeziku i ako govornik poštuje kratke stanke iza svakog izričaja
- razumjeti glavne misli i sadržaj razgovora vezanog uz poznate teme između izvornih govornika, ako se taj razgovor vodi polako i ako sugovornici jasno izgovaraju te ako poštuju kratke stanke iza svakog izričaja
- razumjeti vremensku prognozu
- razumjeti jednostavne reklame.

Izgled ispita za provjeravanje vještine slušanja na razini A1

Na ovoj razini učenici slušaju tri do četiri kratka snimljena dokumenta u trajanju do 30 minuta no zbog ograničenoga vremena na ovom ispitu učenici će slušati samo dva teksta u trajanju do 15. Svaki se dokument sluša dva puta, a tijekom i nakon slušanja svakoga dokumenta učenici u zadanome vremenu rješavaju zadatke kojima se provjerava razumijevanje. Dokumenti za slušanje moraju biti izgovoreni standardnim jezikom, polako, jasno i razgovijetno uz obvezatno poštivanje kratkih stanki iza svakog izričaja**.**

Učenici u ovom dijelu ispita mogu dobiti ukupno **8 bodova**.

Provjeravanje vještine slušanja s razumijevanjem provodi se prema sljedećim etapama:

1. najprije učenik **pažljivo** pročita naputak, prouči sliku i zadatke koje treba rješavati – vrijeme trajanja prve etape
2. prvi put sluša snimljeni tekst i istovremeno može rješavati zadatke
3. učenik rješava zadatke
4. drugi put sluša dokument i nastavlja rješavati zadatke
5. učenik dovršava rješavanje zadataka

Na taj se način kod učenika razvija navika aktivnoga slušanja. Treba svakako voditi računa da učenici tijekom slušanja **ne** prate istovremeno tekst u transkripciji.

ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Čitanje s razumijevanjem na razini A1

Čitanje s razumijevanjem je receptivna vještina kojom se vrjednuju sposobnosti učenika u čitanju i u razumijevanju izvornih tekstova u nekome predviđenome vremenu. Odabrani tekstovi ne moraju nužno biti izvorni, ali je važno da odgovaraju situacijama u kojima se učenik može svakodnevno naći.

Učenik treba razumjeti tekstove koji govore o temama iz svakodnevnoga života na razini A1 prema HNOSu, PiPu i ZEROJu, kao što su škola, slobodno vrijeme, putovanja, razonoda i sl. Učenika posebice treba pripremati i osposobljavati da može odabrati i primijeniti odgovarajuće strategije pri ciljanome čitanju, primjerice, čitanje za razonodu, čitanje za dobivanje informacija, uputa, savjeta, preporuka i sl. Od učenika se očekuje da shvati glavnu misao te da razumije one pojedinosti u tekstu koje se traže u zadatku čak i ako **ne razumije sve** riječi i izraze pod uvjetom da te riječi i izrazi **ne** utječu na razumijevanje sadržaja i uspješno rješavanje zadataka.

Sve su aktivnosti vezane uz vrlo kratke tekstove, a odnose se na:

- **čitanje za snalaženje** – *lire pour s'orienter.* Učenik treba razumjeti i izdvojiti informacije koje su potrebne za rješavanje određenoga zadatka, primjerice, prepoznati imena, najčešće riječi i izraze s kojima se često susreće u uobičajenim svakodnevnim životnim situacijama.
- **čitanje za nalaženje informacija** – *lire pour s'informer.* Učenik može razumjeti sadržaj jednoga jednostavnog informativnoga teksta, posebice ako je tekst popraćen slikama, crtežima i ilustracijama.
- **čitanje uputa** – *lire des instructions*. Učenik može razumjeti i slijediti kratke i jednostavne upute, primjerice, kako doći s jednoga mjesta na drugo.
- **čitanje korespondencije –** *lire et comprendre la correspondance.* Učenik može pročitati i razumjeti vrlo kratke jednostavne poruke s mobitela, poruke prijatelja, članova obitelji.

N.B. Preporučuje se da učenik najprije pročita sva pitanja koja se odnose na tekst, zatim čita tekst te rješava zadatke. Tijekom nastave učenika treba navikavati da više puta pročita tekst kako bi bio siguran u točnost svojih odgovora.

Vrste tekstova

Tekstovi za čitanje s razumijevanjem trebaju biti primjereni dobi i interesima učenika, a poželjno ih je pronaći u autentičnim izvorima. Tekstovi se razlikuju prema vrstama (deskriptivni, narativni, davanje savjeta, uputa i sl.). Tekstovi ne moraju nužno biti izvorni već zanimljivi i primjereni svakodnevnim situacijama u kojima će se naći učenik.

Tekstovi za čitanje na ovoj razini su:

- **poruke,** primjerice, poruke prijatelja na telefonskoj sekretarici, na razglednici
- kratki, jednostavni **oglasi -** ponuda i potražnja
- jednostavne, kratke **obavijesti** s interneta
- kratke **upute** za uporabu nekog aparata, primjerice mobitela
- osobna pisma, osobni dnevnici, razglednice, pozivnice, zahvalnice, pisma čitatelja
- elektronska pošta, SMS, obrasci i upitnici
- prospekti, letci, reklamni materijali, plakati, mali oglasi
- natpisi i javne obavijesti
- plakati na javnim mjestima o kulturnim događanjima
- programi za kazališne predstave te raspored sati, održavanja predstava
- znakovi, prometni znakovi te obavijesti na javnim mjestima
- natpisi na tržnici, na policama samoposluživanja i trgovina
- tekstovi na ambalaži i naljepnice na proizvodima
- ulaznice za kino, kazalište, koncerte, vozni redovi
- vremenska prognoza
- kratke priče i pripovijetke.

Jezične podvještine na razini A1

- prepoznavanje vrste i funkcije pročitanoga dokumenta, primjerice, čestitka, prijateljska poruka, osobno pismo, pismo isprike, pozivnica i sl.
- razumijevanje općega sadržaja i glavne teme dokumenta/globalno razumijevanje
- uočavanje i razumijevanje važnih informacija sadržanih u dokumentu
- pronalaženje nekoga važnoga detalja
- prepoznavanje i izdvajanje bitne od nebitne informacije
- uočavanje i prepoznavanje mišljenja i osjećaja sadržanih u dokumentu, (izricanje sklonosti prema nekome/nečemu, prihvaćanje/neprihvaćanje slaganje/neslaganje s nečijim mišljenjem i sl.).

Obrazovni ishodi za vještinu čitanja s razumijevanjem na razini A1

Na ovoj razini učenik može:

- razumjeti kratke tekstove koji se odnose na poznate teme pisane uobičajenim svakodnevnim leksikom
- razumjeti glavnu poruku u jednostavnim obavijestima te kratke i jednostavne opise, posebice ako su popraćeni slikama koje dodatno pojašnjavaju razumijevanje
- razumjeti jednostavne upute, narudžbe, potvrde i sl. u vezi s poznatim temama
- razumjeti kratka osobna pisma, poruke, razglednice, SMSove, e-mailove i sl.
- pronaći i izdvojiti željene informacije u jednostavnim pisanim materijalima poput jednostavnih oglasa, prospekata, jelovnika, kataloga, voznih redova, pisama, brošura,

posebice popraćenih ilustracijama i sl.
- razumjeti oznake i obavijesti na javnim mjestima poput restorana, željezničkih postaja ili u školi, na cesti/ulici, primjerice, upute, putokaze, prometne znakove, upozorenja o opasnostima i sl.
- razumjeti jednostavne upute za uporabu aparata s kojima se susreće u svakodnevnome životu, primjerice, telefonske govornice i automati
- razumjeti i slijediti kratke jednostavne pisane upute, posebice ako su potkrijepljene crtežima, skicama i slikama, primjerice, kako doći od jednoga do drugoga mjesta i sl.
- razumjeti kratke priče i pripovijetke.

Izgled ispita za provjeravanje vještine čitanja s razumijevanjem

Na ovom ispitu čitanje s razumijevanjem sastoji se od dvaju kratkih tekstova koji se odnose na situacije iz svakodnevnoga života. Jedan tekst se može sastojati od više kratkih dijelova (primjerice, nekoliko oglasa, kratkih monologa, ili od nekoliko kratkih tekstova vezanih uz istu temu).

Tekstovi ukupno sadrže do 300 riječi, tj. otprilike 100 - 120 riječi po tekstu. Razumijevanje tekstova provjerava se s ukupno **8 pitanja, tj. od 4 pitanja po zadatku.**

PISANO IZRAŽAVANJE

Vještina pisanog izražavanja na razini A1

Vještina pisanog izražavanja je prije svega produktivna, a možemo je smatrati i receptivnom vještinom jer ona podrazumijeva i produkciju i recepciju različitih vrsta tekstova. U različitim situacijama iz svakodnevnoga života tekstovima se prenose informacije do čitatelja, na osnovi kojih čitatelj treba izvršiti neki konkretan zadatak. Primjerice, učenik se želi učlaniti u neki športski klub, upisati se u glazbenu/plesnu školu, knjižnicu i sl. Njegov je zadatak popuniti odgovarajući obrazac osobnim podatcima (ime, prezime, dob, razred, u koju razinu se upisuje, točno odrediti dan, datum, sat kad može nazočiti toj izvanškolskoj aktivnosti tj. koje mu vrijeme odgovara i sl.). Osim toga učenik može dobiti zadatak da prema predlošku napiše prijateljima pozivnicu kojom ih poziva na proslavu rođendana ili nekog blagdana, da napiše i/ili odgovori na kratku razglednicu, e-mail... također na temelju predloška ili zadanih elemenata kao i da pomoću ponuđenih riječi dopuni neki kratki tekst, pozivnicu/razglednicu, započne i/ili dovrši kratku poruku i sl.

Opći deskriptori na razini A1

Na ovoj razini učenik može:

- prepisati rečenice ili kratke tekstove
- predstaviti sebe rabeći jednostavne rečenice i strukture
- predstaviti i opisati neku osobu (obitelj, prijatelje...)
- opisati stan/kuću gdje stanuje
- opisati jednostavnim riječima i strukturama svoju regiju, grad, mjesto/stanovanja
- reagirati na neki poticaj
- ispuniti upitnik/formular osobnim podatcima
- razumjeti, odgovoriti i javiti se na mali oglas prema predlošku
- napisati kratki oglas pomoću predloška
- odgovoriti na poruku prijatelja (prijedlog, poziv ...)
- tražiti i dati kratke informacije u pisanom obliku

- napisati razglednicu, e-mail, pozivnicu, predložiti nešto, prihvatiti/odbiti poziv

Vrste tekstova

Radi što boljeg ovladavanja vještinom pisanja na stranome jeziku u nastavi se preporučuje:

- uporaba dodatnih autentičnih dokumenata koji nisu nužno prilagođeni radu u nastavi
- rad s različitim vrstama tekstova
- jasno definiranje svih parametara konkretne komunikacijske situacije: *tko piše komu, o kome i o čemu, s kojim ciljem, kada i gdje*
- obrasci, prijavnice, upisnice, upitnici, jednostavni životopis prema predlošku ili prema zadanim elementima
- razglednice, čestitke, osobna pisma, e-mail
- različita pisma, pisma isprike, poruke i obavijesti osobne naravi (SMS, pozivnice, zahvalnice i sl.)
- pisma čitatelja i odgovori na pisma, jednostavni novinski članci
- mali oglasi iz tiska, reklamni letci, prospekti, ulaznice
- posteri, plakati
- jelovnici, jednostavni kuharski recepti, primjerice, recept za palačinke
- vozni redovi, jednostavni programi kulturnih događanja, raspored sati
- odgovori na pozive, traženja.

Jezične podvještine na razini A1

- popunjavanje obrazaca na temelju traženoga zadatka, primjerice, na temelju posjetnice
- uočavanje, preoblikovanje i prenošenje informacija iz jedne vrste teksta u
- drugi (primjerice, iz pisma u obrazac, iz bilješke u pismo, iz pisma u pozivnicu i sl.)
- pisanje dijela teksta prema predlošku, a prema potrebi i uz potporu tekstualnoga, grafičkog ili slikovnoga materijala striktno se pridržavajući uputa.

Obrazovni ishodi za vještinu pisanog izražavanja

Prema ZEROJu, HNOSu i PiPu na razini A1 učenik može:

- prepisati kratki tekst **bez ortografskih grešaka** i **točno prepisati** rečenične znakove, primjerice, akcente, velika slova i sl.
- napisati kratku i jednostavnu poruku kojom će se ispričati, zahvaliti, čestitati, pozvati na neki događaj, odbiti/prihvatiti prijedlog ili poziv, dogovoriti sastanak, informirati se ...
- napisati jednostavno kratko osobno pismo, razglednicu, e-mail ili zabilješku u dnevniku **prema zadanom predlošku** pridržavajući se uputa za pisanje (način pisanja, zadani broj riječi) i odrednice koje ga usmjeravaju
- odgovoriti na poruku, osobno pismo, razglednicu ili e-mail prema predlošku
- ukratko opisati svoje planove za budućnost: kako će provesti vikend, školske praznike, kako će organizirati proslavu rođendana i sl. prema predlošku
- nadopuniti praznine u tekstu riječima koje nedostaju (riječi su ponuđene)
- poredati izmiješane rečenice, dijaloge i kraće tekstove u smislenu cjelinu
- napisati kratku vremensku prognozu prema predlošku
- sastaviti jednostavni mali oglas i odgovoriti (javiti se) na mali oglas
- napisati traženi tekst povezanim rečenicama pravilno upotrebljavajući jednostavne

veznike i vezne riječi, primjerice, *et, mais, parce que, ou, alors*
- pisati uredno i čitljivo.

Izgled ispita za provjeravanje vještine pisanja s razumijevanjem na razini A1

Na ovoj razini učenik piše dva teksta:

- odvaja riječi koje su napisane u nizu bez razmaka i bez interpunkcije tako da dobije smislenu rečenicu koju treba pravilno prepisati pisanim slovima na praznu crtu
- razvrstava i prepisuje riječi u smislenu rečenicu
- piše kratku poruku vezanu uz proslavu rođendana, čestitku, razglednicu s praznika prema predlošku

U naputku ovoga zadatka učeniku treba dati iscrpne **upute i smjernice za pisanje.** Kao predložak može poslužiti cjeloviti tekst, a može se sastojati i od izoliranih elemenata pomoću kojih se treba uobličiti smislena rečenica.

Za ovaj dio ispita predviđeno je približno **12 minuta.**

Kriteriji za određivanje broja riječi u vještini pisanja s razumijevanjem

Pod jednom riječi smatra se cjelina koja se nalazi u praznome prostoru između dvije bjeline.

Primjerice**, mon ami** = 2 riječi
l'ami = 1 riječ
c'est-à-dire = 1 riječ
Složeni broj **quatre-vingt-dix** = 1 riječ

TEME ZA RAZINU A1

1. PREDSTAVLJANJE
2. OBITELJ I DOM
3. ŠKOLA I OBRAZOVNI SUSTAV
4. SLOBODNO VRIJEME, ZABAVA I ŠPORT
5. KOMUNICIRANJE NA DALJINU
6. VRIJEME
7. ZDRAVLJE
8. PREHRANA
9. ODIJEVANJE I MODA
10. KUPOVANJE
11. MEDIJI
12. FILM
13. GLAZBA
14. POSAO
15. PUTOVANJA
16. ČOVJEK I NJEGOV OKOLIŠ
17. POVIJEST, KULTURA I CIVILIZACIJA
18. GODIŠNJI KALENDAR

Prilog 1 - primjeri zadataka:

Slušanje s razumijevanjem

Transcription :

Nous sommes samedi. Aujourd'hui Julie a 11 ans. Elle organise une fête pour ses copains. Tout le monde est déjà là. Julie est très contente. Elle a reçu de beaux cadeaux pour son anniversaire.

0. Paul lui a offert un nounours.

1. Marie lui a offert des bonbons.
2. Luc lui a acheté un livre intéressant, car Julie adore lire.
3. Sarah lui a donné en cadeau un porte-monnaie.
4. Julie admire le cadeau de Marion. C'est une écharpe de laine.

Najprije dobro pogledaj sličice! Pokušaj odgonetnuti koje je poklone Julie dobila za svoj rođendan od prijatelja i **zaokruži** slovo ispod sličice s točnim odgovorom, kao što je u primjeru.

0. Primjer:

a) **b)** **c)** **d)**

a) **b)** **c)** **d)**

a) b) c) d)

a) b) c) d)

a) b) c) d)

2. Čitanje s razumijevanjem

Pažljivo pročitaj tekst i prema smislu zaokruži točan odgovor.

La fin de l'année scolaire

Nous sommes le 30 juin. C'est la fin de l'année scolaire. On a bien travaillé toute l'année. Les élèves et les professeurs sont fatigués. Maintenant tout le monde attend avec impatience les vacances d'été pour se reposer. Madame Duval est très contente parce que tous ses élèves ont d'excellentes notes. Les parents sont aussi très heureux. Tout le monde est satisfait et gai parce qu'ils ont bien travaillé tous ensemble. On fait des projets pour les vacances. Dans une semaine, toute la classe va partir en colonie de vacances à la mer. On va y rester 15 jours. On va se baigner, nager, plonger et jouer au ballon sur la plage.

0. Les vacances d'été commencent :
   a) la première semaine de juin
   b) la deuxième semaine de juin
   c) à la mi-juin
   d) la dernière semaine de juin

1. À la fin de l'année scolaire tout le monde est:
   a) mécontent
   b) triste
   c) reposé
   d) fatigué

2. Tout le monde attend avec impatience:
   a) les grandes vacances
   b) les vacances de Pâques
   c) les vacances d'hiver
   d) les vacances de Noël

3. L'institutrice est:
   a) malheureuse
   b) amusante
   c) heureuse
   d) méchante

4. Les enfants vont rester en colonie de vacances:
   a) une semaine
   b) deux semaines
   c) dix jours
   d) dix-sept jours

3. Pisano izražavanje

Pažljivo pročitaj tekst u okviru, pronađi 4 rečenice i svaku napiši na praznu crtu kao u primjeru. **Pazi**, piši pisanim slovima.

0. Il est huit heures.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

4.2. ENGLESKI JEZIK

Opći ciljevi ispita

Vanjsko vjrednovanje znanja iz engleskoga jezika ispituje obrazovne ishode nastave engleskoga jezika u osnovnim školama. Da bi ispit imao bolju nacionalnu i internacionalnu valjanost, temelji se na Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike (ZEROJ), na Hrvatskom nacionalnom obrazovnom standardu (HNOS), te Nastavnom planu i programu za osnovnu školu (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, kolovoz 2006). Vanjsko vrjednovanje u 4. razredu osnovne škole temeljit će se na razini A1 prema ZEROJ-u.

Specifični ciljevi ispita

Ovim ispitom iz engleskoga jezika koji će se provesti u školskoj godini 2007./2008. ispitivat će se znanje i kompetencije s područja slušanja, čitanja i pisanja u četvrtome razredu osnovne škole gdje se taj jezik uči kao strani jezik u redovnoj nastavi. Iako je vještina govorenja sastavni dio komunikacijske kompetencije u stranome jeziku, ona nije uključena u ovaj ispit zbog tehničkih ograničenja. Također, važno je napomenuti kako se ispit sastoji od zadataka koji ne ispituju pojedinu vještinu zasebno, već se ispituju integriranim zadatcima.

Opis dijelova ispita

SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Cilj ispita

Ispitivanje učenikove vještine razumijevanja slušanja fraza, iskaza, i tekstova o sebi, ljudima koje poznaju, i stvarima koje ih okružuju, a da govornik pri tome govori jasno, polagano i pažljivo, te razumijevanje imena i jednostavnih riječi dovoljno da odgovore, tj. da mogu dati osobne podatke i slijediti upute u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija**.**

Obrazovni ishodi

- Prema HNOS-u, PiP-u i ZEROJ-u učenici na kraju četvrtoga razreda (na razini A1) mogu:
- slijediti polagan i pažljivo artikuliran govor s dugim stankama da mogu shvatiti značenje
- razumjeti i izvršiti upute te slijediti kratke i jednostavne upute za snalaženje na ulici; razumjeti brojeve i koliko je sati
- povezati vizualni i zvučni jezični sadržaj
- raspoznati i razumjeti fonološke, ritmičke, naglasne i intonacijske osobine engleskoga jezika
- razumjeti kraće jednostavne izjavne rečenice i pitanja, razumjeti osnovne namjere sugovornika
- globalno i selektivno razumjeti kratki tekst poznate tematike
- uočiti specifičnosti izgovora i intonacije izvornih govornika i uočiti razlike u izgovoru glasova i glasovnih skupina engleskoga jezika u odnosu na materinski jezik
- razumjeti sricane riječi (*spelling*)

Tipovi zadataka:

- zadatci višestrukog izbora (zaokruži/oboji riječ koju čuješ)
- zadatci povezivanja (tonski zapis – slika)

Redni broj zadatka	Ispitivana podvještina	Vrsta zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
1.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja/specifičnih informacija	zadatak višestrukoga izbora	4	4
2.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja / specifičnih informacija	zadatak povezivanja (slikovni sadržaj – tonski zapis)	4	4

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Ukoliko je u pojedinom pitanju moguće nekoliko rješenja, sva će navedena rješenja biti navedena u ključu za odgovore.

ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Cilj ispita

Ispitati učenikovu sposobnost čitanja i razumijevanja riječi, rečenica i kraćih tekstova, ispitati čitanje kao proces razmišljanja koji uključuje dopunjavanje i odabir rješenja u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u, HNOS-u, i PiPu, učenici na kraju 4. razreda (razina A1) mogu:

- pamtiti pismovne slike riječi i rečenice na razini prethodno usvojenih zvučnih uzoraka
- prepoznati i razumjeti poznata imena, riječi i jednostavne rečenice u kratkim pisanim uputama (natpisi, posteri, katalozi i kratki dijalozi)
- razumjeti i čitati kratke i jednostavne poruke s razglednica i jednostavnih obavijesti u svakodnevnim situacijama
- razumjeti i rabiti poznate izraze i jednostavne fraze vezane uz svakodnevni život i neposredno okružje
- koristiti ilustracije kao pomoćno sredstvo za razumijevanje sadržaja, prostornih odnosa, teksta i konteksta
- vladati tehnikama preglednog bilježenja i korištenja vizualnih elemenata

Tipovi zadataka

- zadatci redanja ili pridruživanja
- zadatci višestrukog izbora uz sliku

Redni broj zadatka	Ispitivana podvještina	Vrsta zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
3.	razumjeti glavnu poruku i pojedinosti u tekstu	pridruživanje (dijalog)	4	4
4.	razumjeti glavnu poruku i pojedinosti u tekstovima razglednica	višestruki izbor	4	4

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Ukoliko je u pojedinom pitanju moguće nekoliko rješenja, sva će navedena rješenja biti navedena u ključu za odgovore.

PISANO IZRAŽAVANJE

Cilj ispita

Ispitati učenikovu sposobnost izražavanja u pisanom obliku i ispunjavanja komunikacijske svrhe pisanoga teksta (popuniti obrazac, napisati razglednicu, opisati sliku ili zamišljenu situaciju) izražavati se vrlo ograničenim brojem jednostavnih gramatičkih i leksičkih struktura i rečeničnih uzoraka usko vezanih uz poznate i konkretne situacije, točno pisati osobne podatke, a prepisati poznate riječi i kratke fraze u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u, HNOS-u, i PIP-u, učenici na kraju četvrtoga razreda (na razini A1) mogu:

- napisati kratku, jednostavnu razglednicu (npr. poslati pozdrave s ljetovanja)
- ispuniti obrasce osobnim podatcima i/ili informacijama iz poznatih sadržaja
- pisati jednostavne fraze i rečenice o sebi i izmišljenim ljudima, gdje žive i što rade, pismeno odgovarati na pitanja, pisati vođene kratke sastave u okviru prethodno usvojenih sadržaja
- pisati brojeve, imena, vlastitu adresu
- prepisati poznate riječi i kratke fraze

Tipovi zadataka:

- prepisivanje podataka iz teksta u obrazac
- popunjavanje riječi u rečenice (gapped text) uz slikovni prompt
- pismeno odgovaranje na pitanje

Redni broj zadatka	Ispitivana podvještina	Vrsta zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
5.	popunjavanje obrasca, prepisivanje informacija iz teksta	prijenos (prepisivanje) informacije iz teksta (slike) u obrazac	4	4
6.	nadopunjavanje teksta riječima koje nedostaju prepisivanje poznatih riječi i izraza ili pismeno odgovaranje na pitanja	zadatak dopunjavanja	4	4

* prema vrstama tekstova navedenima u specifičnim ishodima za vještinu pisanja i prema HNOS-u i PIP-u za engleski jezik i prvom, drugom, trećem i četvrtom razredu u osnovnoj školi u RH

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Ukoliko je u pojedinom pitanju moguće nekoliko rješenja, sva će navedena rješenja biti navedena u ključu za odgovore.

6. Struktura ispita

Ispit traje 30 minuta i sastoji se od dva dijela.
Udjeli dijelova u ispitu su sljedeći:

Dio ispita	Broj zadataka	Broj bodova	Udio u ukupnom broju bodova	Trajanje
Slušanje	2	8	33,5%	10 minuta
Čitanje i pisanje	4	16	66,5%	20 minuta
Cijeli test	6	24	100%	30 minuta

Raščlanjen po pojedinim udjelima, ispit izgleda ovako:

Sastavnica	Redni broj	Cilj zadatka (Task focus)	Tip zadatka	Broj zadataka (number of items)	Broj bodova
Slušanje	1.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja/ specifičnih informacija	zadatak višestrukog izbora	4	4
Slušanje	2.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja / specifičnih informacija	zadatak povezivanja (slikovni sadržaj – tonski zapis)	4	4
Čitanje	3.	razumijevanje glavne poruke i pojedinosti u tekstu	pridruživanje (dijalog)	4	4
Čitanje	4.	razumijevanje glavne poruke i pojedinosti u tekstovima razglednica	višestruki izbor	4	4
Pisanje	5.	popunjavanje obrasca, prepisivanje informacija iz teksta	prijenos (prepisivanje) informacije iz teksta (slike) u obrazac	4	4
Pisanje	6.	nadopunjavanje teksta riječima koje nedostaju prepisivanje poznatih riječi i izraza ili pismeno odgovaranje na pitanja	zadatak dopunjavanja	4	4

7. Ogledni primjer ispita i ključ za odgovore

I. SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Poslušaj tekst.
U tablici napiši broj ispod imena odgovarajuće osobe.
Prvi je primjer već riješen.

Lisa	Maggy	George	July	Jack
Primjer: **2**	4	1	8	**3**

Transcription:

The children are in the park.
Lisa is sitting under the tree and drinking juice.

Maggy is sitting on the bench and eating a sandwich.
George is walking his dog.
July is running with a kite in her hand.
Jack is eating a sandwich.

II. ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Pažljivo pročitaj i složi razgovor.
Djevojčica treba pomoć pri nalaženju knjižnice.
Pored svakog broja u lijevom stupcu upiši odgovarajuće slovo ispred rečenice u desnome stupcu kao u primjeru.
Ne prepisuj rečenice.

In the street.
A girl asks a boy for help.

Girl: Excuse me. **Boy: (0)** _**A**_	**A** Yes, how can I help you?
Girl: I'm looking for a library. **Boy: (1)** _D_ **Girl:** How do I get there? **Boy: (2)** _E_ **Girl:** Is it open now? **Boy: (3)** _B_ **Girl:** Thank you very much for your help. **Boy: (4)** _C_	**B** Yes, they work all day. **C** You're welcome. Good luck! **D** There is one on East End Street. **E** Walk down the road. It's the first street to the left. **F** You can buy only 3 books.

III. PISANO IZRAŽAVANJE

Pomozi Maxine da nađe svoju mačku.
Pročitaj tekst.
Dopuni podatke u poster.
Imaš dva primjera.

Can you help me find my cat? It got lost yesterday. It is a small brown kitten. It is called Socks. Its favourite food is fish. I miss it a lot and I'm very sad. My phone number is 23 45 23. Help me make a poster to find it. Thank you,

Maxine

WANTED - A CAT

BELONGS TO: Maxine
SIZE: SMALL
COLOUR: BROWN
NAME: SOCKS
LIKES: FISH
IF YOU SEE IT PLEASE CALL: 23 45 23

4.3. NJEMAČKI JEZIK

Specifikacija ispita

U ovom se dijelu detaljno opisuju pojedine sastavnice nacionalnoga ispita iz njemačkoga jezika, daje nacrt cjelokupnoga ispita te objašnjava način njegove provedbe i vrjednovanja.

SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Cilj

Ispitati sposobnost razumijevanja slušanoga teksta na razini A1.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u učenici na kraju četvrtoga razreda na razini A1 mogu:

- razumjeti i izvršiti upute i kratke naredbe
- povezati vizualni i zvučni sadržaj
- razumjeti osnovne namjere sugovornika
- globalno i selektivno razumjeti tekst poznate tematike
- uočiti specifičnosti izgovora i intonacije izvornih govornika i jezika u odnosu na materinski jezik
- razumjeti jednostavne fraze, iskaze i tekstove o sebi, ljudima koje poznaju i stvarima koje ih okružuju

Tipovi zadataka

Zatvorenoga tipa

- zadatci višestrukog izbora
- zadatci povezivanja i sređivanja

Zadatak	Obrazovni ishodi	Tip zadatka	Broj stavki	Broj bodova
1.	razumjeti tekst do 50 riječi i prepoznati tražene informacije uz pomoć slikovnog predloška	povezivanje i sređivanje	4	4
2.	razumjeti tekst do 30 riječi i prepoznati specifične informacije u slušanome tekstu; odabrati i razlikovati točne odgovore od netočnih na ilustrativnom predlošku	višestruki izbor	4	4

Tekstovi su:

- autentični, koje govore jedan ili više izvornih govornika standardnim njemačkim jezikom
- tematski bliski ciljanoj dobnoj skupini učenika

- u jezičnom smislu adekvatni opisanoj razini: mogu sadržavati riječi i izraze čije se poznavanje ne traži na toj razini ukoliko te riječi i izrazi nisu ključni za razumijevanje teksta i uspješno rješavanje zadataka
- s obzirom na kognitivne sposobnosti ciljane skupine učenika, odgovarajuće dužine i jezične težine
- kvalitetno snimljeni, odnosno posjeduju dobru akustičku kvalitetu

Tekstne vrste

Tekstne vrste čine razni oblici monoloških i dijaloških tekstova kao što su: upute, telefonski razgovori, priče itd.

Postupak provedbe ovoga dijela ispita

Rješavanje ove sastavnice ispita traje oko 10 minuta.
Svaki tekst učenici slušaju dva puta.
Tekstovi su snimljeni na CD-u. Snimak uključuje slijedeće:

- opće upute: koliko će se puta slušati svaki tekst, što učenik treba napraviti i kada
- upute za rješavanje svakoga zadatka
- tekstove snimljene dva puta
- stanke za čitanje teksta zadatka i za rješavanje/provjeru zadatka
- ton kojim se odvajaju zadatci

U svakom zadatku naveden je primjer za rješavanje zadatka.

Vrjednovanje

Vrednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Ukoliko je u pojedinom pitanju moguće nekoliko rješenja, sva će biti navedena u ključu za odgovore.

ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Cilj

Ispitati sposobnost razumijevanja pročitanog teksta na razini A1.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u na razini A1 učenici na kraju četvrtoga razreda mogu čitati i razumjeti:

- jednostavne rečenice i kratke jednostavne tekstove o poznatim sadržajima popraćenih vizualnim sadržajima
- globalno i selektivno razumjeti kratki tekst poznate tematike
- poznata imena, riječi i fraze u kratkim i jednostavnim tekstovima (riječi na omotima proizvoda, na odjeći, na ulici, na trgovinama, na televiziji, na računalu itd.)
- čestitke, pozivnice i pozdrave na razglednicama
- kratke i jednostavne pisane poruke, SMS ili elektroničke poruke

Tekstovi su:

- autentični (ili u maloj mjeri promijenjeni), što znači da su preuzeti iz raznih autentičnih izvora (časopisi, knjige itd.)
- tematski bliski dobi, iskustvima i interesima učenika
- u jezičnom smislu adekvatni opisanoj razini - mogu sadržavati riječi i izraze čije se poznavanje ne traži na toj razini

Tipovi zadataka

Svi su zadatci zatvorenoga tipa:

- zadatci pridruživanja
- višestruki izbor

Zadatak	Obrazovni ishodi	Tip zadatka	Broj stavki	Broj bodova
1.	globalno razumijeti tekst do 80 riječi, prepoznati temeljne infomacije, srži poruke	pridruživanje	4	4
2.	razumijeti tekst do 60 riječi i prepoznati određene/ specifične informacije u pročitanom tekstu; odabrati tražene informacije te razlikovati točno od netočnog	višestruki izbor	4	4

Postupak provedbe ovoga dijela ispita

Učenici rješavaju ovu sastavnicu nakon dijela razumijevanja teksta slušanjem. U svakom zadatku naveden je primjer za rješavanje zadatka. Nakon što su pročitali upute za rješavanje pojedinih zadataka i proučili riješeni primjer, učenici pristupaju rješavanju zadatka. Učenici zadatke ne moraju rješavati redom.

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Ukoliko je u pojedinom pitanju moguće nekoliko rješenja, sva će rješenja biti navedena u ključu za odgovore.

PISANJE

Cilj

Ispitati i vrednovati vještinu pisanja na razini A1.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u učenici na kraju četvrtog razreda na razini A1 mogu:

- pismeno odgovoriti na pitanja
- napisati kratku pjesmicu prema predlošku

- napisati kratko pismo ili elektroničku poruku (e-mail)
- pisati jednostavne fraze i rečenice o sebi, o svojoj obitelji, domu i školi
- ispuniti obrasce osobnim podacima
- napisati pozdrave, čestitke, pozivnice prema predlošku
- uočiti razliku između ortografije hrvatskog i njemačkog jezika
- dopuniti tekst riječima
- pisati riječi prema zvučnom modelu (npr. slovkanih riječi)
- dopuniti i napisati rečenice i vrlo kratke tekstove prema zvučnome modelu

Vrste tekstova

Autentični izvori:

- časopisi, prospekti, plakati, udžbenici, priručnici, pisma, pozivnice, razglednice, e-pošta, SMS poruke

Tipovi zadataka

- zadatci sređivanja
- zadatci dopunjavanja

Zadatak	Obrazovni ishodi	Tip zadatka	Broj stavki	Broj bodova
1.	razumjeti kraći pisani tekst, odabrati prikladne jezične elemente na temelju konteksta i uvrstiti ih u ponuđeni tekst	dopunjavanje	5	5
2.	prepoznati i identificirati pojedinačne jezične elemente i strukture, raščlaniti ponuđeni niz i oblikovati smislene rečenične cjeline uvažavanjem ortografskih i sintaktičkih zakonitosti jezika	sređivanje	3	3

Postupak provedbe ovog dijela ispita

Učenici rješavaju ovaj dio ispita nakon dijela posvećenog razumijevanju teksta slušanjem i čitanjem.

Struktura ispita

Ukupan broj bodova u ispitu je 24. Prva sastavnica ispita (slušanje s razumijevanjem) nosi 8 bodova, druga sastavnica (čitanje s razumijevanjem) 8 bodova i treća sastavnica (pisanje) također 8 bodova. U sljedećoj tablici daje se detaljan opis zadataka u svakoj od te tri sastavnice ispita.

Zadatak br.	Sastavnica ispita	Obrazovni ishodi	Tip zadatka	Broj stavki	Broj bodova
1.	slušanje	globalno razumijevanje kraćeg slušanog teksta do 50 riječi; prepoznavanje i identificiranje traženih informacija pomoću slikovnog predloška	pridruživanje	4	4
2.	slušanje	razumijevanje teksta do 30 riječi i prepoznavanje specifičnih informacija u pročitanom nizu tvrdnji; identifikacija traženog na ilustrativnim predlošcima	višestruki izbor	4	4
3.	čitanje	globalno razumijevanje teksta do 80 riječi; prepoznavanje temelj-nih infomacija, srži poruke	pridruživanje/ povezivanje	4	4
4.	čitanje	razumijevanje teksta do 60 riječi i prepoznavanje specifičnih informacija u pročitanom tekstu; odabir tražene informacije te razlikovanje točnog od netočnog	višestruki izbor	4	4
5.	pisanje	razumijevanje kraćeg pisanog teksta, odabir prikladnih jezičnih elemenata na temelju konteksta	dopunjavanje	5	5
6.	pisanje	prepoznavanje i identificiranje pojedinačnih jezičnih elemenata i struktura, stvaranje smislenih rečeničnih cjelina uvažavanjem ortografskih i sintaktičkih zakonitosti jezika	sređivanje	3	3

Ukupno bodova: 24

Prilog 2. – primjeri zadataka:

1. SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Poslušaj tekst.
Inge putuje na more k djedu i baki. Ona sprema stvari u svoj kofer.
Što će sve ponijeti sa sobom?
Zaokruži odgovarajuće slovo ispod sličice na koju se tvrdnja odnosi kao u primjeru.

Was packt Inge in den Koffer?

A B C D

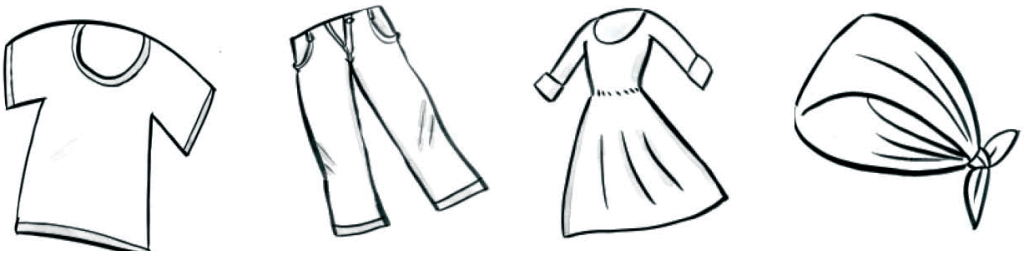

A B C D

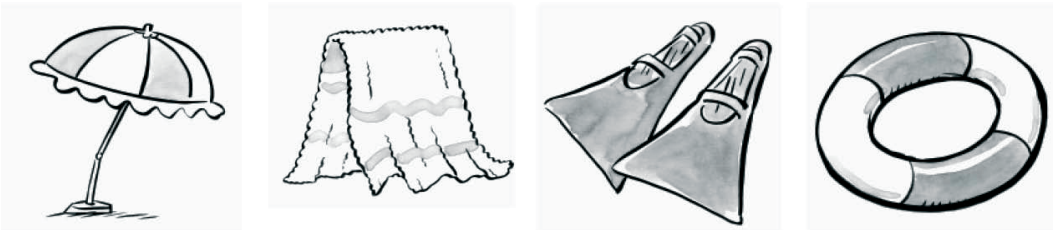

A B C D

A B C D

A B C D

0. Zuerst packt sie ihre Sonnenbrille.
1. In ihrem Koffer ist schon ein Kleid.
2. In ihrem Koffer ist auch ein Handtuch.
3. Sie packt noch ihren Badeanzug ein.
4. Dort ist auch ein Rock.

2. ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Pročitaj tekst.
Zaokruži točan odgovor kao u primjeru.
Samo je jedan točan odgovor.
Svaki se točan odgovor odnosi samo na ono što si pročitao u tekstu.

Der erste Schultag

Heute ist der erste Schultag. Die Ferien sind vorbei. Anne und ihr Bruder Peter gehen in die Schule. Ihre Schultaschen sind schwer und groß. Sie haben auch Pausenbrote mit. Auf dem Weg zur Schule treffen sie ihre Freunde Katja, Marco und Hanne. Alle sind fröhlich. Die erste Stunde haben sie Deutsch. Ihre Lehrerin wartet auf sie in der Klasse. Sie sagt: 'Willkommen, Kinder!'

0. Heute beginnt...

a) der Frühling
(b) die Schule
c) der Winter
d) das Wochenende

1. Anne und Peter sind...

a) Eltern
b) Freunde
(c) Geschwister
d) Nachbarn

2. Ihre Schultaschen sind

a) dünn
b) klein
c) leicht
(d) voll

3. Alle sind

a) durstig
b) hungrig
(c) lustig
d) traurig

4. Im Klassenzimmer wartet auf sie...

(a) eine Frau
b) ein Kind
c) ein Mädchen
d) ein Mann

III. PISANO IZRAŽAVANJE

Nadopuni rečenice odgovarajućim riječima kao što je u primjeru.

Pazi, **tri** su riječi višak**.**

Haus	Großeltern	~~Sommer~~	Tag	Woche	Freunde
	Adria	Gebirge	Ball		

0. Der Sommer beginnt.
1. Jeden Sommer fahre ich an die **Adria**.
2. Wir haben ein kleines **Haus** in Šibenik.
3. In Šibenik habe ich viele **Freunde**.
4. Wir sind den ganzen **Tag** am Strand.
5. Wir baden, schwimmen und spielen **Ball**.

4.4. TALIJANSKI JEZIK

Opći ciljevi ispita

Vanjsko vrjednovanje znanja iz talijanskoga jezika ispituje obrazovne ishode nastave talijanskoga jezika u osnovnim školama. Da bi ispit imao bolju nacionalnu i internacionalnu valjanost, temelji se na Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike (ZEROJ), na Hrvatskome nacionalnom obrazovnom standardu (HNOS), te Nastavnom planu i programu za osnovnu školu (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, kolovoz 2006). Vanjsko vrjednovanje u 4. razredu osnovne škole temeljit će se na razini A1 prema ZEROJ-u.

Specifični ciljevi ispita

Ovim ispitom iz talijanskoga jezika koji će se provesti u školskoj godini 2007./2008. ispitivat će se znanje i kompetencije s područja slušanja, čitanja i pisanja u četvrtome razredu osnovne škole gdje se taj jezik uči kao prvi strani jezik. Iako je vještina govorenja sastavni dio komunikacijske kompetencije u stranome jeziku, ona nije uključena u ovaj ispit zbog tehničkih ograničenja. Također, važno je napomenuti kako se ispit sastoji od zadataka koji ne ispituju pojedinu vještinu zasebno, već se ispituju integriranim zadatcima.

Opis dijelova ispita

SLUŠANJE S RAZUMIJVANJEM

Cilj ispita

Ispitivanje učenikove vještine razumijevanja slušanja fraza, iskaza, i tekstova o sebi, ljudima koje poznaju, i stvarima koje ih okružuju, a da govornik pri tome govori jasno, polagano i pažljivo, te razumijevanje imena i jednostavnih riječi dovoljno da odgovore, tj. da mogu dati osobne podatke i slijediti upute u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija.

Obrazovni ishodi

Prema HNOS-u, PiP-u i ZEROJ-u učenici na kraju četvrtoga razreda (na razini A1) mogu:

- slijediti polagan i pažljivo artikuliran govor s dugim stankama da mogu shvatiti značenje
- razumjeti brojeve
- povezati vizualni i zvučni jezični sadržaj
- raspoznati i razumjeti fonološke, ritmičke, naglasne i intonacijske osobine talijanskoga jezika
- razumjeti kraće jednostavne izjavne rečenice i pitanja, razumjeti osnovne namjere sugovornika
- globalno i selektivno razumjeti kratki tekst poznate tematike
- uočiti specifičnosti izgovora i intonacije izvornih govornika i uočiti razlike u izgovoru glasova i glasovnih skupina talijanskoga jezika u odnosu na materinski jezik

Tipovi zadataka:

- zadatci povezivanja
- zadatci višestrukog izbora

Redni broj zadatka	Ispitivana podvještina	Vrsta zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
1.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja/specifičnih informacija	zadatak povezivanja	4	4
2.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja / specifičnih informacija	zadatak višestrukog izbora	4	4

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Svaki odgovor nosi jedan bod.

ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Cilj ispita

Ispitati učenikovu sposobnost čitanja i razumijevanja riječi, rečenica i kraćih tekstova, ispitati čitanje kao proces razmišljanja koji uključuje dopunjavanje i odabir rješenja u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u, HNOS-u, i PiPu, učenici na kraju 4. razreda (razina A1) mogu:

- pamtiti pismovne slike riječi i rečenice na razini prethodno usvojenih zvučnih uzoraka
- prepoznati i razumjeti poznata imena, riječi i jednostavne rečenice u kratkim pisanim uputama
- razumjeti i čitati kratke i jednostavne poruke te jednostavne obavijesti u svakodnevnim situacijama
- razumjeti poznate izraze i jednostavne fraze vezane uz svakodnevni život i neposredno okružje

Tipovi zadataka

- zadatci pridruživanja
- zadatci višestrukog izbora

Redni broj zadatka	Ispitivana podvještina	Vrsta zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
3.	razumjeti glavnu poruku i kontekst	pridruživanje	4	4
4.	razumjeti glavnu poruku i pojedinosti u tekstu	višestruki izbor	4	4

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Svaki odgovor nosi jedan bod.

PISANO IZRAŽAVANJE

Cilj ispita

Ispitati učenikovu sposobnost izražavanja u pisanom obliku vrlo ograničenim brojem jednostavnih gramatičkih i leksičkih struktura i rečeničnih uzoraka usko vezanih uz poznate i konkretne situacije i prepisati poznate riječi i kratke fraze u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u, HNOS-u, i PIP-u, učenici na kraju četvrtoga razreda (na razini A1) mogu:

- prepisati poznate riječi i kratke fraze

Tipovi zadataka:

- prepisivanje podataka iz teksta
- popunjavanje riječi u rečenice

Redni broj zadatka	Ispitivana podvještina	Vrsta zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
5.	Nadopunjavanje teksta prepisivanjem	pridruživanje	5	5
6.	Nadopunjavanje teksta prepisivanjem	prepisivanje	3	3

* prema vrstama tekstova navedenima u specifičnim ishodima za vještinu pisanja i prema HNOS-u i PIP-u za talijanski jezik i prvom, drugom, trećem i četvrtom razredu u osnovnoj školi u RH.

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Svaki odgovor nosi jedan bod.

Struktura ispita

Ispit traje 30 minuta i sastoji se od dvaju dijelova.
Udjeli dijelova u ispitu su sljedeći:

Dio ispita	Broj zadataka	Broj bodova	Udio u ukupnom broju bodova	Trajanje
Slušanje	2	8	33,5%	10 minuta
Čitanje i pisanje	4	16	66,5%	20 minuta
Cijeli test	6	24	100%	30 minuta

Raščlanjen po pojedinim udjelima, ispit izgleda ovako:

Sastavnica	Rn. broj	Cilj zadatka	Tip zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
Slušanje	1.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja/ specifičnih informacija	povezivanje	4	4
Slušanje	2.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja / specifičnih informacija	višestruki izbor	4	4
Čitanje	3.	razumijevanje poruke i pojedinosti u tekstu	pridruživanje	4	4
Čitanje	4.	razumijevanje poruke i pojedinosti u tekstu	višestruki izbor	4	4
Pisanje	5.	Nadopunjavanje teksta prepisivanjem	pridruživanje	5	5
Pisanje	6.	Nadopunjavanje teksta prepisivanjem	prepisivanje	3	3

Prilog 1 - Primjeri zadataka

I. SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Na slici su odjevni predmeti. Označeni su brojevima. **Poslušaj** tekst. Na prazne crte upiši brojeve odjeće **onim redoslijedom** kojim ih čuješ. Svaki broj upiši na odgovarajuću crtu kao u primjeru. **Tri** su predmeta na slici višak! Ostavi prazno mjesto ako ti neka riječ nije poznata.

Cosa cerca Marco? 1 , 3 , 7 , 2 , 5 .

La stanza di Marco è disordinata. Lui cerca la canottiera, la maglietta, la tuta, i calzini e le scarpe da ginnastica.

II. ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Pročitaj tekst.
Samo je jedan točan odgovor!
Svaki se točan odgovor odnosi samo na ono što si pročitao u tekstu.
Zaokruži točan odgovor kao u primjeru ispod teksta.

Una gita

Oggi fa caldo. C'è il sole. I bambini con i loro maestri vanno a visitare Platak. L'autobus arriva davanti alla scuola. Tutti cantano e ridono. Marina è affammata e mangia una pesca. Roberto è assettato e beve un succo di frutta. Si fermano su un bel prato. Le bambine raccolgono le margherite e i bambini giocano al pallone. La sera stanchi ma contenti tornano dalle loro famiglie.

Primjer:

0. Il tempo è
a) brutto
b) nuvoloso
(c) bello
d) bravo

1. I bambini e i maestri fanno
a) una festa
(b) una gita
c) uno spettacolo
d) un concerto

2. La classe va
a) al mare
b) in città
(c) in montagna
d) in campagna

3. In autobus sono tutti
(a) allegri
b) tristi
c) silenziosi
d) addormentati

4. La sera tutti tornano
a) a scuola
(b) a casa
c) in classe
d) sul prato

III. PISANO IZRAŽAVANJE

Nadopuni rečenice odgovarajućim riječima kao što je u primjeru!
Pazi, **tri** su riječi višak.

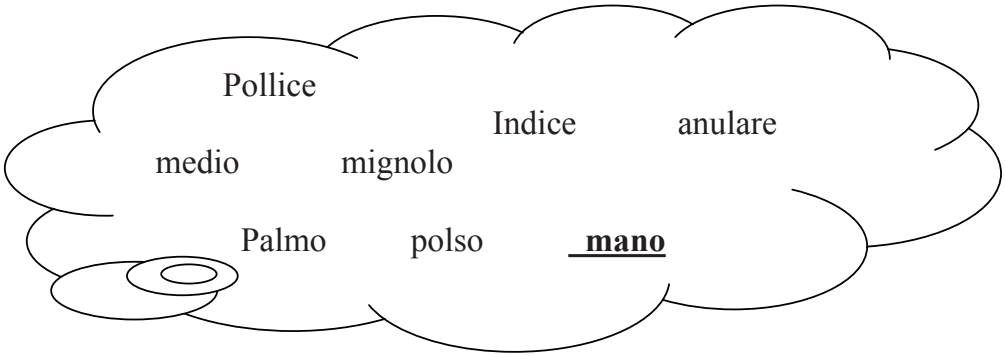

Primjer:

0. La **mano** ha cinque dita.

1. Il terzo dito della mano si chiama _____medio_____.
2. Il secondo dito della mano si chiama ____indice_____.
3. Il quinto dito della mano si chiama ____mignolo____.
4. Il quarto dito della mano si chiama _____anulare____.
5. Il primo dito della mano si chiama _____police_____.

5. TEHNIČKI OPIS ISPITA

5. 1. PRIBOR

Na ispitu učenici smiju koristiti pribor za pisanje i brisanje. Učenici ne smiju koristiti rječnike i druga pomagala.

5. 2. UPUTE ZA UČENIKE

Svi odgovori pišu se isključivo **pisanim slovima**.

6. PROVEDBA ISPITA

6.1.Sudjelovanje u ispitivanju

Ispitivanjem će biti obuhvaćeni svi učenici četvrtih razreda u osnovnim školama Republike Hrvatske koji dobiju suglasnost roditelja za sudjelovanje u ispitivanju.

Ispit je jednak za sve učenike.

Svi će učenici biti obaviješteni o važnim pojedinostima ispitivanja.

Ispitni su materijali pisani hrvatskim jezikom. Pripadnici nacionalnih manjina mogu pisati ispit na svome materinskome jeziku.

Učenicima koji ne mogu pisati ispit na isti način kao i drugi učenici *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* prilagodit će ispitnu tehnologiju (ispitni materijal i ispitni postupak, primjerice: uvećan ispis ispita, produženo vrijeme pisanja i sl.).

6.2. Vrijeme održavanja ispita

Ispit će biti proveden **2. i 3. travnja 2008. godine**.

6.3. Oblik i trajanje ispitivanja

Ispitni instrument za učenike četvrtih razreda u školskoj godini 2007./2008. pisanoga je oblika. Čini cjelinu sastavljenu od nastavnih sadržaja Hrvatskoga jezika, Prirode i društva, Matematike i stranoga jezika u redovnoj nastavi.

Ispit se piše u dva dana, a sastoji se od četiriju dijelova.

Prvi dan učenici rješavaju prvi i drugi dio ispita.
Prvi dio ispita piše se 35 minuta.
Nakon toga je stanka od 10 minuta.
Drugi dio ispita piše se 30 minuta.

Drugi dan ispitivanja predviđen je za treći i četvrti dio ispita.
Treći dio ispita piše se 35 minuta.
Nakon toga učenici imaju stanku od 10 minuta.
Četvrti dio ispita piše se 30 minuta.
6.4. Ispitne sastavnice

1. dan

I. dio – čitanje i razumijevanje književnoumjetničkoga teksta;
jezični zadatci (35 minuta)
II. dio – pisanje sastavka (30 minuta)

2. dan
III. dio – zadatci koji integriraju nastavne sadržaje
(Priroda i društvo, Matematika, Hrvatski jezik) (35 minuta)
IV. dio – strani jezik u redovnoj nastavi (30 minuta)

6.4. Izražavanje rezultata na ispitu

Učinak na ispitima ne će se ocjenjivati uobičajenim ocjenama (odličan, vrlo dobar, dobar, dovoljan i nedovoljan), nego će se rezultati iskazati kao postotak postignutih bodova (od 0% do 100%).

Ne će se iskazivati pojedinačni rezultati učenika i škola, nego će rezultati biti

iskazivani zbrojno po pojedinim skupinama obilježja.

PRILOG 4

Ispitni katalog za učitelje talijanskoga materinskoga jezika

Verifica nazionale esterna delle competenze acquisite dagli alunni alla fine della quarta classe delle scuole elementari italiane in Croazia
durante l'anno scolastico 2007/2008

Catalogo del sapere per gli insegnanti

marzo 2008

Editore:
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja,
Centro nazionale per la valutazione esterna dell'istruzione

Per l'editore:
Goran Sirovatka
Direttore del *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja,*
Centro nazionale per la valutazione esterna dell'istruzione

I materiali sono stati curati dai membri della Commissione d'esperti incaricati alla preparazione della verifica:

ROSANNA BIASIOL BABIĆ, insegnante di classe diplomata, OŠ-SE *Giuseppina Martinuzzi*, Pola-Pula

LUCIANA KRULJAC-LEGAC, insegnante di classe, OŠ-SE *Belvedere*, Fiume-Rijeka

ROSALIA MASSAROTTO, prof. di lingua e letteratura italiana, OŠ-SE *Dolac*, Fiume-Rijeka

INDICE

1. Introduzione 4
   1.1. Scopi della valutazione esterna 4
2. Finalità della valutazione esterna 5
   2.1. Finalità educativo-istruttive generali nell'insegnamento di classe 5
   2.2. Finalità generali dell'esame di lingua italiana, lingua croata, matematica, natura, società e della prima lingua straniera 5
2.3. Obiettivi specifici dell'insegnamento 6
3. Struttura dell'esame 10
   3.1. Adesione 10
   3.2. Forma e durata dell'esame 11
   3.3. Composizione dell'esame 11
4. Le lingue straniere nell'insegnamento di classe 22
   4.1. La lingua inglese 23
5. Modalità 30
   5.1. Occorrente 30
   5.2. Istruzioni per gli alunni 30
   5.3. Calendario 31
   5.4. Valutazione 31
7. Bibliografia 31

1. INTRODUZIONE

Spettabili direttori, insegnanti e collaboratori specializzati,

siete testimoni dell'introduzione di significative modifiche nell'educazione e nell'istruzione, ovvero dell'introduzione del piano e programma secondo lo Standard formativo nazionale della Croazia (HNOS). Per realizzare i fini previsti dal piano e dal programma d'insegnamento è fondamentale seguire e valutare la qualità dell'insegnamento stesso. A questo scopo il Centro nazionale per la valutazione esterna dell'istruzione - *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja,* in collaborazione con l'Istituto per le scienze sociali *Ivo Pilar* e l'appoggio del Ministero per le scienze, l'educazione e lo sport quest'anno estende il progetto sperimentale di valutazione esterna delle competenze, iniziato lo scorso anno, ad altre materie e altre classi.
L'intento di questo progetto è valutare il livello delle competenze, delle conoscenze e delle abilità degli alunni alla fine della quarta e dell'ottava classe elementari, come pure determinare a che livello gli alunni sono capaci di affrontare e risolvere i problemi usufruendo delle loro capacità intellettive e cognitive.
Confidando nel successo di questo progetto ci auguriamo che i risultati possano contribuire al miglioramento qualitativo della scuola.

1.1. Scopi della valutazione esterna

Il progetto sperimentale di valutazione esterna delle competenze degli alunni delle IV classi delle scuole elementari si propone fondamentalmente di determinare il livello delle competenze, delle conoscenze e delle abilità permanenti acquisite nelle singole materie e in particolari campi d'insegnamento. Il fine di questo progetto è, inoltre, valutare quanto gli alunni sono abilitati al collegamento interdisciplinare dei contenuti nell'ambito del processo istruttivo delle scuole elementari della Repubblica di Croazia.
Oltre a quanto detto sopra il progetto stabilisce i seguenti fini:

- informare le scuole sulla procedura riguardante la valutazione esterna standardizzata delle competenze di lingua italiana quale lingua materna, di lingua croata quale lingua d'ambiente, di matematica, natura, società e di lingua straniera;
- adottare la procedura della valutazione esterna quale indirizzo per lo sviluppo del processo educativo-istruttivo e la trasformazione del modello educativo in accordo con i documenti strategici del Ministero delle scienze, dell'istruzione e dello sport onde migliorare la qualità dell'insegnamento, in accordo con le direttive dell'articolo 4 della Legge sul Centro nazionale per la valutazione esterna dell'istruzione – Zakon o nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

2. FINALITÀ DELLA VALUTAZIONE ESTERNA

2.1. Finalità educativo-istruttive generali nell'insegnamento di classe

Nell'insegnamento di classe sono compresi tutti gli alunni dalla prima alla quarta classe della scuola elementare. Questo periodo istruttivo è caratterizzato da specificità nello sviluppo linguistico, cognitivo, sociale ed emotivo dell'alunno che richiedono un approccio particolare nell'istruzione.
Lo Standard formativo (HNOS), il piano e il programma d'insegnamento rilevano l'importanza dell'istruzione basata sull'esperienza e la ricerca, al fine di stimolare la motivazione interna dell'alunno e contribuire al conseguimento di un sapere duraturo e utilizzabile.

Le finalità educativo-istruttive generali nell'insegnamento di classe sono:

- abilitare allo studio permanente;
- abilitare al pensiero critico e alla soluzione dei problemi;
- esercitare varie forme di scrittura;
- conseguire il sapere permanente importante nei singoli campi d'insegnamento.

Le finalità si attuano tramite i contenuti determinati dal Piano e Programma d'insegnamento debitamente correlati.

2.2. Finalità generali dell'esame di lingua italiana, lingua croata, matematica, natura, società e della prima lingua straniera

Con quest'esame si verificano le seguenti conoscenze, competenze e abilità acquisite al termine della classe IV:

- la capacità di comunicare in lingua italiana, quale lingua materna, in lingua croata, quale lingua d'ambiente e in lingua inglese, quale prima lingua straniera, che si manifesta attraverso le abilità di ascolto, parlato*, scrittura e lettura;
- la capacità di formulare pensieri critici;
- l'acquisizione di competenze in campo matematico, naturale esociale;
- la capacità di risolvere i problemi con l'applicazione delle cognizioni acquisite in tutti i campi dell'istruzione.

Attraverso la prova integrata si verificano le competenze sunnominate contemporaneamente in tutte le materie d'esame: lingua italiana, lingua croata, matematica, natura, società e lingua inglese.

* Quest'anno non si verifica il parlato.

2.3. Obiettivi specifici dell'insegnamento

LINGUA ITALIANA E LINGUA CROATA

COMPETENZE E OBIETTIVI	LIVELLI D'APPRENDIMENTO
• lettura autonoma del testo	applicazione
• saper capire ed interpretare il testo letto	applicazione analisi
• collegare i personaggi col luogo ed il tempo dell'azione nel testo in prosa	analisi
• collegare i fatti col tempo ed il luogo dell'azione nel testo in prosa	analisi
• sostituire e distinguere gli eventi nei testi narrativi	analisi
• sostituire gli eventi importanti nella narrazione	comprensione analisi
• determinare i collegamenti causa-effetto	comprensione analisi
• sostituire e distinguere la tesi dalle dimostrazioni	comprensione analisi
• determinare le cause di eventi distinti	comprensione analisi
• concludere in base agli elementi dati	comprensione analisi
• riconoscere il linguaggio figurato	comprensione analisi
• individuare il messaggio del testo letto	comprensione analisi
• individuare e distinguere le parti del testo: introduzione, sviluppo, conclusione	comprensione analisi
• spiegare il significato di semplici espressioni figurate	comprensione applicazione produzione

• eseguire confronti lessicali	comprensione applicazione
• individuare le unità sillabiche della parola*	comprensione applicazione
• comporre frasi usando parole date	comprensione applicazione
• distinguere articoli*, nomi, preposizioni*, verbi, aggettivi	comprensione applicazione
• modulare parole in base alle norme grammaticali	comprensione analisi applicazione
• scrivere usando correttamente le regole ortografiche	comprensione applicazione
• produzione di testi	comprensione analisi produzione
• divisioni in sillabe*	comprensione analisi

* Specificità della lingua italiana

LINGUA INGLESE (quale prima lingua straniera)

COMPETENZE E OBIETTIVI	**LIVELLI D'APPRENDIMENTO**
• ascoltare testi articolati lentamente e con precisione e comprenderne il significato	comprensione applicazione
• comprendere ed eseguire le istruzioni	comprensione applicazione
• ascoltare, comprendere e applicare brevi e semplici indicazioni per l'orientamento stradale	comprensione applicazione
• memorizzare numeri	memorizzazione
• saper dire le ore	comprensione applicazione
• collegare i contenuti linguistici visivi e sonori	comprensione

• individuare e comprendere le caratteristiche tipiche della lingua inglese: la fonologia, il ritmo, gli accenti, l'intonazione	analisi
• comprendere brevi e semplici enunciati e frasi interrogative; comprendere le intenzioni fondamentali dell'interlocutore	comprensione
• comprendere in maniera globale e selettiva il significato di un testo dal contenuto noto	comprensione
• individuare la pronuncia e l'intonazione tipica della lingua inglese e le differenze rispetto la lingua materna	comprensione
• comprendere l'articolazione delle parole (*spelling*)	comprensione applicazione
• memorizzare parole e frasi in base a modelli sonori precedentemente assimilati	memorizzazione
• individuare e comprendere nomi noti, parole e frasi semplici in brevi testi scritti (iscrizioni, manifesti, cataloghi e brevi dialoghi)	comprensione
• comprendere e leggere brevi e semplici testi da cartolina e semplici avvisi inerenti situazioni quotidiane	comprensione applicazione
• usare le illustrazioni come ausilio per la comprensione del contenuto, dei rapporti di spazio, del testo e del contesto.	comprensione applicazione
• saper prendere appunti e usare elementi visivi	applicazione
• scrivere brevi e semplici cartoline	comprensione applicazione produzione
• compilare moduli con dati personali e/o informazioni su temi noti	applicazione
• scrivere semplici frasi su di sé e su personaggi inventati, sulle loro azioni, rispondere per iscritto a domande, scrivere testi guidati brevi su tema noto	comprensione applicazione produzione
• scrivere numeri, nomi e il proprio recapito	applicazione
• ricopiare parole note e brevi frasi	applicazione

MATEMATICA

COMPETENZE E OBIETTIVI	**LIVELLI D'APPRENDIMENTO**
• calcolare le espressioni numeriche usando le quattro operazioni matematiche: addizione, sottrazione, moltiplicazione e divisione	comprensione applicazione
• eseguire calcoli con operazioni di primo e secondo grado	comprensione analisi applicazione
• trasformare il linguaggio matematico in espressioni algebriche	comprensione analisi applicazione
• calcolare usando le unità di misura convenzionali di lunghezza, peso, tempo e moneta	comprensione applicazione
• applicare conoscenze numeriche a problemi contestuali collegati con la realtà	comprensione analisi applicazione
• calcolare il valore approssimativo	comprensione analisi applicazione
• determinare ed esprimere rapporti reciproci tra rette e segmenti	comprensione applicazione
• tracciare e contrassegnare rette e segmenti	comprensione applicazione
• disegnare usando strumenti geometrici; contrassegnare le parti del disegno geometrico	comprensione applicazione

NATURA E SOCIETÀ

COMPETENZE E OBIETTIVI	LIVELLI D'APPRENDIMENTO
• determinare ed esprimere i legami di parentela	comprensione applicazione
• distinguere il passato, il presente e il futuro	comprensione applicazione
• orientarsi nel tempo	comprensione applicazione
• determinare ed esprimere il rapporto causa-effetto tra le stagioni e le condizioni meteorologiche	comprensione analisi

• determinare ed esprimere il rapporto causa-effetto tra le stagioni e i cambiamenti della natura	comprensione analisi
• determinare ed esprimere il rapporto causa-effetto tra gli avvenimenti e il comportamento degli uomini nel passato	comprensione analisi
• determinare ed esprimere il rapporto causa-effetto tra i tipi di insediamenti urbani e il modo di vivere delle persone	comprensione analisi
• orientarsi nello spazio con cambiamenti di posizione	comprensione applicazione
• orientarsi sulla carta geografica	comprensione applicazione
• interpretare i colori e i simboli della carta geografica	comprensione applicazione
• determinare ed esprimere il rapporto causa-effetto tra la salvaguardia della salute e il comportamento delle persone	comprensione analisi

3. STRUTTURA DELL'ESAME

3.1. Adesione

L'esame include tutti gli alunni delle quarte classi delle scuole elementari della Repubblica di Croazia.
Il test è uguale per tutti gli alunni.
Tutti gli alunni riceveranno in tempo le indicazioni necessarie per sostenere l'esame.
Gli alunni che frequentano le scuole italiane sostengono l'esame in lingua italiana, tranne in quella parte riguardante la lingua croata e in parte nell'esame di lingua inglese.
Agli alunni che non possono scrivere l'esame come gli altri, il *Centro nazionale per la valutazione esterna dell'istruzione* adatterà la tecnologia dell'esame (il materiale d'esame sarà stampato a caratteri ingranditi, si prolungherà i tempi di scrittura, ecc.).

3.2. Forma e durata dell'esame

Nell'anno scolastico 2007/2008 tutti gli alunni delle classi quarte sostengono l'esame in forma scritta. L'esame è un'unità composta da contenuti riguardanti la lingua italiana, la lingua croata, la matematica, la natura, la società e la prima lingua straniera.
L'esame si svolge in tre giorni ed è composto da sei parti:

I giorno	
Parte I – Lingua italiana: lettura e comprensione del testo letterario; quesiti linguistici.	35 minuti
Parte II – Lingua italiana: scrittura di un componimento.	30 minuti
II giorno	
Parte III – Lingua croata: lettura e comprensione del testo letterario; quesiti linguistici.	35 minuti
Parte IV – Lingua croata: scrittura di un componimento.	30 minuti
III giorno	
Parte V – Esercizi integrati di natura, società e matematica.	35 minuti
Parte VI – Lingua straniera	30 minuti

3.3. Composizione dell'esame

Primo giorno

I parte dell'esame – ***Lingua italiana****:* lettura e comprensione del testo letterario.

Si verifica l'apprendimento delle regole linguistiche, dei concetti grammaticali ed ortografici.

Descrizione:

Nella prima parte dell'esame gli alunni leggono il testo letterario e rispondono per iscritto alle domande. Si tratta di un testo completo, in prosa, adeguato all'età dell'alunno. Si esaminano le conoscenze, le competenze e le abilità permanenti nel campo della comprensione testuale e dell'espressione linguistica, ovvero della grammatica, dell'ortografia e del lessico.

ESEMPIO DI TESTO – il racconto

L'albero in affitto

In un prato c'era un albero tutto solo…

Stanco di non avere nessuno con cui parlare, l'albero tutto solo decise un giorno di appendere al suo ramo più bello un grande cartello con la scritta "AFFITTO RAMI", e aspettò tutta l'estate. Arrivò uno scoiattolo: cercava un posto per passare l'inverno al caldo. Dopo aver ammucchiato ghiande e semi, preparò la sua tana. "Che bellezza" pensò l'albero, tutto contento di aver trovato l'inquilino. Ma non fece nemmeno in tempo a chiedergli:

- Come ti chiami? – che lo scoiattolo si era già addormentato.

Con un gran ronzio venne all'improvviso uno sciame di centoundici api. L'albero, dopo aver cercato di imparare a memoria i nomi di tutte quelle api, sentì un gran mal di testa, e per la fatica fatta si addormentò. E dormì tutto l'inverno… Quando si risvegliò, a primavera, era cresciuto tanto, ma tanto, che i rami erano arrivati a toccare le stelle. "Mamma mia! E adesso come faccio?" pensò l'albero. "Da quest'altezza non riesco a vedere più nessuno!". Ma quando venne la notte, nel cielo spuntò uno spicchio di luna, giallo come un limone. Un poco pauroso l'albero cominciò a parlare con la luna, che non aveva niente da fare e sapeva tante cose. I due divennero subito amici e l'albero si sentì davvero contento.

P. Caielli*, L'albero in affitto,* Einaudi

ESEMPI DI ESERCIZI, TIPO DI SOLUZIONE E METODO VALUTATIVO

Gli alunni risolvono gli esercizi inerenti al testo letto, dopo di che vengono proposti gli esercizi di verifica delle competenze linguistiche.
È previsto un totale di 15 esercizi di tipo aperto e chiuso.

Tipo di esercizio	**Numero di esercizi**
Esercizi di completamento o a risposta breve (una parola, un gruppo di parole o una frase)	10
Esercizi di collegamento	2
Esercizi a scelta multipla	2
Esercizi di scomposizione	1

Esercizi di completamento o a risposta aperta

Gli esercizi sono composti da domande alle quali gli alunni rispondono con una o più parole o con una breve frase.

Esempi di esercizi:

- Perché l'albero decide di affittare i suoi rami?

_____ .

SOLUZIONE:

L'albero decide di affittare i suoi rami perché era stanco di non avere nessuno con cui parlare.
Perché era stanco di non avere nessuno con cui parlare.
Per avere compagnia.
(o tutto ciò che risponde logicamente alla domanda) **1 punto**

- Chi arriva sull'albero dopo lo scoiattolo?

Dopo lo scoiattolo sull'albero arriva _____ .

SOLUZIONE:

Uno sciame d'api.
Uno sciame di 111 api.
Uno sciame di centoundici api. **1 punto**

Esercizi di collegamento

Negli esercizi di collegamento i dati sono raggruppati e gli alunni devono collegarli logicamente, in base ad un determinato criterio (cause e conseguenze, problemi e soluzioni…).

Esempio:

- Collega con una linea ogni parola a sinistra con la corrispondente a destra.

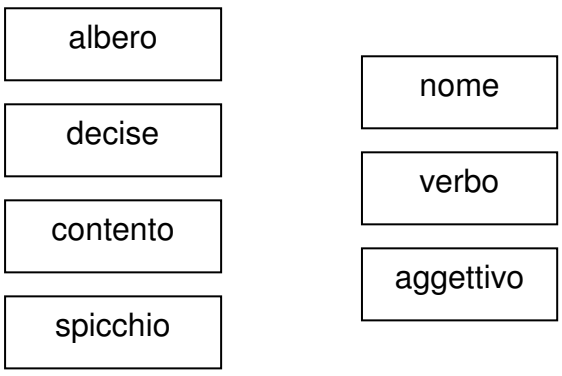

SOLUZIONE:

nome – albero, spicchio
aggettivo - contento
verbo - decise

Ogni collegamento esatto vale 0,5 punti Totale **2 punti**

Esercizi a scelta multipla

Negli esercizi a scelta multipla vengono proposte quattro possibili soluzioni tra le quali gli alunni possono scegliere un'unica risposta esatta.

Esempio:

- Lo scoiattolo che arriva sull'albero

  a) Cerca delle ghiande da mangiare.
  b) Cerca dei rami su cui giocare.
  c) Cerca un posto in cui passare l'inverno.
  d) Cerca un posto in cui organizzare una festa.

SOLUZIONE:

c) Cerca un posto in cui passare l'inverno.

1 punto

Esercizi di scomposizione

Negli esercizi di scomposizione gli alunni dividono in sillabe alcune parole.

Esempio:

- Dividi in sillabe le seguenti parole, ricopiandole sullo spazio apposito:

  ammucchiato _____
  risvegliò _____
  affitto _____
  ghiande _____

SOLUZIONE:

am-muc-chia-to
ri-sve-gliò
af-fit-to
ghian-de

Ogni scomposizione esatta vale 0,5 punti Totale **2 punti**

II parte dell'esame – ***Lingua italiana**:* scrittura del componimento.

In questa parte si verificano le competenze e le abilità degli alunni nell'espressione scritta. Si valutano tutte quelle componenti del testo scritto che si valutano anche nell'insegnamento regolare:

- la struttura del componimento (composizione);
- la logica del contenuto e il collegamento delle frasi (uso dei connettivi);
- l'originalità delle costruzioni linguistiche;
- la ricchezza di contenuto;
- la correttezza grammaticale e ortografica.

Descrizione:

L'esercizio si può riferire ad alcune forme d'espressione linguistica che si esercitano nell'insegnamento regolare della lingua italiana dalla I alla IV classe le quali presuppongono una certa ricchezza di contenuti e una struttura testuale relativamente sviluppata.

CRITERI PER LA VALUTAZIONE DELLA PRODUZIONE SCRITTA

COMPETENZE VERIFICATE		**PUNTI**
1. Fonologia	Punteggiatura	0 1 2
	Ortografia	0 1 2
2. Lingua	Morfologia	0 1 2
	Sintassi	0 1 2
	Proprietà lessicale	0 1 2
3. Contenuto	Chiarezza espositiva	0 1 2 3
	Originalità	0 1 2 3
	Aderenza al tema	0 1 2 3
TOTALE		**19**

Secondo giorno

III parte dell'esame – ***Lingua croata**:* lettura e comprensione del testo letterario.

Si verifica l'apprendimento delle regole linguistiche, dei concetti grammaticali ed ortografici.

Descrizione:

Nella prima parte dell'esame gli alunni leggono il testo letterario e rispondono per iscritto alle domande. Si tratta di un testo completo, in prosa, adeguato all'età dell'alunno. Si esaminano le conoscenze, le competenze e le abilità permanenti nel campo della comprensione testuale e dell'espressione linguistica, ovvero della grammatica, dell'ortografia e del lessico.

ESEMPIO DI TESTO - il racconto:

Zlatna djevojka

Nekada davno, blizu sela Gradišta, u ravnoj Slavoniji, nalazila se lijepa, velika kula. Njezin je gospodar imao kćer jedinicu. Ta je ljepotica bila jako pobožna.

U ratu s Turcima, 1621. godine gospodar pogine. Sve njegovo bogatstvo i imanje ostalo je kćeri jedinici. Turci su doznali da je sada gospodarica imanja žena. Odlučili su pogubiti gospodaricu i prisvojiti njezinu zemlju.

Dočuli su da o svakom blagdanu djevojka i okolni narod u velikom broju posjećuju crkvu. Napali su crkvu jedne nedjelje.

Strah je sledio srca ljudi. Stradalo je mnogo naroda, a djevojka nekako pobjegla.

Turci su temeljito pregledali crkvu i kulu, ali djevojke nigdje nije bilo. Krenuli su u potjeru za njom.

Bježeći djevojka naiđe na kola s upregnutih osam volova. Sjedne na kola i potjera volove. Volovi jurnu što brže mogu prema kuli. Djevojka pobjegne u kulu, a Turci za njom. Kad je izgledalo da nema nikakva izlaza, smiluje joj se Bog. Otvori se brežuljak i ona s kolima i volovima propadne u zemlju. Turci ostanu praznih ruku. Bijesni, sruše kulu, jedino crkvu nisu mogli.

Čim su propali u zemlju, djevojka, volovi i kola odmah su se u zlato pretvorili. Godinama narod kopa po brežuljku tražeći zlatnu djevojku, a nalazi samo ostatke njezine kule.

Da *Legende i predaje o Hrvatima*

ESEMPI DI ESERCIZI, TIPO DI SOLUZIONE E METODO VALUTATIVO

Gli alunni risolvono gli esercizi inerenti al testo letto, dopo di che vengono proposti gli esercizi di verifica delle competenze linguistiche.
È previsto un totale di 16 esercizi di tipo aperto e chiuso.

Tipo di esercizio	**Numero di esercizi**
Esercizi di completamento o a risposta breve (una parola, un gruppo di parole o una frase)	12
Esercizi di collegamento	3
Esercizi a scelta multipla	1

Esercizi di completamento o a risposta aperta

Gli esercizi sono composti da domande alle quali gli alunni rispondono con alcune parole o con una breve frase.

Esempi di esercizi:

- Turci su srušili kulu zato što _____

SOLUZIONE:
...nisu uspijeli uhvatiti djevojku
(o tutto ciò che completa logicamente la frase) **1 punto**

- Esprimi con parole tue la frase "*Strah je sledio srca ljudi*".
(bisogna mantenere il senso della frase).
_____

SOLUZIONE:
Ljudi su se smrtno uplašili.
Ljudi su umrli od straha.
(e tutte le frasi che possono rispondere a quanto chiesto)

Gli alunni non hanno capito il senso della frase. **0 punti**
Gli alunni hanno capito il senso della frase **2 punti**

Esercizi di collegamento e riassetto

Negli esercizi di collegamento e riassetto i dati sono raggruppati e gli alunni devono collegarli logicamente, in base ad un determinato criterio.
(cause e conseguenze, problemi e soluzioni…)

Esempi:

a) esercizi di collegamento

- Collega con una linea ogni parola a sinistra con la corrispondente a destra.

kula	imenica
zlatna	glagol
zlato	pridjev
kopaju	

SOLUZIONE:
pridjev - zlatna
imenica - kula, zlato
glagol - kopaju

Ogni collegamento esatto vale 0,5 punti Totale **2 punti**

b) esercizi di riassetto

- Forma una frase con le parole date. Usa tutte le parole e non cambiare la loro forma.

  voljom kći spasila se od ljepotica Božjom Turaka

  _____

SOLUZIONE:
Kći ljepotica spasila se od Turaka Božjom voljom.
Ljepotica kći spasila se od Turaka Božjom voljom.
Božjom se voljom Ljepotica kći spasila od Turaka. Itd **1 punto**

Esercizi a scelta multipla

Negli esercizi a scelta multipla vengono proposte quattro possibili soluzioni tra le quali gli alunni possono scegliere un'unica risposta esatta.

Esempio:

- Di che cosa si tratta nel racconto?

  O čemu se govori u zapletu ove priče:

  a) O ljepoti kraja u kojemu živi glavni lik priče.
  b) O namjeri Turaka da osvoje djevojčino imanje.
  c) O tome kako su se djevojka, volovi i kola pretvorili u zlato.
  d) O tome kako je djevojka s kolima i volovima propala u zemlju.

SOLUZIONE:
b) O namjeri Turaka da osvoje djevojčino imanje. **1 punto**

IV parte dell'esame – ***Lingua croata**:* stesura del componimento.

In questa parte si verificano le competenze e le abilità degli alunni nell'espressione scritta.
Si valutano tutte quelle componenti del testo scritto che valutiamo anche nella prassi dell'insegnamento regolare:

- la struttura del componimento (composizione);
- la logica del contenuto e il collegamento delle frasi (uso dei connettivi);
- l'originalità delle costruzioni linguistiche (frasi ed espressioni che l'alunno ha creato da solo non quelle attinte da altri); varietà di contenuto al posto delle ripetizioni di costruzioni con irrilevanti differenze linguistiche, ad esempio: "*Dječak je zakasnio. I onda je on zakasnio pa mu je mama rekla da zašto je zakasnio*." e simili;
- la correttezza grammaticale e ortografica;
- l'ordine e la precisione nella scrittura.

Descrizione:

L'esercizio si può riferire ad alcune forme d'espressione linguistica che si esercitano nell'insegnamento regolare della lingua croata dalla I alla IV classe le quali presuppongono una certa ricchezza di contenuti e una struttura testuale relativamente sviluppata.

Esempio di componimento:

- „Bježeći djevojka naiđe na kola s upregnutih osam volova. Sjedne na kola i potjera volove. Volovi jurnu što brže mogu... "
  ... i odvedu djevojku u čudesnu zemlju.

- Koga je tamo susrela i što je doživjela? Napiši u sastavku.

0 punti – Il componimento non viene preso in considerazione.

Contenuto:

composizione	0	1	2	3
originalità	0	1	2	3
logica testuale	0	1	2	3

Espressione:

vocabolario e stile	0	1	2
scrittura delle frasi	0	1	2
scrittura delle parole	0	1	2
ortografia	0	1	2
calligrafia	0	1	

Si sommano i risultati ottenuti in tutti i campi.

Terzo giorno

V parte dell'esame – Matematica, natura e società

Il terzo giorno si risolvono gli esercizi con i quali si verifica l'assimilazione dei contenuti di matematica, natura e società.

Tipo di esercizio	**Numero di esercizi**
Esercizi a risposta breve	12
Esercizi a scelta multipla	8
Esercizi integrati	3

Esercizi a scelta multipla:

Negli esercizi a scelta multipla sono proposte quattro possibili risposte tra cui l'alunno sceglie quella esatta.

Esempio:

- Per la costruzione della parte meridionale di una torre a quattro lati sono stati usati 567 grandi blocchi di pietra. Valuta quanti di questi blocchi sono necessari per costruire la torre se questa ha i muri tutti uguali.

  a) Circa 2400 pezzi
  b) Circa 3200 pezzi
  c) Circa 1620 pezzi
  d) Circa 4400 pezzi

SOLUZIONE:
a) Circa 2400 pezzi **2 punti**

- Scappando la ragazza s'imbatte in un carro carico d'uva appena vendemmiata. In quale mese si svolgeva l'azione?

  a) luglio
  b) febbraio
  c) settembre
  d) dicembre

SOLUZIONE:
c) Settembre **1 punto**

Esercizi a risposta breve

Gli esercizi a risposta breve comprendono domande alle quali gli alunni rispondono con alcune parole o con una semplice frase.

Esempi:

- L'avvenimento di cui narra la leggenda si è svolto nell'anno 1621. Determina in che secolo si svolgono i fatti.

  _____

SOLUZIONE:
(I fatti si svolgono nel) XVII secolo **1 punto**

- Aumenta il numero 6997 per il quoziente dei numeri 2891 e 7.

SOLUZIONE:
– per il risultato esatto indipendentemente dall'impostazione dell'esercizio **2 punti**
- per l'esercizio risolto parzialmente **1 punto**

- È dato il punto A.

a) Traccia la retta che passa per il punto A.
b) Traccia il segmento perpendicolare alla retta tracciata.
c) Segna i punti estremi del segmento.

- A

SOLUZIONI:
a) La retta tracciata passa per il punto A **1 punto**
b) Il segmento è perpendicolare alla retta **1 punto**
c) Sono stati segnati i punti estremi **1 punto**

Esercizi integrati

- La ragazza passeggiava per il bosco del MONTE DI POŽEGA. Ha visto un faggio alto 25 metri, un abete di 35 metri, una quercia di 32 metri, un ginepro di 28 metri e un castagno alto 16 metri.

a) Trascrivi in corsivo le parole scritte con le lettere in stampatello.

_____

b) Il più alto albero a foglia caduca che la ragazza ha visto è:

_____

c) Qual è l'altezza totale degli alberi sempreverdi elencati nell'esercizio?

_____

d) Calcola la differenza d'altezza tra l'albero sempreverde e l'albero a foglia caduca più alti. Esprimi in centimetri la differenza ottenuta.

_____

SOLUZIONI:
a) Monte di Požega **1 punto**
b) quercia **1 punto**
c) 300 cm **1 punto**
d) 63 m **1 punto**

VI parte dell'esame

Nella sesta parte dell'esame si verificano le conoscenze, le competenze e le abilità permanenti acquisite nella lingua straniera.

4. LE LINGUE STRANIERE NELL'INSEGNAMENTO DI CLASSE

Il sistema educativo ha l'obbligo di seguire tutti i cambiamenti della società moderna che richiede sempre maggiori capacità comunicative nelle situazioni interpersonali e interculturali, come la capacità di lavorare in gruppo, di risolvere problemi, ecc.
È indubbio che, essendo sempre più frequenti i contatti internazionali e interculturali, a livello personale e professionale, come pure quelli in rete, conoscere le lingue straniere rappresenta una delle **competenze fondamentali** che il singolo deve acquisire.
La conoscenza delle lingue straniere offre mobilità a livello personale, facilita l'impiego sia nel proprio paese sia all'estero, assicura a tutti le medesime condizioni nell'informazione, rende accessibili le nuove fonti del sapere.
Le competenze di comunicazione orale e scritta nelle lingue straniere ampliate con elementi di competenza di lettura e scambio culturale danno un timbro all'insegnamento moderno delle lingue straniere rivolto agli alunni dai 6 ai 15 anni d'età.
L'insegnamento è indirizzato agli alunni quali soggetti del processo educativo, al loro sviluppo cognitivo, affettivo e sociale, con il fine di sviluppare la loro indipendenza nello studio e la capacità di scegliere strategie adatte all'istruzione permanente.
Da tutto ciò risulta che la verifica esterna standardizzata è indispensabile e parte integrante di ogni sistema scolastico moderno, come pure di quello croato.
Nell'anno scolastico 2007/2008 nella Repubblica di Croazia, si esegue per la prima volta la verifica esterna delle competenze di lingua straniera per gli alunni delle classi IV delle scuole elementari.
Bisogna sottolineare che la verifica esterna delle lingue straniere, nelle IV classi delle scuole elementari, si effettua a livello **A1,** in base al **Quadro comune europeo di riferimento (QCER),** conformemente allo **Standard formativo (HNOS)** e al **Piano e programma d'insegnamento.**

I livelli di competenza linguistica

Quale orientamento, per quanto riguarda il livello di sapere e delle competenze linguistiche che gli alunni dovrebbero possedere alla fine dei vari livelli educativo-istruttivi nell'ambito della scuola elementare, si fa riferimento alla scala di autovalutazione delle competenze del *Quadro Comune Europeo di Riferimento* secondo cui si distinguono sei livelli comunicativi d'uso della lingua straniera.

4.1. LINGUA INGLESE

Obiettivi generali dell'esame

La valutazione esterna della lingua inglese verifica gli obiettivi dell'insegnamento della lingua inglese nelle scuole elementari.
Per assicurare maggior validità nazionale ed internazionale, l'esame si basa sul Quadro comune europeo di riferimento (QCER), sullo Standard formativo (HNOS) e sul Piano e programma d'insegnamento per la scuola elementare (Ministero per le scienze, l'educazione e lo sport, agosto 2006).
La valutazione esterna delle IV classi delle scuole ottennali si basa sul livello A1 prescritto dal QCER.

Obiettivi specifici dell'esame

Nell'anno scolastico 2007/2008 con l'esame di lingua inglese in IV classe, in cui si studia regolarmente la lingua inglese come lingua straniera, si valuteranno il sapere e le competenze nell'ambito dell'ascolto, della lettura e della scrittura. Anche se la capacità del parlato è parte integrante delle competenze comunicative nella lingua straniera, essa non è compresa in quest'esame per motivi tecnici. È inoltre importante rilevare che l'esame è composto da esercizi integrati che non verificano singole capacità.

Descrizione delle fasi dell'esame

ASCOLTO CON COMPRENSIONE

Fini dell'esame

I fini dell'esame sono verificare le capacità di comprendere e utilizzare espressioni familiari d'uso quotidiano e formule molto comuni per soddisfare bisogni di tipo concreto; la capacità di presentare se stesso/a e altri; se è in grado di porre domande su dati personali e rispondere a domande analoghe (il luogo dove abita, le persone che conosce, le cose che possiede); se è in grado di interagire in modo semplice purché l'interlocutore parli lentamente e chiaramente e sia disposto a collaborare.

Obiettivi

In base allo Standard formativo (HNOS), al Quadro comune europeo di riferimento (QCER) e al Piano e programma d'insegnamento gli alunni alla fine della IV classe (livello A1) sono abilitati a:

- seguire un discorso articolato lentamente e attentamente con lunghe pause per capirne il significato;
- comprendere ed eseguire istruzioni, seguire brevi semplici indicazioni per orientarsi; sapere i numeri e le ore;
- collegare gli stimoli visivi con quelli sonori;
- distinguere e comprendere le caratteristiche fonologiche e ritmiche, gli accenti e l'intonazione della lingua inglese;

- comprendere enunciati e domande brevi e semplici; capire gli intenti dell'interlocutore;
- capire globalmente e selettivamente brevi testi di tematica a loro nota;
- notare le specificità della pronuncia e dell'intonazione di un interlocutore di lingua madre e distinguere le differenze nella pronuncia dell'inglese dalla loro lingua madre;
- comprendere la compitazione (*spelling).*

Tipi di esercizi:

- esercizi a scelta multipla (cerchia/colora la parola che senti);
- esercizi di collegamento (testo registrato – disegno).

Numero dell'esercizio	Abilità esaminata	Tipi di esercizi	Numero di esercizi	Punteggio
1.	Comprensione dei significati e dei contenuti fondamentali/ informazioni specifiche	Esercizi a scelta multipla	4	4
2.	Comprensione dei significati e dei contenuti fondamentali/ informazioni specifiche	Esercizi di collegamento (testo registrato – disegno)	4	4

Valutazione

La valutazione di tutti gli esercizi si effettuerà in base alla griglia per le risposte e le indicazioni sul punteggio dell'esercizio.
Se ad alcune domande si potranno dare più risposte, tutte le soluzioni possibili verranno previste nella griglia delle risposte.

LETTURA CON COMPRENSIONE

***Fini dell'*esame**

Verificare le capacità di lettura e comprensione delle parole, delle frasi, di brevi testi; verificare la lettura, come processo mentale, che include il completamento e la scelta di soluzioni al loro livello di cognizione e competenza.

Obiettivi

In base al QCER, allo Standard formativo e al Piano e programma d'insegnamento gli alunni alla fine della IV classe (livello A1) sono in grado di:

- memorizzare illustrazioni, parole e frasi secondo modelli ascoltati precedentemente;
- riconoscere e comprendere nomi a loro noti, parole e frasi semplici (insegne, manifesti, cataloghi e brevi dialoghi);
- leggere e comprendere brevi messaggi da cartoline illustrate e varie informazioni tratte dalla vita quotidiana;
- comprendere e usare espressioni note e frasi semplici legate alla vita quotidiana e al loro circondario;
- usare illustrazioni come ausilio nella comprensione di contenuti, rapporti di spazio, testi e contesti;
- disporre delle tecniche di annotazione e usare gli elementi visivi.

Tipi di esercizi:

- esercizi di riordino e collegamento;
- esercizi a scelta multipla con l'ausilio di illustrazioni;

Numero dell'esercizio	Abilità esaminata	Tipi di esercizi	Numero di esercizi	Punteggio
3.	comprendere il messaggio fondamentale e i particolari nel testo	collegamento (dialogo)	4	4
4.	comprendere il messaggio fondamentale e i particolari nei testi delle cartoline illustrate	scelta multipla	4	4

Valutazione

La valutazione di tutti gli esercizi si effettuerà in base alla griglia per le risposte e le indicazioni sul punteggio dell'esercizio.
Se ad alcune domande si potranno dare più risposte, tutte le soluzioni possibili verranno previste nella griglia delle risposte.

ESPRESSIONE SCRITTA

Fini dell'esame

Verificare la capacità di espressione scritta dell'alunno e la capacità di adempiere ai fini della comunicazione nel compilare testi scritti (moduli, cartoline illustrate, descrizioni di disegni o di situazioni immaginarie); la capacità di esprimersi usando un numero molto limitato di semplici strutture grammaticali e lessicali e frasi strettamente collegate a situazioni note e concrete; la capacità di scrivere in modo preciso dati personali e ricopiare correttamente parole conosciute e brevi frasi al loro livello di cognizione e competenza.

Obiettivi

In base al QCER, allo Standard formativo e al Piano e programma d'insegnamento gli alunni alla fine della IV classe (livello A1) sono in grado di:

- scrivere una breve e semplice cartolina illustrata (es. saluti dalle vacanze);
- compilare moduli con dati personali e/o informazioni di contenuto noto;
- usare frasi semplici su di sé o persone immaginarie, riguardanti il luogo e le azioni; rispondere per iscritto a domande; scrivere brevi componimenti a traccia data di loro competenza;
- scrivere numeri, nomi e il proprio recapito;
- ricopiare parole note e brevi frasi.

Tipi di esercizi:

- ricopiare dati dal testo su moduli;
- completare le frasi con parole collegate alle illustrazioni (gapped text);
- rispondere per iscritto alle domande.

Numero dell'esercizio	**Abilità esaminata**	**Tipi di esercizi**	**Numero di esercizi**	**Punteggio**
5.	compilazione di moduli, trascrizione d'informazioni dal testo	trascrizione di informazioni dal testo (disegno) nel modulo	4	4
6.	completamento di testi con parole mancanti; trascrizione di espressioni note o risposte a domande	esercizi di completamento	4	4

* in base ai tipi di testi proposti negli obiettivi specifici delle capacità di scrittura, in base allo Standard formativo e al Piano e programma per la lingua inglese nella I, II, III e IV classe della scuola elementare della Repubblica di Croazia.

Valutazione

La valutazione di tutti gli esercizi si effettuerà in base alla griglia per le risposte e le indicazioni sul punteggio dell'esercizio.
Se ad alcune domande si potranno dare più risposte, tutte le soluzioni possibili verranno previste nella griglia delle risposte.

Struttura dell'esame

L'esame dura **30 minuti** ed è suddiviso in **due** parti come segue:

Parte dell'esame	Numero degli esercizi	Punteggio	Percentuale del punteggio	Durata
Ascolto	2	8	33,5%	10 minuti (dopo l'ascolto)
Lettura e scrittura	4	16	66,5%	20 minuti
Totale	6	24	100%	30 minuti

Analisi dell'esame:

Compo-nente	Numero dell'eser-cizio	Obiettivo dell'esercizio (Task focus)	Tipo di esercizio	Numero di esercizi (number of items)	Punteggio
Ascolto	1.	Comprensione dei significati e dei contenuti fondamentali/ informazioni specifiche	Esercizi a scelta multipla	4	4
Ascolto	2.	Comprensione dei significati e dei contenuti fondamentali/ informazioni specifiche	esercizi di collegamento (disegno - ascolto)	4	4
Lettura	3.	comprendere il messaggio fondamentale e i particolari nel testo	collegamento (dialogo)	4	4
Lettura	4.	comprendere il messaggio fondamentale e i particolari nei testi delle cartoline illustrate	scelta multipla	4	4
Scrittura	5.	compilazione di moduli, trascrizione d'informazioni dal testo	trascrizione di informazioni dal testo (disegno) nel modulo	4	4
Scrittura	6.	completamento di testi con parole mancanti; trascrizione di espressioni note o risposte a domande	esercizi di completamento	4	4

Esempio di esercizi e soluzioni:

1. ASCOLTO E COMPRENSIONE

Ascolta il testo.
Nella tabella inserisci il numero sotto ad ogni nome del rispettivo bambino.
Il primo esempio è già stato risolto.

Lisa	Maggy	George	July	Jack
Esempio: **2**	4	1	8	**3**

Transcription:

The children are in the park.
Lisa is sitting under the tree and drinking juice.
Maggy is sitting on the bench and eating a sandwich.
George is walking his dog.
July is running with a kite in her hand.
Jack is eating a sandwich.

2. LETTURA CON COMPRENSIONE

Leggi attentamente e **completa** il dialogo.
Alla bambina serve aiuto per trovare la biblioteca.
Accanto ad ogni numero della colonna a sinistra scrivi la lettera corrispondente della colonna a destra completando così la frase.
Non ricopiare le frasi.

In the street.
A girl asks a boy for help.

Girl: Excuse me. **Boy: (0)** _A_	**A** Yes, how can I help you?
Girl: I'm looking for a library. **Boy: (1)** _D_ **Girl:** How do I get there? **Boy: (2)** _E_ **Girl:** Is it open now? **Boy: (3)** _B_ **Girl:** Thank you very much for your help. **Boy: (4)** _C_	**B** Yes, they work all day. **C** You're welcome. Good luck! **D** There is one on East End Street. **E** Walk down the road. It's the first street to the left. **F** You can buy only 3 books.

3. ESPOSIZIONE SCRITTA

Aiuta Maxine a ritrovare il suo gatto.
Leggi il testo.
Completa i dati dell'annuncio.
Hai **due** esempi.

Can you help me find my cat? It got lost yesterday. It is a small brown kitten. It is called Socks. Its favorite food is fish. I miss it a lot and I'm very sad. My phone number is 23 45 23. Help me make a poster to find it. Thank you,

Maxine

W A N T E D - A CAT

BELONGS TO: Maxine

SIZE: SMALL

COLOUR: BROWN

NAME: SOCKS

LIKES: FISH

IF YOU SEE IT PLEASE CALL: 23 45 23

5. MODALITÀ

5.1. Occorrente

Gli alunni possono usare la matita e la gomma. Non si possono usare né vocabolari né altri mezzi ausiliari.

5.2. Istruzioni per gli alunni

Tutte le risposte si scrivono esclusivamente *in corsivo*.

5.3. Calendario

Gli esami si effettueranno i giorni **1, 2 e 3 aprile 2008.**

5.4. Valutazione

I risultati conseguiti all'esame non verranno valutati con i consueti voti in uso nelle scuole, ma verranno espressi in percentuale.
I risultati conseguiti dagli alunni e dalle scuole non verranno resi pubblici, ma verranno presentati i risultati sommativi, secondo le caratteristiche di singoli gruppi.

7. BIBLIOGRAFIA

1. Piano e programma d'insegnamento per le scuole elementari, Ministero per le scienze, l'istruzione e lo sport, 2006;
2. HNOS – Standard pedagogico formativo;
3. Quadro comune europeo di riferimento (QCER);
4. Strategia di valutazione esterna degli obiettivi realizzati nella quarta classe della scuola elementare nell'anno scolastico 2007/08;
   5. Guida attraverso il progetto di valutazione esterna degli obiettivi degli alunni delle quarte ed ottave classi della scuola elementare nell'anno scolastico 2007/08.

PRILOG 5

Vodič za učenike

Želimo vam mnogo uspjeha na ispitu!

Nakladnik

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Za nakladnika

Goran Sirovatka, dipl. ing.,

ravnatelj *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja*

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

VODIČ

KROZ VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA 4. RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE

Što je vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika 4. razreda osnovne škole?

Vanjsko je vrjednovanje provjeravanje obrazovnih postignuća svih učenika 4. razreda osnovne škole koji u isto vrijeme rješavaju potpuno iste zadatke kako bi se doznalo što su i koliko naučili tijekom prvih četiriju godina školovanja.

Kakav će ispit polagati učenici 4. razreda osnovne škole?

Ispit se sastoji od četiriju dijelova.

I. dio – Hrvatski jezik: čitanje i razumijevanje teksta i jezični zadatci

II. dio – Hrvatski jezik: pisanje sastavka

III. dio (zajednički dio) – zadatci iz Matematike, Prirode i društva i Hrvatskoga jezika

IV. dio – zadatci iz stranoga jezika u redovnoj nastavi

Prvi dio ispita

U prvome dijelu ispita učenici trebaju pročitati književni tekst i odgovoriti na 16 pitanja. U zadatcima se od učenika zahtijeva:

- da odgovaraju punim rečenicama
- da nadopunjuju rečenice
- da odaberu jedan od ponuđenih odgovora
- da pravilno poredaju ponuđene riječi.

Drugi dio ispita

U drugom se dijelu ispita od učenika traži da napišu sastavak na temu koja im je zadana.

Treći dio ispita

U trećem dijelu ispita učenici rješavaju 23 zadatka iz Matematike, Prirode i društva i Hrvatskoga jezika. Zadatci trećega dijela ispita rezultat su povezivanja gradiva triju predmeta. U zadatcima treba kratko odgovoriti na pitanje ili odabrati jedan od ponuđenih odgovora.

Četvrti dio ispita

Ispit iz stranoga jezika u 4. razredu sastoji se od triju dijelova.

Prvim se dijelom ispituje vještina slušanja. Sadržaj je snimljen na nosač zvuka (CD). Učenici će čuti dva kratka teksta s nosača zvuka i odgovoriti na zadatke tako što će odabrati jedan od ponuđenih odgovora.

Drugim se dijelom ispituje vještina čitanja. Učenici trebaju pozorno pročitati tekstove i u svakome zadatku odabrati jedan od ponuđenih odgovora ili povezati odgovarajuće rečenice.

Treći dio, kojim se ispituje vještina pisanja, sastoji se od dvaju zadataka u kojima učenici trebaju odabrati i pravilno prepisati odgovarajuću riječ ili rečenicu.

Kada će se ispit polagati?

Svi će učenici četvrtoga razreda ispit polagati istodobno: **2. i 3. travnja 2008. godine**.

Koliko će ispit trajati?

Ispit iz Hrvatskoga jezika pisat će se 2. travnja s početkom u 8 sati i 45 minuta. Ukupno je trajanje ispita 75 minuta.

I. dio ispita – 35 minuta

Odmor – 10 minuta

II. dio ispita – 30 minuta

Ispit iz Matematike, Prirode i društva i Hrvatskoga jezika (zajednički ispit iz triju predmeta) te stranoga jezika pisat će se 3. travnja s početkom u 8 sati i 45 minuta. Ukupno je trajanje ispita 75 minuta.

I. dio ispita – 35 minuta

Odmor – 10 minuta

II. dio ispita – 30 minuta

Gdje se i kako provode ispiti?

Učenici pišu ispite u svojoj školi, u jednoj od učionica.

Tijekom ispitivanja učenike će nadgledati dežurni učitelji – voditelji ispitivanja.

Ispiti se polažu u pisanome obliku. Sve zadatke učenici rješavaju napismeno.

Ispit svakoga učenika označen je osobnim brojem (zaporkom). Ispitni su rezultati zaštićeni od javnosti. Nitko, osim odgovornih osoba u *Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja*, ne može znati kakav je rezultat postigao pojedini učenik.

Što je potrebno za polaganje ispita?

Na ispitivanje treba ponijeti samo olovku i gumicu za brisanje.

Koja su pravila ponašanja na ispitu?

- Učenik se treba pridržavati uputa.
- Na ispitivanje treba doći na vrijeme.
- Nitko učenika ne smije ometati. Pojedini učenici ne smiju ometati druge učenike.
- Nije dopušteno prepisivati, došaptavati se, pokazivati drugima svoj rad.
- Po ispitnim materijalima učenik ne smije pisati ništa što nije u vezi sa zadatcima.
- Ispitni materijal se ne smije kidati, gužvati ili iznositi iz učionice.
- Tijekom ispita od učenika se očekuje pristojno ponašanje.
- Ako nešto nije jasno, učenik treba dignuti ruku. Podignuta je ruka znak da voditelj ispitivanja treba doći do učenika.
- Ako učenik tijekom ispita mora na nekoliko trenutaka napustiti učionicu, voditelj će ga otpratiti van i dovesti natrag u učionicu.

PRILOG 6

Obavijesni listić za roditelje

Za više informacija:

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
Trg Marka Marulića 18/III.
10 000 Zagreb

Službene stranice: **www.ncvvo.hr**

Tel.: 01 / 4501 833
01 / 4501 821
01 / 4501 846
01 / 4501 838

Hvala Vam na vremenu koje ste izdvojili za informiranje o eksperimentalnome vanjskome vrjednovanju u osnovnim školama i zahvaljujemo što će Vaše dijete pridonijeti provedbi ovoga iznimno značajnoga projekta u Republici Hrvatskoj.

Ukoliko ne želite da Vaše dijete sudjeluje u ovom ispitivanju molimo Vas da se pisanim putem obratite ravnatelju svoje škole.

EKSPERIMENTALNO VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA 4. I 8. RAZREDA

šk. god. 2007./2008.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Dragi roditelji,

Vaše dijete ima jedinstvenu priliku da svojim sudjelovanjem u eksperimentalnome vanjskome vrjednovanju obrazovnih postignuća pridonese poboljšanju osnovnoškolskoga obrazovnoga sustava i time stvaranju temelja za kvalitetno i jedinstveno obrazovanje svakoga djeteta u Republici Hrvatskoj.

Što je eksperimentalno vanjsko vrjednovanje?

- To je objektivno i standardizirano vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika u osnovnim školama Republike Hrvatske.

Tko ga provodi?

- Provodi ga *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* u suradnji s drugim institucijama.

Što je Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (dalje Centar)?

- Centar je novoosnovana ustanova koja provodi poslove vanjskoga vrjednovanja u odgojno-obrazovnome sustavu Republike Hrvatske i poslove provođenja ispita temeljene na nacionalnim standardima.

Kome je namijenjeno eksperimentalno vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća?

- Namijenjeno je svim učenicima četvrtih i osmih razreda svih osnovnih škola u Republici Hrvatskoj.

Što će se ispitivati eksperimentalnim vanjskim vrjednovanjem?

- Ispitivat će se temeljna znanja, vještine i kompetencije učenika iz sljedećih predmeta:

4. razredi: (zajednički ispit)
1. Hrvatski jezik
2. Matematika
3. Priroda i društvo
4. Strani jezik u redovnoj nastavi

8. razredi:
1. Hrvatski jezik
2. Strani jezik u redovnoj nastavi
3. Povijest, Geografija (zajednički ispit)
4. Biologija, Kemija, Fizika (zajednički ispit)

- Osim toga, utvrdit će se koliko su učenici osposobljeni za samostalno rješavanje problema razmišljanjem i smislenim učenjem.

Koji će od navedenih ispita pisati Vaše dijete?

- Svi učenici 4. razreda pisat će zajednički ispit iz Hrvatskoga jezika, Matematike, Prirode i društva te stranoga jezika u redovnoj nastavi.
- Polovica učenika 8. razreda pisat će ispite iz Povijesti, Geografije, Biologije, Kemije i Fizike, a polovica učenika ispite iz Hrvatskoga jezika i stranoga jezika u redovnoj nastavi. Ispiti će učeniku biti dodijeljeni slučajnim odabirom.

Kada će biti provedeno eksperimentalno vanjsko vrjednovanje?

- Učenici 4. razreda pisat će ispit iz ranije navedenih predmeta u dva dana, 2. i 3. travnja 2008., a učenici 8. razreda 6. i 8. svibnja 2008. Dana 6. svibnja ispitivat će se Povijest, Geografija, Biologija, Kemija, Fizika, a 8. svibnja Hrvatski jezik i strani jezik u redovnoj nastavi.

Koliko je trajanje pojedinoga ispita?

- Svakoga dana ispitivanje će trajati 60-90 minuta za učenike 4. razreda, odnosno 120-180 minuta za učenike 8. razreda.
  Na dane ispitivanja ne će biti organizirana redovna nastava za učenike 4. i 8. razreda.

Tko priprema ispite za eksperimentalno vanjsko vrjednovanje?

- Ispite pripremaju učitelji i sveučilišni profesori iz pojedinih nastavnih predmeta u suradnji sa stručnjacima Centra.

Hoće li pojedinačni rezultati učenika biti javni?

- Ne će. Svi učenici pristupit će ispitivanju anonimno i dobit će svoj ispit obilježen osobnom zaporkom. Prilikom obradbe i izvještavanja o rezultatima, na taj način identitet svakoga učenika u potpunosti je zaštićen.

Na koji način će se izvještavati o rezultatima?

- Skupni rezultati na razini škole, županije i Republike Hrvatske bit će dostupni školama, učenicima i roditeljima, Vladi Republike Hrvatske i široj javnosti.

Hoće li rezultati učenika na ovome ispitivanju utjecati na njihov školski uspjeh?

- Rezultati ovoga ispitivanja ni na koji način ne će utjecati na školski uspjeh učenika.

Što Vaše dijete može dobiti sudjelovanjem u ovom ispitivanju?

- Ovakvo objektivno i standardizirano ispitivanje omogućuje učenicima da međusobno izmjenjuju informacije o ispitu i na taj način dobiju stvaran uvid u količinu svojih znanja, vještina i kompetencija na razini cijele Republike Hrvatske. Također, za učenike osmih razreda rješavanje ovoga ispita dobra je priprema za nacionalne ispite koji se obvezno provode u srednjim školama.

Treba li se Vaše dijete dodatno (posebno) pripremati za ispite?

- Vaše se dijete ne treba posebno pripremati za ove ispite jer to ne bi dalo objektivnu sliku njegovih znanja, vještina i kompetencija, ali ispitu treba pristupiti odgovorno.

PRILOG 7

Ispit iz Hrvatskoga jezika (1. dio)

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

RAZREDNA NASTAVA
HRVATSKI JEZIK
I. dio

- Ovaj će dio ispita trajati 35 minuta.
- Pročitat ćeš tekst priče i odgovoriti na pitanja.
- Pozorno pročitaj svaku uputu.
- Piši isključivo pisanim slovima.

Želimo ti mnogo uspjeha!

Pozorno pročitaj priču.

Zlatni orasi

Četvorica su svirača išla od sela do sela. Prehranjivali su se svirajući po trgovima. Jedne večeri, odmah poslije Nove godine, dođoše do razrušenoga dvorca. Već 25 godina zidine su razvaljene, a kroz prozore vire grane drveća. Na sjevernim su zidinama dva okrnjena tornja, na južnima je glavni ulaz i uklesana 1724. godina. Tada je bila dovršena izgradnja dvorca.

– Prijatelji, razveselimo sviranjem nekadašnje stanovnike – reče jedan od svirača.

Ostali se složiše pa svi zajedno zasviraše veselu poskočicu. Kad su završili, iz ruševina iziđe čovječuljak. Zahvali sviračima na sviranju. Dade svakome orahovu grančicu. Reče im ljubazno:

– Odnesite ove grančice svojoj djeci.

Svirači su uzeli grančice, ali putem ih baciše u grmlje okićeno injem. Rugali su se starcu:

– Mogao nam je dati nešto drugo. Što će djeci te grančice? Kod kuće ih imaju dovoljno!

Samo je jedan spremio grančicu u džep. Došavši kući, dao ju je djeci. Sutradan, djeca iznenađena doskakutaše k njemu govoreći:

– Oče, zašto si nam donio tako tvrde orahe da ih ne možemo razbiti? A tako lijepo blistaju… Ovakvih oraha još nismo vidjeli!

Svirač je začuđeno promatrao veliku orahovu granu u koju se pretvorila ona grančica. Uz svaki srebrni listić visjela su po dva zlatna oraha. O tome je žurno obavijestio svoje prijatelje svirače. Oni su brzo pošli tražiti svoje grančice. Tražili su ih cijeli dan po grmlju, ali su se morali vratiti kući praznih ruku.

A djeca zahvalnoga svirača prodala su zlatne orahe pa siromaštvo više nikada nije pokucalo na njihova vrata.

Prema narodnoj priči

Odgovor napiši na crtu.

1. Koga su zabavljala četvorica svirača?

_____

2. Koliko je dugo dvorac razrušen?

_____

3. Što je većina svirača mislila o vrijednosti čovječuljkova poklona?

_____

4. Što je bila nagrada onome koji je poklon prihvatio?

_____

5. Kako su kažnjeni oni koji su poklon odbacili?

_____

6. Nagrađeni svirač nije znao pravu vrijednost dobivenoga dara.
Prepiši iz teksta rečenicu kojom se to dokazuje.

_____

_____

7. Zašto su trojica svirača tražila svoje odbačene grančice?

_____

8. Umjesto riječi **žurno** napiši jednu riječ istoga ili sličnoga značenja.

žurno – _____

9. Rečenicu **Siromaštvo kuca na vrata.** izrazi na drugi način.
Nemoj mijenjati značenje.

_____

10. Čemu nas je priča poučila a može nam u životu biti korisno?

_____

_____

11. Od niza zadanih riječi sastavi rečenicu.
Upotrijebi sve riječi.
Nemoj promijeniti njihov oblik.

uvježbavaju veseli svaki dan nove svirači marljivo plesove

_____

_____

12. Od zadanih imenica načini glagole.

poskočica _____

ruševina _____

list _____

13. Od zadanih imenica načini pridjeve.

more _____

večer _____

papir _____

14. Uz svaku riječ u lijevome stupcu napiši je li imenica, glagol ili pridjev.

zapušten _____

se pretvorila _____

zidina _____

prazan _____

15. Zaokruži slovo ispred rečenice koja je pogrješno napisana.

a) Svirači putuju od Gospića do Jadranskoga mora.
b) Najviše im se svidio grad Nova Gradiška.
c) Nekoliko su se dana odmarali na Plitvičkim Jezerima.
d) Dogodine će se dulje zadržati u Slavoniji.

16. Sastavi rečenicu od triju riječi.
Iz svakoga kruga upotrijebi samo jednu riječ onako kako je napisana.
Svaku riječ možeš upotrijebiti samo jednom.
Tako sastavi tri rečenice i napiši ih na crte.

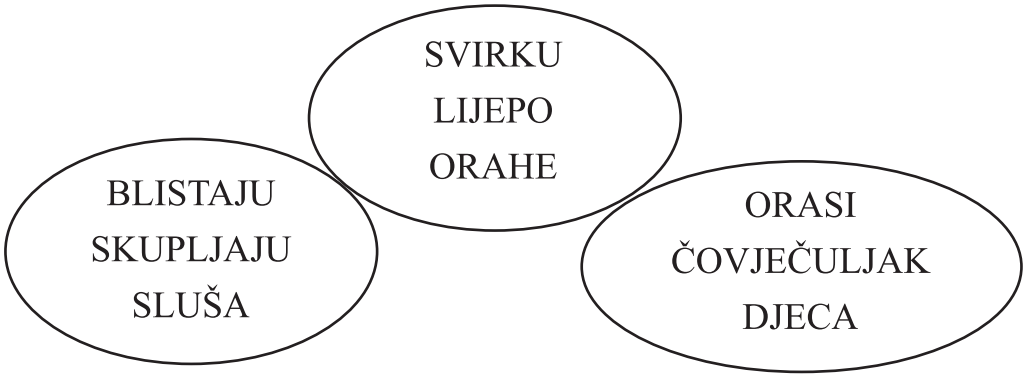

_____

_____

_____

PRAZNA STRANICA

PRAZNA STRANICA

PRILOG 8

Ispit iz Hrvatskoga jezika (2. dio)

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

RAZREDNA NASTAVA
HRVATSKI JEZIK
II. dio

- Ovaj će dio ispita trajati 30 minuta.
- Pisat ćeš sastavak.
- Piši isključivo pisanim slovima.

Želimo ti mnogo uspjeha!

Zamisli da si ti čovječuljak iz razrušenoga dvorca.
Upoznao si svirače i ispričao im događaj iz svoje prošlosti.
Zbog toga je događaja većina stanovnika napustila dvorac.
Ispričaj svoju priču. Daj joj naslov!

(Pozorno pročitaj sastavak. Ispravi pogrješke.)

PRAZNA STRANICA

PRILOG 9

Ispit za Matematike, Prirode i društva i integracije nastavnih sadržaja

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

RAZREDNA NASTAVA

MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, HRVATSKI JEZIK

- Ovaj će dio ispita trajati 35 minuta.
- Rješavat ćeš zadatke koji povezuju sadržaje Matematike, Prirode i društva te Hrvatskoga jezika.
- Pozorno pročitaj svaki zadatak i upute.
- Piši isključivo pisanim slovima.

Želimo ti mnogo uspjeha!

PRAZNA STRANICA

Izračunaj zadatke.

1. Zbroji brojeve 996 i 283.

   Prostor za račun:

2. Od broja 405 oduzmi 216.

   Prostor za račun:

3. Pomnoži brojeve 37 i 39.

   Prostor za račun:

4. Broj 9 072 podijeli s 3.

   Prostor za račun:

5. Izračunaj.

   50 – 35 : 5 =

6. Broj 12 732 umanji za umnožak brojeva 972 i 8.

   Prostor za račun:

Pozorno pročitaj sljedeće zadatke.

7. Dvorac je sagrađen 1724. godine.

   a) Odredi koje je to stoljeće.

   _____

   b) Izračunaj koliko godina danas ima dvorac.

   _____

8. Jedna strana tornja obrasla je mahovinom.
   Koja je strana svijeta suprotna onoj na kojoj raste mahovina?

   _____

9. Čovječuljak gleda prema jugu.
   Koja je strana svijeta desno od njega?

   _____

10. Uz svaki srebrni listić na orahovoj grančici visjela su po dva zlatna oraha. Jedna orahova grančica ima 16 listića.
Izračunaj koliko je oraha na 4 grančice.
Odgovor napiši na crtu.

Prostor za račun:

Na 4 grančice je _____ oraha.

11. Promotri nacrtane pravce i odredi odnose među njima.

a) Koji je pravac usporedan s pravcem **c**? _____

b) Koji je pravac okomit na pravac **a**?_____

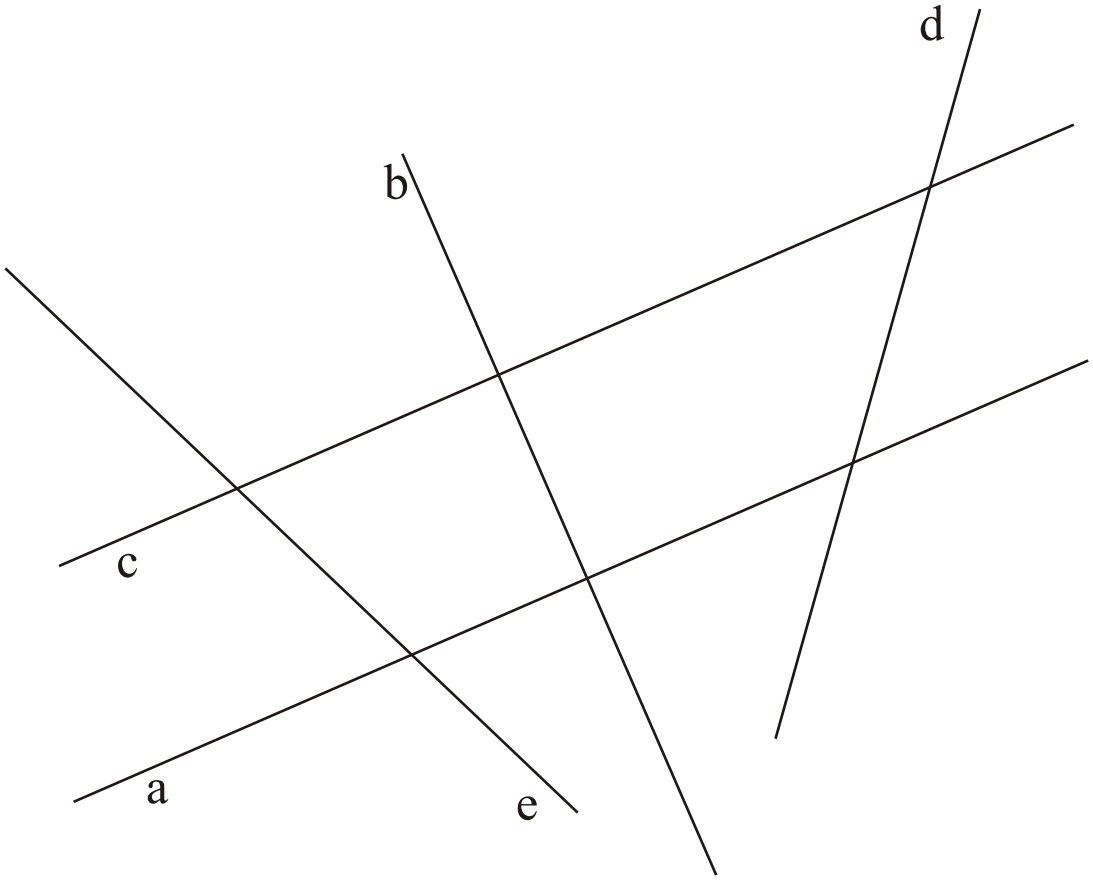

12. Navedeni stanovnici žive u krajevima koji su na zemljopisnoj karti označeni različitim bojama:

svirači – tamnosmeđom
čovječuljak – svjetlosmeđom
seljani – zelenom

Tko od njih živi na najvećoj visini?

_____

13. Pogledaj kalendar.
    a) Napiši ime mjeseca u kojem počinje zima. _____
    b) Koliko taj mjesec ima dana? _____

siječanj

Pon		7	14	21	28	
Uto	1	8	15	22	29	
Sri	2	9	16	23	30	
Čet	3	10	17	24	31	
Pet	4	11	18	25		
Sub	5	12	19	26		
Ned	6	13	20	27		

veljača

	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23			
3	10	17	24			

ožujak

	3	10	17	24	31	
	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		

travanj

	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24			
4	11	18	25			
5	12	19	26			
6	13	20	27			

svibanj

Pon		5	12	19	26	
Uto		6	13	20	27	
Sri		7	14	21	28	
Čet	1	8	15	22	29	
Pet	2	9	16	23	30	
Sub	3	10	17	24	31	
Ned	4	11	18	25		

lipanj

	2	9	16	23	30	
	3	10	17	24		
	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		

srpanj

	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24	31		
4	11	18	25			
5	12	19	26			
6	13	20	27			

kolovoz

	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24	31		

rujan

Pon	1	8	15	22	29	
Uto	2	9	16	23	30	
Sri	3	10	17	24		
Čet	4	11	18	25		
Pet	5	12	19	26		
Sub	6	13	20	27		
Ned	7	14	21	28		

listopad

	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24	31		
4	11	18	25			
5	12	19	26			

studeni

	3	10	17	24		
	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		

prosinac

1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24	31		
4	11	18	25			
5	12	19	26			
6	13	20	27			
7	14	21	28			

14. Vrijedni predmeti koji svjedoče o prošlosti dvorca mogu biti izloženi u nekoj ustanovi.
Kako se zovu takve kulturne ustanove?

_____

Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

15. Jedan zlatni orah ima masu 187 grama.
Koliko približno zlatnih oraha ima u 2 kg (ili 2 000 g)?

a) oko 100

b) oko 10

c) oko 1000

d) oko 200

16. Zašto su stari gradovi (gradine) obično izgrađeni na uzvisinama?

a) Zato što su tako više udaljeni od drugih gradova.

b) Zato što ih je tako lakše obraniti.

c) Zato što je na uzvisinama više kamenja za gradnju.

d) Zato što je na uzvisinama čišći zrak.

17. Kakve mogu biti grane uoči Nove godine na orahovu drvetu?

a) rascvjetale

b) propupale

c) gole

d) olistale

18. Zbog onečišćenoga zraka raslinje blizu dvorca je bolesno.
Što **nije** uzrok onečišćenu zraku?

a) gust automobilski promet

b) tvornica bez pročišćivača

c) otpad koji ostavljaju izletnici

d) blizina velikoga grada

19. Svirači započinju svoje koncerte uvijek u 19 sati i 30 minuta.
U kojem mjesecu koncert započinje pri danjemu svjetlu?

a) listopadu

b) siječnju

c) ožujku

d) lipnju

20. Janko je Ivanov otac. Ivan je Petrov otac. Što je Janko Petru?

a) unuk

b) stric

c) djed

d) brat

21. Jelica se cijele godine **zdravo** hrani.
Koji od ponuđenih jelovnika ne bi izabrala?

a) juha, riba, kuhano povrće

b) varivo, pileće meso, zelena salata

c) kuhani grah, kiseli kupus, odrezak

d) prženi krumpiri, sendvič, majoneza

22. Svirači su krenuli u 8 sati i 30 minuta iz Zagreba prema Splitu.
Udaljenost od Zagreba do Splita je 400 kilometara.
Za jedan sat mogu prijeći 100 kilometara.

U koliko su sati najranije mogli stići u Split?

U ____sati i ____minuta.

Na tom putu svirači su putovali u smjeru:

a) sjeveroistoka

b) jugoistoka

c) sjeverozapada

d) jugozapada

23. Ove su godine svirači održali koncert u Osijeku, Zagrebu i Splitu.
U glavnom su gradu Republike Hrvatske bila 984 posjetitelja.
U gradu nizinskoga kraja bilo je tri puta manje posjetitelja
nego u glavnome gradu.
U gradu na moru bilo je 100 posjetitelja više nego u Zagrebu.

Odgovore napiši na praznu crtu.

a) Najviše posjetitelja bilo je u _____.

b) U _____ je bilo 328 posjetitelja.

c) U Splitu je bilo _____ posjetitelja.

PRAZNA STRANICA

PRAZNA STRANICA

PRILOG 10

Ispit iz Engleskoga jezika

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

RAZREDNA NASTAVA

ENGLESKI JEZIK

- Ovaj će dio ispita trajati 30 minuta.
- Rješavat ćeš zadatke slušanja, čitanja i pisanja.
- Piši isključivo pisanim slovima.
- Pozorno slijedi sve upute.

Želimo ti mnogo uspjeha.

Ne okreći stranicu dok ti se to ne kaže.

I. SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

1. zadatak

Gledaj slike i slušaj tekst.
Tekst ćeš čuti **dva** puta.
Zaokruži slovo ispod odgovarajuće slike.
Poslušaj najprije ponuđeni primjer.

0. Primjer:
What is John doing?

a)

b)

c)

d)

---

1. What does John like?

a)

b)

c)

d)

2. Where is the frog?

a)

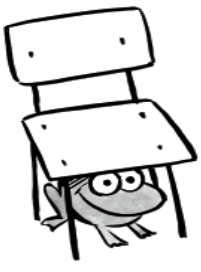

b)

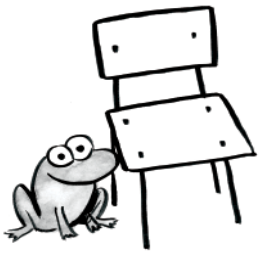

c)

d)

3. What is John looking for?

a)

b)

c)

d)

4. What is John's favourite animal?

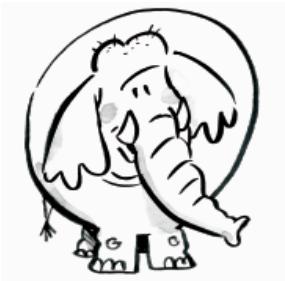

a)

b)

c)

d)

PRAZNA STRANICA

2. zadatak

Gledaj slike i slušaj tekst.
Tekst ćeš čuti **dva** puta.
Napiši dan u tjednu ispod odgovarajuće slike.
Prvi je primjer već riješen.
Dvije su riječi višak.

Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, ~~Friday~~, Saturday, Sunday

Friday

PRAZNA STRANICA

II. ČITANJE I PISANJE

3. zadatak

Pročitaj poruku.
Ispod svake crte imaš četiri ponuđene riječi u zagradi.
Samo je jedna riječ točna.
Prepiši samo točnu riječ kao u navedenome primjeru.

Dear Billy,

I'm (0) _____sorry_____ but I can't meet you at the station
(happy / sunny / sorry / hungry)

tomorrow. When your (1) _____ arrives, I'll be at school.
(boat / bike / plane / train)

Don't worry, my town is small. I live near the station. Just cross the road

at the traffic lights. Then (2) _____ left.
(jump / turn / wait / ride)

My house is opposite the church at (3) _____ 28.
(door / number / house / street)

My Mum is (4) _____ for you!
(waiting / writing / watching / walking)

See you tomorrow!

John

PRAZNA STRANICA

4. zadatak

Pozorno **pročitaj** i složi rečenice!
Helen je nova učenica u razredu i djeca razgovaraju s njom.
Pored svakoga broja u lijevome stupcu upiši odgovarajuće slovo koje se nalazi ispred rečenice u desnome stupcu.
Ne prepisuj rečenice.

Helen is a new pupil. Her new friends are asking her some questions.

Primjer:

Teacher: Good morning children! This is Helen! She's our new pupil. **Children:** Hello, Helen! **Teacher:** Tell us something about yourself. **Helen: (0)** **F**	**F** Sure, what would you like to know?
Bill: Where are you from, Helen? **Helen: (1)** _____ **Mary:** Have you got a sister? **Helen: (2)** _____ **Tom:** How old are you? **Helen: (3)** _____ **Maja:** Have you got a pet? **Helen: (4)** _____	**A** I'm the same age as you! **B** A small town near London. **C** Good. Let's go there together. **D** No, but I'd like to have a fish. **E** Of course! She's older than me.

5. zadatak

Učenici tvoga razreda idu na izlet.
Pročitaj što piše učiteljica.
Napravi oglas o izletu kako bi obavijestio sve učenike.
Dopiši podatke koji nedostaju u oglasu.
Dva su podatka već dopisana.

Dear Tom,
please make a poster for our picnic. The picnic day is Saturday this week.
Today is Monday. You have enough time to get ready.
We are meeting at eight o'clock in the morning and walking to the Green Wood. We can see lots of trees and birds there. You can bring a ball to play with. Also, everybody must bring something to eat. You can bring sandwiches. We are at home by two o'clock pm.
Thank you,

Jane Smith

DAY: _____

TIME: _____

PLACE: _____

TOYS: _____

FOOD: sandwiches

PICNIC END: two o'clock pm

6. zadatak

Pročitaj tekst.
Nadopuni tekst riječima iz pravokutnika.
Jednu riječ upotrijebi najviše **jednom**.
Pazi, dvije su riječi višak.
Prva je rečenica već nadopunjena.

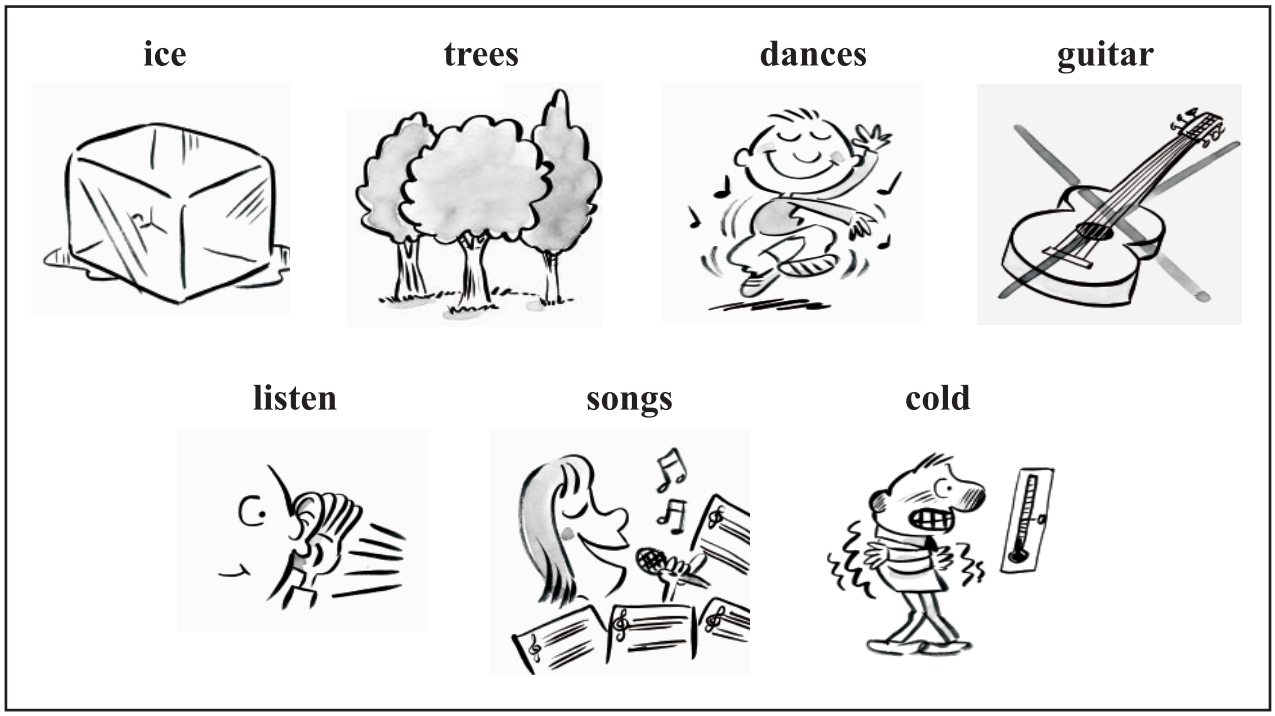

Music in the City

There are many things to do in a city during the winter holidays. My favourite are concerts in the street. Some people play the **__guitar__**, some play the violin and somebody always sings and _____. Many people like to watch them and _____ to them. Some good people bring them hot tea, or hot chocolate to get warm when it is very _____ outside. Then the streets smell of tea and sweets. The _____ and windows are decorated with lots of lights. I often take Snoopy out for a walk and enjoy the winter evenings in the city.

PRAZNA STRANICA

PRILOG 11

Ispit iz Francuskoga jezika

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

RAZREDNA NASTAVA

FRANCUSKI JEZIK

- Ovaj će dio ispita trajati 30 minuta.
- Rješavat ćeš zadatke slušanja, čitanja i pisanja.
- Piši isključivo pisanim slovima.
- Pozorno slijedi sve upute.

Želimo ti mnogo uspjeha.

Ne okreći stranicu dok ti se to ne kaže.

PRAZNA STRANICA

I. SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

1. zadatak

Gledaj sliku i poslušaj tekst. Tekst ćeš čuti **dva** puta.
Pored svake osobe na slici nalazi se broj.
U tablicu ispod imena osobe **upiši** odgovarajući **broj**.
Trebaš samo odgovoriti što rade Jean, Anne, Marc i Hélène.
Prvi je primjer već riješen.

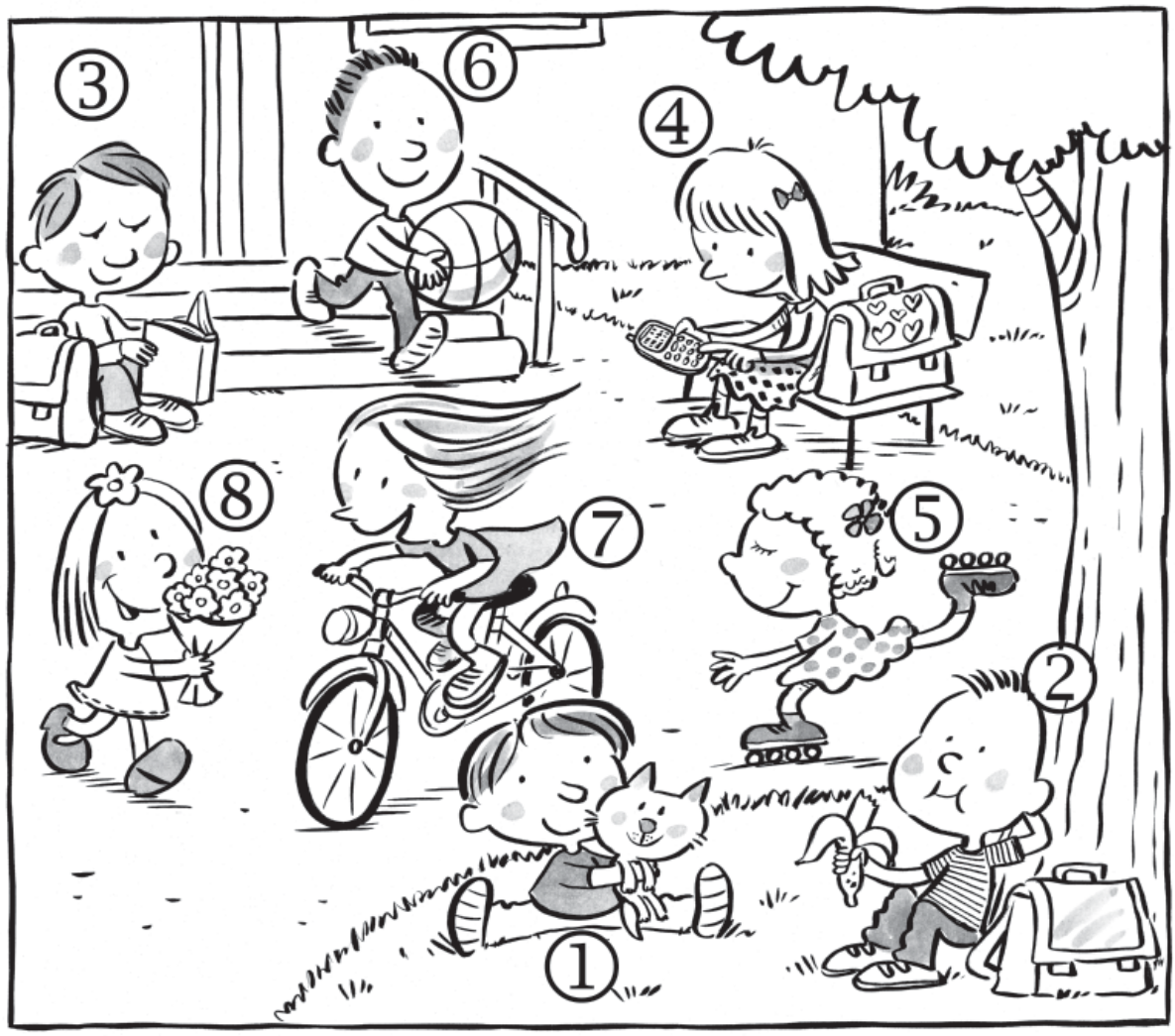

Tablica za upisivanje odgovora:

Primjer: Marie	1. Anne	2. Marc	3. Jean	4. Hélène
4				

2. zadatak

Gledaj slike i slušaj tekst.
Tekst ćeš čuti **dva** puta.
Pokušaj odgonetnuti koja četiri predmeta
Martine stavlja u svoj kovčeg.
Zaokruži slovo ispod odgovarajuće slike kao u primjeru.

Primjer:

a) **b)** **c)** **d)**

---

5. pitanje

a) **b)** **c)** **d)**

6. pitanje

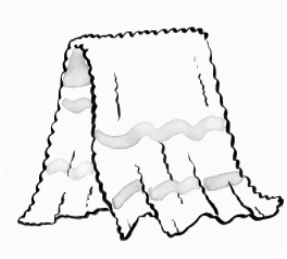

a) **b)** **c)** **d)**

7. pitanje

a)

b)

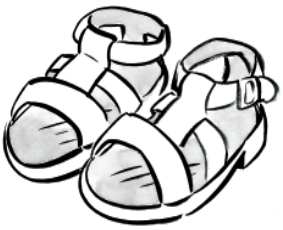

c)

d)

8. pitanje

a)

b)

c)

d)

II. ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

1. zadatak

Pročitaj tekst.
Samo je **jedan** točan odgovor!
Zaokruži točan odgovor kao u primjeru ispod teksta.

La rentrée des classes

Les grandes vacances sont finies. C'est la rentrée. Cette année, les cours commencent le 4 septembre. Dans la cour de récréation, il y a une bande de filles et de garçons. Ils discutent vivement et racontent leurs histoires des vacances. Ils ont tous bonne mine, car ils se sont bien reposés. La cloche sonne. Anne, Marie, Marc, Pierre, Nicolas et les autres copains se précipitent vers leur salle de classe. L'institutrice, Madame Duval, est déjà là. Tous les enfants sont très contents de la revoir. Elle sourit et salue tout le monde, souhaite la bienvenue et lit l'emploi du temps pour demain.

Primjer:

Cette année, les cours commencent:

a) **la première semaine de septembre**
b) la deuxième semaine de septembre
c) la dernière semaine de septembre
d) à la mi-septembre

---

1. **La rentrée, c'est:**
   a) la fin de l'année scolaire
   b) le commencement de l'année scolaire
   c) la fin des vacances d'hiver
   d) le commencement des vacances d'été

2. **Les élèves se rencontrent d'abord:**
    a) dans une salle de classe
    b) à la cantine
    c) à la piscine
    d) dans un espace en plein air

3. **Les élèves parlent:**
    a) de leur institutrice
    b) de leurs parents
    c) de leurs vacances
    d) de leur professeur de français

4. **Madame Duval est:**
    a) dans la cour de récré
    b) dans la salle de séjour
    c) dans la salle des professeurs
    d) dans la salle de classe

2. zadatak

Pročitaj tekst.

Na crtu uz ime svakoga djeteta upiši **broj** koji se nalazi ispred odgovarajuće tvrdnje u desnome stupcu.

Prvi je primjer već riješen.

Pazi! U desnome je stupcu jedna tvrdnja višak.

Le petit déjeuner

Primjer: Je m'appelle **Charlotte**. Au petit déjeuner je prends toujours du lait, un petit pain avec de la confiture de fraises. J'adore ça!

Je m'appelle Caroline. Je prends mon petit déjeuner tous les matins. D'habitude, je prends du chocolat chaud et un croque-monsieur, mais j'aime bien aussi le lait. Maman dit qu'il faut manger le matin, car c'est bon pour la santé.

Moi, je suis Jean. Malheureusement, je ne mange pas chaque matin car je me lève souvent trop tard. Maman me prépare un sandwich que je mange à l'école. Je bois aussi du thé à la cantine.

Je m'appelle Stéphanie. Au petit déjeuner, je prends des croissants et une tasse de lait. Pendant la récréation, j'aime bien manger une banane ou boire un jus de fruits.

Je suis, Luc, Luc Dupont. Le matin je mange avec maman et papa. Ils prennent du café et des tartines beurrées et moi, je prends un grand bol de céréales avec du lait.

a. Charlotte	5	1) mange un sandwich pendant la récré
b. Caroline	_____	2) prend un fruit à l'école
c. Jean	_____	3) mange un sandwich chaud
d. Stéphanie	_____	4) prend des corn-flakes chaque matin
e. Luc	_____	**5) prend de la marmelade de fruit**
		6) mange des tartines avec du beurre

III. PISANJE

1. zadatak

Razdvoji riječi tako da dobiješ pravilno napisanu rečenicu.
Svaku rečenicu prepiši **pisanim** slovima na prazne crte.
Pogledaj primjer!

AUPRINTEMPSTOUTESTVERT.
ILFAITBEAU.
LESOISEAUXCHANTENT.
LESENFANTSSONTCONTENTS.

Primjer:

Au printemps tout est vert.

1. _____

2. _____

3. _____

2. zadatak

Pročitaj tekst.
Dopuni tekst riječima iz pravokutnika.
Jednu riječ upotrijebi samo **jednom**.
Pazi, dvije su riječi višak.
Prva je rečenica već dopunjena.
Riječi trebaš prepisati točno i čitljivo.
Netočno upisane riječi **ne** donose bodove.

~~**allons**~~	promener	neige	est
sommes	vacances	ski	matin

Les vacances d'hiver de Marc et de Sarah

Cette année pendant les vacances d'hiver nous **allons (0.)** à la montagne avec nos amis. Nous _____ (**1.**) très heureux. Nous allons nous amuser du _____ (**2.**) au soir. Nous allons faire du _____ (**3.**) et de la luge. L'après-midi, nous allons nous _____ (**4.**) dans les bois. Génial, nous allons passer des _____ (**5.**) magnifiques.

PRAZNA STRANICA

PRILOG 12

Ispit iz Njemačkoga jezika

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

RAZREDNA NASTAVA

NJEMAČKI JEZIK

- Ovaj će dio ispita trajati 30 minuta.
- Rješavat ćeš zadatke slušanja, čitanja i pisanja.
- Piši isključivo pisanim slovima.
- Pozorno slijedi sve upute.

Želimo ti mnogo uspjeha.

Ne okreći stranicu dok ti se to ne kaže.

PRAZNA STRANICA

I. SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

1. zadatak

Gledaj sliku i slušaj tekst.
Tekst ćeš čuti **dva** puta.
Pored svake **osobe** na slici nalazi se **broj**.
U tablicu upiši **točan broj** ispod imena odgovarajuće osobe.
Prvi je primjer već riješen.

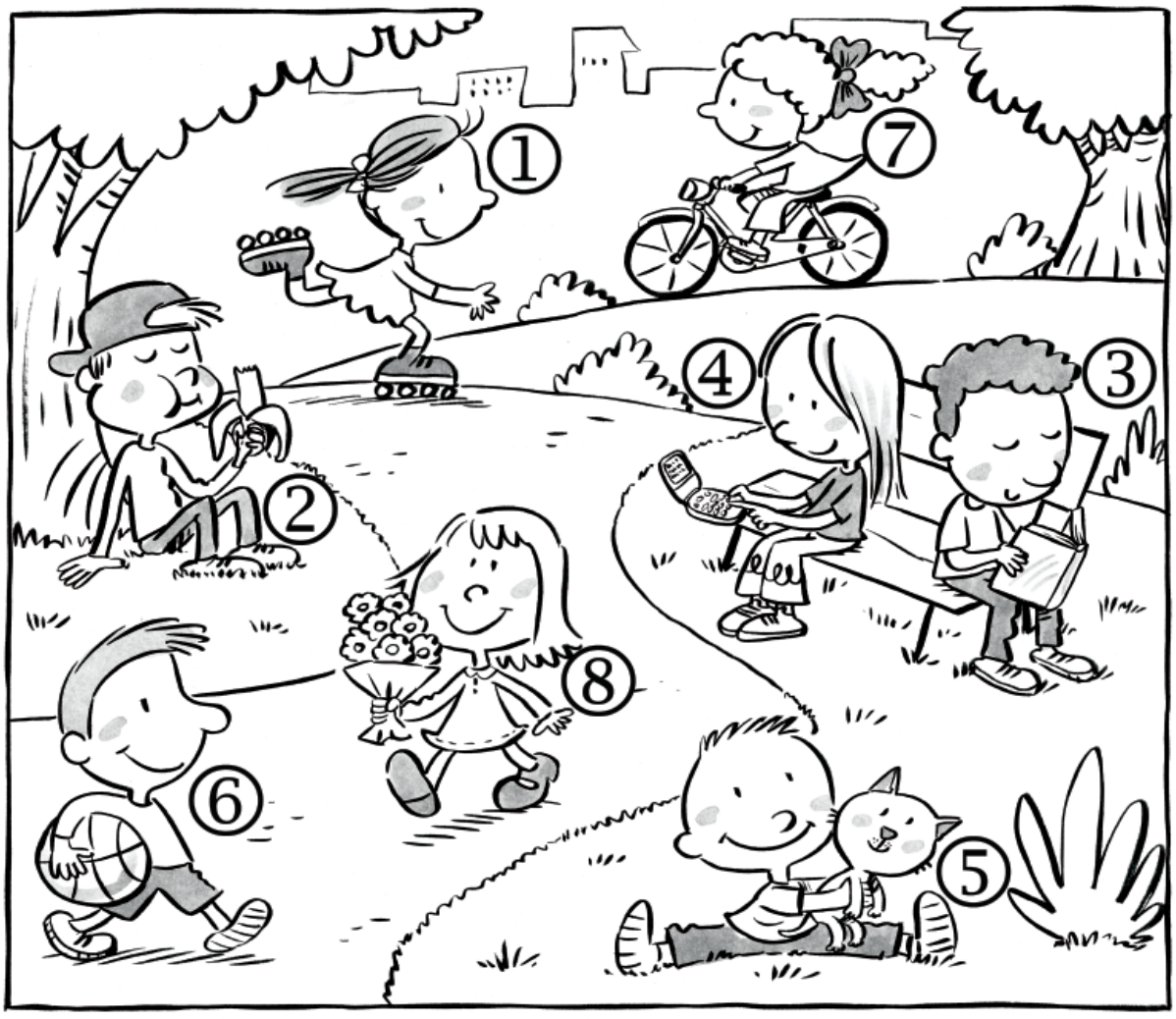

Tablica za upisivanje odgovora:

Peter	Markus	Inge	Erik	Hans
6				

2. zadatak

Poslušaj tekst.

Anne danas slavi rođendan.

Što joj poklanjaju njezini prijatelji?

Zaokruži odgovarajuće slovo ispod slike kao u primjeru.

Was bekommt Anne zum Geburtstag?

Primjer:

0.

a)

b)

c)

d)

1.

a)

b)

c)

d)

2.

a)

b)

c)

d)

3.

a)

b)

c)

d)

4.

a)

b)

c)

d)

PRAZNA STRANICA

II. ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

3. zadatak

Pozorno **pročitaj** tekstove.

Pridruži svakom tekstu **odgovarajuću situaciju** kao u primjeru.

Primjer a) je već riješen.

Pazi, **dvije** su situacije **višak**.

Primjer:

a) Es ist Samstag. Ivana und ihre Mutti kaufen Brot, Milch, Obst und Gemüse. Sie kaufen auch Kuchen. ___1___

b) Es ist Morgen. Peter isst ein Wurstbrot in der Küche. Seine Schwester schläft noch. Seine Mutter telefoniert im Wohnzimmer. _____

c) Das Wetter ist schön. Erwin spielt Fußball. Ivan läuft. Anne spielt mit ihrem Hund. Monika sitzt unter einem Baum. _____

d) Es ist Montag. Die Kinder sind im Klassenzimmer. Sie haben Deutsch. Ihre Lehrerin ist auch da. Alle sind lustig. _____

e) Luka und Anne gehen zu Fuß in die Schule. Sie gehen zuerst links und dann rechts. Sie müssen langsam gehen. Die Autos fahren schnell. _____

1. **im Supermarkt**
2. in der Schule
3. auf der Straße
4. im Kino
5. zu Hause
6. im Park
7. im Zoo

4. zadatak

Pročitaj tekst.
Zaokruži točan odgovor kao u primjeru ispod teksta.
Samo je **jedan** točan odgovor.

Peter ist im Bett

Peter geht heute nicht in die Schule. Er hat Fieber. Sein Hals ist rot und tut weh. Er bleibt heute im Bett. Er muss warmen Tee trinken und Tabletten nehmen. Um 17.00 Uhr geht er mit Mutti zum Arzt. Er ist traurig, denn er kann heute nicht Fußball spielen. Sein Freund Karl kommt nach der Schule zu ihm und bringt ihm Äpfel und Zitronen.

Primjer:

0. Peter bleibt heute

a) bei den Großeltern
b) in der Schule
c) im Garten
(d) zu Hause

1. Peter ist heute

a) gesund
b) lustig
c) krank
d) nervös

2. Er hat

a) Bauchschmerzen
b) Halsschmerzen
c) Ohrenschmerzen
d) Zahnschmerzen

3. Zum Arzt geht er

a) am Morgen
b) am Nachmittag
c) am Vormittag
d) zu Mittag

4. Karl bringt ihm

a) Eis
b) Gemüse
c) Obst
d) Schokolade

III. PISANJE

5. zadatak

Nadopuni rečenice odgovarajućim riječima kao što je u primjeru.
Pazi, **tri** su riječi višak.

Küche	bei	Ball	zu	Bad	um	~~Morgen~~	in	Bett

Primjer:
0. Es ist Morgen.

1. Ich stehe _____ sieben Uhr auf.

2. Dann gehe ich ins _____ und wasche mich.

3. Ich frühstücke schnell in der _____.

4. Dann gehe ich _____ die Schule.

5. Am Nachmittag bin ich _____ Hause.

6. zadatak

Ponuđena su **četiri** niza slova.
Pronađi **riječi** unutar svakoga niza i **razdvoji** ih.
Rečenice zatim upiši pravilno **pisanim slovima** na prazne crte kao u primjeru.

ESISTWINTER.
VIERJUNGENMACHENMUSIK.
ALLEKINDERTANZEN.
SIEHABENGESCHENKE.

Primjer:

0. Es ist Winter.

1. _____

2. _____

3. _____

PRAZNA STRANICA

PRILOG 13

Ispit iz Talijanskoga jezika

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

RAZREDNA NASTAVA

TALIJANSKI JEZIK

- Ovaj će dio ispita trajati 30 minuta.
- Rješavat ćeš zadatke slušanja, čitanja i pisanja.
- Piši isključivo pisanim slovima.
- Pozorno slijedi sve upute.

Želimo ti mnogo uspjeha.

Ne okreći stranicu dok ti se to ne kaže.

PRAZNA STRANICA

I. SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

1. zadatak

Na slici su odjevni predmeti. Označeni su brojevima.
Poslušaj tekst.
Na prazne crte upiši brojeve odjeće **onim redoslijedom** kojim ih čuješ.
Svaki broj upiši na odgovarajuću crtu kao u primjeru.
Tri su predmeta na slici višak.
Ostavi prazno mjesto ako ti neka riječ nije poznata.

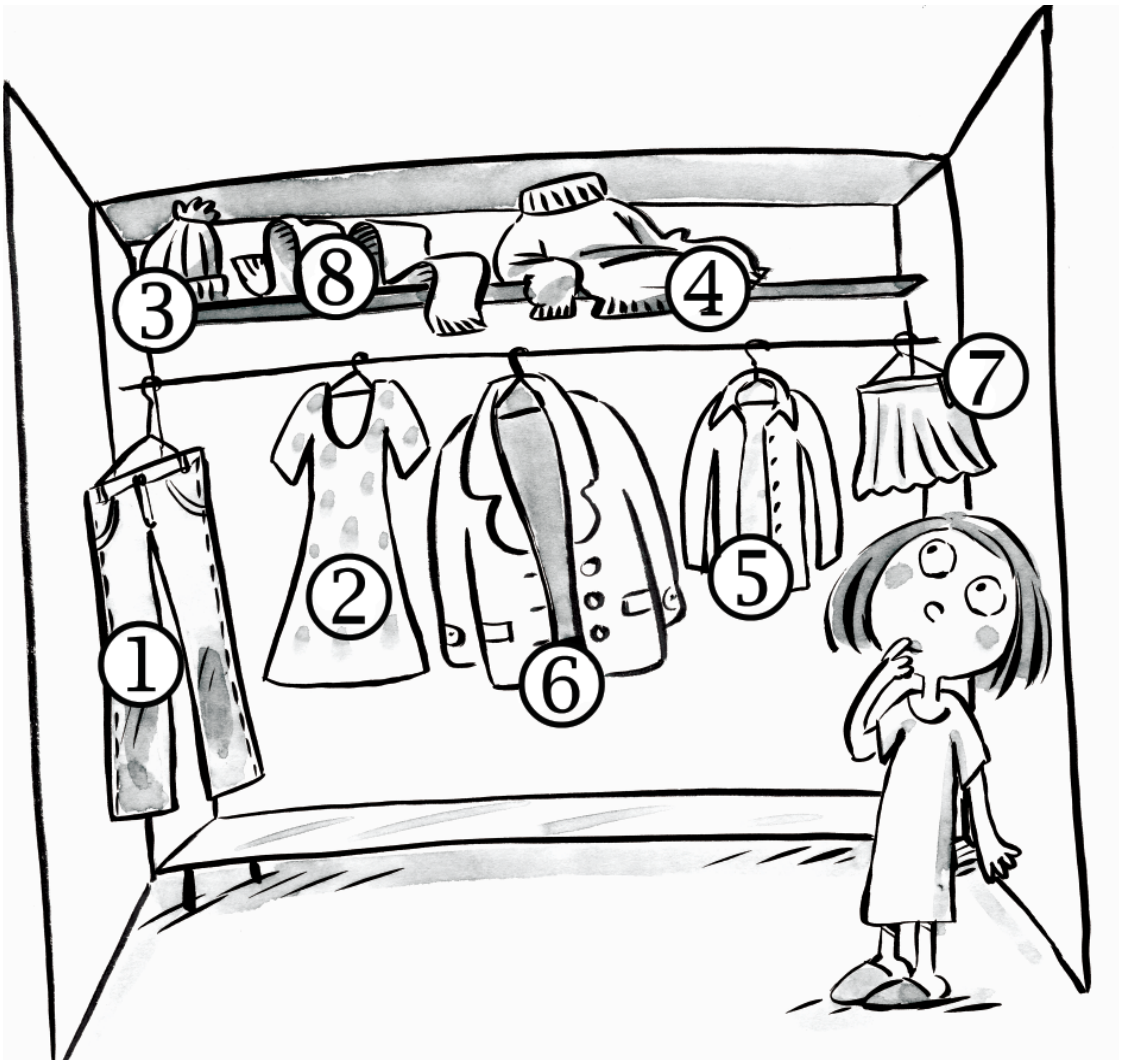

Cosa si mette Anna? __1__, ____, ____, ___, ____.

2. zadatak

Poslušaj tekst.
Što su kupili članovi obitelji Rossi?
Zaokruži odgovarajuće **slovo** ispod sličice na koju se tvrdnja odnosi kao u primjeru.

Primjer:

a) **b)** **c)** **d)**

1.

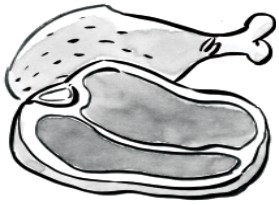

a) **b)** **c)** **d)**

2.

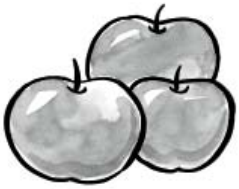

a) **b)** **c)** **d)**

3.

a)

b)

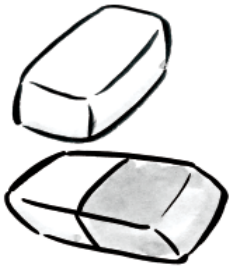

c)

d)

4.

a)

b)

c)

d)

PRAZNA STRANICA

II. ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

3. zadatak

Pročitaj tekst.
Pazi, **dvije** su izjave višak!
Pažljivo pročitaj tekst **Al mare** i zadatak ispod teksta.
Trebaš odgovoriti što rade Paolo, Chiara, Alessia i Luca.
Što radi Monica, već je odgovoreno.
Pogledaj primjer!

Al mare

In estate **Monica** va spesso al mare con i suoi amici. **Paolo** è uno sportivo e non si stanca mai di giocare. **Chiara** si riposa sotto l'ombrellone con i suoi libri. Nella sua borsa **Alessia** mette dei panini, della frutta e delle bibite. **Luca** porta sempre tanti CD. A lui piace molto cantare.

Primjer:

Monica **5**

a. Paolo _____

b. Chiara _____

c. Alessia _____

d. Luca _____

1) porta con sé qualcosa da mangiare
2) ama lo sport
3) non ama cantare
4) non le piace stare sotto l'ombrellone
5) **in estate ama andare al mare**
6) ama leggere molto
7) ama la musica

4. zadatak

Pročitaj tekst.
Samo je **jedan** točan odgovor!
Svaki se točan odgovor odnosi **samo na ono što si pročitao u tekstu**.
Zaokruži točan odgovor.
Pogledaj primjer!

Il primo giorno di scuola

Per Anna oggi è il primo giorno di scuola. Lei è molto contenta perché va a scuola con suo fratello Marco e i suoi amici. Anna ha una bella cartella nuova. La sua cartella è colorata, mentre quella di Marco è tutta nera. La cartella di Marco è molto pesante. Nel gruppo di amici c'è tanta allegria. Anna è felice di incontrare la nuova maestra e tanti nuovi amici. La sua maestra li aspetta nella loro classe e li saluta con un: »Buongiorno, bambini!«

Primjer:

Oggi comincia...

a) l'estate
b) il fine settimana
c) la scuola
d) l'inverno

1. Anna è...

a) la cugina di Marco
b) l'amica di Marco
c) la compagna di scuola di Marco
d) la sorella di Marco

2. La cartella di Anna è...

a) pesante
b) di tanti colori
c) nera
d) vecchia

3. I ragazzi sono...

a) stanchi
b) tristi
c) contenti
d) allegri

4. In classe li aspetta...

a) una signora
b) il maestro
c) la mamma
d) un signore

III. PISANJE

5. zadatak

Nadopuni rečenice odgovarajućom riječju.
Pogledaj primjer!
Pazi, **dvije** su riječi višak!

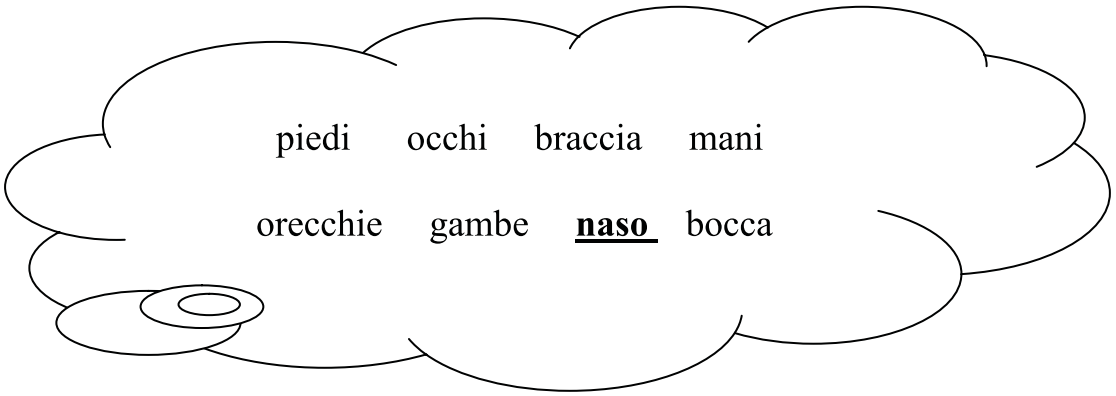

Ho imparato le parti del corpo.

Primjer:
Annuso con il **naso**.

1. Mangio con la _____.

2. Ascolto con le _____.

3. Tocco con le _____.

4. Guardo con gli _____.

5. Cammino con le _____.

6. zadatak

Pročitaj tekst.
Nadopuni tekst riječima iz pravokutnika.
Jednu riječ upotrijebi najviše **jednom**.
Dvije su riječi višak.
Jedan primjer je riješen.

sole

bambini

freddo

compleanno

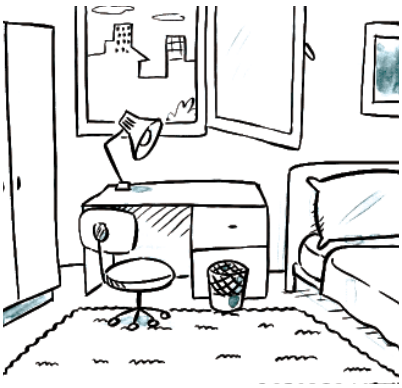

casa

pioggia

In una terra lontana l'inverno è lungo e **freddo**. Il (**1**) _____ non si vede mai. I (**2**) _____ non escono fuori, ma giocano in (**3**) _____al caldo.

PRAZNA STRANICA

PRILOG 14

Prilagođeni ispiti za učenika s posebnom odgojno-obrazovnom potrebom

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

RAZREDNA NASTAVA
HRVATSKI JEZIK
I. dio

- Ovaj će dio ispita trajati 45 minuta.
- Pročitat ćeš tekst priče i odgovoriti na pitanja.
- Pozorno pročitaj svaku uputu.
- Piši pisanim slovima.
- Pišeš li tiskanim slovima, zaokruži slovo koje treba biti veliko prema pravopisnim pravilima.

Želimo ti mnogo uspjeha!

Pozorno **pročitaj** priču.

Zlatni orasi

Četvorica svirača išla su od sela do sela.
Svirali su po trgovima.
Tako su zarađivali novac za život.
Jedne večeri došli su do razrušenoga dvorca.
Bila je to večer poslije Nove godine.

Stajali su ispred dvorca i jedan svirač reče:
„Prijatelji, svirajmo za one koji su tu živjeli."
Svi su se složili i veselo zasvirali.
Kada su završili pjesmu, iz razrušenoga dvorca izađe čovječuljak.
Zahvalio je sviračima na sviranju.
Svakomu od njih poklonio je orahovu grančicu.
Rekao je: „Odnesite ove grančice svojoj djeci."
Trojica su ih bacila na putu do kuće.
Samo je jedan donio grančicu kući.
Dao ju je djeci.

Drugi su dan djeca došla ocu.
Bili su iznenađeni: „Kakva je to grančica?"
On se začudio.
Noću se grančica pretvorila u srebrnu granu.
Na njoj su bili zlatni orasi.
Rekao je to i ostalim sviračima.
Oni su brzo krenuli tražiti grančice.
Tražili su ih cijeli dan, ali ih nisu našli.

Djeca su prodala zlatne orahe i
nikada više nisu bila siromašna.

Prema narodnoj priči

Pozorno **pročitaj** zadatke vezane uz priču.
Odgovor **napiši** na praznu crtu.
Ne moraš odgovarati punom rečenicom.

1. **Tko** je išao od sela do sela?

_____

2. **Kako** su svirači zarađivali za život?

_____

3. **Kakav** je dvorac iz priče?

_____

4. **Što** su od čovječuljka dobili za poklon?

_____

5. **Koliko** je svirača dobilo poklon?

_____

6. **U što** se orahova grančica pretvorila noću?

_____

7. **Zašto** djeca više nisu bila siromašna?

_____

8. Od ponuđenih riječi **zaokruži imenicu**.

baciti veselo grančica drugi

9. Od ponuđenih riječi **zaokruži glagol**.

svirajmo poklon brzo ispred

10. Od ponuđenih riječi **zaokruži pridjev**.

zlatni grana našli nisu

11. **Prepiši** rečenicu **pisanim** slovima.
Pišeš li tiskanim slovima, **zaokruži slovo koje treba biti veliko** prema pravopisnim pravilima.
Pazi na **velika slova**.

MALI JURICA ŽIVI U ZAGREBU, GLAVNOME
GRADU REPUBLIKE HRVATSKE.

_____

_____

12. **Što znači** riječ **čovječuljak**?
Zaokruži slovo ispred **točnoga** odgovora.

a) čarobnjak

b) mali čovjek

c) veseljak

d) dječak

PRAZNA STRANICA

PRAZNA STRANICA

Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja

RAZREDNA NASTAVA
HRVATSKI JEZIK
II. dio

- Ovaj će dio ispita trajati 30 minuta.
- Pisat ćeš priču.
- Priču napiši na sljedećoj stranici na prazne crte.
- Kada napišeš priču, pozorno ju pročitaj.
- Ispravi pogrješke.
- Piši pisanim slovima.
- Pišeš li tiskanim slovima, zaokruži slovo koje treba biti veliko prema pravopisnim pravilima.

Želimo ti mnogo uspjeha!

Napiši priču Srebrna grana.
Tvoja priča treba imati **najmanje pet** rečenica.
Pozorno pročitaj **ponuđene riječi**. One ti mogu pomoći u pisanju.

svirači grančica bacili zlatni orasi djeca

Srebrna grana

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

(Pozorno pročitaj sastavak. Ispravi pogrješke.)

PRAZNA STRANICA

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

RAZREDNA NASTAVA

MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, HRVATSKI JEZIK

- Ovaj će dio ispita trajati 45 minuta.
- Rješavat ćeš zadatke koji povezuju sadržaje iz Matematike, Prirode i društva te Hrvatskoga jezika.
- Pozorno pročitaj svaki zadatak i upute.
- Piši pisanim slovima.
- Pišeš li tiskanim slovima, zaokruži slovo koje treba biti veliko prema pravopisnim pravilima.

Želimo ti mnogo uspjeha!

PRAZNA STRANICA

Izračunaj zadatke.

1. **Izračunaj.**

$$\begin{array}{r} 253 \\ +729 \\ \hline \end{array}$$

2. **Izračunaj.**

$$\begin{array}{r} 658 \\ -237 \\ \hline \end{array}$$

3. **Izračunaj.**

$$401 \cdot 3$$

4. **Izračunaj.**

$$624 : 2 =$$

5. **Postupno izračunaj.**

(1 8 + 3) : 7 =

6. Na jednoj su grančici dva oraha.
Koliko je oraha na trima takvima grančicama?

Račun:

Odgovor: Na trima takvima grančicama je _____ oraha.

7. **Zaokruži** geometrijsko **tijelo**.

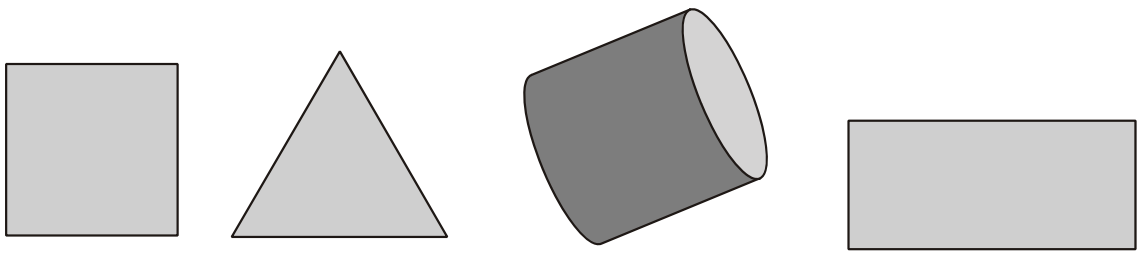

8. **Imenuj** likove i tijela.
Odgovor **napiši** na praznu crtu pored crteža.

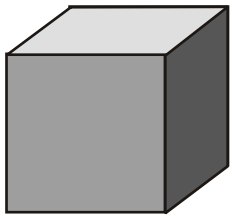

_____

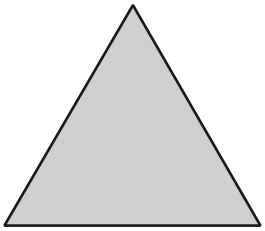

_____

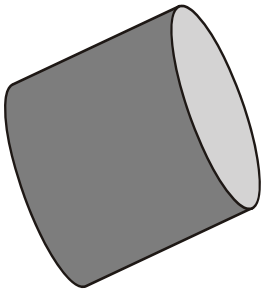

_____

_____

9. Promotri crteže. **Zaokruži dužinu.**

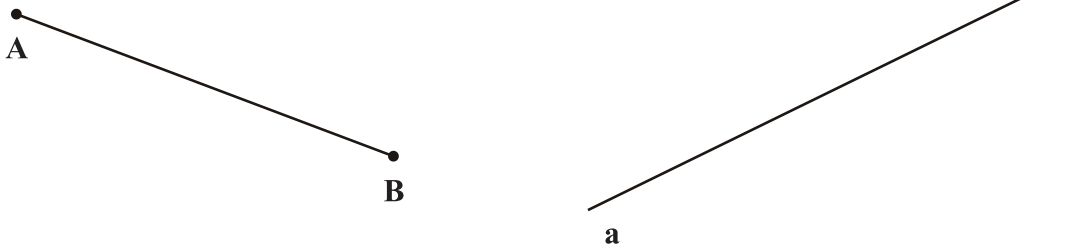

U sljedećim zadatcima odgovor **napiši na praznu crtu**.

10. Danas je **četvrtak**.
    Koji će dan biti **sutra**?

    _____

11. U kojem je **godišnjem dobu Nova godina** u našim krajevima?

    _____

12. Koliko **jedna godina** ima mjeseci?

    _____

13. Ura pokazuje **osam** sati.

Koje je **doba dana**?

_____

14. Nabroji **glavne strane svijeta**.

_____

_____

_____

_____

15. Nabroji **tri simbola** naše domovine Hrvatske.

1. _____

2. _____

3. _____

Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

16. Koje je prometno sredstvo **cestovno**?

a) vlak

b) brod

c) autobus

d) zrakoplov

17. Kojom **bojom** označavamo **vode** na zemljopisnoj karti?

a) smeđom

b) plavom

c) zelenom

d) crnom

18. Koja je od navedenih bolesti **zarazna**?

a) upala uha

b) alergija

c) gripa

d) glavobolja

PRAZNA STRANICA

PRAZNA STRANICA

PRAZNA STRANICA

PRILOG 15

Ispit iz Matematike, Prirode i društva i integracije
za učenike mađarske nacionalne manjine

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

ALSÓ TAGOZAT

MATEMATIKA, TERMÉSZET ÉS TÁRSADALOM, HORVÁT NYELV

- A vizsgának ez a része 30 perces.
- A feladatok Matematika, Természet és társadalom, valamint Horvát nyelv tantárgyakból egyaránt tartalmaznak kérdéseket.
- Figyelmesen olvass el minden feladatot és utasítást!
- Kizárólag írott betűkkel írjál!

Sok sikert kívánunk!

ÜRES OLDAL

Oldd meg a következő feladatokat!

1. Add össze a következő két számot: 996 és 283.

   Itt számolj:

2. 405-ből vegyél el 216-ot!

   Itt számolj:

3. Szorozd be a 37-es számot a 39-es számmal!

   Itt számolj:

4. A 9072-es számot oszd el a hármas számmal!

   Itt számolj:

5. Számítsd ki!

   50 – 35 : 5 =

6. A 12 732-es számból vond ki a 972-es és a 8-as szám szorzatát!

   Itt számolj:

Figyelmesen olvasd el az alábbi feladatokat!

7. A kastély 1724-ben épült.

a) Határozd meg, hogy ez melyik század!

_____

b) Számold ki, hány éves ma a kastély!

_____

8. A tornyának az egyik oldalát benőtte a moha.
Melyik az az égtáj, amely ellentétes azzal az égtájjal, amelyen a moha nő?

_____

9. Az ember dél felé néz.
Melyik égtáj lesz tőle jobbra?

_____

10. A diófaág mindegyik ezüst levele mellett két-két aranydió függött. Egy diófaágon 16 levél van.
Hány dió van négy ágon? Válaszodat írd a vonalra!

Itt számolj:

A négy ágon _____ dió van.

11. Figyeld meg az alábbi egyeneseket, és határozd meg azok egymás közötti viszonyát!

a) Melyik egyenes párhuzamos a **c** egyenessel? _____

b) Melyik egyenes merőleges az **a** egyenesre?_____

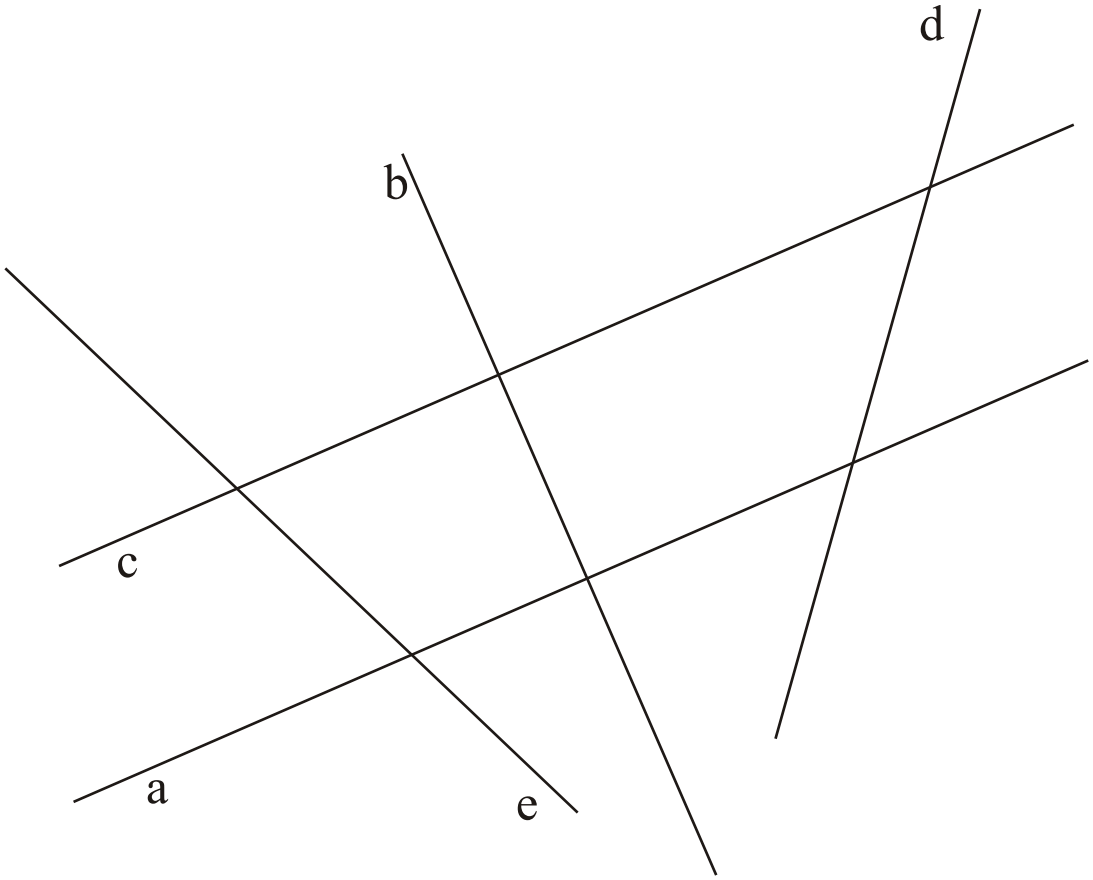

12. A felsorolt lakosok a földrajzi térképen különböző színekkel jelölt vidékeken élnek:

zenészek – sötétbarnával
emberkék – világosbarnával
falusiak – zölddel

Közülük kik élnek a legmagasabb területen?

_____

13. Nézd meg a naptárt!
    a) Írd le annak a hónapnak a nevét, amelyben kezdődik a tél! _____
    b) Hány nap van ebben a hónapban? _____

január

H						
K	1	8	15	22	29	
Sz	2	9	16	23	30	
Cs	3	10	17	24	31	
P	4	11	18	25		
Sz	5	12	19	26		
V	6	13	20	27		

február

	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23			
3	10	17	24			

március

	3	10	17	24	31	
	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		

április

	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24			
4	11	18	25			
5	12	19	26			
6	13	20	27			

május

H						
K		6	13	20	27	
Sz		7	14	21	28	
Cs	1	8	15	22	29	
P	2	9	16	23	30	
Sz	3	10	17	24	31	
V	4	11	18	25		

június

	2	9	16	23	30	
	3	10	17	24		
	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		

július

	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24	31		
4	11	18	25			
5	12	19	26			
6	13	20	27			

augusztus

	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24	31		

szeptember

H						
K	2	9	16	23	30	
Sz	3	10	17	24		
Cs	4	11	18	25		
P	5	12	19	26		
Sz	6	13	20	27		
V	7	14	21	28		

október

	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24	31		
4	11	18	25			
5	12	19	26			

november

	3	10	17	24		
	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		

december

1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24	31		
4	11	18	25			
5	12	19	26			
6	13	20	27			
7	14	21	28			

14. Egy intézményben olyan értékes tárgyakat állítottak ki, amelyek egy kastély múltját mutatják be.
Hogy nevezzük az ilyen kulturális intézményeket?

_____

A következő feladatokban karikázd be a pontos válasz előtti betűt!

15. Egy aranydió tömege 187 g.
Körülbelül hány aranydió van 2 kg-ban (azaz 2000 g-ban)?

a) 100 körül

b) 10 körül

c) 1000 körül

d) 200 körül

16. Miért épültek főleg magaslatokra a régi városok (várak)?

a) így távolabb voltak a többi várostól

b) így könnyebb volt megvédeni a várost az ellenséggel szemben

c) mivel a magaslatokon több az építkezéshez szükséges kő

d) mivel a magaslatokon tisztább a levegő

17. Milyenek lehetnek a diófa ágai Újév küszöbén?

a) virágzóak

b) rügyezőek

c) csupaszak

d) lombosodók

18. A kastély közelében élő növények megbetegedtek a szennyezett levegő miatt.
Mi okozza a levegő szennyeződését?

a) nagy járműforgalom

b) szűrő nélküli gyár

c) a kirándulók által eldobott hulladék

d) a nagyváros közelsége

19. A zenészek koncertjüket mindig 19 óra 30 perckor kezdik.
Melyik hónapban kezdődik a koncert még világosban?

a) októberben

b) januárban

c) márciusban

d) júniusban

20. Jankó Iván apja. Iván Péter apja. Kicsoda Jankó Péternek?

a) unokája

b) nagybátyja

c) nagyapja

d) testvére

21. Ilona egész évben egészségesen táplálkozik
Melyik ételeket nem választaná az alábbiak közül?

a) leves, hal, főtt zöldség

b) főzelék, csirkehús, zöldsaláta

c) főtt bab, savanyúkáposzta, sülthús

d) sült krumpli, szendvics, majonéz

22. A zenészek 8 óra 30 perckor indultak Zágrábból Split felé.
Zágráb és Split között 400 kilométer a távolság.
Egy óra alatt 100 kilométert tudnak megtenni.

Hány órakor érhetnek legkorábban Splitbe?

_____ óra _____ perc.

Útjuk során a zenészek az alábbi irányban utaztak:

a) északkeleti

b) délkeleti

c) északnyugati

d) délnyugati

23. Ebben az évben a zenészek Eszéken, Zágrábban és Splitben koncerteztek.
Horvátország fővárosában 984 jegyet adtak el.
A síkvidéki városban háromszor kevesebb jegyet adtak el, mint a fővárosban.
A tengerparti városban százzal több jegyet adtak el, mint Zágrábban.

Válaszaidat írd a vonalakra!

a) A legtöbb jegyet _____ városában adták el.

b) _____ városban 328 jegyet adtak el.

c) Split városában _____ jegyet adtak el.

ÜRES OLDAL

ÜRES OLDAL

PRILOG 16

Ispit iz Matematike, Prirode i društva i integracije
za učenike srpske nacionalne manjine

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

РАЗРЕДНА НАСТАВА

МАТЕМАТИКА, ПРИРОДА И ДРУШТВО, ХРВАТСКИ ЈЕЗИК

- Овај део испита трајаће 35 минута.
- Решаваћеш задатке који повезују садржаје Математике, Природе и друштва и Хрватског језика.
- Пажљиво прочитај сваки задатак и упутства.
- Пиши искључиво писаним словима.

Желимо ти много успеха!

ПРАЗНА СТРАНА

Реши задатке.

1. Сабери бројеве 996 и 283.

   Простор за рачун:

2. Од броја 405 одузми 216.

   Простор за рачун:

3. Помножи 37 и 39.

   Простор за рачун:

4. Број 9 072 подели са 3.

   Простор за рачун:

5. Реши:

   50 – 35 : 5 =

6. Број 12 732 умањи за производ бројева 972 и 8.

   Простор за рачун:

Пажљиво прочитај следеће задатке.

7. Замак је сагрђен 1724. године.

а) Одреди који је то век.

_____

б) Израчунај колико година данас има замак.

_____

8. Једна страна торња обрасла је маховином.
Која страна света је супротна оној на којој расте маховина?

_____

9. Човечуљак гледа према југу.
Која страна света је десно од њега?

_____

10. Уз сваки сребрени листић на ораховој гранчици висила су по два златна ораха. Једна орахова гранчица има 16 листића.
Израчунај колико је ораха на 4 гранчице.
Одговор напиши на линију.

Простор за рачун:

На 4 гранчице је _____ ораха.

11. Осмотри нацртане праве и одреди односе међу њима.

а) Која је права напоредна с правом **c**? _____

б) Која је права окомита на праву **a**?_____

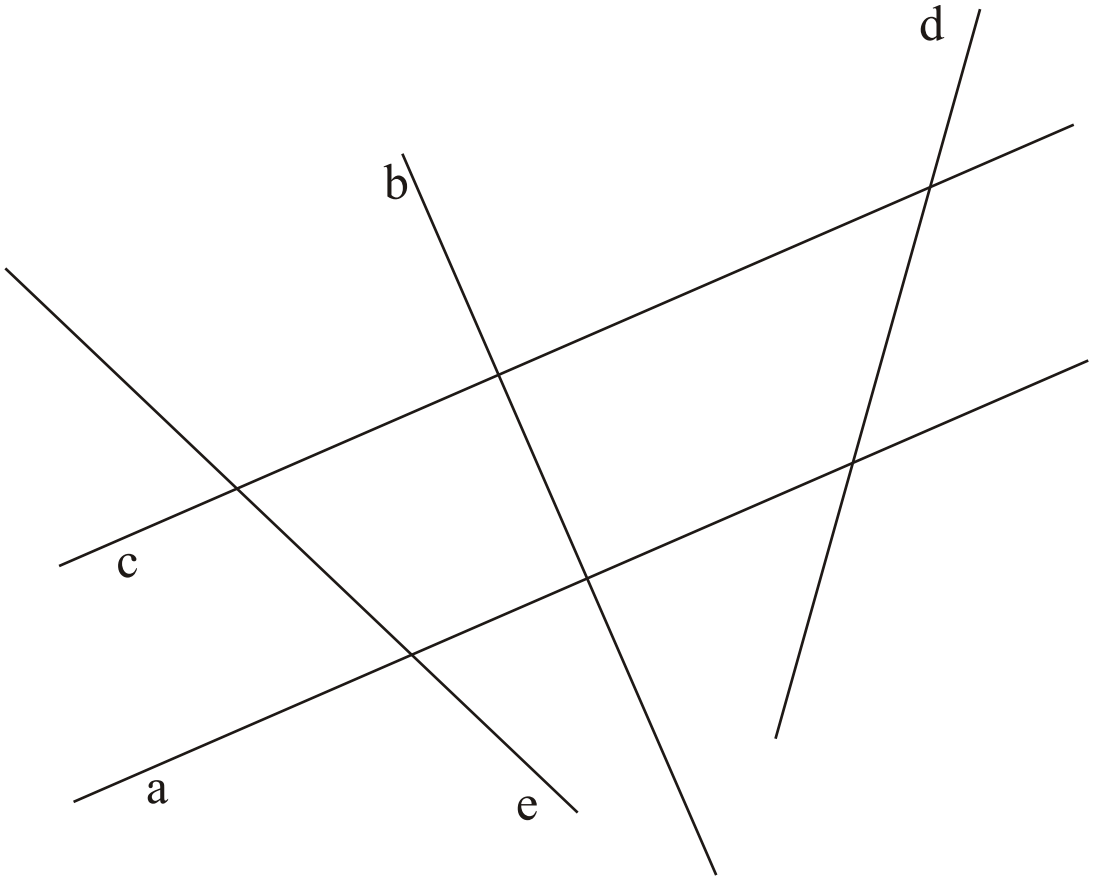

12. Наведени становници живе у крајевима који су на географској карти означени различитим бојама:

свирачи – тамносмеђом
човечуљак – светлосмеђом
сељани – зеленом

Ко од њих живи на највећој висини?

_____

13. Погледај календар.
    а) Напиши име месеца у којем почиње зима. _____
    б) Колико тај месец има дана? _____

јануар

Пон		7	14	21	28	
Уто	1	8	15	22	29	
Сре	2	9	16	23	30	
Чет	3	10	17	24	31	
Пет	4	11	18	25		
Суб	5	12	19	26		
Нед	6	13	20	27		

фебруар

	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23		
3	10	17	24		

март

	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	

април

	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24		
4	11	18	25		
5	12	19	26		
6	13	20	27		

мај

Пон		5	12	19	26	
Уто		6	13	20	27	
Сре		7	14	21	28	
Чет	1	8	15	22	29	
Пет	2	9	16	23	30	
Суб	3	10	17	24	31	
Нед	4	11	18	25		

јун

	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	

јул

	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24	31	
4	11	18	25		
5	12	19	26		
6	13	20	27		

август

	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24	31	

септембар

Пон	1	8	15	22	29	
Уто	2	9	16	23	30	
Сре	3	10	17	24		
Чет	4	11	18	25		
Пет	5	12	19	26		
Суб	6	13	20	27		
Нед	7	14	21	28		

октобар

	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24	31	
4	11	18	25		
5	12	19	26		

новембар

	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	

децембар

1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24	31	
4	11	18	25		
5	12	19	26		
6	13	20	27		
7	14	21	28		

14. Вредни предмети који сведоче о прошлости замка могу бити изложени у некој установи.
Како се зову такве културне установе?

_____

Заокружи слово испред тачног одговора.

15. Један златни орах тежи 187 грама.
Колико приближно златних ораха има у 2 kg (ili 2 000 g)?

а) око 100

б) око 10

в) око 1000

г) око 200

16. Зашто су стари градови (градине) обично изграђени на узвишењима?

а) Зато што су тако више удаљени од других градова.

б) Зато што их је тако лакше одбранити.

в) Зато што је на узвишењима више камења за градњу.

г) Зато што је на узвишењима чишћи ваздух.

17. Какве могу бити гране уочи Нове године на ораховом дрвету?

а) расцветале

б) пропупале

в) голе

г) пролистале

18. Због загађеног ваздуха раслиње близу замка је болесно.
Што **није** узрок загађености ваздуха?

а) густ аутомобилски саобраћај

б) фабрика без пречишћивача

в) отпад који остављају излетници

г) близина великог града

19. Свирачи започињу своје концерте увек у 19 часова и 30 минута.
У којем месецу концерт започиње при дањем светлу?

а) октобру

б) јануару

в) марту

г) јуну

20. Јанко је Иванов отац. Иван је Петров отац. Шта је Јанко Петру?

а) унук

б) стриц

в) деда

г) брат

21. Јелица се целе године здраво храни.
Који од понуђених јеловника не би изабрала?

а) супа, риба, кувано поврће

б) вариво, пилеће месо, зелена салата

в) кувани пасуљ, кисели купус, шницла

г) пржени кромпири, сендвичи, мајонез

22. Свирачи су кренули у 8 часова и 30 минута из Загреба према Сплиту.
Удаљеност од Загреба до Сплита је 400 километара.
За један час могу прећи 100 километара.

У колико часова су најраније могли стићи у Сплит?

У ____ часова и ____ минута.

На том путу свирачи су путовали у смеру:

а) североистока

б) југоистока

в) северозапада

г) југозапада

23. Ове године су свирачи одржали концерт у Осијеку, Загребу и Сплиту.
У главном граду Републике Хрватске било је 984 посетилаца.
У граду низинског краја било је три пута мање посетилаца него у главном граду.
У граду на мору било је 100 посетилаца више него у Загребу.

Одговоре напиши на празну линију.

а) Највише посетилаца било је у _____.

б) У _____ је било 328 посетилаца.

в) У Сплиту је било _____ посетилаца.

ПРАЗНА СТРАНА

ПРАЗНА СТРАНА

PRILOG 17

Ispit iz Matematike, Prirode i društva i integracije
za učenike talijanske nacionalne manjine

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

INSEGNAMENTO DI CLASSE

MATEMATICA, NATURA E SOCIETÀ

- Questa parte dell'esame durerà 35 minuti.
- Risolverai gli esercizi integrati di matematica, natura, società e lingua italiana.
- Leggi attentamente ogni esercizio e segui le istruzioni.
- Scrivi usando il corsivo.

Buon lavoro!

PAGINA BIANCA

Calcola:

1. Somma i numeri 996 e 283.

   Calcolo:

2. Dal numero 405 togli il numero 216.

   Calcolo:

3. Moltiplica i numeri 37 e 39.

   Calcolo:

4. Dividi il numero 9 072 con il 3.

   Calcolo:

5. Calcola:

   $50 - 35 : 5 =$

6. Sottrai al numero 12 732 il prodotto dei numeri 972 e 8.

   Calcolo:

Leggi attentamente i seguenti esercizi ed esegui quanto è richiesto.

7. Un castello è stato costruito nell'anno 1724.

   a) In quale secolo è stato costruito?

   _____

   b) Quant'è vecchio questo castello?

   _____

8. Una parte del tronco di un albero è ricoperta di muschio.
   Quale punto cardinale si trova dal lato opposto a quello in cui cresce il muschio?

   _____

9. Dei ragazzi sono rivolti verso sud.
   Quale punto cardinale si trova alla loro destra?

   _____

10. Accanto ad ogni fogliolina pendevano due prugne.
Ogni ramo aveva 16 foglioline.
Quante prugne ci sono su 4 rami.

Calcolo:

Su 4 rami ci sono _____ prugne.

11. Osserva le rette disegnate e determina il loro rapporto.

a) Quale retta è parallela alla retta **c**? _____

b) Quale retta è perpendicolare alla retta **a**?_____

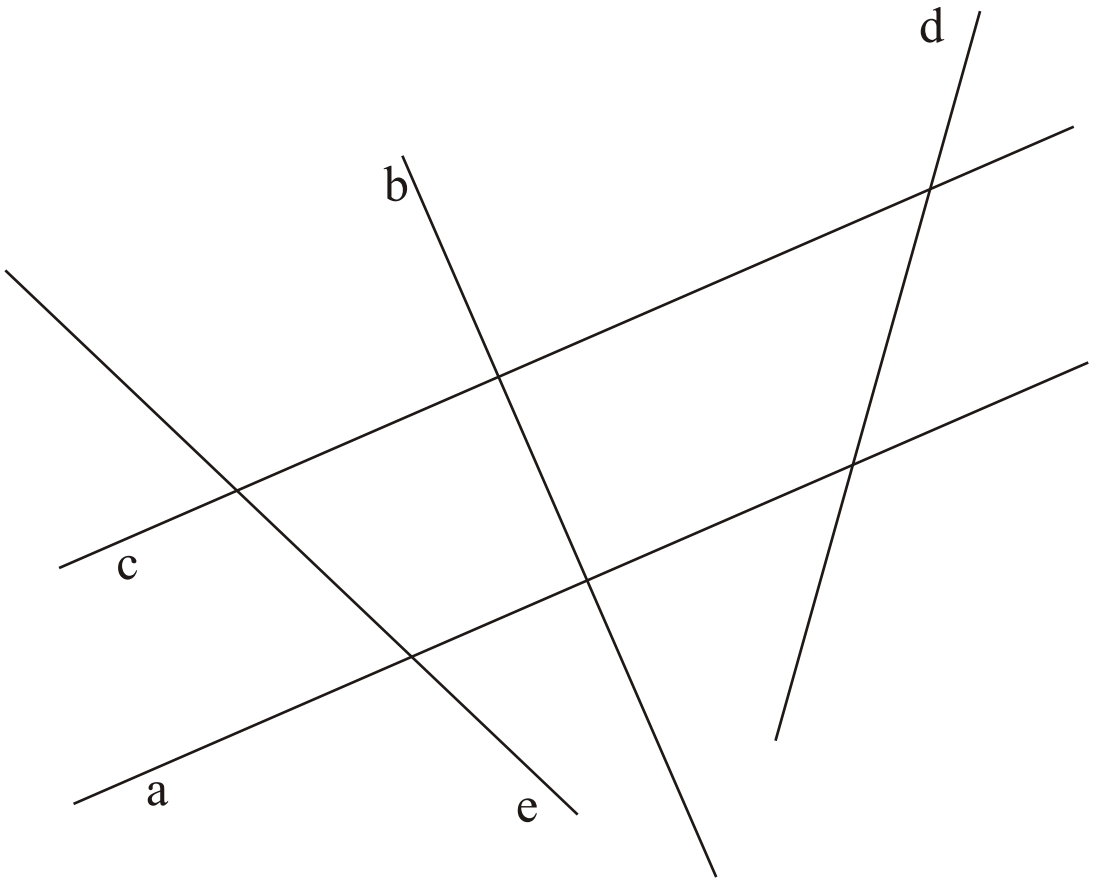

12. Ognuna delle seguenti persone vive in un luogo colorato diversamente colorato sulla carta geografica:

PASTORE – marrone
PESCATORE – azzurro
CONTADINO – verde

Chi di essi vive più in alto?

_____

13. Guarda il calendario.
    a) Scrivi il nome del mese in cui inizia l'inverno. _____
    b) Quanti giorni ha questo mese? _____

gennaio

lu		7	14	21	28	
ma	1	8	15	22	29	
me	2	9	16	23	30	
gio	3	10	17	24	31	
ve	4	11	18	25		
sa	5	12	19	26		
do	6	13	20	27		

febbraio

	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23			
3	10	17	24			

marzo

	3	10	17	24	31	
	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		

aprile

	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24			
4	11	18	25			
5	12	19	26			
6	13	20	27			

maggio

lu		5	12	19	26	
ma		6	13	20	27	
me		7	14	21	28	
gio	1	8	15	22	29	
ve	2	9	16	23	30	
sa	3	10	17	24	31	
do	4	11	18	25		

giugno

	2	9	16	23	30	
	3	10	17	24		
	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		

luglio

	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24	31		
4	11	18	25			
5	12	19	26			
6	13	20	27			

agosto

	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24	31		

settembre

lu	1	8	15	22	29	
ma	2	9	16	23	30	
me	3	10	17	24		
gio	4	11	18	25		
ve	5	12	19	26		
sa	6	13	20	27		
do	7	14	21	28		

ottobre

	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24	31		
4	11	18	25			
5	12	19	26			

novembre

	3	10	17	24		
	4	11	18	25		
	5	12	19	26		
	6	13	20	27		
	7	14	21	28		
1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		

dicembre

1	8	15	22	29		
2	9	16	23	30		
3	10	17	24	31		
4	11	18	25			
5	12	19	26			
6	13	20	27			
7	14	21	28			

14. Come si chiama l'edificio culturale dove possiamo trovare gli oggetti di valore che testimoniano del passato di un castello?

Cerchia la lettera davanti alla risposta esatta.

15. Una moneta d'oro pesa 187 g.
Quante monete d'oro, all'incirca, ci saranno in 2 kg? (2000 g).
Cerchia la risposta esatta!

a) circa 100

b) circa 10

c) circa 1000

d) circa 200

16. Perché molte città antiche sono costruite sulle colline?

a) Perché così sono più distanti dalle altre città.

b) Perché così è più facile difenderle.

c) Perché sulle alture ci sono più pietre per costruirle.

d) Perché sulle alture l'aria è più pulita.

17. In mezzo al prato in aprile c'era un bel pesco. Com'erano i suoi rami?

a) con foglie secche

b) fioriti

c) spogli

d) pieni di pesche

18. Una di queste risposte **non è** corretta. Cerchiala.
Marco va spesso in centro città perché:

a) va a teatro.

b) deve fare una visita medica.

c) ama la natura.

d) visita musei e gallerie.

19. Le bambine si trattengono sul prato, giocando, fino alle ore 19 e 30 minuti.
Durante quale mese giocano all'aperto con la luce del giorno?
Cerchia la risposta esatta.

a) ottobre

b) gennaio

c) marzo

d) giugno

20. Antonio è padre di Giovanni. Giovanni è padre di Matteo.
Che cos'è Antonio per Matteo?

a) nipote

b) zio

c) nonno

d) fratello

21. Una di queste risposte non è corretta. Cerchiala. Dora preferisce mangiare cibi sani. Quale tra le seguenti liste dei cibi non sceglierebbe mai?

a) brodo, pesce, verdura cotta

b) minestrone, pollo, insalata

c) minestra di fagioli, bistecca, spinaci

d) patatine fritte, panino imbottito, maionese

22. Otto ragazze sono andate in gita. Alle ore 8 e 30 minuti sono partite da Zagabria verso Spalato. La distanza da Zagabria a Spalato è di 400 chilometri. In un'ora possono percorrere 100 chilometri.

In quante ore raggiungeranno Spalato?

____ ore e ____ minuti.

Le ragazze viaggiavano verso:

a) nord-est

b) sud-est

c) nord-ovest

d) sud-ovest

23. Quest'anno il cantante Gibonni si **è** esibito a Zagabria, Fiume e Pola.
Nella capitale della Repubblica Croata c'erano 984 spettatori.
Nella città quarnerina c'erano tre volte meno spettatori che nella capitale.
Nell'arena c'erano 100 spettatori di più che a Zagabria.

Scrivi le resposte negli spazi vuoti.

a) Il numero più grande di spettatori era a _____.

b) A _____ c'erano 328 spettatori.

c) A Pola c'erano _____ spettatori.

PAGINA BIANCA

PAGINA BIANCA

PRILOG 18

Ispit iz Engleskoga jezika za učenike mađarske nacionalne manjine

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

ALSÓ TAGOZAT

ANGOL NYELV

- A vizsgának ez a része 30 perces.
- Hallgatással, olvasással és írással kapcsolatos feladatokat kell megoldanod.
- Kizárólag írott betűkkel írjál!
- Figyelmesen kövess minden utasítást!

Sok sikert kívánunk!

Ne lapozz a következő oldalra, amíg nem kapsz rá utasítást!

I. HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS

1. feladat

Nézd a képet és hallgasd a szöveget!
A szöveget kétszer hallgatod meg.
Karikázd be a megfelelő kép alatti betűt!
Először hallgasd meg a példát!

0. Példa:
What is John doing?

a) **b)** **c)** **d)**

---

1. What does John like?

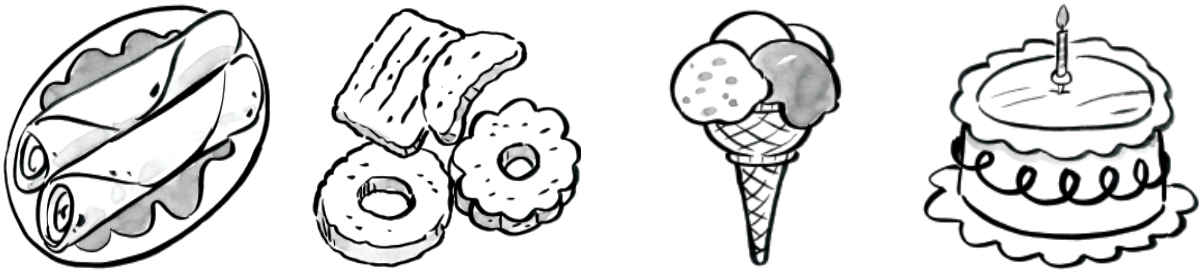

a) **b)** **c)** **d)**

2. Where is the frog?

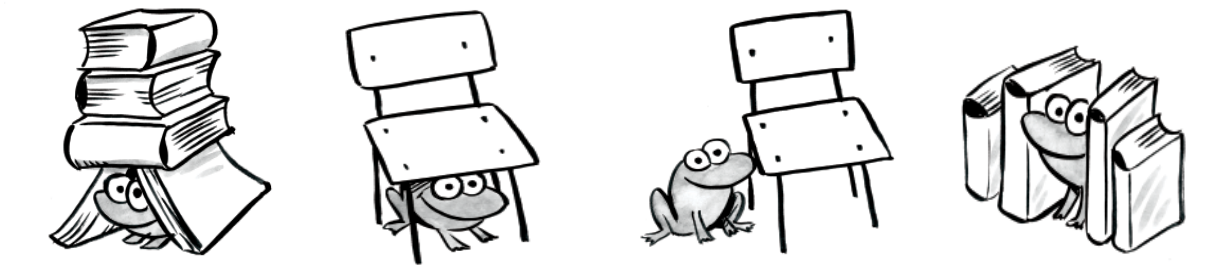

a) **b)** **c)** **d)**

3. What is John looking for?

a)

b)

c)

d)

4. What is John's favourite animal?

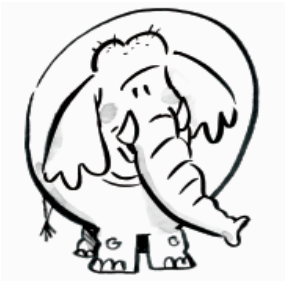

a)

b)

c)

d)

ÜRES OLDAL

2. feladat

Nézd a képet és hallgasd a szöveget!
A szöveget kétszer hallgatod meg.
Írd a hét a napjának nevét a megfelelő kép alá.
Az első példát már megoldottuk.
Két szó fölösleges.

Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, ~~Friday~~, Saturday, Sunday

Friday

ÜRES OLDAL

II. OLVASÁS ÉS ÍRÁS

3. feladat

Olvasd el a szöveget!
Minden vonal alatt, a zárójelben, négy szót találsz.
Csak egy szó a megfelelő.
Írd a megfelelő szót a vonalra, ahogy az adott példa mutatja!

Dear Billy,

I'm (0) _____sorry_____ but I can't meet you at the station
(happy / sunny / sorry / hungry)

tomorrow. When your (1) _____ arrives, I'll be at school.
(boat / bike / plane / train)

Don't worry, my town is small. I live near the station. Just cross the road

at the traffic lights. Then (2) _____ left.
(jump / turn / wait / ride)

My house is opposite the church at (3) _____ 28.
(door / number / house / street)

My Mum is (4) _____ for you!
(waiting / writing / watching / walking)

See you tomorrow!

John

ÜRES OLDAL

4. feladat

Figyelmesen **olvasd el** és kapcsold össze a mondatokat!
Helen új tanuló az osztályban, és a gyerekek beszélgetnek vele.
A bal oszlopban lévő mindegyik szám mellé írd be a megfelelő betűt, amely a jobb oldali oszlopban lévő mondatok előtt található.
A mondatokat nem kell átírni csak az előtte található betűt.

Helen is a new pupil. Her new friends are asking her some questions.

Példa:

Teacher: Good morning children! This is Helen! She's our new pupil. **Children:** Hello, Helen! **Teacher:** Tell us something about yourself. **Helen: (0) F**	**F** Sure, what would you like to know?
Bill: Where are you from, Helen? **Helen: (1) _____** **Mary:** Have you got a sister? **Helen: (2) _____** **Tom:** How old are you? **Helen: (3) _____** **Maja:** Have you got a pet? **Helen: (4) _____**	**A** I'm the same age as you! **B** A small town near London. **C** Good. Let's go there together. **D** No, but I'd like to have a fish. **E** Of course! She's older than me.

5. feladat

A osztályod kirándulni megy.
Olvasd el, mit ír a tanító néni!
Készíts hirdetést, amellyel minden tanulót értesítesz a kirándulásról!
A hirdetést **egészítsd ki** a hiányzó adatokkal! Két adatot már megadtunk.

Dear Tom,
please make a poster for our picnic. The picnic day is Saturday this week.
Today is Monday. You have enough time to get ready.
We are meeting at eight o'clock in the morning and walking to the Green Wood. We can see lots of trees and birds there. You can bring a ball to play with. Also, everybody must bring something to eat. You can bring sandwiches. We are at home by two o'clock pm.
Thank you,

Jane Smith

DAY: _____

TIME: _____

PLACE: _____

TOYS: _____

FOOD: sandwiches

PICNIC END: two o'clock pm

6. feladat

Olvasd el a szöveget!
Egészítsd ki a keretben lévő szavakkal!
Egy szót csak **egyszer** használj!
Vigyázz, két szó fölösleges!
Az első mondatot már kiegészítettük.

ice

trees

dances

guitar

listen

songs

cold

Music in the City

There are many things to do in a city during the winter holidays. My favourite are concerts in the street. Some people play the **__guitar__**, some play the violin and somebody always sings and _____. Many people like to watch them and _____ to them. Some good people bring them hot tea, or hot chocolate to get warm when it is very _____ outside. Then the streets smell of tea and sweets. The _____ and windows are decorated with lots of lights. I often take Snoopy out for a walk and enjoy the winter evenings in the city.

ÜRES OLDAL

PRILOG 19

Ispit iz Engleskoga jezika za učenike srpske nacionalne manjine

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

РАЗРЕДНА НАСТАВА

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

- Овај део испита трајаће 30 минута.
- Решаваћеш задатке слушања, читања и писања.
- Пиши искључиво писаним словима.
- Пажљиво прати сва упутства.

Желимо ти много успеха!

Не окрећи страну док ти се то не каже.

ПРАЗНА СТРАНА

I СЛУШАЊЕ СА РАЗУМЕВАЊЕМ

1. задатак

Гледај слике и слушај текст.

Чућеш текст два пута.

Заокружи слово испред одговарајуће слике.

Послушај најпре понуђени пример.

0. Пример:
What is John doing?

а)

б)

(в)

г)

---

1. What does John like?

а)

б)

в)

г)

2. Where is the frog?

а)

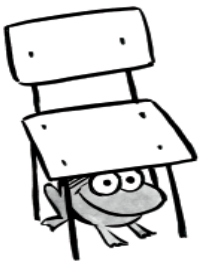

б)

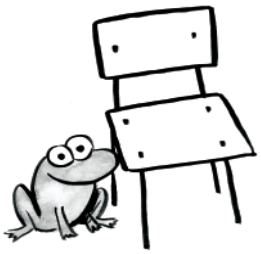

в)

г)

3. What is John looking for?

а)

б)

в)

г)

4. What is John's favourite animal?

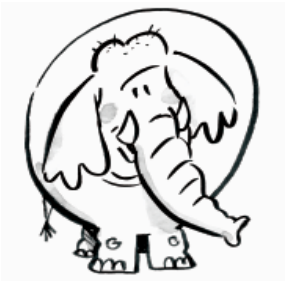

а)

б)

в)

г)

2. задатак

Гледај слике и слушај текст.

Чућеш текст два пута.

Напиши дан у недељи испод одговарајуће слике.

Први пример је већ решен.

Две речи су сувишне.

Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, ~~Friday~~, Saturday, Sunday

Friday _____ _____ _____

_____ _____

ПРАЗНА СТРАНА

II ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ

3. задатак

Прочитај поруку.
Испод сваке линије имаш четири понуђене речи у загради.
Само једна реч је тачна.
Препиши само тачну реч као у наведеном примеру.

Dear Billy,

I'm (0) _____sorry_____ but I can't meet you at the station
(happy / sunny / sorry / hungry)

tomorrow. When your (1) _____ arrives, I'll be at school.
(boat / bike / plane / train)

Don't worry, my town is small. I live near the station. Just cross the road

at the traffic lights. Then (2) _____ left.
(jump / turn / wait / ride)

My house is opposite the church at (3) _____ 28.
(door / number / house / street)

My Mum is (4) _____ for you!
(waiting / writing / watching / walking)

See you tomorrow!

John

4. задатак

Пажљиво прочитај и сложи реченице!
Helen је нова ученица у разреду и деца разговарају са њом.
Поред сваког броја у левом стубцу упиши одговарајуће слово које се налази испред реченице у десном стубцу.
Не преписуј реченице.

Helen is a new pupil. Her new friends are asking her some questions.

Пример:

Teacher: Good morning children! This is Helen! She's our new pupil. **Children:** Hello, Helen! **Teacher:** Tell us something about yourself. **Helen: (0)** **F**	**F** Sure, what would you like to know?
Bill: Where are you from, Helen? **Helen: (1)** _____ **Mary:** Have you got a sister? **Helen: (2)** _____ **Tom:** How old are you? **Helen: (3)** _____ **Maja:** Have you got a pet? **Helen: (4)** _____	**A** I'm the same age as you! **B** A small town near London. **C** Good. Let's go there together. **D** No, but I'd like to have a fish. **E** Of course! She's older than me.

5. задатак

Ученици твог одељења иду на излет.

Прочитај шта пише учитељица.

Направи оглас о излету како би обавестио све ученике.

Допиши податке који недостају у огласу.

Два податка су већ дописана.

Dear Tom,

please make a poster for our picnic. The picnic day is Saturday this week.

Today is Monday. You have enough time to get ready.

We are meeting at eight o'clock in the morning and walking to the Green Wood. We can see lots of trees and birds there. You can bring a ball to play with. Also, everybody must bring something to eat. You can bring sandwiches. We are at home by two o'clock pm.

Thank you,

Jane Smith

DAY: _____

TIME: _____

PLACE: _____

TOYS: _____

FOOD: sandwiches

PICNIC END: two o'clock pm

6. задатак

Прочитај текст.
Допуни текст речима из правоугаоника.
Једну реч употреби највише једанпут.
Пази, две речи су сувишне.
Прва реченица је већ допуњена.

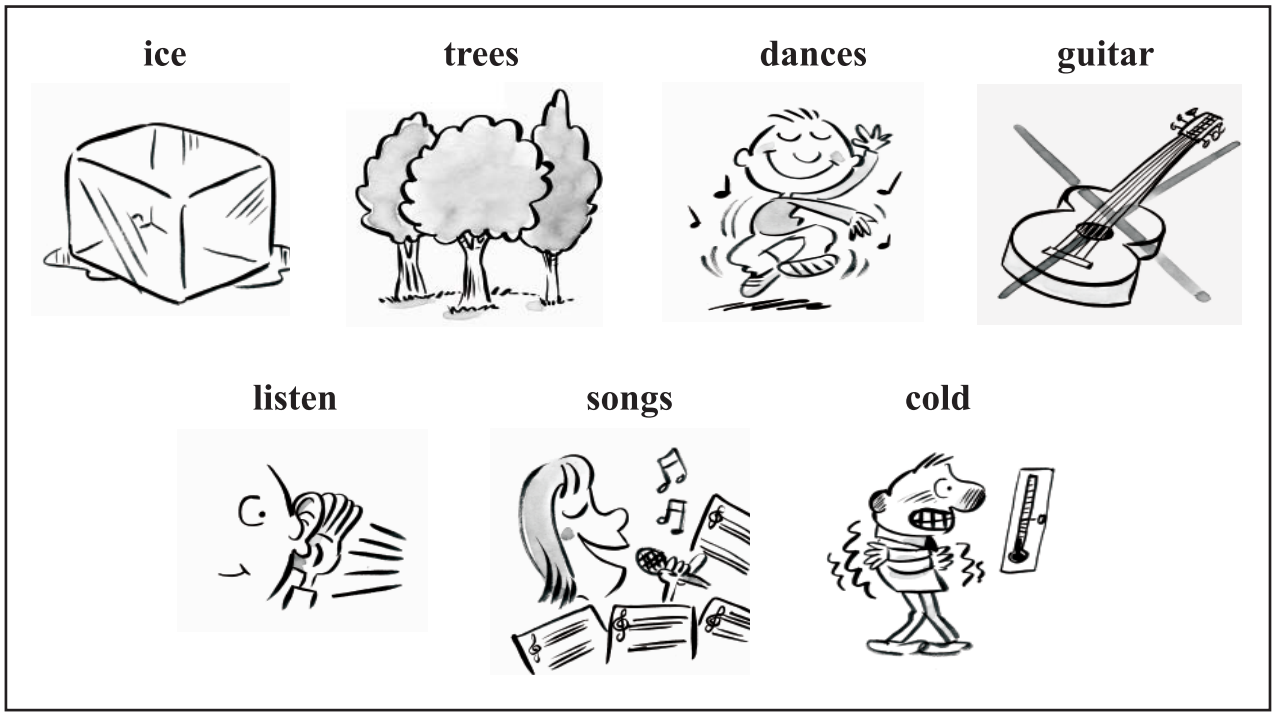

Music in the City

There are many things to do in a city during the winter holidays. My favourite are concerts in the street. Some people play the **__guitar__**, some play the violin and somebody always sings and _____. Many people like to watch them and _____ to them. Some good people bring them hot tea, or hot chocolate to get warm when it is very _____ outside. Then the streets smell of tea and sweets. The _____ and windows are decorated with lots of lights. I often take Snoopy out for a walk and enjoy the winter evenings in the city.

ПРАЗНА СТРАНА

ПРАЗНА СТРАНА

PRILOG 20

Ispit iz Engleskoga jezika za učenike talijanske nacionalne manjine

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

INSEGNAMENTO DI CLASSE

LINGUA INGLESE

- Questa parte dell'esame durerà 30 minuti.
- Dapprima risolverai gli esercizi d'ascolto con relativa comprensione e poi quelli di lettura e scrittura.
- Scrivi usando soltanto le lettere in corsivo. Segui attentamente tutte le istruzioni.

Ti auguriamo buona fortuna!

Non voltare la pagina finché non ti viene detto.

PAGINA BIANCA

I PARTE: ascolto con comprensione

Esercizio num. 1

Guarda i disegni e ascolta il testo. Lo sentirai due volte.
Cerchia la lettera sotto il disegno che illustra quello che hai sentito.
Prima ascolta l'esempio.

0. Esempio:
What is John doing?

a)

b)

c)

d)

---

1. What does John like?

a)

b)

c)

d)

2. Where is the frog?

a)

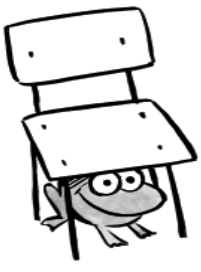

b)

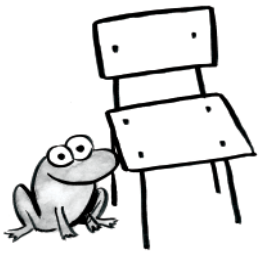

c)

d)

3. What is John looking for?

a)

b)

c)

d)

4. What is John's favourite animal?

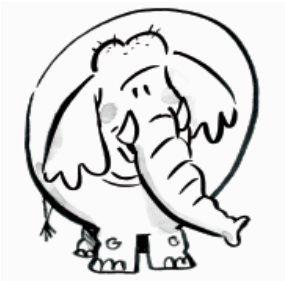

a)

b)

c)

d)

Esercizio num. 2

Guarda i disegni e ascolta il testo.
Lo sentirai due volte.
Scrivi il giorno della settimana sotto il disegno corrispondente.
Sotto il primo disegno è già scritto il giorno a cui la figura si riferisce.
Ci sono due giorni in più.

Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, ~~Friday~~, Saturday, Sunday

Friday

PAGINA BIANCA

II PARTE: lettura e scrittura

Esercizio num. 3

Leggi la frase e scrivi (sulla linea) la parola adatta, scegliendo tra le quattro proposte tra parentesi.
Solo una delle parole è quella esatta.
Segui l'esempio.

Dear Billy,

I'm (0) _____sorry_____ but I can't meet you at the station
(happy / sunny / sorry / hungry)

tomorrow. When your (1) _____ arrives, I'll be at school.
(boat / bike / plane / train)

Don't worry, my town is small. I live near the station. Just cross the road

at the traffic lights. Then (2) _____ left.
(jump / turn / wait / ride)

My house is opposite the church at (3) _____ 28.
(door / number / house / street)

My Mum is (4) _____ for you!
(waiting / writing / watching / walking)

See you tomorrow!

John

Esercizio num. 4

Leggi attentamente il testo seguente.
Helen è una nuova alunna e i compagni la vogliono conoscere.
Accanto ad ogni numero della colonna a sinistra scrivi la lettera della risposta giusta che troverai nella colonna a destra.
Non ricopiare le frasi.

Helen is a new pupil. Her new friends are asking her some questions.

Esempio:

Teacher: Good morning children! This is Helen! She's our new pupil. **Children:** Hello, Helen! **Teacher:** Tell us something about yourself. **Helen: (0) F**	**F** Sure, what would you like to know?
Bill: Where are you from, Helen? **Helen: (1) _____** **Mary:** Have you got a sister? **Helen: (2) _____** **Tom:** How old are you? **Helen: (3) _____** **Maja:** Have you got a pet? **Helen: (4) _____**	**A** I'm the same age as you! **B** A small town near London. **C** Good. Let's go there together. **D** No, but I'd like to have a fish. **E** Of course! She's older than me.

Esercizio num. 5

Gli alunni della tua classe vanno in gita.
Leggi ciò che ha scritto l'insegnante, Jane Smith.
Informa i compagni di classe sulla gita, aggiungendo i dati mancanti nell'avviso in fondo alla pagina.

Dear Tom,
please make a poster for our picnic. The picnic day is Saturday this week.
Today is Monday. You have enough time to get ready.
We are meeting at eight o'clock in the morning and walking to the Green Wood. We can see lots of trees and birds there. You can bring a ball to play with. Also, everybody must bring something to eat. You can bring sandwiches. We are at home by two o'clock pm.
Thank you,

Jane Smith

DAY: _____

TIME: _____

PLACE: _____

TOYS: _____

FOOD: sandwiches

PICNIC END: two o'clock pm

Esercizio num. 6

Leggi il testo in fondo alla pagina e inserisci le parole mancanti negli spazi vuoti.
Usa le parole sopra i disegni **una volta sola**.
Ci sono due parole in più.

ice **trees** **dances** **guitar**

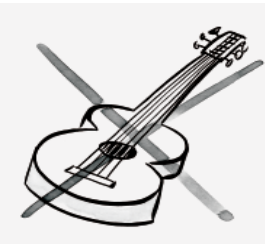

listen **songs** **cold**

Music in the City

There are many things to do in a city during the winter holidays. My favourite are concerts in the street. Some people play the **__guitar__**, some play the violin and somebody always sings and _____. Many people like to watch them and _____ to them. Some good people bring them hot tea, or hot chocolate to get warm when it is very _____ outside. Then the streets smell of tea and sweets. The _____ and windows are decorated with lots of lights. I often take Snoopy out for a walk and enjoy the winter evenings in the city.

PAGINA BIANCA

PAGINA BIANCA

PRILOG 21

Ispit iz Njemačkoga jezika za učenike mađarske nacionalne manjine

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

ALSÓ TAGOZAT

NÉMET NYELV

- A vizsgának ez a része 30 perces.
- Hallgatással, olvasással és írással kapcsolatos feladatokat kell megoldanod.
- Kizárólag írott betűkkel írjál!
- Figyelmesen kövess minden utasítást!

Sok sikert kívánunk!

Ne lapozz a következő oldalra, amíg nem kapsz rá utasítást!

ÜRES OLDAL

I. HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS

1. feladat

Nézd a képet és hallgasd a szöveget!
A szöveget kétszer hallgatod meg.
A képen lévő minden egyes személy mellett egy szám található.
A táblázatba írd be a megfelelő személyek neve alá a pontos számot!
Megadtunk egy példát.

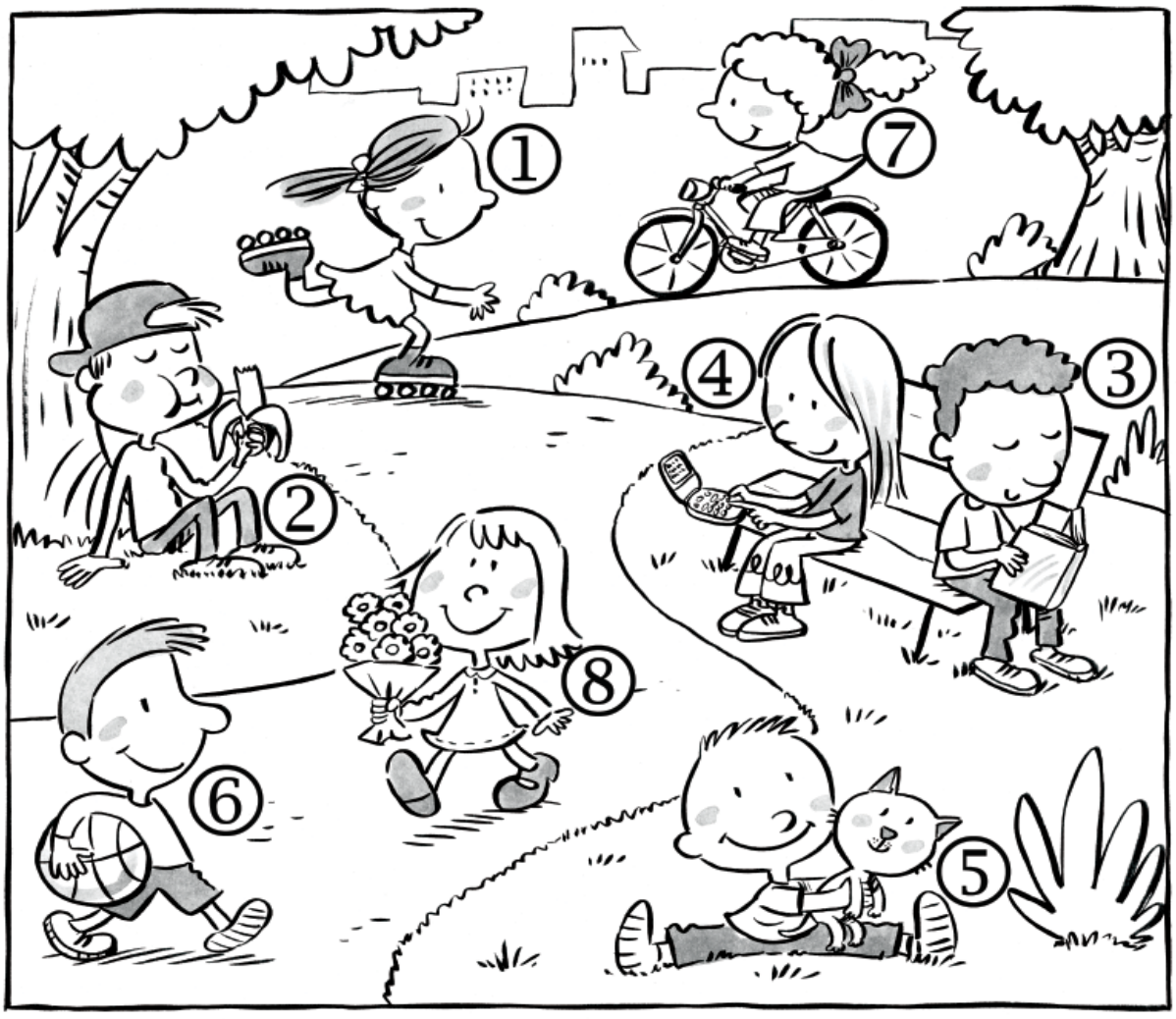

A válaszok táblázata:

Peter	Markus	Inge	Erik	Hans
6				

2. feladat

Hallgasd meg a szöveget!
Anne ma ünnepli születésnapját.
Mit ajándékoznak neki a barátai?
Karikázd be a képek alatt lévő megfelelő betűt, ahogy a példa is mutatja!

Was bekommt Anne zum Geburtstag?
Példa:
0.

a)

b)

c)

d)

1.

a)

b)

c)

d)

2.

a)

b)

c)

d)

3.

a)

b)

c)

d)

4.

a)

b)

c)

d)

ÜRES OLDAL

II. OLVASÁS UTÁNI ÉRTÉS

3. feladat

Figyelmesen olvasd meg a szövegeket!
Mindegyik szöveget kösd össze a megfelelő helyzettel, ahogy a példa is mutatja!
Az a) példát már megoldottuk.
Vigyázz, két helyzet fölösleges!

Példa:

a) Es ist Samstag. Ivana und ihre Mutti kaufen Brot, Milch, Obst und Gemüse. Sie kaufen auch Kuchen. 1

b) Es ist Morgen. Peter isst ein Wurstbrot in der Küche. Seine Schwester schläft noch. Seine Mutter telefoniert im Wohnzimmer. _____

c) Das Wetter ist schön. Erwin spielt Fuβball. Ivan läuft. Anne spielt mit ihrem Hund. Monika sitzt unter einem Baum. _____

d) Es ist Montag. Die Kinder sind im Klassenzimmer. Sie haben Deutsch. Ihre Lehrerin ist auch da. Alle sind lustig. _____

e) Luka und Anne gehen zu Fuβ in die Schule. Sie gehen zuerst links und dann rechts. Sie müssen langsam gehen. Die Autos fahren schnell. _____

1. im Supermarkt

2. in der Schule

3. auf der Straße

4. im Kino

5. zu Hause

6. im Park

7. im Zoo

4. feladat

Olvasd el a szöveget!
Karikázd be a pontos választ, ahogy a szöveg alatti példa is mutatja!
Csak egy pontos válasz lehetséges.

Peter ist im Bett

Peter geht heute nicht in die Schule. Er hat Fieber. Sein Hals ist rot und tut weh. Er bleibt heute im Bett. Er muss warmen Tee trinken und Tabletten nehmen. Um 17.00 Uhr geht er mit Mutti zum Arzt. Er ist traurig, denn er kann heute nicht Fußball spielen. Sein Freund Karl kommt nach der Schule zu ihm und bringt ihm Äpfel und Zitronen.

Példa:

0. Peter bleibt heute

a) bei den Großeltern
b) in der Schule
c) im Garten
(d) zu Hause

1. Peter ist heute

a) gesund
b) lustig
c) krank
d) nervös

2. Er hat

a) Bauchschmerzen
b) Halsschmerzen
c) Ohrenschmerzen
d) Zahnschmerzen

3. Zum Arzt geht er

a) am Morgen
b) am Nachmittag
c) am Vormittag
d) zu Mittag

4. Karl bringt ihm

a) Eis
b) Gemüse
c) Obst
d) Schokolade

III. ÍRÁS

5. feladat

Egészítsd ki a mondatokat a megfelelő szavakkal, ahogy a példa is mutatja! Vigyázz, három szó fölösleges!

Küche	bei	Ball	zu	Bad	um	~~Morgen~~	in	Bett

Példa:

0. Es ist Morgen.

1. Ich stehe _____ sieben Uhr auf.

2. Dann gehe ich ins _____ und wasche mich.

3. Ich frühstücke schnell in der _____.

4. Dann gehe ich _____ die Schule.

5. Am Nachmittag bin ich _____ Hause.

6. feladat

Négy betűsort adtunk meg.
Keresd meg a szavakat és válaszd szét őket mindegyik betűsorban!
Ezután a mondatokat írd helyesen, írott betűkkel az üres vonalakra, ahogy a példa mutatja!

ESISTWINTER.
VIERJUNGENMACHENMUSIK.
ALLEKINDERTANZEN.
SIEHABENGESCHENKE.

Példa:

0. Es ist Winter. _____

1. _____

2. _____

3. _____

ÜRES OLDAL

PRILOG 22

Ispit iz Njemačkoga jezika za učenike srpske nacionalne manjine

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

РАЗРЕДНА НАСТАВА

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

- Овај део испита трајаће 30 минута.
- Решаваћеш задатке слушања, читања и писања.
- Пиши искључиво писаним словима.
- Пажљиво прати сва упутства.

Желимо ти много успеха!

Не окрећи страну док ти се то не каже.

ПРАЗНА СТРАНА

I СЛУШАЊЕ СА РАЗУМЕВАЊЕМ

1. задатак

Гледај слику и слушај текст.
Чућеш текст два пута.
Поред сваке особе на слици налази се број.
У табелу упиши тачан број испод имена одговарајуће особе.
Први пример је већ решен.

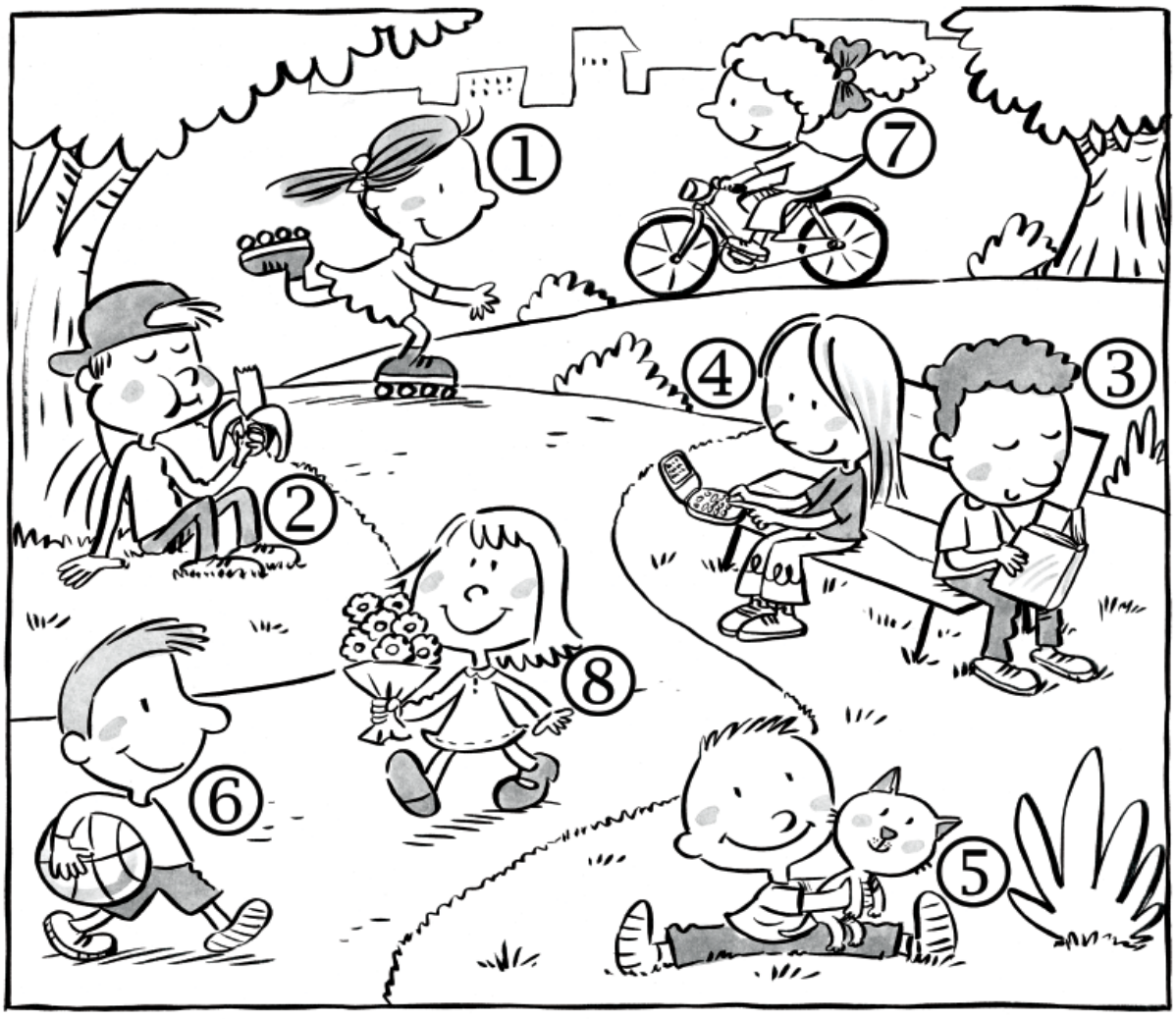

Табела за уписивање одговора:

Peter	Markus	Inge	Erik	Hans
6				

2. задатак

Послушај текст.

Anne данас слави рођендан.

Шта јој поклањају њезини пријатељи?

Заокружи одговарајуће слово испод слике као у примеру.

Was bekommt Anne zum Geburtstag?

Пример:

0.

а)

б)

в)

г)

1.

а)

б)

в)

г)

2.

а)

б)

в)

г)

3.

а)

б)

в)

г)

4.

а)

б)

в)

г)

II ЧИТАЊЕ СА РАЗУМЕВАЊЕМ

3. задатак

Пажљиво прочитај текстове.

Придружи сваком тексту одговарајућу ситуацију као у примеру.

Пример а) већ је решен.

Пази, **две** ситуације су сувишне.

Пример:

a) Es ist Samstag. Ivana und ihre Mutti kaufen Brot, Milch, Obst und Gemüse. Sie kaufen auch Kuchen. ___1___

b) Es ist Morgen. Peter isst ein Wurstbrot in der Küche. Seine Schwester schläft noch. Seine Mutter telefoniert im Wohnzimmer. _____

c) Das Wetter ist schön. Erwin spielt Fußball. Ivan läuft. Anne spielt mit ihrem Hund. Monika sitzt unter einem Baum. _____

d) Es ist Montag. Die Kinder sind im Klassenzimmer. Sie haben Deutsch. Ihre Lehrerin ist auch da. Alle sind lustig. _____

e) Luka und Anne gehen zu Fuß in die Schule. Sie gehen zuerst links und dann rechts. Sie müssen langsam gehen. Die Autos fahren schnell. _____

1. **im Supermarkt**
2. in der Schule
3. auf der Straße
4. im Kino
5. zu Hause
6. im Park
7. im Zoo

4. задатак

Прочитај текст.
Заокружи тачан одговор као у примеру испод текста.
Само **један** одговор је тачан.

Peter ist im Bett

Peter geht heute nicht in die Schule. Er hat Fieber. Sein Hals ist rot und tut weh. Er bleibt heute im Bett. Er muss warmen Tee trinken und Tabletten nehmen. Um 17.00 Uhr geht er mit Mutti zum Arzt. Er ist traurig, denn er kann heute nicht Fußball spielen. Sein Freund Karl kommt nach der Schule zu ihm und bringt ihm Äpfel und Zitronen.

Пример:

0. Peter bleibt heute

a) bei den Großeltern
b) in der Schule
c) im Garten
(d) zu Hause

1. Peter ist heute

a) gesund
b) lustig
c) krank
d) nervös

2. Er hat

a) Bauchschmerzen
b) Halsschmerzen
c) Ohrenschmerzen
d) Zahnschmerzen

3. Zum Arzt geht er

a) am Morgen
b) am Nachmittag
c) am Vormittag
d) zu Mittag

4. Karl bringt ihm

a) Eis
b) Gemüse
c) Obst
d) Schokolade

III ПИСАЊЕ

5. задатак

Допуни реченице одговарајућим речима као у примеру.
Пази, **три** речи су сувишне.

Küche	bei	Ball	zu	Bad	um	~~Morgen~~	in	Bett

Пример:
0. Es ist Morgen.

1. Ich stehe _____ sieben Uhr auf.

2. Dann gehe ich ins _____ und wasche mich.

3. Ich frühstücke schnell in der _____.

4. Dann gehe ich _____ die Schule.

5. Am Nachmittag bin ich _____ Hause.

6. задатак

Понуђена су **четири** низа слова.

Пронађи **речи** унутар сваког низа и **раздвој** их.

Реченице затим упиши **писаним словима** као у примеру.

ESISTWINTER.
VIERJUNGENMACHENMUSIK.
ALLEKINDERTANZEN.
SIEHABENGESCHENKE.

Пример:

0. Es ist Winter.

1. _____

2. _____

3. _____

ПРАЗНА СТРАНА

ПРАЗНА СТРАНА

PRILOG 23

Ispit iz talijanskoga materinskoga jezika (1.dio)

Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja

INSEGNAMENTO DI CLASSE
LINGUA ITALIANA
I parte

- Questa parte dell'esame durerà 35 minuti.
- Leggerai il testo e risponderai alle domande.
- Leggerai attentamente tutte le istruzioni.
- Scriverai usando la scrittura in corsivo.

Buon lavoro!

Leggi attentamente il testo.

L'ULTIMA DANZA DI NUVOLETTA

Era il tramonto di un giorno d'aprile e sette bambine stavano intrecciando un girotondo nel bel mezzo di un prato, sul quale la primavera aveva steso un tappeto di margheritine.

Sette bambine in un girotondo, tante margheritine su un prato verde smeraldo e una nuvoletta bianca che indugiava nel cielo, si fermava dondolando, danzava nel vuoto leggera leggera. Attorno un altro girotondo, di rondini garrule. Poi un pipistrello spuntò timido timido chissà da dove e il sole andò a nanna dietro l'arco dei monti. L'orizzonte si fece rosso e tinse la nuvoletta di rosa. Il girotondo delle sette bambine si sciolse. Soltanto una rimase sul prato e rivolta alla nuvoletta le disse:

– Perché non scendi? Con la tua trina trasparente, la mamma potrebbe confezionarmi un vestitino bellissimo!

Danzando, la nuvoletta rispose:

– Oh, lo so che la tua mamma è una sarta molto brava. Ma io non posso scendere.

– Davvero non puoi? Lo credo bene! Ti piace di più danzare nel cielo assieme alle rondini!

– Non e` per questo.

– Perché ti piace di più caracollare nel cielo ed ammirare da lassù i tappeti verdi dei prati che la primavera ha trapunto di margheritine?

– No, neanche questa è la ragione.

Non vuoi scendere perché tra poco correrai incontro alla luna argentata!

– Neanche questa volta hai indovinato.

La nuvoletta rosa scappò ridendo con tutte le rondini al seguito. Un pipistrello timido timido andò a svolazzare sopra il capo della bambina e le disse con un leggero squittio:

– Lo so io perché la nuvoletta rosa non ti ha potuto accontentare. Ha danzato per l'ultima volta ed ora è corsa ad unirsi alle sue sorelle laggiù, dietro il monte. Assieme a loro si scioglierà in pioggia ed annaffierà un campo di grano.

La bambina rimase un po' soprappensiero e poi, avviandosi verso casa disse:

– Brava nuvoletta rosa!

Mario Schiavato

Rispondi alle domande completando le frasi oppure con una parola.

1. In quale mese dell'anno si svolge l'azione?

   L'azione si svolge nel mese di _____

2. Dove si svolge la vicenda?

   La vicenda si svolge _____

3. Quante bambine stanno facendo un girotondo?

   _____

4. Quale uccello migratore è nominato nel testo?

   _____

5. Con chi parla la nuvoletta?

   _____

6. Qual è il mestiere della mamma della bambina?

   _____

Collega con una feccia ogni parola a sinistra con la corrispondente a destra.

7. Ad ogni nome associa il colore adatto.

prato	bianca
nuvoletta	verde
	azzurro
orizzonte	
	ross

8. Accanto ad ogni nome ricopia dal testo l'aggettivo qualificativo che lo descrive.

Rondini – _____

Pipistrello – _____

Vestitino – _____

Trina – _____

Luna – _____

Rispondi alla domanda individuando e ricopiando la frase dal testo.

9. Perche´ è brava la nuvoletta?

_____

Cerchia la lettera davanti alla risposta esatta.

10. Di che tipo di testo si tratta?

a) racconto realistico
b) diario
c) racconto fantastico
d) racconto giallo

11. Metti l'articolo determinativo davanti ai seguenti nomi.

_____ ragione

_____ orizzonte

_____ sole

_____ squittio

12. Volgi al plurale i seguenti nomi.

Nuvoletta _____

Pioggia _____

Arco _____

Spiga _____

Collega con una feccia ogni parola a sinistra con la corrispondente a destra.

13. Effettuando i collegamenti adatti, indica se le parole di destra sono un nome, un verbo o un aggettivo.

Sciolse	aggettivo
Girotondo	nome
Leggera	verbo
Grano	

14. Dividi in sillabe le seguenti parole.

orizzonte _____

trasparente _____

caracollare _____

soprappensiero _____

Cerchia la lettera davanti alla risposta esatta.

15. Di che tipo è la seguente frase?

Brava nuvoletta rosa!

a) interrogativa
b) esclamativa
c) affermativa
d) negativa

PAGINA BIANCA

PRILOG 24

Ispit iz talijanskoga materinskoga jezika (2.dio)

Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja

INSEGNAMENTO DI CLASSE
LINGUA ITALIANA
II parte

- Questa parte dell'esame durerà 30 minuti.
- Comporrai un tema e scriverai usando il corsivo.

Buon lavoro!

Immagina di poter salire su una nuvoletta e osservare dall’alto il paesaggio in primavera. Descrivi che cosa vedi e da’ un titolo al tuo tema.

(Leggi attentamente il tuo componimento e, se è necessario, correggi gli errori.)

PAGINA BIANCA

PRILOG 25

Obrazac za ocjenjivanje ispita iz Hrvatskoga jezika

NCVVO
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

EKSPERIMENTALNO VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA

ožujak 2008.

RNO

Razredna nastava

Obrazac za ocjenjivače

Ispit A

identifikacija ocjenjivača

I. DIO

	0	1	2
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.1.			
12.2.			
12.3.			
13.1.			
13.2.			
13.3.			
14.1.			
14.2.			
14.3.			
14.4.			

	A	B	C	D
15.				

	0	1
16.1.		
16.2.		
16.3.		

II. DIO

	0	1	2	3
0.				
1.1.				
1.2.				
1.3.				
2.1.				

	0	1	2
2.2.1.			
2.2.2.			
2.2.3.			
3.			

NE FOTOKOPIRATI OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: ✕

RNO

PRILOG 26

Obrazac za ocjenjivanje ispita iz
Matematike, Prirode i društva, integracije i Engleskoga jezika

NCVVO
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

EKSPERIMENTALNO VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA

RNE

ožujak 2008.

Razredna nastava

Obrazac za ocjenjivače

Ispit A

III. DIO

identifikacija ocjenjivača

	0	1	2
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.1.			
7.2.			
8.			
9.			
10.			
11.1.			
11.2.			
12.			

	0	0,5	1
13.1.			
13.2.			

	0	1
14.		

	A	B	C	D
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				

	0	1
22.1.		
22.2.		

	0	0,5	1
23.1.			
23.2.			
23.3.			

IV. DIO - ENGLESKI JEZIK

identifikacija ocjenjivača

	A	B	C	D
1.1.				
1.2.				
1.3.				
1.4.				

	A	B	C	D
	0	1		
2.1.				
2.2.				
2.3.				
2.4.				

	0	1
3.1.		
3.2.		
3.3.		
3.4.		

	A	B	C	D	E
4.1.					
4.2.					
4.3.					
4.4.					

	A	B	C	D	E
	0	1			
5.1.					
5.2.					
5.3.					
5.4.					

	0	1
6.1.		
6.2.		
6.3.		
6.4.		

NE FOTOKOPIRATI OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: ✕

RNE

PRILOG 27

Obrazac za ocjenjivanje ispita iz
Matematike, Prirode i društva, integracije i Francuskoga jezika

NCVVO
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

EKSPERIMENTALNO VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA

RNF

ožujak 2008.

Razredna nastava

Obrazac za ocjenjivače

Ispit A

III. DIO

identifikacija ocjenjivača

0 1
1.
2.
3.
4.
5.
6.

0 1 2
7.1.
7.2.
8.
9.

0 1 2
10.
11.1.
11.2.
12.

0 1 2
0 0,5
13.1.
13.2.

0 0,5
0 1
14.

0 1
A B C D
15.
16.
17.
18.

A B C D
19.
20.
21.

A B C D

0 1
22.1.
22.2.

0 1
0 0,5 1
23.1.
23.2.
23.3.

0 0,5 1

IV. DIO - FRANCUSKI JEZIK

identifikacija ocjenjivača

1 2 3 4 5 6 7 8
1.1.1.
1.1.2.
1.1.3.
1.1.4.

1 2 3 4 5 6 7 8
A B C D
1.2.5.
1.2.6.
1.2.7.
1.2.8.

A B C D
2.1.1.
2.1.2.
2.1.3.
2.1.4.

A B C D
1 2 3 4 5 6
2.2.1.
2.2.2.
2.2.3.
2.2.4.

1 2 3 4 5 6
0 1
3.1.1.
3.1.2.
3.1.3.

0 1
3.2.1.
3.2.2.
3.2.3.
3.2.4.
3.2.5.

0 1

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: ×

RNF

PRILOG 28

Obrazac za ocjenjivanje ispita iz
Matematike, Prirode i društva, integracije i Njemačkoga jezika

NCVVO
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

EKSPERIMENTALNO VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA

RND

ožujak 2008.

Razredna nastava

Obrazac za ocjenjivače

Ispit A

III. DIO

identifikacija ocjenjivača

0 1

1.
2.
3.
4.
5.
6.

0 1 2

7.1.
7.2.
8.
9.

0 1 2

10.
11.1.
11.2.
12.

0 1 2
0 0,5

13.1.
13.2.

0 0,5
0 1

14.

0 1
A B C D

15.
16.
17.
18.

A B C D

19.
20.
21.

A B C D

0 1

22.1.
22.2.

0 1
0 0,5 1

23.1.
23.2.
23.3.

0 0,5 1

IV. DIO - NJEMAČKI JEZIK

identifikacija ocjenjivača

1 2 3 4 5 6 7 8

1.1.
1.2.
1.3.
1.4.

1 2 3 4 5 6 7 8
A B C D

2.1.
2.2.
2.3.
2.4.

A B C D
1 2 3 4 5 6 7

3.1.
3.2.
3.3.
3.4.

1 2 3 4 5 6 7
A B C D

4.1.
4.2.
4.3.
4.4.

A B C D
0 1

5.1.
5.2.
5.3.
5.4.
5.5.

0 1
0 0,5 1

6.1.
6.2.
6.3.

0 0,5 1

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: ✕

RND

PRILOG 29

Obrazac za ocjenjivanje ispita iz
Matematike, Prirode i društva, integracije i Talijanskoga jezika

NCVVO
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

EKSPERIMENTALNO VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA

RNT

ožujak 2008.

Razredna nastava

Obrazac za ocjenjivače

Ispit A

III. DIO

identifikacija ocjenjivača

	0	1
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

	0	1	2
7.1.			
7.2.			
8.			
9.			

	0	1	2
10.			
11.1.			
11.2.			
12.			

	0	0,5	1
13.1.			
13.2.			

	0	1
14.		

	A	B	C	D
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				

	0	1
22.1.		
22.2.		

	0	0,5	1
23.1.			
23.2.			
23.3.			

IV. DIO - TALIJANSKI JEZIK

identifikacija ocjenjivača

	1	2	3	4	5	6	7	8
1.1.								
1.2.								
1.3.								
1.4.								

	1 A	2 B	3 C	4 D	5	6	7	8
2.1.								
2.2.								
2.3.								
2.4.								

	A 1	B 2	C 3	D 4	5	6	7
3.1.							
3.2.							
3.3.							
3.4.							

	1 A	2 B	3 C	4 D	5	6	7
4.1.							
4.2.							
4.3.							
4.4.							

	A 0	B 1	C	D
5.1.				
5.2.				
5.3.				
5.4.				
5.5.				

	0	1
6.1.		
6.2.		
6.3.		

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: ✕

RNT

PRILOG 30

Obrazac za ocjenjivanje ispita učenika
s posebnim odgojno-obrazovnim-potrebama prvog dana

NCVVO
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

EKSPERIMENTALNO VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA

RNP1

ožujak 2008.

identifikacija ocjenjivača

Razredna nastava

Obrazac za ocjenjivače

Ispit A

I. DIO

	0	1			
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
	0	1			
	1	2	3	4	
8.					
9.					
10.					
	1	2	3	4	
	0	1	2	3	4
11.					
	0	1	2	3	4
	A	B	C	D	
12.					
	A	B	C	D	

II. DIO

	0	1	2
1.			
2.			
	0	1	2
3.1.			
3.2.			
	0	1	2
4.			
5.			
	0	1	2

NE FOTOKOPIRATI OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI | NE PISATI PREKO POLJA ZA ODGOVORE | Označavati ovako: ✕ | RNP1

NCVVO
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

EKSPERIMENTALNO VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA

RNP1

ožujak 2008.

identifikacija ocjenjivača

Razredna nastava

Obrazac za ocjenjivače

Ispit A

I. DIO

	0	1			
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
	0	1			
	1	2	3	4	
8.					
9.					
10.					
	1	2	3	4	
	0	1	2	3	4
11.					
	0	1	2	3	4
	A	B	C	D	
12.					
	A	B	C	D	

II. DIO

	0	1	2
1.			
2.			
	0	1	2
3.1.			
3.2.			
	0	1	2
4.			
5.			
	0	1	2

NE FOTOKOPIRATI OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI | NE PISATI PREKO POLJA ZA ODGOVORE | Označavati ovako: ✕ | RNP1

PRILOG 31

Obrazac za ocjenjivanje ispita učenika
s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama drugog dana

NCVVO
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

EKSPERIMENTALNO VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA

RNP2

ožujak 2008.

identifikacija ocjenjivača

Razredna nastava

Obrazac za ocjenjivače

Ispit A

III. DIO

	0	1
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

	0	1
6.1.		
6.2.		
7.		
8.1.		
8.2.		
8.3.		
8.4.		

	0	1
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		

	0	1
15.1.		
15.2.		
15.3.		

	A	B	C	D
16.				
17.				
18.				

NE FOTOKOPIRATI OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI | NE PISATI PREKO POLJA ZA ODGOVORE | Označavati ovako: ✕ | RNP2

NCVVO
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

EKSPERIMENTALNO VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA

RNP2

ožujak 2008.

identifikacija ocjenjivača

Razredna nastava

Obrazac za ocjenjivače

Ispit A

III. DIO

1. 2. 3. 4. 5.

6.1. 6.2. 7. 8.1. 8.2. 8.3. 8.4.

9. 10. 11. 12. 13. 14.

15.1. 15.2. 15.3.

16. 17. 18.

NE FOTOKOPIRATI OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI | NE PISATI PREKO POLJA ZA ODGOVORE | Označavati ovako: ✕ | RNP2

PRILOG 32

Obrazac za ravnatelja

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

OBRAZAC ZA RAVNATELJE

Županija: _____

Naziv škole: _____

Šifra škole: _____

Ime i prezime ravnatelja: _____

Molimo Vas da tijekom ispitivanja bilježite sljedeće:

	1. dan		**2. dan**	
Vaše vrijeme dolaska u školu:				
Ime i prezime voditelja i vrijeme njihova dolaska u školu: (upisati uz redni broj ispitne prostorije)	Voditelj/i:	vrijeme	Voditelj/i:	vrijeme
	1.		1.	
	2.		2.	
	3.		3.	
	4.		4.	
	5.		5.	
	6.		6.	
	7.		7.	
	8.		8.	
	9.		9.	
	10.		10.	
	11.		11.	
	12.		12.	
	13.		13.	
	14.		14.	
	15.		15.	

Ime i prezime pomoćnika voditelja i vrijeme njihova dolaska u školu: (upisati uz redni broj ispitne prostorije)	Pomoćnik/ci:	vrijeme	Pomoćnik/ci:	vrijeme
	1.		1.	
	2.		2.	
	3.		3.	
	4.		4.	
	5.		5.	
	6.		6.	
	7.		7.	
	8.		8.	
	9.		9.	
	10.		10.	
	11.		11.	
	12.		12.	
	13.		13.	
	14.		14.	
	15.		15.	

Ime i prezime zamjenskih voditelja ili pomoćnika voditelja ukoliko ih je bilo (uz ime upišite i broj ispitne prostorije) i vrijeme njihova dolaska u školu:	Ime zamjenskoga voditelja/pomoćnika:	Vrijeme:	Ime zamjenskoga voditelja/pomoćnika:	Vrijeme:

	1. dan	2. dan
Je li nedostajalo nešto od predviđenoga sadržaja kutije s ispitnim materijalima? Navedite što:		
Kako ste riješili eventualne probleme s ispitnim materijalom?		
Ime i prezime učenika izostalih s ispitivanja:*	1.	1.
	2.	2.
	3.	3.
	4.	4.
	5.	5.
	6.	6.
	7.	7.
	8.	8.
	9.	9.
	10.	10.
	11.	11.
	12.	12.
	13.	13.
	14.	14.
	15.	15.
	16.	16.
	17.	17.
	18.	18.
	19.	19.
	20.	20.

* Kod ispunjavanja ovih polja konzultirajte se s voditeljima ispitivanja (dežurnim učiteljima)

Razlozi izostanka navedenih učenika: * *NE ZABORAVITE NAKNADNO DOSTAVITI DOKUMENTACIJU*!	1.	1.
	2.	2.
	3.	3.
	4.	4.
	5.	5.
	6.	6.
	7.	7.
	8.	8.
	9.	9.
	10.	10.
	11.	11.
	12.	12.
	13.	13.
	14.	14.
	15.	15.
	16.	16.
	17.	17.
	18.	18.
	19.	19.
	20.	20.

* Kod ispunjavanja ovih polja konzultirajte se s voditeljima ispitivanja (dežurnim učiteljima)

	1. dan	2. dan
Ime i prezime učenika udaljenih s ispitivanja:*	1.	1.
	2.	2.
	3.	3.
Razlozi udaljavanja učenika:*	1.	1.
	2.	2.
	3.	3.
Ukupan broj učenika koji su pristupili ispitivanju:*		
Ukupan broj učenika koji nisu pristupili ispitivanju, a predviđeni su popisom:*		
Koliko učenika je izlazilo iz učionice tijekom ispitivanja? Zašto?*		
Jesu li učenici ukazivali na neke probleme tijekom samog rješavanja ispita. Koje? (pitanja, nejasnoće,…)*		
Jesu li učenici nakon ispitivanja imali prigovore na bilo koji aspekt ispitivanja. Kakve?*		
Vrijeme završetka cjelokupnoga ispitivanja (kada ste zaprimili sve materijale):*		
Vrijeme dolaska i odlaska suradnika Centra:		

* Kod ispunjavanja ovih polja konzultirajte se s voditeljima ispitivanja (dežurnim učiteljima)

Jeste li naišli na <u>probleme</u> prilikom svojih sljedećih aktivnosti? Molimo Vas da pod "zapažanja" upišete sve važne pojedinosti vezane uz provedene aktivnosti:

Aktivnosti	Problemi DA/NE	Zapažanja
prikupljanje podataka o učenicima		
prikupljanje odobrenja roditelja		
imenovanje Ispitnih povjerenstava		
instruiranje i organiziranje Ispitnih povjerenstava u školi		
organizacija ispitivanja u školi (raspored, učionice, materijalna sredstva)		
zaprimanje ispitnoga materijala od djelatnika HP-a		
grupiranje i podjela ispitnoga materijala voditeljima ispitivanja 1. dana		
zaprimanje ispitnoga materijala od voditelja ispitivanja 1. dana		Zapažanja i potpis/potpisi voditelja:*
pohranjivanje ispitnoga materijala 1. dana		

* Kod ispunjavanja ovih polja konzultirajte se s voditeljima ispitivanja (dežurnim učiteljima)

Aktivnost	Problemi DA/NE	Zapažanja
grupiranje i podjela ispitnoga materijala voditeljima ispitivanja 2. dana		
zaprimanje ispitnoga materijala od voditelja ispitivanja 2. dana		Zapažanja i potpis/potpisi voditelja:*
pakiranje ispitnoga materijala 2. dana		
slanje ispitnoga materijala NCVVO-u putem HP-a		

Napomena! Ukoliko imate neka dodatna zapažanja ili komentare vezane uz provedbu ispitivanja molim vas da ih navedete ovdje. (ukoliko trebate više prostora možete napisati zapažanja i komentare na zasebnom listu i priložiti ga zapisniku):

* Kod ispunjavanja ovih polja konzultirajte se s voditeljima ispitivanja (dežurnim učiteljima)

Procijenite na skali od 1 do 5 (zaokružite jedan od brojeva):

kvalitetu instrukcijskih seminara za ravnatelje

Vrlo nekvalitetni	1	2	3	4	5	Vrlo kvalitetni

jasnoću uputa za ravnatelje *

Vrlo nejasne	1	2	3	4	5	Vrlo jasne

jasnoću uputa za voditelje ispitivanja

Vrlo nejasne	1	2	3	4	5	Vrlo jasne

cjelokupnu provedbu eksperimentalnoga vrednovanja u Vašoj školi

Vrlo loše provedeno	1	2	3	4	5	Vrlo dobro provedeno

Vašu dosadašnju suradnju s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Vrlo loša	1	2	3	4	5	Vrlo dobra

ponašanje osobe zadužene od strane NCVVO-a za nadgledanje ispitivanja (ispuniti samo ako je prisustvovala ispitivanju u Vašoj školi)

Vrlo neprofesionalno	1	2	3	4	5	Vrlo profesionalno

Potpis ravnatelja

_____

Hvala na popunjavanju obrasca i aktivnom sudjelovanju u vanjskome vrjednovanju obrazovnih postignuća u osnovnim školama.

* Kod ispunjavanja ovih polja konzultirajte se s voditeljima ispitivanja (dežurnim učiteljima)

PRILOG 33

Upute za ravnatelja

VANJSKO VRJEDNOVANJE OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA ČETVRTIH RAZREDA OSNOVNIH ŠKOLA U RH U ŠKOLSKOJ GODINI 2007./2008.

UPUTE ZA RAVNATELJE

Poštovana ravnateljice! Poštovani ravnatelju!

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (dalje u tekstu: *Centar*) provest će i tijekom ove školske godine vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika osnovnih škola u Republici Hrvatskoj.

Ovogodišnjim vanjskim vrjednovanjem obrazovnih postignuća učenika nastavlja se s prikupljanjem valjanih, pouzdanih i objektivnih podataka o postignućima učenika u našim školama. Rezultati ispitivanja dat će, među ostalim, uvid u postojeće stanje, a na temelju njih moguće je izvesti zaključke o primjerenosti i izvedivosti nastavnih programa za osnovnu školu. Osim toga, svrha je ispitivanja i postavljanje normi i standarda za ocjenjivanje.

Standardizirano vrjednovanje obrazovnih postignuća u 4. razredu osnovnih škola u RH u školskoj godini 2007./2008. uključuje predmete Hrvatski jezik, Matematiku, Prirodu i društvo te strani jezik u redovnoj nastavi.

Ispiti iz navedenih predmeta su standardizirani postupci kojima se provjerava u kojoj su mjeri učenici savladali obrazovne ishode nastave ovih četiriju predmeta tijekom dosadašnjeg školovanja. Obuhvaćaju sadržaje iz Nastavnoga plana i programa od prvoga do trećega razreda te dio sadržaja iz četvrtoga razreda.

U ovim Uputama nalaze se sve informacije o načinu organizacije i provođenja planiranoga ispitivanja. Također, sve će važne informacije Vama i ostalim djelatnicima škola biti dostupne na mrežnim stranicama Centra (www.ncvvo.hr) gdje će biti pravovremeno objavljivane. Naši zajednički susreti u vidu instrukcijskih seminara dobra su prigoda da Vas još detaljnije informiramo o svim važnim elementima bitnim za uspješno provođenje vanjskoga vrjednovanja te da zajednički raspravimo sve moguće nejasnoće i pitanja.

Detaljnije informacije o ovim ispitima moguće je pronaći i u publikaciji *Ispitni katalog za učitelje razredne nastave u osnovnoj školi.*

Vjerujemo da ćemo zajedničkom suradnjom, kao i suradnjom sa Institutom društvenih znanosti Ivo Pilar i njegovim znanstvenicima, uspješno provesti prvo vanjsko vrjednovanje odgojno-obrazovnih postignuća učenika 4. razreda i posljedično tome doprinijeti poboljšanju kvalitete rada naših škola.

S poštovanjem i vjerom u uspješnu suradnju,

ravnatelj, **Goran Sirovatka**, dipl. ing.

1. Struktura ispita

Ispit za učenike 4. razreda sastoji se od četiriju dijelova:

I. dio – Hrvatski jezik: čitanje i razumijevanje teksta i jezični zadatci

II. dio – Hrvatski jezik: pisanje sastavka

III. dio (zajednički dio) – zadatci iz Matematike, Prirode i društva i Hrvatskoga jezika

IV. dio – zadatci iz stranoga jezika u redovnoj nastavi

Prvi dio ispita

U prvome dijelu ispita učenici trebaju pročitati književni tekst i odgovoriti na 16 pitanja.

Tekst je primjeren dobi učenika. U zadatcima se od učenika zahtijeva:

- da odgovaraju punim rečenicama
- da nadopunjuju rečenice
- da odaberu jedan od ponuđenih odgovora
- da pravilno poredaju ponuđene riječi.

Drugi dio ispita

U drugom se dijelu ispita od učenika traži da napišu sastavak na temu koja im je zadana.

Treći dio ispita

U trećem dijelu ispita učenici rješavaju zadatke iz Matematike, Prirode i društva i Hrvatskoga jezika. Zadatci trećega dijela ispita rezultat su povezivanja gradiva triju predmeta. U zadatcima treba kratko odgovoriti na pitanje ili odabrati jedan od ponuđenih odgovora.

Četvrti dio ispita

Ispit iz stranoga jezika u 4. razredu sastoji se od triju dijelova.

Prvim se dijelom ispituje vještina slušanja. Sadržaj je snimljen na nosač zvuka (CD). Učenici će čuti dva kratka teksta s nosača zvuka i odgovoriti na zadatke tako što će odabrati jedan od ponuđenih odgovora.

Drugim se dijelom ispituje vještina čitanja. Učenici trebaju pozorno pročitati tekstove i u svakome zadatku odabrati jedan od ponuđenih odgovora ili povezati odgovarajuće rečenice.

Treći dio, kojim se ispituje vještina pisanja, sastoji se od dvaju zadataka u kojima učenici trebaju odabrati i pravilno prepisati odgovarajuću riječ.

2. Način i vrijeme ispitivanja

Ispit iz Hrvatskoga jezika pisat će se 2. travnja s početkom u 9 sati. Ukupno je trajanje ispita 75 minuta.

I. dio ispita – 35 minuta

Odmor – 10 minuta

II. dio ispita – 30 minuta

Ispit iz Matematike, Prirode i društva i Hrvatskoga jezika (zajednički ispit iz triju predmeta) te stranoga jezika pisat će se 3. travnja s početkom u 9 sati. Ukupno je trajanje ispita 75 minuta.

I. dio ispita – 35 minuta

Odmor – 10 minuta

II. dio ispita – 30 minuta

3. Organizacija ispitivanja

Za cjelokupnu organizaciju vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. razreda osnovnih škola u RH **odgovoran je Centar temeljem postojećih zakonskih propisa.**

U svakoj osnovnoj školi u RH za organizaciju i provođenje ispitivanja odgovorno je Ispitno povjerenstvo. Ravnatelj škole dužan je u svojoj školi imenovati Ispitno povjerenstvo te upoznati učenike, učitelje i suradnike u školi s provođenjem vanjskoga vrjednovanja.

Tijek ispitivanja u određenim školama promatrat će predstavnik Centra. Predstavniku treba osigurati nesmetano pribivanje ispitivanju i nadgledanje ispitnih materijala. Nadglednik se legitimira osobnom iskaznicom i potvrdom koju izdaje Centar.

4. Sudjelovanje u ispitivanju

U vanjskom vrjednovanju obrazovnih postignuća sudjeluju sve osnovne škole u Republici Hrvatskoj. Predviđeno je ispitivanje svih učenika 4. razreda jednim ispitom koji sadrži zadatke iz nastavnih predmeta Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, zadatke integracije nastavnih sadržaja iz gore navedenih predmeta te zadatke iz stranoga jezika u redovnoj nastavi (prvi strani jezik).

Svi učenici 4. razreda u školi trebaju biti obaviješteni o provedbi vanjskoga vrjednovanja u njihovoj školi. Učenicima treba biti obrazložena svrha i sadržaj ispitivanja, vrijeme i način provedbe ispita kao i organizacija nastave u dane ispita (što određuje sama škola). Učenicima treba naglasiti važnost provedbe vanjskoga vrjednovanja, ohrabriti ih i potaknuti na ozbiljno i savjesno pristupanje ispitivanju te im posebice objasniti kako sudjelovanje nije usmjereno na provjeravanje i ocjenjivanje pojedinih učenika koji će sudjelovati u ispitivanju.

U svrhu što boljega informiranja učenika o ispitivanju *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* je pripremio *Vodič za učenike osnovnih škola*.

Odabrane učenike treba, u periodu **od 31. ožujka do 01. travnja**, obavijestiti da 02. i 03. travnja trebaju doći u školu najkasnije u **8.30** sati i čekati ispred ispitne prostorije u koju su razvrstani. Obavijest o razvrstavanju učenika po ispitnim prostorijama učenicima treba prenijeti ravnatelj uz pomoć razrednika odabranih razrednih odjela. Učenike treba pravovremeno i izravno obavijestiti u kojoj ispitnoj prostoriji pišu ispit kako ne bi došlo do lutanja učenika po školi i kašnjenja početka ispitivanja. Popisi učenika po ispitnim prostorijama dostavljeni su Vam na instrukcijskome seminaru.

Učenicima treba također reći da na dane ispitivanja trebaju doći u školu s priborom za pisanje, običnom olovkom i gumicom.

U slučaju da je netko od odabranih učenika bolestan, svoje odsustvo treba opravdati liječničkom ispričnicom, a zadatak je ravnatelja takve slučajeve zabilježiti u Obrascu za ravnatelja kojega dostavljate *Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja* zajedno s ispitnim materijalima.

5. Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

Na prilagodbu ispita imaju pravo svi učenici koji su u potpunoj integraciji u redovnim osnovnim školama (sukladno odredbama članaka 4. i 6. Pravilnika o osnovnoškolskome odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju, Narodne novine, broj 23/91.)

Učenici koji imaju Rješenje o primjerenom obliku školovanja, ostvaruju pravo na polaganje ispita uz prilagodbu ispitne tehnologije. Isto pravo mogu ostvariti učenici koji nemaju Rješenje o primjerenom obliku školovanja, ali je tijekom školovanja uočena određena teškoća u razvoju i primjenjivane su prilagodbe u odgojno-obrazovnome radu, prema nalazu i mišljenju odgovarajućih stručnjaka.

Moguće prilagodbe ispitne tehnologije ovisit će o:

- vrsti ispita
- vrsti i stupnju teškoće u razvoju/mentalnome zdravlju učenika.

Odluku o vrsti i načinu prilagodbe donosi ravnatelj *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja*, na temelju zahtjeva škole i u skladu s priloženom dokumentacijom te preporukom Stručne radne skupine za prilagodbu ispitne tehnologije za ispite u osnovnim školama.

5.1. Struktura ispita i uvjeti ispitivanja za učenike sa smanjenim opsegom nastavnoga programa

Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama kojima je smanjen opseg nastavnoga programa pisat će ispit koji im je sadržajno prilagođen i ponešto se razlikuje od ispita koji će pisati ostali učenici. Ispitivanje

za ove učenike će se provesti u tri dijela. Prvoga dana ispitivanja učenici će pisati ispit iz Hrvatskoga jezika, a drugoga dana ispitivanja ispit iz Prirode i društva i Matematike. Učenici neće pisati ispit iz stranoga jezika u redovnoj nastavi. Svaki dio ispita trajat će najviše 45 minuta. Ostali uvjeti ispitivanja za ove učenike neće se bitno razlikovati od uvjeta u kojima ispite pišu ostali učenici. Upute za provedbu ispitivanja u ispitnoj prostoriji/ispitnim prostorijama članovi ispitnoga povjerenstva dobit će u kutiji zajedno s ispitnim materijalima koji će biti pravovremeno dostavljeni u škole.

Zbog produljenog trajanja pojedinoga dijela ispita, svi učenici koji pišu sadržajno prilagođen ispit skupno će pisati ispit u jednoj ili više ispitnih prostorija (ovisno o broju takvih učenika unutar škole), a raspored učenika, odnosno njihov popis po ispitnim prostorijama pripremio je Centar. U ispitnim prostorijama s ovim učenicima ispite će pisati i svi oni učenici kojima je potrebno produljeno vrijeme trajanja ispita, ali ne pišu sadržajno prilagođen ispit. Zato će prema popisu tj. rasporedu učenika kojeg je pripremio Centar i ti učenici biti raspoređeni u ispitne prostorije s onim učenicima koji pišu sadržajno prilagođen ispit.

Oni učenici koji nisu u mogućnosti samostalno rješavati ispite, ne mogu skupno sudjelovati u ispitivanju pa će biti zasebno raspoređeni u ispitne prostorije. Sve dodatne i detaljnije informacije potrebne za provedbu ispitivanja za učenike s posebnim potrebama raspravit ćemo sa svakom školom pojedinačno.

6. Zadatci ravnatelja – voditelja ispitnoga povjerenstva

I. Formiranje Ispitnoga povjerenstva

Ravnatelj je voditelj Ispitnoga povjerenstva i odgovoran je za cjelokupnu provedbu ispitivanja.
Ravnatelj ima zadatak imenovati Ispitno povjerenstvo u sastavu:

- voditelj Ispitnoga povjerenstva (ravnatelj)
- voditelj ispitivanja (dežurna osoba)
- pomoćnik voditelja ispitivanja (dežurna osoba).

Broj članova Ispitnih povjerenstava u pojedinoj školi ovisi o broju učenika koji sudjeluju u ispitivanju tj. broju ispitnih prostorija kako je prikazano u tablici.

Broj ispitnih prostorija	Broj članova Ispitnih povjerenstava													
	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29
jedna	x													
dvije		x												
tri			x											
četiri				x										
pet					x									
šest						x								
sedam							x							
osam								x						
devet									x					
deset										x				
jedanaest											x			
dvanaest												x		
trinaest													x	
četrnaest														x

Drugim riječima, u svakoj školi ispitno povjerenstvo ima voditelja ispitnoga povjerenstva (ravnatelj) i dvije dežurne osobe po ispitnoj prostoriji, pri čemu je jedna voditelj, a druga pomoćnik voditelja ispitivanja. Isto je ispitno povjerenstvo za provođenje ispitivanja prvoga i drugoga dana ispitivanja. Ravnatelj bi trebao imenovati i rezervne dežurne osobe, u slučaju da na dane ispitivanja neki od članova ispitnoga povjerenstva zbog opravdanih razloga nije u mogućnosti prisustvovati ispitivanju. U školama gdje se ispitivanje provodi u 1 - 4 ispitne prostorije potrebna je jedna rezerva, u 5 - 8 dvije rezerve, u 9 - 12 tri rezerve, i za 13 i više ispitnih prostorija četiri rezerve.

Voditelj ispitnoga povjerenstva odgovoran je za organizaciju i provedbu ispitivanja te za cjelokupni tijek ispitivanja u školi, dok su članovi ispitnoga povjerenstva (voditelj i pomoćnik voditelja ispitivanja) zaduženi i odgovorni za provedbu ispitivanja u učionici (ispitnoj prostoriji).

Dežurne osobe ne smiju biti učitelji razredne nastave, odnosno stranoga jezika u razrednoj nastavi. Zbog važnosti uloge ispitnoga povjerenstva i odgovornosti za uspješno provođenje cjelokupnoga ispitivanja članovi povjerenstva moraju biti osobe koje se ističu organizacijskim sposobnostima i koje imaju provjereno odgovoran i iznimno savjestan odnos prema radu i obvezama.

Ispitno povjerenstvo škole dobit će od Centra detaljne pisane upute o provedbi ispitivanja u ispitnoj prostoriji, kako bi se u još većoj mjeri upoznali sa svojim zadatcima. Osnovni zadatci članova povjerenstva sastoje od uređenja ispitne prostorije u skladu s uputama, provođenja skupnoga ispitivanja učenika te nadgledanja i organiziranja ispitivanja. Voditelj ispitnoga povjerenstva (ravnatelj) ima zadatak u potpunosti informirati članove ispitnoga povjerenstva o njihovim obvezama i zadacima te ih pripremiti za provedbu ispitivanja.

II. Ispitna prostorija

Ispitivanje se provodi u ispitnoj prostoriji, školskoj učionici, u standardnim uvjetima školskoga ispitivanja znanja. Pri određivanju ispitne prostorije (ili više njih) treba voditi računa, ukoliko to prostorne mogućnosti škole dozvoljavaju, da je riječ o dovoljno velikoj učionici, dobro osvijetljenoj i zvučno što bolje izoliranoj, u dijelu škole gdje je moguće osigurati što manje kretanja hodnicima ispred ispitne prostorije onih učenika koji ne sudjeluju u ispitivanju.

Broj učenika u ispitnoj prostoriji tijekom ispitivanja ne smije biti veći od osamnaest (18). Podjela u takve manje skupine spriječit će komunikaciju među učenicima tijekom ispitivanja i poboljšati kontrolu samoga postupka. Podjelu učenika u skupine, kod onih škola kod kojih broj učenika prelazi 18, definirat će Centar. Svaka škola će dobiti popis učenika po pojedinoj ispitnoj prostoriji, zajedno s ispitnim materijalom i taj popis treba biti izvješen na vratima ispitne prostorije.

Vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća učenika iz područnih škola radi lakše organizacije ispitivanja i imenovanja povjerenstava provest će se u matičnim školama.

III. Osiguranje uvjeta za provedbu ispitivanja:

- po jedna ispitna prostorija za svaku **osamnaestoricu** odabranih učenika sukladno popisima učenika po ispitnim prostorijama (broj ispitnih prostorija i popis učenika po ispitnim prostorijama za svaku školu dobili ste na seminaru)
- ispitne prostorije trebaju biti dovoljno velike sa školskim klupama postavljenima u dvama ili trima redovima
- školskih klupa treba biti toliko da svaki učenik sjedi sam u klupi
- učenici trebaju biti udaljeni jedan od drugoga najmanje jedan metar
- osim klupa na kojima sjede učenici, u ispitnoj prostoriji trebaju biti najmanje još dva stola (klupe) za odlaganje ispitnoga materijala i osobnih stvari učenika
- ladice klupa u kojima sjede učenici trebaju biti prazne, a površine klupa čiste
- na zidovima ispitne prostorije ne smije biti izvješen nikakav materijal koji ima veze sa sadržajem predmeta koji se ispituje
- na vanjskoj strani vrata ispitne prostorije u 8.00 sati na dan ispitivanja treba biti izvješen popis učenika koji će biti ispitivani u toj prostoriji – popis će se dostaviti zajedno s ispitnim materijalom
- na vanjskoj strani vrata ispitne prostorije najkasnije u 8.30 sati na dan ispitivanja treba biti izvješen natpis „Ispiti - ne smetaj"
- u učionici treba biti zidni sat (osigurava škola) i školska ploča
- za drugi dan ispitivanja u svakoj od učionica treba biti po jedan kvalitetan CD uređaj za reprodukciju zvuka **(broj CD uređaja ovisi o broju ispitnih prostorija)**

- u svakoj učionici treba biti po 10 grafitnih olovaka (HB) i brisalica tj. gumica za brisanje (u slučaju da neki od učenika zaborave pribor).

IV. Priprema članova Ispitnoga povjerenstva za ispitivanje

Dužnost ravnatelja je pripremiti voditelje ispitivanja i njihove pomoćnike za provođenje ispitivanja. Stoga, ravnatelj treba odmah po povratku s instrukcijskoga seminara sazvati radni sastanak sa svim članovima Ispitnih povjerenstava u školi. Na tome sastanku ravnatelj treba podijeliti članovima Ispitnih povjerenstava upute za voditelje ispitivanja, zajedno s njima pročitati i prokomentirati upute te ih informirati o važnim elementima uputa za ravnatelje (uvjeti provedbe, vrijeme provedbe, baratanje s ispitnim materijalima i sl.).

7. Ispitni materijal

Centar će poslati ispitni materijal u sve osnovne škole **27. ožujka 2008.** godine. Ispitni materijal stići će u škole 28. ožujka (osim otočnih škola u koje će materijali stići 31. ožujka) i ravnatelj ga treba **osobno preuzeti** od djelatnika Hrvatske pošte.

Ispitni materijali se sastoje od jednoga paketa u kojemu su:

1) kutija s ispitnim materijalom iz Hrvatskog jezika
2) kutija s ispitnim materijalom iz Matematike, Prirode i društva i stranoga jezika
3) omotnica za ravnatelje u kojoj je obrazac izvještaja o provedbi ispitivanja i naljepnica s adresom Centra za povrat materijala po završetku ispitivanja u školi
4) ljepljiva traka za pakiranje materijala za povrat u Centar

Unutar svake od kutija nalaze se:

1) omotnice s ispitima za svakoga učenika;
2) po jedna omotnica za svaku ispitnu prostoriju u kojoj su:
   a) popis učenika s pripadajućim zaporkama;
   b) popis učenika za ispitnu prostoriju (koji treba zalijepiti na vrata učionice)
   c) upute za provedbu ispitivanja namijenjene voditeljima ispitivanja.
3) omotnica s CD – ima (u kutiji za drugi dan ispitivanja)

Kada paket s ispitnim materijalnom stigne u školu, **nije dozvoljeno do dana ispitivanja otvarati ga** već ga treba pohraniti u sef ili ormar pod ključem. Ključ ima samo ravnatelj i jedan član ispitnoga povjerenstva koji je pismeno ovlašten za posjedovanje ključa. **U školama u kojima će na dan ispitivanja biti prisutan djelatnik Centra potrebno mu je predočiti neotvoren paket s ispitnim materijalom**!

7.1 Postupanje s ispitnim materijalom

Na dan ispitivanja ispitno povjerenstvo treba doći u školu najkasnije **u 8:00 sati.** Jedan sat prije ispita u prostoriji u kojoj je pohranjen ispitni materijal ravnatelj zajedno s voditeljem/voditeljima ispitivanja otvara paket, uzima kutiju za predviđeno ispitivanje toga dana, a preostalu kutiju neotvorenu vraća u sef ili ormar pod ključem.

Nakon toga, voditelj/voditelji ispitivanja iz te kutije uzimaju omotnicu s popisima učenika i temeljem popisa učenika po pojedinoj ispitnoj prostoriji „grupiraju" omotnice s ispitima.

Voditelj/voditelji ispitivanja pola sata prije početka ispita nose omotnice s ispitima i popise učenika u učionice. Učionice su zaključane do trenutka ulaska učenika.

U slučaju bilo kakvih poteškoća ili nedostataka vezano za ispitni materijal ravnatelj škole je dužan kontaktirati Centar na jedan od brojeva telefona 01 4501 821, 01 4501 846, 01 4501 838, 01 4501 833, 01 4501 819 koji će u najkraćem mogućem roku pokušati otkloniti uzrok problema. Sve probleme s ispitnim materijalom treba evidentirati u **obrascu za ravnatelje.**

U ispitnoj prostoriji, svaki će učenik dobiti ispit u zatvorenoj omotnici na kojoj je otisnuta njegova osobna zaporka (identifikacijski broj). Osobna zaporka je **tajan podatak** i smije ga dobiti na uvid **jedino voditelj ispitivanja.** Voditelj ispitivanja će na popisu učenika dobiti pripadajuće zaporke svakoga učenika kako bi bio u mogućnosti podijeliti svakom od učenika odgovarajuću omotnicu s ispitom.

Po završetku ispitivanja, prvoga dana, potrebno je sve prikupljene zatvorene omotnice s ispunjenim ispitima, ponovo zatvoriti u kutiju i pohraniti u sef ili ormar pod ključem. Drugoga dana ispitivanja, potrebno je odmah, bez odgađanja, po završetku ispitivanja sav ispitni materijal ponovno spakirati u paket i zatvorenog ga isporučiti djelatnicima Hrvatske pošte.

Članovi ispitnoga povjerenstva, kao ni bilo koji drugi djelatnici škole ne smiju otvarati ni jednu omotnicu u kojoj se nalaze ispiti za pojedinog učenika. Ispite nije dozvoljeno na bilo koji način zadržavati, umnožavati, fotokopirati ili reproducirati u školi!

8. Završetak ispitivanja

Odmah nakon završetka ispitivanja iz Hrvatskoga jezika 02. travnja voditelj ispitivanja pojedine ispitne prostorije donosi ravnatelju ispitne materijale iz ispitne prostorije gdje je provedeno ispitivanje. Ispiti i ostali materijal (popisi učenika, upute za voditelje) se trebaju pregledati i spakirati u kutiju u kojoj su dopremljeni u školu. Ravnatelj u suradnji s članovima povjerenstva zatim popunjava Obrazac za ravnatelje i kutiju s ispitima iz hrvatskoga jezika zatvara ljepljivom trakom i pohranjuje u sef ili ormar pod ključem.

Nakon završetka ispitivanja 03. travnja voditelj ispitivanja pojedine ispitne prostorije donosi ravnatelju ispitne materijale iz ispitne prostorije gdje je provedeno ispitivanje. Ispiti i ostali materijal (popisi učenika, CD-i i upute za voditelje) se trebaju pregledati i spakirati u kutiju u kojoj su dopremljeni u školu. Ravnatelj u suradnji s članovima povjerenstva zatim popunjava Obrazac za ravnatelje i zatvara ljepljivom trakom kutiju s ispitima iz Matematike, Prirode i društva te stranoga jezika. Nakon toga u zajedničku kutiju (paket) sprema dvije kutije (od prvoga i drugoga dana ispitivanja) i zatvara zajedničku kutiju (paket). Na skupnu kutiju (paket) treba nalijepiti priloženu naljepnicu s adresom primatelja: ***Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, „Terme Tuhelj", Tuheljske Toplice, Ljudevita Gaja 4*.**

Obrazac za pisanje izvještaja koji ravnatelji trebaju popuniti bit će dostavljen zajedno s ispitnim materijalom u posebnoj omotnici. Nakon ispunjavanja treba ga vratiti u tu istu omotnicu i poslati zajedno s ispitnim materijalom u paketu kako je i zaprimljen. Izvještaje treba ispuniti detaljno i savjesno kako bi se na njihovoj osnovi poboljšala buduća ispitivanja i stekao uvid u tijek provedbe samog ispitivanja.

Kada su ispitni materijali spremljeni u kutije, ravnatelj naziva Hrvatsku poštu na broj telefona **062 202 202** te paket isporučuje djelatniku Hrvatske pošte. Djelatnik Hrvatske pošte dolazi na poziv 03. travnja po podne ili tijekom 04. travnja. U periodu čekanja djelatnika pošte paket treba biti u sefu ili ormaru pod ključem. Poštanske troškove povrata snosi Centar.

PRILOG 34

Upute za voditelje ispitivanja prvog dana

ISPITIVANJE – RAZREDNA NASTAVA (1. DAN)
(I. dio HRVATSKI JEZIK i II. dio HRVATSKI JEZIK)

Uvod u ispitivanje

Prvoga dana ispitivanja voditelj ispitivanja i njegov pomoćnik trebaju doći u školu najkasnije u 8.00 sati i javiti se ravnatelju. Zajedno s ravnateljem trebaju raspakirati ispitni materijal za prvi dan ispitivanja. Iz ispitnoga materijala trebaju odabrati omotnicu za voditelje ispitivanja (prema ispitnim prostorijama). Pritom voditelji trebaju paziti da odaberu onu omotnicu koja odgovara ispitnoj prostoriji za koju su zaduženi prema ranije utvrđenu rasporedu. Voditelji trebaju otvoriti odabranu omotnicu i utvrditi nalaze li se u njoj: popis učenika s njihovim zaporkama, popis učenika koji se stavlja na vrata ispitne prostorije i upute za voditelje ispitivanja.

Nakon toga iz ispitnih materijala za Hrvatski jezik voditelji razvrstavaju omotnice s ispitima u ispitne prostorije, prema popisu učenika. U školama u kojima postoji više ispitnih prostorija, treba osobito voditi računa o točnome razvrstavanju omotnica s ispitima na temelju priloženoga popisa učenika prema ispitnim prostorijama. Voditelji ispitivanja odmah nakon razvrstavanja materijala, a ne kasnije od 8.30 sati, nose omotnice s ispitima i popise učenika u ispitnu prostoriju. Popis koji je namijenjen za vrata ispitne prostorije potrebno je odmah izvjesiti. Ispitne prostorije trebaju biti zaključane do trenutka dolaska Ispitnoga povjerenstva.

U 8.45 sati voditelj ispitivanja poziva učenike u učionicu prema predviđenu popisu učenika. Učenike pri ulasku u učionicu treba upozoriti da sjednu svaki u svoju klupu, jedan iza drugoga.

Kad učenici zauzmu svoja mjesta, voditelj ispitivanja obraća im se riječima:

- *Dragi učenici, dobar dan. Sad kada ste svi na svojim mjestima možemo početi s današnjim ispitom.*
- *Kada vas prozovem, doći ćete do mene i uzeti svoju omotnicu s ispitom.*
- *Na omotnici se vidi vaša osobna zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *S omotnicom ćete se vratiti na svoje mjesto i odložiti ju na gornji lijevi kut svoje klupe.*
- *Ne otvarajte omotnicu dok vam se to ne kaže.*
- *Na klupi smijete imati samo grafitnu olovku i gumicu za brisanje.*
- *Sve ostalo odložite na ovaj stol.* **(pokazati stol)**
- *Imate li pitanja?*

Nakon uvoda u ispitivanje, voditelj ispitivanja prozivat će učenike prema popisu. Svaki prozvani učenik doći će do voditelja ispitivanja koji će mu uručiti omotnicu s odgovarajućom zaporkom. Zaporka pojedinoga učenika jasno je vidljiva na omotnici s ispitima i odgovora onoj koja se nalazi na popisu uz ime učenika. Treba osobito paziti da se svakomu učeniku dodijeli omotnica upravo s njegovom zaporkom. Učenik se zatim vraća na svoje mjesto, a voditelj ispitivanja na popisu učenika bilježi da je učenik preuzeo omotnicu. Kada svi preuzmu svoje omotnice, voditelj ispitivanja će još jedanput provjeriti jesu li svi učenici sjeli na predviđeno mjesto.

Na početku ispitivanja treba provjeriti imaju li učenici predviđeni pribor za rješavanje ispita. Ako neki učenik nema potreban pribor za rješavanje ispita, treba mu dati unaprijed pripremljen rezervni pribor.

Ispitivanje iz Hrvatskoga jezika (I. i II. dio)

Točno u 9.00 sati, nakon što su svi učenici dobili svoje omotnice s ispitnim materijalom i sjeli na svoja mjesta, započinje ispitivanje iz *Hrvatskoga jezika* (*I. i II. dio*).

Voditelj ispitivanja potom čita **opće upute**:

- *Danas ćete rješavati ispit iz Hrvatskoga jezika.*
- *Ispit će trajati oko 1 sat i 15 minuta. Ispit ima dva dijela. Nakon prvoga dijela imat ćete odmor koji traje 10 minuta.*
- *Slušajte voditelja i slijedite njegove upute kako bi vam bilo lakše riješiti ispit.*
- *Ako vam bilo što u ispitu ne bude jasno ili ako vam nešto zatreba, dignite ruku i voditelj će doći do vas.*
- *Ne razgovarajte s drugim učenicima, ne obazirite se na školsko zvono i na ostale događaje u školi.*
- *U ispitu pišite pisanim slovima.*
- *Pišite grafitnom olovkom.*
- *Ako pogriješite, odgovor možete obrisati, a potom zaokružiti ili upisati novi odgovor.*
- *Ako vam se čini da je neki zadatak pretežak, ne zadržavajte se na njemu predugo. Počnite rješavati sljedeći. Neriješenim se zadatcima vratite kasnije. Na kraju provjerite svoje odgovore.*
- *Ovaj ispit nije za ocjenu, ali vas molimo da ga pokušate riješiti najbolje što možete.*

Voditelj zatim čita upute za prvi dio ispitivanja:

- *Sada pažljivo otvorite svoju omotnicu tako da odlijepite naljepnicu s preklopa. Pazite da ju ne oštetite.*
- *Izvadite sve iz omotnice. Pred vama se nalaze dvije ispitne knjižice i crveni list za ocjenjivače.*
- *Izdvojite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA I. dio HRVATSKI JEZIK.*
- *Knjižicu ostavite na klupi, a sve ostalo uredno vratite u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Hrvatskoga jezika (I. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 35 minuta.*
- *Pročitat ćeš tekst priče i odgovoriti na pitanja.*
- *Pozorno pročitaj svaku uputu.*
- *Piši isključivo pisanim slovima.*
- *Želimo ti mnogo uspjeha!*

- *Počni s rješavanjem.*

Nakon što kaže: „*Počni s rješavanjem*”, voditelj počinje mjeriti vrijeme (35 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba čitko napisati na ploču.

Nakon 25 minuta rješavanja zadataka, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje ovoga ispita imaju još 10 minuta.

Točno nakon isteka vremena predviđenoga za ovaj ispit (35 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke. Ovaj je dio ispitivanja završen.*
- *Zatvorite ispit i spremite ga natrag u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.*
- *Sada imate odmor od 10 minuta. U učionicu se vratite točno u ..... sati i ..... minuta.* **(reći učenicima točno vrijeme kada se trebaju vratiti)**
- *Mirno izađite iz učionice i ne stvarajte buku jer u nekim učionicama ispitivanje i dalje traje.*

Voditelj ispitivanja provjerit će nalazi li se na svakoj klupi omotnica s ispitnim materijalom. Ispitna učionica za vrijeme odmora mora biti zaključana. Nije dopušteno iznošenje ispitnoga materijala za vrijeme odmora. Tijekom odmora voditelj ispitivanja ili njegov zamjenik trebaju paziti na učenike kako bi se pravovremeno vratili u učionicu.

Nakon što je utvrđeno da su se svi učenici vratili u učionicu, provest će se drugi dio ispitivanja. Svaki učenik koji se ne vrati na ispitivanje ili zakasni toliko da ometa nastavak ispitivanja treba biti isključen iz daljnjega ispitivanja. Te učenike treba zabilježiti na popisu učenika, a slučajeve navesti u obrascu za ravnatelje.

Voditelj zatim čita upute za drugi dio ispitivanja:

- *Iz omotnice izvadite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA II. dio HRVATSKI JEZIK.*
- *Sve ostalo ostavite u omotnici. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Hrvatskoga jezika (II. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 30 minuta.*
- *Pisat ćeš sastavak.*
- *Piši isključivo pisanim slovima.*
- *Želimo ti mnogo uspjeha.*

- *Počni s rješavanjem.*

Nakon što kaže: „*Počni s rješavanjem*", voditelj počinje mjeriti vrijeme (30 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba čitko napisati na ploču.

Nakon 25 minuta rješavanja zadataka, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje ovoga ispita imaju još 5 minuta.

Točno nakon isteka vremena predviđenoga za ovaj ispit (30 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke i zatvorite ispit. Pozorno slušajte i pratite daljnje upute.*
- *Uzmite omotnicu i izvadite na stol sve što se u njoj nalazi.* **(pričekati da učenici izvade sve iz omotnice)**
- *Pred sobom biste trebali imati dvije ispitne knjižice, crveni list za ocjenjivače i omotnicu iz koje ste sve to izvadili.* **(provjeriti imaju li svi učenici predviđene materijale na stolu)**
- *Sada omotnicu stavite ispred sebe tako da je njezin prozorčić pred vama desno gore. U omotnicu uredno i bez gužvanja stavljajte redom:*
    1. *crveni list za ocjenjivače tako da prva stranica lista bude okrenuta prema prozorčiću*
    2. *dvije ispitne knjižice tako da naslovna stranica bude okrenuta prema prozorčiću.*
- *Kada ste sve uredno posložili u omotnicu, kroz prozorčić na njezinoj prednjoj stranici MORA se vidjeti vaša zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *Vidite li svi tu zaporku?*

Voditelj ispitivanja treba prošetati razredom i vidjeti je li sve dobro posloženo i jesu li svi materijali u omotnici – ništa ne smije ostati na klupama. Ako je potrebno, treba pomoći učenicima koji nisu uspješno složili ispitne materijale u omotnicu. Treba osobito paziti da je kroz prozorčić na omotnici jasno vidljiva učenikova zaporka.

Nakon što provjeri jesu li svi uredno složili ispitne materijale u omotnice, voditelj kaže učenicima:

- *Sada možete zatvoriti omotnice. Zalijepite ih tako da skinete zaštitnu trakicu s preklopa omotnice i cijelom dužinom zalijepite ljepljivi dio.*
- *Kada omotnice zatvorite, odložite ih na gornji lijevi kut klupe.*

Voditelj treba provjeriti jesu li sve omotnice propisno odložene na stol i prikupiti ih. Nakon toga voditelj se obraća učenicima:

- *Vaše je ispitivanje uspješno završeno.*
- *Još jednom svima zahvaljujemo na sudjelovanju i sve vas pozdravljamo.*
- *Možete napustiti učionicu i u tišini otići iz škole.*

Nakon što su učenici napustili učionicu voditelj ispitivanja uzima sve omotnice s ispitnim materijalima, popis učenika i popis učenika s vrata prostorije te **sve** materijale odnosi ravnatelju. Ravnatelj sprema **sve** materijale u kutiju u kojoj su ranije bili pohranjeni. Tada voditelj zajedno s ravnateljem popunjava neke dijelove obrasca za ravnatelja. Voditelj zajedno s ravnateljem čeka ostale voditelje (u slučaju da ih je više) i nakon prikupljanja svih materijala zajedno s ravnateljem zatvara (lijepi) kutiju.

PRILOG 35

Upute za voditelje ispitivanja drugog dana
(Matematika, Priroda i društvo, Engleski jezik)

ISPITIVANJE – RAZREDNA NASTAVA (2. DAN)
(III. dio MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, HRVATSKI JEZIK i IV. dio ENGLESKI JEZIK)

Uvod u ispitivanje

Drugoga dana ispitivanja voditelj ispitivanja i njegov pomoćnik trebaju doći u školu najkasnije u 8.00 sati i javiti se ravnatelju. Zajedno s ravnateljem trebaju raspakirati ispitni materijal za drugi dan ispitivanja. Iz ispitnoga materijala trebaju odabrati omotnicu za voditelje ispitivanja (prema ispitnim prostorijama). Pritom voditelji trebaju paziti da odaberu onu omotnicu koja odgovara ispitnoj prostoriji za koju su zaduženi prema ranije utvrđenu rasporedu. Voditelji trebaju otvoriti odabranu omotnicu i utvrditi nalaze li se u njoj: popis učenika s njihovim zaporkama, popis učenika koji se stavlja na vrata ispitne prostorije i upute za voditelje ispitivanja.

Nakon toga iz ispitnih materijala za Matematiku, Prirodu i društvo i Engleski jezik voditelji razvrstavaju omotnice s ispitima u ispitne prostorije, prema popisu učenika. U školama u kojima postoji više ispitnih prostorija, treba osobito voditi računa o točnome razvrstavanju omotnica s ispitima na temelju priloženoga popisa učenika za pojedinu ispitnu prostoriju.

Voditelji ispitivanja trebaju iz priložene omotnice s CD-ima za ispite iz stranih jezika odabrati CD s engleskim jezikom na kojem su snimljeni zadatci slušanja s razumijevanjem iz prvoga dijela ispita. Pritom trebaju osobito paziti da odaberu **CD s engleskim jezikom**.

Voditelji ispitivanja odmah nakon razvrstavanja materijala, ali ne kasnije od 8.30 sati, nose omotnice s ispitima, popise učenika i CD u ispitnu prostoriju. Popis koji je namijenjen za vrata ispitne prostorije potrebno je odmah izvjesiti. Ispitne prostorije trebaju biti zaključane do trenutka dolaska Ispitnoga povjerenstva.

Voditelj ispitivanja, također, treba osigurati da u ispitnoj prostoriji bude uređaj za reprodukciju CD-a. Prije ulaska učenika u učionicu voditelj ispitivanja treba pripremiti CD za reprodukciju, odnosno umetnuti ga u uređaj za reprodukciju te prilagoditi glasnoću zvuka uvjetima u učionici.

U 8.45 sati voditelj ispitivanja poziva učenike u učionicu prema predviđenome popisu učenika. Učenike pri ulasku u učionicu treba upozoriti da sjednu svaki u svoju klupu, jedan iza drugoga.

Kad učenici zauzmu svoja mjesta, voditelj ispitivanja obraća im se riječima:

- *Dragi učenici, dobar dan. Sad kada ste svi na svojim mjestima možemo početi s današnjim ispitom.*
- *Kada vas prozovem, doći ćete do mene i uzeti svoju omotnicu s ispitom.*
- *Na omotnici se vidi vaša osobna zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *S omotnicom ćete se vratiti na svoje mjesto i odložiti ju na gornji lijevi kut svoje klupe.*
- *Ne otvarajte omotnicu dok vam se to ne kaže.*
- *Na klupi smijete imati samo grafitnu olovku i gumicu za brisanje.*
- *Sve ostalo odložite na ovaj stol.* **(pokazati stol)**
- *Imate li pitanja?*

Nakon uvoda u ispitivanje, voditelj ispitivanja prozivat će učenike prema popisu. Svaki prozvani učenik doći će do voditelja ispitivanja koji će mu uručiti omotnicu s odgovarajućom zaporkom. Zaporka pojedinoga učenika jasno je vidljiva na omotnici s ispitima i odgovora onoj koja se nalazi na popisu uz ime učenika. Treba osobito paziti da se svakomu učeniku dodijeli omotnica upravo s njegovom zaporkom. Učenik se zatim vraća na svoje mjesto, a voditelj ispitivanja na popisu učenika bilježi da je učenik preuzeo omotnicu. Kada svi preuzmu svoje omotnice, voditelj ispitivanja će još jedanput provjeriti jesu li svi učenici sjeli na predviđeno mjesto.

Na početku ispitivanja treba provjeriti imaju li učenici predviđeni pribor za rješavanje ispita. Ako neki učenik nema potreban pribor za rješavanje ispita, treba mu dati unaprijed pripremljen rezervni pribor.

Ispitivanje iz Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika (III. dio) i Engleskoga jezika (IV. dio)

Točno u 9.00 sati, nakon što su svi učenici dobili svoje omotnice s ispitnim materijalom i sjeli na svoja mjesta, započinje ispitivanje iz *Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika (III. dio) i Engleskoga jezika (IV. dio).*

Voditelj ispitivanja potom čita **opće upute**:

- *Danas ćete rješavati ispit iz Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika i Engleskoga jezika.*
- *Ispit će trajati oko 1 sat i 15 minuta. Ispit ima dva dijela. Nakon prvoga dijela imat ćete odmor koji traje 10 minuta.*
- *Slušajte voditelja i slijedite njegove upute kako bi vam bilo lakše riješiti ispit.*
- *Ako vam bilo što u ispitu ne bude jasno ili ako vam nešto zatreba, dignite ruku i voditelj će doći do vas.*
- *Ne razgovarajte s drugim učenicima, ne obazirite se na školsko zvono i na ostale događaje u školi.*
- *U ispitu pišite pisanim slovima.*
- *Pišite grafitnom olovkom.*
- *Ako pogriješite, odgovor možete obrisati, a potom zaokružiti ili upisati novi odgovor.*
- *Ako vam se čini da je neki zadatak pretežak, ne zadržavajte se na njemu predugo. Počnite rješavati sljedeći. Neriješenim se zadatcima vratite kasnije. Na kraju provjerite svoje odgovore.*
- *Ovaj ispit nije za ocjenu, ali vas molimo da ga pokušate riješiti najbolje što možete.*

Voditelj zatim čita upute za prvi dio ispitivanja:

- *Sada pažljivo otvorite svoju omotnicu tako da odlijepite naljepnicu s preklopa. Pazite da ju ne oštetite.*
- *Izvadite sve iz omotnice. Pred vama se nalaze dvije ispitne knjižice i crveni list za ocjenjivače.*
- *Izdvojite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA, MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, HRVATSKI JEZIK.*
- *Knjižicu ostavite na klupi, a sve ostalo vratite u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Matematike, Prirode i društva i Hrvatskoga jezika (III. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 35 minuta.*
- *Rješavat ćeš zadatke koji povezuju sadržaje Matematike, Prirode i društva te Hrvatskoga jezika.*
- *Pozorno pročitaj svaki zadatak i upute.*
- *Piši isključivo pisanim slovima*
- *Želimo ti mnogo uspjeha!*

- *Počni s rješavanjem.*

Nakon što kaže: „*Počni s rješavanjem*”, voditelj počinje mjeriti vrijeme (35 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba čitko napisati na ploču.

Nakon 25 minuta rješavanja zadataka, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje ovoga ispita imaju još 10 minuta.

Točno nakon isteka vremena predviđenoga za ovaj ispit (35 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke. Ovaj je dio ispitivanja završen.*
- *Zatvorite ispit i spremite ga natrag u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.*
- *Sada imate odmor od 10 minuta. U učionicu se vratite točno u ..... sati i ..... minuta.* **(reći učenicima točno vrijeme kada se trebaju vratiti)**
- *Mirno izađite iz učionice i ne stvarajte buku jer u nekim učionicama ispit i dalje traje.*

Voditelj ispitivanja provjerit će nalazi li se na svakoj klupi omotnica s ispitnim materijalom. Ispitna učionica za vrijeme odmora mora biti zaključana. Nije dopušteno iznošenje ispitnoga materijala za vrijeme odmora. Tijekom odmora voditelj ispitivanja ili njegov zamjenik trebaju paziti na učenike kako bi se pravovremeno vratili u učionicu.

Nakon što je utvrđeno da su se svi učenici vratili u učionicu, provest će se drugi dio ispitivanja. Svaki učenik koji se ne vrati na ispitivanje ili zakasni toliko da ometa nastavak ispitivanja treba biti isključen iz daljnjega ispitivanja. Te učenike treba zabilježiti na popisu učenika, a slučajeve navesti u obrascu za ravnatelje.

Voditelj zatim čita upute za drugi dio ispitivanja:

- *Sada ćete rješavati ispit iz Engleskoga jezika.*
- *Prvi dio ispita slušat ćete na CD-u. Na CD-u su snimljene sve upute i tekstovi vezani za zadatke koje trebate riješiti. Pozorno slušajte upute i tekstove kako bi mogli uspješno riješiti zadatke.*

- *Iz omotnice izvadite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA, ENGLESKI JEZIK.*
- *Sve ostalo ostavite u omotnici. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Engleskoga jezika (IV. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 30 minuta.*
- *Rješavat ćeš zadatke slušanja, čitanja i pisanja.*
- *Piši isključivo pisanim slovima.*
- *Pozorno slijedi sve upute.*
- *Želimo ti mnogo uspjeha!*
- *Ne okreći stranicu dok ti se to ne kaže.*

- *Ako nema pitanja, možemo početi s radom.*

Nakon što pročita uputu, voditelj ispitivanja pokreće snimku s CD-a i počinje mjeriti vrijeme (30 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba čitko napisati na ploču.

Prvi dio ispita iz Engleskoga jezika u kojem su zadatci slušanja s razumijevanjem snimljeni na CD-u završava rečenicom: „*Završili ste s rješavanjem prvoga dijela ispita"* nakon otprilike 10 minuta. Nakon ove rečenice voditelj ispitivanja treba isključiti CD uređaj i obratiti se učenicima riječima:

- *Sada okrenite stranicu i započnite s rješavanjem drugoga dijela ispita.*

Nakon što je prošlo 25 minuta od kad su učenici započeli s rješavanjem ispita, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje zadataka imaju još 5 minuta.

Točno nakon isteka vremena predviđenoga za ovaj ispit (30 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke i zatvorite ispit. Pozorno slušajte i pratite daljnje upute.*
- *Uzmite omotnicu i izvadite na stol sve što se u njoj nalazi.* **(pričekati da učenici izvade sve iz omotnice)**
- *Pred sobom biste trebali imati dvije ispitne knjižice, crveni list za ocjenjivače i omotnicu iz koje ste sve to izvadili.* **(provjeriti imaju li svi učenici predviđene materijale na stolu)**
- *Sada omotnicu stavite ispred sebe tako da je njezin prozorčić pred vama desno gore. U omotnicu uredno i bez gužvanja stavljajte redom:*
    1. *crveni list za ocjenjivače tako da prva stranica lista bude okrenuta prema prozorčiću*
    2. *dvije ispitne knjižice tako da naslovna stranica bude okrenuta prema prozorčiću.*
- *Kada ste sve uredno posložili u omotnicu, kroz prozorčić na njezinoj prednjoj stranici MORA se vidjeti vaša zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *Vidite li svi tu zaporku?*

Voditelj ispitivanja treba prošetati razredom i vidjeti je li sve dobro posloženo i jesu li svi materijali u omotnici – ništa ne smije ostati na klupama. Ako je potrebno, treba pomoći učenicima koji nisu uspješno složili ispitne materijale u omotnice. Treba osobito brinuti da je kroz prozorčić na omotnici jasno vidljiva učenikova zaporka.

Nakon što provjeri jesu li svi uredno složili ispitne materijale u omotnice, voditelj kaže učenicima:

- *Sada možete zatvoriti omotnice. Zalijepite ih tako da skinete zaštitnu trakicu s preklopa omotnice i cijelom dužinom zalijepite ljepljivi dio.*
- *Kada omotnice zatvorite, odložite ih na gornji lijevi kut klupe.*

Voditelj treba provjeriti jesu li sve omotnice propisno odložene na stol i prikupiti ih. Ako je potrebno, voditelj treba pomoći učenicima zatvoriti omotnicu. Nakon toga voditelj se obraća učenicima:

- *Vaše je ispitivanje uspješno završeno.*
- *Još jednom svima zahvaljujemo na sudjelovanju i sve vas pozdravljamo.*
- *Možete napustiti učionicu i u tišini otići iz škole.*

Nakon što su učenici napustili učionicu, voditelj ispitivanja uzima sve omotnice s ispitnim materijalima, popis učenika, popis učenika s vrata prostorije i CD te **sve** materijale odnosi ravnatelju. Ravnatelj sprema **sve** materijale u kutiju u kojoj su ranije bili pohranjeni. Tada voditelj zajedno s ravnateljem popunjava neke dijelove obrasca za ravnatelja. Voditelj zajedno s ravnateljem čeka ostale voditelje (u slučaju da ih je više) i nakon prikupljanja svih materijala zajedno s ravnateljem zatvara (lijepi) kutiju.

Sve kutije i sav materijal koji je došao u školu, zajedno s popunjenim obrascem za ravnatelje, pakiraju se u zajednički paket na koji je potrebno zalijepiti priloženu naljepnicu za povrat. Paket treba pohraniti u sef ili neko drugo sigurno mjesto u školi do završetka ispitivanja, odnosno do prikupljanja preostalih ispita.

PRILOG 36

Upute za voditelje ispitivanja drugog dana
(Matematika, Priroda i društvo, Francuski jezik)

ISPITIVANJE – RAZREDNA NASTAVA (2. DAN)
(III. dio MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, HRVATSKI JEZIK i IV. dio FRANCUSKI JEZIK)

Uvod u ispitivanje

Drugoga dana ispitivanja voditelj ispitivanja i njegov pomoćnik trebaju doći u školu najkasnije u 8.00 sati i javiti se ravnatelju. Zajedno s ravnateljem trebaju raspakirati ispitni materijal za drugi dan ispitivanja. Iz ispitnoga materijala trebaju odabrati omotnicu za voditelje ispitivanja (po ispitnim prostorijama). Pritom voditelji trebaju paziti da odaberu onu omotnicu koja odgovara ispitnoj prostoriji za koju su zaduženi prema ranije utvrđenomu rasporedu. Voditelji trebaju otvoriti odabranu omotnicu i utvrditi nalaze li se u njoj: popis učenika s njihovim zaporkama, popis učenika koji se stavlja na vrata ispitne prostorije, upute za voditelje ispitivanja.

Nakon toga iz ispitnih materijala za Matematiku, Prirodu i društvo i Francuski jezik voditelji razvrstavaju omotnice s ispitima u ispitne prostorije, prema popisu učenika. U školama u kojima postoji više ispitnih prostorija, treba osobito voditi računa o točnome razvrstavanju omotnica s ispitima na temelju priloženoga popisa učenika za pojedinu ispitnu prostoriju.

Voditelji ispitivanja trebaju iz priložene omotnice s CD-ima za ispite iz stranih jezika odabrati CD s francuskim jezikom na kojem su snimljeni zadatci slušanja s razumijevanjem iz prvoga dijela ispita. Pritom trebaju osobito paziti da odaberu **CD s francuskim jezikom**.

Voditelji ispitivanja odmah nakon razvrstavanja materijala, ali ne kasnije od 8.30 sati, nose omotnice s ispitima, popise učenika i CD u ispitnu prostoriju. Popis koji je namijenjen za vrata ispitne prostorije potrebno je odmah izvjesiti. Ispitne prostorije trebaju biti zaključane do trenutka dolaska Ispitnoga povjerenstva.

Također, voditelj ispitivanja treba osigurati da u ispitnoj prostoriji bude uređaj za reprodukciju CD-a. Prije ulaska učenika u učionicu voditelj ispitivanja treba pripremiti CD za reprodukciju, odnosno umetnuti ga u uređaj za reprodukciju te prilagoditi glasnoću zvuka uvjetima u učionici.

U 8.45 sati voditelj ispitivanja poziva učenike u učionicu prema predviđenome popisu učenika. Učenike pri ulasku u učionicu treba upozoriti da sjednu svaki u svoju klupu, jedan iza drugoga.

Kad učenici zauzmu svoja mjesta, voditelj ispitivanja obraća im se riječima:

- *Dragi učenici, dobar dan. Sad kada ste svi na svojim mjestima možemo početi s današnjim ispitom.*
- *Kada vas prozovem, doći ćete do mene i uzeti svoju omotnicu s ispitnim materijalom.*
- *Na omotnici se vidi vaša osobna zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *S omotnicom ćete se vratiti na svoje mjesto i odložiti ju na gornji lijevi kut svoje klupe.*
- *Ne otvarajte omotnicu dok vam se to ne kaže.*
- *Na klupi smijete imati samo grafitnu olovku i gumicu za brisanje.*
- *Sve ostalo odložite na ovaj stol.* **(pokazati stol)**
- *Imate li pitanja?*

Nakon uvoda u ispitivanje, voditelj ispitivanja prozivat će učenike prema popisu. Svaki prozvani učenik doći će do voditelja ispitivanja koji će mu uručiti omotnicu s odgovarajućom zaporkom. Zaporka pojedinoga učenika jasno je vidljiva na omotnici s ispitima i odgovora onoj koja se nalazi na popisu uz ime učenika. Treba osobito paziti da se svakomu učeniku dodijeli omotnica upravo s njegovom zaporkom. Učenik se zatim vraća na svoje mjesto, a voditelj ispitivanja na popisu učenika bilježi da je učenik preuzeo omotnicu. Kada svi preuzmu svoje omotnice, voditelj ispitivanja će još jedanput provjeriti jesu li svi učenici sjeli na predviđeno mjesto.

Na početku ispitivanja treba provjeriti imaju li učenici predviđeni pribor za rješavanje ispita. Ako neki učenik nema potreban pribor za rješavanje ispita, treba mu dati unaprijed pripremljen rezervni pribor.

Ispitivanje iz Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika (III. dio) i Francuskoga jezika (IV. dio)

Točno u 9.00 sati, nakon što su svi učenici dobili svoje omotnice s ispitnim materijalom i sjeli na svoja mjesta, započinje ispitivanje iz *Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika (III. dio) i Francuskoga jezika (IV. dio).*

Voditelj ispitivanja potom čita **opće upute**:

- *Danas ćete rješavati ispit iz Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika i Francuskoga jezika.*
- *Ispit će trajati oko 1 sat i 15 minuta. Ispit ima dva dijela. Nakon prvoga dijela imat ćete odmor koji traje 10 minuta.*
- *Slušajte voditelja i slijedite njegove upute kako bi vam bilo lakše riješiti ispit.*
- *Ako vam bilo što u ispitu ne bude jasno ili ako vam nešto zatreba, dignite ruku i voditelj će doći do vas.*
- *Ne razgovarajte s drugim učenicima, ne obazirite se na školsko zvono i na ostale događaje u školi.*
- *U ispitu pišite pisanim slovima.*
- *Pišite grafitnom olovkom.*
- *Ako pogriješite, odgovor možete obrisati, a potom zaokružiti ili upisati novi odgovor.*
- *Ako vam se čini da je neki zadatak pretežak, ne zadržavajte se na njemu predugo. Počnite rješavati sljedeći. Neriješenim se zadatcima vratite se kasnije. Na kraju provjerite svoje odgovore.*
- *Ovaj ispit nije za ocjenu, ali vas molimo da ga pokušate riješiti najbolje što možete*

Voditelj zatim čita upute za prvi dio ispitivanja:

- *Sada pažljivo otvorite svoju omotnicu tako da odlijepite naljepnicu s preklopa. Pazite da ju ne oštetite.*
- *Izvadite sve iz omotnice. Pred vama se nalaze dvije ispitne knjižice i crveni list za ocjenjivače.*
- *Izdvojite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA, MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, HRVATSKI JEZIK.*
- *Knjižicu ostavite na klupi, a sve ostalo vratite u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Matematike, Prirode i društva i Hrvatskoga jezika (III. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 35 minuta.*
- *Rješavat ćeš zadatke koji povezuju sadržaje iz Matematike, Prirode i društva te Hrvatskoga jezika.*
- *Pozorno pročitaj svaki zadatak i upute.*
- *Piši isključivo pisanim slovima*
- *Želimo ti mnogo uspjeha!*

- *Počni s rješavanjem.*

Nakon što kaže: „*Počni s rješavanjem*”, voditelj počinje mjeriti vrijeme (35 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba čitko napisati na ploču.

Nakon 25 minuta rješavanja zadataka, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje ovoga ispita imaju još 10 minuta.

Točno nakon isteka vremena predviđenoga za ovaj ispit (35 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke. Ovaj je dio ispitivanja završen.*
- *Zatvorite ispit i spremite ga natrag u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.*
- *Sada imate odmor od 10 minuta. U učionicu se vratite točno u ..... sati i ..... minuta.* **(reći učenicima točno vrijeme kada se trebaju vratiti)**
- *Mirno izađite iz učionice i ne stvarajte buku jer u nekim učionicama ispitivanje i dalje traje.*

Voditelj ispitivanja provjerit će nalazi li se na svakoj klupi omotnica s ispitnim materijalom. Ispitna učionica za vrijeme odmora mora biti zaključana. Nije dopušteno iznošenje ispitnoga materijala za vrijeme odmora. Tijekom odmora voditelj ispitivanja ili njegov zamjenik trebaju paziti na učenike kako bi se pravovremeno vratili u učionicu.

Nakon što je utvrđeno da su se svi učenici vratili u učionicu, provest će se drugi dio ispitivanja. Svaki učenik koji se ne vrati na ispitivanje ili zakasni toliko da ometa nastavak ispitivanja treba biti isključen iz daljnjega ispitivanja. Te učenike treba zabilježiti na popisu učenika, a slučajeve navesti u obrascu za ravnatelje.

Voditelj zatim čita upute za drugi dio ispitivanja:

- *Sada ćete rješavati ispit iz Francuskoga jezika.*
- *Prvi dio ispita slušat ćete na CD-u. Na CD-u su snimljene sve upute i tekstovi vezani za zadatke koje trebate riješiti. Pozorno slušajte upute i tekstove kako bi mogli uspješno riješiti zadatke.*

- *Iz omotnice izvadite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA, FRANCUSKI JEZIK.*
- *Sve ostalo ostavite u omotnici. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Francuskoga jezika (IV. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 30 minuta.*
- *Rješavat ćeš zadatke slušanja, čitanja i pisanja.*
- *Piši isključivo pisanim slovima.*
- *Pozorno slijedi sve upute.*
- *Želimo ti mnogo uspjeha!*
- *Ne okreći stranicu dok ti se to ne kaže.*

- *Ako nema pitanja, možemo početi s radom.*

Nakon što pročita uputu, voditelj ispitivanja pokreće snimku s CD-a i počinje mjeriti vrijeme (30 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba čitko napisati na ploču.

Prvi dio ispita iz Francuskoga jezika u kojem su zadatci slušanja s razumijevanjem snimljeni na CD-u završava rečenicom „*Završili ste s rješavanjem prvoga dijela ispita"* nakon otprilike 10 minuta. Nakon ove rečenice, voditelj ispitivanja treba isključiti CD uređaj i obratiti se učenicima riječima:

- *Sada okrenite stranicu i započnite s rješavanjem drugoga dijela ispita.*

Nakon što je prošlo 25 minuta od kad su učenici započeli s rješavanjem ispita, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje zadataka imaju još 5 minuta.

Točno nakon isteka vremena predviđenoga za ovaj ispit (30 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke i zatvorite ispit. Pozorno slušajte i pratite daljnje upute.*
- *Uzmite omotnicu i izvadite na stol sve što se u njoj nalazi.* **(pričekati da učenici izvade sve iz omotnice)**
- *Pred sobom biste trebali imati dvije ispitne knjižice, crveni list za ocjenjivače i omotnicu iz koje ste sve to izvadili.* **(provjeriti imaju li svi učenici predviđene materijale na stolu)**
- *Sada omotnicu stavite ispred sebe tako da je njezin prozorčić pred vama desno gore. U omotnicu uredno i bez gužvanja stavljajte redom:*
    1. *crveni list za ocjenjivače tako da prva stranica lista bude okrenuta prema prozorčiću*
    2. *dvije ispitne knjižice tako da naslovna stranica bude okrenuta prema prozorčiću.*
- *Kada ste sve uredno posložili u omotnicu, kroz prozorčić na njezinoj prednjoj stranici MORA se vidjeti vaša zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *Vidite li svi tu zaporku?*

Voditelj ispitivanja treba prošetati razredom i vidjeti je li sve dobro posloženo i jesu li svi materijali u omotnici – ništa ne smije ostati na klupama. Ako je potrebno, treba pomoći učenicima koji nisu uspješno složili ispitne materijale u omotnicu. Treba osobito brinuti da je kroz prozorčić na omotnici jasno vidljiva učenikova zaporka.

Nakon što provjeri jesu li svi uredno složili ispitne materijale u omotnice, voditelj kaže učenicima:

- *Sada možete zatvoriti omotnice. Zalijepite ih tako da skinete zaštitnu trakicu s preklopa omotnice i cijelom dužinom zalijepite ljepljivi dio.*
- *Kada omotnice zatvorite, odložite ih na gornji lijevi kut klupe.*

Voditelj treba provjeriti jesu li sve omotnice propisno odložene na stol i prikupiti ih. Ako je potrebno, voditelj treba pomoći učenicima zatvoriti omotnicu. Nakon toga voditelj se obraća učenicima:

- *Vaše je ispitivanje uspješno završeno.*
- *Još jednom svima zahvaljujemo na sudjelovanju i sve vas pozdravljamo.*
- *Možete napustiti učionicu i u tišini otići iz škole.*

Nakon što su učenici napustili učionicu, voditelj ispitivanja uzima sve omotnice s ispitnim materijalima, popis učenika, listu učenika s vrata prostorije i CD te **sve** materijale odnosi ravnatelju. Ravnatelj sprema **sve** materijale u kutiju u kojoj su ranije bili pohranjeni. Tada voditelj zajedno s ravnateljem popunjava neke dijelove obrasca za ravnatelja. Voditelj zajedno s ravnateljem čeka ostale voditelje (u slučaju da ih je više) i nakon prikupljanja svih materijala zajedno s ravnateljem zatvara (lijepi) kutiju.

Sve kutije i sav materijal koji je došao u školu, zajedno s popunjenim obrascem za ravnatelje, pakiraju se u zajednički paket na koji je potrebno zalijepiti priloženu naljepnicu za povrat. Paket treba pohraniti u sef ili neko drugo sigurno mjesto u školi do završetka ispitivanja, odnosno do prikupljanja preostalih ispita.

PRILOG 37

Upute za voditelje ispitivanja drugog dana
(Matematika, Priroda i društvo, Njemački jezik)

ISPITIVANJE – RAZREDNA NASTAVA (2. DAN)
(III. dio MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, HRVATSKI JEZIK i IV. dio NJEMAČKI JEZIK)

Uvod u ispitivanje

Drugoga dana ispitivanja voditelj ispitivanja i njegov pomoćnik trebaju doći u školu najkasnije u 8.00 sati i javiti se ravnatelju. Zajedno s ravnateljem trebaju raspakirati ispitni materijal za drugi dan ispitivanja. Iz ispitnoga materijala trebaju odabrati omotnicu za voditelje ispitivanja (prema ispitnim prostorijama). Pritom voditelji trebaju paziti da odaberu onu omotnicu koja odgovara ispitnoj prostoriji za koju su zaduženi prema ranije utvrđenu rasporedu. Voditelji trebaju otvoriti odabranu omotnicu i utvrditi nalaze li se u njoj: popis učenika s njihovim zaporkama, popis učenika koji se stavlja na vrata ispitne prostorije, upute za voditelje ispitivanja.

Nakon toga iz ispitnih materijala za Matematiku, Prirodu i društvo i Njemački jezik voditelji razvrstavaju omotnice s ispitima po ispitnim prostorijama, prema popisu učenika. U školama u kojima postoji više ispitnih prostorija, treba osobito voditi računa o točnome razvrstavanju omotnica s ispitima na temelju priloženoga popisa učenika za pojedinu ispitnu prostoriju.

Voditelji ispitivanja trebaju iz priložene omotnice s CD-ima za ispite iz stranih jezika odabrati CD s njemačkim jezikom na kojem su snimljeni zadatci slušanja s razumijevanjem iz prvoga dijela ispita. Pritom trebaju osobito paziti da odaberu **CD s njemačkim jezikom**.

Voditelji ispitivanja odmah nakon razvrstavanja materijala, ali ne kasnije od 8.30 sati, nose omotnice s ispitima, popise učenika i CD u ispitnu prostoriju. Popis koji je namijenjen za vrata ispitne prostorije potrebno je odmah izvjesiti. Ispitne prostorije trebaju biti zaključane do trenutka dolaska Ispitnoga povjerenstva.

Također, voditelj ispitivanja treba osigurati da u ispitnoj prostoriji bude uređaj za reprodukciju CD-a. Prije ulaska učenika u učionicu voditelj ispitivanja treba pripremiti CD za reprodukciju, odnosno umetnuti ga u uređaj za reprodukciju te prilagoditi glasnoću zvuka uvjetima u učionici.

U 8.45 sati voditelj ispitivanja poziva učenike u učionicu prema predviđenome popisu učenika. Učenike pri ulasku u učionicu treba upozoriti da sjednu svaki u svoju klupu, jedan iza drugoga.

Kad učenici zauzmu svoja mjesta, voditelj ispitivanja obraća im se riječima:

- *Dragi učenici, dobar dan. Sad kada ste svi na svojim mjestima možemo početi s današnjim ispitom.*
- *Kada vas prozovem, doći ćete do mene i uzeti svoju omotnicu s ispitnim materijalom.*
- *Na omotnici se vidi vaša osobna zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *S omotnicom ćete se vratiti na svoje mjesto i odložiti ju na gornji lijevi kut svoje klupe.*
- *Ne otvarajte omotnicu dok vam se to ne kaže.*
- *Na klupi smijete imati samo grafitnu olovku i gumicu za brisanje.*
- *Sve ostalo odložite na ovaj stol.* **(pokazati stol)**
- *Imate li pitanja?*

Nakon uvoda u ispitivanje, voditelj ispitivanja prozivat će učenike prema popisu. Svaki prozvani učenik doći će do voditelja ispitivanja koji će mu uručiti omotnicu s odgovarajućom zaporkom. Zaporka pojedinoga učenika jasno je vidljiva na omotnici s ispitima i odgovora onoj koja se nalazi na popisu uz ime učenika. Treba osobito paziti da se svakomu učeniku dodijeli omotnica upravo s njegovom zaporkom. Učenik se zatim vraća na svoje mjesto, a voditelj ispitivanja na popisu učenika bilježi da je učenik preuzeo omotnicu. Kada svi preuzmu svoje omotnice, voditelj ispitivanja će još jedanput provjeriti jesu li svi učenici sjeli na predviđeno mjesto.

Na početku ispitivanja treba provjeriti imaju li učenici predviđeni pribor za rješavanje ispita. Ako neki učenik nema potreban pribor za rješavanje ispita, treba mu dati unaprijed pripremljen rezervni pribor.

Ispitivanje iz Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika (III. dio) i Njemačkoga jezika (IV. dio)

Točno u 9.00 sati, nakon što su svi učenici dobili svoje omotnice s ispitnim materijalom i sjeli na svoja mjesta, započinje ispitivanje iz *Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika (III. dio) i Njemačkoga jezika (IV. dio).*

Voditelj ispitivanja potom čita **opće upute**:

- *Danas ćete rješavati ispit iz Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika i Njemačkoga jezika.*
- *Ispit će trajati oko 1 sat i 15 minuta. Ispit ima dva dijela. Nakon prvoga dijela imat ćete odmor koji traje 10 minuta.*
- *Slušajte voditelja i slijedite njegove upute kako bi vam bilo lakše riješiti ispit.*
- *Ako vam bilo što u ispitu ne bude jasno ili ako vam nešto zatreba, dignite ruku i voditelj će doći do vas.*
- *Ne razgovarajte s drugim učenicima, ne obazirite se na školsko zvono i na ostale događaje u školi.*
- *U ispitu pišite pisanim slovima.*
- *Pišite grafitnom olovkom.*
- *Ako pogriješite, odgovor možete obrisati, a potom zaokružiti ili upisati novi odgovor.*
- *Ako vam se čini da je neki zadatak pretežak, ne zadržavajte se na njemu predugo. Počnite rješavati sljedeći. Neriješenim se zadatcima vratite kasnije. Na kraju provjerite svoje odgovore.*
- *Ovaj ispit nije za ocjenu, ali vas molimo da ga pokušate riješiti najbolje što možete*

Voditelj zatim čita upute za prvi dio ispitivanja:

- *Sada pažljivo otvorite svoju omotnicu tako da odlijepite naljepnicu s preklopa. Pazite da ju ne oštetite.*
- *Izvadite sve iz omotnice. Pred vama se nalaze dvije ispitne knjižice i crveni list za ocjenjivače.*
- *Izdvojite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA, MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, HRVATSKI JEZIK.*
- *Knjižicu ostavite na klupi, a sve ostalo vratite u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Matematike, Prirode i društva i Hrvatskoga jezika (III. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 35 minuta.*
- *Rješavat ćeš zadatke koji povezuju sadržaje iz Matematike, Prirode i društva te Hrvatskoga jezika.*
- *Pozorno pročitaj svaki zadatak i upute.*
- *Piši isključivo pisanim slovima*
- *Želimo ti mnogo uspjeha!*

- *Počni s rješavanjem.*

Nakon što kaže: „*Počni s rješavanjem*”, voditelj počinje mjeriti vrijeme (35 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba čitko napisati na ploču.

Nakon 25 minuta rješavanja zadataka, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje ovoga ispita imaju još 10 minuta.

Točno nakon isteka vremena predviđenoga za ovaj ispit (35 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke. Ovaj je dio ispitivanja završen.*
- *Zatvorite ispit i spremite ga natrag u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.*
- *Sada imate odmor od 10 minuta. U učionicu se vratite točno u ..... sati i ..... minuta.* **(reći učenicima točno vrijeme kada se trebaju vratiti)**
- *Mirno izađite iz učionice i ne stvarajte buku jer u nekim učionicama ispitivanje i dalje traje.*

Voditelj ispitivanja provjerit će nalazi li se na svakoj klupi omotnica s ispitnim materijalom. Ispitna učionica za vrijeme odmora mora biti zaključana. Nije dopušteno iznošenje ispitnoga materijala za vrijeme odmora. Tijekom odmora voditelj ispitivanja ili njegov zamjenik trebaju paziti na učenike kako bi se pravovremeno vratili u učionicu.
Nakon što je utvrđeno da su se svi učenici vratili u učionicu, provest će se drugi dio ispitivanja. Svaki učenik koji se ne vrati na ispitivanje ili zakasni toliko da ometa nastavak ispitivanja treba biti isključen iz daljnjega ispitivanja. Te učenike treba zabilježiti na popisu učenika, a slučajeve navesti u obrascu za ravnatelje.

Voditelj zatim čita upute za drugi dio ispitivanja:

- *Sada ćete rješavati ispit iz Njemačkoga jezika.*
- *Prvi dio ispita slušat ćete na CD-u. Na CD-u su snimljene sve upute i tekstovi vezani za zadatke koje trebate riješiti. Pozorno slušajte upute i tekstove kako bi mogli uspješno riješiti zadatke.*

- *Iz omotnice izvadite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA, NJEMAČKI JEZIK.*
- *Sve ostalo ostavite u omotnici. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Njemačkoga jezika (IV. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 30 minuta.*
- *Rješavat ćeš zadatke slušanja, čitanja i pisanja.*
- *Piši isključivo pisanim slovima.*
- *Pozorno slijedi sve upute.*
- *Želimo ti mnogo uspjeha!*
- *Ne okreći stranicu dok ti se to ne kaže.*

- *Ako nema pitanja, možemo početi s radom.*

Nakon što pročita uputu, voditelj ispitivanja pokreće snimku s CD-a i počinje mjeriti vrijeme (30 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba napisati čitko na ploču.

Prvi dio ispita iz Njemačkoga jezika u kojem su zadatci slušanja s razumijevanjem snimljeni na CD-u završava rečenicom „*Završili ste s rješavanjem prvoga dijela ispita"* nakon otprilike 10 minuta. Nakon ove rečenice, voditelj ispitivanja treba isključiti CD uređaj i obratiti se učenicima riječima:

- *Sada okrenite stranicu i započnite s rješavanjem drugoga dijela ispita.*

Nakon što je prošlo 25 minuta od kad su učenici započeli s rješavanjem ispita, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje zadataka imaju još 5 minuta.

.

Točno po isteku vremena predviđenoga za ovaj ispit (30 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke i zatvorite ispit. Pozorno slušajte i pratite daljnje upute.*
- *Uzmite omotnicu i izvadite na stol sve što se u njoj nalazi.* **(pričekati da učenici izvade sve iz omotnice)**
- *Pred sobom biste trebali imati dvije ispitne knjižice, crveni list za ocjenjivače i omotnicu iz koje ste sve to izvadili.* **(provjeriti imaju li svi učenici predviđene materijale na stolu)**
- *Sada omotnicu stavite ispred sebe tako da je njezin prozorčić pred vama desno gore. U omotnicu uredno i bez gužvanja stavljajte redom:*
    1. *crveni list za ocjenjivače tako da prva stranica lista bude okrenuta prema prozorčiću*
    2. *dvije ispitne knjižice tako da naslovna stranica bude okrenuta prema prozorčiću.*
- *Kada ste sve uredno posložili u omotnicu, kroz prozorčić na njezinoj prednjoj stranici MORA se vidjeti vaša zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *Vidite li svi tu zaporku?*

Voditelj ispitivanja treba prošetati razredom i vidjeti je li sve dobro posloženo i jesu li svi materijali u omotnici – ništa ne smije ostati na klupama. Ako je potrebno, treba pomoći učenicima koji nisu uspješno složili ispitne materijale u omotnicu. Treba osobito brinuti da je kroz prozorčić na omotnici jasno vidljiva učenikova zaporka.

Nakon što provjeri jesu li svi uredno složili ispitne materijale u omotnice, voditelj kaže učenicima:

- *Sada možete zatvoriti omotnice. Zalijepite ih tako da skinete zaštitnu trakicu s preklopa omotnice i cijelom dužinom zalijepite ljepljivi dio.*
- *Kada omotnice zatvorite, odložite ih na gornji lijevi kut klupe.*

Voditelj treba provjeriti jesu li sve omotnice propisno odložene na stol i prikupiti ih. Ako je potrebno, voditelj treba pomoći učenicima zatvoriti omotnicu. Nakon toga voditelj se obraća učenicima:

- *Vaše je ispitivanje uspješno završeno.*
- *Još jednom svima zahvaljujemo na sudjelovanju i sve vas pozdravljamo.*
- *Možete napustiti učionicu i u tišini otići iz škole.*

Nakon što su učenici napustili učionicu, voditelj ispitivanja uzima sve omotnice s ispitnim materijalima, popis učenika, popis učenika s vrata prostorije i CD te **sve** materijale odnosi ravnatelju. Ravnatelj sprema **sve** materijale u kutiju u kojoj su ranije bili pohranjeni. Tada voditelj zajedno s ravnateljem popunjava neke dijelove obrasca za ravnatelja. Voditelj zajedno s ravnateljem čeka ostale voditelje (u slučaju da ih je više) i nakon prikupljanja svih materijala zajedno s ravnateljem zatvara (lijepi) kutiju.

Sve kutije i sav materijal koji je došao u školu, zajedno s popunjenim obrascem za ravnatelje, pakiraju se u zajednički paket na koji je potrebno zalijepiti priloženu naljepnicu za povrat. Paket treba pohraniti u sef ili neko drugo sigurno mjesto u školi do završetka ispitivanja, odnosno do prikupljanja preostalih ispita.

PRILOG 38

Upute za voditelje ispitivanja drugog dana
(Matematika, Priroda i društvo, Talijanski jezik)

ISPITIVANJE – RAZREDNA NASTAVA (2. DAN)
(III. dio MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, HRVATSKI JEZIK i IV. dio TALIJANSKI JEZIK)

Uvod u ispitivanje

Drugoga dana ispitivanja voditelj ispitivanja i njegov pomoćnik trebaju doći u školu najkasnije u 8.00 sati i javiti se ravnatelju. Zajedno s ravnateljem trebaju raspakirati ispitni materijal za drugi dan ispitivanja. Iz ispitnoga materijala trebaju odabrati omotnicu za voditelje ispitivanja (prema ispitnim prostorijama). Pritom voditelji trebaju paziti da odaberu onu omotnicu koja odgovara ispitnoj prostoriji za koju su zaduženi prema ranije utvrđenu rasporedu. Voditelji trebaju otvoriti odabranu omotnicu i utvrditi nalaze li se u njoj: popis učenika s njihovim zaporkama, popis učenika koji se stavlja na vrata ispitne prostorije, upute za voditelje ispitivanja.

Nakon toga iz ispitnih materijala za Matematiku, Prirodu i društvo i Talijanski jezik voditelji razvrstavaju omotnice s ispitima u ispitne prostorije, prema popisu učenika. U školama u kojima postoji više ispitnih prostorija, treba osobito voditi računa o točnome razvrstavanju omotnica s ispitima na temelju priloženoga popisa učenika za pojedinu ispitnu prostoriju.

Voditelji ispitivanja trebaju iz priložene omotnice s CD-ima za ispite iz stranih jezika odabrati CD s talijanskim jezikom na kojem su snimljeni zadatci slušanja s razumijevanjem iz prvoga dijela ispita. Pritom trebaju osobito paziti da odaberu **CD s talijanskim jezikom**.

Voditelji ispitivanja odmah nakon razvrstavanja materijala, a ne kasnije od 8.30 sati, nose omotnice s ispitima, popise učenika i CD u ispitnu prostoriju. Popis koji je namijenjen za vrata ispitne prostorije potrebno je odmah izvjesiti. Ispitne prostorije trebaju biti zaključane do trenutka dolaska Ispitnoga povjerenstva.

Također, voditelj ispitivanja treba osigurati da u ispitnoj prostoriji bude uređaj za reprodukciju CD-a. Prije ulaska učenika u učionicu voditelj ispitivanja treba pripremiti CD za reprodukciju, odnosno umetnuti ga u uređaj za reprodukciju te prilagoditi glasnoću zvuka uvjetima u učionici.

U 8.45 sati voditelj ispitivanja poziva učenike u učionicu prema predviđenome popisu učenika. Učenike pri ulasku u učionicu treba upozoriti da sjednu svaki u svoju klupu, jedan iza drugoga.

Kad učenici zauzmu svoja mjesta, voditelj ispitivanja obraća im se riječima:

- *Dragi učenici, dobar dan. Sad kada ste svi na svojim mjestima možemo početi s današnjim ispitom.*
- *Kada vas prozovem, doći ćete do mene i uzeti svoju omotnicu s ispitnim materijalom.*
- *Na omotnici se vidi vaša osobna zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *S omotnicom ćete se vratiti na svoje mjesto i odložiti ju na gornji lijevi kut svoje klupe.*
- *Ne otvarajte omotnicu dok vam se to ne kaže.*
- *Na klupi smijete imati samo grafitnu olovku i gumicu za brisanje.*
- *Sve ostalo odložite na ovaj stol.* **(pokazati stol)**
- *Imate li pitanja?*

Nakon uvoda u ispitivanje, voditelj ispitivanja prozivat će učenike prema popisu. Svaki prozvani učenik doći će do voditelja ispitivanja koji će mu uručiti omotnicu s odgovarajućom zaporkom. Zaporka pojedinoga učenika jasno je vidljiva na omotnici s ispitima i odgovora onoj koja se nalazi na popisu uz ime učenika. Treba osobito paziti da se svakomu učeniku dodijeli omotnica upravo s njegovom zaporkom. Učenik se zatim vraća na svoje mjesto, a voditelj ispitivanja na popisu učenika bilježi da je učenik preuzeo omotnicu. Kada svi preuzmu svoje omotnice, voditelj ispitivanja će još jedanput provjeriti jesu li svi učenici sjeli na predviđeno mjesto.

Na početku ispitivanja treba provjeriti imaju li učenici predviđeni pribor za rješavanje ispita. Ako neki učenik nema potreban pribor za rješavanje ispita, treba mu dati unaprijed pripremljen rezervni pribor.

Ispitivanje iz Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika (III. dio) i Talijanskoga jezika (IV. dio)

Točno u 9.00 sati, nakon što su svi učenici dobili svoje omotnice s ispitnim materijalom i sjeli na svoja mjesta, započinje ispitivanje iz *Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika (III. dio) i Talijanskoga jezika (IV. dio).*

Voditelj ispitivanja potom čita **opće upute**:

- *Danas ćete rješavati ispit iz Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika i Talijanskoga jezika.*
- *Ispit će trajati oko 1 sat i 15 minuta. Ispit ima dva dijela. Nakon prvoga dijela imat ćete odmor koji traje 10 minuta.*
- *Slušajte voditelja i slijedite njegove upute kako bi vam bilo lakše riješiti ispit.*
- *Ako vam bilo što u ispitu ne bude jasno ili ako vam nešto zatreba, dignite ruku i voditelj će doći do vas.*
- *Ne razgovarajte s drugim učenicima, ne obazirite se na školsko zvono i na ostale događaje u školi.*
- *U ispitu pišite pisanim slovima.*
- *Pišite grafitnom olovkom.*
- *Ako pogriješite, odgovor možete obrisati, a potom zaokružiti ili upisati novi odgovor.*
- *Ako vam se čini da je neki zadatak pretežak, ne zadržavajte se na njemu predugo. Počnite rješavati sljedeći. Neriješenim se zadatcima vratite kasnije. Na kraju provjerite svoje odgovore.*
- *Ovaj ispit nije za ocjenu, ali vas molimo da ga pokušate riješiti najbolje što možete*

Voditelj zatim čita upute za prvi dio ispitivanja:

- *Sada pažljivo otvorite svoju omotnicu tako da odlijepite naljepnicu s preklopa. Pazite da ju ne oštetite.*
- *Izvadite sve iz omotnice. Pred vama se nalaze dvije ispitne knjižice i crveni list za ocjenjivače.*
- *Izdvojite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA, MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, HRVATSKI JEZIK.*
- *Knjižicu ostavite na klupi, a sve ostalo vratite u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Matematike, Prirode i društva i Hrvatskoga jezika (III. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 35 minuta.*
- *Rješavat ćeš zadatke koji povezuju sadržaje iz Matematike, Prirode i društva te Hrvatskoga jezika.*
- *Pozorno pročitaj svaki zadatak i upute.*
- *Piši isključivo pisanim slovima*
- *Želimo ti mnogo uspjeha!*

- *Počni s rješavanjem.*

Nakon što kaže: „*Počni s rješavanjem*”, voditelj počinje mjeriti vrijeme (35 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba čitko napisati na ploču. .

Nakon 25 minuta rješavanja zadataka, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje ovoga ispita imaju još 10 minuta.

Točno nakon isteka vremena predviđenoga za ovaj ispit (35 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke. Ovaj je dio ispitivanja završen.*
- *Zatvorite ispit i spremite ga natrag u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.*
- *Sada imate odmor od 10 minuta. U učionicu se vratite točno u ..... sati i ..... minuta.* **(reći učenicima točno vrijeme kada se trebaju vratiti)**
- *Mirno izađite iz učionice i ne stvarajte buku jer u nekim učionicama ispitivanje i dalje traje.*

Voditelj ispitivanja provjerit će nalazi li se na svakoj klupi omotnica s ispitnim materijalom. Ispitna učionica za vrijeme odmora mora biti zaključana. Nije dopušteno iznošenje ispitnoga materijala za vrijeme odmora. Tijekom odmora voditelj ispitivanja ili njegov zamjenik trebaju paziti na učenike kako bi se pravovremeno vratili u učionicu.
Nakon što je utvrđeno da su se svi učenici vratili u učionicu, provest će se drugi dio ispitivanja. Svaki učenik koji se ne vrati na ispitivanje ili zakasni toliko da ometa nastavak ispitivanja treba biti isključen iz daljnjega ispitivanja. Te učenike treba zabilježiti na popisu učenika, a slučajeve navesti u obrascu za ravnatelje.

Voditelj zatim čita upute za drugi dio ispitivanja:

- *Sada ćete rješavati ispit iz Talijanskoga jezika.*
- *Prvi dio ispita slušat ćete na CD-u. Na CD-u su snimljene sve upute i tekstovi vezani za zadatke koje trebate riješiti. Pozorno slušajte upute i tekstove kako bi mogli uspješno riješiti zadatke.*

- *Iz omotnice izvadite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA, TALIJANSKI JEZIK.*
- *Sve ostalo ostavite u omotnici. Omotnicu odložite na gornji lijevi kut klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Talijanskoga jezika (IV. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 30 minuta.*
- *Rješavat ćeš zadatke slušanja, čitanja i pisanja.*
- *Piši isključivo pisanim slovima.*
- *Pozorno slijedi sve upute.*
- *Želimo ti mnogo uspjeha!*
- *Ne okreći stranicu dok ti se to ne kaže.*

- *Ako nema pitanja, možemo početi s radom.*

Nakon što pročita uputu, voditelj ispitivanja pokreće snimku s CD-a i počinje mjeriti vrijeme (30 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba čitko napisati na ploču.

Prvi dio ispita iz Talijanskoga jezika u kojem su zadatci slušanja s razumijevanjem snimljeni na CD-u završava rečenicom „*Završili ste s rješavanjem prvoga dijela ispita"* nakon otprilike 10 minuta. Nakon ove rečenice, voditelj ispitivanja treba isključiti CD uređaj i obratiti se učenicima riječima:

- *Sada okrenite stranicu i započnite s rješavanjem drugoga dijela ispita.*

Nakon što je prošlo 25 minuta od kad su učenici započeli rješavati ispit, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje zadataka imaju još 5 minuta.

Točno nakon isteka vremena predviđenoga za ovaj ispit (30 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke i zatvorite ispit. Pozorno slušajte i pratite daljnje upute.*
- *Uzmite omotnicu i izvadite na stol sve što se u njoj nalazi.* **(pričekati da učenici izvade sve iz omotnice)**
- *Pred sobom biste trebali imati dvije ispitne knjižice, crveni list za ocjenjivače i omotnicu iz koje ste sve to izvadili.* **(provjeriti imaju li svi učenici predviđene materijale na stolu)**
- *Sada omotnicu stavite ispred sebe tako da je njezin prozorčić pred vama desno gore. U omotnicu uredno i bez gužvanja stavljajte redom:*
    1. *crveni list za ocjenjivače tako da prva stranica lista bude okrenuta prema prozorčiću*
    2. *dvije ispitne knjižice tako da naslovna stranica bude okrenuta prema prozorčiću.*
- *Kada ste sve uredno posložili u omotnicu, kroz prozorčić na njenoj prednjoj stranici MORA se vidjeti vaša zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *Vidite li svi tu zaporku?*

Voditelj ispitivanja treba prošetati razredom i vidjeti je li sve dobro posloženo i jesu li svi materijali u omotnici – ništa ne smije ostati na klupama. Ako je potrebno, treba pomoći učenicima koji nisu uspješno složili ispitne materijale u omotnicu. Treba osobito paziti da je kroz prozorčić na omotnici jasno vidljiva učenikova zaporka.

Nakon što provjeri jesu li svi uredno složili ispitne materijale u omotnice, voditelj kaže učenicima:

- *Sada možete zatvoriti omotnice. Zalijepite ih tako da skinete zaštitnu trakicu s preklopa omotnice i cijelom dužinom zalijepite ljepljivi dio.*
- *Kada omotnice zatvorite, odložite ih na gornji lijevi kut klupe.*

Voditelj treba provjeriti jesu li sve omotnice propisno odložene na stol i prikupiti ih. Ako je potrebno, voditelj treba pomoći učenicima zatvoriti omotnicu. Nakon toga voditelj se obraća učenicima:

- *Vaše je ispitivanje uspješno završeno.*
- *Još jednom svima zahvaljujemo na sudjelovanju i sve vas pozdravljamo.*
- *Možete napustiti učionicu i u tišini otići iz škole.*

Nakon što su učenici napustili učionicu, voditelj ispitivanja uzima sve omotnice s ispitnim materijalima, popis učenika, listu učenika s vrata prostorije i CD te **sve** materijale odnosi ravnatelju. Ravnatelj sprema **sve** materijale u kutiju u kojoj su ranije bili pohranjeni. Tada voditelj zajedno s ravnateljem popunjava neke dijelove obrasca za ravnatelja. Voditelj zajedno s ravnateljem čeka ostale voditelje (u slučaju da ih je više) i nakon prikupljanja svih materijala zajedno s ravnateljem zatvara (lijepi) kutiju.

Sve kutije i sav materijal koji je došao u školu, zajedno s popunjenim obrascem za ravnatelje, pakiraju se u zajednički paket na koji je potrebno zalijepiti priloženu naljepnicu za povrat. Paket treba pohraniti u sef ili neko drugo sigurno mjesto u školi do završetka ispitivanja, odnosno do prikupljanja preostalih ispita.

PRILOG 39

Upute za voditelje ispitivanja učenika
s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama prvog dana

ISPITIVANJE – RAZREDNA NASTAVA (1. DAN)
(I. dio HRVATSKI JEZIK i II. dio HRVATSKI JEZIK)

Uvod u ispitivanje

Prvoga dana ispitivanja voditelj ispitivanja i njegov pomoćnik trebaju doći u školu najkasnije u 8.00 sati i javiti se ravnatelju. Zajedno s ravnateljem trebaju raspakirati ispitni materijal za prvi dan ispitivanja. Iz ispitnoga materijala trebaju odabrati omotnicu za voditelje ispitivanja (prema ispitnim prostorijama). Pritom voditelji trebaju paziti da odaberu onu omotnicu koja odgovara ispitnoj prostoriji za koju su zaduženi prema ranije utvrđenu rasporedu. Voditelji trebaju otvoriti odabranu omotnicu i utvrditi nalaze li se u njoj: popis učenika s njihovim zaporkama, popis učenika koji se stavlja na vrata ispitne prostorije i upute za voditelje ispitivanja.

Nakon toga iz ispitnih materijala za Hrvatski jezik voditelji razvrstavaju omotnice s ispitima u ispitne prostorije, prema popisu učenika. U školama u kojima postoji više ispitnih prostorija, treba osobito voditi računa o točnome razvrstavanju omotnica s ispitima na temelju priloženoga popisa učenika prema ispitnim prostorijama. Voditelji ispitivanja odmah nakon razvrstavanja materijala, a ne kasnije od 8.30 sati, nose omotnice s ispitima i popise učenika u ispitnu prostoriju. Popis koji je namijenjen za vrata ispitne prostorije potrebno je odmah izvjesiti. Ispitne prostorije trebaju biti zaključane do trenutka dolaska Ispitnoga povjerenstva.

U 8.45 sati voditelj ispitivanja poziva učenike u učionicu prema predviđenu popisu učenika. Učenike pri ulasku u učionicu treba upozoriti da sjednu svaki u svoju klupu, jedan iza drugoga.

Kad učenici zauzmu svoja mjesta, voditelj ispitivanja obraća im se riječima:

- *Dragi učenici, dobar dan. Sad kada ste svi na svojim mjestima možemo početi s današnjim ispitom.*
- *Kada vas prozovem, doći ćete do mene i uzeti svoju omotnicu s ispitom.*
- *Na omotnici se vidi vaša osobna zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *S omotnicom ćete se vratiti na svoje mjesto i odložiti ju na gornji lijevi ugao svoje klupe.*
- *Ne otvarajte omotnicu dok vam se to ne kaže.*
- *Na klupi smijete imati samo grafitnu olovku i gumicu za brisanje.*
- *Sve ostalo odložite na ovaj stol.* **(pokazati stol)**
- *Imate li pitanja?*

Nakon uvoda u ispitivanje, voditelj ispitivanja prozivat će učenike prema popisu. Svaki prozvani učenik doći će do voditelja ispitivanja koji će mu uručiti omotnicu s odgovarajućom zaporkom. Zaporka pojedinoga učenika jasno je vidljiva na omotnici s ispitima i odgovora onoj koja se nalazi na popisu uz ime učenika. Treba osobito paziti da se svakomu učeniku dodijeli omotnica upravo s njegovom zaporkom. Učenik se zatim vraća na svoje mjesto, a voditelj ispitivanja na popisu učenika bilježi da je učenik preuzeo omotnicu. Kada svi preuzmu svoje omotnice, voditelj ispitivanja će još jedanput provjeriti jesu li svi učenici sjeli na predviđeno mjesto.

Na početku ispitivanja treba provjeriti imaju li učenici predviđeni pribor za rješavanje ispita. Ako neki učenik nema potreban pribor za rješavanje ispita, treba mu dati unaprijed pripremljen rezervni pribor.

Ispitivanje iz Hrvatskoga jezika (I. i II. dio)

Točno u 9.00 sati, nakon što su svi učenici dobili svoje omotnice s ispitnim materijalom i sjeli na svoja mjesta, započinje ispitivanje iz *Hrvatskoga jezika (I. i II. dio).*

Voditelj ispitivanja potom čita **opće upute**:

- *Danas ćete rješavati ispit iz Hrvatskoga jezika.*
- *Ispit će trajati oko 1 sat i 25 minuta. Ispit ima dva dijela. Nakon prvoga dijela imat ćete odmor koji traje 10 minuta.*
- *Slušajte voditelja i slijedite njegove upute kako bi vam bilo lakše riješiti ispit.*
- *Ako vam bilo što u ispitu ne bude jasno ili ako vam nešto zatreba, dignite ruku i voditelj će doći do vas.*
- *Ne razgovarajte s drugim učenicima, ne obazirite se na školsko zvono i na ostale događaje u školi.*
- *U ispitu pišite pisanim slovima. Pišete li tiskanim slovima, slovo koje treba biti veliko prema pravopisnim pravilima trebate zaokružiti.*
- *Pišite grafitnom olovkom.*
- *Ako pogriješite, odgovor možete obrisati i zaokružiti ili upisati novi odgovor.*
- *Ako vam se čini da je neki zadatak pretežak, ne zadržavajte se na njemu predugo. Počnite rješavati sljedeći. Neriješenim se zadatcima vratite kasnije. Na kraju provjerite svoje odgovore.*
- *Ovaj ispit nije za ocjenu, ali vas molimo da ga pokušate riješiti najbolje što možete.*

Voditelj zatim čita upute za prvi dio ispitivanja:

- *Sada pažljivo otvorite svoju omotnicu tako da odlijepite naljepnicu s preklopa. Pazite da ju ne oštetite.*
- *Izvadite sve iz omotnice. Pred vama se nalaze dvije ispitne knjižice i crveni list za ocjenjivače.*
- *Izdvojite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA I. dio HRVATSKI JEZIK.*
- *Knjižicu ostavite na klupi, a sve ostalo uredno vratite u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi ugao klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Hrvatskoga jezika (I. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 35 minuta.*
- *Pročitat ćeš tekst priče i odgovoriti na pitanja.*
- *Pozorno pročitaj svaku uputu.*
- *Piši isključivo pisanim slovima.*
- *Želimo ti mnogo uspjeha!*

- *Počni s rješavanjem.*

Nakon što kaže *Počni s rješavanjem*, voditelj počinje mjeriti vrijeme (45 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba čitko napisati na ploču.

Nakon 35 minuta rješavanja zadataka, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje ovoga ispita imaju još 10 minuta.

Točno nakon isteka vremena predviđenoga za ovaj ispit (45 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke. Ovaj dio ispitivanja je završen.*
- *Zatvorite ispit i spremite ga natrag u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi ugao klupe.*
- *Sada imate odmor od 10 minuta. U učionicu se vratite točno u ..... sati i ..... minuta.* **(reći učenicima točno vrijeme kada se trebaju vratiti)**
- *Mirno izađite iz učionice i ne stvarajte buku jer u nekim učionicama ispitivanje i dalje traje.*

Voditelj ispitivanja provjerit će nalazi li se na svakoj klupi omotnica s ispitnim materijalom. Ispitna učionica za vrijeme odmora mora biti zaključana. Nije dopušteno iznošenje ispitnoga materijala za vrijeme odmora. Tijekom odmora voditelj ispitivanja ili njegov zamjenik trebaju paziti na učenike kako bi se pravovremeno vratili u učionicu.

Nakon što je utvrđeno da su se svi učenici vratili u učionicu, provest će se drugi dio ispitivanja. Svaki učenik koji se ne vrati na ispitivanje ili zakasni toliko da ometa nastavak ispitivanja treba biti isključen iz daljnjega ispitivanja. Te učenike treba zabilježiti na popisu učenika, a slučajeve navesti u obrascu za ravnatelje.

Voditelj zatim čita upute za drugi dio ispitivanja:

- *Iz omotnice izvadite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA II. dio HRVATSKI JEZIK.*
- *Sve ostalo ostavite u omotnici. Omotnicu odložite na gornji lijevi ugao klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Hrvatskoga jezika (II. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 30 minuta.*
- *Pisat ćeš priču.*
- *Priču napiši na sljedećoj stranici na prazne crte.*
- *Kada napišeš priču, pozorno ju pročitaj.*
- *Ispravi pogrješke.*
- *Piši pisanim slovima.*
- *Pišeš li tiskanim slovima, zaokruži slovo koje treba biti veliko prema pravopisnim pravilima.*
- *Želimo ti mnogo uspjeha.*

- *Počni s rješavanjem.*

Nakon što kaže: „*Počni s rješavanjem"*, voditelj počinje mjeriti vrijeme (30 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba čitko napisati na ploču.

Nakon 25 minuta rješavanja zadataka, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje ovoga ispita imaju još 5 minuta.

Točno nakon isteka vremena predviđenoga za ovaj ispit (30 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke i zatvorite ispit. Pozorno slušajte i pratite daljnje upute.*
- *Uzmite omotnicu i izvadite na stol sve što se u njoj nalazi.* **(pričekati da učenici izvade sve iz omotnice)**
- *Pred sobom biste trebali imati dvije ispitne knjižice, crveni list za ocjenjivače i omotnicu iz koje ste sve to izvadili.* **(provjeriti imaju li svi učenici predviđene materijale na stolu)**
- *Sada omotnicu stavite ispred sebe tako da je njezin prozorčić pred vama desno gore. U omotnicu uredno i bez gužvanja stavljajte redom:*
    1. *crveni list za ocjenjivače tako da prva stranica lista bude okrenuta prema prozorčiću*
    2. *dvije ispitne knjižice tako da naslovna stranica bude okrenuta prema prozorčiću.*
- *Kada ste sve uredno posložili u omotnicu, kroz prozorčić na njenoj prednjoj stranici MORA se vidjeti vaša zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *Vidite li svi tu zaporku?*

Voditelj ispitivanja treba prošetati razredom i vidjeti je li sve dobro posloženo i jesu li svi materijali u omotnici – ništa ne smije ostati na klupama. Ako je potrebno, treba pomoći učenicima koji nisu uspješno složili ispitne materijale u omotnicu. Treba osobito paziti da je kroz prozorčić na omotnici jasno vidljiva učenikova zaporka.

Nakon što provjeri jesu li svi uredno složili ispitne materijale u omotnice, voditelj kaže učenicima:

- *Sada možete zatvoriti omotnice. Zalijepite ih tako da skinete zaštitnu trakicu s preklopa omotnice i cijelom dužinom zalijepite ljepljivi dio.*
- *Kada omotnice zatvorite, odložite ih na gornji lijevi ugao klupe.*

Voditelj treba provjeriti jesu li sve omotnice propisno odložene na stol i prikupiti ih. Nakon toga voditelj se obraća učenicima:

- *Vaše je ispitivanje uspješno završeno.*
- *Još jednom svima zahvaljujemo na sudjelovanju i sve vas pozdravljamo.*
- *Možete napustiti učionicu i u tišini otići iz škole.*

Nakon što su učenici napustili učionicu voditelj ispitivanja uzima sve omotnice s ispitnim materijalima, popis učenika i popis učenika s vrata prostorije te **sve** materijale odnosi ravnatelju. Ravnatelj sprema **sve** materijale u kutiju u kojoj su ranije bili pohranjeni. Tada voditelj zajedno s ravnateljem popunjava neke dijelove obrasca za ravnatelja. Voditelj zajedno s ravnateljem čeka ostale voditelje (u slučaju da ih je više) i nakon prikupljanja svih materijala zajedno s ravnateljem zatvara (lijepi) kutiju.

PRILOG 40

Upute za voditelje ispitivanja učenika
s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama drugog dana

ISPITIVANJE – RAZREDNA NASTAVA (2. DAN)
(III. dio MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, HRVATSKI JEZIK)

Uvod u ispitivanje

Drugoga dana ispitivanja voditelj ispitivanja i njegov pomoćnik trebaju doći u školu najkasnije u 8.00 sati i javiti se ravnatelju. Zajedno s ravnateljem trebaju raspakirati ispitni materijal za drugi dan ispitivanja. Iz ispitnoga materijala trebaju odabrati omotnicu za voditelje ispitivanja (po ispitnim prostorijama). Pritom voditelji trebaju paziti da odaberu onu omotnicu koja odgovara ispitnoj prostoriji za koju su zaduženi prema ranije utvrđenomu rasporedu. Voditelji trebaju otvoriti odabranu omotnicu i utvrditi nalaze li se u njoj: popis učenika s njihovim zaporkama, popis učenika koji se stavlja na vrata ispitne prostorije, upute za voditelje ispitivanja.

Nakon toga iz ispitnih materijala za Matematiku, Prirodu i društvo te Hrvatski jezik voditelji razvrstavaju omotnice s ispitima u ispitne prostorije, prema popisu učenika. U školama u kojima postoji više ispitnih prostorija, treba osobito voditi računa o točnome razvrstavanju omotnica s ispitima na temelju priloženoga popisa učenika za pojedinu ispitnu prostoriju.

Voditelji ispitivanja odmah nakon razvrstavanja materijala, ali ne kasnije od 8.30 sati, nose omotnice s ispitima i popise učenika u ispitnu prostoriju. Popis koji je namijenjen za vrata ispitne prostorije potrebno je odmah izvjesiti. Ispitne prostorije trebaju biti zaključane do trenutka dolaska Ispitnoga povjerenstva.

U 8.45 sati voditelj ispitivanja poziva učenike u učionicu prema predviđenome popisu učenika. Učenike pri ulasku u učionicu treba upozoriti da sjednu svaki u svoju klupu, jedan iza drugoga.

Kad učenici zauzmu svoja mjesta, voditelj ispitivanja obraća im se riječima:

- *Dragi učenici, dobar dan. Sad kada ste svi na svojim mjestima možemo početi s današnjim ispitom.*
- *Kada vas prozovem, doći ćete do mene i uzeti svoju omotnicu s ispitnim materijalom.*
- *Na omotnici se vidi vaša osobna zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *S omotnicom ćete se vratiti na svoje mjesto i odložiti ju na gornji lijevi ugao svoje klupe.*
- *Ne otvarajte omotnicu dok vam se to ne kaže.*
- *Na klupi smijete imati samo grafitnu olovku i gumicu za brisanje.*
- *Sve ostalo odložite na ovaj stol.* **(pokazati stol)**
- *Imate li pitanja?*

Nakon uvoda u ispitivanje, voditelj ispitivanja prozivat će učenike prema popisu. Svaki prozvani učenik doći će do voditelja ispitivanja koji će mu uručiti omotnicu s odgovarajućom zaporkom. Zaporka pojedinoga učenika jasno je vidljiva na omotnici s ispitima i odgovora onoj koja se nalazi na popisu uz ime učenika. Treba osobito paziti da se svakomu učeniku dodijeli omotnica upravo s njegovom zaporkom. Učenik se zatim vraća na svoje mjesto, a voditelj ispitivanja na popisu učenika bilježi da je učenik preuzeo omotnicu. Kada svi preuzmu svoje omotnice, voditelj ispitivanja će još jedanput provjeriti jesu li svi učenici sjeli na predviđeno mjesto.

Na početku ispitivanja treba provjeriti imaju li učenici predviđeni pribor za rješavanje ispita. Ako neki učenik nema potreban pribor za rješavanje ispita, treba mu dati unaprijed pripremljen rezervni pribor.

Ispitivanje iz Matematike, Prirode i društva te Hrvatskoga jezika (III. dio)

Točno u 9.00 sati, nakon što su svi učenici dobili svoje omotnice s ispitnim materijalom i sjeli na svoja mjesta, započinje ispitivanje iz *Matematike, Prirode i društva, Hrvatskoga jezika (III. dio).*

Voditelj ispitivanja potom čita **opće upute**:

- *Danas ćete rješavati ispit iz Matematike, Prirode i društva te Hrvatskoga jezika.*
- *Ispit će trajati oko 45 minuta.*
- *Slušajte voditelja i slijedite njegove upute kako bi vam bilo lakše riješiti ispit.*
- *Ako vam bilo što u ispitu ne bude jasno ili ako vam nešto zatreba, dignite ruku i voditelj će doći do vas.*
- *Ne razgovarajte s drugim učenicima, ne obazirite se na školsko zvono i na ostale događaje u školi.*
- *U ispitu pišite pisanim slovima.*
- *Pišete li tiskanim slovima, zaokružite slovo koje treba biti veliko prema pravopisnim pravilima.*
- *Pišite grafitnom olovkom.*
- *Ako pogriješite, odgovor možete obrisati i zaokružiti ili upisati novi odgovor.*
- *Ako vam se čini da je neki zadatak pretežak, ne zadržavajte se na njemu predugo. Počnite rješavati sljedeći. Neriješenim se zadatcima vratite se kasnije. Na kraju provjerite svoje odgovore.*
- *Ovaj ispit nije za ocjenu, ali vas molimo da ga pokušate riješiti najbolje što možete.*

Voditelj zatim čita upute za prvi dio ispitivanja:

- *Sada pažljivo otvorite svoju omotnicu tako da odlijepite naljepnicu s preklopa. Pazite da ju ne oštetite.*
- *Izvadite sve iz omotnice. Pred vama se nalazi jedna ispitna knjižica i crveni list za ocjenjivače.*
- *Izdvojite knjižicu na kojoj piše: RAZREDNA NASTAVA, MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, HRVATSKI JEZIK.*
- *Knjižicu ostavite na klupi, a sve ostalo vratite u omotnicu. Omotnicu odložite na gornji lijevi ugao klupe.* **(provjeriti jesu li svi izvadili odgovarajući ispit i sve ostalo vratili u omotnice)**
- *Ne listajte ispitnu knjižicu.*
- *Sada ću vam pročitati upute koje pišu na prvoj stranici vašega ispita. Pratite upute.*

Voditelj čita sljedeće upute s naslovnice ispitne knjižice iz **Matematike, Prirode i društva i Hrvatskoga jezika (III. dio)**:

- *Ovaj će dio ispita trajati 45 minuta.*
- *Rješavat ćeš zadatke koji povezuju sadržaje iz Matematike, Prirode i društva te Hrvatskoga jezika.*
- *Pozorno pročitaj svaki zadatak i upute.*
- *Piši pisanim slovima.*
- *Pišeš li tiskanim slovima, zaokruži slovo koje treba biti veliko prema pravopisnim pravilima.*
- *Želimo ti mnogo uspjeha.*

- *Počni s rješavanjem.*

Nakon što kaže *Počni s rješavanjem*, voditelj počinje mjeriti vrijeme (45 minuta). Početno i završno vrijeme u satima i minutama treba čitko napisati na ploču.

Nakon 35 minuta rješavanja zadataka, voditelj ispitivanja obavijestit će učenike da za rješavanje ovoga ispita imaju još 10 minuta.

Točno nakon isteka vremena predviđenoga za ovaj ispit (45 minuta), voditelj ispitivanja obratit će se učenicima:

- *Sada odložite svoje olovke i zatvorite ispit. Pozorno slušajte i pratite daljnje upute.*
- *Uzmite omotnicu i izvadite na stol sve što se u njoj nalazi.* **(pričekati da učenici izvade sve iz omotnice)**
- *Pred sobom biste trebali imati dvije ispitne knjižice, crveni list za ocjenjivače i omotnicu iz koje ste sve to izvadili.* **(provjeriti imaju li svi učenici predviđene materijale na stolu)**
- *Sada omotnicu stavite ispred sebe tako da je njezin prozorčić pred vama desno gore. U omotnicu uredno i bez gužvanja stavljajte redom:*
    1. *crveni list za ocjenjivače tako da prva stranica lista bude okrenuta prema prozorčiću*
    2. *dvije ispitne knjižice tako da naslovna stranica bude okrenuta prema prozorčiću.*
- *Kada ste sve uredno posložili u omotnicu, kroz prozorčić na njenoj prednjoj stranici MORA se vidjeti vaša zaporka.* **(pokazati učenicima jednu omotnicu i prozorčić kroz koji se vidi zaporka)**
- *Vidite li svi tu zaporku?*

Voditelj ispitivanja treba prošetati razredom i vidjeti je li sve dobro posloženo i jesu li svi materijali u omotnici – ništa ne smije ostati na klupama. Ako je potrebno, treba pomoći učenicima koji nisu uspješno složili ispitne materijale u omotnicu. Treba osobito paziti da je kroz prozorčić na omotnici jasno vidljiva učenikova zaporka.

Nakon što provjeri jesu li svi uredno složili ispitne materijale u omotnice, voditelj kaže učenicima:

- *Sada možete zatvoriti omotnice. Zalijepite ih tako da skinete zaštitnu trakicu s preklopa omotnice i cijelom dužinom zalijepite ljepljivi dio.*
- *Kada omotnice zatvorite, odložite ih na gornji lijevi ugao klupe.*

Voditelj treba provjeriti jesu li sve omotnice propisno odložene na stol i prikupiti ih. Ako je potrebno, voditelj treba pomoći učenicima zatvoriti omotnicu. Nakon toga voditelj se obraća učenicima:

- *Vaše je ispitivanje uspješno završeno.*
- *Još jednom svima zahvaljujemo na sudjelovanju i sve vas pozdravljamo.*
- *Možete napustiti učionicu i u tišini otići iz škole.*

Nakon što su učenici napustili učionicu, voditelj ispitivanja uzima sve omotnice s ispitnim materijalima, popis učenika i listu učenika s vrata prostorije te **sve** materijale odnosi ravnatelju. Ravnatelj sprema **sve** materijale u kutiju u kojoj su ranije bili pohranjeni. Tada voditelj zajedno s ravnateljem popunjava neke dijelove obrasca za ravnatelja. Voditelj zajedno s ravnateljem čeka ostale voditelje (u slučaju da ih je više) i nakon prikupljanja svih materijala zajedno s ravnateljem zatvara (lijepi) kutiju.

Sve kutije i sav materijal koji je došao u školu, zajedno s popunjenim obrascem za ravnatelje, pakiraju se u zajednički paket na koji je potrebno zalijepiti priloženu naljepnicu za povrat. Paket treba pohraniti u sef ili neko drugo sigurno mjesto u školi do završetka ispitivanja, odnosno do prikupljanja preostalih ispita.

PRILOG 41

Upute za voditelja ispitivanja drugog dana za učenika mađarske nacionalne manjine (Matematika, Priroda i društvo, Engleski jezik)

FELMÉRÉS-ALSÓ TAGOZAT (2. NAP)
(III. rész MATEMATIKA, TERMÉSZET ÉS TÁRSADALMI ISMERETEK, HORVÁT NYELV
és
IV. rész ANGOL NYELV)

Általános tudnivalók a felméréshez

A felmérés második napján a felmérést levezető tanár és helyettese legkésőbb nyolc órakor az iskolába érkeznek és jelentkeznek az igazgatónál. Az igazgatóval együtt kell kibontaniuk a felmérés anyagát tartalmazó küldeményt. Ebből kell kivenni a felmérést levezető tanár részére szóló borítékot (a felmérésre kijelölt tantermek szerint). A felmérést levezető tanár a számára kijelölt tanteremre szánt borítékot veszi magához. A felmérést levezető tanár kinyitja a borítékot és megállapítja, hogy benne van-e a tanulók névsora kódokkal, a tanulók névsora, amelyet a felmérésre kijelölt tanterem ajtajára kell függeszteni, valamint a levezető tanárra vonatkozó utasítások.

Ezután a felmérést levezető tanár a Matematika, Természet és társadalmi ismeretek és Angol nyelv felmérőit tartalmazó borítékokat a felmérésre kijelölt tantermekbe helyezi a tanulók névsora szerint. Azok az iskolák, amelyekben több felmérésre kijelölt tanterem van, különösen figyeljenek oda, hogy a tanterembe a tanulók névsorának megfelelő borítékok jussanak.

A felmérést levezető tanár kiválasztja a CD-ket tartalmazó borítékból az angol nyelvre vonatkozót, amely a felmérő első részében levő, hallás utáni szövegértés feladatait tartalmazza. Vigyázzunk, hogy az angol nyelvű CD-t válasszuk!

Az anyag kiválogatása után a felmérést levezető tanár, 8.30 óra előtt, beviszi a felmérésre kijelölt tanterembe a következőket: a felmérési feladatokat tartalmazó borítékokat, a tanulók névsorát és a CD-t. A tanterem ajtajára helyezendő névsort azonnal ki kell függeszteni. A felmérésre kijelölt tantermeket zárva kell tartani a felmérést végző bizottság érkezéséig.

A felmérést levezető tanár biztosítja a tanteremben a CD- lejátszót. Mielőtt a tanulók a tanterembe mennek, a felmérést levezető tanár előkészíti a CD- lejátszót a CD-vel, illetve a lejátszóba helyezi a CD-t, azaz, a tanterem feltételeinek megfelelő hangerőre állítja be.

8.45 órakor a felmérést levezető tanár a tanulókat névsor szerint behívja a tanterembe. Amikor a tanulók az osztályba mennek, figyelmeztetni kell őket arra, hogy mindenki a saját padjába üljön, egymás mögé.

Miután a tanulók elfoglalták helyüket, a felmérést levezető tanár a következőkkel fordul hozzájuk:

- *Jó napot kívánok, kedves tanulók. Most, hogy elfoglaltátok helyeteket, megkezdhetjük a mai felmérést.*
- *Amikor a neveteket halljátok, ide jöttök hozzám és átveszitek a felmérőt tartalmazó borítékokat.*
- *A borítékon személyre szóló kódot láttok.* **(meg kell mutatni a tanulóknak egy borítékot, amelynek ablakán látszik a kód)**
- *A borítékkal visszatértek a helyetekre, és a padotok bal felső sarkára helyezitek azt.*
- *Ne nyissátok ki a borítékot, amíg nem kaptok rá utasítást!*
- *A padotokon csak grafitceruza és radír lehet.*
- *A többit tegyétek erre az asztalra.* **(rámutatni az asztalra)**
- *Van-e kérdésetek?*

A bevezető után a felmérést levezető tanár a névsor szerint szólítja a tanulókat. A szólított tanuló a felmérést levezető tanárhoz megy, és átveszi a borítékot a megfelelő kóddal. Az egyes tanuló kódja jól látható a felmérőt tartalmazó borítékon, és megfelel annak a kódnak, amely a tanuló neve mellett található a névsorban. Ügyeljünk arra, hogy a tanuló a saját kódjával ellátott borítékot kapja meg. A tanuló visszatér a helyére, ugyanakkor a felmérést levezető tanár a névsorban megjelöli, hogy a tanuló átvette a borítékot. Miután minden tanuló átvette borítékát, a felmérést levezető tanár még egyszer ellenőrzi, hogy a tanulók a megfelelő helyen ülnek-e.

A felmérés kezdetén ellenőrízzük, hogy megvan-e minden tanulónak a felméréshez szükséges felszerelése. Amennyiben a tanulónak nincs a felméréshez szükséges felszerelése, adjunk neki az előre elkészített tartalék felszerelésből.

Felmérés Matematikából, Természet és társadalom ismeretből, Horvát nyelvből (III. rész) és Angol nyelvből (IV. rész)

Pontosan 9.00 órakor, miután minden tanuló megkapta az ellenőrzőt tartalmazó borítékát, és elfoglalták helyüket, megkezdődik a felmérés Matematikából, Természet és társadalom ismeretekből, Horvát nyelvből (III. rész) és Angol nyelvből (IV. rész).

Ezután a felmérést levezető tanár felolvassa az **általános utasításokat**:

- *Ma Matematikából, Természet és társadalom ismeretekből, Horvát nyelvből és Angol nyelvből oldatok meg feladatokat.*
- *Az ellenőrző 1 óra 15 perc időtartamú. Az ellenőrző két részből áll. Az első rész után 10 perces szünetetek van.*
- *Figyeljetek a felmérést levezető tanárra, és kövessétek utasításait, hogy könnyebben megoldhassátok feladataitokat.*
- *Ha a feladatokkal kapcsolatban valami nem világos, vagy valamire szükségetek van, emeljétek fel kezeteket, és a tanár oda jön hozzátok.*
- *Ne beszélgessetek egymással, és ne figyeljetek az iskolai csengetésre, vagy egyéb iskolai eseményre.*
- *Az ellenőrzőt írott betűkkel írjátok!*
- *Grafitceruzával írjatok!*
- *Amennyiben tévedtek a feladatmegoldásban, a téves feleletet kitörölhetitek, és bekarikázhatjátok vagy beírhatjátok az új feleletet. Ha úgy tűnik, hogy valamely feladat nehéz, ne veszítsétek vele az időt, hanem fogjatok hozzá a következő feladat megoldásához. A megoldatlan feladatokra térjetek vissza később, amikor a többit már megoldottátok. Végül ellenőrízzétek le feleleteiteket!*
- *Ezt az ellenőrzőt nem osztályzatra írjátok, de arra kérünk benneteket, hogy igyekezzetek minél jobban megoldani.*

A felmérést levezető tanár ezután a felmérő első részének utasításait olvassa:

- *Most pedig óvatosan nyissátok ki borítékotokat úgy, hogy leveszitek a matricát az áthajtott részről. Óvatosan vegyétek le, úgy, hogy ne sértsétek meg.*
- *Mindent vegyetek ki a borítékból. Két feladatfüzet van előtted és egy piros lap az osztályzók részére.*
- *Fogd a füzetet, amelyen ez a felirat áll: MATEMATIKA, TERMÉSZET ÉS TÁRSADALMI ISMERETEK, HORVÁT NYELV, ANGOL NYELV.*
- *Ezt a füzetet hagyjátok a padon, a többit pedig tegyétek vissza a borítékba. A borítékot helyezzétek padotok bal felső sarkába.* **(ellenőrizzük le, hogy a tanulók a megfelelő füzetet fogták-e a kezükbe, és a többit visszarakták-e a borítékba)**
- *Ne lapozzátok a feladatfüzetet.*
- *Most felolvasom az utasítást, amely az ellenőrző első oldalán található. Kövessétek az utasítást!*

A felmérést levezető tanár felovassa a **Matematika, Természet és társadalmi ismeretek, Horvát nyelv (III. rész)** feladatfüzet címoldaláról a következő utasítást:

- *Ennek a résznek a megoldására 35 percet kaptok.*
- *Olyan kérdéseket kell megoldani, amelyek tartalmilag kapcsolatban állnak egymással Matematikából, Természet és társadalmi ismeretekből és Horvát nyelvből.*
- *Figyelmesen olvassatok el minden feladatot és utasítást!*
- *Kizárólag írott betűkkel írjatok!*
- *Sok sikert kívánunk!.*

- *Kezdjétek el a megoldást!*

Miután kimondta a felmérést levezető tanár a *Kezdjétek el a megoldást* mondatot, mérni kezdi az időt (35 perc). A feladatmegoldás kezdetének és befejezésének idejét fel kell írni a táblára.

25 perc elteltével a felmérést levezető tanár közli a tanulókkal, hogy még 10 perc idejük van a megoldásra.

Pontosan a feladatmegoldás ideje lejártakor (35 perc) a felmérést levezető tanár a tanulókhoz fordul:

- *Most tegyétek félre ceruzáitokat. A felmérés ezen részét befejeztétek.*
- *Csukjátok be a felmérőt és tegyétek vissza a borítékba! A borítékot helyezzétek padotok bal belső sarkába!*
- *Most 10 perc szünetetek van. A tanterembe pontosan .....óra .....perckor gyertek vissza!* **(pontosan megmondani a tanulóknak, hogy mikor kell visszatérniük)**
- *Halkan hagyjátok el a tantermet, mivel a másik osztályokban még tart az ellenőrzés!*

A felmérést levezető tanár ellenőrzi, hogy ott van-e minden padon a feladatokat tartalmazó boríték. A felmérésre kijelölt tanteremet a szünet alatt feltétlenül be kell zárni. Az ellenőrző anyagát tilos kivinni a szünet alatt. A szünet alatt a felmérést levezető tanár vagy helyettese figyelnek arra, hogy a tanulók időben visszaérjenek a tanterembe.
Miután megállapítottuk, hogy minden tanuló visszajött a tanterembe, elkezdhetjük a második részt. Minden olyan tanulót ki kell zárni a további ellenőrzésből, aki nem tér vissza időben, vagy annyit késik, hogy zavarja az ellenőrzés menetét. Ezeket a tanulókat meg kell jelölni a névsorban és rögzíteni az igazgatók részére szóló űrlapon.

Ezután a felmérést levezető tanár olvassa a felmérő második részét:

- *Most Angol nyelvből oldatok meg feladatokat.*
- *Az ellenőrző első részét CD-n hallgatjátok meg. Minden utasítás és szöveg rajta van a CD-n, amely szükséges a feladatmegoldáshoz. Figyelmesen hallgassátok meg az utasítást és a szöveget, hogy sikeresen megoldhassátok a feladatokat.*

- *A borítékból vegyétek ki a feladatfüzetet, amelyen ez a felirat áll: ALSÓ TAGOZAT, ANGOL NYELV.*
- *A többit hagyjátok a borítékban! A borítékot helyezzétek padotok bal felső sarkára.* **(ellenőrizni, hogy mindenki kivette-e a megfelelő ellenőrzőt, és hogy a többi a borítékban van-e)**
- *Ne lapozzatok a feladatfüzetben!*
- *Most felolvasom az utasítást, amely az ellenőrző első oldalán található. Kövessétek az utasítást!*

A felmérést levezető tanár felovassa a **Angol nyelv (IV. rész)** feladatfüzet címoldaláról a következő utasítást:

- *Erre a részre a megoldási idő 30 perc.*
- *A megoldandó feladatok hallás utáni szövegértésre, olvasásra és írásra vonatkoznak.*
- *Kizárólag írott betűkkel írjatok!*
- *Figyelmesen kísérjétek az utasítást!*
- *Sok sikert kívánunk!*
- *Ne lapozzatok a következő oldalra, amíg nem kaptok rá utasítást!*

- *Ha nincs kérdésetek, megkezdhetjük a munkát.*

Miután a felmérést végző tanár elovasta az utasítást, elindítja a CD-t, és elkezdi mérni az időt (30 perc). A feladatmegoldás kezdetének és befejezésének idejét fel kell írni a táblára.

A ellenőrző első része Angol nyelvből, amely a hallás utáni szövegértés feladatait tartalmazza CD-n, *Az ellenőrző első részét befejeztétek* mondattal fejeződik be, kb. 10 perccel később. Az előbbi mondat elhangzása után a felmérést végző tanár kikapcsolja a CD- lejátszót, és a tanulókhoz fordul:

- *Most lapozzatok a következő oldalra, és kezdjétek el az ellenőrző második részét!*

A feladatok megoldásának elkezdésétől számított 25 perc elteltével a felmérést végző tanár közli a tanulókkal, hogy még 5 perc van hátra a megoldási idő végéig.

.

Pontosan az előre kiszabott megoldási idő lejártakor (30 perc) a felmérést végző tanár a tanulókhoz fordul:

- *Most tegyétek le ceruzátokat és csukjátok be a feladatfüzetet! Figyelmesen hallgassátok meg és kövessétek a további utasítást.*
- *Fogjátok a borítékot, és tegyetek ki belőle mindent a padra!* **(megvárni, míg a tanulók mindent kivesznek a borítékból)**
- *Előttetek kell lenni két feladatfüzetnek, egy piros lapnak az osztályzó tanárok részére és a borítéknak, amelyből mindezt kivettétek.* **(ellenőrizni, hogy a tanulók előtt van-e minden anyag)**
- *Most a borítékot tegyétek magatok elé úgy, hogy az ablak előttetek jobbra fent legyen. Tegyétek a borítékba, gyűrődésmentesen, a következő sorrendben:*
    1. *a piros lapot az osztályzó tanárok részére úgy, hogy az első lapja az ablak felé nézzen*
    2. *a két feladatfüzetet úgy, hogy a címlap az ablak felé legyen fordítva.*
- *Miután mindent rendesen beletettetek a borítékba, az ablakon keresztül a kódotoknak KELL látszódni.* **(megmutatni a tanulóknak egy borítékot az ablakkal, amelyen keresztül a kód látható)**
- *Látjátok-e mindannyian ezt a kódot?*

A felmérést végző tanár végignézi az osztályban, hogy jól rakták-e össze a tanulók az anyagot és benne van–e minden. Amennyiben szükséges, segít nekik. Különösen oda kell figyelni, hogy az ablakon keresztül jól látszódjon a kód.

Miután megállapította, hogy a tanulók borítékai rendben vannak, a felmérést végző tanár a tanulókhoz fordul:

- *Most lezárhatjátok a borítékot. Úgy ragasszátok le, hogy az áthajtott részről leveszitek a védőszalagot, és egész hosszúságában leragasztjátok a ragasztós részt.*
- *Amikor leragasztottátok a borítékot, tegyétek azt padotok bal felső sarkára.*

A felmérést végző tanár ellenőrzi, hogy a tanulók helyesen helyezték-e el a borítékokat, és ezután összeszedi azokat. Ha szükséges, a felmérést végző tanár segít a tanulóknak lezárni a borítékot. Ezt követően a felmérést végző tanár a tanulókhoz fordul:

- *Nagyon lekiismeretesek voltatok, és sikeresen elvégeztétek az ellenőrző feladatokat.*
- *Elhagyhatjátok a tantermet, és halkan elmehettek az iskolából.*
- *Még egyszer mindenkinek köszönjük.*

Miután a tanulók elhagyták a tantermet, a felmérést végző tanár elviszi az ellenőrzőket tartalmazó borítékokat, a tanulók névsorát, a tanterem ajtajára kifüggesztett névsort, a CD-t és az **összes** anyagot az igazgatóhoz. Az igazgató az **összes** anyagot beleteszi a dobozba, amelyből kivette. Ezután a felmérést végző tanár az igazgatóval együtt közösen kitölti az igazgatói űrlapot. A felmérést végző tanár az igazgatóval együtt bevárja a többi felmérést végző tanárt (ha vannak), és ezután az összes anyagot beleteszik a dobozba, majd azt lezárják (leragasztják).

Minden dobozt és minden anyagot, amely az iskolába érkezett, az igazgatói űrlappal együtt a közös dobozba kell helyezni, és a visszaküldéshez a mellékelt matricát ráragasztani. A csomagot a széfben kell tartani az ellenőrzés végéig, illetve a többi ellenőrző anyag begyűjtéséig.

PRILOG 42

Upute za voditelja ispitivanja drugog dana za učenika mađarske nacionalne manjine (Matematika, Priroda i društvo, Njemački jezik)

FELMÉRÉS-ALSÓ TAGOZAT (2. NAP)
(III. rész MATEMATIKA, TERMÉSZET ÉS TÁRSADALMI ISMERETEK, HORVÁT NYELV
és
IV. rész NÉMET NYELV)

Általános tudnivalók a felméréshez

A felmérés második napján a felmérést levezető tanár és helyettese legkésőbb nyolc órakor az iskolába érkeznek, és jelentkeznek az igazgatónál. Az igazgatóval együtt kell kibontaniuk a felmérés anyagát tartalmazó küldeményt. Ebből kell kivenni a felmérést levezető tanár részére szóló borítékot (a felmérésre kijelölt tantermek szerint). A felmérést levezető tanár a számára kijelölt tanteremre szánt borítékot veszi magához. A felmérést levezető tanár kinyitja a borítékot és megállapítja, hogy benne van-e a tanulók névsora kódokkal, a tanulók névsora, amelyet a felmérésre kijelölt tanterem ajtajára kell függeszteni, valamint a vezető tanárra vonatkozó utasítások.

Ezután a felmérést levezető tanár a Matematika, Természet és társadalmi ismeretek és Német nyelv felmérőit tartalmazó borítékokat a felmérésre kijelölt tantermekbe helyezi a tanulók névsora szerint. Azok az iskolák, amelyekben több felmérésre kijelölt tanterem van, különösen figyeljenek oda, hogy a tanterembe a tanulók névsorának megfelelő borítékok jussanak.

A felmérést levezető tanár kiválasztja a CD-ket tartalmazó borítékból a német nyelvre vonatkozót, amely a felmérő első részében levő, hallás utáni szövegértés feladatait tartalmazza. Vigyázzunk, hogy a német nyelvű CD-t válasszuk!

Az anyag kiválogatása után a felmérést levezető tanár, 8.30 óra előtt, beviszi a felmérésre kijelölt tanterembe a következőket: a felmérési feladatokat tartalmazó borítékokat, a tanulók névsorát és a CD-t. A tanterem ajtajára helyezendő névsort azonnal ki kell függeszteni. A felmérésre kijelölt tantermeket zárva kell tartani a felmérést végző bizottság érkezéséig.

A felmérést levezető tanár biztosítja a tanteremben a CD- lejátszót. Mielőtt a tanulók a tanterembe mennek, a felmérést levezető tanár előkészíti a CD- lejátszót a CD-vel, illetve a lejátszóba helyezi a CD-t, azaz, a tanterem feltételinek megfelelő hangerőre állítja be.

8.45 órakor a felmérést levezető tanár a tanulókat névsor szerint behívja a tanterembe. Amikor a tanulók az osztályba mennek figyelmeztetni kell őket arra, hogy mindenki a saját padjába üljön, egymás mögé.

Miután a tanulók elfoglalták helyüket, a felmérést levezető tanár a következőkkel fordul hozzájuk:

- *Jó napot kívánok, kedves tanulók. Most, hogy elfoglaltátok helyeteket, megkezdhetjük a mai felmérést.*
- *Amikor a neveteket halljátok, ide jöttök hozzám, és átveszitek a felmérőt tartalmazó borítékotokat.*
- *A borítékon a meglátjátok a személyre szóló kódotokat.* **(meg kell mutatni a tanulóknak egy borítékot, melynek ablakán látszik a kód)**
- *Majd a borítékkal visszatértek a helyetekre, és a padotok bal felső sarkára helyezitek azt.*
- *Ne nyissátok ki a borítékot, amíg nem kaptok rá utasítást!*
- *A padotokon csak grafitceruza és radír lehet.*
- *A többit tegyétek erre az asztalra.* **(rámutatni az asztalra)**
- *Van-e kérdésetek?*

A bevezető után a felmérést levezető tanár a névsor szerint szólítja a tanulókat. A szólított tanuló a felmérést levezető tanárhoz megy, és átveszi a borítékot a megfelelő kóddal. Az egyes tanuló kódja jól látható a felmérőt tartalmazó borítékon, és megfelel annak a kódnak, amely a tanuló neve mellett található a névsorban. Ügyeljünk arra, hogy a tanuló saját kódjával ellátott borítékot kapja meg. A tanuló visszatér a helyére, ugyanakkor a felmérést levezető tanár a névsorban megjelöli, hogy a tanuló átvette a borítékot. Miután minden tanuló átvette borítékát, a felmérést levezető tanár még egyszer ellenőrzi, hogy a tanulók a megfelelő helyen ülnek-e.

A felmérés kezdetén ellenőrízzük, hogy megvan-e minden tanulónak a felméréshez szükséges felszerelése. Amennyiben a tanulónak nincs a felméréshez szükséges felszerelése, adjunk neki az előre elkészített tartalék felszerelésből.

Felmérés Matematikából, Természet és társadalom ismeretből, Horvát nyelvből (III. rész) és Német nyelvből (IV. rész)

Pontosan 9.00 órakor, miután minden tanuló megkapta az ellenőrzőt tartalmazó borítékát és elfoglalták helyüket, megkezdődik a felmérés Matematikából, Természet és társadalom ismeretekből, Horvát nyelvből (III. rész) és Német nyelvből (IV. rész).

Ezután a felmérést levezető tanár elolvassa az **általános utasításokat**:

- *Ma Matematikából, Természet és társadalom ismeretekből, Horvát nyelvből és Német nyelvből oldatok meg feladatokat.*
- *Az ellenőrző megoldására 1 óra 15 percet kaptok. Az ellenőrző két részből áll. Az első rész után 10 perces szünetetek van.*
- *Figyeljetek a felmérést levezető tanárra, és kövessétek utasításait, hogy könnyebben megoldhassátok feladataitokat.*
- *Ha a feladatokkal kapcsolatban valami nem világos, vagy valamire szükségetek van, emeljétek fel kezeteket, és a tanár hozzátok jön.*
- *Ne beszélgessetek egymással, és ne figyeljetek az iskolai csengetésre, vagy egyéb iskolai eseményre.*
- *Az ellenőrzőt írott betűkkel írjátok!*
- *Grafitceruzával írjatok!*
- *Amennyiben tévedtek a feladat megoldásában, a téves feleletet kitörölhetitek, és bekarikázhatjátok, vagy beírhatjátok az új feleletet. Ha úgy tűnik, hogy valamely feladat nehéz, ne veszítsétek vele az időt, hanem fogjatok hozzá a következő feladat megoldásához. A megoldatlan feladatokra térjetek vissza később, amikor a többit már megoldottátok. Végül ellenőrízzétek le feleleteiteket!*
- *Ezt az ellenőrzőt nem osztályzatra írjátok, de arra kérünk benneteket, hogy igyekezzetek minél jobban megoldani.*

A felmérést levezető tanár ezután a felmérő első részének utasításait olvassa:

- *Most pedig óvatosan nyissátok ki borítékotokat úgy, hogy leveszitek a matricát az áthajtott részről. Óvatosan vegyétek le, úgy, hogy ne sértsétek meg.*
- *Mindent vegyetek ki a borítékból. Két feladatfüzet van előtted, és egy piros lap az osztályzók részére.*
- *Fogd a füzetet, amelyen ez a felirat áll: MATEMATIKA, TERMÉSZET ÉS TÁRSADALMI ISMERETEK, HORVÁT NYELV, NÉMET NYELV.*
- *Ezt a füzetet hagyjátok a padon, a többit pedig tegyétek vissza a borítékba. A borítékot helyezzétek padotok bal felső sarkába.* **(ellenőrizzük le, hogy a tanulók a megfelelő füzetet fogták-e és a többit visszarakták-e a borítékba)**
- *Ne lapozzatok a feladatfüzetben.*
- *Most felolvasom az utasítást, amely az ellenőrző első oldalán található. Kövessétek az utasítást!*

A felmérést levezető tanár felovassa a **Matematika, Természet és társadalom ismeretek, Horvát nyelv (III. rész)** feladatfüzet címoldaláról a következő utasítást:

- *Ennek a résznek a megoldására 35 percet kaptok.*
- *Olyan kérdéseket kell megoldani, amelyek tartalmilag kapcsolatban állnak egymással Matematikából, Természet és társadalom ismeretekből és Horvát nyelvből.*
- *Figyelmesen olvassatok el minden feladatot és utasítást!*
- *Kizárólag írott betűkkel írjatok!*
- *Sok sikert kívánunk!.*

- *Kezdjétek el a megoldást!*

Miután kimondta a felmérést levezető tanár a *Kezdjétek el a megoldást* mondatot, mérni kezdi az időt (35 perc). A feladatmegoldás kezdetének és befejezésének idejét fel kell írni a táblára.

25 perc elteltével a felmérést levezető tanár közli a tanulókkal, hogy még 10 perc idejük van a megoldásra.

Pontosan a feladatmegoldás ideje lejártakor (35 perc) a felmérést levezető tanár a tanulókhoz fordul:

- *Most tegyétek félre ceruzáitokat. A felmérés ezen részét befejeztétek.*
- *Csukjátok be a felmérőt, és tegyétek vissza a borítékba! A borítékot helyezzétek padotok bal belső sarkába!*
- *Most 10 perces szünetetek van. A tanterembe pontosan .....óra .....perckor gyertek vissza!* **(pontosan megmondani a tanulóknak, hogy mikor kell visszatérniük)**
- *Halkan hagyjátok el a tantermet, mivel a másik osztályokban még tart az ellenőrzés!*

A felmérést levezető tanár ellenőrzi, hogy ott van-e minden padon a feladatokat tartalmazó boríték. A felmérésre kijelölt tanteremet a szünet alatt feltétlenül be kell zárni. Az ellenőrző anyagát tilos kivinni a szünet alatt. A szünet alatt a felmérést levezető tanár vagy helyettese figyelnek arra, hogy a tanulók időben visszaérjenek a tanterembe.
Miután megállapítottuk, hogy minden tanuló visszajött a tanterembe, elkezdhetjük a második részt. Minden olyan tanulót ki kell zárni a további ellenőrzésből, aki nem tér vissza időben, vagy annyit késik, hogy zavarja az ellenőrzés menetét. Ezeket a tanulókat meg kell jelölni a névsorban és rögzíteni az igazgatók részére szóló űrlapon.

Ezután a felmérést levezető tanár olvassa a felmérő második részét:

- *Most Német nyelvből oldatok meg feladatokat.*
- *Az ellenőrző első részét CD-n hallgatjátok meg. Minden utasítás és szöveg rajta van a CD-n, amely szükséges a feledetmegoldáshoz. Figyelmesen hallgassátok meg az utasítást és a szöveget, hogy sikeresen megoldhassátok a feladatokat.*

- *A borítékból vegyétek ki a feladatfüzetet, amelyen ez a felirat áll: ALSÓ TAGOZAT, NÉMET NYELV.*
- *A többit hagyjátok a borítékban! A borítékot helyezzétek padotok bal felső sarkára.* **(ellenőrizni, hogy mindenki kivette-e a megfelelő ellenőrzőt, és hogy a többi a borítékban van-e)**
- *Ne lapozzatok a feladatfüzetben!*
- *Most felolvasom az utasítást, amely az ellenőrző első oldalán található. Kövessétek az utasítást!*

A felmérést levezető tanár felovassa a **Német nyelv (IV. rész)** feladatfüzet címoldaláról a következő utasítást:

- *Ennek a résznek a megoldására 30 percet kaptok.*
- *A megoldandó feladatok hallás utáni szövegértésre, olvasásra és írásra vonatkoznak.*
- *Kizárólag írott betűkkel írjatok!*
- *Figyelmesen kísérjétek az utasítást!*
- *Sok sikert kívánunk!*
- *Ne lapozzatok a következő oldalra, amíg nem kaptok rá utasítást!*

- *Ha nincs kérdésetek megkezdhetjük a munkát.*

Miután a felmérést végző tanár elovasta az utasítást, elindítja a CD-t, és elkezdi mérni az időt (30 perc). A feladatmegoldás kezdetének és befejezésének idejét fel kell írni a táblára.

A ellenőrző első része Német nyelvből, amely a hallás utáni szövegértés feladatait tartalmazza CD-n, *Az ellenőrző első részét befejeztétek* mondattal fejeződik be kb. 10 perccel később. Az előbbi mondat elhangzása után a felmérést végző tanár kikapcsolja a CD- lejátszót, és a tanulókhoz fordul:

- *Most lapozzatok a következő oldalra, és kezdjétek el az ellenőrző második részét!*

A feladatok megoldásának elkezdésétől számított 25 perc elteltével a felmérést végző tanár közli a tanulókkal, hogy még 5 perc van hátra a megoldási idő végéig.

.

Pontosan az előre kiszabott megoldási idő lejártakor (30 perc) a felmérést végző tanár a tanulókhoz fordul:

- *Most tegyétek le ceruzátokat és csukjátok be a feladatfüzetet! Figyelmesen hallgassátok meg és kövessétek a további utasítást.*
- *Fogjátok a borítékot és tegyetek ki belőle mindent a padra!* **(megvárni, míg a tanulók mindent kivesznek a borítékból)**
- *Előttetek kell lenni két feladatfüzetnek, egy piros lapnak az osztályzó tanárok részére és a borítéknak, amelyből mindezt kivettétek,* **(ellenőrizni, hogy a tanulók előtt van-e minden anyag)**
- *Most a borítékot tegyétek magatok elé úgy, hogy az ablak előttetek jobbra fent legyen. Tegyétek a borítékba, gyűrődésmentesen, a következő sorrendben:*
    1. *a piros lapot az osztályzó tanárok részére úgy, hogy az első lapja az ablak felé nézzen*
    2. *a két feladatfüzetet úgy, hogy a címlap az ablak felé legyen fordítva.*
- *Miután mindent rendesen beletettetek a borítékba, az ablakon keresztül a kódotoknak KELL látszani.* **(megmutatni a tanulóknak egy borítékot az ablakkal, amelyen keresztül a kód látható)**
- *Látjátok-e mindannyian ezt a kódot?*

A felmérést végző tanár végignézi az osztályban, hogy jól rakták-e össze a tanulók az anyagot és benne van–e minden. Amennyiben szükséges, segít nekik. Különösen oda kell figyelni, hogy az ablakon keresztül jól látszódjon a kód.

Miután megállapította, hogy a tanulók borítékai rendben vannak, a felmérést végző tanár a tanulókhoz fordul:

- *Most lezárhatjátok a borítékot. Úgy ragasszátok le, hogy az áthajtott részről leveszitek a védőszalagot, és egész hosszúságában leragasztjátok a ragasztós részt.*
- *Amikor leragasztottátok a borítékot, tegyétek azt padotok bal felső sarkára.*

A felmérést végző tanár ellenőrzi, hogy a tanulók helyesen helyezték-e el a borítékokat és ezután összeszedi azokat. Ezt követően a felmérést végző tanár a tanulókhoz fordul:

- *Sikeresen elvégeztük az ellenőrzési feladatokat.*
- *Még egyszer mindenkinek köszönjük a részvételt.*
- *Elhagyhatjátok a tantermet, és halkan elmehettek az iskolából.*

Miután a tanulók elhagyták a tantermet, a felmérést végző tanár elviszi az ellenőrzőket tartalmazó borítékokat, a tanulók névsorát, a tanterem ajtajára kifüggesztett névsort, a CD-t és az **összes** anyagot az igazgatóhoz. Az igazgató az **összes** anyagot beleteszi a dobozba, amelyből kivette. Ezután a felmérést végző tanár az igazgatóval együtt közösen kitölti az igazgatói űrlapot. A felmérést végző tanár az igazgatóval együtt bevárja a többi felmérést végző tanárt (ha vannak), és ezután az összes anyagot beleteszik a dobozba, majd azt lezárják (leragasztják).

Minden dobozt és minden anyagot, amely az iskolába érkezett, az igazgatói űrlappal együtt a közös dobozba kell helyezni, és a visszaküldéshez a mellékelt matricát ráragasztani. A csomagot a széfben kell tartani az ellenőrzés végéig, illetve a többi ellenőrző begyűjtéséig.

PRILOG 43

Upute za voditelja ispitivanja drugog dana za učenika srpske nacionalne manjine (Matematika, Priroda i društvo, Engleski jezik)

УВ4-МАТ-ПД-ЕНГ-А

1

ИСПИТИВАЊЕ – РАЗРЕДНА НАСТАВА (2. ДАН)

(III део МАТЕМАТИКА, ПРИРОДА И ДРУШТВО, ХРВАТСКИ ЈЕЗИК и

IV део ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК)

Увод у испитивање

Другог дана испитивања испитивач и његов помоћник треба да дођу у школу најкасније у 8.00 часова и јаве се директору. Заједно с директором треба да распакују испитни материјал за други дан испитивања. Из испитног материјала треба да одаберу коверту за испитиваче (према испитним просторијама). При томе испитивачи треба да пазе да одаберу ону коверту која одговара испитној просторији за коју су задужени према раније утврђеном распореду. Испитивачи треба да отворе одабрану коверту и утврде налазе ли се у њој: списак ученика с њиховим шифрама, списак ученика који се ставља на врата испитне просторије и упутства за испитиваче.

Након тога из испитних материјала за Математику, Природу и друштво и Енглески језик испитивачи разврставају коверте с испитима у испитне просторије, према списку ученика. У школама у којима постоји више испитних просторија, треба посебно водити рачуна о тачном разврставању коверти с испитима на основу приложеног списка ученика за појединu испитну просторију.

Испитивачи треба да из приложене коверте са ЦД-овима за испите из страних језика

одаберу ЦД са енглеским језиком на којем су снимљени задаци слушања са разумевањем из

првог дела испита. При томе треба посебно пазити да одаберу ЦД са енглеским језиком.

Испитивачи одмах након разврставања материјала, али не касније од 8.30 часова,

носе коверте са испитима, спискове ученика и ЦД у испитну просторију. Списак који је намењен за

врата испитне просторије потребно је одмах окачити. Испитне просторије треба да буду закључане

до тренутка доласка Испитне комисије.

Испитивач, такође, треба осигурати да у испитној просторији буде уређај за

репродукцију ЦД-а. Пре уласка ученика у учионицу испитивач треба припремити ЦД за

репродуковање, односно ставити га у уређај за репродуковање и прилагодити јачину звука

условима у учионици.

У 8.45 часова испитивач прозива ученике у учионицу према предвиђеном списку

ученика. Ученике при уласку у учионицу треба упозорити да седну сваки у своју клупу, један

иза другога.

Када ученици заузму своја места, испитивач им се обраћа речима:

- Драги ученици, добар дан. Сад када сте сви на својим местима можемо почети са

данашњим испитом.

- Када вас прозовем, доћи ћете до мене и узети своју коверту са испитом.
- На коверти се види ваша лична шифра. (показати ученицима једну коверту и

прозорчић кроз који се види шифра)

- Са ковертом ћете се вратити на своје место и одложити је у горњи леви угао своје клупе.

- Не отварајте коверту док вам се то не каже.
- На клупи смете имати само графитну оловку и гумицу за брисање.
- Све остало одложите на овај сто. (показати сто)
- Имате ли питања?

Након увода у испитивање, испитивач ће прозивати ученике према списку. Сваки прозвани ученик дођи ће до испитивача који ће му уручити коверту са одговарајућом шифром. Шифра појединог ученика јасно је видљива на коверти са испитима и одговора оној која се налази на списку уз име ученика. Треба посебно пазити да се сваком ученику додели коверта управо са његовом шифром. Ученик се затим враћа на своје место, а испитивач на списку ученика бележи да је ученик преузео коверту. Када сви преузму своје коверте, испитивач ће још једном проверити јесу ли сви ученици сели на предвиђено место.

На почетку испитивања треба проверити имају ли ученици предвиђени прибор за решавање испита. Ако неки ученик нема потребан прибор за решавање испита, треба му дати унапред припремљен резервни прибор.

Испитивање из Математике, Природе и друштва, Хрватског језика (III део) и Енглеског језика (IV део)

Тачно у 9.00 часова, након што су сви ученици добили своје коверте са испитним материјалом и сели

на своја места, започиње испитивање из Математике, Природе и друштва, Хрватског језика (III

део) и Енглеског језика (IV део).

Испитивач затим чита општа упутства:

• Данас ћете решавати испит из Математике, Природе и друштва, Хрватског језика и

Енглеског језика.

• Испит ће трајати око 1 час и 15 минута. Испит има два дела. Након првог дела имаћете

одмор који траје 10 минута.

• Слушајте испитивача и следите његова упутства како би вам било лакше решити испит.

• Ако вам било шта у испиту не буде јасно или ако вам нешто затреба, дигните руку и испитивач

ће доћи до вас.

• Не разговарајте са другим ученицима, не обазирите се на школско звоно и на остале

догађаје у школи.

• У испиту пишите писаним словима.

• Пишите графитном оловком.

• Ако погрешите, одговор можете обрисати, а затим заокружити или уписати нови одговор.

• Ако вам се чини да је неки задатак претежак, не задржавајте се на њему предуго.

Почните решавати следећи. Нерешеним се задацима вратите касније. На крају проверите

своје одговоре.

• Овај испит није за оцену, али вас молимо да покушате да га решите најбоље што можете.

Испитивач затим чита упутства за први део испитивања:

• Сада пажљиво отворите своју коверту тако да одлепите налепницу с преклопа. Пазите да ју не оштетите.

• Извадите све из коверте. Пред вама се налазе две испитне књижице и црвени лист за оцењиваче.

• Издвојте књижицу на којој пише: РАЗРЕДНА НАСТАВА, МАТЕМАТИКА, ПРИРОДА И ДРУШТВО, ХРВАТСКИ ЈЕЗИК.

• Књижицу оставите на клупи, а све остало вратите у коверту. Коверту одложите у горњи леви угао клупе. (проверити јесу ли сви извадили одговарајући испит и све остало вратили у коверте)

• Не листајте испитну књижицу.

• Сада ћу вам прочитати упутства која пишу на првој страници вашега испита. Пратите упутства.

Испитивач чита следећа упутства са насловне странице испитне књижице из Математике, Природе и друштва и

Хрватског језика (III део):

• Овај део испита трајаће 35 минута.

• Ти ћеш решавати задатке који повезују садржаје Математике, Природе и друштва и Хрватског језика.

• Пажљиво прочитај сваки задатак и упутства.

• Пиши искључиво писаним словима

• Желимо ти много успеха!

• Почни са решавањем.

Након што каже: „Почни са решавањем”, испитивач почиње мерити време (35 минута). Почетно и

завршно време у часовима и минутима треба читко написати на табли.

Након 25 минута решавања задатака, испитивач ће обавестити ученике да за

решавање овог испита имају још 10 минута.

Тачно након истека времена предвиђеног за овај испит (35 минута), испитивач ће се

обратити ученицима:

• Сада одложите своје оловке. Овај део испитивања је завршен.

• Затворите испит и вратите га натраг у коверту. Коверту одложите у горњи леви угао

клупе.

• Сада имате одмор од 10 минута. У учионицу се вратите тачно у ..... часова и ..... минута. (рећи

ученицима тачно време када се требају вратити)

• Мирно изађите из учионице и не стварајте буку јер у неким учионицама испит и даље траје.

Испитивач ће проверити налази ли се на свакој клупи коверта с испитним материјалом.

Испитна учионица за време одмора мора бити закључана. Није дозвољено изношење испитног

материјала за време одмора. Током одмора испитивач или његов заменик требају пазити на ученике како би се правовремено вратили у учионицу.

Након што је утврђено да су се сви ученици вратили у учионицу, започеће други део испитивања. Сваки ученик који се не врати на испитивање или закасни толико да омета наставак испитивања треба бити искључен из даљњег испитивања. Те ученике треба забележити на списку ученика, а случајеве навести у обрасцу за директоре.

Испитивач затим чита упутства за други део испитивања:

- Сада ћете решавати испит из Енглеског језика.
- Први део испита ћете слушати на ЦД-у. На ЦД-у су снимљена сва упутства и текстови везани за задатке које треба да решите. Пажљиво слушајте упутства и текстове како би могли успешно решити задатке.
- Из коверте извадите књижицу на којој пише: РАЗРЕДНА НАСТАВА, ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК.
- Све остало оставите у коверти. Коверту одложите у горњи леви угао клупе. (проверити јесу ли сви извадили одговарајући испит и све остало вратили у коверте)
- Не листајте испитну књижицу.
- Сада ћу вам прочитати упутства која су написана на првој страници вашег испита. Пратите упутства.

Испитивач чита следећа упутства са насловне странице испитне књижице из Енглеског језика (IV део):

- Овај део испита трајаће 30 минута.
- Ти ћеш решавати задатке слушања, читања и писања.
- Пиши искључиво писаним словима.
- Пажљиво следи сва упутства.
- Желимо ти много успеха!
- Не окрећи страницу док ти се то не каже.

- Ако нема питања, можемо почети са радом.

Након што прочита упутства, испитивач покреће снимак са ЦД-а и почиње мерити време (30 минута). Почетно и завршно време у часовима и минутима треба читко написати на табли.

Први део испита из Енглеског језика у којем су задаци слушања са разумевањем снимљени на ЦД-у завршава реченицом: „Завршили сте са решавањем првог дела испита" након отприлике 10 минута. Након ове реченице испитивач треба искључити ЦД уређај и обратити се ученицима речима:

- Сада окрените страницу и започните са решавањем другог дела испита.

Након што је прошло 25 минута од кад су ученици започели са решавањем испита,

испитивач ће обавестити ученике да за решавање задатака имају још 5 минута.

Тачно након истека времена предвиђеног за овај испит (30 минута), испитивач ће се обратити ученицима:

• Сада одложите своје оловке и затворите испит. Пажљиво слушајте и пратите даља упутства.

• Узмите коверту и извадите на сто све што се у њој налази. (причекати да ученици изваде све из коверте)

• Пред собом бисте требали имати две испитне књижице, црвени лист за оцењиваче и коверту из које сте све то извадили. (проверити имају ли сви ученици предвиђене материјале на столу)

• Сада коверту ставите испред себе тако да је њен прозорчић пред вама десно горе. У коверту уредно и без гужвања стављајте редом:

1. црвени лист за оцењиваче тако да прва страница листа буде окренута према прозорчићу

2. две испитне књижице тако да насловна страница буде окренута према прозорчићу.

• Када сте све уредно сложили у коверту, кроз прозорчић на њеној предњој страници МОРА се видети ваша шифра. (показати ученицима једну коверту и прозорчић кроз који се види шифра)

• Видите ли сви ту шифру?

Испитивач треба прошетати разредом и видети је ли све добро сложено и јесу ли сви

материјали у коверти – ништа не сме остати на клупама. Ако је потребно, треба помоћи

ученицима који нису успешно сложили испитне материјале у коверте. Треба посебно бринути да је

кроз прозорчић на коверти јасно видљива ученикова шифра.

Након што провери јесу ли сви уредно сложили испитне материјале у коверте, испитивач каже

ученицима:

• Сада можете затворити коверте. Залепите их тако што ћете скинути заштитну тракицу са преклопа

коверте и целом дужином залепити лепљиви део.

• Када коверте затворите, одложите их у горњи леви угао клупе.

Испитивач треба проверити да ли су све коверте прописно одложене на сто и покупити их. Ако је

потребно, испитивач треба помоћи ученицима да затворе коверту. Након тога испитивач се обраћа

ученицима:

• Ваше је испитивање успешно завршено.

• Још једном свима захваљујемо на учествовању и све вас поздрављамо.

• Можете напустити учионицу и у тишини отићи из школе.

Након што су ученици напустили учионицу, испитивач узима све коверте са испитним материјалима, списак ученика, списак ученика са врата просторије и ЦД па све материјале односи директору. Директор спрема све материјале у кутију у којој су раније налазили. Тада испитвач заједно с директором попуњава неке делове обрасца за директора. Испитивач заједно са директором чека остале испитиваче (у случају да их је више) и након прикупљања свих материјала заједно са директором затвара (лепи) кутију.

Све кутије и сав материјал који је дошао у школу, заједно са попуњеним обрасцем за директоре, пакују се у заједнички пакет на који је потребно залепити приложену налепницу за повратницу.

Пакет треба одложити у сеф или неко друго сигурно место у школи до завршетка испитивања, односно до прикупљања преосталих испита.

PRILOG 44

Upute za voditelja ispitivanja drugog dana za učenika srpske nacionalne manjine (Matematika, Priroda i društvo, Njemački jezik)

УВ4-МАТ-ПД-НЕ

1

ИСПИТИВАЊЕ – РАЗРЕДНА НАСТАВА (2. ДАН)

(III део МАТЕМАТИКА, ПРИРОДА И ДРУШТВО, ХРВАТСКИ ЈЕЗИК и

IV део НЕМАЧКИ ЈЕЗИК)

Увод у испитивање

Другог дана испитивања испитивач и његов помоћник треба да дођу у школу

најкасније у 8.00 часова и јаве се директору. Заједно са директором треба да распакују испитни

материјал за други дан испитивања. Из испитног материјала треба да одаберу коверат за испитиваче (према испитним просторијама). При томе испитивачи треба да пазе да одаберу

ону коверту која одговара испитној просторији за коју су задужени према раније утврђеном

распореду. Испитивачи треба да отворе одабрану коверту и утврде налази ли се у њој: списак

ученика са њиховим шифрама, списак ученика који се ставља на врата испитне просторије, упутства

за испитиваче.

Након тога из испитних материјала за Математику, Природу и друштво и Немачки језик

испитивачи разврставају коверте са испитима по испитним просторијама, према списку ученика. У

школама у којима постоји више испитних просторија, треба посебно водити рачуна о тачном

разврставању коверти са испитима на темељу приложеног списка ученика за поједину испитну

просторију.

Испитивачи треба да из приложене коверте са ЦД-овима за испите из страних језика одаберу ЦД са немачким језиком на којем су снимљени задаци слушања са разумевањем из првог дела испита. При томе треба посебно да пазе да одаберу ЦД са немачким језиком. Испитивачи одмах након разврставања материјала, али не касније од 8.30 часова, носе коверте са испитима, спискове ученика и ЦД у испитну просторију. Списак који је намењен за врата испитне просторије потребно је одмах окачити. Испитне просторије треба да буду закључане до тренутка доласка Испитне комисије.

Такође, испитивач треба осигурати да у испитној просторији буде уређај за репродуковање ЦД-а. Пре уласка ученика у учионицу испитивач треба припремити ЦД за репродуковање, односно ставити га у уређај за репродуковање те прилагодити јачину звука условима у учионици.

У 8.45 часова испитивач прозива ученике у учионицу према предвиђеном списку ученика. Ученике при уласку у учионицу треба упозорити да седну сваки у своју клупу, један иза другог.

Кад ученици заузму своја места, испитивач им се обраћа речима:

- Драги ученици, добар дан. Сад када сте сви на својим местима можемо почети са данашњим испитом.
- Када вас прозовем, доћи ћете до мене и узети своју коверту са испитним материјалом.
- На коверти се види ваша лична шифра. (показати ученицима једну коверту и прозорчић кроз који се види шифра)

- Са ковертом ћете се вратити на своје место и одложити је у горњи леви угао своје клупе.
- Не отварајте коверту док вам се то не каже.
- На клупи смете имати само графитну оловку и гумицу за брисање.
- Све остало одложите на овај сто. (показати сто)
- Имате ли питања?

Након увода у испитивање, испитивач ће прозвати ученике према списку. Сваки прозвани ученик ће доћи до испитивача који ће му уручити коверту са одговарајућом шифром. Шифра појединог ученика јасно је видљива на коверти са испитима и одговора оној која се налази на списку уз име ученика. Треба посебно пазити да се сваком ученику додели коверта управо са његовом шифром. Ученик се затим враћа на своје место, а испитивач на списку ученика бележи да је ученик преузео коверту. Када сви преузму своје коверте, испитивач ће још једном проверити јесу ли сви ученици сели на предвиђено место.

На почетку испитивања треба проверити имају ли ученици предвиђени прибор за решавање испита. Ако неки ученик нема потребан прибор за решавање испита, треба му дати унапред припремљен резервни прибор.

Испитивање из Математике, Природе и друштва, Хрватског језика (III део) и Немачког језика (IV део)

Тачно у 9.00 часова, након што су сви ученици добили своје коверте са испитним материјалом и сели

на своја места, започиње испитивање из Математике, Природе и друштва, Хрватског језика (III део)

и Немачког језика (IV део).

Испитивач затим чита општа упутства:

- Данас ћете решавати испит из Математике, Природе и друштва, Хрватског језика и

Немачког језика.

- Испит ће трајати око 1 час и 15 минута. Испит има два дела. Након првог дела имат ћете

одмор који траје 10 минута.

- Слушајте испитивача и следите његова упутства како би вам било лакше решити испит.

- Ако вам било шта у испиту не буде јасно или ако вам нешто затреба, дигните руку и испитивач

ће доћи до вас.

- Не разговарајте са другим ученицима, не обазирите се на школско звоно и на остале

догађаје у школи.

- У испиту пишите писаним словима.

- Пишите графитном оловком.

- Ако погрешите, одговор можете обрисати, а затим заокружити или уписати нови одговор.

- Ако вам се чини да је неки задатак претежак, не задржавајте се на њему предуго.

Почните решавати следећи. Нерешеним се задацима вратите касније. На крају проверите

своје одговоре.

- Овај испит није за оцену, али вас молимо да га покушате решити најбоље што можете

Испитивач затим чита упутства за први део испитивања:

• Сада пажљиво отворите своју коверту тако што ћете одлепити налепницу са преклопа. Пазите да

је не оштетите.

• Извадите све из коверте. Пред вама се налазе две испитне књижице и црвени лист за

оцењиваче.

• Издвојите књижицу на којој пише: РАЗРЕДНА НАСТАВА, МАТЕМАТИКА, ПРИРОДА И

ДРУШТВО, ХРВАТСКИ ЈЕЗИК.

• Књижицу оставите на клупи, а све остало вратите у коверту. Коверту одложите у горњи

леви угао клупе. (проверити јесу ли сви извадили одговарајући испит и све остало вратили

у коверте)

• Не листајте испитну књижицу.

• Сада ћу вам прочитати упутства која пишу на првој страници вашег испита. Пратите упутства.

Испитивач чита следећа упутства са насловне стране испитне књижице из Математике, Природе и друштва и

Хрватског језика (III део):

• Овај део испита трајаће 35 минута.

• Ти ћеш решавати задатке који повезују садржаје из Математике, Природе и друштва и Хрватског језика.

- Пажљиво прочитај сваки задатак и упутства.
- Пиши искључиво писаним словима
- Желимо ти много успеха!

- Почни са решавањем.

Након што каже: „Почни са решавањем”, испитивач почиње мерити време (35 минута). Почетно

и завршно време у часовима и минутима треба читко написати на табли.

Након 25 минута решавања задатака, испитивач ће обавестити ученике да за

решавање овог испита имају још 10 минута.

Тачно након истека времена предвиђеног за овај испит (35 минута), испитивач ће се

обратити ученицима:

- Сада одложите своје оловке. Овај део испитивања је завршен.
- Затворите испит и вратите га назад у коверту. Коверту одложите у горњи леви угао клупе.
- Сада имате одмор од 10 минута. У учионицу се вратите тачно у ..... часова и ..... минута. (рећи

ученицима тачно време када се требају вратити)

- Мирно изађите из учионице и не стварајте буку јер у неким учионицама испитивање и даље траје.

Испитивач ће проверити налази ли се на свакој клупи коверта с испитним материјалом. Испитна учионица за време одмора мора бити закључана. Није дозвољено изношење испитног материјала за време одмора. Током одмора испитивач или његов заменик требају пазити на ученике како би се правовремено вратили у учионицу.

Након што је утврђено да су се сви ученици вратили у учионицу, започеће други део испитивања. Сваки ученик који се не врати на испитивање или закасни толико да омета наставак испитивања треба да буде искључен из даљњег испитивања. Те ученике треба забележити на списку ученика, а случајеве навести у обрасцу за директоре.

Испитивач затим чита упутства за други део испитивања:

- Сада ћете решавати испит из Немачког језика.
- Први део испита ћете слушати на ЦД-у. На ЦД-у су снимљена сва упутства и текстови везани за задатке које требате решити. Пажљиво слушајте упутства и текстове како би могли успешно решити задатке.
- Из коверте извадите књижицу на којој пише: РАЗРЕДНА НАСТАВА, НЕМАЧКИ ЈЕЗИК.
- Све остало оставите у коверти. Коверту одложите у горњи леви угао клупе. (проверити јесу ли сви извадили одговарајући испит и све остало вратили у коверте)
- Не листајте испитну књижицу.
- Сада ћу вам прочитати упутства која су написана на првој страници вашег испита. Пратите упутства.

Испитивач чита следећа упутства са насловне странице испитне књижице из Немачког језика (IV део):

- Овај део испита трајаће 30 минута.
- Ти ћеш решавати задатке слушања, читања и писања.
- Пиши искључиво писаним словима.
- Пажљиво следи сва упутства.
- Желимо ти много успеха!
- Не окрећи страницу док ти се то не каже.

- Ако нема питања, можемо почети са радом.

Након што прочита упутства, испитивач покреће снимак са ЦД-а и почиње мерити време (30 минута). Почетно и завршно време у сатима и минутима треба написати читко на табли.

Први део испита из Немачког језика у којем су задаци слушања са разумевањем снимљени на ЦД-у завршава реченицом „Завршили сте са решавањем првог дела испита" након отприлике 10 минута. Након ове реченице, испитивач треба искључити ЦД уређај и обратити се ученицима речима:

- Сада окрените страницу и започните са решавањем другог дела испита.

Након што је прошло 25 минута од кад су ученици започели са решавањем испита, испитивач ће обавестити ученике да за решавање задатака имају још 5 минута.

.

УВ4-МАТ-ПД-НЕ

7

Тачно по истеку времена предвиђеног за овај испит (30 минута), испитивач ће се обратити ученицима:

• Сада одложите своје оловке и затворите испит. Пажљиво слушајте и пратите даља упутства.

• Узмите коверту и извадите на сто све што се у њој налази. (причекати да ученици изваде све из коверте)

• Пред собом бисте требали имати две испитне књижице, црвени лист за оцењиваче и коверту из које сте све то извадили. (проверити да ли сви ученици имају предвиђене материјале на столу)

• Сада коверту ставите испред себе тако да је њен прозорчић пред вама десно горе. У коверту уредно и без гужвања стављајте редом:

1. црвени лист за оцењиваче тако да прва страница листа буде окренута према прозорчићу

2. две испитне књижице тако да насловна страница буде окренута према прозорчићу.

• Када сте све уредно сложити у коверту, кроз прозорчић на њеној предњој страници МОРА се видети ваша шифра. (показати ученицима једну коверту и прозорчић кроз који се види шифра)

• Видите ли сви ту шифру?

Испитивач треба прошетати разредом и видети да ли је све добро сложено и да ли су сви

материјали у коверти – ништа не сме остати на клупама. Ако је потребно, треба помоћи

ученицима који нису успешно сложили испитне материјале у коверту. Треба посебно бринути да је

кроз прозорчић на коверти јасно видљива ученикова шифра.

Након што провери јесу ли сви уредно сложили испитне материјале у коверте, испитивач каже

ученицима:

• Сада можете затворити коверте. Залепите их тако што ћете скинути заштитну тракицу са преклопа

коверте и целом дужином залепити лепљиви део.

• Када коверте затворите, одложите их у горњи леви угао клупе.

Испитивач треба проверити да ли су све коверте прописно одложене на сто и покупити их. Ако је

потребно, испитивач треба помоћи ученицима да затворе коверту. Након тога испитивач се обраћа

ученицима:

• Ваше испитивање је успешно завршено.

• Још једном свима захваљујемо на учествовању и све вас поздрављамо.

- Можете напустити учионицу и у тишини отићи из школе.

Након што су ученици напустили учионицу, испитивач узима све коверте са испитним материјалима, списак ученика, списак ученика са врата просторије и ЦД па све материјале односи директору. Директор спрема све материјале у кутију у којој су се раније налазили. Тада испитивач заједно са директором попуњава неке делове обрасца за директора. Испитивач заједно са директором чека остале испитиваче (у случају да их је више) и након прикупљања свих материјала заједно са директором затвара (лепи) кутију.

Све кутије и сав материјал који је дошао у школу, заједно са попуњеним обрасцем за директоре, пакују се у заједнички пакет на који је потребно залепити приложену налепницу за повратницу.

Пакет треба одложити у сеф или неко друго сигурно место у школи до завршетка испитивања, односно до прикупљања преосталих испита.

PRILOG 45

Upute za voditelja ispitivanja drugog dana za učenika talijanske nacionalne manjine (Matematika, Priroda i društvo, Engleski jezik)

SVOLGIMENTO DELL'ESAME - PRIMO QUADRIENNIO - (SECONDO GIORNO) (III parte MATEMATICA, SCIENZE E SOCIETÀ, LINGUA CROATA e IV parte LINGUA INGLESE)

Introduzione all'esame

Il secondo giorno d'esame il responsabile d'esame e il suo assistente devono arrivare a scuola al più tardi alle ore 08.00 e presentarsi dal direttore. Insieme al direttore, devono aprire il materiale d'esame per il secondo giorno d'esame. Dal materiale d'esame devono selezionare la busta per i responsabili d'esame (secondo i locali d'esame). A questo punto i responsabili devono stare attenti a scegliere la busta che corrisponda al locale d'esame per il quale sono incaricati, secondo un orario in precedenza stabilito. I responsabili devono aprire la busta selezionata e confermare che in essa si trovano: l'elenco degli alunni con i rispettivi codici, la lista degli alunni da esporre sulla porta del locale d'esame e le istruzioni per i responsabili d'esame.

Dopo di che, dai materiali d'esame di Matematica, Scienze e società e Lingua Inglese i responsabili smistano le buste con gli esami per locali d'esame, secondo gli elenchi degli alunni. Nelle scuole in cui esistono più locali d'esame, si deve prestare particolare attenzione a smistare correttamente le buste con gli esami, sulla base delle liste di alunni esposte nei locali d'esame.

Dalle buste contenenti i CD per gli esami di lingua straniera, i responsabili d'esame devono scegliere il Cd con la lingua inglese in cui sono registrati gli esercizi d'ascolto con comprensione della prima parte dell'esame. Devono prestare particolare attenzione a scegliere il Cd in inglese.

Il responsabile d'esame, subito dopo aver smistato il materiale, e non più tardi delle 08.30, porta le buste con gli esami, le liste degli alunni e il Cd nel locale d'esame.

La lista destinata alla porta del materiale d'esame è necessario esporla subito. Il locale d'esame deve esssere chiuso a chiave fino al momento dell'arrivo della Commissione d'esame.

Inoltre, il responsabile d'esame deve assicurare che nel locale d'esame ci sia l'apparecchiatura per la riproduzione del CD. Prima dell'arrivo degli alunni il responsabile d'esame è tenuto a preparare il CD per la riproduzione, vale a dire inserirlo nell'apparecchiatura per la riproduzione e adattare il suono e il volume alla condizioni della stanza.

Alle 08.45 il responsabile d'esame chiama in aula gli alunni secondo il previsto elenco degli alunnii. Gli alunni, in occasione del loro arrivo in aula, vanna avvvertiti di sedersi ciascuno al proprio banco, uno dietro l'altro.

Quando gli alunni hanno preso il proprio posto, il responsabile d'esame si rivolge loro con le seguenti parole:

- *Cari alunni, buon giorno. Adesso che tutti avete preso posto possiamo cominciare con l'esame odierno.*
- *Quando chiamerò il vostro nome, verrete da me e prenderete la vostra busta contenente l'esame.*
- *Nella busta si vede il vostro codice personale.* **(mostrare agli alunni una busta e la finestrella attraverso la quale si vede il codice)**
- *Tornerete al vostro posto con la busta e la depositerete nell'angolo in alto a sinistra del vostro banco.*
- *Non aprite la busta fino a quando non vi viene detto.*
- *Sul banco potete avere solo una matita e una gomma per cancellare..*
- *Mettete tutto il resto su questo tavolo.* **(mostrare il tavolo)**
- *Ci sono domande?*

Dopo l'introduzione all'esame, il responsabile d'esame chiamerà i singoli alunni, secondo l'elenco. Ogni alunno chiamato andrà dal responsabile d'esame che gli consegnerà la busta con il codice corrispondente. Il codice di ogni singolo alunno è visibile sulla busta d'esame e corrisponde al codice che si trova sull'elenco, accanto al nome dello studente. È necessario prestare particolare attenzione affinchè a ciascun alunno venga consegnata la busta con il proprio codice. L'alunno ritorna quindi al proprio posto, mentre il responsabile d'esame annota sull'elenco degli alunni che l'alunno ha preso la busta. Una volta che tutti hanno preso la propria busta, il responsabile d'esame verifica ancora una volta che tutti gli studenti siedano al posto previsto.

All'inizio dell'esame si deve verificare che tutti gli alunni abbiano l'attrezzatura prevista per lo svolgimento dell'esame. Se qualche alunno non ha il necessario per risolvere l'esame, gli si deve fornire l'attrezzatura di riserva, precedentemente preparata.

Esame di Matematica, Scienze e società, Lingua Croata (III parte) e Lingua Inglese (IVparte)

Alle 9.00 in punto, dopo che tutti gli alunni hanno ricevuto la propria busta con i materiali d'esame e si sono seduti al proprio posto, ha inizio l'esame di *Matematica, Scienze e società, Lingua Croata (III parte) e Lingua Inglese (IVparte)*

Il responsabile d'esame legge le indicazioni generali:

- *Oggi sosterrete l'esame di Matematica, Scienze e società, Lingua Croata e Lingua Inglese.*
- *L'esame durerà circa un ora e 15 minuti. L'esame comprende due parti .Dopo la prima parte avrete una pausa della durata di 10 minuti.*
- *Ascoltate il responsabile e seguite le sue indicazioni, affinchè vi sia più facile risolvere l'esame.*
- *Se nel corso dello svolgimento dell'esame qualcosa non vi è chiaro o se vi serve qualcosa, alzate la mano e il responsabile verrà da voi.*
- *Non parlate con gli altri alunni, non prestate attenzione al suono dela campanella e a quant'altro succede nella scuola.*
- *Nell'esame scrivete in stampatello.*
- *Scrivete con la matita.*
- *Se commettete un errore, potete cancellare e cerchiare la risposta o scrivere una nuova risposta.*
- *Se un esercizio vi sembra troppo difficile, non trattenetevi troppo a lungo su di esso. Cominciate a risolvere quelli che seguono. Agli esercizi irrisolti tornate più tardi. Alla fine controllate le vostre risposte.*
- *Questo esame non prevede un voto, ma vi preghiamo di provare a risolverlo nel migliore modo possibile.*

Il responsabile legge quindi le indicazioni per la prima parte dell'esame:

- *Adesso aprite attentamente la busta, in modo da staccare l'etichetta che la chiude. Fate attenzione a non strapparla.*
- *Estraete tutto il contenuto della busta. Davanti a voi si trovano due fascicoli d'esame e il foglio rosso per i valutatori.*
- *Prendete il fascicolo su cui scrive: PRIMO QUADRIENNIO, MATEMATICA, SCIENZE E SOCIETÀ, LINGUA CROATA.*
- *Lasciatelo sul banco e rimettete tutto il resto nella busta. Riponete la busta nell'angolo in alto a sinistra del banco.* **(Accertarsi che tutti abbiano preso il giusto esame e rimesso tutto il resto nella busta)**
- *Non sfogliate il fascicolo d'esame.*
- *Adesso vi leggerò le indicazioni che sono riportate sulla prima pagina del vostro esame. Seguite le indicaziioni.*

Il responsabile legge le seguenti indicazioni dalla copertina del fascicolo d'esame di **Matematica, Scienza e società e Lingua croata (III parte)**:

- *Questa parte dell'esame durerà 35 minuti.*
- *Risolverai esercizi che collegano contenuti di Matematica, Scienza e società e Lingua Croata.*
- *Leggi con attenzione ogni esercizio e le relative indicazioni..*
- *Scrivi esclusivamente in stampatello.*
- *Ti auguriamo ottimi risultati.*

- *Comincia a risolvere..*

Dopo aver detto *Comincia a risolvere*, il responsabile comincia a misurare il tempo (35 minuti). L'orario di inizio e di fine in ore e minuti va scritto in maniera leggibile alla lavagna.

Dopo 25 minuti dall'inizio dello svolgimento dell'esame, il responsabile comunica agli studenti che per lo svolgimento dell'esame hanno ancora 10 minuti.

Allo scadere esatto del tempo previsto per questo esame (35 minuti), il responsabile d'esame si rivolge agli alunni:

- *Adesso riponete le vostre matite. Questa parte dell'esame è terminata.*
- *Chiudete l'esame e rimettetelo nella busta. La busta mettetela nell'angolo in alto a sinistra del banco.*
- *Adesso avete una pausa di 10 minuti. In aula ritornate esattamente alle ore ..... e ..... minuti.* **(dire agli studenti l'ora esatta in cui devono tornare)**
- *Uscite tranquillamente dall'aula senza far confusione, perchè in alcune aule l'esame è ancora in corso..*

Il responsabile d'esame verifica che su ciascun banco si trovi la busta con il materiale d'esame. L'aula d'esame durante la pausa deve essere chiusa a chiave. Non è consentito fare uscire dall'aula il materiale d'esame durante la pausa. Durante la pausa il responsabile d'esame o un suo sostituto devono stare attenti affinchè gli alunni tornino in classe all'orario previsto.
Una volta accertato che tutti gli alunni siano tornati in aula, si passerà alla seconda parte dell'esame. Ogni alunno che non si ripresenti all'esame o che tardi in maniera tale da disturbare il proseguimento dell'esame, dovrà essere escluso dalla continuazione dell'esame. Questi alunni vanno segnalati nell'elenco degli alunni, e i casi evidenziati nel modulo per il direttore.

Il responsabile legge quindi le indicazioni per la seconda parte d'esame:

- *Adesso sosterrete l'esame di Lingua Inglese.*
- *La prima parte dell'esame l'ascolterete sul CD. Sul CD sono registrate tutte le indicazioni e i testi collegati agli esercizi che dovete svolgere. Ascoltate attentamente le indicazioni e i testi, affinchè possiate svolgere con successo gli esercizi*
- *Dalla busta estraete il fascicolo su cui scrive: PRIMO QUADRIENNIO, LINGUA INGLESE.*
- *Tutto il resto lasciatelo nella busta. La busta riponetela nell'angolo in alto a sinistra del banco.* **(controllare che tutti abbiano estratto il giusto fascicolo e rimesso tutto il resto nella busta)**
- *Non sfogliate il fascicolo.*
- *Adesso vi leggerò le indicazioni riportate sulla prima pagina del vostro esame. Seguite le indicazioni.*

Il responsabile legge le seguenti indicazioni dalla copertina del fascicolo di **Lingua INGLESE (IV parte)**:

- *Questa parte dell'esame durerà 30 minuti.*
- *Risolverete compiti di ascolto, lettura, produzione scritta.*
- *Scrivi esclusivamente in stampatello.*
- *Segui attentamente tutte le indicazioni.*
- *Ti auguriamo ottimi risultati.*
- *Non girare pagina fino a quando non ti viene detto.*

- *Se non ci sono domande, possiamo cominciare.*

Dopo aver letto le indicazioni, il responsabile d'esame fa partire la registrazione del CD e comincia a misurare il tempo (30 minuti). L'orario di inizio e di fine deve essere scritto chiaramente alla lavagna.

La prima parte dell'esame di Lingua Inglese, che consiste di esercizi di ascolto con comprensione registrati su CD, termina con la frase *Avete terminato lo svolgimento della prima parte dell'esame,* dopo circa 10 minuti. Dopo questa frase il responsabile d'esame deve spegnere il lettore Cd e rivolgersi agli alunni con le seguenti parole:

- *Adesso girate pagina e cominciate a risolvere la seconda parte dell'esame.*

Dopo 25 minuti da quando gli alunni hanno cominciato a risolvere l'esame, il responsabile d'esame comunica agli alunni che per risolvere l'esame hanno ancora 5 minuti.

Allo scadere esatto del tempo previsto per questo esame (30 minuti), il responsabile d'esame si rivolge agli studenti:

- *Adesso riponete le vostre matite e chiudete l'esame. Ascoltate attentamente e seguite le ulteriori indicazioni.*
- *Prendete la busta e mettete sul tavolo tutto ciò che in essa si trova.* **(aspettare che gli alunni estraggano tutto dalla busta)**
- *Davanti a voi dovreste avere due fascicoli d'esame, il foglio rosso per gli esaminatori e la busta dalla quale avete estratto il tutto.* **(verificare che tutti gli alunni abbiamo sul tavolo il materiale previsto)**
- *Adesso mettete la busta davanti a voi in modo tale che la finestrella si trovi davanti a voi in alto a destra. Nella busta, ordinatamente e senza stropicciare, mettete rispettivamente:*
    1. *il foglio rosso per i valutatori in modo tale che la prima pagina del foglio sia rivolta verso la finestrella*
    2. *i due fascicoli d'esame in modo tale che la copertina sia rivolta verso la finestrella.*
- *Se avete riposto tutto ordinatamente nella busta, attraverso la finestrella nella parte anteriore DEVE vedersi il vostro codice.* **(mostrare agli alunni una busta e la finestrella attraverso la quale si vede il codice)**
- *Vedete tutti questo codice?*

Il responsabile d'esame deve passare tra i banchi e vedere che tutti i materiali d'esame siano ben riposti nella busta – sul banco non deve rimanere niente. Se necessario, bisogna aiutare gli alunni che non sono riusciti a riempire nel modo opportuno la busta. Bisogna prestare particolare attenzione affinchè attraverso la finestrella sulla busta sia chiaramente visibile il codice dell'alunno.

Dopo aver controllato che le buste siano state riempite correttamente, il responsabile dice agli alunni:

- *Adesso potete chiudere le buste. Togliete il nastro di protezione dalla parte della busta che chiude e fatela aderire per tutta la lunghezza alla parte adesiva.*
- *Una volta chiuse le buste, riponetele nell'angolo in alto a sinistra del banco.*

Il responsabile deve controllare che tutte le buste siano state convenientemente riposte sul banco e raccoglierle. Se necessario, il responsabile deve aiutare gli alunni a chiudere le buste. Dopo di che il responsabile si rivolge agli alunni:

- *Siete stati molto coscienziosi e avete portato a termine l'esame con successo.*
- *Adesso potete lasciare l'aula e uscire in silenzio dalla scuola.*
- *Grazie e arrivederci.*

Dopo che gli alunni hanno lasciato l'aula, il responsabile d'esame prende tutte le buste con i materiali d'esame, l'elenco degli alunni, la lista degli alunni dalla porta dell'aula e il CD e porta **tutto** questo materiale dal direttore. Il direttore mette tutti i materiali nella scatola in cui erano stati precedentemente custoditi. Quindi il responsabile, assieme al direttore, compila alcune parti del modulo per il direttore. Il responsabile assieme al direttore aspetta gli altri responsabili (nel caso in cui ce ne sia più di uno) e dopo aver raccolto tutti i materiali chiude (sigilla) la scatola.

Tutte le scatole e tutto il materiale giunto a scuola, assieme al modulo per i direttori compilato, viene impachettato in un pacco comune, su cui va applicato l'apposito adesivo per la restituzione. Il pacco va custodito in cassaforte o in altro luogo sicuro all'interno della scuola fino al termine dell'esame, vale a dire fino al raccoglimento degli esami rimanenti.

PRILOG 46

Upute za voditelja ispitivanja talijanskoga materinskoga jezika

ISTRUZIONI PER LA COMMISSIONE D'ESAME
INSEGNAMENTO DI CLASSE
LINGUA ITALIANA, I e II parte, 1 aprile 2008

Introduzione

Il primo giorno d'esame, il presidente della Commissione d'esame ed i commissari d'esame devono essere a scuola entro le ore 8 e presentarsi al direttore della scuola. Assieme al direttore aprono il pacco contenente il materiale per il primo giorno d'esame. Si deve prendere la busta per i commissari d'esame (secondo l'aula d'esame). I commissari d'esame devono prestare attenzione e scegliere la busta che corrisponde all'aula d'esame alla quale sono stati assegnati ,secondo le precedenti disposizioni. Ogni commissario deve quindi aprire la busta appropriata e controllarne il contenuto: l'elenco degli alunni con i loro codici, l'elenco degli alunni da appendere alla porta dell'aula in cui si svolgono gli esami e le indicazioni per i commissari d'esame.

Dopo di ciò i commissari distribuiscono le buste con gli esami di lingua italiana nelle aule d'esame, secondo l'elenco degli alunni. Nelle scuole dove ci sono più aule d'esame, si deve particolarmente tenere conto dell'esatta distribuzione delle buste con i materiali in base all'elenco degli alunni nelle singole aule d'esame. I commissari d'esame, subito dopo lo smistamento del materiale, e non più tardi delle ore 8,30, portano le buste con gli esami e gli elenchi degli alunni nelle aule d'esame. L'elenco destinato alla porta dell'aula d'esame deve essere subito appeso. Le aule d'esame devono rimanere chiuse fino all'arrivo della Commissione esaminatrice.

Alle 8,45 il presidente della Commissione d'esame chiama gli alunni in classe, in base all'elenco previsto. Al momento dell'entrata nell'aula gli alunni devono essere avvertiti di sedere ognuno nel proprio banco uno dietro l'altro.

Dopo che gli alunni si sono sistemati al loro posto, il presidente della Commissione d'esame si rivolge loro con le seguenti parole:

- *Cari alunni, buon giorno! Ora che siete tutti al vostro posto possiamo cominciare con l'odierno esame.*
- *Quando vi chiamerò, verrete da me a prendere la vostra busta contenente il materiale d'esame.*
- *Sulla busta si vede il vostro numero di codice personale* ***(mostrare agli alunni una busta e la finestrella attraverso la quale si vede il codice)***.
- *Con la busta ritornerete al vostro posto e la disporrete nell'angolo superiore a sinistra del vostro banco.*
- *Non aprite la busta fino a quando non sarete invitati a farlo.*
- *Sul banco potete avere solo la matita e la gomma per cancellare.*
- *Deponete tutto il resto su questo banco* ***(indicare il banco).***
- *Avete delle domande da fare?*

Dopo l'introduzione all'esame, il presidente della Commissione d'esame chiamerà gli alunni in base all'elenco e ad ognuno consegnerà la busta con il suo codice. Il codice d'ogni singolo alunno è chiaramente visibile sulla busta contenente il materiale d'esame e corrisponde a quello dell'elenco, accanto al nome d'ogni alunno. Si deve prestare particolare attenzione nell'assegnare ad ogni alunno la busta con il codice appropriato. L'alunno poi ritorna al proprio posto, mentre il presidente della Commissione d'esame segna sull'apposito elenco che l'alunno ha preso in consegna la busta. Una volta che tutti hanno preso in consegna la propria busta, il presidente della Commissione d'esame, ancora una volta, verificherà che tutti gli alunni si siano seduti come previsto.

All'inizio dell'esame si deve controllare che gli alunni abbiano l'occorrente previsto per sostenere l'esame e se qualche alunno ne è sprovvisto, bisogna fornirglielo, e quindi prepararlo precedentemente come riserva.

Esame di lingua italiana (I e II parte)

Esattamente alle ore 9,00, dopo che tutti gli alunni hanno ricevuto la propria busta con il materiale d'esame e si sono seduti al loro posto, inizia l'esame di *lingua italiana (I e II parte)*.

Il commissario d'esame legge le **istruzioni generali**:

- *Oggi risolverete l'esame di lingua italiana.*
- *L'esame durerà circa 1 ora e 15 minuti. L'esame è diviso in due parti. Dopo la prima parte ci sarà un riposo della durata di 10 minuti.*
- *Ascoltate il commissario d'esame e seguite le sue indicazioni in modo che vi sia più facile svolgere l'esame.*
- *Se qualsiasi cosa, riguardante l'esame, non vi è chiara o se vi serve qualcosa, alzate la mano e il commissario verrà da voi.*
- *Non conversate con gli altri alunni, non badate al campanello scolastico e agli avvenimenti scolastici.*
- *Scrivete in corsivo.*
- *Per scrivere usate la matita.*
- *Se sbagliate la risposta potete cancellarla e cerchiare o scrivere la nuova risposta.*
- *Se qualche esercizio vi sembra troppo difficile, non soffermatevi su di esso troppo a lungo. Passate a risolvere il successivo. Agli esercizi irrisolti ritornerete più tardi. Alla fine controllate le vostre risposte.*

Quest'esame non è per voto, però vi preghiamo di tentare di risolverlo nel miglior modo possibile.

Il commissario poi legge le istruzioni per la prima parte dell'esame:

- *Ora aprite la vostra busta attentamente, staccando l'etichetta dall'apertura. Fate attenzione a non danneggiare la busta.*
- *Estraete tutto dalla busta. Davanti a voi si trovano due opuscoli d'esame e il foglio rosso per i correttori.*
- *Separate l'opuscolo sul quale scrive: INSEGNAMENTO DI CLASSE, LINGUA ITALIANA, I parte.*
- *Lasciatelo sul banco e riponete tutto il resto nella busta. Mettete la busta nell'angolo superiore sinistro del banco* ***(controllate che tutti abbiano estratto l'esame appropriato e rimesso tutto il resto nella busta).***
- *Non sfogliate il materiale d'esame.*
- *Ora vi leggerò le istruzioni scritte sulla prima pagina del vostro esame. Seguite le istruzioni.*

Il commissario legge le seguenti istruzioni dalla copertina dell'opuscolo d'esame di **Lingua italiana (I parte)**:

- *Questa parte dell'esame durerà 35 minuti.*
- *Leggerai il testo e risponderai alle domande.*
- *Leggi attentamente tutte le istruzioni.*
- *Scriverai usando la scrittura* ***in corsivo.***
- *Buon lavoro!*

- *Iniziate a lavorare.*

Dopo aver detto: *Iniziate a lavorare*, il commissario inizia a misurare il tempo (35 minuti). L'inizio e la fine dell'esame, espressi in ore e minuti, devono essere scritti sulla lavagna in modo leggibile.

Dopo 25 minuti di lavoro, il commissario d'esame avviserà gli alunni che per risolvere quest'esame hanno ancora a disposizione 10 minuti. Esattamente allo scadere del tempo previsto per questa parte dell'esame (35 minuti), il commissario si rivolgerà agli alunni:

- *Ora riponete le vostre matite. Questa parte dell'esame è conclusa.*
- *Chiudete l'opuscolo e riponetelo nella busta. Rimettete la busta nell'angolo superiore sinistro del banco.*
- *Ora avete un riposo di 10 minuti. Ritornate nell'aula esattamente alle ore ..... e ..... minuti* ***(dire agli alunni esattamente quando devono rientrare).***
- *Uscite dalla classe con calma e non fate baccano, perché nelle altre aule l'esame è ancora in corso.*

Il commissario d'esame controllerà che su ogni banco ci sia la busta con il materiale d'esame. L'aula dove si svolge l'esame, durante il riposo, deve rimanere chiusa a chiave. Non è permesso portare il materiale d'esame fuori dell'aula durante il riposo. Durante il riposo, il commissario d'esame o il suo sostituto devono sorvegliare gli alunni in modo che rientrino in tempo in classe.

Dopo aver costatato che tutti gli alunni sono rientrati in classe, si effettuerà la seconda parte dell'esame. Ogni alunno che non rientra o che ritarda tanto da disturbare la continuazione dell'esame, deve essere escluso dagli esami. Tali alunni devono essere segnati sull'elenco degli alunni o evidenziati nel formulario del direttore.

Il commissario a questo punto legge le istruzioni per la seconda parte dell'esame:

- *Dalla busta estraete il libretto sul quale scrive: INSEGNAMENTO DI CLASSE, LINGUA ITALIANA, II parte.*
- *Lasciate tutto il resto nella busta. Riponete la busta sull'angolo superiore sinistro del banco* ***(controllare che tutti abbiano preso l'adeguato libretto e riposto tutto il resto nella busta).***
- *Non sfogliate l'opuscolo d'esame.*
- *Ora vi leggerò le istruzioni scritte sulla prima pagina del vostro esame. Seguite le istruzioni.*

Il commissario legge le seguenti istruzioni dalla copertina dell'opuscolo d'esame di **Lingua italiana (II parte)**:

- *Questa parte dell'esame durerà 30 minuti.*
- *Comporrai un tema e scriverai usando* ***il corsivo.***
- *Buon lavoro!*

- *Iniziate a lavorare.*

Dopo aver detto: *Iniziate a lavorare*, il commissario inizia a misurare il tempo (30 minuti). L'inizio e la fine dell'esame, espressi in ore e minuti, devono essere scritti sulla lavagna in modo leggibile.

Dopo 25 minuti di lavoro, il commissario d'esame avviserà gli alunni che per risolvere questa parte dell'esame hanno a disposizione ancora 5 minuti.

Esattamente allo scadere del tempo previsto per questa parte dell'esame (35 minuti), il commissario d'esame si rivolgerà agli alunni:

- *Ora riponete le vostre matite e chiudete l'opuscolo. Ascoltate attentamente le seguenti istruzioni.*
- *Prendete la busta e riponete sul banco tutto ciò che essa contiene* ***(attendere che gli alunni tolgano tutto dalla busta).***
- *Davanti a voi dovreste avere due opuscoli d'esame, il foglio rosso per i correttori e la busta dalla quale avete tolto tutto ciò* ***(verificare che tutti gli alunni abbiano i materiali previsti sul banco).***
- *Adesso mettete la busta davanti a voi in modo che la sua finestrella sia in alto a destra. Nella busta in ordine e senza stropicciare mettete:*
  1. *il foglio rosso per i correttori in modo che la prima pagina del foglio sia rivolta verso la finestrella;*
  2. *i due opuscoli d'esame in modo che la copertina sia rivolta verso la*

finestrella.

- *Se avete riposto tutto ordinatamente nella busta, attraverso la sua finestrella, deve essere visibile il vostro codice* ***(mostrare agli alunni la busta e la finestra attraverso la quale si deve vedere il codice).***
- *Vedete tutti il vostro codice?*

Il commissario d'esame deve controllare che tutto sia ben sistemato e che tutto il materiale sia nelle buste – sui banchi non deve rimanere niente. Se è necessario bisogna aiutare gli alunni a sistemare bene il tutto nella busta. È necessario prestare particolare attenzione che attraverso la finestrella della busta sia ben visibile il codice dell'alunno.

Dopo aver controllato che tutto sia riposto in ordine il commissario dice agli alunni:

- *Ora potete chiudere le buste. Incollatele togliendo la fascetta protettiva dell'apertura della busta e incollate la parte adesiva lungo tutta la lunghezza.*
- *Dopo aver incollato le buste, riponetele nell'angolo superiore a sinistra del banco.*

Il commissario deve verificare che tutte le buste siano messe sul banco e quindi raccoglierle. Dopo di ciò si rivolge agli alunni:

- *Il vostro esame è terminato con successo.*
- *Ringraziamo tutti per la partecipazione e vi salutiamo.*
- *Potete lasciare l'aula e uscire in silenzio dalla scuola.*

Dopo che gli alunni hanno lasciato l'aula il commissario d'esame prende tutte le buste con i materiali d'esame, l'elenco degli alunni e, dalla porta dell'aula, la lista degli alunni, infine consegna **tutti** i materiali al direttore. Il direttore ripone **tutti** i materiali nella scatola che li conteneva. Allora il commissario assieme al direttore compilano

alcune parti del formulario per il direttore. Il commissario e il direttore attendono gli altri commissari (nel caso che ce ne siano più di uno) e, dopo aver riposto tutti i materiali, assieme sigillano la scatola.

PRILOG 47

Podatci prikupljeni u bazi

VARIJABLE ZA BAZU PODATAKA UČENIKA
4. i 8. RAZREDA OŠ U ŠK. GOD. 2007./2008.

I. PODATCI O ŠKOLI

1. **Redni broj u tablici:**
2. oznaka županije (od 1 do 21):
3. naziv sjedišta matične škole:
4. poštanski broj mjesta matične škole:
5. naziv mjesta matične škole:
6. šifra škole:
7. ime matične škole:
8. ukupan broj učitelja u školi:
9. stručna sprema ravnatelja škole:
   1. VŠS
   2. VSS
   3. magistar
   4. doktor znanosti
10. spol ravnatelja:
    0. muško
    1. žensko
11. koliko godina osoba obavlja poslove ravnatelja?
12. ukupan broj učenika u školi od 1. do 8. razreda? (zajedno matična i područna ako je ima)
13. ukupan broj učenika svih odjela 4. razreda u školi?(zajedno matična i područna ako je ima)
14. ukupan broj učenika svih odjela 8. razreda u školi?(zajedno matična i područna ako je ima)
15. broj razrednih odjela 4. razreda u školi? (zajedno matična i područna ako je ima)
16. broj razrednih odjela 8. razreda u školi? (zajedno matična i područna ako je ima)
17. Radi li škola u smjeni:
    1- jedna smjena
    2- dvije smjene
    3- tri smjene
18. status škole:
    1- posebna državna skrb
    2- otočna škola
    3 – brdsko-planinska škola
    4 – ništa od navedenog
19. osnivač škole:
    1 – grad
    2 – županija
    3 - fizička ili pravna osoba
20. nastava i učitelji koji izvode nastavu u školi:
    1 – u cijelosti stručno zastupljena nastava
    2 – nestručno zastupljena nastava

21. učestalost izvođenja terenske nastave tijekom prošle školske godine u 3. razredu:
    1 – uopće se ne izvodi

2 – 1 do 2 puta u polugodištu
3 – 3 do 5 puta u polugodištu
4 – više o 5 puta u polugodištu

22. učestalost izvođenja terenske nastave tijekom prošle školske godine u 7. razredu za predmet Biologija:
1 – uopće se ne izvodi
2 – 1 do 2 puta u polugodištu
3 – 3 do 5 puta u polugodištu
4 – više od 5 puta u polugodištu

23. učestalost izvođenja terenske nastave tijekom prošle školske godine u 7. razredu za predmet Kemija:
1 – uopće se ne izvodi
2 – 1 do 2 puta u polugodištu
3 – 3 do 5 puta u polugodištu
4 – više od 5 puta u polugodištu

24. učestalost izvođenja terenske nastave u tijekom prošle školske godine 7. razredu za predmet Fizika:
1 – uopće se ne izvodi
2 – 1 do 2 puta u polugodištu
3 – 3 do 5 puta u polugodištu
4– više od 5 puta u polugodištu

25. učestalost izvođenja terenske nastave tijekom prošle školske godine u 7. razredu za predmet Geografija:
1 – uopće se ne izvodi
2 – 1 do 2 puta u polugodištu
3– 3 do 5 puta u polugodištu
4 – više od 5 puta u polugodištu

26. učestalost izvođenja terenske nastave tijekom prošle školske godine u 7. razredu za predmet Povijest:
1– uopće se ne izvodi
2– 1 do 2 puta u polugodištu
3– 3 do 5 puta u polugodištu
4 – više od 5 puta u polugodištu

27. učestalost izvođenja izvanučioničke nastave tijekom prošle školske godine u 3. razredu:
1 – uopće se ne izvodi
2 – 1 do 2 puta u polugodištu
3 – 3 do 5 puta u polugodištu
4– više od 5 puta u polugodištu

28. učestalost izvođenja izvanučioničke nastave tijekom prošle školske godine u 7. razredu:
1 – uopće se ne izvodi
2 – 1 do 2 puta u polugodištu
3 – 3 do 5 puta u polugodištu
4 – više o 5 puta u polugodištu

29. broj izostanaka ukupno u svim odjelima 3. razreda u protekloj školskoj godini:
- opravdani izostanci:
- neopravdani izostanci:

30. broj izostanaka ukupno u svim odjelima 7. razreda u protekloj školskoj godini:
- opravdani izostanci:

- neopravdani izostanci:

31. ima li škola specijaliziranu učionicu iz Fizike:
    0 - ne
    1 – da
32. ima li škola specijaliziranu učionicu iz Kemije:
    0 - ne
    1 – da
33. ima li škola specijaliziranu učionicu iz Biologije:
    0 - ne
    1 – da

II. PODATCI O UČENIKU

Napomena: podaci o učeniku povezani su s podatcima o školi

II. 1. OPĆI PODATCI

1. oznaka razrednog odjela:
2. ukupan broj učenika koji pohađa taj razredni odjel:
3. ime učenika:
4. prezime učenika:
5. matični broj učenika:
6. ime jednoga roditelja/skrbnika:
7. spol učenika:
    1 – žensko
    2 – muško
8. godina rođenja učenika:
    upisati broj, npr. 1997.
9. škola koju učenik pohađa:
    1. matična
    2. područna

Napomena: kad se označi područna škola otvaraju se nove rubrike:

    9.a. naziv područne škole:
    9.b. mjesto područne škole:

10. program koji učenik pohađa:
    1 – redoviti
    2 – prilagođeni
    3 – program nacionalnih manjina
    4 – program za romsku skupinu
11. program nacionalne manjine:
    1 – program A
    2. - program B
    3 – program C
12. posebne odgojno-obrazovne potrebe (teškoće) učenika:
    0 – učenik ih nema
    1 – oštećenje vida
    2 – oštećenje sluha

3 – poremećaji jezično-govorne komunikacije i specifične teškoće u učenju
4 – tjelesna invalidnost
5 – kronične bolesti
6 – intelektualne teškoće
7 – poremećaji u ponašanju uvjetovani organskom čimbenicima ili progredirajućim psihopatološkim stanjem
8 – poremećaji pažnje (ADD)
9 - poremećaji pažnje s hiperaktivnošću (ADDH)
10 – postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkom razvoju

13. učenik ima rješenje o primjerenom obliku odgoja i obrazovanja:
0 – ne
1 – da
14. rješenje je sukladno sljedećem članku Pravilnika o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju s teškoćama u razvoju (NN, 23/1991)
1 – članak 4.
2 – članak 6.
15. Učenik 4. razreda pohađa nastavu u kombiniranom razrednom odjelu:
0- ne
1- da
16. učenik ima status ″učenik putnik″:
0 – ne
1 – da
17. živi li učenik s oba roditelja:
0 – ne
1 - da
18. obrazovanje majke:
0 – podatak nepoznat
1 – NSS
2 – SSS
3 – VŠS
4 – VSS i više
19. obrazovanje oca:
0 – podatak nepoznat
1 – NSS
2 – SSS
3 – VŠS
4 – VSS i više
20. učestalost dolazaka jednog od roditelja na individualne informacije tijekom protekle školske godine:
0 – nikad
1 – 1 puta
2 – 2 do 3 puta tijekom školske godine
3 – 4 do 6 puta tijekom školske godine
4 – 7 i više puta tijekom školske godine

21. pedagoške mjere učenika u protekloj školskoj godini:
0 – nisu mu izrečene pedagoške mjere
1 – pohvala
2 – nagrada

3 – opomena
4– stroga opomena
5 – ukor
6 – strogi ukor
7 – premještaj

22. broj opravdanih izostanaka učenika u protekloj školskoj godini:
    0 – uopće ih nema
    1 – od 1 do 10
    2 – od 11 do 20
    3 – od 21 i više
23. broj neopravdanih izostanaka učenika u protekloj školskoj godini:
    0 – uopće ih nema
    1 – od 1 do 10
    2 – od 11 do 20
    3 – od 21 i više
24. je li učeniku dosadašnjem školovanju ponavljao razred:
    0- ne
    1- da
25. je li učenik uključen u produženi stručni postupak (PSP)?
    0 ne
    1 da

II. 2. <u>PODATCI ZA UČENIKE RAZREDNE NASTAVE</u>

26. opći uspjeh učenika u 3. razredu:
    2 – dovoljan
    3 – dobar
    4 – vrlo dobar
    5 - odličan
27. uspjeh učenika iz Hrvatskoga jezika u 3. razredu:
    1 - nedovoljan
    2 – dovoljan
    3 – dobar
    4 – vrlo dobar
    5 - odličan
28. uspjeh učenika iz Matematike u 3. razredu:
    1 - nedovoljan
    2 – dovoljan
    3 – dobar
    4 – vrlo dobar
    5 - odličan
29. uspjeh učenika iz Prirode i društva u 3. razredu:
    1 - nedovoljan
    2 – dovoljan
    3 – dobar
    4 – vrlo dobar
    5 – odličan
30. strani jezik koji učenik uči u redovnoj nastavi (prvi strani jezik):
    1 – Engleski jezik

2 – Njemački jezik
3 – Francuski jezik

31. uspjeh učenika iz redovne nastave stranoga jezika (prvoga) u 3. razredu:
1 - nedovoljan
2 – dovoljan
3 – dobar
4 – vrlo dobar
5 – odličan

32. sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Matematike tijekom dosadašnjeg školovanja (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao):
0 – nije sudjelovao
1 – školsko
2 – gradsko
3 – županijsko
4 – državno

33. učenik je pohađao dodatnu nastavu iz Hrvatskoga jezika tijekom prošle školske godine:
0 - ne
1 – da

34. učenik je pohađao dodatnu nastave iz Matematike tijekom prošle školske godine:
0 - ne
1 – da

II. 3. PODATCI ZA UČENIKE PREDMETNE NASTAVE

35. opći uspjeh učenika u 7. razredu:
2 – dovoljan
3 – dobar
4 – vrlo dobar
5 – odličan

36. uspjeh učenika iz Hrvatskoga jezika u 7. razredu:
2 – dovoljan
3 – dobar
4 – vrlo dobar
5 – odličan

37. strani jezik koji učenik uči u redovnoj nastavi (prvi strani jezik):
1 – Engleski jezik
2 – Njemački jezik
3 – Francuski jezik

38. uspjeh učenika iz stranoga jezika u redovnoj nastavi u 7. razredu:
2 – dovoljan
3 – dobar
4 – vrlo dobar
5 – odličan

39. uspjeh učenika iz Fizike u 7. razredu:
2 – dovoljan
3 – dobar
4 – vrlo dobar
5 – odličan

40. uspjeh učenika iz Kemije u 7. razredu:
    2 – dovoljan
    3 – dobar
    4 – vrlo dobar
    5 – odličan
41. uspjeh učenika iz Biologije u 7. razredu:
    2 – dovoljan
    3 – dobar
    4 – vrlo dobar
    5 – odličan
42. uspjeh učenika iz Povijesti u 7. razredu:
    2 – dovoljan
    3 – dobar
    4 – vrlo dobar
    5 – odličan
43. uspjeh učenika iz Geografije u 7. razredu:
    2 – dovoljan
    3 – dobar
    4 – vrlo dobar
    5 – odličan
44. sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Hrvatskoga jezika tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao):
    0 – nije sudjelovao
    1 – školsko
    2 – gradsko
    3 – županijsko
    4 – državno
45. sudjelovanje učenika u natjecanjima iz redovne nastave stranoga jezika tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao):
    0 – nije sudjelovao
    1 – školsko
    2 – gradsko
    3 – županijsko
    4 – državno
46. sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Fizike tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao):
    0 – nije sudjelovao
    1 – školsko
    2 – gradsko
    3 – županijsko
    4 – državno
47. sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Kemije tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao):
    0 – nije sudjelovao
    1 – školsko
    2 – gradsko
    3 – županijsko
    4 – državno

48. sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Biologije tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao):
    0 – nije sudjelovao
    1 – školsko
    2 – gradsko
    3 – županijsko
    4 – državno
49. sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Povijesti tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao):
    0 – nije sudjelovao
    1 – školsko
    2 – gradsko
    3 – županijsko
    4 – državno
50. sudjelovanje učenika u natjecanjima iz Geografije tijekom prošle školske godine (označiti samo najvišu razinu natjecanja u kojem je sudjelovao):
    0 – nije sudjelovao
    1 – školsko
    2 – gradsko
    3 – županijsko
    4 – državno
51. učenik je pohađao dodatnu nastavu iz Hrvatskoga jezika tijekom prošle školske godine:
    0 - ne
    1 – da
52. učenik je pohađao dodatnu nastavu iz redovne nastave stranoga jezika (prvi srani jezik) tijekom prošle šk. godine:
    0 - ne
    1 – da
53. učenik je pohađao dodatnu nastavu iz Fizike tijekom prošle školske godine:
    0 - ne
    1 – da
54. učenik je pohađao dodatnu nastavu iz Kemije tijekom prošle školske godine:
    0 - ne
    1 – da
55. učenik je pohađao dodatnu nastavu iz Biologije tijekom prošle školske godine:
    0 - ne
    1 – da
56. učenik je pohađao dodatnu nastavu iz Povijesti tijekom prošle školske godine:
    0 - ne
    1 – da
57. učenik je pohađao dodatnu nastavu iz Geografije tijekom prošle školske godine:
    0 - ne
    1 – da

III. PODATCI O UČITELJU RAZREDNE NASTAVE

Napomena: Podatci o učitelju vezani su za podatke o učeniku

1. Stručna sprema učitelja:
   0 – nestručno zastupljena nastava
   1 – nastavnik, SSS
   2 – nastavnik razredne nastave, VŠS
   3 – diplomirani učitelj, VSS
2. spol učitelja:
   1 – žensko
   2 – muško
3. zvanje učitelja:
   1 – učitelj
   2 – učitelj mentor
   3 – učitelj savjetnik
4. staž učitelja:
   (upisati broj godina ukupnoga radnoga staža)
5. predavao učeniku u 1., 2. i 3. razredu:
   0 – ne, predavali su različiti učitelji
   1 – da, isti učitelj je predavao u svim razredima

III. 1. PODATCI O UČITELJU STRANOGA JEZIKA U REDOVNOJ NASTAVI ZA RAZREDNU NASTAVU

6. stručna sprema učitelja:
   0 – nestručno zastupljena nastava
   1 – nastavnik Engleskoga (ili nekoga drugoga stranoga) jezika, VŠS
   2 – diplomirani učitelj s pojačanim programom iz nastavnoga predmeta Engleski (ili neki drugi strani) jezik, VSS
   3 – profesor Engleskoga (ili nekoga drugoga stranoga) jezika i književnosti, VSS i više
7. spol učitelja:
   1 – žensko
   2 – muško
8. zvanje učitelja:
   1 – učitelj
   2 – učitelj mentor
   3 – učitelj savjetnik
9. staž učitelja:
   (upisati broj godina ukupnoga radnoga staža)
10. predavao učeniku u 1., 2. i 3. razredu:
    0 – ne, predavali su različiti učitelji
    1 – da, isti učitelj je predavao u svim razredima

IV. PODATCI O UČITELJIMA PREDMETNE NASTAVE

IV. 1. HRVATSKI JEZIK

11. stručna sprema učitelja:
    0 – nestručno zastupljena nastava
    1 – nastavnik Hrvatskoga jezika, VŠS
    2 – diplomirani učitelj s pojačanim programom iz nastavnoga predmeta

Hrvatski jezik jezik, VSS
3 – profesor Hrvatskoga jezika književnosti, VSS i više

12. spol učitelja:
1 – žensko
2 – muško
13. zvanje učitelja:
1 – učitelj
2 – učitelj mentor
3 – učitelj savjetnik
14. staž učitelja:
(upisati broj godina ukupnoga radnoga staža)
15. predavao učeniku u 5., 6. i 7. razredu:
0 – ne, predavali su različiti učitelji
1 – da, isti učitelj je predavao u svim razredima

IV. 2. STRANI JEZIK U REDOVNOJ NASTAVI (PRVI):

16. stručna sprema učitelja:
0 – nestručno zastupljena nastava
1 – diplomirani učitelj s pojačanim programom iz nastavnoga predmeta Engleski (ili neki drugi strani) jezik, VSS
2 – profesor Engleskoga (ili nekoga drugoga stranoga) jezika i književnosti, VSS i više
17. spol učitelja:
1 – žensko
2 – muško
18. zvanje učitelja:
1 – učitelj
2 – učitelj mentor
3 – učitelj savjetnik
19. staž učitelja:
(upisati broj godina ukupnoga radnoga staža)
20. predavao učeniku u 5., 6. i 7. razredu:
0 – ne, predavali su različiti učitelji
1 – da, isti učitelj je predavao u svim razredima

IV. 1. FIZIKA

21. stručna sprema učitelja:
0 – nestručno zastupljena nastava
1 – nastavnik Fizike, VŠS
2 – diplomirani inžinjer Fizike, VSS
3 – profesor Fizike, VSS i više
22. spol učitelja:
1 – žensko
2 – muško
23. zvanje učitelja:
1 – učitelj
2 – učitelj mentor
3 – učitelj savjetnik
24. staž učitelja:
(upisati broj godina ukupnoga radnoga staža)

25. predavao učeniku u 7. razredu:
    0 – ne, predavali su različiti učitelji
    1 – da, predavao je isti učitelj

IV. 2. KEMIJA

26. stručna sprema učitelja:
    0 – nestručno zastupljena nastava
    1 – nastavnik Kemije, VŠS
    2 – diplomirani inžinjer Kemije, VSS
    3 – profesor Kemije, VSS i više
27. spol učitelja:
    1 – žensko
    2 – muško
28. zvanje učitelja:
    1 – učitelj
    2 – učitelj mentor
    3 – učitelj savjetnik
29. staž učitelja:
    (upisati broj godina ukupnoga radnoga staža)
30. predavao učeniku u 7. razredu:
    0 – ne, predavali su različiti učitelji
    1 – da, predavao je isti učitelj

IV. 3. BIOLOGIJA

31. stručna sprema učitelja:
    0 – nestručno zastupljena nastava
    1 – nastavnik Biologije, VŠS
    2 – diplomirani inžinjer Biologije, VSS
    3 – profesor Biologije, VSS i više
32. spol učitelja:
    1 – žensko
    2 – muško
33. zvanje učitelja:
    1 – učitelj
    2 – učitelj mentor
    3 – učitelj savjetnik
34. staž učitelja:
    (upisati broj godina ukupnoga radnoga staža)
35. predavao učeniku u 7. razredu:
    0 – ne, predavali su različiti učitelji
    1 – da, predavao je isti učitelj

IV. 4. POVIJEST

36. stručna sprema učitelja:
    0 – nestručno zastupljena nastava
    1 – nastavnik Povijesti, VŠS
    2 – diplomirani učitelj razredne nastave s pojačanim programom iz nastavnog predmeta Povijest, VSS
    3 – diplomirani povjesničar, VSS
    4 – profesor Povijesti, VSS i više

37. spol učitelja:
    1 – žensko
    2 – muško
38. zvanje učitelja:
    1 – učitelj
    2 – učitelj mentor
    3 – učitelj savjetnik
39. staž učitelja:
    (upisati broj godina ukupnoga radnoga staža)
40. predavao učeniku u 5., 6. i 7. razredu:
    0 – ne, predavali su različiti učitelji
    1 – da, predavao je isti učitelj

IV. 5. GEOGRAFIJA

41. stručna sprema učitelja:
    0 – nestručno zastupljena nastava
    1 – nastavnik Geografije, VŠS
    2 - diplomirani učitelj razredne nastave s pojačanim programom iz nastavnog predmeta Geografija, VSS
    3 – diplomirani inžinjer geografije, VSS
    4 – profesor Geografije i više, VSS
42. spol učitelja:
    1 – žensko
    2 – muško
43. zvanje učitelja:
    1 – učitelj
    2 – učitelj mentor
    3 – učitelj savjetnik
44. staž učitelja:
    (upisati broj godina ukupnoga radnoga staža)
45. predavao učeniku u 5., 6. i 7. razredu:
    0 – ne, predavali su različiti učitelji
    1 – da, predavao je isti učitelj